

Uradni list Republike Slovenije

Internet: www.uradni-list.si

e-pošta: info@uradni-list.si

Št. **15** Ljubljana, sreda **7. 3. 2018**

ISSN **1318-0576** Leto **XXVIII**

DRŽAVNI ZBOR

655. Resolucija o družinski politiki 2018–2028 »Vsem družinam prijazna družba« (ReDP18–28)

Na podlagi prvega odstavka 17. člena Družinskega zakonika (Uradni list RS, št. 15/17) in 109. člena ter drugega odstavka 169.a člena Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10, 80/13 in 38/17) je Državni zbor na seji 20. februarja 2018 sprejel

R E S O L U C I J O

o družinski politiki 2018–2028 »Vsem družinam prijazna družba« (ReDP18–28)

1 UVOD

Na področju družine in družinskega življenja smo v zadnjem desetletju pričali pomembnim in značilnim spremembam. Slovenija in druge razvite države zaznavajo pluralizacijo družinskih oblik in načinov družinskega življenja, spremembe odnosov med starši in otroki, spremembe na področju partnerskih odnosov in družinskih vlog itd. Kljub spremembam ostaja družina temeljna družbena institucija, ki ima za posameznika velik pomen. Javnomenjske raziskave kažejo, da je družina pomembna v vseh življenjskih obdobjih in je v življenju posameznikov uvrščena najvišje na lestvici vrednot. Leta 2009 je tako 97 % vprašanih reklo, da je družina zanje pomembna (Slovensko javno mnenje, 2015). Ta delež se je v letu 2015 še povečal, in sicer na 98 %. Poudariti velja, da je tudi za mlade družina pomembna pozitivna vrednota. Raziskovalci že dobro desetletje opazajo nove trende v življenjskovrednotnih naravnostih mladih, ki gredo v smer postmaterialno-osebnostnih usmeritev (Ule, 2004). Te nove vrednote se osredinjajo predvsem na družino in družinsko življenje.

Naloga države je, da pravočasno zazna spremembe na področju družinskega življenja in družinsko politiko oblikuje oziroma načrtuje tako, da odgovori na novonastali položaj ter pripravi takšne strateške dokumente in zakonodajo, ki bodo celovito urejali to področje, ponujali različne oblike pomoči in podpore, zagotavljali enakost in socialno vključenost ter ščitili najranljivejše družbene skupine. Ker je področje družinske politike razmeroma široko, lahko država to nalogo dobro opravi le s tesnim medsektorskim in interdisciplinarnim povezovanjem ter ustreznim sodelovanjem s strokovnjaki. Zato se je država odločila ustanoviti stalno strokovno posvetovalno telo – Svet Republike Slovenije za otroke in družino, ki je bil ustanovljen z Družinskim zakonikom. Svet za Vlado RS opravlja strokovne in posvetovalne naloge, ji nudi pomoč pri pripravi predpisov in

spremljanju stanja na področju otrok in družine ter ji poroča o stanju pravic otrok v Sloveniji. Člane in članice sveta na predlog ministra, pristojnega za družino, imenuje Vlada RS, sestavljen pa je iz predstavnikov Vlade RS, nevladnih organizacij s področja otrok in družine in strokovnih institucij.

Družinska politika v Sloveniji temelji na celostnem oziroma integralnem in vključujočem pristopu, kar pomeni, da vključuje vse vrste družin, upošteva pluralnost družinskih oblik in različnih potreb, ki iz tega izhajajo, spoštuje avtonomnost družine in individualnost njenih posameznih članov, ščiti otrokove pravice v družini in širše ter postavlja v ospredje varstvo in kakovost življenja družin in otrok. Pomembne prvine družinske politike so tudi usklajevanje poklicnega in družinskega življenja, zagotavljanje enakih možnosti obeh spolov, vzpostavljanje širokega spektra programov in storitev za družine ter prispevanje k stroškom za lažje vzdrževanje otrok in varstvo družin v posebnih življenjskih okoliščinah.

Družinska politika v Sloveniji namenja posebno pozornost skrbi za otroke in njihovi zaščiti in sledi največjim koristim otrok. Država v največji možni meri zagotavlja uresničevanje otrokovih pravic in skrbno spremlja njihov položaj. Otroci so posebna družbena skupina, saj so v celoti odvisni od odraslih in zaradi svoje starosti izključeni s področja odločanja. Ker sami ne morejo vplivati na svoj položaj, so izjemno ranljivi ter potrebujejo posebno skrb in zaščito. Njihov položaj in okoliščine so pretežno vezani na položaj oziroma življenjske razmere staršev in skrbnikov. Pomembno je, da problematiko položaja otrok razumemo široko in jo v okviru družinske politike obravnavamo celostno, hkrati pa jo kot integralni del vključujemo v druga pomembna področja. Za zagotovitev kakovostnega, zdravega in varnega otroštva ter dobrih možnosti za uspešen razvoj na vseh področjih, država skrbi za delujočo in učinkovito sistem varstva družine, hkrati pa sprejema ustrezne izobraževalne, zdravstvene in druge programe ter ukrepe, ki zagotavljajo blaginjo otrok. Slovenija je leta 2006 sprejela Program za otroke in mladino 2006–2016, ki celostno in obširno obravnava problematiko položaja otrok in mladine. Leta 2013 je ta program za obdobje 2013–2016 posodobila. Gre za samostojen programski dokument, ki natančno določa cilje in ukrepe za izboljšanje položaja otrok in mladine ter opredeljuje načine participacije otrok (spodbujanje aktivnega državljanstva). V pripravi je že strateški dokument za novo obdobje, ki se bo osredotočal na otroke.

V primerjalni perspektivi Slovenija dosega razmeroma visoko raven kakovosti življenja družin in otrok, saj se nenehno uvršča v sam vrh različnih mednarodnih lestvic, meritev in kazalnikov. Rezultati raziskave o kakovosti življenja otrok, ki jo je leta 2017 opravila mednarodna organizacija Save the Children, kažejo, da najbolj kakovostno živijo otroci v Sloveniji. Ta se je po izbranih kazalnikih med 172 državami sveta uvrstila na prvo

mesto. Po kazalniku, ki ponazarja položaj otrok – stopnja tveganja revščine in socialne izključenosti otrok –, je bila Slovenija leta 2015 četrta država z najnižjo stopnjo tveganja (Eurostat, 2015). Zadnji podatki, za leto 2016, kažejo nadaljevanje nižanja stopnje tveganja revščine in socialne izključenosti (tako splošne, še posebej pa za otroke) (SURS, 2017). Pri dostopu do pravnega varstva otrok je bila Slovenija leta 2016 na 20 mestu med 197 državami (Child Rights International Network, 2016), na področju pravičnosti do otrok pa je Slovenija zasedla deveto mesto med 41 najbolj razvitimi državami sveta (Unicef, 2016). Vse navedeno kaže, da so kakovost življenja otrok ter zaščita in varstvo otrok v Sloveniji na najvišji ravni. Prav tako so številni ukrepi družinske politike v mednarodnem prostoru prepoznani kot primeri dobre prakse. Kot takšne so bile prepoznane pravice do materinskega, starševskega in očetovskega nadomestila, ki so znašale 100 % osnove plače. Zaradi gospodarske krize in z njo povezanih varčevalnih ukrepov je Zakon za uravnoteženje javnih financ začasno omejil starševsko in očetovsko nadomestilo. Pomembno je, da se ti pravici ponovno v celoti povrneti na izhodišče. To je pomembno predvsem z vidika ohranjanja že doseženih pravic. Nezanemarljivo pa je tudi v kontekstu primerjave z drugimi državami – Slovenija je bila namreč edina država na svetu, ki je imela za vse navedene pravice 100-odstotno nadomestilo plače. Usmeritve družinske politike so torej ustrezne, hkrati pa je Slovenija med državami, ki imajo visoko razvito družinsko politiko in sistem blaginje. Pomembno je, da država te usmeritve ohranja še naprej, jih nadgrajuje, sočasno pa si mora nenehno prizadevati za razvoj vseh področij v okviru družinske politike. Tako bo kar najbolj lahko zagotovila blaginjo družin, še posebej otrok.

Namen Resolucije o družinski politiki 2018–2028 »Vsem družinam prijazna družba« (v nadaljevanju besedila: resolucija) je za desetletno obdobje opredeliti ključne cilje in ukrepe, ki bodo še povečali stopnjo kakovosti družinskega življenja, zagotavljali varstvo, zaščito in blagostanje družin, posebej otrok, ter izboljšali socialno-ekonomski položaj družin. Sleditev ciljem in dosledno izvajanje ukrepov bi tako utegnili ustvariti družbene okoliščine in okolje, ki bo spodbudno vplivalo na odločanje za otroke.

V resoluciji je poudarek na devetih prednostnih področjih, in sicer: programi v podporo družini, starševsko varstvo in družinski prejemki, nadomestno varstvo otrok, socialno varstvo družine, usklajevanje poklicnega in družinskega življenja, trg dela in zaposlovanje, področje zdravstva oziroma zdravstvenega varstva, področje vzgoje, varstva in izobraževanja ter stanovanjska problematika. V okviru teh vsebinskih sklopov so poudarjena in problematizirana tudi druga pomembna področja, ki niso samostojno obravnavana. Poudariti je treba, da so ta področja enako pomembna, vendar so (vsaj nekatera) natančneje opredeljena v posebnih programskih dokumentih. Kljub vsemu smo jih v določeni meri vključili v to resolucijo, vendar pa so zaradi svoje večdimenzionalnosti in prečnosti, nekoliko razpršena. Ta področja so: kultura, medgeneracijski vidik, preprečevanje nasilja v družini in nad ženskami, enakost spolov idr. Prav tako je nekoliko razpršeno oziroma obravnavano v okviru različnih področij usklajevanje poklicnega in družinskega življenja, ki je izjemno pomembna problematika z vidika družinske politike. Koncept usklajevanja razumemo namreč kot širši mehanizem, ki lahko vključuje zelo različne ukrepe, zato ga umeščamo v več vsebinskih poglavij. Vsako področje je obravnavano z vidika trenutnega stanja, predstavljeni so relevantni podatki in trendi (s slovenskega in evropskega vidika), hkrati pa so opredeljeni cilji in ukrepi, ki pomenijo ključne dejavnosti in izzive za prihodnost.

1.1 Namen in cilji

Namen resolucije je določiti temeljne cilje in ukrepe na področju družinske politike v obdobju 2018–2028, s katerimi bomo izboljšali kakovost družinskega življenja. Pri tem bomo še posebej pozorni na zagotavljanje visoke kakovosti življenja

otrok. Za doseg tega cilja so potrebni ukrepi in spremembe na številnih področjih, kar lahko dosežemo le z medsektorskim povezovanjem in sodelovanjem. Družinska politika je sicer samostojna, vendar je neločljivo povezana z drugimi politikami. Tako področje družine, otrok in parov oziroma žensk, ki pričakujejo otroka, predstavlja ključen del družinske politike (družina kot temeljni subjekt ukrepov), hkrati pa je integralni del socialne, zdravstvene, stanovanjske, izobraževalne politike, politike trga dela, politike enakih možnosti, kulturne politike in drugih politik (družina kot posredni subjekt ukrepov). Ukrepi, ki jih resolucija opredeljuje za doseganje ciljev, tako posegajo na področja številnih resorjev. Pri tem upoštevajo temeljne smernice, ki so jih posamezni resorji opredelili v svojih strateških dokumentih, hkrati pa predlagajo tudi izboljšave, predvsem v smislu večje usmerjenosti v zagotavljanje posebnega varstva družin in otrok.

Temeljna naloga države je, da ustvarja primerne pogoje za doseganje visoke ravni kakovosti življenja družin ter zagotavlja njihovo varstvo in zaščito (še posebej otrok). Tako ustvarja možnost razvoja vseh družinskih članov in pripravlja spodbudno okolje za odločanje za družino. Ker družinska politika v Sloveniji temelji na integralnem pristopu, je družina opredeljena široko, in sicer Družinski zakonik določa, da je družina življenjska skupnost otroka, ne glede na starost otroka, z obema ali enim od staršev ali drugo odraslo osebo, če ta skrbi za otroka ter ima do otroka določene obveznosti in pravice. Družina je v tem zakonu ter tudi v drugih predpisih in zakonih prepoznana kot pomembna družbena institucija, ki uživa posebno varstvo. Razlog za to izhaja iz dejstva, da je družina primarni družbeni prostor za (čustveni in družbeni) razvoj otrok. Tako tudi Ustava RS določa, da država varuje družino, materinstvo, očetovstvo, otroke in mladino in ustvarja potrebne razmere za to varstvo. Posebno varstvo družine je, predvsem zaradi koristi otrok, opredeljeno v Družinskem zakoniku. Varstvo družin, in v okviru tega še posebej otrok, določajo tudi številni drugi zakoni (npr. Zakon o preprečevanju nasilja v družini, Zakon o Varuhu človekovih pravic), mednarodni dokumenti in deklaracije, kot so: Splošna deklaracija o človekovih pravicah, Mednarodni pakt o državljanskih in političnih pravicah, Mednarodni pakt o ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah, Evropska socialna listina, Konvencija o otrokovih pravicah, Evropska konvencija o uresničevanju otrokovih pravic idr.

Resolucija opredeljuje te temeljne cilje:

- izboljšanje kakovosti družinskega življenja s poudarkom na visoki ravni kakovosti življenja otrok;
- zagotavljanje varstva in zaščite družin in posameznih družinskih članov, posebej otrok;
- ustvarjanje pogojev, ki bodo spodbudno vplivali na odločanje za družino.

Resolucija opredeljuje te podcilje:

- posebno varstvo in zaščita najranljivejših družin in posameznih družinskih članov;
- izboljšanje socialno-ekonomskega položaja družin in otrok;
- razvoj kakovostnih, raznovrstnih in široko dostopnih programov v podporo družini;
- dvig stopnje socialne vključenosti družin in otrok;
- ustvarjanje pogojev za lažje usklajevanje poklicnega in družinskega življenja;
- zagotavljanje enakosti moških in žensk ter spodbujanje enakovrednejše porazdelitve skrbstvenega in gospodinjanskega dela;
- kakovostno in dostopno varstvo, vzgoja in izobraževanje otrok;
- kakovosten kulturni program in dostop do kulturnih vsebin za otroke in družine;
- zagotavljanje kakovostnega in široko dostopnega zdravstvenega varstva družin s poudarkom na reproduktivnem zdravju žensk in moških ter zdravstvenem varstvu otrok;
- izboljšanje dostopnosti do ustreznih stanovanj, predvsem parom, ki pričakujejo otroka in družinam z majhnimi otroki;

- izboljšanje položaja mladih in staršev na trgu dela;
- stalno in sistematično spremljanje področja vezanega na družinsko problematiko.

V resoluciji opredeljeni cilji in ukrepi so smernice za ministrstvo, pristojno za družino, pri uresničevanju in izvajanju družinske politike, hkrati pa so tudi usmeritve za druga ministrstva in organe Vlade RS, ki bodo ob uresničevanju pomembno prispevale k izboljšanju položaja družin in otrok in preprečevale njihovo socialno izključenost. Tudi Strategija razvoja Slovenije, ki jo je Vlada RS sprejela 7. decembra 2017, v okviru 3. cilja »Dostojno življenje za vse« navaja, da bo cilj dosežen tudi z varstvom in zaščito družin in otrok ter ustvarjanjem spodbudnega okolja za odločanje za otroke.

1.2 Temeljna načela

Družinska politika v Sloveniji temelji na integralnem in vključujočem pristopu, promovira pozitivne družbene vrednote in sledi tem splošnim načelom: vključevanje, enakost, zaščita, varstvo in spoštovanje.

Že v prvi resoluciji na področju družinske problematike – Resolucija o temeljih oblikovanja družinske politike v Republiki Sloveniji (1993) – so bila opredeljena temeljna načela. Ker so ta načela še vedno aktualna in sodobna jih v tej resoluciji (pretežno) ohranjamo kot podnačela, hkrati pa jih nadgrajujemo:

- vključevanje vsega prebivalstva oziroma usmerjenost k vsem družinam;
- upoštevanje pluralnosti družinskih oblik in različnih potreb, ki izhajajo iz tega;
- spoštovanje avtonomnosti družine in individualnosti njenih posameznih članov;
- zaščita otrokovih pravic v družini in družbi in skrb za kakovost življenja otrok;
- promoviranje enakih možnosti obeh spolov;
- prispevanje države k stroškom za preživljanje otrok;
- pozitivna diskriminacija najranljivejših družin;
- usklajenost ukrepov z zaznamimi potrebami prebivalstva;
- splošnost ukrepov družinske politike.

1.3 Finančna sredstva

Opredeljeni ukrepi za doseganje ciljev resolucije so del družinske politike in se bodo pretežno izvajali v okviru načrtovanih politik resornega ministrstva. V določenem obsegu bodo ti ukrepi zadevali tudi druga področja, ki so v pristojnosti posameznih ministrstev, služb Vlade RS, lokalnih skupnosti in drugih deležnikov. Ministrstva bodo ukrepe iz te resolucije vključila v svoje programe in dejavnosti, hkrati bodo poskušala v svoje politike integrirati temeljne cilje in načela družinske politike. Na nekaterih področjih bo za izvajanje ukrepov treba predvideti posebne dejavnosti, za katere bodo ministrstva v okviru svojih proračunov namenila sredstva. Finančna sredstva za vse ukrepe, navedene v resoluciji, se bodo zagotavljala iz enega navedenega vira ali več teh: državni proračun, proračuni lokalnih skupnosti, zdravstvena in pokojninska blagajna in sredstva Evropske unije (v nadaljevanju: EU). Dinamika uvedbe ukrepov bo odvisna od proračunskih zmoglosti. Resorji bodo za vse ukrepe, ki bi morda zahtevali dodatna sredstva, ta zagotovili v okviru svojih finančnih načrtov s prerazporeditvami oziroma s povečanjem učinkovitosti pri izvajanju ukrepov.

Sredstva za izvajanje ukrepov na posameznih področjih resornih ministrstev so opredeljena in določena v področni zakonodaji in strateških dokumentih in jih ni mogoče natančno opredeliti za celotno obdobje, saj je njihova višina odvisna od sprejetih novih programov in smernic. Kljub temu, da ob sprejemanju resolucije, sredstev za celotno obdobje izvajanja resolucije ni moč natančno opredeliti, so pravice porabe resorna ministrstva za naslednje dvoletno proračunsko obdobje (2018–2019) že natančno načrtovala pri pripravi proračunov

za navedeni dve leti. Višina sredstev, namenjenih za družinsko politiko, tako ne bo odvisna zgolj od sprejetih novih programov in smernic, pač pa bo odvisna od več dejavnikov, kot so obstoječe zakonske in nezakonske obveznosti na področju družinske politike, višina že natančno načrtovanih sredstev v sprejetih proračunih, določanje prioritet znotraj posameznih resorjev, povečanje učinkovitosti izvajanja ukrepov in ukinitev neučinkovitih ukrepov.

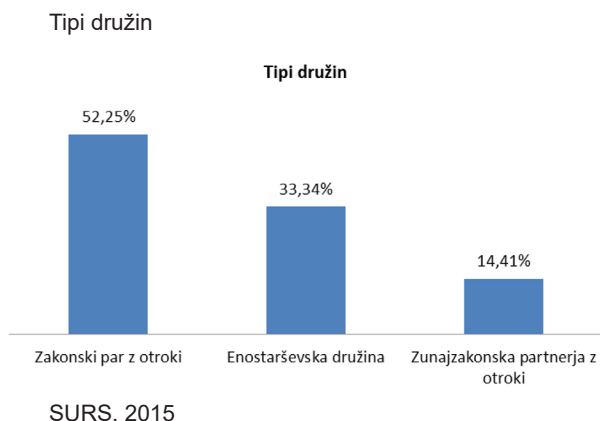
1.4 Spremljanje izvajanja resolucije in poročanje

Spremljanje izvajanja resolucije je dolžnost vseh resorjev, ki so nosilci posameznih ukrepov. Enkrat letno resorji posredujejo poročilo o uresničevanju ciljev resolucije in izvedbe ukrepov Svetu RS za otroke in družino. Svet v okviru rednega letnega poročanja Vladi RS v poročilo o delu vključuje tudi poročilo o izvajanju resolucije.

2 STANJE NA PODROČJU DRUŽINSKE PROBLEMATIKE, DEMOGRAFSKA SLIKA IN SMERNICE OZIROMA KLJUČNE USMERITVE RAZVOJA DRUŽINSKE POLITIKE

Od sprejetja zadnje Resolucije o temeljih oblikovanja družinske politike se v Sloveniji nadaljujejo trendi sprememb družin in družinskega življenja, ki se kažejo v spremembah oblik in kompozicije družine, v smislu pluralizacije družinskih oblik in zmanjševanja števila družinskih članov. Opazne so tudi poročne in rodnostne spremembe. Spremembe, ki smo jim priča, so posledica osebnih odločitev, hkrati pa so pomembno povezane s širšimi družbenimi spremembami. Med temi velja omeniti spremembe na trgu dela in zaposlovanja (še posebej zaposlovanje žensk) in demografske spremembe, ki se kažejo predvsem v staranju prebivalstva. Za Slovenijo je že od druge svetovne vojne naprej značilna visoka stopnja zaposlenosti žensk in moških za polni delovni čas. Stopnja zaposlenosti (od 20 do 64 let) žensk (66,7 %, Eurostat, 2016) je sicer nižja kot stopnja zaposlenosti moških (73,3 %, Eurostat, 2016), vendar smo v evropskem merilu razmeroma dobro uvrščeni in razlike med spoloma so na tem področju manjše kot v večini drugih evropskih držav. Pri tem je pomemben podatek, da ženske v času, ko imajo majhne otroke, svojo kariero nadaljujejo oziroma se njihova delovna aktivnost ne zmanjša. Na organizacijo družinskega življenja pomembno vpliva tudi staranje prebivalstva, ki je posledica daljšanja življenjske dobe in upadanja stopnje rodnosti. Družina je vitalna institucija, ki se prilagaja družbenim spremembam in razmeram oziroma se odziva nanje. Iz tega vidika je zelo pomembno, da družinska politika ustvarja družbeno klimo, ki bo spodbudno vplivala na odločanje za osnovanje družine, ter sprejema ukrepe, ki bodo kar najbolj zagotavljali visoko raven kakovosti življenja družin in njihovih družinskih članov in članic.

Podatki o družinah in družinskem življenju v Sloveniji nam kažejo, da je prevladujoča družinska oblika še vedno dvostarševska družina raznospolnih partnerjev. Pri tem velja izpostaviti, da znotraj dvostarševskih družin narašča delež reorganiziranih družin, to so družine, v katerih je vsaj eden od staršev socialni starš, običajno pa nastanejo po razvezah staršev oziroma razpadu zunajzakonske skupnosti, ko si ti ponovno oblikujejo družinsko življenje. To je seveda logična posledica dejstva, da narašča delež razvez zakonskih zvez oziroma razpada zunajzakonskih skupnosti. Vse več je tudi enostarševskih družin, ki danes predstavljajo eno tretjino družin pri nas. Po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije (v nadaljevanju: SURS) je bilo leta 1991 22,7 % enostarševskih družin, leta 2015 pa je bilo teh 33,3 %. Najpogostejše gre za materinske enostarševske družine (81,3 %), pri čemer se krepi delež očetov z otroki (gledano z vidika vseh družin se je delež očetov z otroki s 3,2 % leta 1991 povečal na 6,3 % v letu 2015). Slednje je tudi posledica vse bolj aktivne vloge očetov.

Po podatkih Popisa prebivalstva in SURS upada število članov gospodinjstva, in sicer iz 3,1 leta 1991 na 2,5 leta 2015. Prevladujejo družine z enim otrokom – teh je več kot polovica oziroma 55,7 % (SURs, 2015), kar je precej več kot leta 1991, ko je bilo takih družin dobra tretjina. Družin z dvema otrokoma je 35,4 % (SURs, 2015), medtem ko so družine z večjim številom otrok razmeroma redke. Med vsemi tipi družin so slednje najpogostejše pri poročenih parih, ki prihajajo iz ruralnega območja.

Če na demografske podatke pogledamo še z vidika otrok, ugotovimo, da od celotne populacije otrok največji delež otrok živi v dvostarševskih družinah (s poročenima staršema ali v kohabitaciji oziroma zunajzakonski skupnosti), slaba tretjina pa v enostarševskih.

Glede poročnega vedenja na splošno velja, da le-to postaja vse bolj spremenljivo. Formalizacija življenjske zveze – poroka – izgublja na pomenu. Število porok ves čas upada, hkrati pa narašča število kohabitacij oziroma zunajzakonskih skupnosti. Medtem ko je bilo leta 1993, po podatkih SURS, sklenjeno 4,5 zakonske zveze na 1000 prebivalcev, je njihovo število do leta 2015 upadlo na 3,1. V zadnjih dvajsetih letih je bilo najnižje število zakonskih zvez sklenjenih v letu 2005, ko je bilo na 1.000 prebivalcev sklenjenih 2,9 zakonske zveze. Gledano širše, v evropskem prostoru, velja Slovenija za državo z najnižjimi stopnjami poročnosti (skupaj z Bolgarijo, Portugalsko, Italijo, Luksemburgom in Španijo). Najvišje stopnje poročnosti so značilne za Litvo (6,9), Ciper (6,4) in Latvijo (6,1). Posledično pri nas upada delež zakonskih parov z otroki, ki so ob popisu prebivalstva leta 1991 predstavljali tri četrtine vseh družin, v letu 2015 pa le še dobro polovico (61 %).

Vzporedno z omenjenimi trendi narašča starost ob prvi poroki, tako pri ženskah kot pri moških. Po podatkih SURS so bili leta 1993 moški ob prvi poroki v povprečju stari 27,6 let, leta 2015 pa 32 let. Starost žensk ob prvi poroki je nekoliko nižja kot pri moških, vendar prav tako narašča – s 24,7 let leta 1993 na 29,7 let leta 2015. Glede na starost ob prvi poroki se oboji, moški in ženske, uvrščajo v evropsko povprečje.

Zahodne države od konca 60-ih let naprej opažajo trend naraščanja razvez zakonskih zvez. Stopnja razveznosti je v Sloveniji pod evropskim povprečjem oziroma je ena najnižjih v Evropi. Gledano v daljšem časovnem obdobju (1991–2015) stopnja razveznosti skozi leta počasi narašča. V letu 1985 smo imeli 239,8 razvez na 1.000 sklenjenih zakonskih zvez, v letu 2015 pa 377,1.

Tako v Sloveniji, kot tudi v drugih evropskih državah, narašča število otrok, rojenih v zunajzakonski skupnosti. Leta 1993 je bilo takih otrok 28,0 %, po zadnjih razpoložljivih podatkih (za leto 2015) pa že 57,9 %, kar je precej nad evropskim povprečjem (dobra tretjina). Samo Bolgarija in Francija imata višji delež otrok, rojenih v zunajzakonski skupnosti (58,6 %) (Eurostat, 2016).

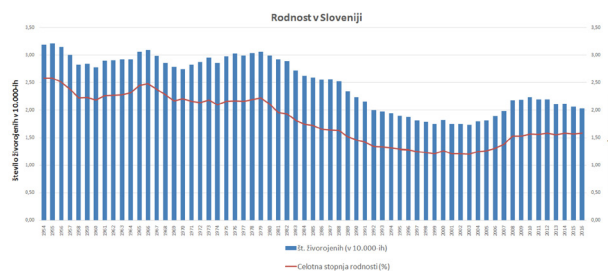
Demografske spremembe na področju rodnosti kažejo postopno zniževanje stopnje rodnosti. Rodnost v Sloveniji tako upada že od prve polovice osemdesetih let naprej. Leta 1981

je prvič padla pod 2, nato pa se je še naprej zniževala. Najnižjo stopnjo rodnosti v Sloveniji beležimo v letu 2003 (1,20). Od takrat naprej je bilo mogoče opaziti trend počasnega zviševanja stopnje rodnosti vse do leta 2013, ko je ta ponovno nekoliko padla. Morda velja omeniti, da je bil leta 2012 sprejet Zakon za uravnoteženje javnih financ, ki je korenito posegel na področja, ki zadevajo (predvsem mlade) družine, torej področje starševskega varstva in družinskih prejemkov. V letu 2015 je bilo ponovno mogoče zaznati rahel dvig stopnje rodnosti (1,57), ki se nadaljuje tudi v letu 2016 (1,58) (SURs, 2017).

Primerjalno gledano je bila Slovenija do leta 2016 bila pod povprečjem EU (EU-28 = 1,58), leta 2016 pa je to dosegla. Države z najvišjimi stopnjami rodnosti so Združeno kraljestvo (1,80), Islandija (1,80), Švedska (1,85), Irska (1,92) in Francija (1,96).

Podatki o stopnji rodnosti nam le delno ponazorijo položaj na področju rodnosti. Pomembni so tudi podatki o številu živorojenih otrok. V desetletju po drugi svetovni vojni je Slovenija beležila med 32 in 36 tisoč živorojenih otrok letno. Do leta 1980 se je število živorojenih gibalo na ravni okrog 30 tisoč letno. Sledilo je hitro upadanje na vsega 17.321 tisoč živorojenih otrok leta 2003. Nato se je začelo število živorojenih otrok ponovno povečevati in je v letu 2010 doseglo vrednost 22.343. V zadnjih letih zaznavamo padajoč trend, in sicer je bilo leta 2016 20.345 živorojenih otrok. Tako imamo v Sloveniji trenutno situacijo, ko stopnja rodnosti nekoliko narašča, število živorojenih otrok pa pada.

Rodnost v Sloveniji

SURS, 2017

Gibanje števila živorojenih otrok je povezano s pomembnima dejavnikoma, ki sta v preteklosti vplivala na število živorojenih otrok in bosta vplivala tudi v prihodnje, to sta: gibanje povprečne starosti ženske ob rojstvu otroka in starostna struktura žensk v rodni dobi, torej v starosti od 15 do 49 let. Povprečna starost ženske ob rojstvu otroka se v zadnjih treh desetletjih hitro zvišuje. Leta 1984 je povprečna starost matere ob rojstvu otroka znašala 25,3 leta, leta 2016 pa že 30,9 leta. To pomeni, da se je v tem obdobju povečevala v povprečju za okrog 0,2 leta vsako leto. Posledično smo zaradi tega imeli v Sloveniji letno za okrog 20 % manj rojstev, kot bi jih imeli sicer. Če izločimo vpliv tega dejavnika na celotno stopnjo rodnosti, lahko dobimo prilagojeno stopnjo celotne rodnosti (tempo-adjusted total fertility rate). Prilagojena stopnja celotne rodnosti je v zadnjih desetletjih precej višja od stopnje celotne rodnosti in je tudi v času najnižje rodnosti (v letu 2003) še vedno znašala okrog 1,6 otroka na žensko v rodni dobi. Iz tega lahko sklepamo, da prebivalci in prebivalke Slovenije niso tako zelo znižali svojih želja glede števila otrok, kot bi lahko sklepali iz vrednosti stopnje celotne rodnosti, ki jo objavlja SURS, temveč so bile tako nizke vrednosti posledica odlaganja rojstev v višjo starost žensk. Hkrati to pomeni, da je bilo povišanje stopnje celotne rodnosti od leta 2003 do leta 2015 v precejšnji meri posledica upočasnevanja odlaganja rojstev v višjo starost, ne pa ker bi si ljudje ponovno želeli veliko več otrok kot v letu 2003. Dejstvo je, da se je v času odlaganja rodnosti v višjo starost žensk dejansko rojevalo okrog 20 % manj otrok. Drugi dejavnik, ki pomembno vpliva na število rojenih otrok je starostna struktura žensk

v rodni dobi. Številčno šibke generacije žensk, rojene v času nizke rodnosti v zadnjih treh desetletjih, začenjajo intenzivno vstopati v katni del rodne dobe. S tem se bo začelo število živorojenih otrok v prihodnjih letih zniževati. To lahko opazimo že zdaj, saj se je kljub relativno enaki stopnji celotne rodnosti v zadnjem obdobju začelo absolutno število živorojenih otrok znižati. V skladu z najnovejšimi projekcijami prebivalstva Slovenije, ki jih je izdelal Eurostat, bo število živorojenih otrok v Sloveniji v prihodnjem desetletju upadalo, čeprav v projekcijah predvidevajo postopno poviševanje stopnje celotne rodnosti. Stopnja celotne rodnosti naj bi se z ravni 1,58, kolikor je znašala v letu 2016, do leta 2060 povečala na 1,78. Do leta 2030 naj bi število živorojenih otrok upadlo celo bistveno pod raven števila živorojenih otrok iz leta 2003 (Sambt, 2017).

Potek spreminjanja ravni rodnosti v Sloveniji je podoben trendom v večini evropskih in drugih razvitih državah. Značilni so nizka smrtnost in rodnost ter sorazmerno nizek ali celo negativen naravni prirastek prebivalstva. Demografi že desetletja intenzivno iščejo odgovore, ki zadevajo vprašanje dviga stopnje rodnosti, vendar izpostavljajo, da ni preprostih in univerzalno učinkovitih rešitev. Države v okviru družinske in drugih politik tako sprejemajo številne in raznovrstne ukrepe, ki bi utegnili imeti pozitiven vpliv na dvig stopnje rodnosti (ukrepi na področju materinskega, očetovskega in starševskega dopusta, otroški dodatek, spremembe družinskih prejemkov, davčne olajšave, spremembe na področju vzgoje in varstva predšolskih otrok, stanovanjske politike, delovne zakonodaje ipd.), vendar tako tuje kot tudi domače raziskave in analize kažejo, da imajo ukrepi na zviševanje rodnosti majhen in praviloma kratkoročen vpliv. Podatki Raziskave o vplivih veljavnih ukrepov družinske politike na odločanje za otroke, ki jo je v letu 2010 izvedel Inštitut Republike Slovenije za socialno varstvo (v nadaljevanju: IRSSV), kažejo, da se ljudje za otroke odločajo predvsem zato, ker si jih želijo imeti, medtem ko so ukrepi družinske politike obrobne pomena. Vendar je bilo v raziskavi posebej opozorjeno, da bi bilo napačno sklepati, da ukinitve obstoječih ukrepov ne bi imela neželjenih negativnih posledic. Obstaja namreč resna nevarnost, da bi se ob ukinitvi ali zožitvi ukrepov stopnja rodnosti pričela znižati.

Tudi študija IRSSV z naslovom Primerjalna analiza dobrih praks za dvig rodnosti v mednarodni perspektivi, ki jo je Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (v nadaljevanju: MDDSZ) naročilo leta 2016, potrjuje zgornje ugotovitve. Odsotnost aktivne družinske politike pomeni večjo verjetnost, da bo v prihodnosti prišlo do upada stopenj rodnosti in hkrati do materialnega poslabšanja položaja družin z otroki. Kljub temu je družinska politika le eden izmed dejavnikov, ki lahko v omejeni oziroma manjši meri pozitivno (oziroma negativno) vplivajo na odločanje za otroke. Pomembnejši dejavniki so, poleg subjektivnih in kulturno-vrednotnih, t. i. strukturni dejavniki (položaj žensk na trgu delovne sile, varnost/oblika zaposlitve, stanovanjski položaj mladih in mladih družin), na katere pa sama družinska politika težje vpliva. Tu se kažejo nekatere posebnosti slovenskega prostora, ki negativno vplivajo na stopnje rodnosti – npr. pozno osamosvajanje mladih (z vidika odhoda od doma), pozen vstop na trg dela, težave pri reševanju prvega stanovanjskega problema med strukturnimi dejavniki, a tudi neenakost med spoloma v zasebni sferi, kjer neplačano delo v večji meri opravljajo ženske, med kulturno-vrednotnimi dejavniki.

V Sloveniji smo bili od osamosvojitve naprej priča stabilnemu obsegu ukrepov družinske politike oziroma celo njihovega postopnemu širjenju in zviševanju. Najbolj neposreden poseg v ukrepe družinske politike oziroma družinske prejemke/nadomestila se je, kljub opozorilom o mogočih negativnih vplivih na kakovost življenja (predvsem mladih) družin in na rodnost, zgodil leta 2012 s sprejetjem Zakona za uravnoteženje javnih financ. Zakon je na področju družinske politike znižal oziroma omejil višino številnim pravicam, na primer: znižal je višino očetovskega in starševskega nadomestila, pomoč ob rojstvu otroka in dodatek za veliko družino nista bili več

univerzalni pravici, ampak pogojeni z dohodkom, zožil je krog upravičencev do otroškega dodatka in razveljavil določilo o brezplačnem vrtčevskem varstvu za drugega otroka.

Zakon za uravnoteženje javnih financ je torej korenito posegel na področja, ki zadevajo predvsem (mlade) družine, (področje starševskega varstva in družinskih prejemkov), in s tem poslabšal položaj obstoječih in prihodnjih družin. Predvsem pa je zakon povzročil splošno negotovost v družbi in strah pred prihodnostjo. Med mladimi se je ta negotovost kazala na vseh področjih, posebej izrazita je bila na področju zaposlovanja (ali bodo prišli do zaposlitve in strah pred izgubo službe). V splošnem je zakon imel pomemben negativen vpliv na družine in mlade, ki bi ob drugačnih okoliščinah morda začeli načrtovati družino, tako pa so te odločitve odložili. Znano je dejstvo, da je negotovost pomemben dejavnik za nižjo rodnost.

Glede na pretekle izkušnje je treba posebej opozoriti na nevarnost zniževanja sredstev za ukrepe družinske politike, saj lahko to pomembno vpliva na položaj družin oziroma kakovost življenja družin in otrok.

Splošna značilnost demografskih pojavov je, da spremembe potekajo razmeroma počasi. Zato morajo biti ukrepi, ki bi utegnili ustvariti spodbudno okolje za odločanje za družino, premišljeni in načrtovani dolgoročno. Če država vpelje ukrepe, ki imajo negativen demografski učinek, je potrebno precej časa, leta ali celo desetletja, da se učinki teh ukrepov odpravijo in sprejmejo novi ukrepi, ki bi potencialno spodbudno delovali na odločanje za družino ali povečanje družine. Za doseganje sprememb na področju rodnosti je torej najprej treba vzpostaviti stanje pred varčevalnimi ukrepi in izboljšati kakovost življenja družin (še posebej tistih z majhnimi otroki). V zadnjem obdobju so bili za izboljšanje dohodkovnega položaja družin sprejeti naslednji ukrepi:

– V letu 2014 se z uveljavitvijo Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (ZUPJS-C) otroški dodatek kot dohodek pri naslednjih pravicah in subvencijah ne všteva v celoti, temveč je zmanjšan za 20 % višine otroškega dodatka za prvega otroka iz prvega dohodkovnega razreda. Prav tako se pogostejše upoštevajo tekoči dohodki, ki bolj odražajo dejanski materialni položaj družine, saj sprememba vrste periodičnih dohodkov velja v več primerih.

– Leta 2014 je začela veljati nova ureditev glede subvencije malice in kosila, ki razširja krog upravičenih otrok do subvencije malice in kosila.

– Leta 2016 se je višina otroškega dodatka z uveljavitvijo Zakona o spremembi in dopolnitvi Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (ZUPJS-E) za vse otroke (približno 97.000 otrok) v 5. in 6. dohodkovnem razredu vrnila na raven pred uveljavitvijo Zakona za uravnoteženje javnih financ.

– Leta 2016 so bili očetje upravičeni do dodatnih 5 dni očetovskega dopusta z očetovskim nadomestilom. V letu 2017 so očetje upravičeni do 10 dni očetovskega dopusta z očetovskim nadomestilom in v letu 2018 do 15 dni z nadomestilom. Tako bodo očetje v letu 2018 upravičeni skupno do 30 dni očetovskega dopusta z očetovskim nadomestilom.

Države, ki ohranjajo oziroma razvijajo družinam prijazno politiko ter se osredinjajo na ukrepe za lažje usklajevanje družinskega in poklicnega življenja (work and family friendly policies), dosegajo višjo stopnjo rodnosti, saj ustvarjajo spodbudno okolje za odločanje za otroke. Demografi nas opozarjajo, da je treba nenehno iskati mogoče vplive na rodnostno vedenje prebivalstva in spremljati učinke posameznih ukrepov. Da ne gre povsem zanemariti vpliva družinske politike na oblikovanje rodnostne slike države, še vedno trdijo nekateri tuji strokovnjaki (Gauthier, Chesnais, Kaufmannetal, McDonald). Nenazadnje to potrjujejo države z višjo stopnjo rodnosti, kot so nordijske države, Francija, Belgija, Velika Britanija, Islandija idr. Res je, da je del te stopnje mogoče pojasniti z odprto in pozitivno politiko priseljavanja. Vendar ima, tako Esping-Andersen (v Klüseneretal, 2013), pomembno vlogo tudi družinska politika. Če to ne bi držalo, potem se Nemčija ne bi soočala z razmeroma nizko stopnjo rodnosti.

Cilj družinske politike v Sloveniji je predvsem skrb za kakovost življenja družin (še posebej kakovost življenja otrok) ter njihovo varstvo in zaščito. Ob tem je za demografsko politiko pomembno tudi število rojstev v državi, zato družinska politika hkrati sledi cilju vzpostavitve spodbudnega okolja za odločanje za otroke. Za doseg tega cilja so pomembne ugodne širše družbene okoliščine (ugodne razmere na trgu dela, široka dostopnost stanovanj ipd.), ki pri ljudeh sprožajo občutek varnosti in stabilnosti, ter družinam prijazna družinska politika, ki promovira ukrepe za lažje usklajevanje poklicnega in družinskega življenja. Raziskave in primeri iz tujine kažejo, da so ti ukrepi pravzaprav edini, pri katerih je mogoče zaznati blag pozitiven vpliv na odločanje za otroke, zato resolucija temu področju namenja posebno pozornost.

Države, ki imajo sprejete ukrepe na področju usklajevanja poklicnega in družinskega življenja ter izkazujejo visoko stopnjo enakosti med moškimi in ženskami, dosegajo višjo stopnjo rodnosti. Med ukrepi so poleg ustrezno urejenega otroškega varstva in področja zaposlovanja zlasti pomembni še materinski, očetovski in starševski dopust, varstvo in oskrba starejših ter odvisnih članov in članic družine ter finančne podpore. Za uspešno usklajevanje področij so torej pomembni in potrebni kakovostno in subvencionirano (s potrebami staršev usklajeno) otroško varstvo, urejena oskrba in raznovrstna ponudba storitev za ostarele ter druge odvisne člane in članice družine, primerne in različne oblike starševskega dopusta (ki bodo spodbujale delitev obveznosti), prožne oblike zaposlovanja in delovnega časa ter primerne finančne podpore na področju varstva in oskrbe (otrok in ostarelih).

Slovenija ima v sistemskem smislu področje usklajevanja poklicnega in družinskega življenja zelo dobro urejeno. Temeljni zakon na tem področju – Zakon o starševskem varstvu in družinskih prejemnikih (ZSDP-1) – je podlaga za lažje usklajevanje starševskih in poklicnih obveznosti ter podpira enakopravnejšo delitev starševskih pravic in obveznosti. Tukaj je posebej pomembna pravica staršev do starševskega, materinskega in očetovskega dopusta ter nadomestila plače v času starševskega, materinskega in očetovskega dopusta. Slovenija je bila prva evropska država, ki je leta 1986 uvedla enoletni starševski dopust, hkrati je bila edina država, ki je imela 100-odstotno nadomestilo plače. Takoj za Švedsko (1974) je Slovenija (1976) uvedla tudi možnost delitve starševskega dopusta med oba od staršev. Pravico do 100-odstotnega nadomestila plače je Zakon za uravnoteženje javnih financ okrnil, vendar je zelo pomembno, da se v celoti povrne. Pravice iz naslova starševskega varstva, še zlasti dopusti (starševski, materinski in očetovski) in krajši delovni čas, pomembno prispevajo k odpravljanju razlik med ženskami in moškimi na trgu dela, saj omogočajo, da ženske po rojstvu otroka ostanejo aktivne na trgu dela. Omenjeni dopusti pa prav tako spodbujajo enakovrednejše porazdelitve obveznosti varstva in nege otrok med ženskami in moškimi.

Z vidika usklajevanja poklicnega in družinskega življenja je pomemben sistem javnega otroškega varstva, ki je v Sloveniji zelo dobro razvit. Vanj je vključenih nekoliko več kot 78 % vseh predšolskih otrok (SURS, 2015). Otroka je mogoče vpisati v vrtec, ko dopolni 11 mesecev. Program je sofinanciran s strani občin in države (odvisno od števila otrok v vrtcu), medtem ko razliko pokrijejo starši glede na dohodkovni razred, ki ga zasedajo (od 0 % do 77 % cene programa). Kljub dobremu delovanju sistema otroškega varstva se na tem področju srečujemo z nekaterimi izzivi kot je na primer pomanjkanje prostih mest (še posebej za otroke, ki jih starši niso mogli vpisati v času rednega vpisa).

Slovenija sledi strateškemu cilju EU 2020, ki predvideva v vrtec vključenih 95 % otrok drugega starostnega obdobja. V Sloveniji je v tem starostnem obdobju vključenih v vrtec 90,8 % otrok. Ker je delež otrok, ki obiskujejo vrtec, odvisen od družinske politike, prožnosti trga dela in cenovne dostopnosti programa, bo treba preveriti, kateri je tisti vidik, ki bi ga bilo treba izboljšati za doseg cilja EU 2020.

Na področju trga dela in zaposlovanja Slovenija zadnja leta izkazuje razmeroma ugodne kazalnike, vendar je gospo-

darska kriza vseeno prinesla nove izzive na tem področju. Država zato nenehno sprejema in izvaja potrebne ukrepe na trgu dela, ki bi ugodno vplivali na zaposlovanje. Tako so se državne razvojne prioritete v preteklem obdobju osredotočale na dvig stopnje zaposlenosti žensk in moških ter na zmanjšanje stopnje brezposelnosti in delovne neaktivnosti. Slovenija sledi ciljem Strategije EU za gospodarsko rast in delovna mesta Evropa 2020, zato si je za cilj do leta 2020 postavila povečanje stopnje delovne aktivnosti na 75 % prebivalcev in prebivalcev v starosti od 20 do 64 let (Nacionalni reformni program 2011–2012). Po zadnjih razpoložljivih podatkih je stopnja zaposlenosti žensk 66,7 % in stopnja zaposlenosti moških 73,3 % (Eurostat, 2016). Aktualne smernice za izvajanje ukrepov Aktivne politike zaposlovanja (v nadaljevanju: APZ) za obdobje 2016–2020 poudarjajo ukrepe, namenjene ciljni skupini mladih, starejših in dolgotrajno brezposelnih ter tistih z nižjo izobrazbo. Z vidika družinske politike so pomembni predvsem mladi, ki so v obdobju, ko načrtujejo družino, in tisti, ki že imajo družino. Varna zaposlitev je za oblikovanje in vzdrževanje družine ter za odločitev za povečanje družine najpomembnejša, zato je ključno, da država poskrbi za čimprejšnjo vključitev mladih na trg dela, hkrati pa poskuša zagotoviti kakovostne in varne zaposlitve. Dolgoročno varne zaposlitve namreč omogočajo mladim, da se odločijo za oblikovanje družine ter zagotovijo materialno in socialno varnost družin, hkrati pa izboljšajo kakovost življenja družin.

Pri odločanju za otroka je pomembno tudi urejeno stanovanjsko vprašanje. Na področju stanovanjskega varstva je Resolucija o nacionalnem stanovanjskem programu 2015–2025 določila nekatere temeljne cilje za desetletno obdobje in opredelila ranljive ciljne skupine, ki jim namenja posebno pozornost. Gre za skupine, ki se soočajo z oteženim dostopom do stanovanja, in sicer: iskalci in iskalke prvega stanovanja, enostarševske družine, velike družine, osebe v težkem socialnem položaju idr. Pomembno je, da država sprejme čim več ukrepov, s katerimi bo primerno uredila stanovanjsko področje in (mladim) zagotovila določeno stopnjo socialne varnosti. Tako bi tudi vplivala na ustvarjanje spodbudnega okolja za odločanje za družino. Urejena stanovanjska problematika je prav tako pomembna z vidika doseganja visoke ravni kakovosti življenja.

Če država želi celostno poskrbeti za družine in izboljšati kakovost njihovega življenja, je pomembno, da zraven do sedaj navedenega družinam ponuja čim več podpornih storitev, ki jim olajšajo starševstvo. S tem namenom je MDDSZ že leta 2014 pripravilo in začelo izvajati programe v podporo družini, ki pomembno dopolnjujejo druge programe na tem področju, predvsem socialnovarstvene storitve in programe, ter pozitivno vplivajo na izboljšanje kakovosti življenja družin. Del programov je namenjen zagotavljanju različnih potreb vseh družin v različnih življenjskih obdobjih (programi centrov za družine), medtem ko je drug del programov nekoliko bolj usmerjen v individualno obravnavo oziroma pomoč (programi psihosocialne pomoči otrokom in staršem). Te programe uspešno dopolnjujejo projekti večgeneracijskih centrov, ki se izvajajo v okviru Operativnega programa za izvajanje Evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020.

Pomemben del družinske politike je tudi področje preprečevanja nasilja v družini. Nasilje v družini posega v temeljne človekove pravice in pomeni grobo zlorabo moči ene osebe nad drugo. Treba ga je obravnavati kot splošen družbeni problem. Slovenija je v zadnjem desetletju na področju obravnavanja in preprečevanja nasilja v družini naredila velik korak. Leta 2008 je sprejela Zakon o preprečevanju nasilja v družini, ki opredeljuje nasilje v družini in jasno definira različne vrste tovrstnega nasilja, hkrati pa določa vlogo, naloge in sodelovanje različnih državnih organov in nevladnih organizacij pri obravnavanju nasilja v družini ter opredeljuje ukrepe za varstvo in zaščito žrtev tega. Zakon posebej varuje najranljivejše družbene skupine, in sicer invalide, starejše, osebe z različnimi ovirami in otroke. Namen zakona je torej preprečevanje nasilja v družini in učinkovita zaščita žrtev pred nadaljnjim nasiljem. Ob

sprejetju Zakona o preprečevanju nasilja v družini je Slovenija sprejela tudi pomembne strateške dokumente, ki podrobneje opredeljujejo ukrepe za zaščito žrtev, in tudi preventivne dejavnosti na tem področju. Leta 2009 je Državni zbor RS sprejel Resolucijo o nacionalnem programu preprečevanja nasilja v družini 2009–2014, ki določa cilje, ukrepe in ključne nosilce politik za preprečevanje in zmanjševanje nasilja v družini. Temeljna cilja tega dokumenta sta povezava ukrepov različnih resorjev in zagotovitev učinkovite dejavnosti za zmanjšanje nasilja v družini, in sicer na ravni njegovega prepoznavanja in preprečevanja. Omeniti velja, da so bili sprejeti tudi štirje podzakonski akti, ki na operativni ravni določajo ravnanje različnih organov in služb v zvezi z obravnavo nasilja v družini. Poleg tega so bila pripravljena tudi različna navodila in smernice za delovanje institucij na področju boja proti nasilju v družini. Leta 2008 je bil sprejet tudi Kazenski zakonik, ki nasilje v družini opredeljuje kot kaznivno dejanje, leta 2013 pa Zakon o nalogah in pooblastilih policije, ki je dopolnil policijsko pooblastilo v primerih odreditve prepovedi približevanja tudi s pridržanjem kršitelja oziroma kršiteljice, ki ne spoštuje take prepovedi. Leta 2017 je bila določba o policijskem ukrepu prepovedi približevanja še dodatno novelirana. Bistvene rešitve so: žrtev lahko vložijo predlog za podaljšanje veljavnosti ukrepa ves čas trajanja ukrepa (prej 3 dni pred iztekom), ukrep je lahko zdaj po sodni preveritvi in potrditvi veljaven do 15 dni (prej do 10 dni), zdaj se sme vlagati pritožba zoper odločitev sodišča (aktivno legitimacijo imajo žrtev, storilec in policija) in ukrep lahko velja tudi v drugi državi članici EU, če tak predlog zaradi šolanja, dela, potovanja ipd. vložijo žrtev pri sodišču, ki je odločalo v primarni zadevi. Za še večjo zaščito žrtev nasilja v družini je bil leta 2016 noveliran Zakon o preprečevanju nasilja v družini. Spremembe so se nanašale predvsem na opredelitev družinskih članov, ki je zdaj širša, razširila se je tudi opredelitev nasilja v družini, hkrati pa se je dodala nova oblika nasilja – zalezovanje. Prav tako se je razširil nabor mogočih ukrepov sodišča, zlasti takšnih za zaščito otrok. Vsi ti normativni ukrepi so prispevali k izboljšanju sistemske ureditve preprečevanja in boja proti nasilju v družini.

Slovenija je podpisnica pravzaprav vseh pomembnejših deklaracij, konvencij in sporazumov, ki urejajo problematiko nasilja v družini in nad ženskami. Leta 2015 je ratificirala izjemno pomemben dokument, in sicer Konvencijo Sveta Evrope o preprečevanju nasilja nad ženskami in nasilja v družini ter o boju proti njima (t. i. Istanbulska konvencija). Osnovni cilj konvencije je ustvariti Evropo brez nasilja nad ženskami in nasilja v družini. Konvencija je tako izhodišče za različne ukrepe, ki nasilje v družini in nad ženskami pravno in dejansko umeščajo v širši okvir boja proti diskriminaciji žensk in doseganja enakosti spolov. Države pogodbenice obvezuje k celostnemu pristopu obravnave nasilja, ki vključuje preprečevanje nasilja, zaščito in podporo žrtev, pregon storilcev ter celovito in koordinirano ukrepanje. Da je bilo sprejetje konvencije nujen korak v smeri celovitejših in učinkovitejših obravnave nasilja v družini, dokazuje tudi najnovejša študija Evropskega inštituta za enakost spolov. Študija je pokazala, da je problem tovrstnega nasilja najprej problem človekovih pravic žensk, zato je osnovni namen ukrepov seveda preprečevanje nadaljnjih kršitev teh pravic, saj ima to hude posledice za ženske in posledično za vso družbo.

Slovenija je naredila velik napredek tudi na področju zaščite otrok. Sprejela je Konvencijo o zaščiti otrok pred spolnim izkoriščanjem in spolno zlorabo (t. i. Lanzarotsko konvencijo), ki je začela veljati 1. januarja 2014. Konvencija je eden ključnih instrumentov Sveta Evrope na področju boja proti spolnemu izkoriščanju otrok in celovito ureja tovrstno problematiko, vključno z inkriminacijo vseh vrst spolnih deliktov, storjenih nad otroki, pregonom storilcev in zaščito žrtev.

V zadnjih letih so bili izvedeni številni ukrepi, ki prispevajo k izboljšanju celostne obravnave žrtev nasilja v družini ter projekti za širitev mreže kriznih centrov, materinskih domov in varnih hiš po Sloveniji. Prav tako so bile na področju preprečevanja in obravnave nasilja v družini izvedene številne preventivne dejavnosti ozaveščanja za strokovno in širšo javnost. Med letoma 2013 in 2015 je potekala dveletna nacionalna kampanja

Vesna – živeti življenje brez nasilja. Najpomembnejša cilja kampanje sta bila opozarjanje na problematiko nasilja nad ženskami in deklicami in ozaveščanje žensk z izkušnjo nasilja (in potencialnih žrtev) ter strokovne in širše javnosti.

K boljšemu in učinkovitejšemu delu z žrtvami nasilja so pripomogli tudi programi pomoči žrtvam ter izobraževanja in usposabljanja za policijo, centre za socialno delo (v nadaljevanju: CSD), zdravstveno osebje, nevladne organizacije, pedagoški in svetovalni kader, ki se srečujejo z različnimi oblikami nasilja. Pri teh dejavnostih je imelo pomembno vlogo sodelovanje državnih institucij z nevladnimi organizacijami. Izvedene dejavnosti so pripomogle k izboljšanju sistemske obravnave žrtev nasilja v družini in storilcev nasilnih dejanj s posebnim poudarkom na zaščiti ranljivih družbenih skupin ter okrepile medresorsko in interdisciplinarno sodelovanje. Opravljene so bile tudi raziskave in analize o pojavnosti nasilja v zasebni sferi in partnerskih odnosih, ki so pokazale, da narašča število primerov nasilja v družini, ki jih institucije zaznajo, prepoznajo in obravnavajo.

Področje preprečevanja nasilja v družini in zaščite žrtev je, zaradi pomembnosti, obravnavano v posebnem programskem dokumentu – Resoluciji o nacionalnem programu preprečevanja nasilja v družini. Zato ne bo celostno in obširno obravnavano v tej resoluciji, temveč bo parcialno vključeno v področja, kjer je to potrebno.

Edina do zdaj sprejeta resolucija na področju družinske politike v Sloveniji – Resolucija o temeljih oblikovanja družinske politike v RS (1993) – je postavila temelje družinske politike in je bila razvojno naravnana. Opredelila je temeljna načela, ki so bila izjemno sodobna, hkrati pa je določila cilje in ukrepe za njihovo doseganje. Resolucija je bila v splošnem dobra in je še danes v določeni meri aktualna, vendar so bili cilji in ukrepi razmeroma splošni in široki, kar je značilnost prvih strateških dokumentov. Resolucija je bila v velikem obsegu realizirana, zato nova resolucija postavlja nove cilje, ki odražajo prepoznane trenutne potrebe družin. Razlika med obema resolucijama je predvsem v tem, da je nova veliko bolj poglobljena, predstavi stanje na posameznem vsebinskem področju ter je bolj konkretna pri ciljih in ukrepih, hkrati pa določi kazalnike za njihovo spremljanje. Nova resolucija tako v splošnem temelji na prvem strateškem dokumentu na tem področju, pri tem pa ga pomembno nadgrajuje. Nadgradnja je vidna predvsem v večji vključitvi področja usklajevanja družinskega in poklicnega življenja, ki je z vidika družinske politike izjemno pomembno. Koncept usklajevanja je tako vključen pravzaprav v vse vsebinske sklope. Ena temeljnih in pomembnih razlik je tudi, da je družinska politika v okviru nove resolucije prepoznana kot samostojna politika in ne več kot del socialne politike. Je pa še vedno neločljivo povezana z drugimi politikami.

Primerjalno gledano ima Slovenija eno bolj razvitih družinskih politik. Raziskovalci so našo državo – glede na značilnosti družinske politike – umestili v skupino nordijskih držav, za katere je značilno, da ukrepi družinske politike omogočajo dobro podporo pri usklajevanju plačanega dela in družinskega življenja, relativno finančno dostopne in kakovostne javne storitve, enakost možnosti, spodbujajo zaposlenost žensk, s čimer je omogočena razbremenitev družine ter večja avtonomnost njenih članov in članic. Če se primerjamo s Švedsko, ki velja za državo z najbolj razvito družinsko politiko, lahko vidimo, da smo zelo primerljivi. Pri nekaterih ukrepih je Slovenija celo boljša kot Švedska – na primer pri starševskem/materinskem/očetovskem nadomestilu (ki je v Sloveniji 100-odstotno oziroma starševsko in očetovsko nadomestilo je začasno 90-odstotno, vendar bo kmalu ponovno postalo 100-odstotno). Slovenija ima torej, v primerjalnem smislu, dobro razvito in relativno radodarno družinsko politiko, vendar pa ugotavljamo, da bi bilo potrebnega več ozaveščanja splošne javnosti o ukrepih, hkrati pa potrebujemo izrazitejši premik od transferjev k podpornim storitvam za otroke in družine. To so tudi cilji te resolucije.

Raziskave kažejo, da imajo najbolj razvite družbe inkluzivno oziroma neizključevalno družinsko politiko, kar pomeni, da

spoštuje oziroma upošteva potrebe vseh tipov in oblik družin ter se osredotoča na pozitivne, družinam prijazne ukrepe oziroma ukrepe za lažje usklajevanje družinskega in poklicnega življenja. Prav te družbe imajo tudi visoko stopnjo zadovoljstva z življenjem in visoko stopnjo rodnosti. To kljub rezultatom raziskav kaže na določeno stopnjo korelacije med tipom družinske politike in stopnjo rodnosti. Družinska politika Republike Slovenije mora še naprej temeljiti na vključevalnem pristopu in slediti cilju zviševanja kakovosti življenja družin ter zagotavljati zaščito in varstvo družin, še posebej otrok.

3 TEMELJNA PREDNOSTNA PODROČJA TER CILJI, UKREPI IN KAZALNIKI

Družinska politika se dotika številnih področij ter posega v polje mnogih resorjev. V okviru resolucije bodo obravnavana vsa relevantna področja. Predstavljeno bo splošno stanje na posamičnem področju, nato bodo opredeljeni cilji, ukrepi, kazalniki in nosilci. S kazalniki se bo spremljalo izvajanje posameznih ukrepov za doseganje opredeljenih ciljev na področju družinske politike v času izvajanja resolucije od leta 2018 do leta 2028.

Kljub posebnostim vsakega področja, je mogoče opredeliti tudi splošne cilje, ukrepe in kazalnike, ki veljajo za vsa obravnavana področja. Pomemben del načrtovanja politik in oblikovanja ukrepov so analize in raziskave, ki so podprte z znanstvenimi pristopi in metodami. Raziskave in sondiranje področja je treba izvajati pred samim načrtovanjem ukrepov, hkrati je izjemno pomembno njihovo redno izvajanje. Z njim namreč zagotovimo redno spremljanje področja, ki nam omogoča pravočasno zaznavanje sprememb in takojšnji odziv nanje (v obliki novih ukrepov). Izjemno pomembno je tudi ozaveščanje ter informiranje splošne in strokovne javnosti o stanju, ukrepih in spremembah na posameznih področjih, vezanih na družinsko problematiko, in vključevanje strokovne javnosti v pripravo zakonodaje, strateških dokumentov, ukrepov, smernic ipd.

Cilji

- Stabilnost in trajnost ukrepov družinske politike;
- redno spremljanje posameznih strokovnih področij, ki se vežejo na družinsko problematiko;
- dvig stopnje ozaveščanja ter informiranja splošne in strokovne javnosti o stanju, ukrepih in spremembah na posameznih področjih, vezanih na družinsko problematiko;
- večja vključenost strokovne javnosti v pripravo zakonov, strateških dokumentov, ukrepov, smernic ipd. na področju družinske problematike;
- dvig kakovosti življenja otrok.

Ukrepi

- Ohranjanje in krepitev dosežene stopnje pravic vezanih na družinsko področje;
- redne znanstvene raziskave in analize na posameznih strokovnih področjih, ki se vežejo na družinsko problematiko;
- redno ozaveščanje ter informiranje splošne in strokovne javnosti o stanju, ukrepih in spremembah na posameznih področjih vezanih na družinsko problematiko;
- izvedba strokovnih posvetov, vezanih na posamezno področje družinske problematike ter delovnih srečanj s strokovnjaki in strokovnjakinjami;
- obogatitev raznolikosti ukrepov, ki pripomorejo k dvigu kakovosti življenja otrok (navedeni v resoluciji), in okrepitev mehanizmov spremljanja kakovosti življenja otrok.

Kazalniki

- Nabor uveljavljenih sprememb zakonodaje, ki krepijo obseg pravic, vezanih na družinsko področje;
- navedba vrste in obdobja izvedbe znanstvenih raziskav in analiz na posameznih strokovnih področjih, ki se vežejo na družinsko problematiko;
- navedba vrste in obdobja izvedbe ozaveščevalnih kampanj s področja družinske problematike;
- število javnih obvestil s področij, ki se vežejo na družinsko problematiko;

– število obvestil strokovni javnosti o stanju, ukrepih in spremembah na področju, vezanem na družinsko problematiko;

– število izvedenih strokovnih posvetov in delovnih srečanj s strokovnjaki in strokovnjakinjami na področju družinske problematike;

– vzpostavljen sistem indeksov kakovosti življenja otrok ter njihovo okrepljeno spremljanje v mednarodnem in nacionalnem kontekstu.

Nosilci

Vsa ministrstva, raziskovalne institucije, visokošolski zavodi, lokalne skupnosti.

3.1 Programi v podporo družini ter drugi programi in projekti, ki so namenjeni otrokom in družinam

Družina je temeljna družbena institucija in predstavlja ključno komponento družinske politike. Pomembna naloga države je, da ustvarja pogoje za doseganje visoke ravni kakovosti življenja družin in posameznikov, zagotavlja socialno vključenost, varstvo in zaščito in tako ustvarja možnost zdravega razvoja vseh družinskih članov. Za učinkovitejše doseganje teh ciljev je država razvila model programov v podporo družini, ki se osredotočajo na različne oblike pomoči družinam in na določen način predstavljajo dopolnitev drugih programov in storitev, kot so recimo socialno varstveni programi in storitve. Programi v podporo družini se od socialnovarstvenih programov razlikujejo po svoji usmerjenosti v družino, ki je v sodobni družbi izpostavljena vse večjim pritiskom, pričakovanjem in tveganjem, zaradi česar potrebuje različne oblike podpore. Gre za kakovostne in široko dostopne programe, ki temeljijo na sodobnih konceptih podpore in (samo)pomoči, prispevajo k zmanjševanju neenakosti v družbi ter večji socialni vključenosti družin in posameznic/posameznikov, krepijo položaj ranljivih družin ipd. Programi so prednostno namenjeni otrokom, mladostnikom in njihovim družinam, pozitivno vplivajo na izboljšanje kakovosti življenja posameznika in družine ter zmanjšujejo različna tveganja. Pretežno so usmerjeni v preventive dejavnosti in programe.

Programi v podporo družini so eksplicitno opredeljeni v Družinskem zakoniku ter so v vsebinskem smislu namenjeni pripravam na starševstvo, spodbujanju pozitivnega starševstva in krepitevi starševskih kompetenc, izboljšanju komunikacije in odnosov v družini, ustvarjalnemu in aktivnemu preživljanju prostega časa otrok in družin, lažjemu usklajevanju poklicnega in družinskega življenja, psihosocialni pomoči otrokom in staršem ter drugim vsebinam za izboljšanje kakovosti družinskega življenja. Financiranje programov se zagotavlja na podlagi javnih razpisov, in sicer za največ pet let.

Družinski zakonik je uredil tudi status društva v javnem interesu, in sicer po vzoru ureditve statusa na drugih področjih. Tako se lahko društvu, ki deluje na področju družinske politike, podeli status društva v javnem interesu v skladu z zakonom, ki ureja društva. Dodatno morajo društva, ki želijo pridobiti status društva v javnem interesu izpolnjevati tudi posebne pogoje, in sicer se status društva v javnem interesu dodeli društvu, če njegovo delovanje prispeva k razvoju področja družinske politike in če stalno izvaja dejavnosti, ki imajo pozitiven učinek na delovanje in razvoj družin. Tak status lahko pod enakimi pogoji in ob smiselni uporabi zakona, ki ureja status javnega interesa nevladnih organizacij, pridobijo tudi druge nepridobitne in ne-profitne pravne osebe zasebnega prava (na primer ustanove, zavodi, zadrage), ki opravljajo vsebinsko enakovredno delo v javnem interesu.

Programe in projekte, ki so namenjeni otrokom in družinam, izvajajo tudi drugi resorji. Pomembno je, da država zagotavlja pestro ponudbo kakovostnih programov in projektov, ki so široko dostopni. Ključno je, da se resorji, ki oblikujejo in izvajajo programe in projekte, namenjene družinam, povežejo in k sodelovanju povabijo tudi strokovno javnost, nevladne organizacije idr. Težiti je treba k temu, da bi bilo čim več progra-

mov za otroke in družine brezplačnih, kjer pa tega ni mogoče zagotoviti v celoti, mora država z različnimi ukrepi poskrbeti za brezplačen dostop do programov in projektov, namenjenih otrokom in družinam z nižjim socialno-ekonomskim statusom.

Cilji

- Velika raznovrstnost in obseg programov v podporo družini ter drugih programov in projektov, ki so namenjeni otrokom in družinam;

- ohranitev oziroma dodaten dvig kakovosti programov v podporo družini ter drugih programov in projektov, ki so namenjeni otrokom in družinam;

- zagotovitev najmanj 80-odstotnega sofinanciranja programov v podporo družini iz proračuna RS ali iz sredstev EU;

- prilagojene vsebine programov v podporo družini ter drugih programov in projektov, ki so namenjeni otrokom in družinam glede na prepoznane potrebe;

- spodbujanje kakovostnega skupnega preživljanja prostega časa družin;

- izboljšanje informiranosti na področju družin/družinskega življenja, storitev in programov ter vpeljava različnih ugodnosti za družine;

- zmanjševanje neenakosti pri dostopu do vsebin in programov v podporo družini ter drugih programov in projektov, ki so namenjeni otrokom in družinam;

- vzpostavitev rednega in učinkovitega medsebojnega sodelovanja različnih resorjev, ki izvajajo vsebine, programe in projekte, namenjene otrokom in družinam.

Stanje

MDDSZ je že pred več kot desetletjem pričelo razvijati koncept programov v podporo družini, pri čemer ga je dokončno oblikovalo leta 2013. Ti programi, ki pomembno dopolnjujejo podobne programe (ki jih izvajajo v drugih resorjih, prav tako tudi socialnovarstvene storitve in programe) in pozitivno vplivajo na izboljšanje kakovosti življenja družin, so se začeli izvajati leta 2014. Programi v podporo družini so sicer razmeroma široki, vendar je poudarek predvsem na pozitivnem starševstvu in kakovostnem preživljanju prostega časa družin. Pozitivno starševstvo temelji na ideji spoštovanja otrokovih pravic in zagotavljanju varnega okolja, kar hkrati pomeni odsotnost kakršnihkoli oblik nasilja (kot vzgojne metode). Kot tako vključuje zagotavljanje največje zaščite in koristi otroka, kar pomeni ustrezno skrb za otroka, opolnomočenje otroka, usmerjanje otroka in obravnavo otroka kot posameznika s pripadajočimi pravicami. Pozitivnega starševstva ne gre razumeti v okviru permissivne vzgoje, temveč temelji na zdravem postavljanju meja, ki jih otrok potrebuje, da lahko v polnosti razvije svoje potencialne (Svet Evrope). Pomemben je torej pristen stik z otrokom, kakovostno skupno preživljanje prostega časa ter upoštevanje njegovih potreb in želja. Prav slednje je še posebej pomembno, saj želimo, da otroci v čim večji meri participirajo v vseh vidikih življenja. Naloga države je, da spodbuja in širi koncept pozitivnega starševstva, hkrati pa ustvarja pogoje zanj (kot je recimo ustrezno urejeno področje usklajevanja poklicnega in družinskega življenja). Programi v podporo družini in družinska zakonodaja sledijo tej ideji, in je to področje razmeroma dobro urejeno, si je pa nenehno treba prizadevati za razvoj, napredek in izboljšave.

V zadnjih letih se je razvoj programov v podporo družini usmeril predvsem na dva širša sklopa. V prvi sklop so umeščeni programi centrov za družine. Centri za družine predstavljajo osrednji prostor v lokalnem okolju in so namenjeni druženju ter zagotavljanju različnih potreb vseh oblik družin v različnih življenjskih obdobjih. Njihove vsebine prispevajo k lažjemu usklajevanju poklicnega in družinskega življenja, h krepitvi enakih možnosti žensk in moških, nudijo pa tudi informacije in znanja za kakovostno skupno preživljanje družin oziroma posameznih družinskih članov/članic. Vključujejo neformalno druženje, vsebine za kakovostno preživljanje prostega časa otrok in družin, občasno dnevno in počitniško varstvo otrok ter tudi vsebine za krepitev starševskih kompetenc in izboljšanje medosebnih odnosov in komunikacije v družini. V prihodnje bi jih morda ve-

ljalo nadgraditi z vsebinami, ki se kažejo kot relevantne, kot je na primer tveganje, ki ga za otroka predstavlja digitalno okolje. Drugi sklop predstavljajo programi psihosocialne pomoči otrokom in staršem. Ti so usmerjeni v bolj individualen pristop ter so namenjeni zmanjševanju čustvenih stisk, učenju družinskih članov/članic učinkovite komunikacije in pozitivne navezanosti v družini, izboljšanju socialnih kompetenc otrok, izboljšanju sposobnosti obvladovanja čustev, gradnji pozitivne samopodobe idr. Zastavljeni so predvsem preventivno, npr. preventivno učenje reševanja raznovrstnih problemov, preventivno zmanjševanje vedenjskih in čustvenih težav ipd. Pri programih v podporo družini je izjemno pomembna njihova dostopnost, kar pomeni, da je potrebno zagotoviti brezplačen dostop do vsebin in enakomerno razpršenost programov po Sloveniji. Do sedaj so vse izvedbe programov v podporo družini zagotavljale brezplačen dostop, mreža programov se postopno zgoščuje in lahko govorimo o razmeroma visoki stopnji pokritosti Slovenije s tovrstnimi programi.

Programi v podporo družini se delno ali v celoti financirajo na podlagi javnih razpisov za največ pet let. V letu 2017 tako MDDSZ sofinancira 11 programov vsebin centrov za družine in 23 programov psihosocialne pomoči. Poudariti velja, da se je višina sredstev za sofinanciranje programov v podporo družini v letu 2017 celo nekoliko povečala, v prihodnjih letih pa je načrtovano še dodatno zvišanje sredstev. Zaradi izjemnega pomena tovrstnih programov je bistveno, da jih država nenehno razvija, zagotavlja njihovo dostopnost, odprtost in pestrost ter zanje namenja še več sredstev.

Z namenom naslavljanja številnih potreb družin je MDDSZ tudi pristopilo k izvajanju Operativnega programa za izvajanje Evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020 (9. prednostna os »Socialna vključenost in zmanjševanje tveganja revščine«, 9.1 prednostna naložba »Aktivno vključevanje, vključno s spodbujanjem enakih možnosti in dejavnega sodelovanja ter izboljšanje zaposljivosti«, specifični cilj 9.1.3 »Preprečevanje zdrsa v revščino oziroma socialno izključenost in zmanjševanje neenakosti v zdravju«), v okviru katerega je pripravilo Javni razpis za sofinanciranje projektov večgeneracijskih centrov. Cilj javnega razpisa je bil vzpostaviti mrežo 15 večgeneracijskih centrov, ki bi izvajali petletne preventivne programe namenjene socialnemu vključevanju ranljivih družbenih skupin ter preprečevanju zdrsa v socialno izključenost in revščino. Izbrani projekti, ki so se začeli izvajati leta 2017 in bodo trajali do leta 2021, so enakomerno geografsko razpršeni po Sloveniji in tako omogočajo široko dostopnost do preventivnih programov. Sredstva za financiranje projektov se zagotavljajo v okviru proračuna Republike Slovenije, delno pa jih zagotavlja EU iz Evropskega socialnega sklada. Namen operativnih programov je financiranje projektov, ki se še niso izvajali in predstavljajo novost v slovenskem prostoru. Tovrstni, na nek način eksperimentalni, programi predstavljajo najboljšo izhodišče za prepoznavo potreb družin in posameznikov. Po izteku projektov bo evalvacija pokazala, katere vsebine v paketu programov so družine in posamezniki prepoznali kot najpomembnejše in najbolj potrebne. Te ugotovitve in rezultati bodo dobra osnova za oblikovanje in razpis novih programov. Programi se že zdaj izvajajo v sodelovanju z lokalnimi skupnostmi, zato tudi v prihodnosti vidimo lokalne skupnosti kot pomembnega partnerja pri izvajanju različnih programov v podporo družini. Dodana vrednost vključevanja lokalnih skupnosti je dobro poznavanje potreb lokalnega prebivalstva, kar posledično pomeni pravočasno zaznavanje različnih stisk in težav ter prilagajanje programov dejanskim potrebam. Za uspešnost programov v podporo družini je namreč nujno potreben uvid v potrebe družin in prebivalstva na splošno in ohranjanje prožnosti programov, ki so sposobni spremeniti fokus glede na spremembe v družbi.

Izjemno pomembno je, da država prepozna potrebe in pripravi take programe, ki bodo v največji možni meri odgovarjali nanje. Da bi ugotovili, katere so tiste potrebe, ki so najbolj izrazite in jih v okviru programov naslovili, je MDDSZ v letu 2016 naročilo raziskavo, ki je vključevala poglavje o potrebah družin

(Stališča Slovencev o družinski problematiki in potrebah družin, Fakulteta za družbene vede, Center za raziskovanje javnega mnenja in množičnih komunikacij). Raziskava je potrdila, da potrebe družin niso homogene, temveč obstaja široka paleta potreb. Katera od potreb prihaja bolj do izraza, je odvisno od starosti, družinske situacije, kraja bivanja idr. Zato je MDDSZ v okviru Javnega razpisa za sofinanciranje projektov večgeneracijskih centrov razpisalo razmeroma širok nabor vsebin, prijavitelji pa so izbrali le tiste, za katere so prepoznali potrebo v lokalnem okolju.

Opazamo, da so družine premalo informirane o svojih pravicah ter ne poznajo storitev, aktivnosti, programov in projektov, ki jih imajo na voljo, zato bi bilo treba povečati informiranost o tem. Pomembno je vzpostaviti boljše povezovanje med resorji, ki spodbujajo in omogočajo različno kakovostno ponudbo za otroke in družine po vsej Sloveniji, in vzpostaviti učinkovit sistem informiranja o tej ponudbi. Pri tem bi se bilo treba povezati tudi z lokalnimi skupnostmi, ki prav tako izvajajo kakovostne programe in projekte (Pikin festival v Velenju, festival kulturno-umetniške vzgoje Bobri v MOL ipd.), hkrati pa lažje dostopajo do uporabnikov. Prav tako bi bilo smiselno družinam zagotoviti enotnejšo obravnavo in ugodnosti pri dostopu do blaga in storitev, kar bi lahko naredili z uvedbo družinske kartice. S to kartico bi družine imele popust ali prost vstop na različne dogodke, povezane s kakovostnim preživljanjem prostega časa, hkrati pa bi lahko uveljavljale tudi popuste pri nakupu različnih družinskih potrebščin in potrebščin za otroke.

Programe in projekte, ki so namenjeni otrokom in družinam, izvajajo tudi na področju kulture. Številne kulturne ustanove po vsej Sloveniji ponujajo otrokom in družinam kakovostne vsebine, programe in projekte po dostopnejših cenah ali brezplačno. Njihove vsebine prispevajo h kakovostnemu preživljanju prostega časa otrok in družin in tudi k lažjemu usklajevanju družinskega življenja.

Posebno medresorsko pozornost je treba tudi v prihodnje namenjati podpori kakovostnih programov in projektov, ki spodbujajo razvoj družinske pismenosti in bralne kulture ter programe za pomoč družinam priseljencev (materni jezik, drugi jezik ipd.), kar v skladu s smernicami, ki jih opredeljuje v letu 2017 pripravljen predlog Nacionalne strategije za pismenost. Družinska pismenost je pomemben del bralne pismenosti, ki vključuje medgeneracijsko branje in ima učinke na vseh področjih posameznikovega razvoja (kognitivnem, socialnem, čustvenem, estetskem, moralno-etičnem in motivacijskem). Razumemo jo kot različne dejavnosti v družini, ki so povezane s pismenostjo v najširšem pomenu besede in pri katerih sodeluje celotna družina (različne generacije).

Na nacionalni ravni je treba prepoznati kakovostne programe družinske pismenosti in bralne kulture otrok, mladih in njihovih staršev (kot npr. projekti Bralne značke Slovenije – ZPMS: Predšolska bralna značka – vključuje otroke in starše, Bralna značka za osnovnošolce in bralni klubi za srednješolce; program sofinancira Javna agencija za knjigo RS) in skrbeti za njihovo promocijo. Več pozornosti je treba posvetiti dodatnemu strokovnemu usposabljanju strokovnih delavcev v vzgoji in izobraževanju ter kulturi (knjižnice in druge ustanove) in tudi študentov študijskih smeri, ki se usposabljaajo za ta področja, da bodo spoznali pomen razvoja družinske pismenosti ter sodobne pristope za razvoj družinske pismenosti in bralne kulture. Pri tem je ključno povezovanje različnih partnerjev z izkušnjami pri tovrstnih projektih – npr. Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport (v nadaljevanju: MIZŠ) in Andragoški center Slovenije s programi družinske pismenosti Beremo in pišemo skupaj (UŽU-BIPS) in Branje za znanje, branje za zabavo; Univerza v Mariboru v sodelovanju z Društvom Bralna značka Slovenije – Zveza prijateljev mladine Slovenije s projektom V objemu besed.

Za učinkovit razvoj družinske pismenosti je ključna vzpostavitev medresorske mreže kakovostnih programov in projektov v podporo družinski pismenosti in bralni kulturi, pri čemer je treba prepoznati tudi pomen splošnih knjižnic in tudi šolskih

knjižnic ter njihovih že uveljavljenih programov in projektov za otroke in družine. Članstvo v splošnih knjižnicah je za otroke in mladino do 18. leta brezplačno, prav tako splošne knjižnice organizirajo številne brezplačne programe in dogodke za otroke in družine in s tem že prispevajo k razvoju družinske pismenosti.

V mrežo za družinsko pismenost je pomembno vključevati tudi lokalne skupnosti – primer dobre prakse je na primer Mestna občina Ljubljana (v nadaljevanju: MOL), ki že več let izvaja projekta Ljubljana bere, s katerim sistematično spodbuja razvijanje bralne kulture pri različnih ciljnih skupinah, tudi z namenom poudarjanja pomena družinskega branja v zgodnjem otroštvu. Triletniki iz MOL ob sistematskem pregledu pri pediatru brezplačno prejmejo kakovostno slovensko slikanico.

Na tem področju je pomembno tudi strokovno usposabljanje strokovnih delavcev z različnih področij, kako lahko vključevanje otrok in družin v različne kulturne dejavnosti pomembno prispeva h kakovosti njihovega življenja. Primer dobre prakse je medresorsko zasnovano nacionalno strokovno usposabljanje Kulturni bazar. Katalog kulturno-vzgojne ponudbe vključuje ponudbo za otroke, mladino in tudi za družine več kot 300 kulturnih ustanov iz vse Slovenije.

Programov in projektov, ki so namenjeni otrokom in družinam, je veliko. Cilj države je te še okrepiti, tako v smislu obsega, kakovosti kot tudi raznovrstnosti. Prav to pa je v skladu s ciljem, ki mu sledijo razvite družinske politike – premik od transferjev k podpornim storitvam za otroke in družine.

Ukrepi

– Glede na prepoznane potrebe otrok in družin oblikovati nabor vsebin in ukrepov ter redno pripravljati javne razpise za sofinanciranje programov v podporo družini ter drugih programov in projektov, ki so namenjeni otrokom in družinam, ki bodo odgovarjali na te potrebe;

– redno vodenje evidence uporabnikov in izvajanje evalvacije programov v podporo družini, večgeneracijskih centrov ter drugih programov in projektov, ki so namenjeni otrokom in družinam in se sofinancirajo iz drugih sredstev;

– znatno povečanje višine sredstev za sofinanciranje programov v podporo družini;

– ohranjanje brezplačnega dostopa uporabnikov do programov v podporo družini ter drugih programov in projektov, ki so namenjeni otrokom in družinam;

– če projekti večgeneracijskih centrov ob koncu projekta izkažejo dobre rezultate in učinke, je treba zagotoviti nadaljevanje sofinanciranja projektov s temi vsebinami;

– večje sodelovanje lokalnih skupnosti pri izvajanju programov v podporo družini ter drugih programov in projektov, ki so namenjeni otrokom in družinam;

– povečanje deleža sofinanciranja lokalnih skupnosti pri izvajanju programov v podporo družini ter drugih programov in projektov, ki so namenjeni otrokom in družinam;

– sistemska uvedba znanstveno dokazano učinkovitih programov in metod za soočanje z zahtevnejšimi vedenjskimi odkloni pri otrocih, ki bi jih pri delu s starši in otroki uporabljali CSD, šole in zdravstvene ustanove;

– spodbujanje in promoviranje koncepta »pozitivnega starševstva«;

– vzpostavitev in krepitev storitev počitniškega varstva za otroke prve triade osnovne šole in drugega občasnega varstva otrok (z namenom lažjega usklajevanja družinskega in poklicnega življenja);

– zagotovitev določenega števila ur varstva za otroke iz enostarševskih družin in otroke s posebnimi potrebami na mesečni ravni;

– razširitev mreže programov v podporo družini, da bo enako dostopna vsem uporabnikom in uporabnicam;

– redno medsebojno sodelovanje različnih resorjev, ki izvajajo vsebine, projekte in programe, namenjene otrokom in družinam;

– vzpostavitev in krepitev podpornih storitev za osnovnošolske otroke v času šolskih počitnic;

- uvedba mobilne aplikacije, v okviru katere bi bile na voljo vse relevantne informacije o pravicah družin in otrok, programih v podporo družini ter drugih sorodnih programih in projektih;

- uvedba družinske kartice;

- ozaveščanje in informiranje javnosti in ciljne publike o programih v podporo družini ter drugih programih in projektih, ki se vežejo na družino (kampanje, v okviru sejamskih prireditvev idr.);

- krepitev in razvijanje mreže kakovostnih programov in projektov v podporo družinski pismenosti in bralni kulturi ter spodbujanje vključevanja otrok in njihovih družin.

Kazalniki

- Vzpostavljen sistem metod/načinov prepoznavanja potreb otrok in družin;

- število javnih razpisov za sofinanciranje programov v podporo družini ter drugih programov in projektov, ki so namenjeni otrokom in družinam, ki odgovarjajo na potrebe otrok in družin;

- število podprtih programov v podporo družini ter drugih programov in projektov, ki so namenjeni otrokom in družinam (po letih);

- evalvacije programov v podporo družini, večgeneracijskih centrov ter drugih programov in projektov, ki so namenjeni otrokom in družinam;

- število uporabnikov programov v podporo družini, večgeneracijskih centrov ter drugih programov in projektov, ki so namenjeni otrokom in družinam;

- delež povečanja višine sredstev za sofinanciranje programov v podporo družini ter drugih programov in projektov, ki so namenjeni otrokom in družinam;

- javna dostopnost dokumentacije iz katere je razviden brezplačen dostop uporabnikov do programov v podporo družini ter drugih programov in projektov, ki so namenjeni otrokom in družinam;

- rezultati in učinki projektov večgeneracijskih centrov in število sofinanciranih večgeneracijskih centrov po letu 2021;

- delež vključenih lokalnih skupnosti pri izvajanju projektov in programov v podporo družini ter drugih programov in projektov, ki so namenjeni otrokom in družinam;

- delež povečanja višine sofinanciranja lokalnih skupnosti pri izvajanju programov v podporo družini in drugih programov ter projektov, ki so namenjeni otrokom in družinam;

- število programov in metod za soočanje z zahtevnejšimi vedenjskimi odkloni pri otrocih;

- vrste in načini promocij koncepta »pozitivnega starševstva« in dosežen delež ciljne publike (če je mogoče);

- število sklopov dejavnosti in projektov počitniškega varstva za otroke prve triade osnovne šole in drugih oblik občasnega varstva otrok;

- vzpostavljeni projekti ali programi, ki na mesečni ravni zagotavljajo določeno število ur varstva za otroke iz enostarševskih družin in otroke s posebnimi potrebami;

- število in shematski prikaz razpršenosti podprtih centrov za družine ter drugih programov in projektov, ki so namenjeni otrokom in družinam;

- vzpostavljeno sodelovanje različnih resorjev, ki izvajajo vsebine, programe in projekte, namenjene otrokom in družinam, z namenom učinkovitejšega izvajanja teh programov in projektov ter učinkovitejšega informiranja družin;

- vzpostavljena kakovostna ponudba podpornih storitev za osnovnošolske otroke v času šolskih počitnic, razpršenost kakovostne in raznovrstne ponudbe po vsej Sloveniji;

- vzpostavljena in delujoča mobilna aplikacija z relevantnimi informacijami o pravicah družin in otrok, programih v podporo družini ter drugih programih in projektih, ki so namenjeni otrokom in družinam;

- delujoč sistem družinske kartice;

- število in vrsta ozaveščanja ter informiranja javnosti in ciljne publike o programih v podporo družini ter drugih programih in projektih, ki so namenjeni otrokom in družinam;

- vzpostavljena mreža kakovostnih programov in projektov v podporo družinski pismenosti in bralni kulturi.

Nosilci

MDDSZ, MK, MIZŠ, MZ, IRSSV.

Sodelujoči organi

Lokalne skupnosti.

3.2 Starševsko varstvo in družinski prejemki

Kot je v tem dokumentu že bilo omenjeno, je naloga države, da ustvari ustrezne pogoje za odločanje za družino in doseganje visoke ravni kakovosti življenja družin ter da zagotavlja varstvo in zaščito vseh družinskih članov (še posebej otrok). Delno država to počne s prispevanjem k stroškom za preživljanje, s skrbjo in varstvom otrok ter podeljevanjem posebnih pravic zaradi starševstva. Namen teh pravic in neposredne finančne podpore družinam je omogočiti staršem kakovostno starševstvo, otrokom pa kakovostno otroštvo, zagotoviti družinam čim ustrežnejše pogoje za življenje, lajšati usklajevanje družinskih in poklicnih obveznosti ter izboljšati življenjske pogoje socialno šibkejših družin, družin z več otroki, enostarševskih družin in družin z otroki s posebnimi potrebami.

Področje starševskega varstva in družinskih prejemkov ureja Zakon o starševskem varstvu in družinskih prejemkih (ZSDP-1), ki je bil sprejet leta 2014. Zakon je prinesel novosti predvsem na področju sistema ureditve dopustov ob rojstvu otroka. Največja sprememba je bila postopno povečevanje plačanega očetovskega dopusta.

Zakon o starševskem varstvu in družinskih prejemkih ureja zavarovanje za starševsko varstvo in pravice, ki izhajajo iz tega, družinske prejemke, pogoje in postopek za uveljavljanje posameznih pravic idr. V zakonu so posebej opredeljene sledeče pravice in prejemki: pravica do dopusta in nadomestila (materinskega, očetovskega, starševskega), pravica do krajšega delovnega časa, pravica do plačila prispevkov v primeru štirih otrok ali več, pravica do nadomestila v času odmora za dojenje, starševski dodatek, pomoč ob rojstvu otroka, otroški dodatek, dodatek za veliko družino, dodatek za nego otroka, delno plačilo za izgubljen dohodek. Določene pravice in olajšave, ki izhajajo iz naslova starševstva, so urejene tudi v drugih zakonih (npr. davčne olajšave za vzdrževanega družinskega člana, subvencija vinjet, subvencija plačila letne dajatve za uporabo vozil v cestnem prometu in povračilo davka na motorna vozila za velike družine).

Vsaka pravica in prejemek sta posebna in namenjena ureditvi posebnega življenjskega položaja ali predstavlja obliko pomoči družini. Glede na trajanje pravice smo le-te združili v dve večji skupini, in sicer:

- a) pravice in prejemki, vezani na rojstvo in zgodnja leta otrokovega življenja,

- b) pravice in prejemki, vezani na preživljanje, skrb in varstvo otrok.

V okviru teh dveh sklopov so pravice in prejemki v vsebinskem smislu obravnavani samostojno. Ker se cilji, ukrepi in kazalniki prepletajo, so le-ti združeni v okviru vsakega od dveh sklopov. Kljub temu je za področje starševskega varstva in družinskih prejemkov mogoče opredeliti tudi splošne cilje, ki veljajo za vse pravice in prejemke, navedene v tem poglavju.

Cilji

- Univerzalnost pravic in prejemkov (tistih, za katere je to smiselno in mogoče);

- namenska (ciljna) usmerjenost prejemkov;

- prožnost in poenostavitev izrabe pravic;

- izvzem pravic in prejemkov iz morebitnih varčevalnih ukrepov;

- informiranost (ciljne publike) o pravicah in prejemkih, vezanih na starševsko varstvo in družinske prejemke.

Na področju starševskega varstva je Zakon za uravnoteženje javnih financ znižal nekatere prejemke oziroma omejil pravice. Ker je bil namen navedenega zakona začasna omejitev pravic (zaradi varčevalnih razlogov), je pomembno, da se

te pravice čim prej povrnejo na izhodišče. Tam, kjer varčevalnih ukrepov ne bo mogoče v celoti sprostiti naenkrat, je treba zagotoviti postopno sproščanje, kar pomeni prednostno sprostitev za družine iz nižjih dohodkovnih razredov.

3.2.1 Pravice in prejemki, vezani na rojstvo in zgodnja leta otrokovega življenja

Cilji

- Prožnejša izraba očetovskega in starševskega dopusta,
- enakomernejša razdelitev starševskega dopusta med oba od staršev,
- pozitiven odnos delodajalcev do izrabe očetovskega in starševskega dopusta,
- varovanje zdravja mater ob rojstvu otroka,
- lažje usklajevanje poklicnega in družinskega življenja,
- ohranitev materialnega položaja družin ob rojstvu otroka,
- poenostavitev uveljavljanja pravic.

Stanje

Pravice iz naslova starševskega varstva, še zlasti dopusti in v določeni meri krajši delovni čas, pomembno prispevajo k odpravljanju razlik med ženskami in moškimi na trgu dela, saj omogočajo, da ženske po rojstvu otroka ostanejo aktivne na trgu dela. Prav tako spodbujajo enakovrednejše porazdelitve obveznosti varstva in nege otrok med ženskami in moškimi ter pomembno prispevajo k lažjemu usklajevanju poklicnega in družinskega življenja.

Postopek uveljavljanja pravic iz naslova starševskega varstva je nekoliko zastarel in bi ga veljalo posodobiti oziroma optimizirati. Za pravice, ki so trajnejše narave oziroma se obnavljajo na letni ravni, je smiselno uvesti avtomatizirani sistem preverjanja izpolnjevanja pogojev za upravičenost. Kjer je to mogoče, je treba uvesti elektronsko oddajo vloge. Prav tako je treba pregledati vse obrazce in jih poenostaviti.

Dopust (materinski, očetovski in starševski) in nadomestila

Materinski, očetovski in starševski dopust in pripadajoča nadomestila so iz vidika usklajevanja poklicnega in družinskega življenja izjemno pomembne pravice. Slovenija ima to področje dobro urejeno.

Materinski dopust je namenjen pripravi na porod, negi in varstvu otroka takoj po porodu ter zaščiti materinega zdravja ob rojstvu otroka in po njem. Do njega so upravičene matere, in sicer v trajanju 105 dni v strnjem nizu v obliki polne odsotnosti z dela, od tega je izraba 15 dni obvezna. Nastop materinskega dopusta je 28 dni pred predvidenim datumom poroda, razen v primeru predčasnega rojstva. Izjemoma ima pravico do materinskega dopusta oče, druga oseba oziroma eden od starih staršev. Materinsko nadomestilo znaša 100 % osnove in je navzgor omejeno na 2,5-kratnik vrednosti povprečne mesečne plače v Republiki Sloveniji.

Očetovski dopust je namenjen očetom, da bi že v zgodnji dobi otroka sodelovali pri negi in varstvu. Do njega so upravičeni očetje, in sicer v trajanju 15 koledarskih dni (11 delovnih) z nadomestilom (do šestega meseca starosti otroka, izjemoma do 12. meseca) v obliki polne ali delne odsotnosti z dela, 15 koledarskih dni dopusta z nadomestilom (po poteku starševskega dopusta za tega otroka, najdalj do končanega prvega razreda osnovne šole). Do očetovskega dopusta so upravičene tudi druge osebe, ki dejansko negujejo in varujejo otroka po njegovem rojstvu (druga oseba in materin zakonec ali zunajzakonski partner). Očetovsko nadomestilo znaša 90 % osnove in je navzgor omejeno na 2,5-kratnik vrednosti povprečne mesečne plače v Republiki Sloveniji. V letu 2016, ko je bilo rojenih 20.345 otrok, je prvih 15 dni očetovskega dopusta izrabilo 16.291 očetov (vir MDDSZ).

Starševski dopust je namenjen negi in varstvu otroka. Do njega so upravičeni matere in očetje, in sicer v trajanju 130 dni za vsakega od staršev (skupaj 260 dni) v obliki polne ali delne odsotnosti z dela. Mati lahko na očeta prenese 100 dni

starševskega dopusta, 30 dni pa je neprenosljivih in jih lahko izkoristi samo mati. Oče lahko praviloma izrabi največ 230 dni, izjemoma vseh 260 dni. Oče lahko prenese na mater 130 dni starševskega dopusta (mati lahko izrabi vseh 260 dni). V primeru rojstva dvojčkov ali več otrok, nedonošenčka, otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo, itd. se starševski dopust podaljša. Del starševskega dopusta v trajanju največ 75 dni starša lahko prenese in izrabi do končanega prvega razreda osnovne šole otroka. Do starševskega dopusta so upravičeni tudi posvojitelji in osebe, ki jim je otrok zaupan v vzgojo in varstvo z namenom posvojitve, ter druga oseba oziroma eden od starih staršev otroka. Starševsko nadomestilo znaša 90 % osnove in je navzgor omejeno na dvakratnik vrednosti povprečne mesečne plače v Republiki Sloveniji.

Čas skupnega prejetja starševskega nadomestila se je z Zakonom o starševskem varstvu in družinskih prejemkih (ZSDP-1) iz leta 2014 povečal s 380 dni v letu 2015 na (trenutno) 390 dni, v letu 2018 pa bo dosegel 395 dni na račun ukinitve neplačanega očetovskega dopusta in uvedbe dodatnih dni plačanega očetovskega dopusta.

Višina nadomestila se je v letih 2012 in 2013 spremenila. Materinsko nadomestilo še vedno znaša 100 % osnove, vendar je omejeno navzgor z dvakratnikom povprečne mesečne plače v Republiki Sloveniji, starševsko in očetovsko nadomestilo pa sta s 100 % znižana na 90 % osnove oziroma ostajata v višini 100 %, če osnova ne presega minimalne plače. Enako kot materinsko nadomestilo sta tudi starševsko in očetovsko nadomestilo omejena navzgor. Povprečna višina nadomestila se giblje na ravni 72–73 % povprečne plače, saj so prejemniki (večinoma ženske) mladi in na začetku poklicne kariere (Otroci in njihov položaj v Sloveniji danes: Situacijska analiza položaja otrok v Sloveniji, IRSSV, 2016). V letih od 2005 do 2012 je delež izdatkov za nadomestila naraščal, kar je bilo pretežno posledica povečevanja števila rojstev v Sloveniji. V letu 2013 se je delež izdatkov za nadomestila v primerjavi z letom 2012 znižal za kar 11 %. Znižanje izdatkov je bilo predvsem posledica omejitve višine starševskega nadomestila v skladu z Zakonom za uravnoteženje javnih financ. Od leta 2012 do danes so se izdatki za nadomestila rahlo znižali, kar je povezano tudi z nižanjem števila rojstev. V letu 2011 so izdatki za starševska nadomestila znašali približno 300 mio EUR letno, v zadnjih dveh letih (2015, 2016) se gibljejo okrog 230 mio EUR letno (vir MDDSZ).

Število upravičencev do starševskega nadomestila je povezano s številom rojstev v tekočem letu, prav tako z deležem zaposlenih in samozaposlenih (zavarovancev za starševsko varstvo) med mladimi starši. Delež upravičencev do nadomestila je bolj ali manj nespremenljiv in v primerjavi z vsemi rojstvi znaša 88 % (Otroci in njihov položaj v Sloveniji danes: Situacijska analiza položaja otrok v Sloveniji, IRSSV, 2016). V letu 2011 jih je bilo tako 22.782, v letu 2016 pa 20.064 (vir MDDSZ).

V Sloveniji imamo relativno nizko stopnjo izrabe starševskega dopusta s strani očetov. Delež očetov, ki izrabijo starševski dopust, je vsa leta približno enak, in sicer znaša med 6 % in 7 %. Raziskava z naslovom Stališča Slovencev o družinski problematiki in potrebah družin (Slovensko javno mnenje, 2016) je pokazala, da je največji delež vprašanih (21,9 %) izjavil, da bi bilo najbolje, da bi si starša izrabo starševskega dopusta enakomerno razdelila (torej tako, da bi ga vsak izrabil polovico). Pri tem ni nepomemben podatek, da se ta odstotek pri mladih še poveča. In sicer kar 35 % mladih (do 30 let) meni, da bi si starša morala starševski dopust enakomerno razdeliti. Ponovno se je potrdilo, da mlajši generaciji enakost med spoloma veliko pomeni in da ta meni, da je skrb za otroke naloga obeh staršev. Država to spodbuja, zato ponuja možnost enakomerne izrabe starševskega dopusta.

Izraba očetovskega dopusta v Sloveniji je relativno konstantna, in sicer okrog 80 % očetov izrabi prvih 15 dni dopusta (do dopolnjenega šestega meseca otrokove starosti). Razlogov, zaradi katerih se nekateri očetje ne odločijo za izrabo očetovskega dopusta (predvsem nadaljnjih 15 dni očetovskega dopusta) in predvsem zaradi katerih se večina očetov ne odloči za izrabo starševskega dopusta, je več. Eden izmed njih je sla-

ba informiranost očetov v zvezi s pravicami ob rojstvu otroka, ki jim pripadajo. Drugi je nerazumevanje delodajalcev, nadrejenih in sodelavcev za izrabo dopustov. Kaže se tudi nerazumevanje pomena in ciljev očetovskega in starševskega dopusta s strani samih staršev. Ena od rešitev te problematike je gotovo dvig stopnje ozaveščenosti in informiranosti tako staršev kot tudi delodajalcev. Raziskava Stališča Slovencev o družinski problematiki in potrebah družin (Slovensko javno mnenje, 2016) je pokazala, da bi očete najbolj spodbudilo k izrabi očetovskega dopusta, če bi delodajalci imeli za to več posluha za to. Posebno pozornost je treba nameniti očetom, ki se jim rodi več otrok hkrati. Pri starševskem dopustu se ob rojstvu več otrok hkrati starševski dopust podaljša, zato je v takih primerih smiselno sorazmerno podaljšati tudi očetovski dopust.

Krajši delovni čas

K lažjemu usklajevanju poklicnih in družinskih obveznosti pripomorejo tudi prožnejše oblike dela, med katere spada tudi pravica do krajšega delovnega časa. Zakon o starševskem varstvu in družinskih prejemkih (ZSDP-1) določa, da ima eden od staršev, ki neguje in varuje otroka do tretjega leta starosti, pravico do dela s krajšim delovnim časom od polnega. Če neguje najmanj dva otroka, ima to pravico do končanega prvega razreda osnovne šole najmlajšega otroka v skladu s predpisi, ki urejajo osnovno šolo. Pri tem je leto dni izrabe pravice do dela s krajšim delovnim časom od polnega neprenosljivo za vsakega od staršev, razen določenih izjem.

V letu 2014 se je trajanje pravice podaljšalo do konca prvega razreda osnovne šole mlajšega otroka, če starša varujeta in negujeta vsaj dva otroka. Dodan je bil pogoj neprenosljivosti enega leta za vsakega od staršev, da bi k izrabi te pravice spodbudili tudi očete. Število upravičencev in tudi obseg sredstev za plačilo prispevkov za socialno varnost zaradi dela s krajšim delovnim časom vsa leta narašča. V letu 2011 je bilo 10.108 upravičencev in 11,5 mio EUR potrebnih sredstev, medtem ko je bilo v letu 2016 že 14.485 upravičencev in 17,2 mio EUR potrebnih sredstev (ker se prispevki plačujejo od sorazmernega dela minimalne plače, se z višanjem minimalne plače veča tudi obseg potrebnih sredstev in ni odvisen samo od števila upravičencev). Ker je plačilo prispevkov vezano na minimalno plačo, pri večjem delu upravičencev to pomeni plačilo prispevkov od nižje osnove, kot je njihova plača. Zaradi tega se lahko zgodi, da imajo nižjo odmerjeno pokojnino. Zaradi vpliva na pravice iz pokojninskega zavarovanja, bi veljalo razmisliti o spremembi zakonodaje, ki bi zagotovila, da bi upravičenci pravice do krajšega delovnega časa imeli enako pokojnino, kot če ukrepa ne bi izrabili.

Treba je poudariti, da so ženske v Sloveniji, tako kot moški, večinoma zaposlene za polni delovni čas. Primerjalno gledano ima Slovenija med državami članicami EU eno najvišjih stopenj zaposlenosti žensk z otroki, njihov položaj pa je bolj izenačen s položajem moških. V zadnjem obdobju zaznavamo nov trend – povečevanje deleža žensk, ki delajo s krajšim delovnim časom v obdobju, ko imajo majhne otroke. Izpostaviti velja, da ima izraba tovrstnega ukrepa, če se ga poslužujejo pretežno ženske, negativen vpliv na njihov položaj na trgu dela. Zaznavamo tudi povečanje izrabe pravice pri samostojnih podjetnikih.

Nadomestilo v času odmora za dojenje

Materi, zaposleni za polni delovni čas, pripada v času odmora za dojenje (na podlagi potrdila specialista pediatra, do devetega meseca starosti otroka), nadomestilo za eno uro dnevno, in sicer v višini sorazmernega dela minimalne plače iz Zakona o usklajevanju transferjev posameznikom in gospodinjstvom v Republiki Sloveniji. Materi, zaposleni za polni delovni čas, zagotavlja država (na podlagi potrdila specialista pediatra) v času odmora za dojenje od devetega do 18. meseca starosti otroka, plačilo prispevkov za socialno varnost od sorazmernega dela minimalne plače iz Zakona o usklajevanju transferjev posameznikom in gospodinjstvom v Republiki Sloveniji.

Ta ukrep se v Sloveniji ni pokazal kot pomemben, saj ga izrabi le malo upravičenk (na letni ravni manj kot 10). Razlog je najbrž v dolžini starševskega dopusta, ki ga v večinoma izrabijo matere.

Starševski dodatek

Starševski dodatek je namenjen materam (ali očetom po 77 dnevih od rojstva otroka), ki niso zavarovane za starševsko varstvo (študentke, nezaposlene) in znaša 252,04 EUR mesečno. Upravičenke in upravičenci so za čas trajanja pravice vključeni v pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Upravičenka/upravičenec in otrok morata imeti stalno prebivališče v Republiki Sloveniji in dejansko prebivati v Sloveniji. Pravica traja 365 dni, v primeru rojstva dvojčkov ali več otrok, nedonošenčka, otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo, itd. se ta pravica podaljša. V zadnjih dveh letih je bilo letno upravičenih do starševskega dodatka približno 3.600 upravičenk in upravičencev, obseg potrebnih sredstev je znašal 10,5 mio EUR.

V prihodnje bi veljalo zvišati višino starševskega dodatka vsaj na osnovni znesek minimalnega dohodka.

Pomoč ob rojstvu otroka

Pravica do pomoči ob rojstvu otroka je namenjena nakupu opreme za novorojenčka. Prejemek se izplača v enkratnem znesku in trenutno znaša 280,00 EUR. Pravico ima vsak otrok, čigar mati ali oče imata stalno prebivališče v Republiki Sloveniji (in dejansko živita v RS), pri čemer povprečni mesečni dohodek na osebo ne presega 64 % neto povprečne plače (659,30 EUR) v skladu s določili Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, ki se uporabljajo za odločanje o pravici do otroškega dodatka. Na podlagi Zakona za uravnoteženje javnih financ in novele Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih (ZSDP-1) iz leta 2015 se je pomoč ob rojstvu otroka omejila na družine, ki se uvrščajo do 6. dohodkovnega razreda. Število otrok, upravičenih do pomoči ob rojstvu otroka, se je po sprejetju Zakona za uravnoteženje javnih financ znižalo za približno 30 % (največ jih je bilo v letu 2010, in sicer 21.792, najmanj pa v letu 2012, in sicer 15.108). Med letoma 2013 in 2016 je bilo število upravičenih otrok okrog 15.500, za kar država nameni okrog 4,4 mio EUR letno.

Pravica do pomoči ob rojstvu otroka mora čim prej ponovno postati univerzalna pravica. Za boljši učinek pravice bi jo bilo treba preoblikovati, in sicer iz neposrednega denarnega nakazila v obliko dobropisa, ki bi ga bilo mogoče unovčiti v izbranih trgovinah izključno za izdelke, namenjene otrokom. Tako bi zagotovili namensko porabo sredstev. Ker država želi ustvarjati spodbudno okolje za odločanje za otroka, bi bilo smiselno, da bi bila višina sredstev za to pravico višja za drugega otroka in naslednje.

Ukrepi

- Dvigniti starševsko in očetovsko nadomestilo na 100 % osnove;
- poenotiti in omogočiti prožnejšo izrabo očetovskega dopusta;
- zagotoviti dodatnih 10 dni očetovskega dopusta v primeru rojstva več kot enega otroka hkrati;
- ozaveščati delodajalce o izrabi pravice do starševskega dopusta (zlasti za očete) in očetovskega dopusta;
- informirati starše, zlasti očete, o izrabi starševskega in očetovskega dopusta in spodbujati k večji izrabi teh;
- zvišati starostno mejo izrabe pravice do krajšega delovnega časa – če starša negujeta in varujeta najmanj tri otroke – na 10 let starosti najmlajšega otroka;
- spremeniti zakonodajo tako, da bodo pri ukrepu krajšega delovnega časa upravičenci imeli enako pokojnino, kot če ukrepa ne bi izrabili;
- zvišati višino starševskega dodatka vsaj na osnovni znesek minimalnega dohodka;
- zvišati višino starševskega dodatka za določene kategorije (dijakinje/dijake, študentke/štolente in aktivne iskalke/iskalce zaposlitve) za dodatnih 30 %;

- zagotoviti pomoč ob rojstvu otroka za vse otroke, pri čemer bi znesek za drugega otroka znašal 120 % zneska za prvega otroka, za tretjega otroka in naslednje pa 150 % zneska za prvega otroka;

- zagotoviti pomoč ob rojstvu otroka v obliki dobroimetja oziroma vavčerja za nakup potrebščin za otroke;

- zagotoviti možnost postopnega prehoda s starševskega dopusta nazaj na delo – npr. podaljšanje starševskega dopusta v primeru izrabe pravice v delni odsotnosti;

- uvesti avtomatizirano preverjanje upravičenosti do pravic, ki se obnavljajo na letni ravni (informativni izračun);

- vpeljati elektronske vloge za uveljavljanje pravic iz naslova starševskega varstva in družinskih prejemkov (kjer je to mogoče);

- ozaveščati in informirati ciljno publiko o pravicah in prejemkih, vezanih na starševsko varstvo in družinske prejemke (kampanje, ozaveščanje na sejamskih prireditvah idr.).

Kazalniki

- Spremembe področne zakonodaje, ki kažejo na povečan obseg pravic;

- načini izrabe očetovskega dopusta;

- sprememba števila upravičencev po posameznih pravicah in povečanje višine sredstev, izplačanih za te pravice;

- delež očetov, ki izrabijo starševski in očetovski dopust (po letih);

- število izvedenih ozaveščevalnih kampanj za delodajalce v zvezi z izrabo starševskega in očetovskega dopusta in delež dosežene ciljne publike (če je mogoče);

- število izvedenih ozaveščevalnih kampanj, ki spodbujajo k enakomernejši izrabi starševskega dopusta in večji izrabi očetovskega dopusta;

- spremenjena zakonodaja, ki kaže spremembo starostne meje izrabe pravice do krajšega delovnega časa – če starša negujeta in varujeta najmanj tri otroke – na 10 let starosti najmlajšega otroka;

- spremenjena zakonodaja, ki kaže, da imajo pri ukrepu krajšega delovnega časa upravičenci enako pokojnino, kot če ukrepa ne bi izrabili;

- upravičenci do pravice do dela s krajšim delovnim časom po zavarovalnih podlagah (zaposleni, samozaposleni idr.);

- višina starševskega dodatka (po letih);

- uvedeno avtomatizirano preverjanje upravičenosti do pravic, ki se obnavljajo na letni ravni (informativni izračun);

- navedba pravic iz naslova starševskega varstva in družinskih prejemkov, ki jih je mogoče uveljavljati preko elektronske vloge;

- število in vrsta ozaveščevalnih dejavnosti in informiranja o pravicah in prejemkih, vezanih na starševsko varstvo in družinske prejemke.

Nosilci

MDDSZ, MZ, ZPIZ.

3.2.2 Pravice in prejemki, vezani na preživljanje, skrb in varstvo otrok

Cilji

- S prispevanjem države k stroškom za preživljanje otrok izboljšati materialni položaj vseh družin, posebej prikrajšanih;

- posebna skrb za velike družine (staršem olajšati skrb za otroke in zagotoviti, da zaradi velike družine ne bodo prikrajšani);

- dodatna skrb za družine z otrokom/otroki, ki potrebujejo posebno nego in varstvo;

- poenostavitve priprave in oddaje vlog za uveljavljanje pravic.

Stanje

Pravice do družinskih prejemkov in olajšav staršem pomagajo pri preživljanju, vzgoji, izobraževanju in skrbi za otroke. Namen različnih pravic in olajšav je predvsem poskrbeti, da se družinam zaradi rojstva otroka ne poslabša materialni položaj. To je še posebej pomembno pri velikih družinah in družinah, ki skrbijo za otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo.

Otroški dodatek

Otroški dodatek je dopolnilni prejemek za preživljanje, vzgojo in izobraževanje otroka. Do njega ima pravico eden od staršev oziroma druga oseba za otroka s prijavljenim prebivališčem v Republiki Sloveniji do 18. leta starosti otroka, če izpolnjuje tudi druge pogoje po zakonu, ki ureja družinske prejemke. Cenzus za upravičenost do otroškega dodatka je trenutno 64 % neto povprečne plače v Republiki Sloveniji na osebo.

V letu 2012 so bile uvedene zakonske spremembe (Zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, Zakon za uravnoteženje javnih financ), ki so nekoliko preoblikovale pravico do otroškega dodatka. Starostna meja upravičenosti do otroškega dodatka se je znižala iz 26 na 18 let, saj je se zvišala višina državne štipendije za otroke nad 18 let. Prav tako se je za ugotavljanje materialnega položaja začelo upoštevati poleg dohodkov tudi premoženje.

Med letoma 2005 in 2011 je bila poraba sredstev za otroški dodatek razmeroma nespremenjena. Zaradi zakonskih sprememb se je delež izdatkov za otroške dodatke znižal, in sicer v letu 2012 za 15 %, v letu 2013 pa še za nadaljnjih 11 %. V letih od 2012 do 2014, ko so se v celoti izrazile spremembe obeh zakonov, se je tako poraba sredstev za otroški dodatek v primerjavi z letom 2011 zmanjšala za več kot četrtno. Brez otroškega dodatka je ostalo 45.000 otrok, nadaljnjim 97.000 otrokom pa se je otroški dodatek znižal. Padanje izdatkov za otroški dodatek se je umirilo šele v letu 2015. Opažamo ponovno povečanje deleža izdatkov za otroški dodatek.

Na tem področju bi bile potrebne spremembe, in sicer bi bilo smiselno ponovno uvesti upravičenost do otroškega dodatka za vse upravičence, ki jim je pravico ukinil Zakon za uravnoteženje javnih financ. Dodatno bi veljalo razmisliti o uvedbi vsaj minimalnega otroškega dodatka za vse otroke. Najnižji znesek bi znašal toliko, kot je zdaj določena višina otroškega dodatka za otroke v 8. dohodkovnem razredu (19,88 EUR za prvega otroka, 27,50 EUR za drugega in 35,11 EUR za tretjega in nadaljnje). Za otroke v nižjih dohodkovnih razredih bi bila višina otroškega dodatka nespremenjena, tako da se dohodkovni položaj teh družin ne bi poslabšal. Učinek ukrepa bi bil, da bi vsaj minimalni otroški dodatek prejeli vsi otroci, medtem ko bi ohranili višji otroški dodatek za otroke iz družin v nižjih dohodkovnih razredih.

Uvesti je treba ukrepe, ki bodo zagotavljali, da se otroški dodatek dejansko porabi za zadovoljevanje potreb otrok oziroma, da se ga del nameni neposredno za plačevanje storitev in dobrin za otroke. Na primer, del zneska otroškega dodatka bi starši, ki presegajo 53 % neto povprečne plače na osebo (kar je cenzus za brezplačno malico) lahko prejeli v obliki subencionirane malice za otroke v osnovni šoli ali v obliki plačila šole v naravi in drugih obveznih vsebin.

Dodatek za veliko družino

Dodatek za veliko družino je letni prejemek, ki je namenjen družinam s tremi ali več otroki, ki so mlajši od 18 let oziroma dokler so jih starši dolžni preživljati v skladu s predpisi, ki urejajo družinska razmerja (največ 26 let). Do dodatka je upravičena tudi druga oseba (npr. rejnik/rejnica), kadar trije otroci ali več teh iz iste družine živijo brez staršev (npr. pri rejniku/rejnici).

Pravico do dodatka za veliko družino ima eden od staršev, če imajo eden od staršev in otroci skupno stalno prebivališče v Republiki Sloveniji in dejansko živijo v Republiki Sloveniji ter izpolnjujejo premoženjski cenzus, ki znaša 64 % povprečnega mesečnega dohodka na družinskega člana oziroma 659,30 EUR na družinskega člana. Pravico do tega dodatka ima tudi druga oseba, kadar trije otroci ali več teh iz iste družine živijo brez staršev.

Dodatek za družino s tremi otroki znaša 395,00 EUR, za družino s štirimi ali več otroki pa 480,00 EUR. Dodatek za veliko družino se izplača v enkratnem znesku.

Na podlagi Zakona za uravnoteženje javnih financ in novele Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih (ZSDP-1) iz leta 2015 se je pravica do dodatka za veliko družino omejila na družine, ki se uvrščajo do 6. dohodkovnega

razreda (53–64 %). Do dodatka za veliko družino je bilo v letu 2011 (pred sprejetjem Zakona za uravnoteženje javnih financ) upravičenih 30.193 družin, v letu 2013 je bilo teh 25.607, v letu 2016 pa 26.106. Po letu 2013 se obseg potrebnih sredstev za izplačilo dodatka za veliko družino giblje okrog 10,5 mio EUR.

Da bi spodbudili odločanje za več otrok in družinam z več otroki nekoliko prispevali k stroškom za preživljanje, skrb in varstvo otrok, bi bilo treba dodatek za veliko družino zagotoviti vsem družinam s tremi otroki ali več.

Kakovostno skupno preživljanje prostega časa družin je izjemno pomembno. Ker je to pri velikih družinah nekoliko težje – finančni vidik, organizacija ipd. –, mora država to še posebej spodbujati in omogočati. Poskrbeti je treba za učinkovito informiranost velikih družin o kakovostni ponudbi za otroke in družine, še posebej o ponudbi, ki je za velike družine dostopnejša ali brezplačna. Tako bo država enostarševskim in velikim družinam omogočila posebne družinske popuste oziroma brezplačen vstop v muzeje, galerije, gledališča in druge kulturne objekte ter na športne dogodke. Prav tako bo omogočila brezplačen ali subvencioniran prevoz na omenjene dogodke.

Plačilo prispevkov v primeru štirih ali več otrok

Eden od staršev, ki zapusti trg dela zaradi nege in varstva štirih ali več otrok, s katerimi ima skupno stalno prebivališče v Republiki Sloveniji, in je bil zavarovan za starševsko varstvo vsaj 12 mesecev v zadnjih treh letih ali je bil aktivni iskalec zaposlitve v skladu z zakonom, ki ureja trg dela, vsaj 12 mesecev v zadnjih treh letih, ima pravico do plačila prispevkov za socialno varnost do končanega prvega razreda osnovne šole najmlajšega otroka v skladu s predpisi, ki urejajo osnovno šolo. Šteje se, da oseba neguje in varuje otroka, če ima roditeljsko pravico in otroka dejansko neguje in varuje. Če je otrok zaupan v varstvo in vzgojo enemu od staršev, se šteje, da drugi od staršev ne neguje in varuje otroka. Upravičencev je v zadnjih nekaj letih med 1.350 in 1.600, potrebna sredstva pa znašajo med 3,8 mio EUR in 4,3 mio EUR.

Subvencija vinjet

Pravica do pomoči pri nakupu vinjete za velike družine še ni zakonsko urejena. Leta 2013 je bil na področju cestninjenja osebnih vozil (vozila do 3.500 kg največje dovoljene mase) uveden nov cestninski razred, v katerega se uvrščajo vozila, katerih višina nad prvo osjo presega 1,30 metra. V to kategorijo vozil, na katera je treba za uporabo cestninskega omrežja namestiti vinjeto 2B, ki je dražja kot vinjeta za »klasična« osebna vozila, pa se uvrščajo tudi številna vozila, ki jih velike družine uporabljajo za zadovoljenje svojih osnovnih osebnih potreb. Da bi preprečili dodatno finančno obremenitev velikih družin in invalidov, je trenutno v veljavi začasna rešitev, na podlagi katere se upravičencem zagotavlja pomoč pri nakupu letne vinjete 2B v višini 110,00 EUR, pri čemer sredstva za pomoč v obliki donacij zagotavlja družba DARS, d. d. Pravico je treba zakonsko urediti v predpisu, ki ureja starševsko varstvo in družinske prejemke. Do nje pa mora biti upravičen eden od staršev ali druga oseba (npr. rejnik/rejnica), ki ima v lasti ali uporabi vozilo razvrščeno v nov cestninski razred 2B, in je za to vozilo kupil letno vinjeto za drugi cestninski razred B ter uveljavil pravico do 50-odstotnega znižanja letne dajatve za velike družine.

Subvencija plačila letne dajatve za uporabo vozil v cestnem prometu

Oprostitev plačila letne dajatve za uporabo vozil v cestnem prometu se lahko uveljavi za določena osebna vozila, če se ta vozila uporabljajo za prevoz otrok, ki potrebujejo posebno nego in varstvo do 18. leta starosti oziroma do 26. leta starosti, če se šolajo.

Družine in rejniške družine, ki imajo na istem naslovu stalnega bivališča prijavljene vsaj štiri otroke, stare do 18 let, in uporabljajo osebni avto, plačujejo nižjo letno dajatev v višini 50 % letne dajatve za eno vozilo, ki je v lasti ali uporabi enega izmed članov družine.

Delno plačilo za izgubljeni dohodek

Delno plačilo za izgubljeni dohodek je osebni prejemek, ki ga prejme eden od staršev ali druga oseba, kadar prekine delovno razmerje ali začne delati za krajši delovni čas zaradi nege in varstva otroka s težko motnjo v duševnem razvoju ali težko gibalno oviranega otroka ali otroka z določeno boleznijo s seznama hudih bolezni. Pravico lahko uveljavlja tudi eden od staršev, ki neguje in varuje dva otroke ali več z zmerno ali težjo motnjo v duševnem razvoju ali zmerno ali težjo gibalno oviranostjo.

Eden od staršev v tem primeru prejema nadomestilo plače v višini 734,15 EUR bruto mesečno. Če dela s krajšim delovnim časom od polnega, mu pripada sorazmerni del delnega plačila za izgubljeni dohodek.

Eden od staršev je lahko upravičen do delnega plačila najdalj do dopolnjenega 18. leta starosti otroka. Pogoji za uveljavljanje te pravice je, da imata otrok in eden od staršev stalno prebivališče v Republiki Sloveniji in dejansko živita v Republiki Sloveniji. Pravica velja do 18. leta starosti otroka oziroma največ dva meseca po smrti otroka.

Zaradi povečanja števila reorganiziranih družin bi bilo smiselno razširiti pravico na zakonca ali zunajzakonskega partnerja otrokove matere oziroma očeta, ki živi z njima ter neguje in varuje otroka svojega zakonca ali zunajzakonskega partnerja.

Povračilo davka na motorna vozila za velike družine

Davek na motorna vozila se ne plačuje od vozil, ki so nabavljena za prevoz družin, ki imajo tri otroke ali več, in sicer od enega motornega vozila s pet ali več sedeži, ki ga največ enkrat v treh letih kupi eden od staršev v družini, ki ima tri otroke ali več, ki še niso dopolnili 18 let.

Davek na motorna vozila se prav tako ne plačuje od vozil, ki so nabavljena za prevoz invalidov ter jih največ enkrat v petih letih kupijo invalidske organizacije in osebe, ki imajo vozniško dovoljenje ali jim je potrebna pomoč drugih oseb, ki imajo vozniško dovoljenje (med drugim otroci, ki potrebujejo posebno nego in varstvo).

Davčne olajšave za vzdrževanega družinskega člana (otroke)

Olajšava za otroke se staršem prizna za vsakega vzdrževanega otroka do dopolnjenega 18. leta starosti in otroka do 26. leta starosti, če neprekinjeno ali s prekinitvijo do enega leta nadaljuje šolanje na srednji, višji ali visoki stopnji in ni zaposlen ter ne opravlja dejavnosti in nima lastnih dohodkov za preživljanje ali so ti manjši od višine posebne olajšave za vsakega drugega družinskega člana. Davčna olajšava za prvega vzdrževanega otroka znaša 2.436,92 EUR, kar pomeni, da se za toliko zniža osnova za obračun dohodnine. Davčna olajšava za vzdrževane otroke nato progresivno narašča in znaša npr. za četrtega vzdrževanega otroka 6.187,85 EUR. Do dodatne olajšave so upravičeni starši za vzdrževanega otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo.

Dodatek za nego otroka

Dodatek za nego otroka je pravica, ki jo lahko uveljavlja eden od staršev ali druga oseba (npr. rejnik/rejnica) za otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo, če ima otrok stalno prebivališče v Republiki Sloveniji in dejansko živi v njej. Do dodatka je upravičen, dokler trajajo razlogi oziroma do otrokovega 18. leta starosti, po 18. letu pa, če so ga starši otroka dolžni preživljati, v skladu s predpisi, ki urejajo družinska razmerja. Pravica do dodatka za nego se prizna na podlagi mnenja zdravniške komisije.

Dodatek za nego otroka je mesečni prejemek, ki znaša 100,00 EUR, za otroke s težko motnjo v duševnem razvoju ali težko gibalno ovirane otroke ali otroke z določenimi boleznimi s seznama hudih bolezni pa 200,00 EUR. Podrobnejša merila za opredelitev otrok, ki potrebujejo posebno nego in varstvo, določa Pravilnik o kriterijih za uveljavljanje pravic za otroke, ki potrebujejo posebno nego in varstvo.

Število upravičenih otrok se ne spreminja bistveno in znaša v zadnjih petih letih okrog 6.000, obseg potrebnih sredstev pa okrog 8,5 mio EUR letno.

Ukrepi

– Zagotoviti vsaj minimalni otroški dodatek za vse otroke;
– zagotoviti, da se del zneska za otroški dodatek prejme v namenski obliki;

– zagotoviti pravico do dodatka za veliko družino za vse družine s tremi ali več otroki;

– velikim in enostarševskim družinam ob določenih pogojih zagotoviti poseben družinski popust ali brezplačen vstop v javne muzeje, galerije, gledališča in druge kulturne objekte ter na športne dogodke oziroma prireditve (po vzoru festivala kulturno-umetnostne vzgoje Bobri, Pikinega festivala idr.) ter jim hkrati zagotoviti brezplačen ali subvencioniran prevoz na te dogodke;

– sistemsko urediti subvencije letnih vinjet za vozila cestninskega razreda 2B (kombiji) za velike družine;

– zagotoviti, da se subvencija plačila letne dajatve za uporabo vozil v cestnem prometu za velike družine upošteva za vozila, registrirana za vsaj pet oseb;

– zvišati znesek delnega plačila za izgubljeni dohodek na znesek minimalne plače po predpisu, ki ureja minimalno plačo;

– zagotoviti, da je do delnega plačila za izgubljeni dohodek upravičen tudi zakonec ali zunajzakonski partner otrokove matere oziroma očeta, ki živi z njima ter neguje in varuje otroka svojega zakonca ali zunajzakonskega partnerja (če te pravice ne izrabita oziroma očeta otroka);

– zvišati starostno mejo za izrabo pravice do plačila prispevkov v primeru štirih ali več otrok na 10 let starosti najmlajšega otroka;

– ozaveščati in informirati ciljno publiko o pravicah in prejemkih vezanih na starševsko varstvo in družinske prejemke (kampanje, ozaveščanje na sejemskih prireditvah idr.).

Kazalniki

– Spremembe področne zakonodaje, ki kaže na upravičenost vseh otrok do otroškega dodatka;

– navedba višine zneska za otroški dodatek v namenski obliki in vrste namenskih oblik;

– število upravičencev po posameznih pravicah in višina sredstev izplačanih za te pravice (po letih);

– število vstopov z družinskim popustom oziroma število brezplačnih vstopov za velike družine v muzeje, galerije, gledališča in druge kulturne objekte ter na športne dogodke oziroma prireditve in brezplačen prevoz na te dogodke;

– število in starost otrok, za katere eden od staršev izrablja pravico plačila prispevkov v primeru štirih ali več otrok;

– število in vrsta ozaveščevalnih dejavnosti in informiranja o pravicah in prejemkih, vezanih na starševsko varstvo in družinske prejemke.

Nosilci

MDDSZ, MF, MZI, MK, MZ, MIZŠ.

3.3 Nadomestno varstvo otrok

Kadar staršev ni ali iz različnih razlogov ne zmorejo poskrbeti za otroka, je to dolžna storiti država. Pomembno je, da se takim otrokom zagotovi nadomestno varstvo. Obstajajo različne oblike omenjenega varstva, in sicer rejništvo, zavodsko varstvo in posvojitev.

Aprila 2017 je v Republiki Sloveniji začel veljati Družinski zakonik, ki pa se bo v celoti začel uporabljati aprila 2019. Ključna sprememba, ki jo je Družinski zakonik prinesel na področju dela CSD, je prenos pristojnosti odločanja o ukrepih za varstvo koristi otrok, o rejništvu, posvojitvah in skrbništvu s CSD na sodišča. Ukrepi za varstvo koristi otroka po Družinskem zakoniku so: nujni ukrepi,časne odredbe in ukrepi trajnejšega značaja. Družinski zakonik pri vsakem ukrepu posebej opredeljuje, koliko časa lahko traja, določa stalno preverjanje utemeljenosti nadaljnjega izvajanja ukrepa in zavezuje CSD, da predlaga prenehanje izvajanja ukrepa, nadomestitev ukrepa z drugim ali predlaga podaljšanje že izrečenega ukrepa, kadar

meni, da je to otroku v korist. Enako lahko odloči tudi sodišče po uradni dolžnosti.

Družinski zakonik je uvedel nov institut – podelitev starševske skrbi sorodniku. Za otroka, ki nima živih staršev, lahko sodišče bližnjemu sorodniku, ki je pripravljen celovito prevzeti skrb za otroka in izpolnjuje pogoje za posvojitev otroka, vendar ga zaradi drugih zakonskih omejitev ne more posvojiti ali pa se za posvojitev ne odloči, podeli starševsko skrb. Oseba, ki ji je podeljena starševska skrb za otroka, ima tako enake pravice in obveznosti, kot bi jih imeli otrokovi starši. Sorodnikoma, ki sta v zakonski zvezi ali zunajzakonski skupnosti, ali sorodniku in njegovemu zakoncu ali zunajzakonskemu partnerju, lahko sodišče starševsko skrb podeli le obema skupaj. Po tej ureditvi se otroku, če je to v njegovo korist, omogoči bivanje v krogu sorodnikov.

Ta ureditev je primernejša kot ureditev, po kateri bi otroka, ki nima živih staršev, lahko posvojili sorodniki v ravni vrsti. Pri posvojitvah s strani starih staršev bi namreč nastala zmeda v sorodstvenih odnosih (strici in tete postanejo otrokovi bratje in sestre idr.), poleg tega pa bi se popolnoma izničila sorodstvena razmerja z drugim parom starih staršev (in njunimi sorodniki), ki po taki posvojitvi pravno z otrokom sploh ne bi bili več v sorodstvu. Posvojitve s strani starih staršev bi lahko imele tudi negativne posledice na premoženjske interese otroka (npr. dedovanje in pravica do družinske pokojnine).

Družinski zakonik je zakonsko uredil tudi vprašanje vnaprej izražene volje staršev, in sicer določa, da imajo starši možnost, da za primer smrti ali trajnejše nezmožnosti izvajanja starševske skrbi vnaprej izrazijo voljo glede osebe, ki naj se ji otrok zaupa v varstvo in vzgojo, sorodnika, ki se mu podeli starševska skrb, posvojitelja ali skrbnika. Veljavnost vnaprej izražene volje staršev se presoja enako kot veljavnost oporoke v skladu z zakonom, ki ureja dedovanje. Taka ureditev omogoča, da starši, ki so v prvi vrsti odgovorni za otrokovo vzgojo in varstvo, vnaprej izrazijo tudi voljo glede skrbi za otroka za primer njihove smrti ali trajnejše nezmožnosti izvajanja starševske skrbi. Glede na načelo otrokove koristi, ki mora biti vodilo v vseh postopkih, ki se nanašajo na otroka, pa sodišče vnaprej izražene volje staršev ni dolžno upoštevati v tistih primerih, ko je vnaprej izražena volja staršev v nasprotju s koristjo otroka.

3.3.1 Rejništvo

Rejništvo je oblika družinskopravnega varstva otrok, ki se izvaja z nego, vzgojo in oskrbovanjem v tuji družini, to pomeni pri osebah, ki niso otrokovi starši. Osnovno načelo instituta rejništva je zasledovanje načela največje koristi otroka, ki zaradi različnih razlogov krajši ali daljši čas ne more živeti v svoji matični družini. Pri rejništvu ne gre le za to, da otroku, ki iz različnih razlogov začasno ne more živeti pri svojih starših, preprosto najdemo nadomestno družino. Gre tudi za odgovornost, da otroku najdemo družino, v kateri bo pridobil pomembno družinsko izkušnjo, ki jo je težko dobiti drugje. V rejniški družini, tako kot v vsaki družini, veljajo določena družinska pravila, vloge so razdeljene med družinske člane, rešujejo se spori, prisotna so čustva, delijo se delo in obveznosti. To pa so nepogrešljive izkušnje za celosten razvoj posameznika.

Cilj

– Zagotavljanje zadostnega števila usposobljenih rejniških družin,

– skrb za usposobljenost rejnic in rejnikov, strokovnih delavcev/delavk na CSD in sodnikov/sodnic,

– zagotavljanje primerne podpore rejnicam in rejnikom.

Stanje

Leta 2017 je začel veljati Družinski zakonik, ki pa se bo v celoti začel uporabljati aprila 2019. Do začetka uporabe Družinskega zakonika se uporablja Zakon o zakonski zvezi in družinskih razmerjih, ki kot glavni pravni vir ureja področje rejništva kot posebno obliko varstva otrok, ki potrebujejo oskrbo in vzgojo pri osebah, ki niso njihovi starši. Bistvena razlika med Družinskim zakonikom in Zakonom o zakonski zvezi in

družinskih razmerjih je, da po Zakonu o zakonski zvezi in družinskih razmerjih o namestitvi otroka v rejništvo odloča CSD, po Družinskem zakoniku pa bo pristojnost za odločanje prenesena na sodišče.

Izvajanje rejniške dejavnosti je predmet posebnega zakonskega urejanja v Zakonu o izvajanju rejniške dejavnosti, sprejetega leta 2002. Ta zakon ureja pogoje, ki jih mora izpolnjevati oseba, ki želi izvajati rejniško dejavnost, postopek pridobitve dovoljenja za izvajanje te dejavnosti, način izvajanja rejniške dejavnosti, način in njeno financiranje ter nekatera druga vprašanja, povezana z izvajanjem rejniške dejavnosti. Na podlagi Zakona o izvajanju rejniške dejavnosti je bil sprejet tudi Pravilnik o pogojih in postopkih za izvajanje zakona o izvajanju rejniške dejavnosti.

Izvajanje rejniške dejavnosti v Republiki Sloveniji je del institucionalnega varstva, določenega v Zakonu o socialnem varstvu, in sicer kot varstvo v drugi družini, in se izvaja kot javna služba. Javna služba pomeni zagotavljanje nujnih dobrin in storitev, ki jih v javnem interesu nemoteno in trajno zagotavlja država.

Vsaka oseba, ki želi izvajati rejniško dejavnost, mora pred začetkom izvajanja rejništva pridobiti dovoljenje za izvajanje rejniške dejavnosti. Po odločitvi, da se določenega otroka namesti v rejniško družino, je naloga CSD, da med rejniki, ki imajo dovoljenje, izbere rejniško družino, ki ustreza potrebam otroka. Z izbranim rejnikom sklene pristojni CSD rejniško pogodbo, v kateri se natančneje opredeli rejniško razmerje s pravicami in obveznostmi pogodbenih strank. Trajanje rejništva je odvisno od potreb posameznega otroka. Po namestitvi otroka v rejništvo CSD, ki je pristojen za otroka (center otroka), oblikuje skupino, ki načrtuje in spremlja rejništvo za posameznega otroka – t. i. individualno projektno skupino (IPS), v okviru katere se pripravi natančen individualni načrt izvajanja rejništva, ki se po potrebi spreminja in prilagaja.

Z namestitvijo otroka v rejništvo ne prenehajo pravice in obveznosti staršev ali skrbnika, temveč ostanejo staršem ali skrbniku tiste pravice in obveznosti, ki so združljive z namenom rejništva, če zaradi varovanja otrokove koristi ni odločeno drugače.

Rejnik je dolžen skrbeti za celovito varstvo in vzgojo otroka, kar pomeni, da mora otroku nuditi pomoč pri prilagajanju na novo okolje, ga negovati, vzgajati, mu nuditi primerno nastanitev, prehrano, obleko in obutev ter šolske in osebne potrebe, skrbeti za zdravje otroka, pridobivati informacije in sprejemati odločitve v zvezi z otrokovim vsakodnevnim življenjem, skrbeti za otrokov pravilen odnos do učenja in privzgojitev delovnih navad, omogočati in spodbujati stike med otrokom in starši, razen če so staršem stiki omejeni ali prepovedani na podlagi odločbe pristojnega organa ipd.

Po namestitvi otroka v rejništvo si mora CSD prizadevati, da se odpravijo vzroki, zaradi katerih je bil otrok nameščen v rejništvo.

Da država otrokom, ki potrebujejo rejniško družino, zagotovi varstvo, mora nenehno skrbeti za zagotavljanje zadostnega števila usposobljenih rejniških družin, hkrati mora intenzivno delati na pozitivni promociji rejništva. Pri tem imajo mediji zelo pomembno vlogo. V nasprotnem primeru obstaja bojazen, da se potencialni kandidati ne bodo več odločali za vstop v sistem rejništva in bo država morala razmišljati o drugih oblikah institucionalnega varstva, kar pa ni v skladu s sodobno socialno in družinsko politiko.

Podatki o rejnicah in rejnikih

Število rejnic in rejnikov	skupaj	678
	rejnica	602
	rejnikov	76
Število rejnic in rejnikov, ki izvajajo rejniško dejavnost kot poklic	106	
Število rejnic in rejnikov, pri katerih so trenutno nameščeni otroci	536	

Število rejnic in rejnikov, pri katerih trenutno ni nameščenih otrok	142
Število prostih mest pri rejnicah in rejnikih	163

(Vir: MDDSZ, 2017, oktober)

Podatki o otrocih/osebah v rejništvu

Št. vseh otrok/oseb v rejništvu*	900
Spol – moški	425
Spol – ženski	475
Starost do 18 let	680
Starost nad 18 let	
– se šola	198
– se ne šola	22
Število otrok, nameščenih v družine, ki izvajajo rejniško dejavnost kot sorodniki	223

*V skladu z Zakonom o izvajanju rejniške dejavnosti lahko CSD podaljša veljavnost rejniške pogodbe z rejnikom tudi po polnoletnosti osebe, vendar najdalj do dopolnjenega 26. leta starosti iz teh dveh razlogov:

– če oseba ostane v rejniški družini zaradi nadaljevanja šolanja, če oseba s tem soglaša;

– če oseba zaradi motenj v telesnem in duševnem razvoju ni sposobna za samostojno življenje in delo, če oseba ali njen skrbnik s tem soglaša;

(Vir: MDDSZ, 2017, oktober)

Rejniki so za posameznega otroka upravičeni do mesečne rejnine, ki zajema oskrbnino in plačilo dela. Oskrbnino sestavljajo sredstva za materialne stroške za otroka in denarni prejemek v znesku otroškega dodatka. Sredstva za materialne stroške znašajo 291,27 EUR, denarni prejemek v znesku otroškega dodatka pa znaša 114,31 EUR. Oskrbnina tako znaša 405,58 EUR oziroma 291,27 EUR (starejši od 18 let). Drugi del rejnine je plačilo dela, ki znaša 123,51 EUR. Skupno znaša osnovna mesečna rejnina za enega otroka 529,09 EUR oziroma 414,78 EUR (starejši od 18 let). Rejnica/rejnik, ki izvaja rejniško dejavnost kot poklic in ima v skladu z normativom v rejništvu tri otroke, mesečno prejme 1.587,27 EUR osnovne rejnine (brez zvišanj oziroma znižanj) za tri otroke, poleg tega ji/mu Republika Slovenija plačuje tudi prispevke za socialno varnost (podatki za oktober 2017 – 363,2 EUR; od osnove 950,8 EUR). Plačilo dela rejnikom je bilo ob sprejetju Zakona o izvajanju rejniške dejavnosti leta 2002 določeno na 22.000 SIT za otroka. Izhodišče je bilo, da ima rejnica oziroma rejnik, ki izvaja rejniško dejavnost kot poklic (torej če izpolnjuje normativ in ima v oskrbi 3 otroke), zagotovljeno plačilo približno v višini neto minimalne plače. V kasnejših spremembah zakonodaje se je to razmerje porušilo, zato bi veljalo razmišljati o korekciji plačila tega dela rejnine.

V rejništvu se vse pogostejše nameščajo otroci in mladostniki z vse kompleksnejšimi težavami, zato se je treba na spremembe odzivati sproti in okrepiti izvajalce rejniške dejavnosti v smislu raznovrstnega usposabljanja oziroma vsebin, za katere se bodo odločali na podlagi konkretnih potreb in dostopnosti strokovnih služb, še posebej v primeru nujnih situacij.

Glede na zahtevnost področja je treba okrepiti vse strokovne službe, ki se srečujejo s tovrstno problematiko ter delajo z rejništvo in matično družino v procesu rejništva.

V praksi zaznavamo tudi problem namestitve in zaposlitve mladostnikov po zaključenem rejništvu. Za lažji prehod iz rejništva v neodvisnost bi bilo treba zagotoviti določene kapacitete za začasno namestitve takih oseb v okviru obstoječe mreže oziroma infrastrukture.

Ukrepi

– Okrepitev promocije pozitivne podobe rejništva v širši javnosti;

– sprotno usklajevanje vsebin usposabljanj za rejnice in rejnike z dejanskimi potrebami (na lokalni in nacionalni ravni) in prilagajanje metod usposabljanj uporabnikom (npr. v obliki delavnic);

– proučitev ustreznosti obstoječih standardov in normativov na področju rejništva in po potrebi okrepitev strokovnega kadra na CSD na področju rejništva, ki bodo nudili stalno strokovno podporo rejniškim in matičnim družinam v procesu rejništva;

– izobraževanje in usposabljanje sodnic/sodnikov in strokovnih delavk/delavcev CSD na področju rejništva;

– zagotavljanje takojšnje podpore oziroma pomoči rejnicam in rejnikom v primeru nujnih situacij;

– proučitev primernosti višine rejnine, predvsem iz vidika plačila dela rejnec in rejnikov v razmerju do minimalne plače, ob upoštevanju proračunskih zmožnosti;

– opredelitev natančnejših dejavnosti za ureditev problematike izhodov iz rejništva po polnoletnosti, predvsem za osebe, ki se ne šolajo in (še) nimajo zaposlitve/zagotovitev možnosti začasne nastanitve za primere, ko te osebe nimajo nobenih drugih možnosti namestitve v okviru obstoječih kapacitet (npr. stanovanjske skupine, skupna stanovanja ipd.);

– določitev mladih po izhodu iz sistema rejništva kot prednostne kategorije v okviru javnih razpisov za dodelitev neprofitnih stanovanj.

Kazalniki

– Dejavnosti, povezane s pozitivno promocijo rejništva s strani različnih akterjev (ministrstvo, CSD, rejnice in rejniki, nevladne organizacije, osebe z izkušnjo rejništva ipd.);

– število in nabor vsebin in metod usposabljanj za rejnice in rejnike ter število usposobljenih rejnec in rejnikov;

– morebitne spremembe obstoječih standardov in normativov na področju rejništva ter število strokovnih delavcev in delavk za področje rejništva na CSD, ki nudijo stalno strokovno podporo rejniškim in matičnim družinam v procesu rejništva;

– število izobraževanj in usposabljanj sodnic/sodnikov in strokovnih delavk/delavcev CSD na področju rejništva;

– oblike takojšnje pomoči rejnicam in rejnikom v primeru nujnih situacij v dokumentih in število pomoči – interventne službe, dežurni telefon;

– raziskava na področju primernosti višine rejnine in morebitna sprememba višine rejnine v skladu s proračunskimi zmožnostmi;

– navedba dejavnosti na področju problematike izhodov iz rejništva po polnoletnosti, predvsem za osebe, ki se ne šolajo in (še) nimajo zaposlitve, in konkretne možnosti začasnih nastanitvev oseb, ki so zaključile rejništvo in nimajo nobenih drugih možnosti namestitve;

– javni razpis za dodelitev neprofitnih stanovanj in število dodeljenih stanovanj mladim po izhodu iz sistema rejništva.

Nosilci

MDDSZ, MP, CSD.

Sodelujoči organi

FSD, IRSSV, nevladne organizacije (npr. Rejniško društvo Slovenije), Skupnost CSD, MOP, Stanovanjski sklad Republike Slovenije, Socialna zbornica Slovenije.

3.3.2 Zavodsko varstvo

Cilji

– Identificirati težave na področju zavodskega varstva,

– pripraviti dejavnosti za nadgradnjo sistema zavodskega varstva,

– okrepiti strokovno pomoč otrokom v zavodu.

Stanje

Ukrep namestitve otroka v zavod zaradi njegovih psihosocialnih težav, ki se kažejo kot vedenjske, čustvene, učne ali druge težave med odraščanjem otroka, je ukrep, ki je namenjen tudi primerom, ko gre za tako težko vodljive otroke, da starši vzgoji in varstvu teh otrok niso več kos. Pravzaprav gre za vsebinsko povsem enak ukrep, kot je vzgojni ukrep oddaje v vzgojni zavod za mladoletne prestopnike. Kazenski zakonik določa, da se omenjeni ukrep lahko izreče mladoletniku, pri katerem so potrebni trajnejši vzgojni, prevzgojni ali zdravstveni ukrepi in njegova popolna ali delna izločitev iz dotedanjega

okolja in glede katerega je treba poskrbeti za njegovo vzgojo in prevzgojo pod stalnim nadzorstvom strokovnih vzgojiteljev. Namestitev v vzgojni zavod se lahko izvede tudi, če otrok živi v zanj ogrožajočem okolju.

Namestitev otrok v vzgojne zavode predpisujejo zakon, ki ureja kazenske sankcije (ZIKS), zakon, ki ureja družinska razmerja (Zakon o zakonski zvezi in družinskih razmerjih, Družinski zakonik), in zakon, ki ureja usmerjanje otrok s posebnimi potrebami (ZUOPP). Na podlagi ZIKS o ukrepu oddaje otroka v vzgojni zavod odloči sodišče, namesti pa ga CSD. V drugih primerih postopek namestitve začne CSD, pri čemer za otroke, ki so opredeljeni kot otroci s čustvenimi in vedenjskimi motnjami, predhodno pridobi strokovno mnenje komisije za usmerjanje. Vzgojni zavodi sprejmejo otroka na podlagi odločbe CSD.

Ta postopek bo nekoliko spremenil Družinski zakonik, ki določa, da je otroka mogoče namestiti v zavod tudi, če ogroža druge otroke v družini. Sodišče bo ob odločitvi o namestitvi otroka v zavod tudi odločilo, v kateri zavod se namesti otroka, o čemer bo pridobilo tudi mnenje CSD. Sodišče bo lahko med izvajanjem ukrepa otroka tudi premestilo iz enega zavoda v drugega, če bo odločilo, da je takšna premestitev za otroka koristna. Sodišče bo moralo ob izreku ukrepa namestitve otroka v zavod tudi presoditi, ali je treba zaradi zaščite otrokovih koristi staršem omejiti starševsko skrb ter jim s tem prepovedati izvajanje posameznih upravičenj iz starševske skrbi. Za izvajanje teh upravičenj mora CSD otroku postaviti skrbnika. Sodišče bo moralo odločiti tudi o obveznosti preživljanja otroka, ki zaradi ukrepa ne bo več v varstvu, vzgoji in oskrbi nobenega od staršev. V tem primeru bo sodišče odločilo o preživitinski obveznosti obeh staršev v skladu z določbami Družinskega zakonika o obveznosti preživljanja med starši in otroki. V ta namen bo sodišče lahko odločilo o omejitvi pravic staršev do zastopanja otroka v zvezi z otrokovo preživnino. V primeru takšne odločitve bo CSD otroku določil skrbnika za posebni primer, ki bo zadolžen za izterjavo in upravljanje preživnine ter razpolaganje z njo. Poleg tega bo lahko sodišče enemu od staršev ali obema tudi omejilo ali odvzelo pravico do stikov z otrokom.

Na področju zavodskega varstva bi bilo najprej treba opredeliti oziroma identificirati težave, ki se pojavljajo, nato pa v skladu z ugotovitvami nadgraditi sistem. Hkrati je treba okrepiti strokovno pomoč v vzgojnih zavodih.

Ukrepi

– Pripraviti raziskovalno nalogo, ki bo identificirala težave na področju zavodskega varstva, in izvesti dejavnosti za odpravo težav;

– izvesti pilotni projekt celostne obravnave otrok s čustvenimi in vedenjskimi motnjami v vzgojnih zavodih, ki bo predstavljal podlago za sistemsko ureditev področja;

– evalvirati pilotni projekt celostne obravnave otrok s čustvenimi in vedenjskimi motnjami v vzgojnih zavodih;

– vsem otrokom v zavodskem varstvu zagotoviti obravnavo s čim širšim spektrom strokovnjakov.

Kazalniki

– Raziskovalna naloga na področju zavodskega varstva in izvedene dejavnosti na področju zavodskega varstva;

– izveden pilotni projekt celostne obravnave otrok s čustvenimi in vedenjskimi motnjami v vzgojnih zavodih;

– pripravljena evalvacija pilotnega projekta celostne obravnave otrok s čustvenimi in vedenjskimi motnjami v vzgojnih zavodih;

– vrste strokovne pomoči/strokovnjakov, ki so na voljo otrokom v zavodskem varstvu;

– vrste novih oblik dela v vzgojnih zavodih.

Nosilci

MDDSZ, MIZŠ.

3.3.3 Posvojitev

Posvojitev je ena najbolj znanih in uveljavljenih oblik socialnega starševstva. Družbena vloga, cilji in vsebina te oblike varstva otrok so se skozi čas razvijali in spreminjali. V sodobnih

družbah postavlja posvojitev v središče otroka, ki potrebuje primerno družinsko okolje, ter je usmerjena predvsem v zagotavljanje varstva in vzgoje otroka. Slednje je opredeljeno že v Ustavi Republike Slovenije, ki določa, da otroci in mladoletniki, za katere starši ne skrbijo, ki nimajo staršev ali so brez ustrezne družinske oskrbe, uživajo posebno varstvo države. Natančneje to področje ureja Zakon o zakonski zvezi in družinskih razmerjih, ki se uporablja do začetka uporabe Družinskega zakonika. Družinski zakonik na tem področju ne prinaša bistvenih konceptualnih sprememb in določa, da je posvojitev posebna oblika varstva otrok, s katero nastane med posvojiteljico ali posvojiteljem in otrokom enako razmerje, kakor je med starši in njihovimi otroki.

Cilji

- Zagotoviti otrokom, ki potrebujejo posvojitev, čim primernejše nadomestne starše;
- okrepiti strokovno delo na področju posvojitve ter s tem tudi podporo kandidatom in kandidatkam za posvojitev;
- vzpostaviti enotnejšo prakso na področju posvojitve in izboljšati preglednost področja.

Stanje

V Sloveniji otroci uživajo posebno varstvo in skrb, kar izhaja že iz Ustave Republike Slovenije. Del tega posebnega varstva in skrbi je tudi pravna ureditev posvojitve. Enako kot rejništvo tudi to področje ureja Zakon o zakonski zvezi in družinskih razmerjih, vendar le do začetka uporabe Družinskega zakonika. Tako Zakon o zakonski zvezi in družinskih razmerjih kot tudi Družinski zakonik določata samo popolno posvojitev, s katero se otrok popolnoma izloči iz družine naravnih staršev in preide v družino posvojiteljev. Pri posvojitvi prenehajo pravice in dolžnosti otroka do njegovih staršev in do drugih sorodnikov ter pravice in dolžnosti staršev in sorodnikov do njega. Med otrokom in njegovimi potomci ter posvojiteljem in njegovimi sorodniki nastanejo enaka razmerja kot med sorodniki. Posvojitev se ne more razvezati, posvojitelji pa se v matični register vpišejo kot otrokovi starši.

Tako so posvojitelji (in osebe, ki jim je otrok zaupan v vzgojo in varstvo z namenom posvojitve, in druga oseba oziroma stari starši otroka) upravičeni tudi do starševskega dopusta. Starševsko nadomestilo znaša 90% osnove in je navzgor omejeno na dvakratnik vrednosti povprečne mesečne plače v Republiki Sloveniji z uskladjitvami iz 2. člena Zakona o usklajevanju transferjev posameznikom in gospodinjstvom v Republiki Sloveniji.

Bistvena razlika med Družinskim zakonikom in Zakonom o zakonski zvezi in družinskih razmerjih je, da po Zakonu o zakonski zvezi in družinskih razmerjih o posvojitvi odloča CSD, po Družinskem zakoniku pa bo odločanje preneseno na sodišče. Poleg tega Družinski zakonik določneje ureja formalne pogoje za posvojitev otroka tako za posvojitelja kot za otroka. Družinski zakonik uvaja dodaten zadržek za posvojitev, in sicer da posvojitelj ne more biti oseba, ki je bila pravnomočno obsojena zaradi naklepnega kaznivnega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, ali zaradi kaznivnega dejanja zoper življenje in telo ali zoper spolno nedotakljivost, za katero se storilec preganja na predlog, niti ne sme živeti z osebo, ki je bila pravnomočno obsojena za ta kazniva dejanja. Enaki zadržki veljajo tudi za izvajalce rejniške dejavnosti v določbah Zakona o izvajanju

rejniške dejavnosti. Glede privolitve otrokovih staršev v posvojitev Družinski zakonik na novo določa, da je takšna privolitev mogoča šele po osmih tednih otrokove starosti. Posvojitev je v skladu z določbami Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih mogoča po letu dni od izpolnitve pogoja na strani otroka, Družinski zakonik pa je navedeni rok skrajšal na šest mesecev. S tem je še vedno zagotovljeno varstvo starševske skrbi in hkrati dana možnost otroku, da prej kot v letu dni pridobi učinkovito varstvo svojih pravic in koristi, kar posvojitev po svojem namenu tudi je. V podporo odločanju o posvojitvi otroka Družinski zakonik določa oblikovanje zbirke podatkov z vpisom podatkov o kandidatih za posvojitev in o otrocih, ki potrebujejo posvojitev, in sicer v anonimizirani obliki.

Pri posvojitvah je treba vedeti, da gre vedno za edinstveno situacijo, pri čemer mora biti osnovno vodilo, da se otroku iščejo najprimernejši nadomestni starši (glede na njegove potrebe, starost, druge okoliščine) in ne obratno, zato je lahko t. i. čakalna doba potencialnih posvojiteljev zelo različna. Tudi vsi možni posvojitelji niso pripravljeni sprejeti vsakega otroka, kar je seveda njihova legitimna pravica.

Zaradi nesorazmerja med številom otrok in številom kandidatov za posvojitev je tudi v Sloveniji v zadnjih letih opazen trend vse pogostejšega odločanja za postopke posvojitve otrok iz tujine. Pri tem se pričakovanja kandidatov za posvojitev pogosto razlikujejo od dejanskih možnosti, zato je treba okrepiti njihovo informiranost.

Najpomembnejši mednarodni akt na področju meddržavnih posvojitve je Konvencija o varstvu otrok in sodelovanju pri meddržavnih posvojitvah (v nadaljevanju: Haaška konvencija), h kateri je leta 2002 pristopila tudi Republika Slovenija. Ta konvencija vzpostavlja minimalne standarde na področju meddržavnih posvojitve. Kljub temu pa ostaja dejstvo, da se nekatere vodilne države, ki dajejo otroke v meddržavne posvojitve, Haaški konvenciji še niso pridružile in da je približno polovica vseh meddržavnih posvojitve še vedno izvedenih zunaj okvira Haaške konvencije. Poleg Haaške konvencije je bil leta 2007 med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Makedonije sklenjen bilateralni sporazum o meddržavnih posvojitvah.

Do začetka uporabe Družinskega zakonika so v Sloveniji za odločanje o posvojitvah pristojni CSD, ki so nosilci javnih pooblastil, kar pomeni, da v imenu države izvršujejo nekatere državne naloge. Postopek za posvojitev začne CSD po uradni dolžnosti ali na predlog bodočega posvojitelja. V postopku CSD ugotovi izpolnjenost zakonskih pogojev, oceni objektivne možnosti in primernost za posvojitev, motive za posvojitev, pričakovanja, osebnostne lastnosti. Poleg tega lahko tudi odloči, da se otroka za določen čas namesti v družino posvojitelja z namenom ugotovitve, ali se bosta posvojenec in posvojitelj lahko živela v nov položaj in ali je posvojitev za posvojenca koristna. CSD lahko na podlagi vseh ugotovitev v postopku ugotovi, da niso izpolnjeni predpisani pogoji za posvojitev ali da posvojitev ne bi bila v otrokovo korist in z odločbo zavrne predlog za posvojitev ali ustavi postopek za posvojitev, če je tega začel po uradni dolžnosti. Če pa ugotovi, da so izpolnjeni pogoji za posvojitev in da je posvojitev v otrokovo korist, izda odločbo o posvojitvi.

Število vseh posvojitve, število posvojitve v RS in število posvojitve iz tujine

Leto	Število vseh posvojitve (RS in tujina)	Št. posvojitve v RS (v oklepaju je število enostranskih posvojitve*)	Št. posvojitve iz tujine	Država, v kateri je bila izvedena posvojitev **
2005	32	29	3	Ruska federacija, Romunija
2006	39	24	15	Makedonija, Ruska federacija, Ukrajina, Črna gora, Srbija in Črna gora, ZDA
2007	24	21	3	Romunija, Ukrajina
2008	27	22 (10)	5	Ruska federacija, Makedonija, Hrvaška

2009	48	34 (12)	14	Ruska federacija, BiH, Črna gora, Ukrajina, Kitajska, Madagaskar
2010	47	26 (11)	21	Ruska federacija, Ukrajina, BiH, Makedonija, Srbija, Moldavija, Gvineja Bissau
2011	54	36 (17)	18	Ruska federacija, Ukrajina, Gana, Turčija, Gvineja Bissau, Madagaskar, Makedonija, Španija
2012	70	35 (18)	35	Ruska federacija, Gana, Ukrajina, Madagaskar, Bosna in Hercegovina, Etiopija, Gvineja Bissau, Kongo, Poljska, Srbija
2013	43	28 (19)	15	Ruska federacija, Bosna in Hercegovina, Gvineja Bissau, Avstrija, Gana, Kazahstan, Makedonija,
2014	45	31 (18)	14	Ruska federacija, Gvineja Bissau, Gana, Brazilija, Dominikanska Republika, Liberija, Nepal, Ukrajina
2015	39	24 (15)	15	Gana, Liberija, Ruska federacija, Makedonija
2016	45	34 (17)	11	Gvineja Bissau, Nepal, Liberija, Češka, Gana, Makedonija, Ruska federacija

*Enostranske posvojitve so posvojitve, pri katerih zakonec ali zunajzakonski partner posvoji biološkega otroka svojega partnerja

** Zaradi statistične zaščite število posvojitvev v posamezni državi ni objavljeno; najprej so napisane države, v katerih je bilo največ posvojitvev v posameznem letu

Vir: SURS, MNZ

Po trenutnih podatkih (oktober 2017) iz informacijskega sistema za področje posvojitve, je pri CSD v Sloveniji skupno 560 vlog za posvojitve – od tega je 405 prosilcev že ocenjenih kot možnih oziroma primernih posvojiteljev, za preostalih 155 pa končno mnenje s strani CSD še ni bilo podano. V povprečju je letno med 30 in 40 novih vlog za posvojitvev otroka.

Področje posvojitve je v Sloveniji sicer razmeroma dobro urejeno, prav tako ustrezna zakonodaja, vendar praksa kaže, da bi bilo treba več delati tako na pripravi kandidat in kandidatov za posvojitelje, strokovnih delav in delavcev na CSD, ki pokrivajo to področje, ter sodnic in sodnikov. Kaže se potreba po oblikovanju strokovnih smernic in vzpostavitvi enotne baze kandidat in kandidatov za posvojitelje ter otrok, ki potrebujejo posvojitve.

Ukrepi

– Uvedba enotnejših smernic za strokovno delo na področju posvojitve;

– izobraževanje in usposabljanje sodnic/sodnikov in strokovnih delav/delavcev CSD na področju posvojitve;

– uvedba starševskega dopusta za posvojitelje otrok, ki so že končali prvi razred osnovne šole;

– vzpostavitev enotne evidence kandidat in kandidatov za posvojitelje ter otrok, ki potrebujejo posvojitve.

Kazalniki

– Smernice za strokovno delo na področju posvojitve;

– število izobraževanj in usposabljanj sodnic/sodnikov in strokovnih delav/delavcev CSD na področju posvojitve;

– spremenjena zakonodaja na področju starševskega dopusta za posvojitelje otrok, ki so že končali prvi razred osnovne šole, in število upravičencev do starševskega dopusta za posvojitelje;

– vzpostavljen/dograjen informacijski sistem – enotna evidenca kandidat in kandidatov za posvojitelje ter otrok, ki potrebujejo posvojitve.

Nosilci

MDDSZ, MP, CSD.

Sodelujoči organi

FSD, IRSSV, Skupnost CSD, Socialna zbornica Slovenije.

3.4 Socialno varstvo družine

Namen sistema socialnega varstva v Republiki Sloveniji je posameznikom in družinam omogočiti socialno varnost in

socialno vključenost. Država tako mora zagotavljati razmere, ki bodo omogočale uresničevanje razvojnih možnosti za dosego take ravni kakovosti življenja posameznikov, družin in otrok, ki bo primerljiva z drugimi v okolju in bo ustrezala merilom človekovega dostojanstva. Kadar si posameznik ali družina zaradi različnih razlogov ne more sama zagotoviti socialne varnosti in blagostanja, je upravičena do določenih pravic iz naslova socialnega varstva. Nacionalni program socialnega varstva za obdobje 2013–2020 si na eni strani za temeljni cilj postavlja izboljšanje kakovosti življenja posameznikov in družin, na drugi strani pa povečanje družbene povezanosti (kohezije) in socialne vključenosti vseh skupin prebivalstva. V okviru tega mora biti država še posebej pozorna na socialni položaj otrok in celotnih družin, predvsem tistih iz nižjega in nižjega srednjega družbenega razreda. Dolgotrajna socialna izključenost in revščina družin lahko namreč pustita trajne posledice (tako posamezniku in družini kot tudi družbi) in se medgeneracijsko prenašata. Naloga države je, da skrbi za socialno varnost, zaščito in vključenost družin, posebej otrok, in z različnimi mehanizmi preprečuje oziroma zmanjšuje tveganje revščine. Tukaj so posebej pomembne različne oblike pomoči (storitve, programi, socialni transferji ipd.), ki morajo biti kakovostne, široko dostopne in raznovrstne. Tovrstne oblike pomoči (predvsem socialnovarstvene storitve) lahko pomembno prispevajo tudi k lažjemu usklajevanju poklicnega in družinskega življenja.

CSD so v sistemu socialnega varstva ključni, saj so povezovalci celotnega sistema socialnega varstva. Njihova vloga v skupnosti se vedno bolj krepi, so spodbujevalci novih programov in oblik delovanja, ki so prilagojeni potrebam okolja. Potrebe, ki so vse zahtevnejše in številčnejše, zahtevajo enovit, nov, hiter in učinkovit način ukrepanja, za kar potrebujemo sodoben socialno varstveni sistem, ki deluje v skupnosti. MDDSZ je že začelo s postopkom reorganizacije CSD, katere cilj je odpraviti slabosti in pomanjkljivosti trenutne ureditve centrov za socialno delo. Reorganizacija tako vključuje tri pozitivne spremembe, in sicer: uvedbo nove organizacijske strukture (ohranja se 62 CSD, uvaža pa se 16 območnih CSD), informativna odločba (avtomatizirano izdajanje informativnih odločb) in socialna aktivacija (celovit model socialne aktivacije, ki bo zagotovil transparentno, usklajeno in celostno obravnavo oseb, ki tvegajo revščino in so socialno izključene). Glavni namen reorganizacije je izboljšanje storitev za uporabnike. Z reorganizacijo se bo poenotilo delovanje CSD in upravnih postopkov pri uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, omogočilo več časa za strokovne naloge, vzpostavilo skupne službe, povečalo učinkovitost in kakovost dela, izboljšalo dostopnost storitev in razvilo nove oblike strokovnega dela. Državni zbor RS je septembra 2017 sprejel novelo Zakona o socialnem varstvu, ki prinaša podlago za reorganizacijo CSD. Hkrati z reorganizacijo CSD poteka tudi postopek implementacije Družinskega zakonika.

Ključna sprememba, ki jo bo prinesel na področju dela CSD, je prenos pristojnosti odločanja o ukrepih za zaščito koristi otrok, rejništvo, posvojitvah in skrbništvu iz CSD na okrožna sodišča. Svetovalna oziroma storitvena vloga strokovnih delavcev/delavk CSD bo tako ločena od vloge odločevalca o ukrepih, s katerimi se lahko poseže v družino.

Cilji

- Zagotoviti socialno varnost, zaščito in vključenost družin, posebej najranljivejših,
- zagotoviti lažje usklajevanje poklicnega in družinskega življenja,
- nadgraditi sistem preživetja in dvigniti ozaveščenost na tem področju.

Stanje

Sistem socialnega varstva v Sloveniji zagotavlja različne oblike pomoči. Posamezniki in družine, ki se znajdejo v stiski, tako lahko poiščejo pomoč v okviru mreže javne službe ali pa se vključijo v mrežo socialnovarstvenih programov, ki je razpršena po Sloveniji. Socialnovarstvene storitve so namenjene preprečevanju in odpravljanju osebnih stisk, nudenju oskrbe, varstva, vzgoje in usposabljanja. Javna služba tako obsega socialno preventivo, prvo socialno pomoč, osebno pomoč, pomoč družini za dom in na domu, institucionalno varstvo, družinskega pomočnika, vodenje, varstvo in zaposlitev pod posebnimi pogoji. Te storitve so z vidika družinske problematike izjemno pomembne, saj izboljšujejo kakovost življenja družin, zmanjšujejo tveganje revščine in socialne izključenosti, nekatere pa prispevajo tudi k boljšemu usklajevanju družinskega in poklicnega življenja. V okviru storitev so za družine še posebej pomembne te: pomoč družini za dom, pomoč družini na domu in socialni servis.

Pomoč družini za dom obsega strokovno svetovanje in pomoč pri urejanju odnosov med družinskimi člani, strokovno svetovanje in pomoč pri skrbi za otroke in usposabljanje družine za opravljanje njihovih vsakdanjih nalog. Storitve je organizirana v vsakem CSD in je široko dostopna.

Druga pomembna storitev, ki je lahko v pomoč družini, ki se znajde v stiski, je pomoč na domu ter vsebuje socialno oskrbo na domu in mobilno pomoč. Socialna oskrba na domu je socialnovarstvena storitev, ki se izvaja na domu in je namenjena tistim, ki se zaradi starosti ali hude invalidnosti ne morejo oskrbovati in negovati sami, njihovi svojci pa take oskrbe in nege ne zmorejo ali zanj nimajo možnosti. Gre za različne oblike organizirane praktične pomoči, s katerimi se upravičencem vsaj za določen čas nadomesti potreba po institucionalnem varstvu v zavodu, drugi družini ali drugi organizirani obliki. Posebna oblika pomoči na domu je mobilna pomoč, ki je oblika strokovne pomoči, s katero se osebam z motnjami v duševnem in telesnem razvoju zagotavlja strokovna obravnava na domu. Odvisna je od potreb oseb, ki potrebujejo to storitev, usmerjena pa je tudi na njihove svojce. Namenjena je predvsem specialno pedagoški obravnavi, socialni in psihološki obravnavi ipd.

Tretjo pomembno storitev za družino predstavlja socialni servis, ki obsega pomoč pri hišnih in drugih opravilih v primeru otrokovega rojstva, bolezni, invalidnosti, v primeru nesreč in v drugih primerih, v katerih je ta pomoč potrebna za vključitev osebe v vsakdanje življenje. Storitve se osredotoča predvsem na praktične oblike pomoči, kot so prinašanje obrokov hrane, nakup živil ali drugih potrebščin, pranje in likanje perila ipd.

Navedene storitve podpore in pomoči so izjemno pomembne za družine, ki se znajdejo v specifičnih okoliščinah, pomembno prispevajo k izboljšanju kakovosti življenja družin, lažjemu socialnemu vključevanju in ohranjanju samostojnega življenja v skupnosti ter omogočajo lažje usklajevanje poklicnega in družinskega življenja staršev in tistih, ki skrbijo za staro osebo ali osebo z invalidnostjo. Raziskave kažejo, da velik delež skrbstvenega in negovalnega dela v družini opravijo ženske. V Sloveniji beležimo razmeroma visoko stopnjo zaposlenosti žensk in moških in v EU-28 spadamo med države z nižjim deležem zaposlenih s krajšim delovnim časom, vendar pa ta delež pri ženskah narašča hitreje kot pri moških. Hitreje

narašča predvsem delež žensk, pri katerih je razlog za zaposlitev s krajšim delovnim časom skrb za otroka ali invalidnega odraslega – ta delež se je v dobrih desetih letih podvojil. Če želimo ohraniti visoko stopnjo vključenosti žensk na trg dela (s polnim delovnim časom), zmanjšati plačno in pokojninsko vrzel med moškimi in ženskami (del te vrzeli nastane namreč zaradi odsotnosti s trga dela zaradi skrbstvenih obveznosti) in ohraniti ekonomsko neodvisnost žensk, moramo poskrbeti za lažje usklajevanje poklicnega in družinskega življenja, kar pomeni, da je ob drugih ukrepih treba ponuditi tudi pestro izbiro kakovostnih storitev podpore in pomoči, ki bodo lajšale skrb za otroke in osebe, ki niso zmožne skrbeti zase.

Zaposlitev s krajšim delovnim časom (delež v skupni zaposlenosti)

	2002		2008		2014	
	moški	ženske	moški	ženske	moški	ženske
Slovenija	4,3	7,6	6,2	10,4	6,8	13,7

Vir: Eurostat

Razlog za zaposlitev s krajšim delovnim časom je skrb za otroka ali invalidnega odraslega

	2006		2014	
	moški	ženske	moški	ženske
Slovenija	:	6,6 (o)	4,4 (o)	13,6

: – ni podatka; (o) – manj zanesljiv podatek

Vir: Eurostat

Podatki kažejo, da je v Sloveniji slabih 10 % prebivalstva (2016, SURS) starejšega od 75 let. Zaradi staranja prebivalstva in daljšanja delovnega življenja se spreminjajo tudi potrebe po institucionalnem in drugem varstvu starejših in pomoči potrebnih odraslih. Po veljavni zakonodaji so občine dolžne zagotavljati mrežo javne službe za pomoč na domu, kar pomeni, da so organizirane različne oblike praktične pomoči na domu, s katerimi se nadomesti potreba po institucionalnem varstvu. V praksi to pomeni razbremenitev glede skrbi za prehrano starejše ali pomoči potrebne odrasle osebe, manj pa je možnosti za druge oblike pomoči (npr. občasni prevozi do zdravstvenih institucij, v trgovino itd.). Medtem ko je ponudba v večjih središčih večja (vendar zaradi komercialne naravnosti marsikomu finančno nedostopna), pa ruralna področja pogosto nimajo nabora potrebnih storitev. Za zaposlene s tovrstnimi skrbstvenimi obveznostmi je – zlasti kadar ne živijo v bližini pomoči potrebne odrasle osebe – usklajevanje teh potreb in poklicnih zahtev še toliko težje.

Način ureditve področja skrbi za starejše nedvomno vpliva na kakovost družinskega življenja ter usklajevanje poklicnega in družinskega življenja. Zato je zelo pomembno, da država ponuja dovolj raznovrstnih storitev, ki predstavljajo pomoč pri skrbi za starejše, hkrati pa ima na voljo različne oblike institucionalnega varstva, kot so domovi za starejše in oskrbovana stanovanja. Slednja so praviloma namenjena starejšim ljudem, ki se sami ne morejo več v celoti oskrbovati ali negovati, kljub temu pa lahko še vedno živijo razmeroma samostojno življenje z večjo ali manjšo pomočjo strokovnega osebja. To storitev institucionalnega varstva bi bilo potrebno krepiti, saj domači in tuji strokovnjaki prepoznajo številne pozitivne vplive na kakovost življenja ljudi. Če pa starejši niso dovolj pri močeh za to obliko bivanja ali je ne želijo, je ključno, da država zagotovi dovolj kapacitet v domovih za starejše. Čakalna doba za domove se je sicer nekoliko skrajšala, vendar so še vedno potrebe večje kot ponudba.

Ker je to področje pomembno z več vidikov in ker postajamo dolgoživa družba z vse večjim številom starejših ljudi, so potrebne celovite rešitve in usklajeni odzivi. Vlada RS je zato julija 2017 sprejela Strategijo dolgožive družbe, ki bo predstavljala osnovo za usklajene odzive posameznih deležnikov (ministristev, gospodarstva, znanosti, nevladnih organizacij, civilne družbe idr.). V kontekstu odzivanja na demografske izzive je pripravljen tudi predlog Zakona o dolgotrajni oskrbi.

Če se družina ali posameznik znajde v stiski, vendar ne potrebuje zgoraj omenjenih oblik pomoči, se lahko vključi v

socialnovarstvene programe, ki so namenjeni preprečevanju in reševanju socialnih stisk ranljivih skupin prebivalstva, v posameznih primerih pa tudi vzdrževanju sprejemljivega socialnega stanja posameznikov ali družin, pri katerih ne moremo pričakovati (hitre) rešitve težav. Ti programi dopolnjujejo socialnovarstvene storitve in ukrepe ter se izvajajo na podlagi pridobljene verifikacije in drugih pogojev, ki so razpisani v okviru javnega razpisa in se oblikujejo tako, da upoštevajo značilnosti in potrebe posamezne ciljne skupine in izhajajo iz posebnosti okolja, v katerem se izvajajo. Programi pokrivajo ta področja: preprečevanje nasilja, pomoč žrtvam nasilja in delo s povzročitelji nasilja; področje zasvojenosti; področje duševnega zdravja; pomoč brezdomcem; pomoč otrokom in mladostnikom, prikrajšanim za primerno družinsko življenje, ter mladostnikom s težavami v odrasčanju; pomoč starejšim osebam, ki potrebujejo podporo v vsakodnevem življenju; podpora za neodvisno življenje invalidov; psihosocialna pomoč otrokom, odraslim in družinam; socialno vključevanje Romov; preprečevanje in odpravljanje socialnih stisk drugih ranljivih skupin.

Gre za pester nabor programov, ki nudijo strokovno pomoč družinam, otrokom in mladostnikom oziroma mladostnicam, ki so prikrajšani za primerno družinsko življenje, imajo težave v odrasčanju ali pa so se znašli v različnih stiskah. V okviru družinske politike so pomembni predvsem programi za otroke in mladostnike in programi za preprečevanje nasilja.

V zadnjih letih so bili izvedeni številni ukrepi, ki prispevajo k izboljšanju celostne obravnave žrtev nasilja v družini, ter projekti za širitev mreže kriznih centrov, materinskih domov in varnih hiš po Sloveniji. Število mest za nastanitev žrtev nasilja v družini se povečuje. V skladu z Resolucijo o nacionalnem planu socialnega varstva za obdobje 2013–2020 se načrtuje povečanje števila kriznih centrov za žrtve nasilja, ki so del javne mreže, z obstoječih 12, od katerih jih je deset namenjenih otrokom in mladostnikom, dva pa odraslim žrtvam nasilja, na skupno 14, s čimer bi se število kriznih centrov za odrasle žrtve nasilja povečalo na štiri. Na področju socialnovarstvenih programov je določeno, da mreža programov za preprečevanje nasilja, programov za pomoč žrtvam nasilja in programov za delo s povzročitelji nasilja vključuje preventivne, informacijske in svetovalne programe ter programe telefonskega svetovanja, koordinacije, podpore ter izvajanja pomoči in samopomoči, nastanitvene in terapevtske programe. Ciljni obseg javno verificiranih programov v resoluciji je 14 svetovalnic, en telefon za svetovanje, 15 skupin za samopomoč, deset materinskih domov s skupno 200 mesti, 18 varnih hiš s skupno 280 mesti in dva krizna centra za odrasle žrtve nasilja z otroki s skupno 40 mesti. Stanje zmogljivosti ob sprejemanju resolucije je bilo 11 svetovalnic, en telefon za svetovanje, 14 skupin za samopomoč, osem materinskih domov (165 mest), 16 varnih hiš (265 mest) in en krizni center za odrasle žrtve nasilja z otroki (16 mest). Ta problematika bo celostno obravnavana v posebnem strateškem dokumentu, in sicer v Resoluciji o nacionalnem programu preprečevanja nasilja v družini.

Z vidika družinske politike je izjemnega pomena tudi mreža programov za otroke in mladostnike/mladostnice, ki so prikrajšani za primerno družinsko življenje, ter mreža programov, namenjenih otrokom in mladostnikom/mladostnicam s težavami v odrasčanju. Gre za programe, ki vključujejo preventivne, informacijske in svetovalne programe, programe telefonskega svetovanja, koordinacije, podpore ter izvajanja pomoči in samopomoči, dnevne centre za svetovanje, podporo in samopomoč, terapevtske in nastanitvene programe (stanovanjske skupine in specializirane stanovanjske skupine s celovito celodnevno podporo), prehodne stanovanjske skupine za polnoletne mladostnike po izteku bivanja v rejniški družini ali zavodu. V ta sklop so vključeni tudi krizni centri za otroke in mladostnike, ki jih je v Sloveniji trenutno deset. Resolucija o nacionalnem planu socialnega varstva za obdobje 2013–2020 načrtuje povečanje števila dnevnih centrov za izvajanje preventivnih programov ter organizacijo in izvajanje pomoči, podpore in samopomoči, in sicer na 30 (v letu 2013 jih je bilo 20).

Sistem socialnega varstva v Sloveniji sicer zagotavlja različne oblike pomoči, vendar bi ga bilo treba posodobiti. Kakovostna podpora in pomoč družini bi morali biti na voljo, že preden je družina ogrožena oziroma preden problem postane akuten. Sistem storitev bi tako bilo treba premisliti in na novo oblikovati po načelu svetovanje-podpora-pomoč. Vsak sklop pa bi moral vsebovati podstoritev – glede na zahtevnost problematike in trajnost storitve. Pri tem bi sistem, zaradi raznolikosti potreb družin, vsaj v določeni meri moral dopuščati oblikovanje individualiziranih rešitev. Tovrstno posodobitev bo zagotovo lažje doseči po pričetku uporabe Družinskega zakonika in izvedeni reorganizaciji CSD, katere namen je tudi razbremeniti strokovne delavke/delavce in jim omogočiti več časa za izvajanje strokovnega dela.

Za blagostanje otrok skrbijo predvsem njihovi starši, če to umanjka vstopi država ter otroku zagotovi zaščito in varstvo. Starši so torej dolžni skrbeti za otroke in ga preživljati do polnoletnosti, oziroma če se otrok šola, najdalj do njegovega 26. leta starost. Kadar starši ne preživljajo otroka v svojem gospodinjstvu, morajo na mesečni ravni k njegovemu preživljanju prispevati preživnino. Višina preživnine se določa individualno, in sicer glede na potrebe otroka na eni strani ter materialne in pridobitne zmožnosti zavezanca na drugi strani. Preživnina mora biti torej primerna za zagotavljanje celostnega (telesnega in duševnega) razvoja otroka ter mora zajemati stroške njegovih življenjskih potreb, zlasti stroške bivanja, hrane, oblačil, obutve, varstva, izobraževanja, vzgoje, oddiha, razvedrila in drugih posebnih potreb. Zakon o preprečevanju nasilja v družini opredeljuje neupravičeno neizpolnjevanje finančnih oziroma premoženjskih obveznosti do družinskega člana ali neupravičeno prelaganje finančnih oziroma premoženjskih obveznosti na drugega družinskega člana kot obliko ekonomskega nasilja. Kazenski zakonik pa neplačevanje preživnine opredeli kot kaznivo dejanje. Če preživninski zavezanci ne plačujejo redno svojih preživninskih obveznosti, določenih z izvršilnim naslovom, lahko upnik vloži pri sodišču predlog za izvršbo. Kadar pa izvršba ni mogoča, lahko vstopi država in preživninskemu upravičencu (otroku) zagotovi izplačilo nadomestila preživnine, hkrati pa od preživninskega zavezanca izterja preživninski dolg, s katerim pokrije sredstva, ki so bila uporabljena za plačilo nadomestil preživnine. Pravica do izplačila nadomestila preživnine traja do dopolnjenega 15. leta starosti oziroma do 18. leta starosti otroka, če ta ni v delovnem razmerju. To področje ureja Zakon o Javnem štipendijskem, razvojnem, invalidskem in preživninskem skladu Republike Slovenije, za zagotavljanje uveljavljanja pravice do nadomestila preživnine pa je zadolžen Javni štipendijski, razvojni, invalidski in preživninski sklad Republike Slovenije.

Po podatkih, ki jih vodi MDDSZ, je bilo v letu 2017 do prejemanja preživnine upravičenih 46.281 otrok, povprečna višina preživnin pa je znašala 133,66 EUR. V večini primerov (88 %) so bili zavezanci za plačilo očetje. Natančnih podatkov o neplačanih preživninah ni, saj nekateri upravičenci ne gredo v izvršbo in ne podajo zahteve za uveljavljanje pravice do nadomestila preživnine.

Na področju preživnin za otroke je država vzpostavila politiko, ki krepí oziroma spodbuja odgovorno starševstvo, hkrati pa predstavlja ustrezen mehanizem zaščite pravic in koristi otrok. Vendar praksa kaže, da se še vedno premalo staršev zaveda svoje odgovornosti pri preživljanju otrok, zato bi bilo smiselno uvesti več ozaveščanja na področju odgovornega starševstva. Neplačevanje preživnin ni dopustno in je oblika ekonomskega nasilja, saj gre za neupravičeno neizpolnjevanje finančnih obveznosti do družinskega člana. Država bi morala jasneje zavzeti stališče do tovrstne oblike nasilja in vzpostaviti ničelno toleranco do neizpolnjevanja preživninskih obveznosti. Prav tako bi bilo treba preživninski sistem v določenem segmentu nadgraditi oziroma posodobiti. Smiselno bi bilo izterjavo preživnin urediti tako, da bi država izterjala celotno določeno preživnino in ne samo nadomestilo preživnine. Dobre prakse iz tujine kažejo, da je zelo pomembna podpora pri postopkih

izterjave preživnin (Ureditev preživnin v mednarodni perspektivi: primerjalna analiza modelov preživnin v različnih sistemih blaginje, 2015), saj so lahko postopki za nekatere preživninske upravičence (oziroma njihove zakonite zastopnike) preveč zapleteni. Zdaj je sicer na voljo brezplačna pravna pomoč, vendar bi preživninskim upravičencem bistveno olajšali, če bi vpeljali model izterjave preživnine v imenu preživninskega upravičenca (v kolikor bi za to zaprosil oziroma soglašal).

Študija, ki jo je v letu 2015 izvedel IRSSV (Ureditev preživnin v mednarodni perspektivi: primerjalna analiza modelov preživnin v različnih sistemih blaginje), je pokazala, da obstaja neenotna praksa dela CSD na področju preživnin, in sicer pri dogovarjanju strank o višini preživnine, pri nujenju pomoči strankam, ki se odločijo za postopek za izvršbo, pri postopanju v primerih, v katerih otroci, upravičenci do preživnine, ne sporočajo sprememb povezanih s šolanjem, itd. Za ureditev tega področja predlagajo izdelavo orodja, ki bi omogočilo informativni izračun primerne višine preživnine.

Ukrepi

- Posodobitev sistema storitev socialnega varstva,
- vzpostavitev in krepitev storitev za lažje usklajevanje družinskega in poklicnega življenja staršev, ki imajo otroka s posebnimi potrebami, in staršev iz enostarševskih družin;
- zagotovitev ustreznih storitev za odpravo ovir za vstop na trg dela za tiste, ki skrbijo za osebo s posebnimi potrebami;
- krepitev in razvoj različnih storitev za pomoč starejšim, invalidnim in drugim pomoči potrebnim na domu in za dom;
- zagotovitev zadostnih kapacitet za varstvo odraslih (starejše, invalidne in pomoči potrebne osebe) skozi razvoj raznovrstnih oblik varstva;
- zagotovitev zadostnih kapacitet v dnevnem varstvu in celodnevem institucionalnem varstvu otrok z motnjami v duševnem razvoju;
- izterjava celotnega zneska dolgovane preživnine, tudi v imenu preživninskega upravičenca;
- ozaveščanje na področju odgovornega starševstva (v okvir katerega spada tudi plačevanje preživninskih obveznosti);
- priprava spletnega orodja za informativni izračun primerne višine preživnine.

Kazalniki

- Posodobljen sistem socialnega varstva;
- število dejavnosti in projektov za lažje usklajevanje družinskega in poklicnega življenja staršev otrok s posebnimi potrebami in staršev iz enostarševskih družin;
- število in dostopnost storitev za odpravo ovir za vstop na trg dela za tiste, ki skrbijo za osebo s posebnimi potrebami;
- razmerje med številom mest in potrebami po varstvu odraslih;
- število dejavnosti, projektov in storitev za pomoč starejšim, invalidnim in drugim pomoči potrebnim na domu;
- podatki o razpoložljivih kapacitetah v dnevnem varstvu in celodnevem institucionalnem varstvu otrok z motnjami v duševnem razvoju in podatki o potrebah;
- sprememba zakonodaje na področju izterjave preživnin;
- število ozaveševalnih kampanj/dejavnosti na področju odgovornega starševstva;
- delujoče spletno orodje za informativni izračun primerne višine preživnine.

Nosilci

MDDSZ, MP.

Sodelujoči organi

Javni štipendijski, razvojni, invalidski in preživninski sklad Republike Slovenije, lokalne skupnosti, CSD.

3.5. Trg dela in zaposlovanje

V Sloveniji področje dela in zaposlovanja urejata Zakon o delovnih razmerjih in Zakon o urejanju trga dela, ki je med drugimi tudi podlaga za izvajanje storitev javne službe na področju zaposlovanja in ukrepov na trgu dela. APZ je eden od ukrepov, s katerim lahko država na trgu dela prispeva k povečevanju

zaposlenosti in tako zmanjševanju brezposelnosti. Pomembno je, da se ukrepi APZ implementirajo skupaj z drugimi politikami (politikami trga dela, delovnopravno zakonodajo, politikami izobraževanja, ekonomskimi politikami idr.). Zakon o urejanju trga dela določa te ukrepe APZ: usposabljanje in izobraževanje, nadomeščanje na delovnem mestu in delitev delovnega mesta, spodbude za zaposlovanje, kreiranje delovnih mest, spodbude za samozaposlovanje idr. Na podlagi Zakona o urejanju trga dela Vlada RS, po predhodnem posvetovanju s socialnimi partnerji, sprejme strateški dokument za izvajanje APZ, t. j. Smernice za izvajanje ukrepov APZ. Za aktualno obdobje 2016–2020 smernice poudarjajo ukrepe, namenjene ciljni skupini mladih, starejših, dolgotrajno brezposelnih in tistih z nižjo izobrazbo.

Zadnja leta je svet in Slovenijo zaznamovala gospodarska kriza, ki je močno vplivala na trg dela. Posledice te je bilo mogoče zaznati predvsem v upadu stopnje zaposlovanja oziroma dvigu stopnje brezposelnosti. Brezposelnost se je povečala v vseh starostnih kategorijah, najbolj pa je prizadela mlade v starostnem obdobju do 30 let. Mladi so se že pred nastopom krize soočali z negotovostjo na področju zaposlovanja, ki se je kazala predvsem v prekarnih in začasnih oblikah zaposlitve (zaposlitve za določen čas, pogodbeno delo po podjemnih in avtorskih pogodbah ipd.). Da so mladi težko prišli do zaposlitve izkazujejo tudi podatki Evropske družboslovne raziskave (ESS, 2008). Ko se je temu pridružilo še povečanje brezposelnosti, so se mladi znašli v nezavidljivem in težkem položaju. Po letu 2013 se je gospodarski položaj v državi nekoliko izboljšal, kar se je posledično kazalo v pozitivnih trendih pri kazalnikih splošne brezposelnosti in brezposelnosti mladih. Vendar pa sta obe stopnji še vedno višji kot pred krizo. Podobno je s stopnjo delovne aktivnosti, ki je, čeprav med višjimi v EU, podpovprečna med mladimi. Slednje sicer gre delno pripisati razmeroma dolgi vključenosti mladih v izobraževalni sistem. Vsi omenjeni dejavniki nedvomno vplivajo tako na materialni kot tudi socialni položaj mladih. Njihov položaj na trgu dela ima negativne posledice na možnosti osamosvajanja, načrtovanja življenja in oblikovanja družine ter posledično na materialni in socialni položaj njihovih družin (Otroci in njihov položaj v Sloveniji danes: Situacijska analiza položaja otrok v Sloveniji, IRSSV, 2016).

Družinska politika je in bo tudi v prihodnje posebej pozorna na ukrepe, ki zadevajo mlade. Pomembno je, da država izvaja dve vrsti aktivnosti, in sicer APZ, ki v okviru različnih ukrepov intenzivno usmerja mlade na trg dela, hkrati pa poskuša z večjo regulacijo trga dela bolj usmerjati delodajalce k zaposlovanju za nedoločen čas. Prvi vidik mladim prinaša ustrezne delovne izkušnje, jih hitro vključi na trg dela, vendar jim ne zagotovi trajnih zaposlitev, medtem ko drugi vidik prinaša kakovostne, varne in trajne zaposlitve za polni delovni čas. Dolgoročno namreč varne zaposlitve omogočajo mladim, da se odločijo za oblikovanje družine ter zagotovijo materialno in socialno varnost družin.

Na področju trga dela in zaposlovanja so se razvojne prioritete v preteklem obdobju osredotočale na zmanjšanje brezposelnosti in delovne neaktivnosti ter dvig stopnje zaposlenosti. Slovenija sledi ciljem Strategije EU za gospodarsko rast in delovna mesta Evropa 2020. Tako si je do leta 2020 postavila cilj, da bo povečala stopnjo delovne aktivnosti na 75 % prebivalcev v starosti od 20 do 64 let (Nacionalni reformni program 2011–2012). Podatki za leto 2016 kažejo, da v Sloveniji stopnja zaposlenosti/delovne aktivnosti znaša 70,1 %, pri čemer je stopnja zaposlenosti žensk 66,7 % in stopnja zaposlenosti moških 73,3 % (Eurostat, 2017).

Položaj posameznikov na trgu dela, njihov status in zaposlitev oziroma delo, ki ga opravljajo, pomembno vplivajo na materialni položaj in življenjsko raven tako njih kot gospodinjstev oziroma družin, v katerih živijo. Podatki o stopnji tveganja revščine glede na zaposlitveni status oseb jasno kažejo na pomen zaposlitve za manjše tveganje revščine. Vendar pa pri tem, kako položaj posameznika na trgu dela vpliva na njegov socialni položaj in socialni položaj njegove družine, še zdaleč

ne gre le za dihotomijo zaposlitev – brezposelnost, temveč je zelo pomembna tudi vrsta zaposlitve, in sicer predvsem glede na stopnjo varnosti oziroma trajnosti zaposlitve, delovni čas in višino plačila. Opravljanje zaposlitev in del, ki so negotova, za določen čas, za manj kot polni delovni čas in/ali slabo plačana, torej t. i. prekarnih del, pomeni za posameznike precejšnjo negotovost in lahko vodi v revščino zaposlenih. Tako kot dalj časa trajajoča brezposelnost tudi opravljanje prekarnih del ne prinaša le finančne in materialne negotovosti, temveč tudi negativno vpliva na možnosti načrtovanja življenjskega poteka oziroma življenjskih dogodkov in na občutek obvladovanja življenja in zožuje izbor življenjskih možnosti.

Trg dela na (mlade) družine vpliva na dva načina. Prvič, zaposlitev (brezposelnost/zaposlenost, oblika in varnost zaposlitve idr.) predstavlja enega od dejavnikov pri načrtovanju in odločanju za družino. Mladi so namreč še posebej izpostavljeni tveganjem brezposelnosti, prekarnosti in splošni zaposlitveni negotovosti, kar lahko negativno vpliva na življenjske odločitve in možnosti, vključno z odločitvami za partnersko življenje in za starševstvo. Drugič, trg dela, razumljivo, vpliva tudi na socialno in ekonomsko varnost družin z otroki, saj je od položaja staršev na trgu dela (zaposlitev ali brezposelnost, vrsta zaposlitve) odvisen razporeditev dohodek gospodinjstva.

Zaradi vpliva, ki ga ima trg dela na možnosti mladih, da si sploh ustvarijo družino, in tudi na kakovost življenja družin, resolucija opredeli cilje in ukrepe na področju trga dela in zaposlovanja, ki bi lahko posredno ugodno vplivali tudi na kakovost življenja družin in lažje odločanje za otroke. Naloga države je, da oblikuje take politike in ukrepe, ki bodo ustvarili ugodne razmere za čim večje vključevanje aktivnega prebivalstva na trg dela, zagotovili kakovostne in varne zaposlitve (zlasti mladim) in ustvarili spodbudno (nediskriminatorno) delovno okolje za starše.

Ekonomska neodvisnost je eden pomembnejših dejavnikov enakosti žensk in moških, za doseganje te pa je nujen predpogoj usklajenost družinskih in poklicnih obveznosti. V Sloveniji ter tudi drugje po Evropi in svetu so še vedno ženske tiste, ki opravijo več neplačanega dela in se posledično na trgu dela srečujejo z več ovirami za karierni razvoj. Hkrati pa zaradi zakoreninjenih tradicionalnih predstav o družbeni vlogi žensk in moških delodajalci moških praviloma ne vidijo kot očete, temveč samo kot delavce brez skrbstvenih obveznosti. Tako imamo na eni strani ženske, ki se srečujejo s kariernimi ovirami, in na drugi strani moške, ki se srečujejo z ovirami, če želijo biti dejavni očeti. Odprava tovrstnih stereotipov ter ozaveščanje družbe in delodajalcev, da imajo moški pravico do dejavnega očetovstva, je zato eden pomembnejših ukrepov za pravičnejšo porazdelitev skrbstvenih obveznosti med moškimi in ženskami.

3.5.1 Ovine pri zaposlovanju mladih in posledice na oblikovanje družine

Cilji

- Dvig stopnje vključenosti mladih na trg dela, zlasti mladih žensk s terciarno izobrazbo;
- hitrejša vključitev mladih na trg dela po končanem izobraževanju;
- kakovostne in varne zaposlitve mladih.

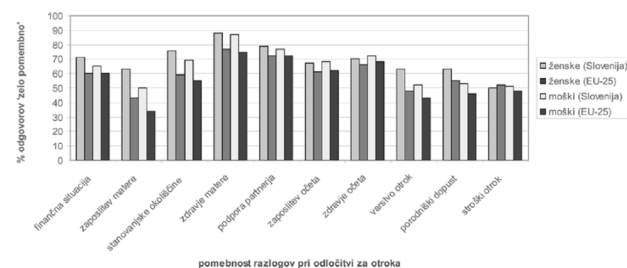
V zvezi z zaposlovanjem mladih podatki kažejo, da mladi v Sloveniji vstopajo na trg dela relativno pozno. Stopnja delovne aktivnosti mladih (20–29 let) je podpovprečna (UMAR, 2016) in povezana z njihovo nadpovprečno visoko vključenostjo v izobraževanje, ki pa pozneje, ob pomanjkanju ustreznih delovnih izkušenj in strukturnih neskladij na trgu dela, pogosto ne omogoča hitrega prehoda iz izobraževanja v zaposlitev.

Ovine pri zaposlovanju mladih imajo številne dolgoročne negativne posledice za posameznike, družbo in državo. Mladi so ena izmed najranjlivejših družbenih skupin na trgu delovne sile, zlasti zaradi pomanjkanja formalnih delovnih izkušenj. Pogoji dela, v katerih se znajdejo pri prvih zaposlitvah, so nizka plačila, delo za določen čas, neskladnost dela s pridobljeno formalno izobrazbo in šibka socialna varnost. Mladi

se med drugim zaposlujejo za nepolni delovni čas, opravljajo pa tudi občasna in honorarna dela ali študentsko delo ter se zaposlujejo v okviru drugih negotovih oblik dela. Tovrstne oblike zaposlitve mladim ne omogočajo zadostne socialne in finančne varnosti. Na tej podlagi se mladi težje osamosvajajo, saj težko dobijo posojila za nakup stanovanj. Prav tako pa taki pogoji dela vključujejo visoko stopnjo tveganja brezposelnosti. Vse to povzroča slab ekonomski in socialni položaj mladih, jim krati avtonomijo, zavira njihov delovni potencial in otežuje oblikovanje družine. Mladi tako odločitev za otroke odlagajo. Sicer so dejavniki, ki vplivajo na odlaganje odločitve za ustvarjanje lastne družine, kompleksni. Ne moremo jih omejiti le na strukturne dejavnike, pri katerih prednjači položaj mladih na trgu dela, temveč je pri odločitvi za oblikovanje družine treba upoštevati vsaj še subjektivne dejavnike, pri čemer so drugi nedvomno pogojeni tudi s prvimi.

Po izsledkih raziskave Rodnostne preference in družinske zadeve v Evropi (Eurobarometer, 2006) sta najpomembnejša dejavnika za odločitev za otroka oziroma družino (poleg osebnih razlogov, kot sta zdravje ženske in podpora partnerja) stanovanjski in finančni položaj, saj ju kot zelo pomembna navaja 76 % oziroma 71 % anketirancev. Ta delež je krepko nad povprečjem EU-25. Podatki kažejo, da ukrepi družinske politike ne vplivajo na odločanje za otroke v tolikšni meri (63 % žensk meni, da sta za odločitev zelo pomembna varstvo otroka in porodniški dopust) kot finančni in stanovanjski položaj para. Raziskava hkrati kaže, da so ukrepi družinske politike sicer pomembni. Zadnja sta nedvomno zelo povezana s položajem na trgu dela.

Slika: Pomembnost različnih okoliščin na odločitev za otroka (15–39 let)

Vir: Eurobarometer, 2006

Zaradi posledic, ki jih je povzročila svetovna gospodarska kriza – slab položaj mladih na trgu dela –, sta tako EU kot tudi Slovenija skupino mladih prepoznali kot ciljno skupino, ki ji je treba nameniti posebno pozornost, in jo izbrali za prioriteto ciljno skupino pravzaprav vseh pomembnih strategij, ukrepov in politik. V okviru tega pomembnega ukrepa predstavlja t. i. jamstvo za mlade, ki se je v Sloveniji pričel izvajati v letu 2014 in poteka v vseh državah članicah EU. Osnovna ideja jamstva za mlade je, da je mladim (do 25. leta) na voljo ponudba zaposlitve, nadaljnega izobraževanja, usposabljanja ali vajeništva, in sicer v obdobju štirih mesecev po nastanku brezposelnosti ali zaključku izobraževanja. Slovenija je zaradi velikega deleža mladih v terciarnem izobraževanju postavila višjo starostno mejo za vključevanje v ukrepe, in sicer 29 let.

Trenutno se v okviru jamstva za mlade izvaja izvedbeni načrt za obdobje 2016–2020, ki vključuje 15 različnih ukrepov, tako preventivnih kot aktivacijskih. Znotraj ciljne skupine mladih so prepoznane in posebej naslovljene tiste skupine, ki potrebujejo več pomoči pri vstopu na trg dela, in sicer: mladi, ki so brez poklicne izobrazbe, iskalci prve zaposlitve, mlade ženske s terciarno izobrazbo in dolgotrajno brezposelni mladi, ki so v evidenci brezposelnih oseb že 12 mesecev in več. Izvedbeni načrt ločuje ukrepe glede na dolžino trajanja brezposelnosti. Ukrepi za krajši čas trajajoče brezposelnosti se osredotočajo predvsem na karierno svetovanje, oblikovanje novih zaposlitvenih ciljev, ukrepe usposabljanja in izobraževanja (katerih namen je pridobivanje delovnih izkušenj), medtem ko so ukrepi

za daljši čas trajajoče brezposelnosti intenzivnejši, kot so poglabljeno karierno svetovanje in vključitev v svetovalnico, javna dela, spodbude za zaposlovanje dolgotrajno brezposelnih mladih idr. Mladi v primerjavi s starejšimi brezposelnimi sicer hitreje najdejo zaposlitev, vendar se po nastanku dolgotrajne brezposelnosti težje aktivirajo in potrebujejo dodatno pomoč.

Znotraj skupine mladih zaznavamo posebej ranljivo skupino, in sicer mlade (po 18. letu), ki so izstopili iz sistema rejništva in se ne izobražujejo več. Ti potrebujejo nekaj dodatne pomoči pri vstopu na trg dela, da se lahko osamosvojijo.

Širšo problematiko mladih, ki vključuje izobraževanje, zaposlovanje, podjetništvo, stanovanjsko politiko, zdravje, družbeno zastopanost in kulturo, opredeljuje Resolucija o nacionalnem programu za mladino 2013–2022, katere nosilec je Urad RS za mladino. Na področju zaposlovanja so cilji usmerjeni predvsem v lajšanje začetka delovne kariere, subvencioniranje trajnejših zaposlitev ter lažje usklajevanje poklicnega in družinskega življenja.

V splošnem je Slovenija sicer izkazovala razmeroma ugodne kazalnike na področju trga dela in zaposlovanja, vendar je gospodarska kriza povzročila poslabšanje razmer (stopnja zaposlenosti se je znižala, posledično se je dvignila stopnja brezposelnosti). Te spremembe sta čutili predvsem mlajša in starejša populacija. Če želimo ustvariti spodbudno okolje za odločanje za družine, potrebujemo dodatne spodbude za zaposlovanje, zagotavljanje večje varnosti zaposlitev in povečanje delovne aktivnosti mladih. Ker je stopnja zaposlenosti žensk v starosti od 20 do 64 let (66,7 %) nižja od stopnje zaposlenosti moških (73,3 %), bo treba posebno pozornost posvetiti večjemu vključevanju žensk, zlasti mlajših (Eurostat, 2017). Raziskave kažejo, da obstaja korelacija med deležem žensk vključenih na trg dela in stopnjo rodnosti. Tako države z nizkim deležem žensk na trgu dela beležijo najnižje stopnje rodnosti (npr. Grčija, Španija, Italija idr.), medtem ko države z visokim deležem vključenih žensk na trg dela izkazujejo visoko stopnjo rodnosti (Švedska, Danska, Francija idr.). V Sloveniji so ženske večinoma zaposlene za nedoločen čas in beležimo razmeroma visoko stopnjo zaposlenosti žensk (nad povprečjem EU, ki znaša 65,3 %), vendar so te statistike še vedno slabše kot pri moških. Zato potrebujemo še dodatne spodbude za zaposlovanje in povečanje delovne aktivnosti žensk, še posebej mladih žensk s terciarno izobrazbo. Tukaj je neravnovesje med spoloma največje, hkrati dela za določen čas več žensk kot moških.

V letih po krizi so se razmere na trgu dela stabilizirale, kar se kaže v večjem zaposlovanju mladih in upadu stopnje brezposelnosti med njimi. Vendar je stopnja brezposelnosti mladih še vedno nad povprečjem EU. Država je na področju zaposlovanja mladih zelo aktivna ter nenehno sprejema nove ukrepe in politike, ki bi mladim pomagali, da čim prej po zaključku izobraževanja vstopijo na trg dela. Opažamo, da mladi niso dovolj seznanjeni z možnostmi, ki jih imajo na voljo pri iskanju zaposlitve, zato bi veljalo okrepiti ozaveščanje in informiranje na tem področju. Veliko dela čaka državo tudi na področju zagotavljanja kakovostnih in varnih zaposlitev mladih. Prav tako bi bilo treba najti načine za boljše povezovanje izobraževalnega sistema s trgom dela. Pomembno je, da država ključne naloge na trgu dela in strateške cilje v programih, vezanih na zaposlovanje, usmeri na vsa omenjena področja in najde sistemske rešitve za vključitev mladih na trg dela.

Ukrepi

– Izboljšati politike omogočanja vstopa mladih na trg dela oziroma odpraviti ovire pri zaposlovanju mladih, s poudarkom na mladih diplomantih;

– dodatne spodbude za zaposlovanje in povečanje delovne aktivnosti žensk, zlasti mladih žensk s terciarno izobrazbo;

– ukrepi, ki mladim zagotavljajo kakovostne in varnejše zaposlitve;

– zagotoviti dodatno pomoč pri vstopu na trg dela mladim (po 18. letu), ki so izstopili iz sistema rejništva in se ne izobražujejo več;

– okrepiti informiranje o možnostih kariernega svetovanja in drugih oblikah pomoči pri vstopu na trg dela (posebej pri

ranljivih skupinah kot so mladi – ki imajo otroka – po zaključku študija).

Kazalniki

– Novi ukrepi za izboljšanje politik omogočanja vstopa mladih na trg dela;

– stopnja registrirane brezposelnosti mladih, starih od 15 do 24 let in od 25 do 29 let;

– število dolgotrajno brezposelnih mladih, starih do 29 let, med iskanci prve zaposlitve;

– zmanjšanje povprečnega trajanja brezposelnosti za mlade diplomante (do 29 let);

– stopnja delovne aktivnosti mladih, starih od 15 do 24 let in od 25 do 29 let (če je mogoče, ločeno za mlade s terciarno izobrazbo);

– oblike spodbud za zaposlovanje in povečanje delovne aktivnosti mladih žensk, zlasti tistih s terciarno izobrazbo;

– stopnja delovne aktivnosti mladih žensk (od 25 do 29 let) s terciarno izobrazbo;

– navedba novih ukrepov, ki mladim zagotavljajo kakovostne in varnejše zaposlitve;

– delež mladih (do 29 let) zaposlenih za nedoločen čas;

– oblike pomoči pri vstopu na trg dela mladim (po 18. letu), ki so izstopili iz sistema rejništva in se ne izobražujejo več;

– načini informiranja o možnostih kariernega svetovanja in drugih oblikah pomoči pri vstopu na trg dela oziroma število ozaveščevalnih kampanj.

Nosilci

MDDSZ, MGRT.

3.5.2 Družine in trg dela

Cilji

– Ugodnejše razmere na trgu dela za starše;

– zagotavljanje delovnih okolij, ki zaposlenim omogočajo usklajenost družinskega in poklicnega življenja;

– zagotavljanje nediskriminacije zaradi starševstva na trgu dela oziroma v delovnih okoljih in zagotavljanje spoštovanja pravic iz delovnega razmerja, ki so pridobljene na osnovi starševstva;

– povečanje delovne intenzivnosti gospodinjstev z otroki. Stanje

Razmere na trgu dela močno vplivajo na socialni položaj družin. Vključenost staršev na trg dela in njihov položaj na trgu dela (npr. vrsta zaposlitve) se odraža v razpoložljivem dohodku gospodinjstva, ta pa vpliva na način življenja družine, vzorce prehranjevanja, izrabe prostega časa in na številna druga področja, ki imajo močan vpliv na otroke. Pomembni so tudi različni nematerialni vidiki zaposlitve oziroma brezposelnosti staršev, ki vplivajo na vzdušje in odnose v družini, predvsem občutek (socialne) varnosti in (ne)gotovosti glede prihodnosti, možnosti načrtovanja življenjskih odločitev, psihično počutje in samozavest staršev ipd. Na položaj družin in kakovost družinskega življenja pomembno vpliva tudi vrsta zaposlitve staršev in odnos delodajalcev do zaposlenih, ki imajo otroke, kar pomeni trajnost zaposlitve, višina plačila, delovni čas ter možnosti usklajevanja družinskega in poklicnega življenja (Otroci in njihov položaj v Sloveniji danes: Situacijska analiza položaja otrok v Sloveniji, IRSSV, 2016).

Posledice gospodarske krize so posebej izrazite na področju zaposlovanja. Skupno število delovno aktivnih se je od leta 2008 do leta 2013 zmanjšalo za 9 % (z več kot 880 tisoč konec leta 2008 na nekaj več kot 791 tisoč konec leta 2013). Vendar pa se število delovno aktivnega prebivalstva zadnja leta spet povečuje; konec leta 2016 je bilo v državi delovno aktivnega prebivalstva 817.209 (od tega moških 446.863, žensk pa 370.346), junija 2017 pa že 850.276, kar je 7,5 % več kot konec leta 2013 ali za skoraj 60.000 oseb več.

Med letoma 2011 in 2015 je bila najvišja stopnja brezposelnosti ugotovljena pri osebah, ki živijo v enostarševskih gospodinjstvih (v letu 2014 17,8 %), kar kaže na veliko ranljivost enostarševskih gospodinjstev (SURS, 2016). Tako bi bilo treba razmisliti o ukrepih, ki bi bili osredotočeni na enostarševske družine. Relativno visoke stopnje brezposelnosti dosegajo tudi

osebe, ki živijo same, medtem ko so pri osebah, ki živijo v dvostarševskih gospodinjstvih, stopnje brezposelnosti nižje.

Slabo plačane, negotove zaposlitve in zaposlitve za manj kot polni delovni čas lahko vodijo v revščino, zato si je treba prizadevati za večjo delovno intenzivnost posameznikov z družinami. V času gospodarske krize se je delež oseb (starih do 60 let), ki živijo v polno delovno intenzivnih gospodinjstvih, zmanjšal, povečal pa se je delež oseb, ki živijo v srednje, nizko ali zelo nizko delovno intenzivnih gospodinjstvih. Če pogledamo le podatke, v kakšnih gospodinjstvih – glede na delovno intenzivnost teh – živijo otroci, so spremembe v obdobju od 2008 do 2015 še očitnejše. Delež otrok, ki živijo v polno delovno intenzivnih gospodinjstvih, se je namreč z 72,2 % znižal na 65,9 %, deleža otrok, ki živijo v več kot srednje (toda manj kot polno) in v srednje delovno intenzivnih gospodinjstvih, pa sta se povišala, kar odraža razmere na trgu dela (več delnih in začasnih zaposlitev). Delež otrok, ki živijo v zelo nizko delovno intenzivnih gospodinjstvih (eden od staršev oziroma oba delata manj kot 20 % svojega razpoložljivega delovnega časa), je bil v letu 2015 približno enak kot leta 2008, bistveno se ni povišal niti delež otrok, ki živijo v nizko delovno intenzivnih gospodinjstvih (Otroci in njihov položaj v Sloveniji danes: Situacijska analiza položaja otrok v Sloveniji, IRSSV, 2016).

Povezanost brezposelnosti ter tudi opravljanja (prekarnih) občasnih in delnih zaposlitev (kar se posledično kaže tudi kot nižja delovna intenzivnost gospodinjstva) in stopnje tveganja revščine je močna in se je v zadnjih desetih letih še povečala. To še posebej izrazito velja za gospodinjstva z zelo nizko delovno intenzivnostjo in vzdrževanimi otroki – stopnja tveganja revščine za osebe, ki so živele v gospodinjstvih z zelo nizko delovno intenzivnostjo (kjer so odrasli člani v delovno aktivni starosti v enem letu delali manj kot 20 % svojega razpoložljivega delovnega časa) in z vzdrževanimi otroki, je od leta 2005 naprej stalno naraščala (z 58 % v letu 2005 na 85,5 % v letu 2015). Stopnja tveganja revščine otrok (0–17 let), ki živijo v zelo nizko delovno intenzivnih gospodinjstvih, se je s 76 % v letu 2005 povišala na 93 % v letu 2015. V zadnjih desetih letih se je zvišalo tudi tveganje revščine za otroke, ki živijo v gospodinjstvih s srednjo delovno intenzivnostjo (kjer so odrasli člani gospodinjstva delali od 45 do 55 % svojega razpoložljivega delovnega časa) in nizko delovno intenzivnostjo (od 20 do 45 % razpoložljivega delovnega časa). Otroci, ki so živeli v srednje delovno intenzivnih gospodinjstvih, so tako v letu 2015 tvegali revščino v 39,4 %, otroci, ki so živeli v nizko delovno intenzivnih gospodinjstvih, pa v 66,6 %. Glede na to, da so se stopnje tveganja revščine gospodinjstev z vzdrževanimi otroki in samih otrok v desetih letih (do leta 2015) povečale tako v primeru srednje delovno intenzivnih gospodinjstev kot v primeru nizko in zelo nizko delovno intenzivnih gospodinjstev, lahko sklepamo, da se je vpliv položaja staršev na trgu dela na socialno varnost in življenjsko raven otrok v zadnjih desetih letih še povečal (Otroci in njihov položaj v Sloveniji danes: Situacijska analiza položaja otrok v Sloveniji, IRSSV, 2016). Stopnja tveganja revščine (14,3 %, SURS) in socialne izključenosti (19,2 %, SURS) se je v letu 2015 znižala. Trend nižanja se nadaljuje tudi v letu 2016 (stopnja tveganja revščine je 13,9 %, socialne izključenosti pa 18,4 %). Po podatkih SURS sta se glede na prejšnje leto znižali stopnji tveganja revščine za zaposlene osebe (za 0,7 odstotne točke) in mladoletne otroke (za 2,3 odstotne točke). Prav tako so se v zadnjem obdobju izboljšale razmere na trgu dela in ugotavljamo upad stopnje brezposelnosti (10,8 %, 2016,

SURS), vendar bo v prihodnje treba še intenzivneje delati na oblikovanju ukrepov, ki bodo zagotavljali varnejše in trajnejše zaposlitve in zaposlitve za polni delovni čas.

V Sloveniji je certifikat Družini prijazno podjetje pridobilo že več kot 240 organizacij javnega in zasebnega sektorja, ki zaposlujejo preko 80.000 oseb. To kaže na to, da čedalje več delodajalcev prepoznava pomen usklajenosti družinskega in poklicnega življenja za zaposlene in so temu področju pripravljeni posvetiti posebno pozornost. Zaradi starajoče se družbe pa bo treba posebno skrb nameniti tudi vzpostavitvi novih storitev in ukrepov za usklajevanje družinskega in poklicnega življenja zaposlenih, ki skrbijo za starejše. Pri urejanju te problematike je nujno sodelovanje države, delavcev in delodajalcev.

Zaposlenim so pomembni različni vidiki dela, od višine plače do odnosov, varnosti zaposlitve do npr. svobode pri razporejanju delovnega časa. Podatki Evropske družboslovne raziskave kažejo (ESS, 2004), da sta pri iskanju zaposlitve med različnimi dejavniki (zelo) pomembna varnost zaposlitve (91 %) ter možnost usklajevanja poklicnega in družinskega življenja (89,2 %). Možnost usklajevanja družinskih in poklicnih obveznosti je kot zelo pomemben vidik službe (raziskava Enakost spolov v družinskem življenju in v partnerskih odnosih, 2012) ocenilo 62 % žensk in 53 % moških. Glede na položaj je ta vidik kot zelo pomemben ocenilo 100 % višjih menedžerk in 46 % višjih menedžerjev. Da ni težav z izrabo bolniškega dopusta za nego bolnega otroka, je (zelo) pomemben vidik službe za 90 % žensk in 75 % moških. Najvišji delež žensk, ki jim je ta vidik službe (zelo) pomemben, je med tistimi z najnižjimi dohodki (95 %). Pri moških najbolj izstopajo tisti z najvišjimi dohodki – v tej skupini je namreč najmanj takih, ki jim je ta vidik službe (zelo) pomemben (59 %).

Se pa starši, tako matere kot očetje, na trgu dela srečujejo s težavami zaradi starševstva. Medtem ko ženskam zaradi nosečnosti pogosto ni podaljšana pogodba o delu ali jih po vrnitvi s starševskega dopusta ne čaka isto delovno mesto in zaradi materinstva težje karierno napredujejo, se moški srečujejo s težavo, da delodajalci v njih pogosto vidijo le delavce, ne pa tudi očetov. Čeprav se je očetovski dopust dobro uveljavil in ga izrabijo velika večina očetov, ki imajo to pravico, je naklonjenosti delodajalcev do očetov, ki izrabijo del starševskega dopusta, nižja. Očetje tudi zaradi starševstva redkeje delajo s krajšim delovnim časom. Zgodnejše raziskave o dejavnem očetovstvu (Perspektive novega očetovstva v Sloveniji: vpliv mehanizma očetovskega dopusta na aktivno očetovanje, 2005) so npr. pokazale, da so med izrabo očetovskega dopusta očetje ne tako zelo redko delali od doma ali pa so bili dosegljivi preko telefona. Novejša raziskava (raziskava Očetje in delodajalci v akciji, 2015) pa je pokazala, da očetje tako očetovskega kot starševskega dopusta pogosto (8 % starševski, 9 % 15-dnevni očetovski in 12 % 75-dnevni očetovski dopust) niso izrabili, ker temu ni bil naklonjen delodajalec. Še pogostejše (15 % starševski, 19 % 15-dnevni očetovski in 31 % 75-dnevni očetovski dopust) pa zato, ker bi zaradi tega trpelo njihovo delo v službi.

Raziskava o dostopnosti trga dela za ženske in moške (FDV, 2016) je pokazala, da sodelujoči kadrovski strokovnjaki/strokovnjakinje, generalni direktorji/direktorice in drugi delodajalski predstavniki/predstavnice menijo, da jim največ težav povzroča izraba prvih 15 dni očetovskega dopusta (18,7 %). Ista raziskava pa je pokazala tudi na veliko mero hipotetične diskriminacije – večina anketiranih namreč ne bi ponudila napredovanja dejavnemu očetu ali nosečnici.

Težave z materinskimi, očetovskimi in starševskimi dopusti – pregled in primerjava

V %	Izraba materinskega dopusta	Izraba očetovskega dopusta		Izraba starševskega dopusta
		prvih 15 dni	preostalih 75 dni	
Povzroča veliko težav	3,3	3,3	3,0	6,9
Povzroča nekaj težav	13,4	18,7	13,4	17,7
Ne povzroča težav	80,3	77,4	41,3	67,9
Ne vem	3,0	0,7	0,3	7,5
Pri nas ni takih primerov	/	/	42,0	/

Vir: Dostopnost trga dela za ženske in moške, 2016

Imenovanje na vodilni položaj in starševstvo – pregled in primerjava

Ali bi takšni osebi ponudili napredovanje?	Bodoči oče, ki namerava izrabiti 6 mesecev starševskega dopusta	Bodoča mati, ki bo izrabila materinski dopust
Zagotovo ne	18,7	20,3
Verjetno ne	44,9	43,3
Verjetno da	22,3	21,0
Zagotovo da	7,9	9,5
Ne vem	6,2	5,9

Vir: Dostopnost trga dela za ženske in moške, 2016

V Sloveniji poznamo številne ukrepe in pravice, vezane neposredno na zaposlitev, ki omogočajo oziroma prispevajo k lažjemu usklajevanju družinskega in poklicnega življenja. Od materinskega, očetovskega in starševskega dopusta pa vse tja do pravice do dela s krajšim delovnim časom v skladu s predpisi o starševskem varstvu, pravice do odmora za dojenje otroka med delovnim časom, pravice delavca, da predlaga drugačno razporeditev delovnega časa zaradi potreb usklajevanja družinskega in poklicnega življenja, pravice delavca, ki neguje in varuje otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo do najmanj dodatnih treh dni letnega dopusta, pravice do enega dodatnega dneva letnega dopusta za vsakega otroka, ki še ni dopolnil 15 let, pravice do izrabe letnega dopusta, tudi upoštevanje družinske obveznosti, starši šoloobveznih otrok imajo pravico izrabiti najmanj teden dni letnega dopusta v času šolskih počitnic, varstvo pred nočnim in nadurnim delom ipd. Vse navedene pravice so opredeljene v Zakonu o delovnih razmerjih ter Zakonu o starševskem varstvu in družinskih prejemkih (ZSDP-1). Zakonodaja torej omogoča razmeroma dobre možnosti usklajevanja poklicnega in družinskega življenja, vendar praksa kaže, da težave nastajajo pri uresničevanju nekaterih pravic, ki se vežejo na usklajevanje in starševstvo. Delodajalci so torej tisti, ki ne upoštevajo v zadostni meri pravic in potreb staršev. To kaže, da bo treba okrepiti prizadevanja za uvajanje družini prijaznih politik v podjetja in institucije.

Diskriminacija zaradi starševstva in družinskih obveznosti ter kršenje delovnih pravic na delovnem mestu zaradi starševstva sta še vedno prisotna na trgu dela in so jima v večji meri podvržene ženske. Najpogostejše ju zaznavamo pri vstopu v delovno razmerje, načrtovanju družine, vrnitvi s starševskega dopusta, možnostih napredovanja ipd. Slovenija ima razmeroma dobro zakonodajo na tem področju (npr. posebno varstvo pred odpovedjo pogodbe o zaposlitvi delavcev staršev, prepoved zahtevanja podatkov o nosečnosti in načrtovanju družine pri sklepanju pogodbe o zaposlitvi ter prepoved pogojevanja sklenitve pogodbe o zaposlitvi s pridobitvijo podatkov o nosečnosti in načrtovanju družine ipd.), ki zagotavlja posebno varstvo nosečnic, mladih mater oziroma staršev (npr. prepoved opravljanja določenih del v času nosečnosti in v času dojenja, pravica delavke oziroma delavca, da odkloni napotitev v tujino v primeru nosečnosti, varstva otroka, ki še ni dopolnil sedem let, ali varstva in vzgoje otroka, ki še ni dopolnil 15 let, če živi sam z otrokom). Zakonodaja je torej jasna in prepoveduje diskriminacijo na podlagi starševstva ali družinskih obveznosti. Ker pa praksa kaže, da diskriminacija kljub temu obstaja, bo potreben poostren inšpekcijski nadzor in morda tudi uvedba strožjih sankcij za delodajalce, ki kršijo pravice iz delovnega razmerja. Hkrati bi bilo smiselno delati na ozaveščenosti delodajalcev glede pomembnosti usklajevanja družinskega in poklicnega življenja ter spoštovanja pravic iz delovnega razmerja, ki so pridobljene na osnovi starševstva ali se vežejo na družino oziroma družinske obveznosti in načrtovanje družine.

K lažjemu usklajevanju poklicnih in družinskih nalog pripomorejo tudi prožnejše oblike dela, pri čemer so še posebej pomembne tiste možnosti, ki se vežejo na prožnost časa, prožnost organizacije dela ter prožnost kraja opravljanja dela. Pomembno je, da delodajalec prepozna te potrebe in omogoči zaposlenim možnost tovrstne prožnosti, v kolikor izkažejo potrebo in željo po njej.

Ukrepi

– Ukrepi za povečevanje deleža trajnih oblik zaposlovanja in zaposlovanja za polni delovni čas med zaposlenimi posamezniki z otroki in/ali izenačevanje prednosti in slabosti dela za določen oziroma nedoločen čas;

– uvajanje ukrepov, ki spodbujajo koncept varne prožnosti (za starše, ki opravljajo prekarne zaposlitve);

– omogočanje vključevanja staršev iz enostarševskih družin v ukrepe APZ;

– krepitev dejavnosti za spodbujanje delodajalcev za sprejetje ukrepov, ki zaposlenim omogočajo usklajevanje družinskega in poklicnega življenja;

– vzpostavitev in krepitev dejavnosti za odpravo organizacijskih ovir za dejavno očetovstvo;

– vzpostavitev in krepitev dejavnosti za promocijo dobrih organizacijskih praks na področju usklajevanja družinskega in poklicnega življenja;

– spodbujanje delodajalcev k izvajanju dejavnosti za prepoznavanje in naslavljanje potreb zaposlenih staršev in zaposlenih, ki skrbijo za starejše, invalidne in druge pomoči potrebne;

– ozaveščanje delodajalcev o pomembnosti spoštovanja pravic iz delovnega razmerja, ki so pridobljene na osnovi starševstva;

– poostren inšpekcijski nadzor in strožje sankcije za kršitelje pravic iz delovnega razmerja (ki so pridobljene na osnovi starševstva);

– pri preverjanju izpolnjevanja pogojev za vključitev v APZ se upošteva tudi obdobje, ko je bila oseba na materinskem/očetovskem/starševskem dopustu.

Kazalniki

– Delež mater in očetov, zaposlenih za nedoločen čas, zaposlenih za polni delovni čas in zaposlenih za krajši delovni čas;

– sprememba zakonodaje ali sprejete smernice oziroma strateški dokumenti na področju izenačevanja prednosti in slabosti dela za določen oziroma nedoločen čas;

– sprememba zakonodaje na področju ukrepov, ki spodbujajo koncept varne prožnosti;

– navedba novih ukrepov vključevanja staršev iz enostarševskih družin v ukrepe APZ;

– število delodajalcev, ki imajo certifikat Družini prijazno podjetje ali sprejete ukrepe za usklajevanje družinskega in poklicnega življenja;

– število delodajalcev, ki sprejemajo ukrepe za spodbujanje moških k dejavnemu očetovstvu;

– število dejavnosti in projektov za promocijo dobrih organizacijskih praks na področju usklajevanja družinskega in poklicnega življenja;

– število dejavnosti in projektov za prepoznavanje in naslavljanje potreb zaposlenih staršev in zaposlenih, ki skrbijo za starejše, invalidne in druge pomoči potrebne;

– število ozaveščevalnih kampanj za delodajalce o pomembnosti spoštovanja pravic iz delovnega razmerja, ki so pridobljene na osnovi starševstva;

– število ugotovljenih kršitev pravic iz delovnega razmerja (ki so pridobljene na osnovi starševstva) in število izrečenih kazni;

– sprememba predpisov v okviru APZ na način, da se pri preverjanju izpolnjevanja pogojev za vključitev v ukrepe APZ upošteva tudi obdobje, ko je bila oseba na materinskem/očetovskem/starševskem dopustu.

Nosilci
MDDSZ.

3.6 Usklajevanje poklicnega in družinskega življenja

Koncept usklajevanja poklicnega in družinskega življenja predstavlja pomemben del družinske politike in je ključen za ustvarjanje oziroma uveljavljanje enakih možnosti žensk in moških v družbi. Razumemo ga kot širši mehanizem, ki vključuje zelo različne ukrepe, od otroškega varstva in dolgotrajne oskrbe starejših ter drugih odvisnih družinskih članov in članic, ustrezno urejenega plačanega materinskega, očetovskega ter starševskega dopusta (kot individualni in neprenosljivi pravici) in nadomestila, nadomestil za odsotnost z dela v primeru bolezni otroka, pa vse tja do prožnih oblik dela in zaposlovanja.

Za usklajeno družinsko in poklicno življenje morajo biti izpolnjeni naslednji pogoji: za pravično porazdelitev skrbstvenih in gospodinjskih obveznosti mora biti v dvostarševskih družinskih skupnostih sprejeto soglasje med starši, na voljo mora biti ustrezna socialna infrastruktura, ukrepe za lažje usklajevanje teh obveznosti pa morajo sprejeti in izvajati tako država kot tudi delodajalci.

Področje usklajevanja poklicnega in družinskega življenja je torej izjemno široko in se veže na različna področja. Prav zato je nekoliko razdrobljeno in vključeno v skoraj vsa vsebinska poglavja, predvsem pa v poglavja, ki obravnavajo trg dela in zaposlovanje, programe v podporo družini, socialno varstvo družin, starševsko varstvo in družinske prejemke, področje zdravstva ter področje vzgoje, varstva in izobraževanja. Kljub temu je del tematike obravnavan samostojno.

3.6.1 Porazdelitev skrbstvenih in družinskih obveznosti med ženske in moške

Cilj

Enakovredna porazdelitev skrbstvenih in družinskih obveznosti med ženske in moške.

Stanje

Vključenost v starševstvo se začne že s prisotnostjo pri porodu – prisotni so trije očetje od štirih (76,8 % leta 2013, NIJZ). So pa pri tem opazna znatna nihanja po statističnih regijah – le nekaj več kot polovica očetov (52,9 %) je pri porodu prisotna v Pomurski statistični regiji, v Zasavski pa je delež precej višji (89,8 %).

Čeprav se stanje izboljšuje in so moški vse bolj vključeni v nego in vzgojo otrok ter druge družinske obveznosti (npr. gospodinjsko delo), so razlike v porabi časa med spoloma še vedno velike – ženske za gospodinjstvo v povprečju porabijo dobrih 200 ur letno več kot moški, za skrb za otroke pa dobrih 500 ur več. Zelo tradicionalni smo tudi pri porazdelitvi skrbi za bolne družinske člane in članice – 81 % vseh dni dopusta za nego bolnega družinskega člana/članice namreč izrabijo ženske (moški 19 %). To nesorazmerje se zelo počasi spreminja (podatki za leto 2000: ženske – 86 %, moški 14 %). Pri tem je treba še poudariti, da to vpliva tudi na višino pokojnine.

Tabela: Poraba časa zaposlenih žensk in moških za gospodinjstvo in skrb za otroke

	Zaposlene ženske	Zaposleni moški
	število ur/teden	
Gospodinjstvo	14	10
Skrb za otroke	25	15

Vir: Eurofound, 2012

Podatki Evropske družboslovne raziskave (ESS, 2004) kažejo, da je porazdelitev skrbstvenih in gospodinjskih obveznosti pogostejši vir nesoglasji kot finančne zadeve ali obseg

časa, ki ga partnerja preživita v službi. Do nesoglasji glede porazdelitve dela v gospodinjstvu je prihajalo v več kot polovici gospodinjstev (53,5 %), medtem ko so se nesoglasja glede finančnih vprašanj pojavila v 42,2 % gospodinjstev in glede časa preživetega v službi v 23,4 % gospodinjstev.

Pomemben razlog za tako tradicionalno porazdelitev skrbstvenih in gospodinjskih obveznosti je zakoreninjenost stereotipov o družbenih vlogah žensk in moških, v katerih je moški dojet kot hranitelj, ženska pa kot čustvena skrbnica družine. Praviloma se takšno razmišljanje ohrani tudi ob razvezi, saj so v večini primerov otroci v varstvo in vzgojo zaupani materam (61 % leta 2013, SURS). Neredko k takšni podobi in predstavam ter utrjevanju stereotipov pripomorejo tudi mediji.

Mišljenje se vsaj na nekaterih področjih počasi spreminja in vse več moških visoko stopnjo pomembnosti pripisuje čustveni skrbi za otroka – celo pred finančno (raziskava Očetje in delodajalci v akciji, 2015). Po drugi strani pa je tradicionalno razmišljanje močno prisotno, kadar govorimo o razmerju med plačanim in neplačanim delom žensk. Raziskava o dostopnosti trga dela za ženske in moške (FDV, 2016) je pokazala, da 21,4 % anketirancev (močno) soglaša s trditvijo, da mora biti ženska pripravljena zmanjšati obseg svojega plačanega dela v korist svoje družine, medtem ko se je s tem strinjalo precej manj žensk (14,1 %). To kaže, da so tradicionalna prepričanja nekoliko bolj usidrana pri moških, ženske pa se od njih odmikajo in težijo k ekonomski neodvisnosti oziroma enakovredni porazdelitvi obveznosti med partnerjema.

MDDSZ je v letih 2016–2017 izvajalo s strani EU sofinanciran projekt Aktivni.Vsi. Glavna tema projekta je bilo usklajevanje zasebnega/družinskega in poklicnega življenja s poudarkom na dejavnem očetovstvu ter spodbujanju enakovredne delitve skrbstvenega in gospodinjskega dela med ženske in moške. V projektu je bil razvit model celostnega pristopa lokalne skupnosti k tem vprašanjem, ki ga je z nekaj prilagoditvami moč prenesti v vsa lokalna okolja. Pripravljene so bile tudi smernice za odpravljanje stereotipov in krepitev enakosti žensk in moških, s pomočjo katerih lahko tako strokovne delavke in delavci vrtcev, šol, CSD, patronažne zdravstvene nege, lokalne samouprave kot tudi starši za najrazličnejše življenjske in delovne situacije najdejo način, da spodbujajo enakost med ženskami in moškimi. Pomemben del projekta je bila tudi medijska kampanja, v kateri je – med drugim – nastal dokumentarni film Aktivirani očka. Film ozavešča o pomenu dejavnega očetovstva ter s tem spodbuja enakovrednejšo porazdelitev gospodinjskih in skrbstvenih obveznosti med oba od staršev. Del kampanje je tudi niz promocijskih spotov, ki skozi različne življenjske situacije (igranje z otroki, priprava hrane, pospravljanje stanovanja, obešanje perila, pomoč pri šolskem delu otrok) prikaže, da je pomembno biti ne le prisoten, ampak tudi dejaven oče. V okviru kampanje so bile pripravljene tudi slikanice, igrana lutkovna predstava ter zloženka. Pomembno je, da s tovrstnimi projekti nadaljujemo in tako spodbujamo enakovredno delitev skrbstvenih in družinskih obveznosti med ženske in moške.

Ukrepi

– Spodbujanje in krepitev dejavnosti za ozaveščanje o pomenu in koristih dejavnega očetovstva ter njegovo spodbujanje;
– vzpostavitev in okrepitev izobraževalnih in drugih dejavnosti za ozaveščanje o spolnih stereotipih in odpravo spolnih stereotipov, zlasti na področju delitve skrbstvenega in gospodinjskega dela;

– spodbujanje izvajanja dejavnosti in projektov za spodbujanje enakovredne delitve gospodinjskega dela med partnerjema;

– spodbujanje enakovrednejše delitve bolniških odsotnosti zaradi nege bolnega otroka med oba od staršev;

– dejavnosti za spodbujanje nestereotipnega poročanja medijev ter nestereotipnega prikazovanja žensk in moških v oglaševanju (npr. usposabljanje, predstavitev primerov dobrih praks ipd.);

- vzpostavitev in krepitev dejavnosti za enakovredno vključenost očetov in mater v nego in vzgojo otroka ob razvezi ter skrb zanj;

- brezplačna prisotnost očetov pri porodu.

Kazalniki

- Število dejavnosti in projektov za ozaveščanje o pomenu in koristih dejavnega očetovstva ter njegovo spodbujanje;

- število/delež moških, ki izrabijo očetovski in starševski dopust;

- razmerje med ženskami in moškimi, ki izrabijo dopust za nego bolnega otroka oziroma družinskega člana/članice;

- navedba dejavnosti in projektov za spodbujanje enakovredne delitve gospodinskega dela med partnerjema;

- navedba dejavnosti in projektov za spodbujanje enakovrednejše delitve bolniških odsotnosti zaradi nege bolnega otroka med oba od staršev;

- število dejavnosti in projektov za spodbujanje nestereotipnega poročanja medijev in nestereotipnega prikazovanja žensk in moških v oglaševanju;

- število dejavnosti in projektov za enakovredno vključenost očetov in mater v nego in vzgojo za otroka ob razvezi ter skrb zanj;

- delež očetov, ki so prisotni pri porodu.

Nosilci:

MDDSZ, MIZŠ, MK, MZ.

Sodelujoči organi:

Inštitut RS za socialno varstvo, Zavod RS za šolstvo.

3.7 Področje zdravstva

Javnomnenjske raziskave kažejo, da je zdravje na lestvici vrednot visoko uvrščeno. Ta podatek ne preseneča, saj zdravje predstavlja pomemben vidik kakovosti življenja posameznika. Zdravi ljudje imajo več možnosti za bolj kakovostno življenje in razvoj vseh potencialov. Zdravje pa ni pomembno le z vidika posameznika, temveč predstavlja temelj socialnega in gospodarskega razvoja ter odseva razmere v družbi. Skrb za zdravje tako ne more biti le interes posameznika, temveč je odgovornost celotne družbe. Država se zaveda, da je naložba v zdravje ključna za napredek družbe, zato sprejema številne ukrepe s katerimi poskuša varovati in krepiti zdravje, preprečevati bolezni ter posledično izboljševati kakovost življenja posameznikov in družin.

Področje zdravstva je izjemno široko in pomembno področje, ki posega v številne politike, seveda tudi v polje družinske politike. V tem oziru je primarna skrb družinske politike, da imajo družine, posebej otroci, zagotovljeno kakovostno in široko dostopno zdravstveno varstvo ter da imajo starši določene pravice vezane na otroka, ki je bolan in potrebuje posebno nego ali podporo. V tem vsebinskem sklopu bo poudarek predvsem na reproduktivnem zdravju žensk in moških ter zdravju otrok in mladostnic oziroma mladostnikov.

3.7.1 Zdravstveno varstvo odraslih

Cilji

- Zagotavljanje kakovostnega, široko (vsem enako) dostopnega zdravstvenega varstva ter celovite in učinkovite zdravstvene oskrbe odraslih;

- zagotavljanje kakovostnega reproduktivnega zdravstvenega varstva žensk in moških;

- izboljšanje promocije in varovanja duševnega zdravja odraslih;

- zagotovitev lažjega usklajevanja poklicnega in družinskega življenja;

- zmanjšanje neenakosti v zdravju.

Stanje

Po ocenah Svetovne zdravstvene organizacije ter Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD) je sistem zdravstvenega varstva v Sloveniji med boljše delujočimi v Evropi in dosegamo visoko raven zdravja prebivalstva. Se pa, tako

kot druge države Evropske unije, srečujemo z naraščanjem kroničnih bolezni in povečevanjem neenakosti v zdravju na eni strani ter nekaterimi sistemskimi težavami na drugi.

Temeljni strateški dokument Resolucija o nacionalnem planu zdravstvenega varstva 2016–2025 »Skupaj za družbo zdravja« opredeljuje ključne cilje na področju zdravstvenega varstva, in sicer: boljše zdravje in blagostanje ter manj neenakosti v zdravju prebivalcev Slovenije, dostopen, uspešen in stabilen sistem zdravstvenega varstva, ki se učinkovito prilagaja potrebam prebivalstva, zadovoljni pacienti in izvajalci ter večji prispevek zdravstva k razvoju Slovenije. Pomembno je, da je država prepoznala temeljna področja, ki jih velja posebej okrepiti, in opredelila ukrepe za dosegajo ciljev. Pri tem je pomembno, da se čim več vlaga v preprečevanje in zgodnje odkrivanje bolezni, ki povzročajo prezgodnjo obolevnost in umrljivost. K temu lahko veliko prispevajo široko dostopni preventivni in presejalni programi. V Sloveniji je odraslim prebivalcem na voljo program primarne preventive srčno-žilnih bolezni ter presejalni programi za zgodnje odkrivanje raka materničnega vratu (ZORA), raka dojke (DORA) ter raka debelega črevesja in danke (SVIT). Kot zelo uspešna presejalna programa, ki sta pomembno prispevala k izboljšanju reproduktivnega zdravja žensk oziroma zmanjšanju pojavnosti razširjenega raka na materničnem vratu in zmanjšanju umrljivosti zaradi raka na dojki, sta se pokazala programa ZORA in DORA. Žal trenutno program DORA še ni dostopen po vsej Sloveniji, zato bi ga bilo treba čim prej zagotoviti po celotni državi. Programi na področju reproduktivnega zdravja so potrebni prenove. V programe bi bilo potrebno vključiti tako moške kot ženske. Kakovostni in dostopni preventivni ter presejalni programi so namreč izjemno pomembni za krepitev zdravja in zmanjševanje neenakosti v zdravju. Na tem področju bo treba večjo pozornost nameniti tudi različnim metodam načrtovanja družine, hkrati pa ohraniti brezplačno, varno, učinkovito, dostopno in raznovrstno kontracepcijo.

Brezplačnost (in s tem dostopnost) hormonskih kontracepcijskih sredstev je bila že večkrat ogrožena. Nazadnje leta 2016, ko je upravni odbor Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZZS) razpravljal o določitvi terapevtske skupine zdravil hormonskih kontraceptivov, kar pomeni, da bi bilo za večino hormonskih kontracepcijskih sredstev potrebno doplačilo. Zaradi odziva javnosti in stroke je bil predlog opuščen. Učinkovita, dostopna in brezplačna kontracepcija predstavlja pomembni sestavni del širših prizadevanj za zagotavljanje spolnega in reproduktivnega zdravja žensk v Sloveniji ter s tem tudi enakih možnosti žensk in moških. Raziskave in podatki kažejo, da je sedanji sistem dostopnosti do kontracepcije dober in učinkovit, poleg tega je Slovenija ena izmed redkih in obenem najuspešnejših držav z nizkim številom splavov in najstniških nosečnosti. Uvedba dodatnega plačila za kontracepcijo bi pomenila velik korak nazaj v večdesetletnem delu in prizadevanjih na področju reproduktivnega zdravja. Še več, to bi lahko vodilo v poslabšanje reproduktivnega zdravja žensk, ki je trenutno na visoki ravni. Plačilo bi namreč lahko, zlasti mladostnicam in drugim ranljivim skupinam žensk, omejilo dostop do kontracepcije, povečalo njihovo stisko, posledično pa bi se povečalo število nezaželenih nosečnosti in s tem tudi število splavov. Uvedba dodatnega plačila za kontracepcijo je tudi v nasprotju z usmeritvami in načeli Resolucije o nacionalnem programu za enake možnosti žensk in moških 2015–2020, kot so zlasti skrb za ohranjanje reproduktivnega zdravja žensk, vključno z brezplačno kontracepcijo, zmanjšanje neenakosti med moškimi in ženskami ter skrb za najbolj prikrajšane skupine žensk. V skladu z zgoraj navedeno resolucijo je namreč temelj politike varovanja spolnega in reproduktivnega zdravja celotne populacije varovanje spolnih in reproduktivnih pravic žensk in moških. Spolne in reproduktivne pravice pa se zagotavljajo z dobro dostopnostjo ter možnostjo izbire različnih oblik storitev, s poudarkom na zagotavljanju dostopnosti do brezplačne kontracepcije, splava in oploditve z biomedicinsko pomočjo, storitev v času nosečnosti, poroda in poporodnega obdobja ter zgodnjem odkrivanju bolezni reproduktivnega sistema.

V tujini obstajajo zdravstveni programi za ranljive nosečnice in družine z majhnimi otroki, ki dokazano učinkovito kratkoročno in dolgoročno zmanjšujejo neenakosti v zdravju, vključno z zmanjševanjem izpostavljenosti nasilju, prispevajo k boljšemu kognitivnemu razvoju otroka in krepijo duševno zdravje. Izvajajo jih posebej usposobljeni zdravstveni strokovnjaki na domu. Ocene kažejo, da bi bilo tudi v Sloveniji sedanji preventivni program obiskov nosečnic, otročnic in dojenčkov na domu smiselno nadgraditi s takim ustrezno prilagojenim programom.

Eden izmed podciljev te resolucije je ustvarjanje pogojev za lažje usklajevanje poklicnega in družinskega življenja. K temu lahko pomembno prispeva dopust za nego družinskega člana/članice. Po veljavni ureditvi imajo zavarovanci/zavarovanke (delavci/delavke) pravico do odsotnosti z dela tudi v primerih, ko negujejo otroke in zakonce oziroma zunajzakonske partnerje/partnerice (Zakon o delovnih razmerjih, Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju). V teh primerih so upravičeni do nadomestila zaradi nege ožjega družinskega člana. Za otroke lahko pravico uveljavlja eden od staršev otroka (do dopolnjenega 18. leta otroka) oziroma rejnik, skrbnik ali zakonski/zunajzakonski partner starša, če to zahteva otrokovo zdravstveno stanje, in sicer je upravičen do sedmih delovnih dni (izjemoma do 15 delovnih dni) za otroka, starega več kot 7 let, oziroma do 15 delovnih dni (izjemoma do 30 delovnih dni) za otroka, starega do 7 let. Za lažje usklajevanje poklicnega in družinskega življenja bi bilo smiselno, da bi ta pravica postala prožnejša, in sicer tako, da bi jo lahko izrabil kdo od članov širše družine (npr. stari starši).

V današnji »starajoči se družbi« postaja vse večji problem skrb za bolne starše. Zato bi bilo treba uvesti pravico do začasne zadržanosti z dela zaradi nege svojega starša – t. i. oskrbovalski dopust, kadar gre za bolezensko stanje, ki zahteva nego druge osebe. Presoja o upravičenosti do začasne zadržanosti z dela zaradi nege bi morala biti enaka kot pri ugotavljanju upravičenosti do začasne zadržanosti z dela zaradi nege partnerja/partnerke. Potrebo po uvedbi tovrstne pravice ugotavlja tudi Evropska komisija, ki je pripravila Predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o usklajevanju poklicnega in zasebnega življenja staršev in oskrbovalcev. Države članice poziva, naj sprejmejo ustrezne ukrepe, s katerimi bi delavcem zagotovile pravico do oskrbovalskega dopusta za sorodnika (pri tem se za sorodnika šteje sin, hči, mati, oče, zakonec ali zunajzakonski partner/partnerica), in sicer vsaj pet delovnih dni letno za posameznega delavca/delavko. Namen pravice – izrabe kratkega dopusta za oskrbo sorodnika – je lažje usklajevanje poklicnega in družinskega življenja ter preprečevanje, da bi delavec/delavka v celoti zapustil/-a trg dela. Ker gre za zelo podobno oziroma enako pravico kot je pravica do denarnega nadomestila zaradi nege ožjega družinskega člana, ki bi jo bilo treba dopolniti, in sicer tako, da se razširi pravica do denarnega nadomestila zaradi nege starša, ki zahteva nego druge osebe, v okviru predloga Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju.

Prav tako bi bilo treba pravico do začasne zadržanosti z dela zaradi nege otroka spremeniti na način, da bi vključila tudi otroke, starejše od 18. let, kadar gre za takšna bolezenska stanja, ki zahtevajo nego druge osebe. V teh primerih poskrbijo za nego pretežno starši, saj mladostniki pri tej starosti namreč (v večini primerov) še živijo pri starših in še nimajo partnerjev, ki bi imeli pravico do začasne zadržanosti z dela.

Naloga države je, da državljanom in državljankam zagotavlja kakovostno in široko dostopno zdravstveno varstvo in oskrbo, ki bosta usmerjeni v zmanjševanje razlik in odpravljanje neenakosti v zdravju. To je bil pravzaprav primarni cilj vzpostavitve sistema javnega zdravstva. Temeljna ideja je bila, da se vsem prebivalcem zagotovi enak dostop do zdravstvenega varstva, s čimer bi vprašanje zdravja ločili od problematike ekonomskega standarda posameznika. Od tega cilja se vse bolj oddaljujemo, saj študije kažejo na prisotnost neenakosti v zdravju, ki so vezane na socialno-ekonomski položaj posameznika. Tisti z nižjo stopnjo izobrazbe in dohodkom imajo slabši dostop do zdravstvenega varstva ter značilno slabše

ocenjujejo svoje zdravje kot tisti z višjo stopnjo izobrazbo in dohodkom (Malnar, Kurdija, 2012). To potrjujejo tudi podatki Evropske družboslovne raziskave (ESS, 2014), ki kažejo značilne razlike v samooceni zdravja glede na izobrazbene kategorije. Razlike so celo med najbolj izrazitimi v Evropi. Vendar pa ne gre zgolj za samooceno (Neenakosti v zdravju, NIJZ, 2011). Podatki kažejo, da se z nižjim družbenim položajem slabša tudi zdravje. Slabši družbeni položaj pomeni torej slabši dostop do zdravstvenega varstva, kakovostne zdravstvene oskrbe, manj moči in priložnosti za zdravo življenje, večjo izpostavljenost dejavnikom tveganja idr. Resolucija o nacionalnem planu zdravstvenega varstva 2016–2025 »Skupaj za družbo zdravja« je prepoznala, da na neenakosti v zdravju ob drugih determinantah zdravja (ekonomsko-socialni status, izobrazba, etnična pripadnost, kultura, okolje) pomembno vpliva tudi sistem zdravstvenega varstva (dostopnost do kakovostnih in varnih programov preprečevanja bolezni, zgodnjega odkrivanja, zdravljenja in rehabilitacije). Kot del rešitve problema neenakosti v zdravju kot tudi neenakosti v kakovosti obravnave zgoraj navedena resolucija opredeljuje prilagoditev zdravstvene obravnave in zdravstvenih programov, sprejetje meril, ki upoštevajo specifične potrebe različnih skupin prebivalstva (starejši, nezaposleni, migranti, etnične skupine, revni), boljšo koordinacijo med sistemom zdravstvenega in socialnega varstva, učinkovito načrtovanje in upravljanje človeških virov idr. Za doseg tega cilja je torej treba optimizirati in okrepiti sistem zdravstvenega varstva, ki bo senzibilen za potrebe najbolj ranljivih družbenih skupin. V tehničnem smislu je vsekakor potrebna kadrovska okrepitev, saj je Slovenija v primerjavi z drugimi državami OECD slabše preskrbljena z zdravniki. To se odraža tudi v razmeroma dolgih čakalnih vrstah, predvsem za nekatere specialistične preglede. Tako ponovno pride do izraza neenakost v dostopu do zdravstvenih storitev, saj se pri dolgih čakalnih vrstah ljudje poslužujejo plačljivih storitev, ki pa so dostopne le določenemu delu prebivalstva. Problem neenakosti v zdravju naslavlja tudi vsi pomembni mednarodni dokumenti na področju zdravstva in zmanjšanje oziroma odpravo neenakosti postavljajo med temeljne cilje. Neenakost v zdravju posredno zadeva tudi družinsko politiko, saj ta vpliva na kakovost življenja družin. Problematika je torej širše prepoznana in postavljena v ospredje vseh ključnih agend, vendar bo treba za dejansko odpravo neenakosti v zdravju postaviti bolj osredotočene in konkretne ukrepe.

Duševno zdravje je z vidika realizacije vseh zmožnosti in potencialov posameznika izjemno pomembno. Prav tako pa je pomembno tudi z vidika zagotavljanja kakovosti življenja družin in širše družbe. Družinski član s težavami v duševnem zdravju namreč bistveno vpliva na kakovost življenja celotne družine. Zdravstvene statistike beležijo porast duševnih bolezni, zato so še toliko bolj pomembni kakovostni programi krepitve duševnega zdravja, preprečevanja, zgodnjega odkrivanja in zdravljenja duševnih motenj, psihoterapije, rehabilitacije in socialne integracije oseb s težavami v duševnem zdravju. Dobro duševno zdravje ni pomembno le za posameznika oziroma posameznico in njegovo/njeno družino, temveč tudi za družbo, saj predstavlja osnovo za večjo blaginjo družbe in družbeno kohezijo. Leta 2008 je bil sprejet Zakon o duševnem zdravju, ki določa sistem zdravstvene in socialnovarstvene skrbi na področju duševnega zdravja, nosilce oziroma nosilke te dejavnosti, pravice oseb med zdravljenjem ter postopke sprejema. Na njegovi podlagi je bil pripravljen tudi predlog Resolucije o nacionalnem programu duševnega zdravja 2011–2016, ki pa ni bil nikoli sprejet. Prednostno bi bilo treba pripraviti novo Resolucijo o nacionalnem programu duševnega zdravja. Področje duševnega zdravja naslavlja tudi Resolucija o nacionalnem programu socialnega varstva za obdobje 2013–2020, ki opredeljuje mrežo programov na področju duševnega zdravja. Kljub temu pa v Sloveniji to področje še vedno ni sistemsko urejeno. Ustrezna vzpostavitev sistema ter razvoj in krepitev področja duševnega zdravja, ki bo zagotavljala pravočasno in celovito obravnavo pacientov in enak dostop do obravnave, bi morala

biti ena izmed prednostnih nalog zdravstvene politike. Z vidika ciljev družinske politike je pomembno, da družba podpira in ustvarja pogoje za krepitev in vzdrževanje dobrega duševnega zdravja preko celotnega življenjskega obdobja na kar vpliva tudi s tem, da imajo ljudje občutek zaupanja in varnosti, da bodo v primeru svoje bolezni ali bolezni družinskih članov deležni kakovostne in brezplačne zdravstvene oskrbe in pravice do plačane odsotnosti z dela.

Nasilje v družini lahko žrtvi pusti dolgotrajne zdravstvene posledice. Tuje raziskave kažejo, da imajo žrtve nasilja v družini poleg neposrednih poškodb zaradi nasilja, dolgoročno, tudi če nasilja ni več, težave v duševnem zdravju, pogostejše pa se pri njih pojavljajo tudi nezdrav življenjski slog in kronične bolezni, kot je diabetes. Pomembno se je zavedati, da je nasilje v družini družbeni problem, ki zadeva več področij. Od sprejetja Zakona o preprečevanju nasilja v družini, ki določa medsektorsko sodelovanje pri obravnavi problematike nasilja in ustrezno obravnavo žrtev nasilja v družini, je bil na to področje vključen tudi zdravstveni sektor. Leta 2011 je bil sprejet Pravilnik o pravilih in postopkih pri obravnavanju nasilja v družini pri izvajanju zdravstvene dejavnosti, ki podrobneje obravnava postopke prepoznavanja nasilja v družini v okviru zdravstva, pravila in postopke pri obravnavi žrtev nasilja in določa postopke izobraževanja zdravstvenih delavcev na področju nasilja v družini. Pravilnik posebej opredeljuje tudi obravnavo žrtev nasilja v okviru medinstitucionalnega sodelovanja in določa, da zdravstveni delavci sodelujejo v multidisciplinarnem timu za obravnavanje nasilja v družini pri pristojnem CSD. Leta 2015 so začele veljati Stokovne smernice za obravnavo nasilja v družini pri izvajanju zdravstvene dejavnosti. Te so namenjene zdravstvenim delavcem, ki prihajajo v stik z žrtvami nasilja v družini. Z namenom izboljšanja kompetenc zdravstvenih delavcev na področju prepoznavanja in obravnave nasilja v družini je bil izveden projekt POND_SIZdrav, ki je bil financiran iz sredstev Norveškega finančnega mehanizma 2009–2014. Izobraževanja se je udeležilo 2.092 zdravstvenih delavcev, od tega 692 zdravnikov. Zdravstveni delavci in delavke imajo izjemno pomembno vlogo pri prepoznavanju žrtev nasilja, ustreznem ukrepanju in nudenju pomoči žrtvam, saj so tisti strokovnjaki in strokovnjakinje, s katerimi se bodo žrtve nasilja najverjetneje srečale. Ker bo to področje celostno obravnavano v posebnem programskem dokumentu – Resoluciji o nacionalnem programu preprečevanja nasilja v družini – je na tem mestu ta problematika le bežno omenjena oziroma nakazana.

Ukrepi

– Ukrepi za povečanje dostopnosti zdravstvenih storitev na primarni in sekundarni ravni;

– ukrepi za učinkovito preprečevanje in zgodnje odkrivanje bolezni (ki povzročajo prezgodnjo obolevnost in umrljivost), ki so vsem enako dostopni;

– okrepitev programov krepitve zdravja in redno posodabljanje preventivnih in presejalnih zdravstvenih programov za odrasle (promocija zdravega načina življenja, preventiva srčno-žilnih bolezni, programi SVIT, ZORA, DORA);

– zagotovitev dostopa do preventivnih programov DORA po vsej Sloveniji;

– krepitev varovanja reproduktivnega zdravja žensk in moških ter prenova preventivnih programov na tem področju;

– ohranitev brezplačne, varne, učinkovite, dostopne in raznovrstne kontracepcije in drugih metod načrtovanja družine

– prenova vsebin šole za starše tako, da bodo vključene tudi relevantne vsebine z drugih področij;

– razvoj in implementacija programa, ki ga izvajajo zdravstveni strokovnjaki na domu in je namenjen intenzivni podpori zgodnjemu starševstvu za ranljive nosečnice in družine z dojenčkom oziroma malčkom;

– sistemska ureditev področja varstva duševnega zdravja, priprava Resolucije o nacionalnem programu duševnega zdravja, vključno s krepitvijo zdravstvene in socialne mreže na vseh ravneh (tudi v okviru lokalne skupnosti);

– razširitev možnosti za izrabo dopusta za nego družinskega člana (npr. otroka bi lahko negovali tudi stari starši, tete, strici; dopust za nego – t. i. oskrbovalski dopust – bi pripadal tudi za nego staršev in otrok, starejših od 18 let);

– zagotovitev nadomestila za nego družinskega člana za čas sobivanja v bolnišnici.

Kazalniki

– Vrste ukrepov za povečanje dostopnosti zdravstvenih storitev na primarni in sekundarni ravni ter število občin, ki imajo na voljo družinskega zdravnika, ginekologa, pediatra in psihiatra (spremembe po letih);

– število posodobljenih in enako dostopnih preventivnih in presejalnih programov;

– število ozaveščevalnih kampanj na področju preprečevanja bolezni, dejavnikov tveganja in promocije zdravega načina življenja;

– število novovzpostavljenih mest, na katerih se izvaja preventivni program DORA;

– število prenovljenih preventivnih programov na področju reproduktivnega zdravja ter število dejavnosti za krepitev varovanja reproduktivnega zdravja žensk in moških;

– delež kontracepcijskih tablet brez doplačila (po letih);

– prenovljene vsebine šole za starše;

– implementiran program, ki ga izvajajo zdravstveni strokovnjaki na domu ter je namenjen intenzivni podpori zgodnjemu starševstvu za ranljive nosečnice in družine z dojenčkom oziroma malčkom;

– veljavni strateški in izvedbeni dokumenti na področju duševnega zdravja;

– sprememba zakonodaje glede povečanih pravic za odsotnost z dela zaradi nege družinskega člana;

– uvedena pravica do nadomestila za nego družinskega člana za čas sobivanja v bolnišnici.

Nasilci

MDDSZ, MZ, NIJZ, ZZZS.

3.7.2 Zdravstveno varstvo otrok in mladostnic oziroma mladostnikov

Cilji

– Zagotavljanje kakovostnega, široko (vsem enako) dostopnega zdravstvenega varstva in oskrbe otrok ter mladostnic in mladostnikov, prilagojene njihovim potrebam;

– zagotavljanje kakovostnega preventivnega zdravstvenega varstva in posodobljenih/nadgrajenih programov ter ukrepanja za ogrožene otroke in mladostnice ter mladostnike;

– dvig vključenosti tiste skupine otrok v preventivne programe, pri katerih je zaznana slabša vključenost (npr. priseljenci);

– dvig zaščite otrok pred nalezljivimi boleznimi oziroma stopnje precepljenosti otrok za nalezljive bolezni;

– zagotavljanje zdravstvenega varstva otrok ter mladostnic in mladostnikov na področju duševnega zdravja;

– dodatna razširitev zavedanja o pomenu zdravega načina življenja otrok, ponujanje zdrave izbire kot najlažje izbire in opolnomočenje otrok za tovrstne izbire;

– zagotavljanje usklajenih medsektorskih pristopov pri ugotavljanju potreb, obravnavi in zagotavljanju rešitev na področju zdravstvenega varstva otrok ter mladostnic in mladostnikov;

– zmanjševanje neenakosti v zdravju v najzgodnejšem obdobju.

Stanje

Čas otroštva je po eni strani obdobje relativnega zdravja, po drugi pa obdobje, ki pomembno vpliva na življenjski potek posameznice in posameznika. V tem obdobju se namreč razvijejo pomembne funkcije ter oblikujejo nekatere navade in vzorci, ki se nadaljujejo tudi v odraslosti in tako vplivajo na številne aspekte življenja posameznice in posameznika. Dobro zdravje v otroštvu je povezano z boljším razvojem kognitivnih in drugih funkcij, kar pomeni dobro izhodišče za njihovo življenj-

sko pot. Tako bodo zdravi otroci verjetneje dosegli višjo stopnjo izobrazbe in bodo uspešnejši v življenju.

Pravico do kakovostnega zdravstvenega varstva otrok opredeljuje že Konvencija o otrokovih pravicah, kar pomeni, da morajo države pogodbenice vsem otrokom nuditi ustrezno zdravstveno oskrbo, tudi tistim, ki niso vključeni v zdravstveno zavarovanje in nimajo določenega statusa (npr. otroci, ki čakajo na dovoljenje za združitev družine). Primerjalno gledano ima Slovenija področje zdravstvenega varstva in oskrbe otrok na visoki ravni. Otrokom in mladostnicam/mladostnikom je tako zagotovljena brezplačna zdravstvena oskrba (za otroke in mladostnice/mladostnike do zaključka študija), dostop do specialista pediatra na primarni ravni, preventivni programi za otroke s pregledi, cepljenjem, vzgojo za zdravje idr. Preventivni programi so bili zasnovani že pred leti ter bi bili potrebni vsebinske in organizacijske prenove oziroma nadgradnje, ki bi upoštevala napredek v znanju in spremembah v družbi, tudi v luči prijaznejših storitev za ciljno skupino. Prav tako bi bilo treba dvigniti vključenost otrok v preventivne programe. Cilj bi moral biti vključenost vseh otrok ter mladostnic in mladostnikov v te programe.

Na primarni ravni zdravstvene oskrbe za otroke skrbi specialist pediater ali šolski zdravnik, kar je v primerjavi z drugimi evropskimi državami posebnost. Za celovito obravnavo otrok je treba zagotoviti tudi ustrezno mrežo drugih vključenih izvajalcev, na primer kliničnih psihologov, logopedov, razvojnih pediatričnih timov ipd. Na tem področju bodo potrebne določene izboljšave, saj obstoječa mreža trenutno ne zagotavlja več izvajanja predpisanih preventivnih programov, prav tako so okrnjene tudi kurativne obravnave (Položaj otrok v Sloveniji danes: Situacijska analiza položaja otrok, IRSSV, 2016). Ob tem se odpira tudi vprašanje neenakosti, saj so te storitve običajno centralizirane, kar pomeni, da nimajo vsi otroci enakega dostopa do njih in so tako nekateri v neprivilegiranem položaju. To še posebej velja za otroke s posebnimi potrebami, saj mreža razvojnih ambulant ni dovolj razvejana. Hkrati na tem področju ni ustrezno urejena celostna zgodnja obravnava otrok s posebnimi potrebami. Manjka tudi povezava s službami in institucijami, ki delujejo na področjih socialnega varstva, vzgoje in izobraževanja. Da bi se to področje uredilo je bil sprejet Zakon o celostni zgodnji obravnavi predšolskih otrok s posebnimi potrebami (ZOPOPP), ki se bo pričel uporabljati leta 2019. Temeljno načelo ZOPOPP je skrb za otroke s posebnimi potrebami, čim zgodnejše odkrivanje otrokovih težav in posebnih potreb ter takojšnje zagotavljanje ustreznih pomoči otroku in njegovi družini. Zakon bo tako obstoječe pomoči povezal v enoten sistem ter zagotovil dostop do celostne in interdisciplinarne obravnave otrok (centri za zgodnjo obravnavo). Pri tem daje tudi poseben poudarek podpori in (psihosocialni) pomoči družini oziroma staršem otrok s posebnimi potrebami. Izboljšanje socialnega varstva otrok s posebnimi potrebami je tudi eden od ciljev Resolucije o nacionalnem planu zdravstvenega varstva 2016–2025 »Skupaj za družbo zdravja«. Na področju zdravja mladostnikov je treba omeniti tudi področje spolnega in reproduktivnega zdravja, na katerem bi bilo najprej treba sistematično urediti vzgojo za zdravno spolnost.

Zdravje ne nastaja v zdravstvenem sektorju, temveč ga s svojimi ukrepi in dejavnostmi omogočajo različni sektorji, ki ustvarjajo bolj ali manj podporna okolja za zdravo in kakovostno življenje otrok ter mladostnic in mladostnikov. Zato je tudi zagotavljanje usklajenih medsektorskih (npr. sociale, družine, izobraževanja, športa, zdravja) pristopov pri ugotavljanju potreb, obravnavi in zagotavljanju rešitev na področju zdravstvenega varstva otrok ter mladostnic in mladostnikov na različnih ravneh, od nacionalne do lokalne, ključno za učinkovito ukrepanje v dobro otrok in njihovih družin. Medresorsko sodelovanje je še posebej pomembno pri širjenju ideje zdravega načina življenja. Pomen medsektorskega sodelovanja je kot enega od ključnih pristopov prepoznala tudi Resolucija o nacionalnem planu zdravstvenega varstva 2016–2025 »Skupaj za družbo zdravja«, ki je podprta z argumenti pristopa Vlade RS za zdravje in blaginjo prebivalcev ter zmanjševanje neenakosti v zdravju.

Cepljenje predstavlja varen in učinkovit način zaščite pred določenimi nalezljivimi boleznimi. V Sloveniji imamo nacionalni program cepljenja otrok, ki je univerzalen in brezplačen ter vključuje cepljenja proti desetim nalezljivim boleznim. Za obvezna cepljenja je precepljenost v Sloveniji tudi v primerjavi z drugimi državami EU še relativno visoka, čeprav je za nekatera obvezna cepljenja na posameznih območjih v Sloveniji precepljenost otrok že padla pod kritično mejo, ki zagotavlja skupnostno zaščito. Precepljenost je namreč pomembna tudi z vidika zaščite otrok, ki zaradi zdravstvenih razlogov ne morejo biti cepljeni. V primeru drugih priporočenih cepljenj pa je precepljenost v Sloveniji zelo nizka in zaostaja za povprečjem v državah EU. V prihodnje bo treba precepljenost pozorno spremljati, saj so vse glasnejše pobude za opustitev obveznega cepljenja, čeprav strokovnih dilem glede upravičenosti in koristnosti tega javnozdravstvenega ukrepa, ki je v preteklosti pomenil pomemben korak k zmanjševanju umrljivosti in obolevnosti otrok, ni (Položaj otrok v Sloveniji danes: Situacijska analiza položaja otrok, IRSSV, 2016). Poleg spremljanja, bi bilo nujno potrebno intenzivnejše in redno ozaveščanje in informiranje širše javnosti o nalezljivih boleznih, uspešnem preprečevanju le-teh in pomenu cepljenja otrok. Za dvig precepljenosti otrok bo potrebno usklajeno medsektorsko sodelovanje.

Duševno zdravje otroka pomembno vpliva na otrokov razvoj in njegov življenjski potek, zato je zagotavljanje zdravstvenega varstva na tem področju še posebej pomembno. Kot v drugih državah je tudi v Sloveniji v zadnjem desetletju opazno povečanje števila obiskov otrok ter mladostnic in mladostnikov zaradi duševnih motenj na primarni in sekundarni ravni zdravstvenega varstva (NIJZ, 2014). Na problematiko duševnega zdravja posebej opozarja Program za otroke in mladino 2006–2016, ki posebno pozornost namenja krepitvi duševnega zdravja v vseh razvojnih obdobjih otroštva in mladostništva ter preprečevanju najpogostejših vzrokov umrljivosti med otroki in mladino. Konkretna ukrepa določajo dveletni akcijski načrti za izvajanje Programa za otroke in mladino 2006–2016, v okviru katerih so opredeljeni tudi dejavnosti in izvajalci programov za duševno zdravje. Aktivnosti so usmerjene predvsem v preventivne dejavnosti in krepitev duševnega zdravja, s čimer se zagotavlja možnost za zdrav psihosocialni razvoj, zmanjšanje samomorilnosti ter preprečevanje poškodb in zastrupitev pri otrocih in mladini. MDDSZ redno sofinancira programe psihosocialne pomoči otrokom, mladostnikom in mladostnicam oziroma njihovim družinam. Ti programi so namenjeni izboljšanju medsebojnih odnosov, zmanjševanju čustvenih stisk otrok, mladostnikov, mladostnic oziroma njihovih družin. Vsebine programov se osredotočajo na učenje učinkovite komunikacije, izboljšanje odnosov in pozitivne navezanosti v družini, izboljšanje socialnih kompetenc, izboljšanje sposobnosti obvladovanja čustev, na gradnjo pozitivne samopodobe, preventivno učenje reševanja raznovrstnih problemov, preventivno zmanjševanje vedenjskih in čustvenih težav, zagotavljanje pomoči pri učenju zmanjšanja čustvenih stisk ipd. Področje duševnega zdravja otrok je obravnaval tudi predlog Resolucije o nacionalnem programu duševnega zdravja 2011–2016, ki pa, žal, ni bil nikoli sprejet. Predlog resolucije se je prav tako osredotočal predvsem na preventivne dejavnosti, nekoliko pa je zanemaril dejstvo, da področje še vedno ni ustrezno sistemsko urejeno in ni ponudil ustreznih rešitev za enakomeren dostop do zdravstvenega varstva otrok na področju duševnega zdravja tako na primarni kot na sekundarni ravni. Prednostno je treba pripraviti novo resolucijo o nacionalnem programu duševnega zdravja, ki bo to področje primerno naslovlila. Zaradi visokih negativnih kazalnikov duševnega zdravja (npr. povečevanje obravnav v zdravstvenem sistemu) in z namenom okrepitve tega področja, Ministrstvo za zdravje financira in izvaja številne projekte, ki so usmerjeni v krepitev duševnega zdravja in ozaveščanje na področju duševnega zdravja. Povečanje aktivnosti na tem področju, vključitev različnih sektorjev za učinkovitejše reševanje problematike ter sistemska ureditev področja bi morale biti prioritete zdravstvene politike. Pričakovati je mogoče, da bo nova resolucija o nacionalnem programu duševnega

zdravja opredelila temeljne cilje, ukrepe in aktivnosti za ureditev področja, kateri pa morajo nujno slediti tudi izvedbeni dokumenti (akcijski načrti).

Problematika nasilja nad otroki v družini je sistemsko urejena in obravnavana v Zakonu o preprečevanju nasilja v družini in Resoluciji o nacionalnem programu preprečevanja nasilja v družini 2009–2014. Podatki na področju nasilja v družini kažejo, da nasilje v pretežni meri doživljajo ženske in otroci, kar pomeni, da je ti skupini treba še bolj zaščititi. Na področju zaščite otrok je Slovenija v zadnjem desetletju naredila velik napredek. Sprejela in posodobila je strateške dokumente in zakonodajo na področju preprečevanja nasilja v družini, hkrati pa je sprejela tudi Konvencijo o zaščiti otrok pred spolnim izkoriščanjem in spolno zlorabo (t. i. Lanzarotsko konvencijo). Krovni zakon na tem področju – Zakon o preprečevanju nasilja v družini – je jasno usmerjen v varstvo in zaščito otrok. To je še nadgradila novela Zakona o preprečevanju nasilja v družini, ki je razširila nabor mogočih ukrepov sodišča za zaščito otrok (npr. prepoved izdaje osebnih dokumentov, prepoved prehoda državne meje z otrokom idr.), hkrati pa je dodala določilo prepovedi telesnega kaznovanja otrok, kar je ena izmed neizpolnjenih zavez Slovenije, na katero nas je že večkrat opozoril Svet Evrope. Država se zaveda, da katerakoli oblika telesnega kaznovanja in ponižujočega ravnanja z otroki pomeni grobo kršitev človekovih pravic. Telesno kaznovanje otrok je opredeljeno kot vsako fizično, kruto ali ponižujoče kaznovanje otrok oziroma vsako dejanje, namenjeno kaznovanju otrok, ki ima elemente fizičnega, psihičnega, spolnega nasilja ali zanemarjanja kot vzgojne metode. Vsaka od navedenih oblik izkazovanja fizične in psihične moči odrasle osebe nad otrokom (kot vzgojne metode), ki je enkratno dejanje ali ponavljajoči se vedenjski vzorec odrasle osebe, je nesprejemljiva in nedopustna, ker so posledice, ki jih ob tem utrpí otrok, nepopravljive za njegov nadaljnji razvoj. Dokazano je, da katerakoli oblika nasilja škodljivo vpliva na oblikovanje otrokove osebnosti, hkrati pa mu sporoča, da je nasilje sprejemljiv način reševanja sporov. Z vključitvijo tega določila v zakonodajo je država dala jasno družbeno sporočilo, da je telesno kaznovanje in drugo ponižujoče ravnanje z otroki kršitev človekovih oziroma otrokovih pravic, ki je nesprejemljivo, zato nima mesta v sodobni družbi in ga nikakor ne smemo dopuščati ali opravičevati. To področje bo podrobneje opredeljeno v posebnem programskem dokumentu, in sicer v Resoluciji o nacionalnem programu preprečevanja nasilja v družini.

Za blagostanje otrok skrbijo predvsem njihovi starši, hkrati pa je naloga države, da na sistemski ravni uredi področje in tako poskrbi za zdrav razvoj in zaščito otrok. V splošnem kazalniki zdravja otrok trenutno ne kažejo zaskrbljujočih rezultatov, prav tako je zdravstveno varstvo otrok v Sloveniji razmeroma dobro urejeno. To se kaže tudi v pravicah, ki jih imajo starši v primeru bolezni ali nege otroka. Po Pravilih obveznega zdravstvenega zavarovanja imajo starši zagotovljeno nadomestilo plače za nego otroka. Gre za ukrep, ki pomembno prispeva k usklajevanju poklicnega in družinskega življenja. Prav tako so starši upravičeni do spremstva na potovanju na zdravljenje otroka in bivanja ob hospitaliziranem otroku. Do bivanja ob hospitaliziranem otroku so upravičeni tudi starši, ki bodo pozneje skrbeli za rehabilitacijo na domu ipd. Otroku, ki je bil večkrat hospitaliziran ali je pogostejše bolan, Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije sofinancira letovanje v organizirani in strokovno vodeni zdravstveni koloniji.

Eno od osnovnih področji, ki jih mora država v čim krajšem času ustrezno nasloviti je načrtovanje in zagotavljanje zdravstvene mreže, ki bo omogočala optimalno ter enako dostopno in kakovostno skrb za otroke. Prav tako je treba posodobiti in nadgraditi sistem preventivnih programov. Če želimo pravice otrok v zdravstvenem sistemu ohraniti na visoki ravni mora biti država pozorna tudi pri uvedbi varčevalnih ukrepov. Pri tem niso mišljeni le ukrepi, ki neposredno zadevajo zdravstveno varstvo otrok, temveč cela paleta ukrepov, ki vpliva na socialno-ekonomski položaj družin. Slabši socialno-ekonomski položaj družin namreč zmanjša vlaganje družin v zdravje ter

povečuje nezdrave izbire in življenjske sloge (Položaj otrok v Sloveniji danes: Situacijska analiza položaja otrok, IRSSV, 2016).

Pri posodobitvi preventivnih programov za otroke in mladino, ozaveščanju staršev, otrok in mladih o vključitvi v preventivne programe ter pri promociji in informiranju o zdravem načinu življenja otrok in mladih je nujno medsektorsko sodelovanje. V preteklosti so bili na primer zelo uspešni projekti sodelovanja zdravstvenega resorja in kulture, v okviru katerega so o zdravem življenjskem slogu ozaveščali skozi kulturne vsebine (npr. Zdravje skozi umetnost: smernice za pogovore o izbranih zdravstvenih temah za pedagoške delavce, Skozi umetnost o zdravju: priročnik izbranih kulturnih vsebin).

Na področju zavarovanja otrok bi bilo prav tako smiselno uvesti nekaj sprememb. Otroci so zdaj zavarovani kot družinski člani, vendar ni nobene potrebe, da se otroke veže na zavarovanje enega od staršev. ZZZS bi lahko vsakega otroka s prijavljenim prebivališčem v RS samostojno zavaroval po uradni dolžnosti, takoj ko bi prejel obvestilo o vpisu v Centralni register prebivalstva.

Ukrepi

– Ukrepi, ki vsem otrokom zagotovijo enak dostop do posodobljenih kakovostnih zdravstvenih programov, ki bodo vključevali zgodnje prepoznavanje bolezní ter ustrezno zdravljenje in oskrbo otrok, vključno z uvedbo intervencij ob povečani ogroženosti otrok, in uvedba informacijske podpore izvajanju programa;

– interdisciplinarna (vključevanje različnih resorjev) posodobitev preventivnih programov za otroke in usposabljanje izvajalcev za izvajanje posodobljenih preventivnih programov;

– ozaveščanje staršev, otrok in mladostnic/mladostnikov o vključitvi v preventivne programe, posebej tistih pri katerih je zaznana slabša vključenost;

– uvedba celovitega in interdisciplinarnega (vključuje sodelovanje različnih resorjev) programa vzgoje za zdravo spolnost za mladostnike in mladostnice;

– zagotavljanje sprememb, ukrepov in aktivnosti v vseh okoljih, v katerih živijo otroci, ki otrokom in njihovim družinam ponujajo zdrave izbire kot najlažje in cenovno najugodnejše izbire ter jih za tovrstne izbire tudi opolnomočiti;

– promocija in informiranje o zdravem načinu življenja otrok ter mladostnic in mladostnikov, ki vključujeta vse vidike zdravega načina življenja (sodelovanje različnih strok in resorjev);

– sistemska ureditev področja duševnega zdravja za otroke in mladostnike/mladostnice;

– oblikovanje kakovostnih programov za krepitev duševnega zdravja otrok, preprečevanje, zgodnje odkrivanje in zdravljenje duševnih motenj ter zagotovitev zadostnega števila ustreznih specialistov (pedopsihiatri, klinični psihologi);

– vzpostavljanje in nadgrajevanje usklajenih medsektorskih (npr. sociale, družine, izobraževanja, športa, zdravja) pristopov pri ugotavljanju potreb, obravnavi in zagotavljanju rešitev na področju zdravstvenega varstva otrok na različnih ravneh, od nacionalne do lokalne;

– zagotavljanje celostne zgodnje obravnave otrok s posebnimi potrebami ter koordinirane pomoči otroku in družini;

– ozaveščanje za večjo odgovornost družbe in posameznika za zdravje otrok (predvsem na področju cepljenja otrok);

– vsi otroci s prijavljenim prebivališčem v RS naj postanejo samostojni nosilci zdravstvenega zavarovanja.

Kazalniki

– Navedba novih ukrepov, ki so vsem otrokom zagotovili enak dostop do posodobljenih kakovostnih zdravstvenih programov;

– število občin, ki imajo na voljo družinskega zdravnika, pediatra in ginekologa (spremembe po letih);

– število posodobljenih in interdisciplinarno zasnovanih preventivnih in presejalnih programov za otroke;

– delež izvajalcev usposobljenih za izvajanje novih preventivnih programov;

- število ozaveščevalnih kampanj oziroma akcij staršev, otrok in mladostnic/mladostnikov o vključitvi v preventivne programe;

- sprejet program vzgoje za zdravo spolnost za mladostnike in mladostnice,

- navedba sprememb, ukrepov in aktivnosti (tudi za opolnomočenje), ki otrokom in njihovim družinam ponujajo zdrave izbire kot najlažje in cenovno najugodnejše;

- število ozaveščevalnih kampanj na področju preprečevanja bolezni, dejavnikov tveganja in promocije zdravega načina življenja (tudi na področju cepljenja otrok);

- delež precepljenosti otrok;

- veljavni strateški in izvedbeni dokumenti na področju duševnega zdravja otrok in mladostnikov/mladostnic;

- število novih programov krepitev duševnega zdravja otrok ter programov za preprečevanje, zgodnje odkrivanje in zdravljenje duševnih motenj ter število specialistov po letih;

- načini in pogostost medsektorskega sodelovanja pri ugotavljanju potreb, obravnavi in zagotavljanju rešitev na področju zdravstvenega varstva otrok na različnih ravneh;

- mreža razvojnih ambulant (centrov za zgodnjo obravnavo) in število enotnih vstopnih točk za celostno zgodnjo obravnavo otrok s posebnimi potrebami;

- sprememba zakonodaje, iz katere izhaja, da so vsi otroci s prijavljenim prebivališčem v RS samostojni nosilci zdravstvenega zavarovanja.

Nosilci

MDDSZ, MZ, NIJZ, MK, MIZŠ, ZZZS

3.8 Vzgoja, varstvo in izobraževanje

Izobraževanje je tako za družbo kot tudi za posameznika izjemnega pomena. Omogoča namreč (družbeni in individualni) razvoj, hkrati pa predstavlja pomemben dejavnik družbene mobilnosti. Kot tako lahko prispeva h gospodarskemu razvoju, izboljšanju socialne kohezije in zmanjševanju družbenih neenakosti, s tem pa k večji družbeni blaginji (Barle Lakota, Trunk Širca, 2010). Izhajajoč iz tega, je pomembna naloga države, da zagotovi kakovostno in široko dostopno javno izobraževanje, ki temelji na konceptu inkluzije.

Smernice za razvoj področja varstva, vzgoje in izobraževanja morajo vključevati koncept inkluzije, ki je bil v Salamanški izjavi (UNESCO, 1994) opredeljen že pred dobrimi dvajsetimi leti, v praksi pa pri nas še ni v celoti uresničen (Opara idr., 2010). Inkluzija, kot je opredeljena v omenjeni Salamanški izjavi (UNESCO, 1994), poudarja pomen razvoja in plemenitenja človeškega kapitala vseh otrok, učencev, dijakov, odraslih, vključenih v programe izobraževanja (Haug, 2015), pri čemer morajo biti upoštevane vse skupine in njihove različne potrebe glede na spol, etnično pripadnost, posebne potrebe, kulturno in socialno ozadje (Arduin, 2015). Inkluzija v tem oziru uveljavlja paradigmo »šola za vse« (Opara idr. 2010; Haug, 2015). Izgrajuje vrednotni okvir, v katerem se prepletajo vrednote povezane s participacijo, demokratičnostjo, vključenostjo. Enako pomembni so tudi vidiki zagotavljanja enakega dostopa, kakovosti, enakosti in pravičnosti za vse (Booth, 1996). Idejo inkluzivnega izobraževanja je zato treba uresničevati na vseh ravneh izobraževanja (predšolskega, osnovnošolskega, srednješolskega, visokošolskega izobraževanja kot tudi v programih vseživljenjskega učenja).

Vzgojno izobraževalni sistem ima za družbo izjemno pomembno vlogo. Ne zgolj, da otrokom prenese znanje in tako družbi zagotovi dobre možnosti za napredek in razvoj, temveč predstavlja polje, ki omogoča večjo družbeno enakost. Kakovosten vzgojno izobraževalni sistem ima torej potencial zmanjševanja družbene neenakosti, vendar le, če temelji na načelih enakih možnosti, vključevanja in nediskriminatornosti. Družbeni status posameznika je v veliki meri odvisen od njegove uspešnosti v procesu izobraževanja, kar pomeni, da koncept enakih možnosti na področju vzgoje in izobraževanja izniči začetne neenakosti posameznikov ter tako omogoči družbeno mobilnost.

Načela enakih možnosti, vključevanja in nediskriminatornosti vzgojno-izobraževalnega sistema so ključna tudi na ravni EU. Temeljna ideja vseh pomembnih dokumentov je, da vzgojno-izobraževalni sistem zagotavlja neodvisnost dosežkov izobraževanja in usposabljanja od socialno-ekonomskega položaja in drugih dejavnikov, ki opredeljujejo posameznika (Evropska komisija, 2006). V slovenskem prostoru še vedno prepoznavamo opazen vpliv socialno ekonomskega položaja družine na šolsko uspešnost otrok. Podatki namreč kažejo, da je izobrazba staršev zelo pomemben dejavnik pri doseganju učnih uspehov. Razlike v dosežkih med otroki se iz ene izobraževalne faze v drugo utrjujejo, očitne so tudi na področju vseživljenjskega izobraževanja, saj je le zanemarljiv delež nižje izobraženih oseb vključen v programe vseživljenjskega učenja. V prihodnjih letih bo treba več pozornosti nameniti zmanjševanju vplivov različnih dejavnikov, predvsem socialno-ekonomskega položaja družine, na šolsko uspešnost otrok.

Pomembno vlogo pri vzpostavljanju in krepitev družbene infrastrukture za lažje usklajevanje zasebnega in poklicnega življenja imajo lokalne skupnosti. Te morajo biti v skladu z Zakonom o lokalni samoupravi sposobne zadovoljevati potrebe in interese svojega prebivalstva tudi na področju skrbi za družino, in sicer tako, da pospešujejo službe socialnega skrbstva, skrbijo za predšolsko varstvo, osnovno varstvo otroka in družine, za socialno ogrožene, invalide, invalide in ostarele ter pospešujejo vzgojno izobraževalno in društveno dejavnost. Na področju predšolske vzgoje je bilo v zadnjih dveh desetletjih narejenega veliko – povečalo se je število oddelkov in vključenih otrok, kljub temu pa zahteve današnjega trga dela pogosto niso v sozvočju s možnostmi, ki jih imajo starši majhnih otrok: delovni čas vrtec, npr. pogosto ni prilagojen potrebam staršev z manj ugodnim delovnim časom, še vedno obstajajo čakalne vrste za sprejem v vrtec, znan je manko dostopnih počitniških dejavnosti oziroma varstva za otroke prve triade osnovne šole. Ta manko v določeni meri poskušajo pokriti večgeneracijski centri in centri za družine.

3.8.1 Predšolska vzgoja

Cilji

- Zagotoviti kakovostno, prožno in široko dostopno javno predšolsko vzgojo in varstvo otrok (ki bo med drugim omogočalo lažje usklajevanje poklicnega in družinskega življenja);

- dvigniti stopnjo vključenosti otrok v program predšolske vzgoje in varstva otrok (da dosežemo cilj EU 2020 – 95 % otrok, starih 4–6 let, vključenih v vrtec).

Stanje

Obdobje pred vključitvijo otrok v šolo je izjemno pomembno. Na mikro ravni je pomembno z vidika razvoja otrok, medtem ko na makro ravni z vidika zmanjševanje stopnje tveganja revščine in socialne izključenosti. EU namreč poudarja, da predšolska vzgoja lahko, skupaj z drugimi ukrepi (npr. družinske politike, stanovanjske politike idr.) veliko prispeva k zmanjšanju števila ljudi, ki so izpostavljeni tveganju revščine in socialne izključenosti (Evropska komisija, 2011).

Razvita mreža kakovostnih javnih vrtcev je pomembna, saj lahko ključno prispeva k zmanjševanju vpliva socialno-ekonomskih dejavnikov na otrokov razvoj in s tem k blaženju razlik med otroki, ki prihajajo iz različnih okolij. Zgodnja vključenost v vrtec ima pri otrocih iz manj spodbudnega družinskega okolja pozitiven učinek na njihovo pripravljenost na šolo, na vključevanje v izobraževanje na terciarni ravni in na zmanjševanje razlik, kot so razlike v govoru otrok, ki je eden ključnih dejavnikov za šolsko uspešnost (Marjanovič Umek, 2014; Bole idr., 2016). Predšolska vzgoja še zlasti pozitivno vpliva na posebej ranljive skupine otrok, kot so otroci priseljenci in otroci staršev z nizko izobrazbo (Marjanovič Umek idr., 2005; Gaber in Marjanovič Umek, 2009; Marjanovič Umek, 2014, Bole idr., 2016), pomembna pa je tudi za otroke, katerih starši imajo visoko izobrazbo, saj pozitivno vpliva na njihov socialni in čustveni razvoj ter na razvoj t. i. mehkih veščin (pozornost, motivacija, vztrajnost).

Predšolsko vzgojo v vrtcih urejata dva zakona, in sicer Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja in Zakon o vrtcih. Prvi ureja pogoje za opravljanje ter določa način upravljanja in financiranja na vseh področjih vzgoje in izobraževanja, medtem ko drugi ureja predšolsko vzgojo, ki poteka v javnih in zasebnih vrtcih (naloge vrtcev, cilji in načela, vrste mogočih programov v vrtcih, financiranje, pogoji za izobrazbo strokovnih delavcev, delovna obveznost vzgojitelja in pomočnika vzgojitelja, zbiranje in varstvo osebnih podatkov v vrtcu ipd.).

Slovenija ima dobro razvit javni sistem predšolske vzgoje in varstva. Otrok je mogoče vpisati v vrtec, ko dopolni 11 mesecev. Program je za prvega otroka sofinanciran s strani občin, medtem ko razliko pokrijejo starši glede na dohodkovni razred, ki ga zasedajo (od 0 % do 77 % cene programa). Če ima ista družina v vrtec hkrati vključenih dva otroke ali več teh, starši za drugega otroka v vrtcu plačajo 30 % plačila (glede na dohodkovni razred, ki ga zasedajo), za vsakega nadaljnjega mlajšega otroka pa so oproščeni plačila. Sredstva v višini razlike do znižanega plačila vrtca krije država, razliko med nižanim plačilom vrtca in ceno programa, v katerega je otrok vključen, pa krije občina. Velja še omeniti, da je predšolska vzgoja zagotovljena tudi otrokom, ki so na zdravljenju v bolnišnicah.

Kljub dobremu sistemu je v praksi mogoče opaziti dva izziva, in sicer nekoliko nižjo vključenost otrok v programe predšolske vzgoje glede na priporočila Evropske Komisije (2011) in razlike med regijami po vključenosti otrok v institucionalno predšolsko vzgojo. Podatki kažejo, da so bile v šolskem letu 2015/2016 v organiziran javno/zasebni sistem vzgoje in varstva vključene dobre tri četrtine otrok (78,1 %), kar je za 13 % več kot pred desetletjem. Vključenost otrok, mlajših od treh let, in otrok, starih 3–5 let, je v Sloveniji višja od povprečja EU-27, zaostajamo pa za ciljem EU 2020, po katerem bi moralo biti vključenih v vrtec 95 % otrok, starih 4–6 let (Slovenija: 90,5 % (SURs, 2016).

Za to, da ne moremo doseči cilja EU 2020, sta delno kriva prenizko število mest v vrtcih in razmeroma visoka cena vrtca. Podatki kažejo, da kljub povečanju števila oddelkov (za skoraj 1.500 v dobrem desetletju) in razpoložljivih mest v vrtcih (za skoraj 20.000 v dobrih desetih letih), tovrstno varstvo še vedno ni zagotovljeno vsem otrokom. Pomanjkanje prostih mest je torej še vedno aktualen problem. Problem je še posebej izrazit pri tistih otrocih, ki jih starši niso mogli vpisati v času rednega vpisa. V to skupino spadajo zlasti otroci, ki so rojeni po poteku

roka za vpis. Starši teh otrok se srečujejo z velikimi težavami, kako zagotoviti otroško varstvo v času po preteku starševskega dopusta in do začetka novega šolskega leta. Drug razlog za nedoseganje cilja EU 2020 je cenovni vidik. Plačilo vrtca pomeni za starše precejšnjo finančno obremenitev, zaradi česar se odločajo za druge oblike varstva otrok (predvsem v okviru mreže sorodnikov). Velik učinek bi imelo, tudi z vidika ustvarjanja spodbudnega okolja za odločanje za otroke, znižanje stroškov družin za vrtec. Ukrep, ki je bil v preteklosti zelo dobro sprejet, je bil npr. 100-odstotna subvencija za drugega otroka v vrtcu. Ta ukrep je spodbudil hitrejšo odločanje za drugega otroka, kar je glede na relativno visoko povprečno starost mater ob rojstvu prvega otroka (29,3 leta v letu 2015) nujno, saj se z odlaganjem rojstva pogosto zgodi, da do rojstva naslednjega otroka sploh ne pride. Ukrep bi bilo smiselno razširiti tudi na primere, ko ima družina v vrtcu samo enega otroka, če ima dva v prvi triadi osnovne šole.

Podatki kažejo, da na področju vključenosti otrok v sistem predšolske vzgoje obstajajo očitne razlike med posameznimi regijami. Po podatkih SURs za leto 2015 je bilo v Zahodni Sloveniji v vrtece vključenih za 3,5 % več otrok kot v Vzhodni Sloveniji, pri čemer je ta razlika pri otrocih prvega starostnega obdobja več kot enkrat večja (4,7 %), kot pri otrocih drugega starostnega obdobja (2,2 %). Gledano po posameznih statističnih regijah je največ otrok, tako v prvem kot v drugem starostnem obdobju, v vrtece vključenih v Osrednjeslovenski regiji, najmanj pa v Zasavski regiji (za prvo starostno obdobje znaša razlika med omenjenima regijama kar 20,9 %) (SURs, 2017). To nesorazmerje gre pripisati splošnim razlikam vzhodne in zahodne regije. V manj razvitem vzhodnem delu države je večji delež manj izobraženih in tistih s slabšim ekonomskim položajem. Ta skupina staršev tudi v manjši meri vključuje svoje otroke v vrtec. Zelo pomembno je, da bi bili prav ti otroci čim prej vključeni v sistem predšolske vzgoje, saj bi si na ta način kasneje izboljšali možnosti za dvig družbenega statusa (socialna mobilnost).

Delovni čas zaposlenih, zlasti tistih v storitvenih dejavnostih, ki so večinoma feminizirane, je vse bolj prilagojen nenehni razpoložljivosti, sobotnemu, nedeljskemu in prazničnemu delu ter delu preko polnega delovnega časa. V drugih dejavnostih (npr. proizvodnja, zdravstvo idr.) pa je delo izmensko. Z izjemo nekaterih večjih mestnih središč, v Sloveniji ni vrtcev, katerih delovni čas bi ustrezal potrebam staršev, ki delajo v popoldanskim izmenah, ob sobotah, nedeljah in praznikih.

Delež zaposlenih, ki delajo v manj ugodnem delovnem času (kot delež vseh zaposlenih)

	Izmensko delo		Delo ob nedeljah		Delo ob sobotah		Večerno delo	
	moški	ženske	moški	ženske	moški	ženske	moški	ženske
2012	31,3	31,2	13,8	13,6	21,6	21,4	20,4	20,1
2013	33,4	33,5	13,9	13,8	22,4	22,6	20,2	18,0
2014	32,6	33,5	14,5	15,0	22,8	24,2	20,4	18,8
2015	33,1	34,4	14,4	14,9	21,6	22,3	21,1	20,8

Vir: Eurostat

Otroci, ki se še ne šolajo in niso vključeni v vrtec, so upravičeni do 20 % višjega otroškega dodatka. Namen dodatka je olajšati varstvo otrok, ki zaradi pomanjkanja prostih mest ne morejo biti vključeni v vrtec. Ker ni namen dodatka, da bi starše destimuliral za vključitev otrok v vrtec, je nesmiselno ohranjati dodatek za starejše predšolske otroke, ko praviloma težav s prostimi mesti v vrtcih ni več. Z ukinitvijo tega dodatka (za otroke po 4. letu starosti) bi tudi spodbudili vključevanje otrok v vrtec pred vstopom v osnovno šolo, kar je pomembno za lažjo vključitev otrok v šolsko okolje.

Dobro razvit in prožen sistem predšolske vzgoje in varstva ima zelo pomembne širše družbene učinke. Staršem (zaradi tradicionalne delitve skrbstvenih obveznosti pa predvsem

ženskam) omogoča vstop in obstanek na trgu dela ter lažje usklajevanje poklicnega in družinskega življenja. To pomeni, da se staršem (predvsem ženskam) ni treba več odločati med kariero in družino. Zaradi dobro delujočega sistema predšolske vzgoje ima Slovenija tudi visoko stopnjo vključenosti žensk na trg dela (nad povprečjem EU), prav tako je stopnja zaposlenosti žensk z otroki, mlajšimi od 6 let (66,3 %, Eurostat), višja kot pri tistih brez otrok (53,4 %, Eurostat). Pomembno je, da ta sistem ohranimo oziroma ga izboljšamo, predvsem v smislu zagotavljanja večje prožnosti.

Posebno pozornost bi bilo treba nameniti družinam, katerih otroci niso vključeni v vrtec, ter spodbujati njihovo vključenost v kakovostne programe (npr. programe v podporo družini

ter druge programe in projekte, ki so namenjeni otrokom in družinam), ki omogočajo razvoj sposobnosti in spretnosti, ki so ključne za uspešno vključevanje otrok v vzgojno-izobraževalni proces.

Ukrepi

- Povečanje števila mest za vpis v javno mrežo predšolske vzgoje in varstva otrok, da bo v skladu s potrebami;
- oprostitev plačila vrtca za drugega otroka in nadaljnje otroke, če je v vrtec istočasno vključen več kot en otrok;
- oprostitev plačila vrtca za najmlajšega otroka, če sta dva otroka v prvi triadi osnovne šole;
- ozaveščanje o pozitivnih vidikih vključitve otrok v sistem predšolske vzgoje;
- ozaveščanje staršev o razpoložljivih oblikah vzgoje in varstva otrok;
- zagotovitev ponudbe predšolske vzgoje in varstva v popoldanskih urah, ponoči in med vikendi za otroke, katerih starši delajo z manj ugodnim delovnim časom, na območjih, kjer se izkazuje potreba za to;
- ukinitvev 20-odstotnega dodatka k otroškemu dodatku za otroke po 4. letu starosti, ki še niso vključeni v vrtec;
- razvoj oblik varstva, ki bodo omogočile varstvo otroka od zaključka starševskega dopusta do vstopa otroka v vrtec (če otrok ne dobi mesta v vrtcu).

Kazalniki

- Število mest za vpis v javno mrežo predšolske vzgoje in varstva (po letih);
- delež otrok, vključenih v predšolsko vzgojo in izobraževanje (cilj EU 2020), po starostnih obdobjih in glede na statistične regije;
- dopolnjene zakonske določbe, ki urejajo plačilo vrtca;
- število ozaveščevalnih kampanj o pozitivnih vidikih vključitve otrok v sistem predšolske vzgoje;
- število ozaveščevalnih kampanj o razpoložljivih oblikah vzgoje in varstva otrok;
- število programov in vrsta ponudbe varstva vzgoje in izobraževanja v popoldanskih urah, ponoči in med vikendi;
- dopolnjene zakonske določbe, iz katerih je razvidna ukinitvev 20-odstotnega dodatka k otroškemu dodatku za otroke po 4. letu starosti, ki še niso vključeni v vrtec;
- število programov in vrsta varstva za otroke, ki ne dobijo mesta v vrtcu (od zaključka starševskega dopusta do vstopa otroka v vrtec).

Nosilci

MIZŠ, MDDSZ, lokalne skupnosti.

3.8.2 Osnovnošolsko izobraževanje

Cilji

- Zagotoviti kakovostno, široko dostopno in brezplačno (obvezno) osnovnošolsko izobraževanje za vse učence;
- vsem učencem zagotoviti kakovostne, raznovrstne in široko dostopne interesne dejavnosti v času šolskega programa in po njem;
- vzpostaviti šolsko okolje kot okolje, v katerem je zagotovljena najvišja stopnja enakosti in nediskriminacije;
- izboljšati raven znanja na področju človekovih pravic, strpnosti in enakih možnosti.

Stanje

Pomembna naloga osnovnošolskega izobraževanja je vsem otrokom zagotoviti dostop do pridobitve osnovne izobrazbene ravni in jim omogočiti enake možnosti za doseganje dobrih učnih rezultatov. V Sloveniji pravico do osnovnošolskega izobraževanja opredeljuje že Ustava RS, ki določa, da je osnovnošolsko izobraževanje obvezno in se financira iz javnih sredstev. Osnovnošolsko izobraževanje sistemsko ureja Zakon o osnovni šoli.

Slovenija ima razmeroma široko mrežo osnovnih šol. Na območjih, kjer je dostopnost slabša, je skozi čas vzpostavljala sistem kakovostnih podružničnih šol in tako vsem otrokom zagotovila dober dostop do osnovnošolskega izobraževanja.

Zaradi zmanjševanja števila vpisanih otrok v določenem obdobju (med letoma 2005 in 2010) in varčevalnih ukrepov so se pričele zapirati nekatere osnovne šole, in sicer podružnične. To je povzročilo poslabšanje dostopnosti, in sicer predvsem v okoljih, ki so že tako neprivilegirana. Naloga države pa je prav nasprotna. Še posebej mora skrbeti za otroke, ki prihajajo iz neprivilegiranih okolij, da nevtralizira njihov slab izhodiščni položaj. V tem smislu bi bilo treba razmisliti tudi o socialnih, morda tudi demografskih koristih, ki jih ima široko dostopna mreža osnovnih šol.

Z vidika pravičnosti in zagotavljanja enakih možnosti za vse otroke je eden ključnih dejavnikov strošek, ki ga vključenost otrok v osnovnošolsko izobraževanje predstavlja za starše. Glede na to, da je obiskovanje šole brezplačno, gre predvsem za stroške, povezane s šolsko malico, šolskim kosilom, prevozom v šolo (kjer je oddaljenost manj kot 4 km, nad 4 km je prevoz brezplačen), opremo, šolskimi izleti in aktivnostmi ipd. Država v tem oziru dobro poskrbi za najranljivejše skupine otrok, ki odraščajo v družinah z najnižjimi dohodki. Tako nudi subvencioniranje za učence, ki zaradi socialnega položaja ne zmorejo v celoti plačati prispevka za šolo v naravi, sofinancira učne pripomočke, subvencionira šolsko prehrano idr. Bo pa zagotovo treba več pozornosti nameniti otrokom iz nižjega srednjega družbenega razreda.

Razlike med otroki so očitne pri vključenosti otrok v plačljive šolske dejavnosti. Rezultati raziskave Revščina in socialna izključenost družin z otroki: materialni in nematerialni obraz revščine (IRSSV, 2016) kažejo, da so pri tem najbolj depri- vilegirani otroci iz prvega dohodkovnega razreda otroškega dodatka. Ob pomanjkanju finančnih sredstev družine, ti otroci niso vključeni v tovrstne dejavnosti. Do razlik med otroki prihaja tudi, če upoštevamo obšolske dejavnosti, ki lahko pomembno prispevajo h krepitvi socialnega in kulturnega kapitala otrok. Tudi tukaj so ponovno prikrajšani otroci, ki odraščajo v družinah z najnižjimi dohodki – le petina otrok je vključena v neplačljive organizirane dejavnosti in dobra desetina v plačljive organizirane dejavnosti (medtem ko je takih iz 5. razreda otroškega dodatka skoraj polovica).

V okviru obšolskih dejavnosti imajo pomembno vlogo tudi kulturne ustanove, tako z vidika kakovostnega in ustvarjalnega preživljanja prostega časa kot tudi z vidika razvoja pomembnih kompetenc (npr. bralna pismenost s projektom Bralna značka Slovenije – ZPMS ipd.). Država si mora prizadevati, da bodo vsi otroci deležni kakovostnih in raznovrstnih zunajšolskih dejavnosti, zato je v vzgojno-izobraževalnem sistemu (v okviru formalnega, neformalnega in priložnostnega učenja) nujno treba zagotoviti enake možnosti za vse – ne le z vidika socialno-ekonomskega statusa družin, temveč tudi z vidika oddaljenosti vzgojno-izobraževalnih zavodov od večjih kulturnih središč.

Pomemben kriterij za ugotavljanje pravičnosti in enakih možnosti v osnovnošolskem izobraževanju je tudi podatek o učni (ne)uspešnosti učencev. Po podatkih SURS (2017) o zaključku osnovne šole v predvidenih devetih letih se je število ponavljavcev v zadnjih sedmih letih precej povečalo, v rednem programu skoraj za 100 %, v prilagojenem programu pa celo za 200 %. Delež ponavljavcev kaže, da je leta 2014 razred uspešno končalo 98,9 % učencev, kar je 0,5 % manj kot leta 2005; od tega najmanj v jugovzhodni regiji, kjer je učencev, ki uspešno končajo razred, pomembno manj od slovenskega povprečja (v letu 2014 za 1,9 %) (SURS, 2017 in Položaj otrok v Sloveniji danes: Situacijska analiza položaja otrok, IRSSV, 2016). Ponavljavci običajno prihajajo iz neprivilegiranih družin, kar pomeni, da bi bilo potrebno tako pri pouku kot tudi z obšolskimi dejavnostmi bolj usmerjeno in individualno pristopati do različnih skupin učencev, ki izkazujejo razlike v dosežkih, med drugimi tudi v povezavi z različnim socialno ekonomskim statusom.

Med slovenskimi regijami so zelo očitne razlike v doseganju znanja, pri čemer vzhodne regije zaostajajo za zahodnimi (po doseženih točkah na nacionalnem preizkusu znanja pri slovenščini, matematiki in angleščini) (Položaj otrok v Slove-

niji danes: Situacijska analiza položaja otrok, IRSSV, 2016), na kar nas v svojem poročilu opozarja tudi OECD (2014). Razlik med regijami ni mogoče preprosto pripisati razlikam v kakovosti šol, ampak so najbrž odraz socialno-ekonomskih dejavnikov: a) povprečni letni dohodek na člana gospodinjstva = 9.225,00 EUR (Zahodna Slovenija) in 8.355,00 EUR (Vzhodna Slovenija); b) delež prebivalcev, ki jih ogroža revščina ali socialna izključenost je 17,2% (Zahodna Slovenija) in 20,8% (Vzhodna Slovenija); c) stopnja tveganja revščine je 12,8% (Zahodna Slovenija) in 15,5% (Vzhodna Slovenija); č) delež prebivalcev, ki so resno materialno prikrajšani je 4,5% (Zahodna Slovenija) in 6,8% (Vzhodna Slovenija) (SURs, 2017b). Ena temeljnih nalog MIZŠ je ugotavljanje in zmanjševanje morebitnih neenakosti v izobraževalnem sistemu. Tako se vse več napora vlaga v delo ter usposabljanje strokovnega kadra na področju vključevanja otrok in učencev iz ranljivih skupin ter tistih skupin z nižjim socialno-ekonomskim statusom. S tovrstnim delom je potrebno nadaljevati.

Bralna pismenost se je v raziskavah PISA 2009 in PISA 2012 pokazala kot šibkejša področja znanja in spretnosti slovenskih učenk in učencev, saj so bili njihovi dosežki pod povprečjem OECD. Zbiranje podatkov leta 2015 pa je pokazalo, da so se ti dosežki zelo izboljšali. Leta 2015 je bil povprečen dosežek slovenskih učenk in učencev pri bralni pismenosti 505 točk, kar je za 24 točk več kot leta 2012 (481 točk). Dosežek je tudi nad povprečjem OECD (493 točk) (Mlekuž, 2016). Kljub temu pa je izobraževanju na področju različnih vrst pismenosti še naprej treba posvečati posebno pozornost, saj je v sedanjih družbi pismenost eden od temeljev človekovega delovanja.

Slovenija ima kakovostno osnovnošolsko izobraževanje. Prizadevati si moramo, da takega ohranimo in raven kakovosti še dvignemo. Da bi lahko spremljali kakovost vzgoje in izobraževanja ter posledično dosegli izboljšanje na tem področju, v obdobju od 1. januarja 2016 do 31. avgusta 2018 poteka program Vzpostavitev, dopolnitev in pilotni preizkus modela ugotavljanja in zagotavljanja kakovosti na področju vzgoje in izobraževanja (v nadaljevanju: program OPK), ki ga izvajajo Šola za ravnatelje, Zavod RS za šolstvo, Center za poklicno izobraževanje in Državni izpitni center v sodelovanju z 32 razvojnimi in pilotnimi vrtci in šolami. Namen uvedbe programa je opredelitev skupnega koncepta ugotavljanja in zagotavljanja kakovosti na ravni vzgojno-izobraževalnih zavodov (vrtcev, osnovnih in srednjih šol) in evalvacija na ravni izobraževalnega sistema. Eden od temeljnih ciljev programa OPK je razviti in pripraviti standarde in kazalnike na področju učenja in poučevanja, ki bodo zavodom v podporo in usmeritev za izboljševanje kakovosti. Standardi za obvezno področje kakovosti (učenje in poučevanje) so podrobneje opredeljeni na treh med seboj povezanih podpodročjih, in sicer: dosežki učencev oziroma razvoj in učenje otrok, profesionalni razvoj strokovnih delavcev ter šolsko vzdušje in kultura. Standardi in kazalniki so trenutno v fazi razvoja, usklajevanja in dopolnjevanja.

Z vidika razvoja družbe kot celote je pomembno, da država vzpostavlja sistem na pozitivnih načelih, kot so pravičnost, strpnost, solidarnost, nediskriminatornost, enakost, nenasilje ipd. Naloga države je, da ta načela vključuje v vse politike in ukrepe ter jih široko promovira. S tega vidika je pomembno, da otroci ta načela razumejo in živijo v skladu z njimi. To lahko namreč pomembno prispeva h kakovosti družinskega življenja. Otroci bi te koncepte morali spoznati že v obdobju predšolskega izobraževanja, nujno pa v obdobju osnovnošolskega. Te vsebine so v pretežni meri že vključene v šolske kurikulumne, vendar bi veljalo vsebino še dodatno okrepiti in nadgraditi.

Šolsko okolje mora biti predvsem varno. Kar pomeni, da morajo biti vzgojitelji ustrezno usposobljeni za preprečevanje, prepoznavo, ukrepanje in obravnavo kakršnihkoli oblik nasilja. Zato je MIZŠ skupaj Zavodom za šolstvo RS in Sindikatom vzgoje izobraževanja, znanosti in kulture Slovenije leta 2017 organiziralo regijske posvete na temo zagotavljanja varnega in spodbudnega učnega okolja in ničelne tolerance do nasilja. Diskusija je tekla tudi o morebitnih posegih v šolsko zakonodajo

z namenom krepitve strokovne avtonomije, ki bi učiteljem in ostalim strokovnim delavcem omogočila uspešnejše in učinkovitejše delovanje v kontekstu zagotavljanja varnega in spodbudnega učnega okolja. Prav tako je bil odprt internetni forum, preko katerega so zbirali mnenja in predloge za izboljšave na tem področju. Zavod za šolstvo je s pomočjo zunanjih strokovnjakov in strokovnjakinj leta 2016 izdal Navodila s priročnikom za obravnavo medvrstniškega nasilja v vzgojno-izobraževalnih zavodih. Dokument je nastal z namenom, da zaposlenim v javnih vzgojno-izobraževalnih zavodih in zasebnih vzgojno izobraževalnih zavodih, ki izvajajo javno veljaven program, pomagajo bolje razumeti pojav nasilja med vrstniki ter se ustrezno in učinkovito odzivati oziroma ukrepati ob zaznavi medvrstniškega nasilja, še posebno v primerih hujših oblik nasilja. V skladu z Zakonom o preprečevanju nasilja v družini je bil sprejet tudi Pravilnik o obravnavi nasilja v družini za vzgojno-izobraževalne zavode. Prav tako je bil (med MIZŠ, MDDSZ in Policijo) sklenjen Dogovor v zvezi z izvajanjem nalog za zaščito otrok (ki izhajajo iz Zakona o preprečevanju nasilja v družini), ki natančneje opredeljuje dejavnosti za večjo zaščito otrok v primerih nasilja v družini. Pomembno je, da vsi zaposleni v šolstvu vedo, da je prijava suma nasilja obvezna. Zakon o preprečevanju nasilja v družini določa, da mora vsakdo, zlasti pa strokovni delavci oziroma delavke v zdravstvu ter osebe vzgojno-varstvenih in vzgojno-izobraževalnih zavodov, ne glede na določbe o varovanju poklicne skrivnosti, takoj obvestiti CSD, policijo ali državno tožilstvo, kadar sumi, da je otrok žrtev nasilja. Takšna dolžnost se izrecno nalaga izvajalcem vsebin za otroke v športnih in kulturnih združenjih. Sočasno si morajo vzgojno-izobraževalni delavci prizadevati za preprečevanje in ustrezno obravnavo medvrstniškega nasilja. Številne študije (Pušnik, 2012) opozarjajo na negativne posledice nasilja za duševno in fizično zdravje otrok, zato je to področje, ki mu je treba nameniti več pozornosti in ga bolj sistematično naslavljalati. Ta problematika bo posebej obravnavana v posebnem programskem dokumentu, in sicer v Resoluciji o nacionalnem programu preprečevanja nasilja v družini, zato je tukaj le omenjena, niso pa opredeljeni cilji in ukrepi.

Ukrepi

– Ohranjati kakovost osnovnošolskih programov (oziroma to še izboljšati);

– vsem učencem v celoti zagotavljati financiranje osnovnošolskega izobraževanja iz javnih sredstev:

– zagotoviti javno financiranje drugih dejavnosti razširjenega predpisanega programa osnovne šole, kot je na primer šola v naravi ipd.;

– omogočiti brezplačen vstop za učence v javne muzeje, galerije ipd.;

– zagotoviti brezplačno oskrbo učbenikov iz učbeniških skladov in za učence 1. razreda tudi učnih gradiv;

– ohranjati podružnične šole oziroma zagotavljati geografsko dostopnost šol v skladu z normativi;

– vsem učencem zagotoviti kakovostno in zdravo brezplačno malico in/ali kosilo;

– omogočiti lažjo uporabo šolskih prostorov, namenjenih športu in rekreaciji ter kulturi in kulturno-umetniški vzgoji, otrokom in družinam v času po pouku;

– spodbujati starše, da v čim večji meri vključujejo otroke v kakovostne (brezplačne) dejavnosti, ki jih ponujajo šola in tudi druge ustanove (kulturne, športne idr.);

– vpeljati ukrepe pozitivne diskriminacije vsaj v okoljih (ali na šolah), kjer je težav pri začetnem opismenjevanju več ter so te povezane zlasti s socialno, kulturno in ekonomsko prikrajšanostjo;

– še pogosteje vključevati te vsebine in koncepte: pravičnost, strpnost, solidarnost, nediskriminatornost, enakost, nenasilje idr.

Kazalniki

– Dosežki učencev, profesionalni razvoj strokovnih delavcev, šolsko vzdušje in kultura (napredek glede na izhodiščno stanje);

- delež stroškov, ki jih za šolanje otrok plačujejo starši;
- število in vrste javno financiranih dejavnosti razširjenega predpisanega programa osnovne šole;
- dokumenti iz katerih je razvidno, da imajo učenci omogočen brezplačen vstop v javne muzeje, galerije ipd.;
- dokumenti iz katerih je razvidna brezplačna oskrba učencev z učbeniki iz učbeniških skladov in učencev 1. razreda z učnimi gradivi;
- število podružničnih šol (po letih) in podatki o geografski dostopnosti šol skupaj s podatki o normativih;
- zagotovljena kakovostna in zdrava brezplačna malica in/ali kosilo;
- število in vrste nadzorov nad kakovostjo šolske prehrane (po letih);
- urnik odprtosti šolskega prostora, namenjenega športu in rekreaciji ter kulturi in kulturno-umetniški vzgoji;
- delež vključenosti otrok v (brezplačne) dejavnosti, ki jih ponujajo šola in druge ustanove (kulturne, športne ...);
- število ukrepov pozitivne diskriminacije;
- število predmetov, pri katerih so vključeni vsebine in koncepti: pravičnost, strpnost, solidarnost, nediskriminatornost, enakost, nenasilje idr., in obseg teh vsebin.

Nosilci

MIZŠ, MK, MDDSZ.

3.8.3 Srednješolsko izobraževanje

Cilji

- Zagotoviti široko dostopno, raznoliko in kakovostno srednješolsko izobraževanje;
- ohraniti vključenost otrok v srednješolsko izobraževanje;
- zagotoviti več pomoči otrokom, ki so socialno in ekonomsko prikrajšani;
- vzpostaviti šolsko okolje kot okolje, kjer je zagotovljena najvišja stopnja enakosti.

Stanje

Po izpolnjeni devetletni osnovnošolski obveznosti je v Sloveniji formalno izobraževanje mogoče nadaljevati v programih srednješolskega izobraževanja – ali v splošnoizobraževalnem programu splošne oziroma strokovne gimnazije ali v programih poklicnega in strokovnega izobraževanja.

Področje srednješolskega izobraževanja je široko in raznovrstno (predvsem zaradi raznovrstnosti programov), urejajo ga številni zakoni, in sicer Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja ureja pogoje za opravljanje ter določa način upravljanja in financiranja tudi za poklicno in srednje strokovno ter splošno izobraževanje. Med drugim določa tudi obvezne sestavine srednješolskih izobraževalnih programov; Zakon o gimnazijah ureja izobraževanje v splošnih in strokovnih gimnazijah, ki je namenjeno pripravi na nadaljnje izobraževanje v visokem šolstvu; Zakon o poklicnem in strokovnem izobraževanju ureja nižje in srednje poklicno izobraževanje in srednje strokovno izobraževanje, ki omogoča pridobitev ustreznega znanja, spretnosti in kompetenc za delo na določenem strokovnem področju ter hkrati pripravo na nadaljnje izobraževanje zlasti v višjem in visokem strokovnem šolstvu; Zakon o maturi določa vsebino poklicne in splošne mature, pravice in obveznosti kandidatov, ki opravljajo poklicno oziroma splošno maturo, sestavo in pristojnosti maturitetnih organov ter postopek in način opravljanja poklicne in splošne mature; Zakon o posebnih pravicah italijanske in madžarske narodne skupnosti na področju vzgoje in izobraževanja ureja uresničevanje pravic navedenih skupnosti, med drugim tudi na področju srednjega šolstva, in Zakon o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami, ki ureja usmerjanje ter določa način in obliko vzgoje in izobraževanja tudi na področju srednješolskega izobraževanja.

Država v okviru srednješolskega izobraževanja kaže posebno skrb za najranljivejše skupine otrok, ki odraščajo v družinah z najnižjimi dohodki, in otroke s posebnimi potrebami. Tako zagotavlja brezplačen prevoz gibalno oviranim dijakom, subvencionira malico idr. Ker zdravstvena stroka nenehno opo-

zarja na pomen zdrave prehrane, bi bilo smiselno, da se vsem dijakom zagotovi kakovostna in zdrava brezplačna malica. Hkrati poskuša država družino razbremeniti dela stroškov, če je v srednješolsko izobraževanje vključenih več otrok hkrati in bivajo v dijaškem domu (sofinancira bivanje v dijaškem domu, če tam biva več otrok iz iste družine).

V Sloveniji poznamo vrsto srednješolskih programov, ki se razlikujejo tako po vsebini, trajanju kot tudi ciljih. Med vsemi programi obstajajo pomembne razlike v učni uspešnosti dijakov, pri čemer dijaki, vključeni v programe poklicno-tehničnega izobraževanja, veljajo za najmanj uspešne. To je dveletni program, ki je namenjen dijakom, ki so končali poklicno izobraževanje (3 + 2), in jim omogoča vstop v terciarno izobraževanje, če program uspešno zaključijo. Šolska neuspešnost dijakov poklicno tehničnega izobraževanja je očitna, če upoštevamo kazalnike o prehodnosti dijakov med letniki, delež ponavljavcev, kot tudi rezultate mature in zunanjih preverjanj. Podatki namreč kažejo, da v šolskem letu 2014/2015 kar tretjina teh dijakov ni nadaljevala izobraževanja v zaključnem letniku, največ ponavljavcev je v programih poklicno-tehničnega izobraževanja (6,5 %) ter tudi v programih nižjega in srednjega poklicnega izobraževanja. Po deležu neuspešnih prav tako izstopajo dijaki iz programov poklicno-tehničnega izobraževanja, saj jih je poklicno maturo uspešno opravilo le 86,6 %. Po vseh treh kazalnikih pa se, na drugi strani, najbolje izkažejo dijaki srednjega strokovnega izobraževanja in gimnazije (Položaj otrok v Sloveniji danes: Situacijska analiza položaja otrok, IRSSV, 2016).

V Sloveniji v veliki meri na uspešnost dijakov vplivajo socialni in ekonomski dejavniki (Kolednik, 2010; Gaber idr., 2012; Štraus, 2015). Ti so povezani tudi z izbiro izobraževalnega programa, za katerega se odločijo učenci za nadaljevanje svoje izobraževalne poti (Gaber idr., 2009). OECD (2015) zato za Slovenijo priporoča uveljavitev ukrepov, ki bodo ciljno naravnani na šole in programe, ki se soočajo s socialno-ekonomsko prikrajšanostjo.

Razlike v dosežkih so opazne tudi med statističnimi regijami. Npr. po povprečnem matematičnem dosežku v raziskavi PISA 2012 je v ospredju Osrednjeslovenska regija, zastajajo pa Pomurska, Savinjska, Podravska in Obalno-kraška. Pomemben dejavnik, ki vpliva na nižji rezultat sodelujočih dijakov v teh regijah, je spet socialno-ekonomski in kulturni status dijakov in dijakinj (Štraus 2015).

Da bi država spodbujala izobraževanje in doseganje višje ravni izobrazbe otrok ter zmanjšala vpliv socialno-ekonomskih dejavnikov na vpis v srednjo šolo in uspešnost dijakov, je uvedla sistem štipendiranja. Državne štipendije so oblika državne pomoči tistim otrokom, ki bi sicer zaradi nižjih dohodkov družine imeli otežen dostop do srednješolskega izobraževanja. Izobraževanje lahko namreč predstavlja precejšen strošek za družino, zato je namen državnih štipendij finančna razbremenitev družine in izboljšanje ekonomskega položaja otroka. Štipendija tudi pripomore k temu, da se otroci oziroma mladi v večji meri sploh odločijo za nadaljevanje izobraževanja. Do državne štipendije so upravičeni dijaki, ki izpolnjujejo splošne pogoje, ki jih določa Zakon o štipendiranju (ZŠtip-1) in pri katerih povprečni mesečni dohodek na družinskega člana v preteklem letu pred vložitvijo vloge ne presega 5. dohodkovnega razreda, določenega v Zakonu o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev.

Tudi v srednjih šolah je treba več pozornosti nameniti preprečevanju in prepoznavanju različnih oblik nasilja ter ustrezni obravnavi tega. Ta problematika bo posebej obravnavana v Resoluciji o nacionalnem programu preprečevanja nasilja v družini.

Ukrepi

- Ohranjati raznovrstnost srednješolskih programov in kakovost srednješolskih programov (oziroma to še izboljšati);
- zagotoviti štipendije tistim otrokom, ki bi sicer imeli otežen dostop do srednješolskega izobraževanja;
- ukrepi, ki bodo izboljšali učni uspeh otrok, ki so socialno in ekonomsko prikrajšani;
- vsem dijakinjam in dijakom zagotoviti kakovostno in zdravo brezplačno malico;

– dosledno vključevati te vsebine in koncepte: pravičnost, strpnost, solidarnost, nediskriminatornost, enakost, nenasilje idr.

Kazalniki

- Seznam srednješolskih programov;
- dosežki učencev, profesionalni razvoj strokovnih delavcev, šolsko vzdušje in kultura (napredek glede na izhodiščno stanje);
- število dijakov, ki prejemajo državne štipendije;
- vrste in učinek ukrepov za izboljšanje učnega uspeha otrok, ki so socialno in ekonomsko prikrajšani;
- dokumenti iz katerih je razvidno, da je vsem dijakinjam in dijakom zagotovljena kakovostna in zdrava brezplačna malica;
- seznam programov in predmetov, v katere so vključeni vsebine in koncepti, kot so: pravičnost, strpnost, solidarnost, nediskriminatornost, enakost, nenasilje idr.

Nosilci

MIZŠ, MDDSZ.

3.9 Stanovanjska problematika

Stanovanje predstavlja pomemben element socialne varnosti in dostojanstva posameznika, zato je naloga države ustvarjati možnosti, da si državljani in državljanke lahko pridobijo primerno stanovanje. To je opredeljeno tudi v Ustavi RS, nekateri mednarodni dokumenti (Carigradska deklaracija, Agenda Habitat, 1996) pa jasno navajajo, da je zagotavljanje primerne stanovanjske pravice temeljna človekova pravica. Področje stanovanjskega varstva je v okviru družinske politike zagotovo pomembno, saj urejena stanovanjska problematika družin predstavlja predpogoj za kakovostno družinsko življenje. Povezanost kakovosti življenja in stanovanjske problematike zaznavajo tudi številne raziskave, saj stanovanjske razmere opredeljujejo kot enega ključnih pokazateljev kakovosti življenja (in družbene izključenosti).

Z namenom ureditve tega področja država redno pripravlja in sprejema strateške dokumente, ki prepoznajo aktualne probleme in opredeljujejo ukrepe za njihovo reševanje. Zadnji dokument, ki je bil sprejet, je Resolucija o nacionalnem stanovanjskem programu 2015–2025. Gre za temeljni dokument, ki določa splošne cilje na področju stanovanjske oskrbe oziroma prihodnjega razvoja stanovanjskega področja. Ti cilji so: uravnotežena ponudba primernih stanovanj na stanovanjskem trgu, zagotavljanje lažje dostopnosti do stanovanj za vse prebivalce in prebivalke, zagotavljanje kakovostnih in funkcionalnih stanovanj ter spodbujanje prebivalcev in prebivalk k večji stanovanjski mobilnosti. Resolucija o nacionalnem stanovanjskem programu 2015–2025 prepoznava tudi problem dostopnosti stanovanj za ranljivejšie ciljne skupine, zato se v okviru te ciljne skupine osredotoča na mlade in mlade družine, enostarševske družine, velike družine in enočlanska gospodinjstva starejših od 65 let, osebe s posebnimi potrebami (gibalno ovirane) in osebe v težkem socialnem položaju (žrtve nasilja, etnične manjšine, migrante/migrantke, begunce/begunke, osebe z dolgotrajnimi duševnimi motnjami idr.). MOP in Stanovanjski sklad RS spodbujata gradnjo javnih najemnih stanovanj z namenom povečanja njihove dostopnosti. Vendar je nujen ukrep za doseg tega cilja nova najeminska politika in uvedba stanovanjskega dodatka.

V Sloveniji je pretežen del stanovanj lastniških. Zato je treba zagotoviti finančno podporo za gradnjo javnih najemnih stanovanj, hkrati pa z novo najeminsko politiko zagotoviti tudi transparentno porabo javnih sredstev. Resolucija o nacionalnem stanovanjskem programu 2015–2025 predvideva uvedbo stroškovne najemnine, ki bo oblikovana tako, da pokrije stroške in omogoča minimalen donos. Za socialno šibkejšie posameznike in družine se načrtuje vzpostavitev sistema socialnih stanovanjskih pomoči v obliki stanovanjskega dodatka. Stanovanjski dodatek bo vključen v enoten sistem socialnih transferjev, s čimer bosta zagotovljeni večja transparentnost in pravičnost

prejemanja socialnih pomoči za vse prebivalce. MDDSZ in MOP bosta v kratkem (trenutno se ustanavlja delovna skupina za pripravo nove stanovanjske najeminske politike) pripravili enotno metodologijo za izračun stanovanjskega dodatka in spremembo zakonodaje, ki bo omogočila postopno vpeljavo stanovanjskega dodatka.

V okviru družinske problematike prepoznavamo temeljna področja, ki še posebej pomembno vplivajo na stanovanjski položaj družin v Sloveniji, zato jih je treba v okviru te resolucije posebej nasloviti in obravnavati. Gre za naslednja področja oziroma problematike: pozno in težavno osamosvajanje mladih (družin) ter reševanje prvega stanovanjskega problema, kakovost oziroma primernost stanovanja za družine ter materialno prikrajšane družine in njihov stanovanjski položaj.

3.9.1 Osamosvajanje mladih (družin)

Cilji

- Sistemsko urejen dostop mladih (družin) do stanovanj;
- hitrejšie osamosvajanje mladih (da se doseže povprečje EU glede povprečne starosti odselitve mladih iz gospodinjstva staršev).

Stanje

Stanovanjske in bivanjske razmere družin so pomembne tako z vidika delovanja sistema stanovanjske oskrbe (stanovanjske razmere družin kot pokazatelj delovanja sistema stanovanjske oskrbe), z vidika demografske reprodukcije (samostojno stanovanje kot funkcija ustanavljanja samostojnega gospodinjstva oziroma lastne družine) kot tudi z vidika stanovanjske ranljivosti družin (možnost in dostop družin do stanovanja, njegova primernost) (Mandič 2009, 78).

V okviru stanovanjske problematike mladih je posebej pereče relativno pozno odseljevanje mladih od staršev. Prehod v samostojno gospodinjstvo se pogosto razume kot eden ključnih označevalcev prehoda v odraslost. Na to, kdaj mladi opravijo prehod v samostojno stanovanje (in s tem v samostojno gospodinjstvo in oblikujejo lastno družino), vpliva več dejavnikov. Poleg individualnih so pomembni predvsem strukturni. Strokovnjaki opozarjajo (Mandič, 2007), da na odhod od doma pomembno vpliva razpoložljivost stanovanj, in sicer se mladi prej preselijo od doma v kolikor je v državi večji najemni sektor. Slovenija spada med države z izrazito majhnim najemnim sektorjem, in sicer tako profitnim kot neprofitnim, kar torej pomeni za mlade manj priložnosti za osamosvojitve in težji prehod v samostojno stanovanje ter s tem povezano odlaganje odločitve za oblikovanje družine.

Tu je raziskave glede starosti mladih pri odseljevanju od staršev kažejo na precejšnje razlike med državami. Analiza ekonomsko najbolj razvitih držav kaže, da so te razlike največje na črti sever–jug: najhitreje dom svojih staršev zapustijo mladi v Severni Evropi (prednjačijo mladi iz Norveške, Švedske, Finske in Danske) in Severni Ameriki, najpozneje pa odidejo mladi iz Južne Evrope (Italija, Španija). Slovenija spada med tiste evropske države, ki imajo najvišji odstotek mladih, tako moških kot žensk, starih med 18 in 34 let, ki (še) živijo s starši (Mandič, v Raziskava Mladina 2010, 2011). Zadnja raziskava Slovensko javno mnenje je pokazala (Slovensko javno mnenje, 2016), da 67 % mladih do 30. leta še živi pri starših oziroma sorodnikih. Po podatkih raziskave mladi (do 30. leta) navajajo, da bi za rešitev stanovanjskega problema najbolj potrebovali ugodno stanovanjsko posojilo (33 % vseh mladih) in subvencijo najemnine (17 %). Pri mladih se pojavi problem pridobitve stanovanjskih posojil, saj nimajo zaposlitve za nedoločen čas. Tukaj bi morala država vzpostaviti poroštveno shemo za stanovanjsko posojilo za mlade.

Z vidika doseganja visoke ravni kakovosti življenja je urejena stanovanjska problematika izjemno pomembna. Zato je bistveno, da država sprejme čim več ukrepov s katerimi bo to področje primerno uredila in mladim (družinam) zagotovila določeno stopnjo socialne varnosti. Tako bi vplivala tudi na ustvarjanje spodbudnega okolja za odločanje za družino.

Ukrepi

– Okrepitev in spodbujanje trga najemnih stanovanj – predvsem za mlade družine in predvsem na območjih, kjer je povpraševanje največje (prednostna razvojna območja stanovanjske oskrbe);

– oblikovanje in implementacija inovativnih mehanizmov ter okrepitev obstoječih mehanizmov (jamstev za posojila, najem s kasnejšim odkupom, deljeno lastništvo kot javno-zasebno partnerstvo ipd.) podpore mladim (za nakup, gradnjo, obnovo) Stanovanjskega sklada RS;

– uvedba finančnih spodbud za oddajo stanovanj za najemodajalce, ki oddajajo stanovanja mladim parom, ki pričakujejo otroka in mladim družinam;

– spodbujanje in podpora alternativnim oblikam zagotavljanja stanovanj, ki so ugodne za mlade (kot so npr. stanovanjske zadruge);

– ustreznejša uporaba praznih stanovanj;

– obdavčitev praznih stanovanj oziroma dodatne finančne obremenitve za nezasedena stanovanja;

– izgradnja stanovanjskih skupnosti za mlade;

– stanovanjski dodatek za pare, ki pričakujejo otroka, in mlade družine;

– oblikovanje in implementacija varčevalnih in posojilnih shem, subvencij kot podpora mladim parom, ki pričakujejo otroka in mladim družinam (za nakup, gradnjo, obnovo);

– vzpostavitev ugodnejših stanovanjskih posojil za mlade (ne glede na obliko zaposlitve) ter poroštvenih shem za stanovanjske kredite za mlade pare, ki pričakujejo otroka in mlade družine.

Kazalniki

– Načini in metode okrepitve in spodbujanja trga najemnih stanovanj namenjenih mladim (družinam);

– oblikovani in implementirani inovativni mehanizmi podpore mladim (družinam) in oblike/vrste realizirane podpore mladim pri dostopanju do stanovanja;

– vrsta in opis finančnih spodbud za oddajo stanovanj za najemodajalce, ki oddajajo stanovanja mladim parom, ki pričakujejo otroka in mladim družinam;

– načini spodbujanja in vrste alternativnih oblik zagotavljanja stanovanj, ki so ugodne za mlade;

– število praznih stanovanj (po letih) in dejavnosti za zmanjševanje števila teh;

– vrsta uvedenih finančnih obremenitev za nezasedena stanovanja;

– število obstoječih stanovanjskih skupnosti za mlade;

– uveden stanovanjski dodatek za pare, ki pričakujejo otroka, in mlade družine oziroma strateški in zakonodajni dokumenti iz katerih je razviden uveden stanovanjski dodatek za pare, ki pričakujejo otroka in mlade družine;

– vrste na novo vzpostavljenih varčevalnih in posojilnih shem, subvencij kot podpora mladim parom, ki pričakujejo otroka in mladim družinam (za nakup, gradnjo, obnovo);

– obseg in vrste ugodnih stanovanjskih posojil za mlade in vzpostavljene poroštvene sheme za stanovanjska posojila za mlade pare, ki pričakujejo otroka, in mlade družine;

– uvedene davčne olajšave za najemodajalce, ki oddajajo stanovanja mladim parom, ki pričakujejo otroka, in mladim družinam.

Nosilci

MOP, MDDSZ, Stanovanjski sklad Republike Slovenije, MF, FURS, lokalne skupnosti.

3.9.2 Stanovanjske razmere družin**Cilji**

– Odpraviti stanovanjsko prikrajšanost socialno in finančno najšibkejših družin, posebej enostarševskih družin;

– zmanjšati preobremenjenost socialno in finančno najšibkejših družin s stanovanjskimi stroški, predvsem enostarševskih družin;

– vzpostaviti sistem socialnih stanovanjskih pomoči za socialno šibkejšee družine.

Stanje

Tudi, ko se mladim uspe odseliti in ustvariti družino, so njihove stanovanjske razmere slabše od stanovanjskih razmer drugih družin. Stanovanjske razmere družin v resoluciji ponažarjamo s trendi v lastništvu stanovanj, stanovanjsko prikrajšanostjo in preobremenjenostjo gospodinjestev s stanovanjskimi stroški.

Trendi na področju lastništva stanovanj kažejo, da je vstop, predvsem mladih družin, v sektor lastniških stanovanj izjemno otežen in pogosto mogoč le s pomočjo transferjev v okviru družine (v obliki posojil, zemljišča ali stanovanjske enote), poleg lastnega vložka in bančnih posojil. Tudi zato je osamosvajanje mladih v Sloveniji veliko poznejše, kot je to značilno za večino zahodnoevropskih držav.

Podatki SURS kažejo, da je za Slovenijo značilen izjemno visok delež lastnikov stanovanj (leta 2014 je ta delež znašal 76,7 %), vendar je v zadnjih letih mogoče opaziti zmanjševanje tega deleža. Če gledamo podatke lastništva gospodinjestev glede na tip gospodinjstva, vidimo, da delež lastnikov v vseh tipih gospodinjestev z leti pada. Največ lastnikov je sicer v gospodinjstvih brez otrok (78 % v letu 2015), najmanj pa v enostarševskih družinah (56 % v letu 2015), kar nakazuje večjo ranljivost slednjih. Poveden je tudi podatek o povečanju števila uporabnikov stanovanj. Največ uporabnikov je ponovno med enostarševskimi družinami (24 % v letu 2015), iz česar bi lahko sklepali na strategije reševanje stanovanjskega problema (verjetno gre za pomoč v okviru družine).

Stanovanjski položaj družin z nizkimi dohodki je znatno slabši kot položaj družin z višjimi. Raziskava Inštituta RS za socialno varstvo (Revščina in socialna izključenost družin z otroki: materialni in nematerialni obraz revščine, 2016), je pokazala, da družine, ki se umeščajo v višji dohodkovni razred otroškega dodatka, v večji meri živijo v individualnih samostojnih hišah. Primerjava deležev pokaže, da je delež tistih, ki se nahajajo v prvem dohodkovnem razredu otroškega dodatka in živijo v hišah manjši (ta delež znaša 50,5 %) od primerljivih deležev v višjih dohodkovnih razredih otroškega dodatka (te v povprečju znašajo več kot 60 %). Razlike se pojavijo tudi pri velikosti stanovanj. Tako npr. uvrstitev v nižji dohodkovni razred otroškega dodatka pomeni tudi večjo verjetnost, da bo družina živela v manjšem stanovanju. Tudi število sob sledi uvrstitvi v dohodkovne razrede otroškega dodatka. Tisti, ki se uvrščajo v prvi razred, imajo v povprečju le 2,58 sobe, tisti, ki so uvrščeni v petega, pa 3,2, kar je moč pripisati tudi dejstvu, da tisti iz višjih dohodkovnih razredov otroškega dodatka v večji meri živijo v hišah. Podobno je z vprašanjem o tem, ali ima vsak družinski član svojo posteljo. Tako je le 5,2 % tistih iz petega dohodkovnega razreda odgovorilo z »ne«, medtem ko je bilo takih v prvem dohodkovnem razredu občutno več – 19,8 %. Raziskava kaže, da tisti, ki so uvrščeni v višji dohodkovni razred otroškega dodatka pogosteje ocenjujejo lastno stanovanje kot ustrezno potrebam družine. Takih je v petem dohodkovnem razredu otroškega dodatka npr. 31,8 %, v prvem pa le 14,4 %.

Še posebej pa so razlike očitne, ko primerjamo deleže lastnikov in najemnikov po različnih dohodkovnih razredih otroških dodatkov. Tako je npr. kar 56,7 % tistih, ki se uvrščajo v peti dohodkovni razred otroškega dodatka, lastnikov oziroma solastnikov stanovanj/hiš, v katerih živijo, medtem ko je ta delež v prvem dohodkovnem razredu otroškega dodatka le 18,9 %. Ravno obratno pa je, če primerjamo deleže najemnikov oziroma podnajemnikov. V prvem dohodkovnem razredu otroškega dodatka ta delež znaša 43,3 %, v petem pa le 10,2 %.

Za oceno stanovanjskega položaja najranljivejših družin je pomembna tudi časovna primerjava med deležem lastnikov in deležem najemnikov. Podatki kažejo, da se pri družinah v slabšem socialno-ekonomskem položaju manjša delež lastnikov in večja delež najemnikov. Če je bilo leta 2008 lastnikov oziroma solastnikov 55,9 %, jih je bilo leta 2015 le še 44,9 %, obraten trend je mogoče zaznati pri deležu najemnikov, v letu 2008 je bilo teh 15,9 %, v letu 2015 pa se je njihov delež povečal na 20,7 %, kar kaže na zmanjšane možnosti najranljivejših družin, da postanejo lastnice stanovanja ali hiše.

Primerjave so povedne, vendar je naloga države, da v prvi vrsti poskrbi za kakovostno in varno bivanje družin. Zato se Resolucija o nacionalnem stanovanjskem programu 2015–2025 osredotoča na ureditev področja najemnih stanovanj. Z zastavljenimi cilji in ukrepi želi doseči prav varnost, kakovost in raznovrstnost stanovanj ter dolgoročnost najema.

Kazalniki stanovanjske prikrajšanosti kažejo, da se Slovenija v nekaterih parametrih uvršča pod evropsko povprečje (npr. glede deleža gospodinjstev brez kopalnice, ali brez stranišča), v drugih pa nad (npr. slabo stanje stanovanja). Kazalniki ne kažejo večje ranljivosti gospodinjstev z otroki. Izjema so enostarševska gospodinjstva, med katerimi je nekoliko nadpovprečen delež gospodinjstev brez kopalnice oziroma stranišča.

V splošni populaciji se je delež gospodinjstev, ki živijo v razmerah ekstremne stanovanjske prikrajšanosti, od leta 2005 do leta 2014 zmanjšal (iz 12,3 % leta 2005 na 6,5 % leta 2014), vendar pa je ta delež še vedno nekoliko višji med gospodinjstvi z več otroki, precej višji pa med enostarševskimi gospodinjstvi, kjer tekom let tudi ni prišlo do zmanjšanja tega deleža, kot to velja za splošno populacijo, temveč nasprotno celo do rahlega povečanja. Pri tem je bilo v letih gospodarske krize opaziti porast enostarševskih gospodinjstev, ki živijo v razmerah ekstremne stanovanjske prikrajšanosti, in sicer se je delež v petih letih povečal za več kot 20 %. Podobno poslabšanje položaja v teh letih je opaziti tudi pri velikih družinah, tj. gospodinjstvih s tremi ali več otroki.

Naslednji pomemben kazalnik pri oceni stanovanjskih razmer družin je preobremenjenost gospodinjstev s stanovanjskimi stroški. Stopnja preobremenjenosti gospodinjstev s stanovanjskimi stroški v Sloveniji glede na povprečje EU ne izstopa in je razmeroma nizka (6,4 % v letu 2014; povprečje EU v letu 2014 znaša 11,4 %). Stopnja preobremenjenosti s stanovanjskimi stroški je celo nižja med gospodinjstvi z otroki kot pa med gospodinjstvi brez otrok, pri obeh skupinah pa je med letoma 2005 in 2014 vidno le rahlo naraščanje deleža preobremenjenih gospodinjstev. Izrazito pa izstopajo enostarševske družine, med katerimi se je delež preobremenjenih močno povečal – od leta 2005, ko je bilo le 7,8 % enostarševskih družin preobremenjenih s stanovanjskimi stroški, na 18,4 % v letu 2014, kar je tudi visoko nad slovenskim povprečjem. Pri tem je bilo poslabšanje položaja očitno predvsem v letu 2009, kar je najverjetneje mogoče pripisati učinkom gospodarske krize, nato pa v letih 2013 in 2014 (Filipovič Hrast, 2016).

Delež enostarševskih družin, preobremenjenih s stanovanjskimi stroški, je sicer še vedno nekoliko pod povprečjem EU za to skupino (20,9 % v 2014), vendar pa razen v Sloveniji nikjer v Evropi ni mogoče opaziti tako izrazitega poslabšanja položaja te skupine.

Za socialno šibkejšše družine bi bilo treba vzpostaviti sistem socialnih stanovanjskih pomoči. Resolucija o nacio-

nalnem stanovanjskem programu 2015–2025 opredeljuje t. i. stanovanjski dodatek, ki predstavlja finančno korekcijo plačilne zmožnosti ekonomsko najšibkejšega prebivalstva za reševanje stanovanjskega problema (z najemom). Gre za vrsto socialnega transferja, zato so ključne njegova vpetost v že vzpostavljen in delujoč nacionalni sistem dodeljevanja socialnih pomoči, uvedba mehanizma rednega nadzora upravičencev do izplačila stanovanjskega dodatka ter preprečitev morebitne zlorabe in nepovezanosti evidenc.

Ukrepi

- Uvedba stanovanjskega dodatka – za socialno šibkejšše družine;

- okrepitev ponudbe kakovostnih javnih najemnih stanovanj, namenjenih predvsem ranljivim skupinam (npr. materialno prikrajšanim, enostarševskim družinam);

- okrepitev in spodbujanje trga najemnih stanovanj (za mlade) predvsem na območjih, kjer so potrebe največje;

- oblikovanje in implementacija inovativnih mehanizmov podpore (mladim) družinam ter okrepitev obstoječih mehanizmov podpore prikrajšanim družinam, enostarševskim družinam in družinam z več otroki;

- okrepitev projektov in programov medgeneracijske pomoči pri reševanju prvega stanovanjskega problema;

- spodbujanje in podpora alternativnim oblikam zagotavljanja stanovanj, ki so ugodne za socialno šibkejšše družine in enostarševske družine;

- uvedba poroštvenega sklada za kritje najnujnejših stanovanjskih stroškov družin, ki se znajdejo v izjemni socialni stiski.

Kazalniki

- Uveden stanovanjski dodatek za socialno šibkejšše družine in zakonodajni dokumenti, iz katerih je razviden uveden stanovanjski dodatek za socialno šibkejšše družine;

- število javnih najemnih stanovanj po letih (s prednostnim kriterijem za enostarševske družine in socialno šibkejšše družine);

- načini in metode krepitve in spodbujanja trga najemnih stanovanj namenjenih mladim (družinam);

- oblikovani in implementirani inovativni mehanizmi podpore mladim (družinam) ter oblike/vrste realizirane podpore prikrajšanim družinam, enostarševskim družinam in družinam z več otroki pri dostopanju do stanovanja;

- število projektov in programov medgeneracijske pomoči pri reševanju prvega stanovanjskega problema;

- vrste alternativnih oblik zagotavljanja stanovanj, ki so ugodne za socialno šibkejšše družine in enostarševske družine;

- uveden poroštveni sklad.

Nosilci

MOP, MDDSZ, Stanovanjski sklad Republike Slovenije, lokalne skupnosti.

4 SEZNAM UKREPOV IN PRAVIC V REPUBLIKI SLOVENIJI, KI NEPOSREDNO VPLIVAJO NA POLOŽAJ DRUŽIN

MINISTRSTVO	NAZIV UKREPA/ PROGRAMA	SKUPNA VIŠINA SREDSTEV ZA UKREP/ PRAVICO V LETU 2016 (v EUR)	KRITERIJ ZA DODELITEV (npr. PRAVICE; SUBVENCIJE idr.)	ŽELENI/PREDVIDEN UČINEK
MDDSZ	Dodatek za veliko družino	10.638.237	Upravičene so družine s tremi ali več otroki, ki ne presegajo 64 % povprečnega mesečnega dohodka na družinskega člana oz. 659,30 EUR na družinskega člana.	Izboljšanje ekonomskega položaja otrok v velikih družinah in ustvarjanje spodbudnega okolja za odločanje za več kot dva otroka.
MDDSZ	Materinsko/očetovsko/starševsko nadomestilo	230.303.681	Upravičena sta mati/oče, ki sta zavarovana za starševsko varstvo ob nastopu materinskega/očetovskega/starševskega dopusta.	Zagotoviti nadomestilo zaradi izgube dohodka (plače) zaradi rojstva otroka.
MDDSZ	Nadomestilo v času odmora za dojenje (število uporabnic je manj kot deset letno)	0	Upravičene so matere, ki so zaposlene za polni delovni čas in dojijo otroka do njegovega 18. meseca.	Omogočiti materam, ki ob vrnitvi v službo še dojijo, plačan odmor za dojenje.
MDDSZ	Plačilo prispevkov za socialno varnost zaradi dela s krajšim delovnim časom zaradi starševstva	17.202.800	Eden od staršev, ki varuje in neguje otroka do 3. leta/dva ali več otrok do konca prvega razreda OŠ najmlajšega otroka/otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo do 18. leta in dela s krajšim delovnim časom najmanj 20 ur tedensko.	Omogočiti staršem čim prožnejše usklajevanje poklicnega in družinskega življenja.
MDDSZ	Plačilo prispevkov v primeru štirih ali več otrok	3.862.445	Eden od staršev, ki zapusti trg dela zaradi nege in varstva štirih ali več otrok, s katerimi ima skupno stalno prebivališče v Republiki Sloveniji, ter je bil zavarovan za starševsko varstvo vsaj 12 mesecev v zadnjih treh letih ali je bil aktivni iskalec zaposlitve v skladu z zakonom, ki ureja trg dela, vsaj 12 mesecev v zadnjih treh letih.	Omogočiti enemu od staršev, da zapusti trg dela zaradi nege in varstva vsaj štirih otrok.

MDDSZ	Starševski dodatek	10.565.461	Namenjen materam (ali očetom po 77 dnevih od rojstva otroka), ki niso zavarovane za starševsko varstvo (študentke, nezaposlene) in imajo stalno prebivališče v RS 12 mesecev.	Zagotoviti prejemek zaradi rojstva otroka za starše, ki niso zavarovani za starševsko varstvo.
MDDSZ	Pomoč ob rojstvu otroka	4.477.485	Eden od staršev s stalnim prebivališčem v RS, ki v družini ne presegajo 64 % povprečnega mesečnega dohodka na družinskega člana oz. 659,30 EUR na družinskega člana.	Zagotoviti staršem prejemek ob rojstvu otroka, ki je namenjen nakupu opreme in potrebščin za novorojenčka.
MDDSZ	Otroški dodatek	228.088.632	Eden od staršev za otroka do 18 let s prijavljenim prebivališčem v RS in ki v družini ne presegajo 64 % povprečnega mesečnega dohodka na družinskega člana oz. 659,30 EUR na družinskega člana.	Dopolnilni prejemek za preživljanje, vzgojo in izobraževanje otroka.
MDDSZ	Dodatek za nego otroka	8.988.706	Eden od staršev za otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo in ima stalno prebivališče v RS.	Zagotoviti staršem otrok, ki potrebujejo posebno nego in varstvo, prejemek, s katerim lahko delno pokrijejo povečane stroške, ki jih imajo z nego in varstvom otroka.
MDDSZ	Delno plačilo za izgubljeni dohodek	5.952.601	Osební prejemek, ki ga prejme eden od staršev ali druga oseba, kadar prekine delovno razmerje ali začne delati krajši delovni čas zaradi nege in varstva otroka s težko motnjo v duševnem razvoju ali težko gibalno oviranega otroka ali otroka z boleznijo s seznama hudih bolezní.	Staršem otrok z najtežimi motnjami oziroma boleznimi omogočiti, da ostanejo s svojim otrokom doma in v ta namen prejmejo delno plačilo za izgubljeni dohodek.
MDDSZ	Nadomestilo preživnine (od skupnega zneska gre iz proračuna 1.038.595 EUR, 2.704.042 EUR pa je bilo zagotovljeno iz sredstev izterjave dolga dolžnikov preživninskega sklada)	3.742.637	Pravico do nadomestila preživnine ima otrok, ki mu je s pravnomočno sodbo ali začasno odredbo sodišča oziroma z dogovorom pri CSD določena preživnina, ki je zavezanec ne plačuje; ki je državljan RS in ima stalno prebivališče v RS; ki je tujec in ima stalno prebivališče v RS, če je tako določeno z meddržavnim sporazumom ali ob pogoju vzajemnosti; ki še ni star 18 let. Pravica do izplačila nadomestila preživnine traja do dopolnjenega 15. leta starosti oziroma 18. leta starosti otroka, če ni v delovnem razmerju. Šteje se, da preživninski zavezanec ne plačuje preživnine, če preživnina ni plačana zaporedoma tri mesece ali če jo preživninski zavezanec plačuje neredno.	Povečanje socialne varnosti določene kategorije otrok, ohraniti in okrepiti preživninsko odgovornost preživninskih zavezancev ter zaostriti in pospešiti izterjavo preživninskega dolga in z njim poplačati državi sredstva, ki bodo uporabljena za plačilo nadomestil preživnine.

MDDSZ	Državna štipendija	69.102.947	Upravičenci so dijaki in študentje, ki izpolnjujejo splošne pogoje, ki jih določa ZŠtip-1 in pri katerih povprečni mesečni dohodek na osebo v preteklem letu pred vložitvijo vloge ne presega 5. dohodkovnega razreda, določenega v 23. členu ZUPJS.	Štipendije se podeljujejo za srednješolsko ter terciarno izobraževanje. Šolanje je lahko stroškovno velik zalogaj za družino, s podeljeno štipendijo pa se razbremenijo družino, izboljša ekonomski položaj otroka ter pripomore k temu, da se otroci oziroma mladi v večjem številu odločajo za nadaljevanje šolanja.
MDDSZ	Subvencionirana študentska prehrana	12.538.041	Upravičenci so študentje, ki izpolnjujejo pogoje, navedene v 6. členu ZSSP.	Želen učinek je študentom omogočiti nižje stroške šolanja in ob tem poskrbeti za čim bolj kakovostno in zdravo prehrano.
MDDSZ	Denarna socialna pomoč	202.574.801	Upravičene so družine, če si preživlja ne morejo zagotoviti same z delom, s pravicami iz dela ali zavarovanjem, z dohodki iz premoženja in iz drugih virov oziroma z nadomestili ali prejemki po drugih predpisih ali s pomočjo tistih, ki so jih dolžni preživljati, ali na drug način, ki ga določa zakon, ter če si zase in za svoje družinske člane ne morejo zagotoviti sredstev v višini minimalnega dohodka (cenzusa) iz razlogov, na katere ni mogel vplivati, in je uveljavil pravico do denarnih prejemkov po drugih predpisih ter pravico do oprostitve in olajšav po ZUPJS.	Zagotavljanje sredstev za zadovoljevanje minimalnih življenjskih potreb v višini, ki omogoča preživetje.
MDDSZ	Znižanje starostne meje za pridobitev pravice do starostne pokojnine zaradi skrbi za vsakega rojenega ali posvojenega otroka, za katerega je zavarovanec skrbel v prvem letu njegove starosti, ki ima državljanstvo RS, če ni z	Ni mogoče oceniti višine sredstev.	Do znižanja je upravičena ženska. Razen če je pravico do nadomestila iz naslova starševstva užival moški. Za uveljavljanje pravice je potrebna določena dolžina pokojninske dobe brez dokupa (najmanj 38 let).	Ugodnost, ki je ženskam, v določenih primerih pa moškim, podana iz razloga predhodne skrbi za otroke.

	mednarodnim sporazumom določeno drugače. Gre za pravico iz naslova zavarovanja, ki se krije iz predhodno plačanih prispevkov.				
MDDSZ	Upravičenci do dela pokojnine za upoštevanje obdobja prvega leta otrokovega življenja iz 1. alineje 189. člena ZPIZ-1.	5.013.335		To obdobje se je v skladu z ZPIZ-1 upoštevalo v zavarovalno dobo pod dveh pogojev: da tisti od staršev, ki je to pravico uveljavljal, v času skrbi za otroka ni bil zavarovan na drugi podlagi in da je bil otrok v času, ko je zanj skrbel, državljan RS, ki je v RS imel tudi stalno prebivališče. Če starša v prvem letu otrokove starosti nista bila zavarovana na drugi podlagi, se je to obdobje vštelo v zavarovalno dobo tistemu od njiju, ki je ta čas prvi uveljavljal, saj zakon ni določal, da bi se morala starša o tem sporazumno dogovoriti. Pogoj za upoštevanje tega obdobja v zavarovalno dobo je bila dejanska skrb matere oz. očeta za otroka v 1. letu njegove starosti, kar se je ugotavljalo v posebnem dokaznem postopku.	Ugodnost, ki je podana staršem iz razloga predhodne skrbi za otroke
MDDSZ	Družinska pokojnina - gre za pravico iz naslova zavarovanja, ki se krije iz predhodno plačanih prispevkov.	189.600.000			Zagotovitev socialne varnosti družinskih članov (otroci, pastorki, vnuki, drugi otroci brez staršev ter starši) po smrti zavarovanca oziroma upokojenca.
MDDSZ	Dodatek za pomoč in postrežbo za slepe	9.000		V nekaterih primerih so do tega dodatka upravičeni tudi otroci, ki so zdravstveno zavarovani po zavarovancu ali upokojenцу. Za izračun smo zajeli zgolj tiste slepe upravičence do dodatka za pomoč in postrežbo, ki so mlajši od 26. leta.	Dodatek pripada upravičencem zaradi povečanih stroškov, ki jih imajo, ker zaradi zdravstvenega stanja potrebujejo za opravljanje osnovnih življenjskih potreb stalno pomoč tretje osebe.
MDDSZ	Vračilo dela prispevkov delodajalca za prvo zaposlitev. Del prispevkov	616.361		Delodajalci lahko za zavarovance iz prvega, drugega, tretjega in četrtega odstavka 14. člena ZPIZ-2, ki niso dopolnili 26. let starosti in matere, ki skrbijo za otroka do	Izboljšanje zaposlitvenih možnosti za mlade za nedoločen čas.

	delodajalca za prvo zaposlitev, ki se vrne delodajalcu, se krije iz proračuna.		njegovega tretjega leta starosti, ko se prvič zaposlijo za nedoločen čas in ostanejo pri istem delodajalcu v zaposlitvi neprekinjeno najmanj dve leti, uveljavijo vračilo prispevkov delodajalca za prvo leto zaposlenosti v višini 50 %, drugo leto pa v višini 30 % prispevkov delodajalca.		
MZ	Nega otroka	29.907.414	Upravičen je eden od staršev do dopolnjenega 18. leta otroka, če to zahteva otrokovo zdravstveno stanje, in sicer: – do 7 delovnih dni (izjemoma do 15 delovnih dni) za otroka, starejšega od 7 let; – do 15 delovnih dni (izjemoma do 30 delovnih dni) za otroka, starega do 7 let (podrobneje opredeljeno v 140. členu Pravil obveznega zdravstvenega zavarovanja).	Zagotovitev nege otroku.	
MZ	Spremljanje otroka	3.216.216	Upravičen je kdorkoli za otroka do 15. leta starosti na vsakem potovanju na zdravljenje do izvajalca, po 15. letu pa, če je otrok napoten k izvajalcu izven kraja prebivališča in zaradi svojega zdravstvenega stanja ali drugih razlogov ni sposoben potovati sam (podrobneje opredeljeno v 61.-63. členu Pravil obveznega zdravstvenega zavarovanja).	Zagotovitev spremstva otroku na potovanju do izvajalca zdravstvene storitve.	
MZ	Usposabljanje za rehabilitacijo otroka	57.778	Upravičen je eden od staršev največ za 30 dni za otroka s težjo okvaro oziroma poškodbo možganov ali hrbtenjače oziroma največ za 14 dni za otroka s kroničnimi boleznimi ali okvarami (podrobneje opredeljeno v 40. členu in 6. odstavku 138. člena Pravil obveznega zdravstvenega zavarovanja).	Omogočanje usposobitve staršev v bolnišnici za kasnejšo rehabilitacijo otroka na domu.	
MZ	Zdravstveno letovanje otrok in šolarjev	1.389.287	Organizirane in strokovno vodene zdravstvene kolonije za otroke, ki so bili večkrat hospitalizirani ali pogosteje bolni.	Izboljšanje zdravstvenega stanja otrok, ki so večkrat bolni.	
MZ	Sobivanje enega od staršev v zdravstvenem zavodu z bolnim otrokom do starosti otroka vključno 5 let	1.699.565	23. člen ZZVZZ in 1. odstavek 40. člena Pravil OZZ.	Čustvena in fizična podpora otroku.	
MZ	Če je doječa mati hospitalizirana ima pravico da ob njej biva tudi otrok	612.594	1. odstavek 40. člena Pravil OZZ.	Čustvena in fizična podpora otroku.	
MZ	Spremljanje otroka v bolnišnici - pravica do bivanja ob njem v bolnišnici	20.347	2. in 3. odstavek 40. člena Pravil OZZ.	Usposabljanje za kasnejšo rehabilitacijo.	

MZI	Pomoč v višini 110 EUR pri nakupu letne vinjete za vozila cestninskega razreda 2B (kombiji) za velike družine in invalide	85.000	Uveljavljajo vsi, ki ob registraciji vozila cestninskega razreda 2B uveljavljajo pravico do oprostitve letne dajatve za uporabo vozil v cestnem prometu za invalide ali pravico do 50 % znižanja letne dajatve za velike družine. Upravičena so tudi društva in invalidske organizacije, ki za prevoz invalidov uporabljajo vozila cestninskega razreda 2B. Podrobnejše pogoje za oprostitvev oziroma znižano pačilo letne dajatve določa Zakon o letni dajatvi za uporabo vozil v cestnem prometu.	S pomočjo v višini 110 EUR pri nakupu vinjete se zmanjša dodatna finančna obremenitev proračunov velikih družin in invalidov. S prejetjo finančno pomočjo družbe DARS d.d. so tako velike družine in invalidi, ki za svoje osebne potrebe nujno potrebujejo vozilo, ki se uvršča v cestninski razred 2B, izenačeni z drugimi uporabniki, ki za svoje potrebe uporabljajo »klasična« osebna vozila, za katera znaša cena letne vinjete 110 EUR.
MZI	Subvencionirana vozovnica	39.739.993	Oddaljenost od doma do izobraževalne ustanove najmanj 2 km in status dijaka, študenta ali udeleženca izobraževanja odraslih.	Izboljšanje ekonomskega položaja družine z zagotavljanjem lažje dostopnosti do izobraževanja in spodbujanje uporabe javnega potniškega prometa.
MZI	Oprostitev plačila letne dajatve za uporabo vozil v cestnem prometu	182.095	Nižja letna dajatev v višini 50 % letne dajatve za osebne avtomobile iz 5. člena Zakona o letni dajatvi za uporabo vozil v cestnem prometu se plačuje za eno vozilo, ki je v lasti družine, ki ima štiri ali več otrok, pri čemer morajo biti izpolnjeni pogoji iz 70. člena Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih (Uradni list RS, št. 110/06 – uradno prečiščeno besedilo in 10/08).	Izboljšanje mobilnosti velikih družin.
MIZŠ	Znižano plačilo vrtca (iz občinskih proračunov)	254.000.000	Materialni položaj družine (lestvica 9. dohodkovnih razredov – 24. člen ZUPJS).	Povečevanje deleža vključenosti v vrtce s finančno dostopnostjo za vse kategorije staršev; zagotovitev kakovostne predšolske vzgoje čim

				večjemu številu predšolskih otrok.
MIZŠ	Subvencioniranje znižanega plačila staršev za drugega in tretjega otroka iz iste družine	15.275.368	Upravičene so družine, ki imajo hkrati v vrtec vključena dva ali več otrok, tako da plačajo za drugega otroka 30 % plačila, določenega z odločbo CSD, za tretjega pa so plačila oproščene.	Razbremenitev staršev s plačili za vrtec, če imajo v vrtcu hkrati dva ali več otrok.
MIZŠ	Zagotavljanje predšolske vzgoje otrokom, ki so na zdravljenju v bolnišnicah	744.468	Predšolski otrok na zdravljenju v bolnišnici.	Pomoč otrokom in družinam, ko je predšolski otrok zaradi boleznih hospitaliziran.
MIZŠ	Šola v naravi; sofinanciranje (1.323.442 EUR) in subvencioniranje (406.765)	1.730.207	Do sofinanciranja so upravičeni vsi učenci osnovne šole enkrat v času osnovnošolskega izobraževanja. Poleg sofinanciranja prejmejo subvencije učenci iz socialno šibkih družin. Postopek in kriteriji za dodelitev subvencij so opredeljeni v Pravilniku o financiranju šole v naravi.	Omogočiti vsem učencem posebno obliko izobraževanja v okviru šole v naravi.
MIZŠ	Sofinanciranje učnih pripomočkov in nekaterih stroškov v zvezi z dnevi dejavnosti in ekskurzijami za učence Rome	150.614	Materialni in socialni položaj družine, zlasti: – prejemanje denarne socialne pomoči po predpisih o socialnem varstvu, – višina dohodkov na družinskega člana, – višina otroških dodatkov, – brezposelnost staršev, – dolgotrajna bolezen v družini, – dolgotrajnejši socialni problemi in druge posebnosti v družini.	Podporni mehanizem za zagotavljanje enakih možnosti učencem iz socialno manj spodbudnih okolij.
MIZŠ	Subvencionirana šolska prehrana učencev	26.606.772	Materialni položaj družine (lestvica 9. dohodkovnih razredov – 25. in 26. člen ZUPJS).	Omogočiti učencem dostopnost do zdrave šolske prehrane in učencem iz socialno manj vzpodbudnih okolij zagotoviti enake možnosti.
MIZŠ	Zagotovitev sredstev za prevoze učencev OŠ, katerih pot v šolo je ogrožena zaradi velikih zverí	1.151.025	Lokalne skupnosti so upravičene do sredstev za plačilo prevozov učencev, katerih pot v šolo je ogrožena zaradi velikih zverí, le na tistih relacijah, ki ne sodijo v okvir brezplačnih prevozov učencev v skladu s 56. členom ZOsn. Prevoze nad 4 km po ZOsn plača lokalna skupnost.	Varnost učencev, sledenje Strategiji upravljanja z rjavim medvedom, ki jo je Vlada RS sprejela leta 2002 (do sredstev iz državnega proračuna so

				upravičene lokalne skupnosti, ki ležijo na osrednjem področju življenjskega prostora rjavega medveda, določenem s Strategijo upravljanja z rjavim medvedom).
MIZŠ	Zagotavljanje brezplačnega prevoza gibalno oviranim dijakom	410.000		Inkluzija dijakov s posebnimi potrebami.
MIZŠ	Zagotavljanje prevoza za učence ob pouka prostih dnevih	268.000		Učenci osnovnih šol, ki bivajo v domu, imajo zagotovljeno pravico do brezplačnega prevoza domov ob pouka prostih dnevih.
MIZŠ	Zagotavljanje prevoza predšolskim otrokom, ki so usmerjeni v prilagojeni program za predšolske otroke v zavodu za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami.	58.637		Otroci bi sicer morali biti vključeni v zavod oziroma oddani v rejništvo.
MIZŠ	Subvencija malice za dijake	9.864.789		Zagotavljanje kakovostne šolske prehrane, s katero se vpliva na optimalni razvoj dijakov in razvijanje zavesti o zdravi prehrani in kulturi prehranjevanja za dijake iz socialno manj vzpodbudnih okolij.

MIZŠ	Sofinanciranje plačil staršev, ki imajo v dijaškem domu hkrati vključenega več kot enega otroka	578.862	Do subvencije je upravičen tisti starš oz. skrbnik, ki je kot podpisnik nastanitvene pogodbe zavezan plačevati oskrbnino za dva ali več otrok, in sicer za drugega in naslednje otroke, ki sočasno bivajo v istem ali drugem dijaškem domu.	Izboljšanje ekonomskega položaja družin in spodbujanje bivanja v dijaških domovih.
MIZŠ	Subvencionirano bivanje študentov visokošolskih študijskih programov	3.115.650	Upravičeni so študenti, ki izpolnjujejo pogoje skladno z 12. členom Pravilnika o subvencioniranju bivanja študentov (Uradni list RS, št. 22/01, 35/06, 75/08, 97/10, 46/12, 55/13, 38/16 in 13/17).	Lažje kritje stroškov bivanja študenta v času študija.
MOP	Subvencija tržne najemnine	4.002.140	Dodeljena je najemnikom tržnih stanovanj, ki izpolnjujejo dohodkovni cenzus za pridobitev neprofitnega najemniškega stanovanja in so se prijavili na javni razpis za dodelitev neprofitnega stanovanja v občini stalnega bivališča, razen, če razpisa v občini ni bilo že več kot eno leto.	Povečati dostopnost najemnih stanovanj pod enakimi pogoji, kot veljajo za neprofitna (zaradi premajhnega števila neprofitnih najemnih stanovanj).
MF	Olajšava za vzdrževane otroke (zmanjšanje prihodkov iz naslova dohodnine zaradi uveljavljene olajšave)	267.100.000	Kriterij: vzdrževani otroci. Letni znesek olajšave je odvisen od števila vzdrževanih otrok.	Znižanje davčne obveznosti s ciljem povečanja razpoložljivega dohodka družin z otroki.
MF	Olajšava za vzdrževanega družinskega člana (zmanjšanje prihodkov iz naslova dohodnine zaradi uveljavljene olajšave)	22.800.000	Kriterij: vzdrževani družinski član oziroma člani, ki niso otroci.	Znižanje davčne obveznosti s ciljem povečanja razpoložljivega dohodka družin s člani, ki niso zaposleni in ne opravljajo dejavnosti oz. nima lastnih sredstev za preživljanje.
MF	Olajšava za otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo (zmanjšanje prihodkov iz naslova dohodnine zaradi uveljavljene olajšave).	9.800.000	Kriterij: vzdrževani otroci, ki potrebujejo posebno nego in varstvo. Pri tem je kot dokazilo potrebna odločba CSD (za priznanje dodatka za nego) oz. ZPIZ (za priznanje dodatka za pomoč in postrežbo).	Znižanje davčne obveznosti s ciljem povečanja razpoložljivega dohodka družin z otroki, ki potrebujejo posebno nego in oskrbo.
MF	Dohodki, ki so oproščeni plačila dohodnine - otroški dodatki, dodatki za veliko družino, pomoči ob rojstvu	50.900.000	Kriterij: prejem katerekoli vrste dohodka, ki je oproščen dohodnine.	Spodbujanje socialne varnosti družin.

	otroka, subvencije, ki pripadajo mladi družini kot spodbuda za prvo reševanje stanovanjskega vprašanja, idr. (zmanjšanje prihodkov iz naslova dohodnine zaradi oproščenih dohodkov).				
MF	Oprostitev plačila davka na motorna vozila pri nabavi vozil za prevoz družin s tremi ali več otroki (zmanjšanje prihodkov iz naslova davka na motorna vozila zaradi navedene oprostitve).	570.000	Družine s tremi ali več otroki.	Izboljšanje ekonomskega položaja velikih družin.	
SKUPAJ		1.749.313.991			

5 KRATICE

APZ	Aktivna politika zaposlovanja
CSD	Center za socialno delo
DARS	Družba za avtoceste Republike Slovenije
EU	Evropska unija
FSD	Fakulteta za socialno delo
FURS	Finančni urad Republike Slovenije
IRSSV	Inštitut Republike Slovenije za socialno varstvo
MDDSZ	Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti
MF	Ministrstvo za finance
MGRT	Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo
MIZŠ	Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport
MJU	Ministrstvo za javno upravo
MK	Ministrstvo za kulturo
MKGP	Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
MNZ	Ministrstvo za notranje zadeve
MNZ-P	Ministrstvo za notranje zadeve – Policija
MO	Ministrstvo za obrambo
MOL	Mestna občina Ljubljana
MOP	Ministrstvo za okolje in prostor
MP	Ministrstvo za pravosodje
MZ	Ministrstvo za zdravje
MZI	Ministrstvo za infrastrukturo
MZZ	Ministrstvo za zunanje zadeve
NIJZ	Nacionalni inštitut za javno zdravje
OECD	Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj
SURS	Statistični urad Republike Slovenije
ZPIZ	Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije
ZPND	Zakon o preprečevanju nasilja v družini
ZPMS	Zveza prijateljev mladine Slovenije
ZZSZ	Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije

6 VIRI

Agenda Habitat, Carigradska deklaracija. 1996. Urad RS za prostorsko planiranje Ministrstvo za okolje in prostor. Ljubljana. Dostopno prek: http://www.mop.gov.si/fileadmin/mop.gov.si/pageuploads/publikacije/agenda-habitat_1.pdf.

Arduin, S. 2015. A review of the values that underpin the structure of an education system and its approach to disability and inclusion. *Oxford Review of Education*, 41 (1): 105–121.

Barle Lakota A., Trunk Širca N. 2010. Pomen izobraževanja v družbi prihodnosti. Dostopno prek: <http://www.fm-kp.si/zalozba/ISBN/978-961-266-080-2/023-035.pdf>.

Bole, V., Jere, Ž., in Rebec, P. 2016. Učinkovitost sistema izobraževanja v Sloveniji. Ljubljana: SVIZ.

Booth, T. 1996. Stories of exclusion: Natural and unnatural selection. V *Exclusion from school: Inter-professional issues for policy and practice*, (ur.) E. Blyth in J. Milner, 21–36. London: Routledge.

Cirman, A. 2007. Razvoj stanovanjskega trga v Sloveniji: pogled z vidika stanovanjskega financiranja. V *Stanovanjska reforma: pričakovanja, potrebe in realizacija*, ur. R. Sendi, 55–84. Ljubljana: Urbanistični inštitut Republike Slovenije.

Družinski zakonik. Uradni list RS, št. 15/17.

European Social Survey (ESS). 2008. ESS Round 4: European Social Survey Round 4 Data (2008). Data file edition 4.4. NSD – Norwegian Centre for Research Data, Norway – Data Archive and distributor of ESS data for ESS ERIC.

ESS Round 2: European Social Survey Round 2 Data (2004). Data file edition 3.5. NSD – Norwegian Centre for Research Data, Norway – Data Archive and distributor of ESS data for ESS ERIC.

ESS Round 7: European Social Survey Round 7 Data (2014). Data file edition 2.1. NSD – Norwegian Centre for Research Data, Norway – Data Archive and distributor of ESS data for ESS ERIC.

Eurostat. 2017. Population and social conditions, Education and training. Dostopno prek: <http://ec.opa.eu/ostat/data/database>.

Evropska Komisija. 2011. Predšolska vzgoja in varstvo: najboljši začetek v jutrišnjem svetu za vse naše otroke. Bruselj: Evropska Komisija. Dostopno prek: <http://lex.opa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52011DC0066&from=EN>

Evropska komisija. 2016. Childbearing Preferences and Family Issues in ope. Dostopno prek: http://ec.opa.eu/comm-frontoffice/publicopinion/archives/ebs/ebs_253_en.pdf

Evropska Komisija. 2016. Pregled izobraževanja in usposabljanja 2016, Slovenija. Luxembourg: Urad za publikacije Evropske unije. Dostopno prek: https://ec.opa.eu/education/sites/education/files/monitor2016-si_sl.pdf

Fakulteta za družbene vede. 2016. Dostopnost trga dela za ženske in moške. Dostopno prek: http://www.mddsz.gov.si/fileadmin/mddsz.gov.si/pageuploads/dokumenti_pdf/enake_moznosti/RaziskavaTrgDela.pdf.

Gaber, S., in Marjanovič Umek, L. 2009. Študije (primerjalne) neenakosti. Ljubljana: Pedagoški inštitut.

Gaber, S., Marjanovič Umek, L., Antić Gaber, M., Tašner, V., Žveglič, M., Grgić, K., Pfifer, A., Šori, I., Rožman, S., Vrečko, L., in Sicherl Kafol, B. 2012. Kazalniki kulturnega in socialnega v napovedovanju šolske uspešnosti otrok in mladostnikov. Končno poročilo podprojekta. Ljubljana, Koper: Univerza v Ljubljani, Pedagoška fakulteta, Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, Univerza na Primorskem, Pedagoška fakulteta.

Haug, P. 2015. The state of play of inclusive education. Annual Conference, Dunaj, 2015.

Inštitut RS za socialno varstvo. 2010. Raziskava o potrebah družin po različnih oblikah storitev. Dostopno prek: http://www.irssv.si/upload2/Microsoft%20Word%20-%20koncno_porocilo_7.pdf.

Inštitut RS za socialno varstvo. 2010. Raziskava o vplivih veljavnih ukrepov družinske politike na odločanje za otroke. Dostopno prek: http://www.mddsz.gov.si/fileadmin/mddsz.gov.si/pageuploads/dokumenti_pdf/rodnost-koncno_porocilo.pdf.

Inštitut RS za socialno varstvo. 2015. Ureditev preživetja v mednarodni perspektivi: primerjalna analiza modelov preživetja v različnih sistemih blaginje. Dostopno prek: <https://www.irssv.si/upload2/Ureditev%20prezivetja%20v%20mednarodni%20perspektivi.pdf>

Inštitut RS za socialno varstvo. 2016. Otroci in njihov položaj v Sloveniji danes: Situacijska analiza položaja otrok v Sloveniji. Dostopno prek: <https://www.irssv.si/upload2/PolozajOtrokVSloveniji.pdf>.

Inštitut RS za socialno varstvo. 2016. Revščina in socialna izključenost družin z otroki: materialni in nematerialni obraz revščine. Dostopno prek: https://www.irssv.si/upload2/Revscina%20in%20socialna%20izkljucenost%20med%20druzinami%20z%20otroki_2015.pdf.

Inštitut RS za socialno varstvo. 2017. Primerjalna analiza dobrih praks za dvig rodosti v mednarodni perspektivi.

Inštitut za varovanje zdravja Republike Slovenije. 2012. Vsevladni pristop za zdravje in blaginjo prebivalcev in zmanjševanje neenakosti v zdravju. Dostopno prek: http://www.nijz.si/sites/www.nijz.si/files/publikacije-datoteke/vsevladni_pristop_za_zdravje_in_blaginjo_prebivalcev.pdf

Kazenski zakonik. Uradni list RS, št. 50/12 – uradno prečiščeno besedilo, 6/16 – popr., 54/15, 38/16 in 27/17.

Klüsener, S., Neels, K., in Kreyenfeld, M. 2013. Family Policies and the Western European Fertility Divide: Insights from a Natural Experiment in Belgium. *Population and Development*.

Kolednik, A. 2010. Podatki raziskave PISA 2006: Primerjava dosežkov dijakov priseljencev in naravnih govorcev. *Sodobna pedagogika*, 61 (1): 136–154.

Konvencija o otrokovih pravicah, Uradni list RS, št. 35/92, MP, št. 9/92.

Lavrič, M., Flere, S., Tavčar Krajnc, M., Klanjšek, R., Mušil, B., Naterer, A. 2011. Mladina 2010: Družbeni profil mladih v Sloveniji. Ljubljana. Ministrstvo za šolstvo in šport, Urad RS za mladino. Dostopno prek: http://www.ursm.gov.si/fileadmin/ursm.gov.si/pageuploads/slike/mladina_2010/Mladina2010-2.pdf.

Mandič, S. 2007. Odhod v prvo samostojno stanovanje: primerjalna analiza med državami EU. Družboslovne razprave 23 (54): 7–24.

Mandič, Srna. Stanovanjske razmere mladih. V: Rakar, Tatjana, Boljka, Urban. Med otroštvom in odraslostjo: analiza položaja mladih v Sloveniji 2009. Ljubljana. Ministrstvo za šolstvo in šport, Urad Republike Slovenije za mladino, Inštitut Republike Slovenije za socialno varstvo. Dostopno prek: http://mlad.si/files/knjiznica/med-otrostrom-in-odraslostjo_analiza_polo%C5%BEaja_mladih_v_sloveniji_2009.pdf.

Marjanovič Umek, L. 2014. Strukturna kakovost vrtca: učinek na procesno kakovost in dosežke otrok. Sodobna pedagogika, 65 (2): 10–22.

Marjanovič Umek, L., Fekonja, U., in Bajc, K. (ur.). 2005. Pogled v vrtec. Ljubljana: Državni izpitni center.

Mednarodni pakt o ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah, Generalna skupščina Združenih narodov 16. decembra 1966 z resolucijo št. 2200 A (XXI).

Mednarodni pakt o političnih in državljanskih pravicah, Uradni list SFRJ, št. 7/91, in Uradni list RS, št. 35/92, MP, št. 9/92.

Ministrstvo za delo, družino socialne zadeve in enake možnosti. 2016. Jamstvo za mlade: Izvedbeni načrt 2016–2020. Dostopno prek: http://www.mdds.gov.si/fileadmin/mdds.gov.si/pageuploads/dokumenti_pdf/zaposlovanje/JAMSTVO_ZA_MLADE_2016_2020.pdf.

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport. 2007. Strategija vseživljenjskosti učenja v Sloveniji. Dostopno prek: http://www.mss.gov.si/fileadmin/mss.gov.si/pageuploads/podrocje/razvoj_solstva/IU2010/Strategija_VZU.pdf.

Nacionalni inštitut za javno zdravje. 2011. Neenakosti v zdravju. Dostopno prek: <http://www.nijz.si/sl/publikacije/neenakosti-v-zdravju-v-sloveniji>.

Očetje in delodajalci v akciji. 2015. Dostopno prek: <http://www.mirovni-institut.si/enakopraven-oce/>.

OECD. 2014. Better Policies Series: Slovenia 2014. Pariz: OECD.

OECD. 2015. OECD Economic Surveys: Slovenia 2015. Pariz: OECD.

OECD. 2016. Skillsmatter: Further results from the Survey of Adult Skills. Dostopno na: <https://www.oecd.org/skills/piaac/Skills-Matter-Slovenia-Slovenian-Version.pdf>.

Opala, B., Barle Lakota, A., Globačnik, B., Kobal Grum, D., Košir, S., Macedoni Lukšič, M., Zorc, D., Bregar Golobič, K., Molan, N., Vovk Ornik, N., in Klavžar, K. 2010. Analiza vzgoje in izobraževanja otrok s posebnimi potrebami v Sloveniji. Ljubljana: JRZ Pedagoški Inštitut.

Perspektive novega očetovstva v Sloveniji: vpliv mehanizma očetovskega dopusta na aktivno očetovanje. 2005. Dostopno prek: <http://www.european-fatherhood.com/UserFiles/File/Raziskovalno%20porocilo-o%C4%8Detovstvo.pdf>.

Predlog Resolucije o nacionalnem programu duševnega zdravja 2011–2016. Dostopno prek: http://www.mz.gov.si/fileadmin/mz.gov.si/pageuploads/javna_razprava_2011/resoluc_dusevno_zdravje/Resolucija_dusevno_zdravje_060411.pdf.

Pušnik, M. 2012. Nasilje v šoli v krogu nasilja. V (O)krog nasilja v družini in šoli. Soočanje šole/vrtca z nasiljem nad otroki, ur. M. Muršič, 107–145. Ljubljana: Inštitut za kriminologijo pri Pravni fakulteti v Ljubljani.

Resolucija o nacionalnem planu zdravstvenega varstva 2016–2025 »Skupaj za družbo zdravja«. Uradni list RS, št. 25/16.

Resolucija o nacionalnem programu preprečevanja nasilja v družini 2009–2014. Uradni list RS, št. 41/09.

Resolucija o nacionalnem programu socialnega varstva za obdobje 2013–2020. Uradni list RS, št. 39/13.

Resolucija o nacionalnem programu visokega šolstva 2011–2020. Uradni list RS, št. 41/11.

Resolucija o nacionalnem programu za enake možnosti žensk in moških 2015–2020. Uradni list RS, št. 84/15.

Resolucija o nacionalnem programu za mladino 2013–2022. Uradni list RS, št. 90/13.

Resolucija o nacionalnem stanovanjskem programu 2015–2025 (ReNSP15–25). Uradni list RS, št. 92/15.

Resolucija o temeljih oblikovanja družinske politike v Republiki Sloveniji. Uradni list RS, št. 40/93.

Rodnostne preference in družinske zadeve v Evropi. 2006. Eurobarometer. Dostopno prek: http://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/archives/ebs/ebs_253_en.pdf.

Sambt, Jože. 2017. Demografska slika Slovenije. Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

Slovensko javno mnenje 2015. 2015. Mednarodna raziskava Stališča o delu (ISSP 2015), Mednarodna raziskava Stališča o vlogi države (ISSP 2016), Ogledalo javnega mnenja in raziskava Stališča o varnosti. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede, Center za raziskovanje javnega mnenja in množičnih komunikacij, Univerza v Ljubljani.

Slovensko javno mnenje 2016/1. 2016. Raziskava o odnosu delo-družina, Stališča Slovencev o družinski problematiki in potrebah družin, Stališča o izbranih vidikih zdravja in zdravstva, Ogledalo javnega mnenja. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede, Center za raziskovanje javnega mnenja in množičnih komunikacij, Center za proučevanje organizacij in človeških virov, Univerza v Ljubljani.

Splošna deklaracija o človekovih pravicah. Generalna skupščina OZN, 10/12-1948.

Statistični urad RS. 2017. Podatkovni portal SI-STAT, Demografsko in socialno področje, Izobraževanje. Dostopno na: <http://pxweb.stat.si>.

Štraus, M. 2015. Regijske razlike v matematični pismenosti slovenskih učenk in učencev in vpliv socioekonomskega in kulturnega kapitala. Šolsko polje, 26 (3–4): 101–127.

Ule, M. 2004. Nove vrednote za novo tisočletje. Spremembe življenjskih in vrednostnih orientacij mladih v Sloveniji. Teorija in praksa, let. 41, 1–2/ 2004.

UNESCO. 1994. The Salamanca Statement and Framework for action on special needs education. Pariz: UNESCO.

Unicef. 2016. Fairness for Children. Dostopno prek: <https://unicef.blob.core.windows.net/uploaded/documents/RC13-ENG.pdf>.

Urad RS za makroekonomske analize in razvoj. 2017. Demografske spremembe. Dostopno prek: <http://www.umar.gov.si teme/demografske-spremembe/>.

Zakon o celostni zgodnji obravnavi predšolskih otrok s posebnimi potrebami (ZOPOPP). Uradni list RS, št. 41/17.

Zakon o delovnih razmerjih. Uradni list RS, št. 21/13, 78/13 – popr., 47/15 – ZZSDT, 33/16 – PZ-F, 52/16 in 15/17 – odl. US.

Zakon o duševnem zdravju. Uradni list RS, št. 77/08 in 46/15 – odl. US.

Zakon o interventnih ukrepih na področju trga dela in starševskega varstva. Uradni list RS, št. 63/13 in 95/14.

Zakon o izvajanju rejniške dejavnosti. Uradni list RS, št. 110/02, 56/06 – odl. US, 114/06 – ZUTPG, 96/12 – ZPIZ-2 in 109/12.

Zakon o izvrševanju kazenskih sankcij. Uradni list RS, št. 110/06 – uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 40/09, 9/11 – ZP-1G, 96/12 – ZPIZ-2, 109/12 in 54/15.

Zakon o Javnem štipendijskem, razvojnem, invalidskem in preživninskem skladu Republike Slovenije. Uradni list RS, št. 78/06 – uradno prečiščeno besedilo, 106/12 in 39/16.

Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja. Uradni list RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08, 58/09, 64/09 – popr., 65/09 – popr., 20/11, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D, 47/15, 46/16, 49/16 – popr. in 25/17 – ZVaj.

Zakon o osnovni šoli. Uradni list RS, št. 81/06 – uradno prečiščeno besedilo, 102/07, 107/10, 87/11, 40/12 – ZUJF, 63/13 in 46/16 – ZOFVI-K.

Zakon o preprečevanju nasilja v družini. Uradni list RS, št. 16/08, 68/16 in 54/17 – ZSV-H.

Zakon o ratifikaciji Evropske socialne listine. Uradni list RS, Mednarodne pogodbe, št. 7/99.

Zakon o ratifikaciji Konvencije Sveta Evrope o preprečevanju nasilja nad ženskami in nasilja v družini ter o boju proti njima. Uradni list RS, št. 1/15. Dostopno prek: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO6703>.

Zakon o socialnem varstvu. Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 23/07 – popr., 41/07 – popr., 61/10 – ZSVarPre, 62/10 – ZUPJS, 57/12, 39/16, 52/16 – ZPPreb-1, 15/17 – DZ, 29/17 in 54/17.

Zakon o starševskem varstvu in družinskih prejemkih. Uradni list RS, št. 26/14 in 90/15.

Zakon o štipendiranju. Uradni list RS, št. 56/13, 99/13 – ZUPJS-C, 8/16 in 61/17 – ZUPŠ.

Zakon za uravnovešanje javnih financ. Uradni list RS, št. 40/12, 96/12 – ZPIZ-2, 104/12 – ZIPRS1314, 105/12, 25/13 – odl. US, 46/13 – ZIPRS1314-A, 56/13 – ZŠtip-1, 63/13 – ZOsn-I, 63/13 – ZJAKRS-A, 99/13 – ZUPJS-C, 99/13 – ZSVarPre-C, 101/13 – ZIPRS1415, 101/13 – ZDavNepr, 107/13 – odl. US, 85/14, 95/14, 24/15 – odl. US, 90/15, 102/15 in 63/16 – ZDoh-2R.

Zakon o urejanju trga dela. Uradni list RS, št. 80/10, 40/12 – ZUJF, 21/13, 63/13, 100/13, 32/14 – ZPDZC-1, 47/15 – ZZSDT in 55/17.

Zakon o usklajevanju transferjev posameznikom in gospodinjstvom v Republiki Sloveniji. ZUTPG, Uradni list RS, št. 114/06, 59/07 – ZŠtip, 10/08 – ZVarDod, 71/08, 98/09 – ZIUZGK, 62/10 – ZUPJS, 85/10, 94/10 – ZIU, 110/11 – ZDIU12, 40/12 – ZUJF in 96/12 – ZPIZ-2.

Zakon o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami. Uradni list RS, št. 58/11, 40/12 – ZUJF, 90/12 in 41/17 – ZOPOPP.

Zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev. Uradni list RS, št. 62/10, 40/11, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D, 14/13, 56/13 – ZŠtip-1, 99/13, 14/15 – ZUUJFO, 57/15, 90/15, 38/16 – odl. US, 51/16 – odl. US, 88/16 in 61/17 – ZUPŠ.

Zakon o vrtcih. Uradni list RS, št. 100/05 – uradno prečiščeno besedilo, 25/08, 98/09 – ZIUZGK, 36/10, 62/10 – ZUPJS, 94/10 – ZIU, 40/12 – ZUJF, 14/15 – ZUUJFO in 55/17.

Zakon o zakonski zvezi in družinskih razmerjih. Uradni list RS, št. 69/04 – uradno prečiščeno besedilo, 101/07 – odl. US, 90/11 – odl. US, 84/12 – odl. US, 82/15 – odl. US in 15/17 – DZ.

Št. 542-08/17-7/11

Ljubljana, dne 20. februarja 2018

EPA 2502-VII

Državni zbor
Republike Slovenije
Matjaž Nemec l.r.
Podpredsednik

PREDSEDNIK REPUBLIKE

656. Ukaz o imenovanju namestnika predsednika Komisije za preprečevanje korupcije

Na podlagi tretje alineje prvega odstavka 107. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 331/91-I, 331/91-I-UZIU, 42/97, 66/00, 24/03, 69/04, 69/04, 69/04, 68/06, 47/13, 47/13) in šestega odstavka 9. člena Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije (Uradni list RS, št. 69/11 – UPB2) izdajam

U K A Z

o imenovanju namestnika predsednika Komisije za preprečevanje korupcije

I.

Za namestnika predsednika Komisije za preprečevanje korupcije z dnem 3. 4. 2018 imenujem mag. Uroša Novaka.

II.

Mag. Uroš Novak nastopi petletni mandat z dnem imenovanja.

Št. 003-03-3/2017-176

Ljubljana, dne 2. marca 2018

Borut Pahor l.r.
Predsednik
Republike Slovenije

MINISTRSTVA

657. Pravilnik o postopku uveljavljanja terjatev Republike Slovenije v postopkih zaradi insolventnosti

Na podlagi 74. člena Zakona o državni upravi (Uradni list RS, št. 113/05 – uradno prečiščeno besedilo, 89/07 – odl. US, 126/07 – ZUP-E, 48/09, 8/10 – ZUP-G, 8/12 – ZVRS-F, 21/12, 47/13, 12/14, 90/14 in 51/16) v povezavi z 12. členom Zakona o državnem odvetništvu (Uradni list RS, št. 23/17) in s 76. členom Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP in 96/15 – ZIPRS1617) izdaja ministrica za finance

P R A V I L N I K

o postopku uveljavljanja terjatev Republike Slovenije v postopkih zaradi insolventnosti

1. člen

(uvod)

(1) S tem pravilnikom se ureja postopek uveljavljanja terjatev Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: RS) v postopkih zaradi insolventnosti po zakonu, ki ureja finančno poslovanje, postopke zaradi insolventnosti, prisilnega prenehanja in likvidacije (v nadaljnjem besedilu: postopki zaradi insolventnosti), način pošiljanja dokumentacije in spremljanje teh postopkov.

(2) Ta pravilnik se enako kot za uveljavljanje terjatev RS uporablja tudi za postopek uveljavljanja terjatev Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije (v nadaljnjem besedilu: ZZZS) in Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije (v nadaljnjem besedilu: ZPIZ) – oba v zvezi s terjatvami iz obveznega zavarovanja, razen določb 7., 9. in 10. člena tega pravilnika.

2. člen

(izrazi)

Izrazi, uporabljeni v tem pravilniku, imajo naslednji pomen:

– »nosilec terjatve« je RS, ZPIZ ali ZZZS kot upravičenec do prejemkov na podlagi vzpostavljene terjatve,

– »skrbnik terjatve« je organ (neposredni proračunski uporabnik), ki določi višino terjatve in spremlja njen obstoj od njenega nastanka do prenehanja ter za račun nosilca terjatve izvaja vse potrebne ukrepe uveljavljanja terjatve s ciljem, da

doseže njeno poplačilo. Skrbnik terjatve je nosilec terjatve ali drug organ oziroma organizacija, če zakon ali na njegovi podlagi izdani predpis tako določa.

3. člen

(vodenje in evidenca terjatve RS)

(1) Izvajanje vseh ali posameznih nalog skrbnika terjatve se lahko z zakonom ali pogodbo prenese na drug organ.

(2) V primerih, ko je terjatev, za katero učinkuje postopek zaradi insolventnosti, evidentirana v glavni knjigi proračuna RS ali neposrednega proračunskega uporabnika in se poplačilo terjatve izvede na podračun za izvrševanje proračuna RS, naloge skrbnika terjatve v delu, ki se nanašajo na evidentiranje sprememb o obstoju in višini terjatve, izvaja Ministrstvo za finance, Direktorat za javno računovodstvo (v nadaljnjem besedilu: DJR).

(3) V primerih iz prejšnjega odstavka mora skrbnik terjatve dokumentacijo, ki jo pridobi od Državnega odvetništva Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: državno odvetništvo), in drugo za knjigovodsko evidentiranje potrebno dokumentacijo, s katero razpolaga, poslati DJR.

4. člen

(prijava terjatve)

(1) Skrbnik terjatve mora spremljati objave sklepov sodišč o začelih postopkih zaradi insolventnosti na spletnih straneh Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve.

(2) V primeru obstoja terjatve do dolžnika, za katerega je začel postopek zaradi insolventnosti, mora skrbnik terjatve o tem obvestiti državno odvetništvo.

(3) Obvestilo državnemu odvetništvu mora biti podano za vsakega nosilca terjatve posebej in za vsakega dolžnika posebej ter mora vsebovati podatke o:

- datumu začetka in vrsti postopka zaradi insolventnosti,
- sodišču, ki vodi postopek,
- dolžniku (podatki, potrebni za identifikacijo),
- višini, vrsti in nosilcu terjatve, skupaj z ustreznimi dokazili, ter opis morebitnih zavarovanj z ustreznimi dokazili,
- številkah podračunov in referenco prejemnika, kamor naj se izvede plačilo terjatve.

(4) Obvestilo iz prejšnjega odstavka je treba poslati, tako da ga državno odvetništvo prejme najpozneje pet delovnih dni pred iztekom roka za prijavo terjatve v postopek.

5. člen

(način prijave terjatve)

Državno odvetništvo na podlagi podatkov iz 4. člena tega pravilnika sestavi prijavo terjatve v postopek zaradi insolventnosti in jo pošlje pristojnemu sodišču. Kopijo prijave državno odvetništvo pošlje skrbniku terjatve.

6. člen

(obveščanje)

(1) Državno odvetništvo obvešča skrbnika terjatve o zadevah in poteku postopkov, ki se nanašajo na obstoj in višino terjatve.

(2) Skrbnik terjatve pošlje državnemu odvetništvu svoje stališče oziroma predlog za vložitev ustrezne vloge ali pravnega sredstva v postopku v roku, ki ga določi državno odvetništvo v obvestilu iz prejšnjega odstavka, oziroma najpozneje tri delovne dni pred iztekom zakonskega roka oziroma roka, ki ga določi sodišče za posamezno dejanje v postopku zaradi insolventnosti.

7. člen

(uveljavljanje glasovalnih pravic)

Kadar RS v skladu s sklepom Vlade RS št. 712-03/96-3/1-8 z dne 24. 10. 1996 nastopa kot pomembnejši upnik in državno

odvetništvo potrebuje glede načrta finančnega prestrukturiranja soglasje Ministrstva za finance, državno odvetništvo podatke o višini vseh prijavljenih terjatev RS pošlje Ministrstvu za finance, Sektorju za upravljanje z javnim premoženjem (v nadaljnjem besedilu: SUJP), ki po pregledu dokumentacije izdela mnenje oziroma izda soglasje.

8. člen

(spremljanje terjatve)

(1) Ko je sklep o potrditvi prisilne poravnave pravnomočen oziroma ko je predvidena delitev stečajne ali likvidacijske mase, državno odvetništvo o tem nemudoma obvesti skrbnika terjatve.

(2) Skrbnik terjatve mora spremljati stanje terjatve, vključno s pripadajočimi obrestmi in poplačila.

(3) Če terjatev ni plačana v roku, skrbnik terjatve zagotovi njeno izterjavo.

(4) Ko se s pravnomočnim sklepom sodišča postopek zaradi insolventnosti konča, se terjatve, ki niso in ne bodo poplačane, delno ali v celoti odpišejo, razen če z zakonom ni določeno drugače.

9. člen

(konverzija terjatve RS)

(1) Če v postopku prisilne poravnave pristojno ministrstvo poda predlog za konverzijo terjatve RS v lastniški delež, mora predlog poslati strokovni komisiji v postopkih prisilne poravnave in stečajev družb (v nadaljevanju: strokovna komisija), ki deluje v okviru Ministrstva za finance, da izvede vse aktivnosti, potrebne za izvedbo konverzij.

(2) Strokovna komisija mora v primeru konverzije terjatve RS po en izvod zbrane dokumentacije (na primer kopija sklepa vlade, sklenjena pogodba oziroma njen overjeni prepis oziroma verodostojna kopija izvirnika, kopija zapisnika skupščine gospodarske družbe) takoj, ko z njo razpolaga, poslati:

– vsem skrbnikom terjatev, ki pod pogojem, da je prisilna poravnava pravnomočno potrjena, konvertirane terjatve knjigovodsko zaprejo,

– Slovenskemu državnemu holdingu, d. d. (v nadaljnjem besedilu: SDH) ali državnemu organu, pristojnemu za upravljanje kapitalske naložbe RS v gospodarski družbi, če predmet konverzije niso njegove terjatve, in

– DJR.

(3) Ko je prisilna poravnava, v kateri se terjatev RS konvertira v lastniški delež, pravnomočno potrjena, državno odvetništvo v osmih dneh o tem obvesti skrbnika terjatve.

(4) Skrbnik terjatve o pravnomočnem sklepu sodišča seznanjeni DJR in SDH.

10. člen

(prodaja terjatve)

(1) Ko se prodaja posamezne terjatve RS ali njenega dela izvede v skladu s predpisom, ki ureja način prodaje terjatev RS v postopkih prisilnih poravnav in stečajev, komisija, pristojna za prodajo in drugo razpolaganje s finančnim premoženjem in terjatvami RS manjše vrednosti (v nadaljnjem besedilu: komisija), takoj po sklenitvi pogodbe pošlje DJR en izvod sklenjene pogodbe. Po prejemu kupnine DJR pošlje komisiji dokazilo o prejemu kupnine. Če kupnina v pogodbenem roku ni bila vplačana, DJP takoj po izteku roka pošlje komisiji obvestilo, da v pogodbenem roku nakazilo ni bilo izvedeno.

(2) Komisija pošlje en izvod pogodbe skupaj z dokazilom o nakazilu kupnine skrbniku terjatve, ki ob upoštevanju prejetih dokazil terjatev do dolžnika knjigovodsko zapre. Če skrbnik terjatve od komisije ne prejme dokazila o nakazilu kupnine, se šteje, da terjatev RS ni bila prodana.

(3) Če so predmet prodaje terjatve iz obveznih dajatev, katerih skrbnik terjatve je davčni organ, se kupnina v delu, ki je poplačilo teh terjatev, prenaša na podračun, ki ga določi davčni organ.

(4) Komisija za prodajo pošlje izjavo o prenosu terjatve na kupca dolžniku in državnemu odvetništvu.

KONČNI DOLOČBI

11. člen

(prenehanje veljavnosti)

Z dnem uveljavitve tega pravilnika preneha veljati Pravilnik o postopku uveljavljanja in spremljanja terjatev Republike Slovenije v insolventnih postopkih (postopku prisilne poravnave, stečaja oziroma likvidacije), o načinu posredovanja dokumentacije in o spremljanju postopkov (Uradni list RS, št. 55/04).

12. člen

(začetek veljavnosti)

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 429-208/2017

Ljubljana, dne 28. februarja 2018

EVA 2017-1611-0097

mag. Mateja Vraničar Erman l.r.

Ministrica
za finance

**658. Pravilnik o spremembah in dopolnitvah
Pravilnika o načinu izdaje dovoljenja
za prebivanje, načinu zajemanja prstnih
odtisov in načinu označitve prenehanja
dovoljenja za prebivanje**

Na podlagi šestega odstavka 58. člena Zakona o tujcih (Uradni list RS, št. 1/18 – uradno prečiščeno besedilo) izdaja ministrica za notranje zadeve v soglasju z ministrico za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti

P R A V I L N I K

o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o načinu izdaje dovoljenja za prebivanje, načinu zajemanja prstnih odtisov in načinu označitve prenehanja dovoljenja za prebivanje

1. člen

V Pravilniku o načinu izdaje dovoljenja za prebivanje, načinu zajemanja prstnih odtisov in načinu označitve prenehanja dovoljenja za prebivanje (Uradni list RS, št. 62/15 in 79/15) se priloga 1 nadomesti z novo priložnostjo 1, ki je kot priloga 1 sestavni del tega pravilnika.

2. člen

V prilogi 2 se obrazec št. 4/2 nadomesti z novim obrazcem št. 4/2, za obrazcem št. 15/2 pa se dodajo novi obrazci št. 16/2, št. 17/2, št. 18/2, št. 19/2, št. 20/2 in št. 21/2, ki so kot priloga 2 sestavni del tega pravilnika.

KONČNA DOLOČBA

3. člen

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 007-409/2017

Ljubljana, dne 12. januarja 2018

EVA 2017-1711-0010

mag. Vesna Györkös Žnidar l.r.

Ministrica
za notranje zadeve

Soglašam!

dr. Anja Kopač Mrak l.r.

Ministrica
za delo, družino,
socialne zadeve in enake možnosti

Priloga 1

Priloga 1: Obrazci prošenj za izdajo dovoljenja za prebivanje

OPOMBA: Besedilo obrazcev prošenj za izdajo dovoljenja za prebivanje je lahko prevedeno v tuje jezike.

Obrazec št. 1/1

REPUBLIKA SLOVENIJA.....
(organ, pristojen za sprejem prošnje)**PROŠNJA ZA IZDAJO – PODALJŠANJE**
(ustrezno obkrožiti)**ENOTNEGA DOVOLJENJA ZA PREBIVANJE IN DELO**
(37. člen Zakona o tujcih)

prostor za fotografijo
ali referenčna številka
iz elektronskega
odložišča fotografij

1. EMŠO, če je določena:				
2. Priimek in ime:				
3. Priimek pred sklenitvijo zakonske zveze:				
4. Spol:		5. Državljanstvo:		
6. Rojstni datum (dan, mesec, leto):		7. Zakonski stan:		
8. Rojstni kraj (država, kraj):				
9 ¹ . Imetnik vizuma za dolgoročno prebivanje		DA / NE	Tujec, ki mu je prenehal status mednarodne zaščite	DA / NE
Nekdanji imetnik modre karte EU		DA / NE	Oseba s priznano subsidiarno zaščito	DA / NE
Nekdanji imetnik enotnega dovoljenja ICT		DA / NE		
10. Zadnje stalno oziroma začasno prebivališče v tujini ali v Republiki Sloveniji (država, kraj, ulica in hišna številka):				
11 ² . Nameravani kraj prebivanja v Republiki Sloveniji oziroma sedanje začasno prebivališče v Republiki Sloveniji (naselje, ulica in hišna številka):				
12 ³ . Naslov, na katerega naj se vlagatelju vročajo pošiljke (država, kraj, ulica in hišna številka):				

¹ Polje 9 se izpolni, kadar ima tujec v Republiki Sloveniji izdan vizum za dolgoročno prebivanje, če je tujec nekdanji imetnik modre karte EU ali nekdanji imetnik enotnega dovoljenja za osebo, premeščeno znotraj gospodarske družbe (ICT) oziroma, če je tujcu prenehal status mednarodne zaščite iz razlogov, določenih v zakonu, ki ureja mednarodno zaščito, ali če je oseba s priznano subsidiarno zaščito.

² Polje 11 se izpolni v primeru prošnje za izdajo prvega enotnega dovoljenja.

³ Polje 12 se izpolni v primeru prošnje za podaljšanje enotnega dovoljenja.

13. Datum vstopa na območje Republike Slovenije:	14. Razlog ali namen prebivanja v Republici Sloveniji:
15. Način zagotovitve (viri) sredstev za preživetje:	
16. Vrsta in številka potnega lista oziroma druge listine, datum in kraj izdaje ter njena veljavnost:	
17. Podatek o zdravstvenem zavarovanju:	18. Davčna številka:
19. Firma ali ime delodajalca oziroma naročnika storitve:	
20. Sedež ali naslov delodajalca oziroma naročnika storitve:	
21. Podatek o prijavi potrebe po delavcu , ki jo pri Zavodu Republike Slovenije za zaposlovanje na obrazcu »PDM - kontrola trga dela« vloži delodajalec, pri katerem se bo tujec zaposlil (številka PDM obrazca):	
22. Matična številka delodajalca oziroma naročnika storitve:	23. Davčna številka delodajalca oziroma naročnika storitve:
24. Vrsta in stopnja strokovne izobrazbe ali nacionalna poklicna kvalifikacija:	
25. Koda poklica po standardni klasifikaciji poklicev, ki ga bo tujec opravljal:	26. Naziv delovnega mesta za katero se sklepa delovno razmerje:
27. Opis del in nalog delovnega mesta:	
28. Kraj opravljanja dela: (ustrezno obkrožiti) a) na sedežu delodajalca b) na terenu – lokacija:	
29. Poklicna oziroma strokovna izobrazba ali nacionalna poklicna kvalifikacija, ki se zahteva za zasedbo delovnega mesta:	
30. Druga potrebna dodatna znanja, ki se zahtevajo za zasedbo delovnega mesta:	
31. Datum vložitve prošnje:	32. Podpis vlagatelja:

IZPOLNI URADNA OSEBA

Številka izdane izkaznice dovoljenja za prebivanje oziroma odločbe/sklepa:	Datum izdaje:
Dovoljenje velja od: do:	Opombe:
Prošnjo sprejel:	Prošnjo rešil:
Podatek o roki in prstu, s katere je bil zajet prstni odtis:	
LEVA: kazalec, sredinec, prstanec, palec	DESNA: kazalec, sredinec, prstanec, palec
Nezmožnost zajema prstnih odtisov	TRAJNA ZAČASNA

A - Prošnji za izdajo prvega enotnega dovoljenja na podlagi soglasja zavoda za zaposlitev (17. člen Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev) je treba priložiti:

- fotografijo tujca ali referenčno številko iz elektronskega odložišča fotografij;
- potni list ali overjeno fotokopijo potnega lista tujca;
- dokazilo o ustreznem zdravstvenem zavarovanju, ki krije vsaj nujne zdravstvene storitve v Republiki Sloveniji, kadar tujec navede, da v Republiki Sloveniji ni obvezno zdravstveno zavarovan;
- dokazilo o zadostnih sredstvih za preživetje;

- potrdilo iz kazenske evidence matične države tujca;
- pogodbo o zaposlitvi, podpisano s strani delodajalca;
- dokazilo o ustreznih izobrazbi ali poklicni kvalifikaciji tujca oziroma o izpolnjevanju drugih pogojev, ki jih zahteva delodajalec;
- podpisano izjavo delodajalca ali zagotavlja nastanitev tujca ali ne.

V primeru delodajalca, ki je registriran manj kot šest mesecev, je treba vlogi priložiti izjavo delodajalca in dokazilo o tem, da je pred vložitvijo prošnje za izdajo enotnega dovoljenja zaradi zaposlitve tujca investiral najmanj 50.000 eurov v dejavnost, v okviru katere bo tujec opravljal delo (drugi odstavek 17. člena Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev).

V postopku izdaje enotnega dovoljenja bosta upravna enota in Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje po uradni dolžnosti pridobila naslednje podatke:

- o obveznem zdravstvenem zavarovanju v Republiki Sloveniji, kadar tujec pri dokazilu o zdravstvenem zavarovanju navede, da je v Republiki Sloveniji obvezno zdravstveno zavarovan;
- iz kazenske evidence, evidence pravnomočnih sodb oziroma sklepov o prekrških, ki jo v Republiki Sloveniji vodi Ministrstvo za pravosodje;
- iz evidenc o pravnomočnih odločbah o prekrških, ki jih vodijo prekrškovni organi v Republiki Sloveniji;
- o vloženi pravnomočni obtožnici in izdani nepravnomočni sodbi, ki jih vodi pristojno sodišče;
- iz evidenc, ki jih vodi davčni organ o zapadlih neplačanih davčnih obveznostih in o davčnih prekrških, ki so označeni kot davčna tajnost;
- da v evidenci brezposelnih oseb ni ustrezne brezposelne osebe;
- da je delodajalec ustrezno registriran ali vpisan v registru kmetijskih gospodarstev oziroma v poslovnem registru za opravljanje dejavnosti, v okviru katere bo tujec opravljal delo;
- da delodajalec ni v postopku likvidacije ali stečaja;
- da delodajalec aktivno posluje;
- da je delodajalec za dohodke iz delovnega razmerja za zadnjih šest mesecev pred mesecem vložitve prošnje ali za čas poslovanja, če je ta krajši od šest mesecev, predlagal obračune davčnega odtegljaja za dohodke iz delovnega razmerja, če je zaposloval delavce, in nima neporavnanih zapadlih davčnih obveznosti;
- da ni izkoriščena kvota, s katero se omeji število tujcev na trgu dela.

B - Prošnji za izdajo ali podaljšanje enotnega dovoljenja zaradi zaposlitve na podlagi soglasja zavoda za zaposlitev, samozaposlitev ali delo (14. člen Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev) (ustrezno obkrožiti) je treba priložiti:

B1 Tujec z najmanj poklicno izobrazbo ali pridobljeno nacionalno poklicno kvalifikacijo v Republiki Sloveniji, ki je bil v zadnjih 24 mesecih pred vložitvijo prošnje najmanj 20 mesecev prijavljen v socialno zavarovanje kot zaposlena oseba:

- fotografijo tujca ali referenčno številko iz elektronskega odložišča fotografij;
- potni list ali overjeno fotokopijo potnega lista tujca;
- dokazilo o ustreznem zdravstvenem zavarovanju, ki krije vsaj nujne zdravstvene storitve v Republiki Sloveniji, kadar tujec navede, da v Republiki Sloveniji ni obvezno zdravstveno zavarovan;
- dokazilo o zadostnih sredstvih za preživljanje;
- potrdilo iz kazenske evidence matične države tujca vedno v primeru prošnje za izdajo prvega dovoljenja, v ostalih primerih pa, če organ tako zahteva;
- dokazilo o najmanj poklicni izobrazbi ali pridobljeni nacionalni poklicni kvalifikaciji v Republiki Sloveniji v skladu s sedmim, osmim ali devetim odstavkom 12. člena Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev.

B2 Tujec, ki je bil v zadnjih treh letih pred vložitvijo prošnje najmanj 30 mesecev prijavljen v socialno zavarovanje kot zaposlena oseba:

- fotografijo tujca ali referenčno številko iz elektronskega odložišča fotografij;
- potni list ali overjeno fotokopijo potnega lista tujca;
- dokazilo o ustreznem zdravstvenem zavarovanju, ki krije vsaj nujne zdravstvene storitve v Republiki Sloveniji, kadar tujec navede, da v Republiki Sloveniji ni obvezno zdravstveno zavarovan;
- dokazilo o zadostnih sredstvih za preživljanje;
- potrdilo iz kazenske evidence matične države tujca vedno v primeru prošnje za izdajo prvega dovoljenja, v ostalih primerih pa, če organ tako zahteva.

B3 Tujec, ki je zadnji letnik šolanja končal v Republiki Sloveniji in pridobil najmanj visokošolsko izobrazbo:

- fotografijo tujca ali referenčno številko iz elektronskega odložišča fotografij;

- potni list ali overjeno fotokopijo potnega lista tujca;
- dokazilo o ustreznem zdravstvenem zavarovanju, ki krije vsaj nujne zdravstvene storitve v Republiki Sloveniji, kadar tujec navede, da v Republiki Sloveniji ni obvezno zdravstveno zavarovan;
- dokazilo o zadostnih sredstvih za preživljanje;
- potrdilo iz kazenske evidence matične države tujca vedno v primeru prošnje za izdajo prvega dovoljenja, v ostalih primerih pa, če organ tako zahteva;
- dokazilo, da je v obdobju zadnjih dveh let pred vložitvijo prošnje pridobil najmanj visokošolsko izobrazbo v Republiki Sloveniji, v skladu z osmim odstavkom 12. člena Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev;
- pogodbo o zaposlitvi, podpisano s strani delodajalca ali drugo dokazilo o nameravani zaposlitvi ali samozaposlitvi.

B4 Tujec, ki je v Republiki Sloveniji zaključil program raziskovalnega dela:

- fotografijo tujca ali referenčno številko iz elektronskega odložišča fotografij;
- potni list ali overjeno fotokopijo potnega lista tujca;
 - dokazilo o ustreznem zdravstvenem zavarovanju, ki krije vsaj nujne zdravstvene storitve v Republiki Sloveniji, kadar tujec navede, da v Republiki Sloveniji ni obvezno zdravstveno zavarovan;
 - dokazilo o zadostnih sredstvih za preživljanje;
 - potrdilo iz kazenske evidence matične države tujca vedno v primeru prošnje za izdajo prvega dovoljenja, v ostalih primerih pa, če organ tako zahteva;
 - dokazilo, da je tujec v obdobju zadnjih dveh let pred vložitvijo prošnje zaključil program raziskovalnega dela v Republiki Sloveniji (potrdilo raziskovalne organizacije o zaključku raziskovalnega dela);
 - pogodbo o zaposlitvi, podpisano s strani delodajalca ali drugo dokazilo o nameravani zaposlitvi ali samozaposlitvi.

V postopku izdaje enotnega dovoljenja bosta upravna enota in Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje po uradni dolžnosti pridobila naslednje podatke:

- o obveznem zdravstvenem zavarovanju v Republiki Sloveniji, kadar tujec pri dokazilu o zdravstvenem zavarovanju navede, da je v Republiki Sloveniji obvezno zdravstveno zavarovan;
- iz kazenske evidence, evidence pravnomočnih sodb oziroma sklepov o prekrških, ki jo v Republiki Sloveniji vodi Ministrstvo za pravosodje;
- iz evidenc o pravnomočnih odločbah o prekrških, ki jih vodijo prekrškovni organi v Republiki Sloveniji;
- o vloženih pravnomočnih obtožnicah in izdanih nepravnomočnih sodbah, ki jih vodi pristojno sodišče;
- iz evidenc, ki jih vodi davčni organ o zapadlih neplačanih davčnih obveznostih in o davčnih prekrških, ki so označeni kot davčna tajnost;
- da je bil tujec v zadnjih 24 mesecih najmanj 20 mesecev prijavljen v socialno zavarovanje kot zaposlena oseba v Republiki Sloveniji ali da je bil tujec v zadnjih treh letih najmanj 30 mesecev prijavljen v socialno zavarovanje kot zaposlena oseba v Republiki Sloveniji.

C - Prošnji za podaljšanje enotnega dovoljenja zaradi zaposlitve na podlagi soglasja zavoda k podalšanju enotnega dovoljenja za namen zaposlitve (18. člen Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev) je treba priložiti:

- fotografijo tujca ali referenčno številko iz elektronskega odložišča fotografij;
- potni list ali overjeno fotokopijo potnega lista tujca;
- dokazilo o ustreznem zdravstvenem zavarovanju, ki krije vsaj nujne zdravstvene storitve v Republiki Sloveniji, kadar tujec navede, da v Republiki Sloveniji ni obvezno zdravstveno zavarovan;
- dokazilo o zadostnih sredstvih za preživljanje;
- potrdilo iz kazenske evidence matične države tujca, če ga organ zahteva;
- pogodbo o zaposlitvi, podpisano s strani delodajalca.

V postopku izdaje enotnega dovoljenja bosta upravna enota in Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje po uradni dolžnosti pridobila naslednje podatke:

- o obveznem zdravstvenem zavarovanju v Republiki Sloveniji, kadar tujec pri dokazilu o zdravstvenem zavarovanju navede, da je v Republiki Sloveniji obvezno zdravstveno zavarovan;
- iz kazenske evidence, evidence pravnomočnih sodb oziroma sklepov o prekrških, ki jo v Republiki Sloveniji vodi Ministrstvo za pravosodje;
- iz evidenc o pravnomočnih odločbah o prekrških, ki jih vodijo prekrškovni organi v Republiki Sloveniji;
- o vloženih pravnomočnih obtožnicah in izdanih nepravnomočnih sodbah, ki jih vodi pristojno sodišče;
- iz evidenc, ki jih vodi davčni organ o zapadlih neplačanih davčnih obveznostih in o davčnih prekrških, ki so označeni kot davčna tajnost;
- da je delodajalec za dohodke iz delovnega razmerja za zadnjih šest mesecev pred mesecem vložitve prošnje ali za čas poslovanja, če je ta krajši od šest mesecev, predlagal obračune davčnega odtegljaja za dohodke iz

delovnega razmerja, če je zaposloval delavce, in nima neporavnanih zapadlih davčnih obveznosti; da je tujec neprekinjeno prijavljen v obvezna socialna zavarovanja od dneva nastopa dela.

D - Prošnji za izdajo prvega enotnega dovoljenja na podlagi soglasja zavoda za usposabljanja ali izpopolnjevanja tujcev (25. člen Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev) je treba priložiti:

- fotografijo tujca ali referenčno številko iz elektronskega odložišča fotografij;
- potni list ali overjeno fotokopijo potnega lista tujca;
- dokazilo o ustreznem zdravstvenem zavarovanju, ki krije vsaj nujne zdravstvene storitve v Republiki Sloveniji, kadar tujec navede, da v Republiki Sloveniji ni obvezno zdravstveno zavarovan;
- dokazilo o zadostnih sredstvih za preživljanje;
- potrdilo iz kazenske evidence matične države tujca;
- podpisano pogodbo o zaposlitvi za namen usposabljanja ali izpopolnjevanja ali pogodbo civilnega prava za usposabljanje ali izpopolnjevanje tujca;
- mnenje gospodarskega združenja, pristojne zbornice ali ministrstva, pristojnega za področje dejavnosti.

Če usposabljanje in izpopolnjevanje izvaja gospodarsko združenje, pristojna zbornica ali ministrstvo, pristojno za področje dejavnosti, mnenje iz zadnje alineje ni potrebno.

D1 Prošnji za podaljšanje enotnega dovoljenja na podlagi soglasja zavoda za usposabljanje in izpopolnjevanje (peti odstavek 25. člena Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev) je treba priložiti:

- fotografijo tujca ali referenčno številko iz elektronskega odložišča fotografij;
- potni list ali overjeno fotokopijo potnega lista tujca;
- dokazilo o ustreznem zdravstvenem zavarovanju, ki krije vsaj nujne zdravstvene storitve v Republiki Sloveniji, kadar tujec navede, da v Republiki Sloveniji ni obvezno zdravstveno zavarovan;
- dokazilo o zadostnih sredstvih za preživljanje;
- potrdilo iz kazenske evidence matične države tujca, če ga organ zahteva;
- izjavo o razlogih za podaljšanje izvajanja programa usposabljanja ali izpopolnjevanja;
- ustrezno pogodbo o zaposlitvi ali pogodbo civilnega prava.

V postopku izdaje enotnega dovoljenja bosta upravna enota in Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje po uradni dolžnosti pridobila naslednje podatke:

- o obveznem zdravstvenem zavarovanju v Republiki Sloveniji, kadar tujec pri dokazilu o zdravstvenem zavarovanju navede, da je v Republiki Sloveniji obvezno zdravstveno zavarovan;
- iz kazenske evidence, evidence pravnomočnih sodb oziroma sklepov o prekrških, ki jo v Republiki Sloveniji vodi Ministrstvo za pravosodje;
- iz evidenc o pravnomočnih odločbah o prekrških, ki jih vodijo prekrškovni organi v Republiki Sloveniji;
- o vloženih pravnomočnih obtožnicah in izdanih nepravnomočnih sodbah, ki jih vodi pristojno sodišče;
- iz evidenc, ki jih vodi davčni organ o zapadlih neplačanih davčnih obveznostih in o davčnih prekrških, ki so označeni kot davčna tajnost;
- da tujec še ni bil vključen v vsebinsko podoben program usposabljanja ali izpopolnjevanja;
- je naročnik dela ali delodajalec za dohodke iz delovnega razmerja za zadnjih šest mesecev pred mesecem vložitve prošnje ali za čas poslovanja, če je ta krajši od šest mesecev, predlagal obračune davčnega odtegljaja za dohodke iz delovnega razmerja, če je zaposloval delavce, in nima neporavnanih zapadlih davčnih obveznosti.

E - Prošnji za izdajo ali podaljšanje enotnega dovoljenja na podlagi soglasja zavoda za individualne storitve tujcev (26. člen Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev) je treba priložiti:

- fotografijo tujca ali referenčno številko iz elektronskega odložišča fotografij;
- potni list ali overjeno fotokopijo potnega lista tujca;
- dokazilo o ustreznem zdravstvenem zavarovanju, ki krije vsaj nujne zdravstvene storitve v Republiki Sloveniji, kadar tujec navede, da v Republiki Sloveniji ni obvezno zdravstveno zavarovan;
- dokazilo o zadostnih sredstvih za preživljanje;
- potrdilo iz kazenske evidence matične države tujca vedno v primeru prošnje za izdajo prvega dovoljenja, v ostalih primerih pa, če organ tako zahteva;
- sklenjeno pogodbo civilnega prava;
- dokazilo o posebnem specialističnem znanju tujca (posebni tečaji, priporočila, ipd.)

V postopku izdaje enotnega dovoljenja bosta upravna enota in Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje po uradni dolžnosti pridobila naslednje podatke:

- o obveznem zdravstvenem zavarovanju v Republiki Sloveniji, kadar tujec pri dokazilu o zdravstvenem zavarovanju navede, da je v Republiki Sloveniji obvezno zdravstveno zavarovan;
- iz kazenske evidence, evidence pravnomočnih sodb oziroma sklepov o prekrških, ki jo v Republiki Sloveniji vodi Ministrstvo za pravosodje;
- iz evidenc o pravnomočnih odločbah o prekrških, ki jih vodijo prekrškovni organi v Republiki Sloveniji;
- o vloženih pravnomočnih obtožnicah in izdanih nepravnomočnih sodbah, ki jih vodi pristojno sodišče;
- iz evidenc, ki jih vodi davčni organ o zapadlih neplačanih davčnih obveznostih in o davčnih prekrških, ki so označeni kot davčna tajnost;
- v primeru, da je naročnik pravna ali fizična oseba, registrirana za opravljanje dejavnosti – podatek o registraciji ali vpisu v ustrezen register.

F - Prošnji za izdajo prvega enotnega dovoljenja na podlagi soglasja zavoda za zastopnika (27. člen Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev) je treba priložiti:

- fotografijo tujca ali referenčno številko iz elektronskega odložišča fotografij;
- potni list ali overjeno fotokopijo potnega lista tujca;
- dokazilo o ustreznem zdravstvenem zavarovanju, ki krije vsaj nujne zdravstvene storitve v Republiki Sloveniji, kadar tujec navede, da v Republiki Sloveniji ni obvezno zdravstveno zavarovan;
- dokazilo o zadostnih sredstvih za preživljanje;
- potrdilo iz kazenske evidence matične države;
- pogodbo o zaposlitvi, podpisano s strani delodajalca ali s strani naročnika dela podpisano pogodbo civilnega prava.

V primeru delodajalca, ki je registriran manj kot šest mesecev, je treba prošnji priložiti izjavo delodajalca in dokazilo o tem, da je pred vložitvijo prošnje za izdajo enotnega dovoljenja zaradi zaposlitve tujca investiral najmanj 50.000 eurov v dejavnost, v okviru katere bo tujec opravljal delo (tretji odstavek 27. člena Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev).

F1 Prošnji za podaljšanje enotnega dovoljenja na podlagi soglasja zavoda za zastopnika (osmi odstavek 27. člen Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev) je treba priložiti:

- fotografijo tujca ali referenčno številko iz elektronskega odložišča fotografij;
- potni list ali overjeno fotokopijo potnega lista tujca;
- dokazilo o ustreznem zdravstvenem zavarovanju, ki krije vsaj nujne zdravstvene storitve v Republiki Sloveniji, kadar tujec navede, da v Republiki Sloveniji ni obvezno zdravstveno zavarovan;
- dokazilo o zadostnih sredstvih za preživljanje;
- potrdilo iz kazenske evidence matične države tujca, če ga organ zahteva;
- pogodbo o zaposlitvi, podpisano s strani delodajalca ali s strani naročnika dela podpisano pogodbo civilnega prava.

V postopku izdaje enotnega dovoljenja bosta upravna enota in Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje po uradni dolžnosti pridobila naslednje podatke:

- o obveznem zdravstvenem zavarovanju v Republiki Sloveniji, kadar tujec pri dokazilu o zdravstvenem zavarovanju navede, da je v Republiki Sloveniji obvezno zdravstveno zavarovan;
- iz kazenske evidence, evidence pravnomočnih sodb oziroma sklepov o prekrških, ki jo v Republiki Sloveniji vodi Ministrstvo za pravosodje;
- iz evidenc o pravnomočnih odločbah o prekrških, ki jih vodijo prekrškovni organi v Republiki Sloveniji;
- o vloženih pravnomočnih obtožnicah in izdanih nepravnomočnih sodbah, ki jih vodi pristojno sodišče;
- iz evidenc, ki jih vodi davčni organ o zapadlih neplačanih davčnih obveznostih in o davčnih prekrških, ki so označeni kot davčna tajnost;
- da delodajalec aktivno posluje;
- je naročnik dela ali delodajalec za dohodke iz delovnega razmerja za zadnjih šest mesecev pred mesecem vložitve prošnje ali za čas poslovanja, če je ta krajši od šest mesecev, predlagal obračune davčnega odtegljaja za dohodke iz delovnega razmerja, če je zaposloval delavce, in nima neporavnanih zapadlih davčnih obveznosti; da je zastopnik vpisan v ustreznem registru;
- da ni izkoriščena kvota, s katero se omeji število tujcev na trgu dela.

G – Prošnji za izdajo ali podaljšanje enotnega dovoljenja, pri katerem soglasje Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje ni potrebno (šesti odstavek 37.a člena Zakona o tujcih), je treba priložiti:

- fotografijo tujca ali referenčno številko iz elektronskega odložišča fotografij;
- potni list ali overjeno fotokopijo potnega lista tujca;
- dokazilo o ustreznem zdravstvenem zavarovanju, ki krije vsaj nujne zdravstvene storitve v Republiki Sloveniji, kadar tujec navede, da v Republiki Sloveniji ni obvezno zdravstveno zavarovan;
- dokazilo o zadostnih sredstvih za preživljanje;
- potrdilo iz kazenske evidence matične države tujca vedno v primeru prošnje za izdajo prvega dovoljenja, v ostalih primerih pa, če organ tako zahteva.

G1 - oseba, ki namerava v Republiki Sloveniji opravljati duhovniški poklic ali redovniško dejavnost v okviru registrirane verske skupnosti oziroma oseba, ki bo organizirala oziroma vodila karitativno in humanitarno dejavnost v okviru priznane humanitarne organizacije ali registrirane verske skupnosti: potrdilo registrirane verske skupnosti o opravljanju dejavnosti v tej skupnosti oziroma potrdilo priznane humanitarne organizacije o organiziranju oziroma vodenju karitativne in humanitarne dejavnosti v tej organizaciji.

G2 - poročevalec za tuje medije ali tuj dopisnik: dokazilo o akreditaciji v Republiki Sloveniji oziroma o postopku podaljšanja akreditacije.

G3 - tujec, ki uveljavlja interes Republike Slovenije na gospodarskem področju oziroma na področju izobraževanja, znanosti in kulture: mnenje pristojnega ministrstva o obstoju interesa Republike Slovenije.

V postopku izdaje enotnega dovoljenja bo upravna enota po uradni dolžnosti pridobila naslednje podatke:

- o obveznem zdravstvenem zavarovanju v Republiki Sloveniji, kadar tujec pri dokazilu o zdravstvenem zavarovanju navede, da je v Republiki Sloveniji obvezno zdravstveno zavarovan;
- iz kazenske evidence, evidence pravnomočnih sodb oziroma sklepov o prekrških, ki jo v Republiki Sloveniji vodi Ministrstvo za pravosodje;
- iz evidenc o pravnomočnih odločbah o prekrških, ki jih vodijo prekrškovni organi v Republiki Sloveniji;
- o vloženih pravnomočnih obtožnicah in izdanih nepravnomočnih sodbah, ki jih vodi pristojno sodišče;
- iz evidenc, ki jih vodi davčni organ o zapadlih neplačanih davčnih obveznostih in o davčnih prekrških, ki so označeni kot davčna tajnost.

ZAMENJAVO DELODAJALCA – ZA ZAPOSLOITEV PRI VEČ DELODAJALCIH
(peti odstavek 37. člena Zakona o tujcih)

1. EMŠO, če je določena:	
2. Priimek in ime:	
3. Priimek pred sklenitvijo zakonske zveze:	
4. Spol:	5. Državljanstvo:
6. Rojstni datum (dan, mesec, leto):	7. Rojstni kraj (država, kraj):
8. Začasno prebivališče v Republiki Sloveniji (naselje, ulica in hišna številka):	
9. Datum izdaje enotnega dovoljenja in njegova veljavnost do:	
10. Podatek o zdravstvenem zavarovanju:	
11. Trenutni delodajalec in delovno mesto :	
12. Trenutni delodajalec in bodoče delovno mesto:	
13. Bodoči delodajalec oziroma delodajalci in delovno mesto pri bodočem delodajalcu / delodajalcih:	
14. Firma ali ime bodočega delodajalca:	
15. Sedež ali naslov bodočega delodajalca:	
16. Matična številka bodočega delodajalca:	17. Davčna številka bodočega delodajalca:
18. Vrsta in stopnja strokovne izobrazbe ali nacionalna poklicna kvalifikacija tujca:	
19. Koda poklica po standardni klasifikaciji poklicev, ki ga bo tujec opravljal:	20. Naziv delovnega mesta za katero se sklepa delovno razmerje:
21. Opis del in nalog delovnega mesta:	
22. Kraj opravljanja dela: (ustrezno obkroži) a) na sedežu delodajalca b) na terenu -lokacija	
23. Poklicna oziroma strokovna izobrazba ali nacionalna poklicna kvalifikacija, ki se zahteva za zasedbo delovnega mesta:	
24. Druga potrebna dodatna znanja, ki se zahtevajo za zasedbo delovnega mesta:	

25. Datum vložitve prošnje:	26. Podpis vlagatelja:
-----------------------------	------------------------

IZPOLNI URADNA OSEBA

Številka izdane izkaznice dovoljenja za prebivanje oziroma odločbe/sklepa	Datum izdaje:
Dovoljenje velja od: do:	Opombe:
Prošnjo sprejel:	Prošnjo rešil:

A - Prošnja za odobritev zamenjave delovnega mesta (prvi odstavek 19. člena Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev):

V postopku podaje soglasja k pisni odobritvi za zamenjavo delovnega mesta bo Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje po uradni dolžnosti preveril, da v evidenci brezposelnih oseb ni ustrezne brezposelne osebe.

B- Prošnji za odobritev zamenjave delodajalca (tretji odstavek 19. člena Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev) je treba priložiti:

- pogodbo o zaposlitvi, podpisano s strani delodajalca;
- dokazilo o ustrezni izobrazbi ali poklicni kvalifikaciji tujca oziroma o izpolnjevanju drugih pogojev, ki jih zahteva delodajalec (sedmi, osmi ali deveti odstavek 12. člena Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev);
- podpisano izjavo delodajalca ali zagotavlja nastanitev tujca ali ne.

V primeru delodajalca, ki je registriran manj kot šest mesecev, je treba prošnji priložiti izjavo delodajalca in dokazilo o tem, da je pred vložitvijo prošnje za izdajo enotnega dovoljenja zaradi zaposlitve tujca investiral najmanj 50.000 eurov v dejavnost, v okviru katere bo tujec opravljal delo (tretji odstavek 27. člena Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev).

V postopku podaje soglasja k pisni odobritvi za zamenjavo delodajalca bo Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje po uradni dolžnosti pridobil podatke:

- da v evidenci brezposelnih oseb ni ustrezne brezposelne osebe;
- da je delodajalec ustrezno registriran ali vpisan v registru kmetijskih gospodarstev oziroma v poslovnem registru za opravljanje dejavnosti, v okviru katere bo tujec opravljal delo;
- da delodajalec ni v postopku likvidacije ali stečaja;
- da delodajalec aktivno posluje
- da je delodajalec za dohodke iz delovnega razmerja za zadnjih šest mesecev pred mesecem vložitve prošnje ali za čas poslovanja, če je ta krajši od šest mesecev, predlagal obračune davčnega odtegljaja za dohodke iz delovnega razmerja, če je zaposloval delavce, in nima neporavnanih zapadlih davčnih obveznosti. .

C- Prošnji za zaposlitev pri dveh ali več delodajalcih (četrti odstavek 19. člena Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev) je treba priložiti:

- pogodbo o zaposlitvi, podpisano s strani delodajalca;
- dokazilo o ustrezni visokošolski izobrazbi tujca oziroma o izpolnjevanju drugih pogojev, ki jih zahteva delodajalec (sedmi, osmi ali deveti odstavek 12. člena Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev);
- sporazum med novim delodajalcem, tujcem in delodajalcem, pri katerem je tujec že zaposlen;

- podpisano izjavo delodajalca ali zagotavlja nastanitev tujca ali ne.

V primeru delodajalca, ki je registriran manj kot šest mesecev, je treba prošnji priložiti izjavo delodajalca in dokazilo o tem, da je pred vložitvijo prošnje za izdajo enotnega dovoljenja zaradi zaposlitve tujca investiral najmanj 50.000 eurov v dejavnost, v okviru katere bo tujec opravljal delo (tretji odstavek 27. člena Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev).

V postopku podaje soglasja k pisni odobritvi za zaposlitev pri dveh ali več delodajalcih bo Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje po uradni dolžnosti pridobil podatke:

- da je od dneva vključitve v socialna zavarovanja na podlagi prva zaposlitve potekel najmanj en mesec;
- da v evidenci brezposelnih oseb ni ustrezne brezposelne osebe;
- da je delodajalec ustrezno registriran ali vpisan v registru kmetijskih gospodarstev oziroma v poslovnem registru za opravljanje dejavnosti, v okviru katere bo tujec opravljal delo;
- da delodajalec ni v postopku likvidacije ali stečaja;
- da delodajalec aktivno posluje;
- da je delodajalec za dohodke iz delovnega razmerja za zadnjih šest mesecev pred mesecem vložitve prošnje ali za čas poslovanja, če je ta krajši od šest mesecev, predlagal obračune davčnega odtegljaja za dohodke iz delovnega razmerja, če je zaposloval delavce, in nima neporavnanih zapadlih davčnih obveznosti. .

REPUBLIKA SLOVENIJA

.....
(organ, pristojen za sprejem prošnje)

PROŠNJA ZA IZDAJO – PODALJŠANJE

(ustrezno obkrožiti)

ENOTNEGA DOVOLJENJA
ZARADI OPRAVLJANJA DELA KOT SAMOZAPOSLENA OSEBA
(37.b člen Zakona o tujcih)

prostor za fotografijo
ali referenčna številka
iz elektronskega
odložišča fotografij

1. EMŠO, če je določena:				
2. Priimek in ime:				
3. Priimek pred sklenitvijo zakonske zveze:				
4. Spol:		5. Državljanstvo:		
6. Rojstni datum (dan, mesec, leto):		7. Zakonski stan:		
8. Rojstni kraj (država, kraj):				
9 ¹ . Imetnik vizuma za dolgoročno prebivanje		DA / NE	Tujec, ki mu je prenehal status mednarodne zaščite	DA / NE
Nekdanji imetnik modre karte EU		DA / NE	Oseba s priznano subsidiarno zaščito	DA / NE
Nekdanji imetnik enotnega dovoljenja ICT		DA / NE		
10. Zadnje stalno oziroma začasno prebivališče v tujini ali v Republiki Sloveniji (država, kraj, ulica in hišna številka):				
11 ² . Nameravani kraj prebivanja v Republiki Sloveniji oziroma sedanje začasno prebivališče v Republiki Sloveniji (naselje, ulica in hišna številka):				
12 ³ . Naslov, na katerega naj se vlagatelju vročajo pošiljke (država, kraj, ulica in hišna številka):				
13. Datum vstopa na območje Republike Slovenije:			14. Razlog ali namen prebivanja v Republiki Sloveniji:	

¹ Polje 9 se izpolni, kadar ima tujec v Republiki Sloveniji izdan vizum za dolgoročno prebivanje, če je tujec nekdanji imetnik modre karte EU ali nekdanji imetnik enotnega dovoljenja za osebo, premeščeno znotraj gospodarske družbe (ICT) oziroma, če je tujcu prenehal status mednarodne zaščite iz razlogov, določenih v zakonu, ki ureja mednarodno zaščito, ali če je oseba s priznano subsidiarno zaščito.

² Polje 11 se izpolni v primeru prošnje za izdajo prvega enotnega dovoljenja,

³ Polje 12 se izpolni v primeru prošnje za podaljšanje enotnega dovoljenja.

15. Način zagotovitve (viri) sredstev za preživljanje:	
16. Podatek o zdravstvenem zavarovanju:	
17. Vrsta in številka potnega lista oziroma druge listine, datum in kraj izdaje ter njena veljavnost (do):	
18. Matična številka osebne gospodarske družbe ali podjetnika posameznika:	19. Davčna številka osebne gospodarske družbe ali podjetnika posameznika:
20. Sedež ali naslov osebne gospodarske družbe ali podjetnika posameznika:	
21. Datum vložitve prošnje:	22. Podpis vlagatelja:

IZPOLNI URADNA OSEBA

Številka izdane izkaznice dovoljenja za prebivanje oziroma odločbe/sklepa:	Datum izdaje:
Dovoljenje velja od: do:	Opombe:
Prošnjo sprejel:	Prošnjo rešil:
Podatek o roki in prstu, s katere je bil zajet prstni odtis: LEVA: kazalec, sredinec, prstanec, palec DESNA: kazalec, sredinec, prstanec, palec	
Nezmožnost zajema prstnih odtisov TRAJNA ZAČASNA	

A - Prošnji za izdajo ali podaljšanje enotnega dovoljenja zaradi opravljanja dela kot samozaposlena oseba (15. člen Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev) je treba priložiti:

- fotografijo tujca ali referenčno številko iz elektronskega odložišča fotografij;
- potni list ali overjeno fotokopijo potnega lista tujca;
- dokazilo o ustreznem zdravstvenem zavarovanju, ki krije vsaj nujne zdravstvene storitve v Republiki Sloveniji, kadar tujec navede, da v Republiki Sloveniji ni obvezno zdravstveno zavarovan;
- dokazilo o zadostnih sredstvih za preživljanje;
- potrdilo iz kazenske evidence matične države tujca vedno v primeru prošnje za izdajo prvega dovoljenja, v ostalih primerih pa, če organ tako zahteva.

V postopku bo upravna enota po uradni dolžnosti pridobila naslednje podatke:

- o obveznem zdravstvenem zavarovanju v Republiki Sloveniji, kadar tujec pri dokazilu zdravstvenem zavarovanju navede, da je v Republiki Sloveniji obvezno zdravstveno zavarovan;
- iz kazenske evidence, evidence pravnomočnih sodb oziroma sklepov o prekrških, ki jo v Republiki Sloveniji vodi Ministrstvo za pravosodje;
- iz evidenc o pravnomočnih odločbah o prekrških, ki jih vodijo prekrškovni organi v Republiki Sloveniji;
- o vloženih pravnomočnih obtožnicah in izdanih nepravnomočnih sodbah, ki jih vodi pristojno sodišče;
- iz evidenc, ki jih vodi davčni organ o zapadlih neplačanih davčnih obveznostih in o davčnih prekrških, ki so označeni kot davčna tajnost;
- o tem, da tujec, ki se želi samozaposliti, v Republiki Sloveniji zakonito prebiva najmanj eno leto, razen kadar je tujec vpisan v poslovni register kot oseba, ki bo opravljala samostojno poklicno dejavnost.

B - Prošnji za izdajo ali podaljšanje enotnega dovoljenja zaradi opravljanja dela kot samozaposlena oseba na podlagi soglasja ZRSZ za zaposlitev, samozaposlitev ali delo (14. člen Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev) (ustrezno obkrožiti) je treba priložiti:

B1 - Tujec z najmanj poklicno izobrazbo ali pridobljeno nacionalno poklicno kvalifikacijo v Republiki Sloveniji, ki je bil v zadnjih 24 mesecih pred vložitvijo prošnje najmanj 20 mesecev prijavljen v socialno zavarovanje kot zaposlena oseba:

- fotografijo tujca ali referenčno številko iz elektronskega odložišča fotografij;
- potni list ali overjeno fotokopijo potnega lista tujca;
- dokazilo o ustreznem zdravstvenem zavarovanju, ki krije vsaj nujne zdravstvene storitve v Republiki Sloveniji, kadar tujec navede, da v Republiki Sloveniji ni obvezno zdravstveno zavarovan;
- dokazilo o zadostnih sredstvih za preživljanje;
- potrdilo iz kazenske evidence matične države tujca vedno v primeru prošnje za izdajo prvega dovoljenja, v ostalih primerih pa, če organ tako zahteva;
- dokazilo o najmanj poklicni izobrazbi ali pridobljeni nacionalni poklicni kvalifikaciji v Republiki Sloveniji v skladu s sedmim, osmim ali devetim odstavkom 12. člena Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev.

B2 - Tujec, ki je bil v zadnjih treh letih pred vložitvijo prošnje najmanj 30 mesecev prijavljen v socialno zavarovanje kot zaposlena oseba:

- fotografijo tujca ali referenčno številko iz elektronskega odložišča fotografij;
- potni list ali overjeno fotokopijo potnega lista tujca;
- dokazilo o ustreznem zdravstvenem zavarovanju, ki krije vsaj nujne zdravstvene storitve v Republiki Sloveniji, kadar tujec navede, da v Republiki Sloveniji ni obvezno zdravstveno zavarovan;
- dokazilo o zadostnih sredstvih za preživljanje;
- potrdilo iz kazenske evidence matične države tujca vedno v primeru prošnje za izdajo prvega dovoljenja, v ostalih primerih pa, če organ tako zahteva;

B3 - Tujec, ki je zadnji letnik šolanja končal v Republiki Sloveniji in pridobil najmanj visokošolsko izobrazbo:

- fotografijo tujca ali referenčno številko iz elektronskega odložišča fotografij;
- potni list ali overjeno fotokopijo potnega lista tujca;
- dokazilo o ustreznem zdravstvenem zavarovanju, ki krije vsaj nujne zdravstvene storitve v Republiki Sloveniji, kadar tujec navede, da v Republiki Sloveniji ni obvezno zdravstveno zavarovan;
- dokazilo o zadostnih sredstvih za preživljanje;
- potrdilo iz kazenske evidence matične države tujca vedno v primeru prošnje za izdajo prvega dovoljenja, v ostalih primerih pa, če organ tako zahteva;
- dokazilo, da je v obdobju zadnjih dveh let pred vložitvijo prošnje pridobil najmanj visokošolsko izobrazbo v Republiki Sloveniji, v skladu z osmim odstavkom 12. člena Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev;
- pogodbo o zaposlitvi, podpisano s strani delodajalca ali drugo dokazilo o nameravani zaposlitvi ali samozaposlitvi.

B4 - Tujec, ki je v Republiki Sloveniji zaključil program raziskovalnega dela:

- fotografijo tujca ali referenčno številko iz elektronskega odložišča fotografij;
- potni list ali overjeno fotokopijo potnega lista tujca;
- dokazilo o ustreznem zdravstvenem zavarovanju, ki krije vsaj nujne zdravstvene storitve v Republiki Sloveniji, kadar tujec navede, da v Republiki Sloveniji ni obvezno zdravstveno zavarovan;
- dokazilo o zadostnih sredstvih za preživljanje;
- potrdilo iz kazenske evidence matične države tujca vedno v primeru prošnje za izdajo prvega dovoljenja, v ostalih primerih pa, če organ tako zahteva;
- dokazilo, da je v obdobju zadnjih dveh let pred vložitvijo prošnje zaključil program raziskovalnega dela v Republiki Sloveniji (potrdilo raziskovalne organizacije o zaključku raziskovalnega dela);
- pogodbo o zaposlitvi, podpisano s strani delodajalca ali drugo dokazilo o nameravani zaposlitvi ali samozaposlitvi.

V postopku izdaje enotnega dovoljenja bosta upravna enota in Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje po uradni dolžnosti pridobila naslednje podatke:

- o obveznem zdravstvenem zavarovanju v Republiki Sloveniji, kadar tujec pri dokazilu o zdravstvenem zavarovanju navede, da je v Republiki Sloveniji obvezno zdravstveno zavarovan;
- iz kazenske evidence, evidence pravnomočnih sodb oziroma sklepov o prekrških, ki jo v Republiki Sloveniji vodi Ministrstvo za pravosodje;
- iz evidenc o pravnomočnih odločbah o prekrških, ki jih vodijo prekrškovni organi v Republiki Sloveniji;
- o vloženih pravnomočnih obtožnicah in izdanih nepravnomočnih sodbah, ki jih vodi pristojno sodišče;
- iz evidenc, ki jih vodi davčni organ o zapadlih neplačanih davčnih obveznostih in o davčnih prekrških, ki so označeni kot davčna tajnost. .

REPUBLIKA SLOVENIJA

(organ, pristojen za sprejem prošnje)

PROŠNJA ZA IZDAJO – PODALJŠANJE DOVOLJENJA
(ustrezno obkrožiti)ZA ZAČASNO PREBIVANJE ZARADI OPRAVLJANJA DELA
NA PODROČJU RAZISKAV ALI VISOKEGA ŠOLSTVA
(38. člen Zakona o tujcih)

prostor za fotografijo
ali referenčna številka
iz elektronskega
odložišča fotografij

1. EMŠO, če je določena:	
2. Priimek in ime:	
3. Priimek pred sklenitvijo zakonske zveze:	
4. Spol:	5. Državljanstvo:
6. Rojstni datum (dan, mesec, leto):	7. Rojstni kraj (država, kraj):
8. Zakonski stan:	9. Poklic:
10. Zadnje stalno oziroma začasno prebivališče v tujini ali v Republiki Sloveniji (država, kraj, ulica in hišna številka):	
11 ¹ . Nameravani kraj prebivanja v Republiki Sloveniji oziroma sedanje začasno prebivališče v Republiki Sloveniji (naselje, ulica in hišna številka):	
12 ² . Naslov, na katerega naj se vlagatelju vročajo pošiljke (država, kraj, ulica in hišna številka):	
13 ³ . Datum vstopa na območje Republike Slovenije:	14. Razlog ali namen prebivanja v Republiki Sloveniji:
15 ⁴ . Imetnik vizuma za dolgoročno prebivanje Nekdanji imetnik modre karte EU Nekdanji imetnik enotnega dovoljenja ICT	Tujec, ki mu je prenehal status mednarodne zaščite Oseba s priznano subsidiarno zaščito
DA / NE DA / NE DA / NE	DA / NE DA / NE

¹ Polje 11 se izpolni v primeru prošnje za izdajo prvega dovoljenja za začasno prebivanje.² Polje 12 se izpolni v primeru prošnje za podaljšanje dovoljenja za začasno prebivanje.³ Polje 13 se ne izpolni v primeru prošnje za izdajo prvega dovoljenja za začasno prebivanje, vložene na diplomatskem predstavništvu ali konzulatu Republike Slovenije v tujini.⁴ Polje 15 se izpolni, kadar ima tujec v Republiki Sloveniji izdan vizum za dolgoročno prebivanje, če je tujec nekdanji imetnik modre karte EU ali nekdanji imetnik enotnega dovoljenja za osebo, premeščeno znotraj gospodarske družbe (ICT) oziroma, če je tujcu prenehal status mednarodne zaščite iz razlogov, določenih v zakonu, ki ureja mednarodno zaščito, ali če je oseba s priznano subsidiarno zaščito.

16. Naziv raziskovalne organizacije ali visokošolskega zavoda iz RS, s katerim je sklenjen sporazum o gostovanju:	
17 ⁵ . Država članica EU, v kateri je izdano dovoljenje za prebivanje za raziskovalca, visokošolskega učitelja ali visokošolskega sodelavca in veljavnost dovoljenja (do):	
18. Način zagotovitve (viri) sredstev za preživljanje:	
19. Podatek o zdravstvenem zavarovanju:	
20. Vrsta in številka potnega lista oziroma druge listine, datum in kraj izdaje ter njena veljavnost:	
21. Datum vložitve prošnje:	22. Podpis vlagatelja:

⁵ Polje 17 se izpolni v primeru, če ima tujec izdano dovoljenje za začasno prebivanje zaradi opravljanja raziskovalnega ali pedagoškega dela v drugi državi članici in v Republiki Sloveniji opravljal raziskovalno ali pedagoško delo za obdobje, daljše od 90 dni.

IZPOLNI URADNA OSEBA

Številka izdane izkaznice dovoljenja za prebivanje oziroma odločbe/sklepa:	Datum izdaje:
Dovoljenje velja od: do:	Opombe:
Prošnjo sprejel:	Prošnjo rešil:
Podatek o roki in prstu, s katere je bil zajet prstni odtis: LEVA: kazalec, sredinec, prstanec, palec DESNA: kazalec, sredinec, prstanec, palec	
Nezmožnost zajema prstnih odtisov TRAJNA ZAČASNA	

Prošnji za izdajo ali podaljšanje dovoljenja za prebivanje za opravljanje dela na področju raziskav ali visokega šolstva je treba priložiti:

- fotografijo tujca ali referenčno številko iz elektronskega odložišča fotografij;
- potni list ali overjeno fotokopijo potnega lista tujca;
- dokazilo o ustreznem zdravstvenem zavarovanju, ki krije vsaj nujne zdravstvene storitve v Republiki Sloveniji, kadar tujec navede, da v Republiki Sloveniji ni obvezno zdravstveno zavarovan;
- dokazilo o zadostnih sredstvih za preživljanje;
- potrdilo iz kazenske evidence matične države tujca vedno v primeru prošnje za izdajo prvega dovoljenja, v ostalih primerih pa, če organ tako zahteva;
- sporazum o gostovanju z raziskovalno organizacijo ali visokošolskim zavodom iz Republike Slovenije.

V postopku bo upravna enota po uradni dolžnosti pridobila naslednje podatke:

- o obveznem zdravstvenem zavarovanju v Republiki Sloveniji, kadar tujec pri dokazilu o zdravstvenem zavarovanju navede, da je v Republiki Sloveniji obvezno zdravstveno zavarovan;
- iz kazenske evidence, evidence pravnomočnih sodb oziroma sklepov o prekrških, ki jo v Republiki Sloveniji vodi Ministrstvo za pravosodje;
- iz evidenc o pravnomočnih odločbah o prekrških, ki jih vodijo prekrškovni organi v Republiki Sloveniji;
- o vloženih pravnomočnih obtožnicah in izdanih nepravnomočnih sodbah, ki jih vodi pristojno sodišče;
- iz evidenc, ki jih vodi davčni organ o zapadlih neplačanih davčnih obveznostih in o davčnih prekrških, ki so označeni kot davčna tajnost.

REPUBLIKA SLOVENIJA

(organ, pristojen za sprejem prošnje)

PROŠNJA ZA IZDAJO – PODALJŠANJE
(ustrezno obkrožiti)ENOTNEGA DOVOLJENJA ZARADI VISOKOKVALIFICIRANE ZAPOSLOTITVE –
MODRA KARTA EU
(39. in 41. člen Zakona o tujcih)prostor za fotografijo
ali referenčna številka
iz elektronskega
odložišča fotografij

1. EMŠO, če je določena:	2. Davčna številka:
3. Priimek in ime:	
4. Priimek pred sklenitvijo zakonske zveze:	
5. Spol:	6. Državljanstvo:
7. Rojstni datum (dan, mesec, leto):	8. Zakonski stan:
9. Rojstni kraj (država, kraj):	
10. Zadnje stalno oziroma začasno prebivališče v tujini ali v Republiki Sloveniji (država, kraj, ulica in hišna številka):	
11 ¹ . Nameravani kraj prebivanja v Republiki Sloveniji oziroma sedanje začasno prebivališče v Republiki Sloveniji (naselje, ulica in hišna številka):	
12 ² . Naslov, na katerega naj se vlagatelju vročajo pošiljke (država, kraj, ulica in hišna številka):	
13. Datum vstopa na območje Republike Slovenije:	14. Razlog ali namen prebivanja v Republiki Sloveniji:
15 ³ . Imetnik vizuma za dolgoročno prebivanje Nekdanji imetnik modre karte EU Nekdanji imetnik enotnega dovoljenja ICT	Tujec, ki mu je prenehal status mednarodne zaščite Oseba s priznano subsidiarno zaščito
DA / NE DA / NE DA / NE	DA / NE DA / NE

¹ Polje 11 se izpolni v primeru prošnje za izdajo prvega dovoljenja za začasno prebivanje.² Polje 12 se izpolni v primeru prošnje za podaljšanje dovoljenja za začasno prebivanje.³ Polje 15 se izpolni, kadar ima tujec v Republiki Sloveniji izdan vizum za dolgoročno prebivanje, če je tujec nekdanji imetnik modre karte EU ali nekdanji imetnik enotnega dovoljenja za osebo, premeščeno znotraj gospodarske družbe oziroma, če je tujec nekdanja oseba s priznano mednarodno zaščito, ali če je oseba s priznano subsidiarno zaščito.

16 ⁴ . Država članica EU, ki je vlagatelju izdala modro karto EU in veljavnost izdane modre karte EU (do):	
17. Podatek o zdravstvenem zavarovanju:	
18. Firma ali ime delodajalca:	
19. Sedež ali naslov delodajalca:	
20. Matična številka delodajalca:	21. Davčna številka delodajalca:
22. Vrsta in številka potnega lista oziroma druge listine, datum in kraj izdaje ter njena veljavnost (do):	
23. Datum vložitve prošnje:	24. Podpis vlagatelja:

⁴ Polje 16 se izpolni v primeru, če ima tujec veljavno modro karto EU, ki jo je izdala druga država članica Evropske unije.

IZPOLNI URADNA OSEBA

Številka izdane izkaznice dovoljenja za prebivanje (modre karte EU) oziroma odločbe/sklepa:	Datum izdaje:
Dovoljenje velja od: do:	Opombe:
Prošnjo sprejel:	Prošnjo rešil:
Podatek o roki in prstu, s katere je bil zajet prstni odtis:	
LEVA: kazalec, sredinec, prstanec, palec	DESNA: kazalec, sredinec, prstanec, palec
Nezmožnost zajema prstnih odtisov	TRAJNA ZAČASNA

A - Prošnji za izdajo prvega enotnega dovoljenja zaradi visokokvalificirane zaposlitve - modra karta EU (20. člen Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev) je treba priložiti:

- fotografijo tujca ali referenčno številko iz elektronskega odložišča fotografij;
- potni list ali overjeno fotokopijo potnega lista tujca;
- dokazilo o ustreznem zdravstvenem zavarovanju, ki krije vsaj nujne zdravstvene storitve v Republiki Sloveniji, kadar tujec navede, da v Republiki Sloveniji ni obvezno zdravstveno zavarovan;
- potrdilo iz kazenske evidence matične države tujca;
- pogodbo o zaposlitvi, ki jo podpiše delodajalec, za najmanj eno leto, v kateri mora biti tujcu zagotovljena plača v višini najmanj 1,5 povprečne letne bruto plače v Republiki Sloveniji, ki se izračuna na podlagi povprečne mesečne bruto plače v Republiki Sloveniji, nazadnje objavljene v Uradnem listu Republike Slovenije;
- dokazilo o ustrezni izobrazbi (odločba ali mnenje pristojnega organa v Republiki Sloveniji za priznavanje oziroma vrednotenje izobraževanja);
- dokazilo o izpolnjevanju drugih pogojev, ki jih zahteva delodajalec;
- podpisano izjavo delodajalca ali zagotavlja nastanitev tujca ali ne.

V postopku izdaje modre karte EU bosta upravna enota in Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje po uradni dolžnosti pridobila naslednje podatke:

- o obveznem zdravstvenem zavarovanju v Republiki Sloveniji, kadar tujec pri dokazilu o zdravstvenem zavarovanju navede, da je v Republiki Sloveniji obvezno zdravstveno zavarovan;
- iz kazenske evidence, evidence pravnomočnih sodb oziroma sklepov o prekrških, ki jo v Republiki Sloveniji vodi Ministrstvo za pravosodje;
- iz evidenc o pravnomočnih odločbah o prekrških, ki jih vodijo prekrškovni organi v Republiki Sloveniji;

- o vloženih pravnomočnih obtožnicah in izdanih nepravnomočnih sodbah, ki jih vodi pristojno sodišče;
- iz evidenc, ki jih vodi davčni organ o zapadlih neplačanih davčnih obveznostih in o davčnih prekrških, ki so označeni kot davčna tajnost;
- da v evidenci brezposelnih oseb ni ustrezne brezposelne osebe;
- da je delodajalec ustrezno registriran ali vpisan v registru kmetijskih gospodarstev oziroma v poslovnem registru za opravljanje dejavnosti, v okviru katere bo tujec opravljal delo;
- da delodajalec ni v postopku likvidacije ali stečaja;
- da je delodajalec za dohodke iz delovnega razmerja za zadnjih šest mesecev pred mesecem vložitve prošnje ali za čas poslovanja, če je ta krajši od šest mesecev, predlagal obračune davčnega odtegljaja za dohodke iz delovnega razmerja, če je zaposloval delavce, in nima neporavnanih zapadlih davčnih obveznosti.

B - Prošnji za podaljšanje enotnega dovoljenja zaradi visokokvalificirane zaposlitve - modra karta EU (drugi in peti odstavek 20. člena Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev) je treba priložiti:

- fotografijo tujca ali referenčno številko iz elektronskega odložišča fotografij;
- potni list ali overjeno fotokopijo potnega lista tujca;
- dokazilo o ustreznem zdravstvenem zavarovanju, ki krije vsaj nujne zdravstvene storitve v Republiki Sloveniji, kadar tujec navede, da v Republiki Sloveniji ni obvezno zdravstveno zavarovan;
- potrdilo iz kazenske evidence matične države tujca, če ga organ zahteva;
- pogodbo o zaposlitvi, ki jo podpiše delodajalec, za najmanj eno leto, v kateri mora biti tujcu zagotovljena plača v višini najmanj 1,5 povprečne letne bruto plače v Republiki Sloveniji, ki se izračuna na podlagi povprečne mesečne bruto plače v Republiki Sloveniji, nazadnje objavljene v Uradnem listu Republike Slovenije.

V postopku podaljšanja modre karte EU bo upravna enota po uradni dolžnosti pridobila naslednje podatke:

- o obveznem zdravstvenem zavarovanju v Republiki Sloveniji, kadar tujec pri dokazilu o zdravstvenem zavarovanju navede, da je v Republiki Sloveniji obvezno zdravstveno zavarovan;
- iz kazenske evidence, evidence pravnomočnih sodb oziroma sklepov o prekrških, ki jo v Republiki Sloveniji vodi Ministrstvo za pravosodje;
- iz evidenc o pravnomočnih odločbah o prekrških, ki jih vodijo prekrškovni organi v Republiki Sloveniji;
- o vloženih pravnomočnih obtožnicah in izdanih nepravnomočnih sodbah, ki jih vodi pristojno sodišče;
- iz evidenc, ki jih vodi davčni organ o zapadlih neplačanih davčnih obveznostih in o davčnih prekrških, ki so označeni kot davčna tajnost;
- da je delodajalec za dohodke iz delovnega razmerja za zadnjih šest mesecev pred mesecem vložitve prošnje ali za čas poslovanja, če je ta krajši od šest mesecev, predlagal obračune davčnega odtegljaja za dohodke iz delovnega razmerja, če je zaposloval delavce, in nima neporavnanih zapadlih davčnih obveznosti (le v prvih dveh letih zaposlitve).

Obrazec št. 6/1

REPUBLIKA SLOVENIJA

(organ, pristojen za sprejem prošnje)**PROŠNJA ZA ODOBRITEV
ZAMENJAVE DELODAJALCA – ZAMENJAVE DELOVNEGA MESTA**
(ustrezno obkrožiti)**IMETNIKA MODRE KARTE EU
(39. člen Zakona o tujcih)**

1. EMŠO, če je določena:	
2. Priimek in ime:	
3. Priimek pred sklenitvijo zakonske zveze:	
4. Spol:	5. Državljanstvo:
6. Rojstni datum (dan, mesec, leto):	7. Rojstni kraj (država, kraj):
8. Zakonski stan:	9. Davčna številka:
10. Začasno prebivališče v Republiki Sloveniji (naselje, ulica in hišna številka):	
11. Datum izdaje modre karte EU in njena veljavnost do:	12. Podatek o zdravstvenem zavarovanju:
13 ¹ . Trenutni delodajalec in delovno mesto:	
14. Trenutni delodajalec in bodoče delovno mesto:	
15. Bodoči delodajalec in bodoče delovno mesto:	
16. Firma ali ime delodajalca:	
17. Sedež ali naslov delodajalca:	
18. Matična številka delodajalca:	19. Davčna številka delodajalca:
20. Vrsta in številka potnega lista oziroma druge listine, datum in kraj izdaje ter njena veljavnost (do):	
21. Datum vložitve prošnje oziroma obvestila:	22. Podpis vlagatelja:

¹ Polja od 13 do 17 se izpolnijo v primeru prošnje za odobritev zamenjave delodajalca.

IZPOLNI URADNA OSEBA

Številka izdane izkaznice dovoljenja za prebivanje oziroma odločbe/sklepa	Datum izdaje:
Dovoljenje velja od: do:	Opombe:
Prošnjo sprejel:	Prošnjo rešil:

A - Prošnji za zamenjavo delovnega mesta pri istem delodajalcu (tretji odstavek 20. člena Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev) je treba priložiti:

- pogodbo o zaposlitvi, ki jo podpiše delodajalec, za najmanj eno leto, v kateri mora biti tujcu zagotovljena plača v višini najmanj 1,5 povprečne letne bruto plače v Republiki Sloveniji, ki se izračuna na podlagi povprečne mesečne bruto plače v Republiki Sloveniji, nazadnje objavljene v Uradnem listu Republike Slovenije;
- dokazila, da tujec izpolnjuje pogoje, ki jih zahteva delodajalec.

V postopku podaje soglasja k pisni odobritvi za zamenjavo delovnega mesta pri istem delodajalcu, bo Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje preveril, da v evidenci brezposelnih oseb ni ustrezne brezposelne osebe.

B - Prošnji za zamenjavo delodajalca oziroma za zaposlitev pri več delodajalcih (četrti odstavek 20. člena Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev) je treba priložiti:

- pogodbo o zaposlitvi, ki jo podpiše delodajalec, za najmanj eno leto, v kateri mora biti tujcu zagotovljena plača v višini najmanj 1,5 povprečne letne bruto plače v Republiki Sloveniji, ki se izračuna na podlagi povprečne mesečne bruto plače v Republiki Sloveniji, nazadnje objavljene v Uradnem listu Republike Slovenije;
- dokazila, da tujec izpolnjuje pogoje, ki jih zahteva delodajalec;
- podpisano izjavo delodajalca ali zagotavlja nastanitev tujca ali ne.

V postopku podaje soglasja k pisni odobritvi za zamenjavo delodajalca oziroma zaposlitve pri več delodajalcih, bo Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje pridobil naslednje podatke:

- da v evidenci brezposelnih oseb ni ustrezne brezposelne osebe;
- da je delodajalec ustrezno registriran ali vpisan v registru kmetijskih gospodarstev oziroma v poslovnem registru za opravljanje dejavnosti, v okviru katere bo tujec opravljal delo;
- da delodajalec ni v postopku likvidacije ali stečaja;
- da delodajalec aktivno posluje;
- da je delodajalec za dohodke iz delovnega razmerja za zadnjih šest mesecev pred mesecem vložitve prošnje ali za čas poslovanja, če je ta krajši od šest mesecev, predlagal obračune davčnega odtegljaja za dohodke iz delovnega razmerja, če je zaposloval delavce, in nima neporavnanih zapadlih davčnih obveznosti. .

Obrazec št. 7/1

REPUBLIKA SLOVENIJA

(organ, pristojen za sprejem prošnje)

PROŠNJA ZA IZDAJO – PODALJŠANJE DOVOLJENJA
(ustrezno obkrožiti)
ZA ZAČASNO PREBIVANJE
ZA DRUŽINSKEGA ČLANA IMETNIKA MODRE KARTE EU
(42. člen Zakona o tujcih)

prostor za fotografijo
ali referenčna številka
iz elektronskega
odložišča fotografij

1 ¹ . EMŠO vlagatelja:
2. Priimek in ime vlagatelja:
3 ² . Država članica EU, ki je vlagatelju izdala modro karto EU in njena veljavnost (do):
4. Sedanje začasno oziroma stalno prebivališče vlagatelja v Republiki Sloveniji ali v tujini (naselje, ulica in hišna številka):

5 ³ . EMŠO družinskega člana, če je določena:	
6. Priimek in ime:	
7. Priimek pred sklenitvijo zakonske zveze:	
8. Spol:	9. Državljanstvo:
10. Rojstni datum (dan, mesec, leto):	11. Rojstni kraj (država, kraj):
12. Zakonski stan:	13. Poklic:
14. Zadnje stalno oziroma začasno prebivališče v tujini ali v Republiki Sloveniji (država, kraj, ulica in hišna številka):	

¹ V polja od 1 do 4 in v polje 25 se vpisujejo podatki o vlagatelju prošnje.

² Polje 3 se izpolni v primeru, da je vlagatelj prošnje imetnik modre karte EU, ki jo je izdala druga država članica Evropske unije.

³ V polja od 5 do 23 se vpišejo podatki o tujcu, za katerega se vlaga prošnja za izdajo dovoljenja za začasno prebivanje.

15. Nameravani kraj prebivanja v Republiki Sloveniji oziroma sedanje začasno prebivališče v Republiki Sloveniji (naselje, ulica in hišna številka):	
16. Datum vstopa na območje Republike Slovenije:	17. Razlog ali namen prebivanja v Republiki Sloveniji:
18 ⁴ . Imetnik vizuma za dolgoročno prebivanje DA / NE Nekdanji imetnik modre karte EU DA / NE Nekdanji imetnik enotnega dovoljenja ICT DA / NE	Tujec, ki mu je prenehal status mednarodne zaščite DA / NE Oseba s priznano subsidiarno zaščito DA / NE
19. Sorodstveno oziroma drugo razmerje z vlagateljem:	
20. Država članica EU, v kateri ima družinski član dovoljenje za prebivanje za družinskega člana imetnika modre karte EU, vrsta dovoljenja (začasno, trajno) in veljavnost dovoljenja (do):	
21. Način zagotovitve (viri) sredstev za preživljanje:	
22. Podatek o zdravstvenem zavarovanju:	
23. Vrsta in številka potnega lista oziroma druge listine, datum in kraj izdaje ter njena veljavnost (do):	
24. Datum vložitve prošnje:	25. Podpis vlagatelja:

⁴ Polje 18 se izpolni, kadar ima tujec v Republiki Sloveniji izdan vizum za dolgoročno prebivanje, če je tujec nekdanji imetnik modre karte EU ali nekdanji imetnik enotnega dovoljenja za osebo, premeščeno znotraj gospodarske družbe (ICT) oziroma, če je tujcu prenehal status mednarodne zaščite iz razlogov, določenih v zakonu, ki ureja mednarodno zaščito, ali če je oseba s priznano subsidiarno zaščito.

IZPOLNI URADNA OSEBA

Številka izdane izkaznice dovoljenja za prebivanje oziroma odločbe/sklepa:	Datum izdaje:
Dovoljenje velja od: do:	Opombe:
Prošnjo sprejel:	Prošnjo rešil:
Podatek o roki in prstu, s katere je bil zajet prstni odtis:	
LEVA: kazalec, sredinec, prstanec, palec	DESNA: kazalec, sredinec, prstanec, palec
Nezmožnost zajema prstnih odtisov	TRAJNA ZAČASNA

Prošnji za izdajo ali podaljšanje dovoljenja za začasno prebivanje za družinskega člana imetnika modre karte EU je treba priložiti:

- fotografijo tujca ali referenčno številko iz elektronskega odložišča fotografij;
- potni list ali overjeno fotokopijo potnega lista tujca;
- dokazilo o ustreznem zdravstvenem zavarovanju, ki krije vsaj nujne zdravstvene storitve v Republiki Sloveniji, kadar tujec navede, da v Republiki Sloveniji ni obvezno zdravstveno zavarovan;
- dokazilo o zadostnih sredstvih za preživljanje;
- potrdilo iz kazenske evidence matične države tujca vedno v primeru prošnje za izdajo prvega dovoljenja, v ostalih primerih pa, če organ tako zahteva;
- dokazila o sorodstvenem razmerju, če matična dejstva niso vpisana v matični register v Republiki Sloveniji.

V postopku bo upravna enota po uradni dolžnosti pridobila naslednje podatke:

- iz matičnega registra Republike Slovenije o rojstvu ali sklenjeni zakonski zvezi tujca na območju Republike Slovenije, oziroma o drugih matičnih dejstvih, če so vpisana v matični register Republike Slovenije;
- o obveznem zdravstvenem zavarovanju v Republiki Sloveniji, kadar tujec pri dokazilu o zdravstvenem zavarovanju navede, da je v Republiki Sloveniji obvezno zdravstveno zavarovan;

- iz kazenske evidence, evidence pravnomočnih sodb oziroma sklepov o prekrških, ki jo v Republiki Sloveniji vodi Ministrstvo za pravosodje;
- iz evidenc o pravnomočnih odločbah o prekrških, ki jih vodijo prekrškovni organi v Republiki Sloveniji;
- o vloženih pravnomočnih obtožnicah in izdanih nepravnomočnih sodbah, ki jih vodi pristojno sodišče;
- iz evidenc, ki jih vodi davčni organ o zapadlih neplačanih davčnih obveznostih in o davčnih prekrških, ki so označeni kot davčna tajnost.

REPUBLIKA SLOVENIJA

(organ, pristojen za sprejem prošnje)

PROŠNJA ZA IZDAJO – PODALJŠANJE
(ustrezno obkrožiti)DOVOLJENJA ZA ZAČASNO PREBIVANJE ZARADI ŠTUDIJA
(44. člen Zakona o tujcih)

prostor za fotografijo
ali referenčna številka
iz elektronskega
odložišča fotografij

1. EMŠO, če je določena:	
2. Priimek in ime:	
3. Priimek pred sklenitvijo zakonske zveze:	
4. Spol:	5. Državljanstvo:
6. Rojstni datum (dan, mesec, leto):	7. Rojstni kraj (država, kraj):
8. Zakonski stan:	9. Poklic:
10. Zadnje stalno oziroma začasno prebivališče v tujini ali v Republiki Sloveniji (država, kraj, ulica in hišna številka):	
11 ¹ . Nameravani kraj prebivanja v Republiki Sloveniji oziroma sedanje začasno prebivališče v Republiki Sloveniji (naselje, ulica in hišna številka):	
12 ² . Naslov, na katerega naj se vlagatelju vročajo pošiljke (država, kraj, ulica in hišna številka):	
13. Datum vstopa na območje Republike Slovenije:	14. Razlog ali namen prebivanja v Republiki Sloveniji:
15 ³ . Imetnik vizuma za dolgoročno prebivanje Nekdanji imetnik modre karte EU Nekdanji imetnik enotnega dovoljenja ICT	Tujec, ki mu je prenehal status mednarodne zaščite Oseba s priznano subsidiarno zaščito
DA / NE DA / NE DA / NE	DA / NE DA / NE
16. Država članica EU, v kateri je izdano dovoljenje za prebivanje zaradi študija in veljavnost dovoljenja (do):	

¹ Polje 11 se izpolni v primeru prošnje za izdajo prvega dovoljenja za začasno prebivanje.² Polje 12 se izpolni v primeru prošnje za podaljšanje dovoljenja za začasno prebivanje.³ Polje 15 se izpolni, kadar ima tujec v Republiki Sloveniji izdan vizum za dolgoročno prebivanje, če je tujec nekdanji imetnik modre karte EU ali nekdanji imetnik enotnega dovoljenja za osebo, premeščeno znotraj gospodarske družbe oziroma, če je tujec nekdanja oseba s priznano mednarodno zaščito, ali če je oseba s priznano subsidiarno zaščito.

17. Način zagotovitve (vir) sredstev za preživljanje:	
18. Podatek o zdravstvenem zavarovanju:	
19. Vrsta in številka potnega lista oziroma druge listine, datum in kraj izdaje ter njena veljavnost (do):	
20. Datum vložitve prošnje:	21. Podpis vlagatelja:

IZPOLNI URADNA OSEBA

Številka izdane izkaznice dovoljenja za prebivanje oziroma odločbe/sklepa:	Datum izdaje:
Dovoljenje velja od: do:	Opombe:
Prošnjo sprejel:	Prošnjo rešil:
Podatek o roki in prstu, s katere je bil zajet prstni odtis: LEVA: kazalec, sredinec, prstanec, palec DESNA: kazalec, sredinec, prstanec, palec	
Nezmožnost zajema prstnih odtisov TRAJNA ZAČASNA	

Prošnji za izdajo ali podaljšanje dovoljenja za začasno prebivanje zaradi študija je treba priložiti:

- fotografijo tujca ali referenčno številko iz elektronskega odložišča fotografij;
- potni list ali overjeno fotokopijo potnega lista tujca;
- dokazilo o ustreznem zdravstvenem zavarovanju, ki krije vsaj nujne zdravstvene storitve v Republiki Sloveniji, kadar tujec navede, da v Republiki Sloveniji ni obvezno zdravstveno zavarovan;
- dokazilo o zadostnih sredstvih za preživljanje;
- potrdilo iz kazenske evidence matične države tujca vedno v primeru prošnje za izdajo prvega dovoljenja, v ostalih primerih pa, če organ tako zahteva;
- potrdilo o sprejemu na študij, izobraževanje, specializacijo ali strokovno izpopolnjevanje oziroma druge oblike izobraževanja.

V postopku bo upravna enota po uradni dolžnosti pridobila naslednje podatke:

- o obveznem zdravstvenem zavarovanju v Republiki Sloveniji, kadar tujec pri dokazilu o zdravstvenem zavarovanju navede, da je v Republiki Sloveniji obvezno zdravstveno zavarovan;
- iz kazenske evidence, evidence pravnomočnih sodb oziroma sklepov o prekrških, ki jo v Republiki Sloveniji vodi Ministrstvo za pravosodje;
- iz evidenc o pravnomočnih odločbah o prekrških, ki jih vodijo prekrškovni organi v Republiki Sloveniji;
- o vloženih pravnomočnih obtožnicah in izdanih nepravnomočnih sodbah, ki jih vodi pristojno sodišče;
- iz evidenc, ki jih vodi davčni organ o zapadlih neplačanih davčnih obveznostih in o davčnih prekrških, ki so označeni kot davčna tajnost.

REPUBLIKA SLOVENIJA

(organ, pristojen za sprejem prošnje)

PROŠNJA ZA IZDAJO – PODALJŠANJE
(ustrezno obkrožiti)ENOTNEGA DOVOLJENJA ZA NAPOTENE DELAVCE
(45. člen Zakona o tujcih)

prostor za fotografijo
ali referenčna številka
iz elektronskega
odložišča fotografij

1. EMŠO, če je določena:	
2. Priimek in ime:	
3. Priimek pred sklenitvijo zakonske zveze:	
4. Spol:	5. Državljanstvo:
6. Rojstni datum (dan, mesec, leto):	7. Rojstni kraj (država, kraj):
8. Zakonski stan:	9. Poklic:
10. Zadnje stalno oziroma začasno prebivališče v tujini ali v Republiki Sloveniji (država, kraj, ulica in hišna številka):	
11 ¹ . Nameravani kraj prebivanja v Republiki Sloveniji oziroma sedanje začasno prebivališče v Republiki Sloveniji (naselje, ulica in hišna številka):	
12 ² . Naslov, na katerega naj se vlagatelju vročajo pošiljke (država, kraj, ulica in hišna številka):	
13 Datum vstopa na območje Republike Slovenije:	14. Razlog ali namen prebivanja v Republiki Sloveniji:
15. Način zagotovitve (viri) sredstev za preživljanje:	
16. Podatek o zdravstvenem zavarovanju:	
17. Vrsta in številka potnega lista oziroma druge listine, datum in kraj izdaje ter njena veljavnost (do):	

¹ Polje 11 se izpolni v primeru prošnje za izdajo prvega dovoljenja za začasno prebivanje.² Polje 12 se izpolni v primeru prošnje za podaljšanje dovoljenja za začasno prebivanje.

18. Firma ali ime delodajalca oziroma naročnika storitve:	
19. Sedež ali naslov delodajalca oziroma naročnika storitve:	
20. Matična številka delodajalca oziroma naročnika storitve:	21. Davčna številka delodajalca oziroma naročnika storitve:
22. Podatki o tujem delodajalcu, ki napotuje delavce (firma ali ime delodajalca, sedež ali naslov delodajalca):	
23. Podatki o vrsti storitve (ustrezno obkroži): a) čezmejno opravljanje storitev z napotenimi delavci b) usposabljanje napotenih delavcev	
24. Kraj opravljanja storitve oziroma usposabljanja (ustrezno obkrožiti): a) na sedežu naročnika b) na terenu – lokacija:	
25. Trajanje opravljanja storitve oziroma usposabljanja: od _____ do _____	
26. Datum vložitve prošnje:	28. Podpis vlagatelja:

IZPOLNI URADNA OSEBA

Številka izdane izkaznice dovoljenja za prebivanje oziroma odločbe/sklepa:	Datum izdaje:
Dovoljenje velja od: do:	Opombe:
Prošnjo sprejel:	Prošnjo rešil:
Podatek o roki in prstu, s katere je bil zajet prstni odtis: LEVA: kazalec, sredinec, prstanec, palec DESNA: kazalec, sredinec, prstanec, palec	
Nezmožnost zajema prstnih odtisov	TRAJNA ZAČASNA

A – Prošnji za izdajo prvega enotnega dovoljenja za čezmejno opravljanje storitev z napotenimi delavci na podlagi soglasja zavoda za napotene delavce, ki čezmejno izvajajo storitve (22. člen Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev), je treba priložiti:

- fotografijo tujca ali referenčno številko iz elektronskega odložišča fotografij;
- potni list ali overjeno fotokopijo potnega lista tujca;
- dokazilo o socialnem zavarovanju iz države, iz katere je napoten, ki vključuje tudi zdravstveno zavarovanje, ki krije vsaj nujne zdravstvene storitve v Republiki Sloveniji. V kolikor socialno zavarovanje iz matične države ne vključuje zdravstvenega zavarovanja, se predloži dokazilo o ustreznem zdravstvenem zavarovanju, ki krije vsaj nujne zdravstvene storitve v Republiki Sloveniji.
- dokazilo o zadostnih sredstvih za preživljanje;
- potrdilo iz kazenske evidence matične države tujca;
- pogodbo o izvajanju storitev za naročnika;
- dokazilo, da so napoteni delavci najmanj devet mesecev zaposleni pri tujem delodajalcu, ki napotuje delavce v Republiko Slovenijo;
- dokazilo o registraciji tujega delodajalca.

V postopku izdaje enotnega dovoljenja bosta upravna enota in Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje po uradni dolžnosti pridobila naslednje podatke:

- iz kazenske evidence, evidence pravnomočnih sodb oziroma sklepov o prekrških, ki jo v Republiki Sloveniji vodi Ministrstvo za pravosodje;
- iz evidenc o pravnomočnih odločbah o prekrških, ki jih vodijo prekrškovni organi v Republiki Sloveniji;
- o vloženih pravnomočnih obtožnicah in izdanih nepravnomočnih sodbah, ki jih vodi pristojno sodišče;
- iz evidenc, ki jih vodi davčni organ o zapadlih neplačanih davčnih obveznostih in o davčnih prekrških, ki so označeni kot davčna tajnost.

B– Prošnji za izdajo ali podaljšanje enotnega dovoljenja za opravljanje storitev z napotnimi delavci na podlagi soglasja zavoda za napotene delavce na področju usposabljanja napotnih in slovenskih delavcev v povezanih gospodarskih družbah (24. člen Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev) je treba priložiti:

- fotografijo tujca ali referenčno številko iz elektronskega odložišča fotografij;
- potni list ali overjeno fotokopijo potnega lista tujca;
- dokazilo o socialnem zavarovanju iz države, iz katere je napoten;
- dokazilo o zadostnih sredstvih za preživljanje;
- potrdilo iz kazenske evidence matične države tujca vedno v primeru prošnje za izdajo prvega dovoljenja, v ostalih primerih pa, če organ tako zahteva;
- pogodbo o usposabljanju, sklenjeno med gospodarsko družbo s sedežem v Republiki Sloveniji in gospodarsko družbo s sedežem v tretji državi;
- dokazilo o registraciji tujega delodajalca;
- pogodbo o zaposlitvi z delodajalcem, s sedežem v tretji državi, prevedeno v slovenski jezik;
- dokazilo o kapitalski povezanosti ali sklenjeni pogodbi o poslovno-tehničnem sodelovanju ali o prenosu tehnologije;
- program usposabljanja za napotene delavce;
- soglasje pristojne zbornice ali združenja delodajalcev.

V postopku izdaje enotnega dovoljenja bosta upravna enota in Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje po uradni dolžnosti pridobila naslednje podatke:

- iz kazenske evidence, evidence pravnomočnih sodb oziroma sklepov o prekrških, ki jo v Republiki Sloveniji vodi Ministrstvo za pravosodje;
- iz evidenc o pravnomočnih odločbah o prekrških, ki jih vodijo prekrškovni organi v Republiki Sloveniji;
- o vloženi pravnomočni obtožnici in izdani nepravnomočni sodbah, ki jih vodi pristojno sodišče;
- iz evidenc, ki jih vodi davčni organ o zapadlih neplačanih davčnih obveznostih in o davčnih prekrških, ki so označeni kot davčna tajnost.

Obrazec št. 10/1

REPUBLIKA SLOVENIJA

(organ, pristojen za sprejem prošnje)**PROŠNJA ZA IZDAJO – PODALJŠANJE****(ustrezno obkrožiti)****ENOTNEGA DOVOLJENJA ZARADI OPRAVLJANJA SEZONKEGA DELA,
DALJŠEGA OD 90 DNI
(45.a člen Zakona o tujcih)**

prostor za fotografijo
ali referenčna številka
iz elektronskega
odložišča fotografij

1. EMŠO, če je določena:	
2. Priimek in ime:	
3. Priimek pred sklenitvijo zakonske zveze:	
4. Spol:	5. Državljanstvo:
6. Rojstni datum (dan, mesec, leto):	7. Rojstni kraj (država, kraj):
8. Zakonski stan:	9. Poklic:
10. Zadnje stalno oziroma začasno prebivališče v tujini ali v Republiki Sloveniji (država, kraj, ulica in hišna številka):	
11 ¹ . Nameravani kraj prebivanja v Republiki Sloveniji oziroma sedanje začasno prebivališče v Republiki Sloveniji (naselje, ulica in hišna številka):	
12 ² . Naslov, na katerega naj se vlagatelju vročajo pošiljke (država, kraj, ulica in hišna številka):	
13. Datum vstopa na območje Republike Slovenije:	14. Razlog ali namen prebivanja v Republiki Sloveniji:

¹ Polje 11 se izpolni v primeru prošnje za izdajo prvega dovoljenja za začasno prebivanje.² Polje 12 se izpolni v primeru prošnje za podaljšanje dovoljenja za začasno prebivanje.

- potrdilo iz kazenske evidence matične države tujca vedno v primeru prošnje za izdajo prvega dovoljenja, v ostalih primerih pa, če organ tako zahteva;
- s strani delodajalca podpisano pogodbo o zaposlitvi ali s strani naročnika dela podpisano pogodbo civilnega prava.

V postopku izdaje enotnega dovoljenja bosta upravna enota in Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje po uradni dolžnosti pridobila naslednje podatke:

- o obveznem zdravstvenem zavarovanju v Republiki Sloveniji, kadar tujec pri dokazilu o zdravstvenem zavarovanju navede, da je v Republiki Sloveniji obvezno zdravstveno zavarovan;
- iz kazenske evidence, evidence pravnomočnih sodb oziroma sklepov o prekrških, ki jo v Republiki Sloveniji vodi Ministrstvo za pravosodje;
- iz evidenc o pravnomočnih odločbah o prekrških, ki jih vodijo prekrškovni organi v Republiki Sloveniji;
- o vloženih pravnomočnih obtožnicah in izdanih nepravnomočnih sodbah, ki jih vodi pristojno sodišče;
- iz evidenc, ki jih vodi davčni organ o zapadlih neplačanih davčnih obveznostih in o davčnih prekrških, ki so označeni kot davčna tajnost;
- da v evidenci brezposelnih oseb ni ustrezne brezposelne osebe;
- da je naročnik dela ali delodajalec ustrezno registriran ali vpisan v poslovnem registru za opravljanje dejavnosti, v okviru katere se izvaja delo, ki ga bo opravljal tujec, ali da je kot nosilec kmetijskega gospodarstva ali član kmetije vpisan v register kmetijskih gospodarstev;
- da naročnik dela ali delodajalec ni v postopku likvidacije ali stečaja;
- je naročnik dela ali delodajalec za dohodke iz delovnega razmerja za zadnjih šest mesecev pred mesecem vložitve prošnje ali za čas poslovanja, če je ta krajši od šest mesecev, predlagal obračune davčnega odtegljaja za dohodke iz delovnega razmerja, če je zaposloval delavce, in nima neporavnanih zapadlih davčnih obveznosti;
- da ni izkoriščena kvota, s katero se omeji število tujcev na trgu dela.

REPUBLIKA SLOVENIJA

.....
(organ, pristojen za sprejem prošnje)

PROŠNJA ZA IZDAJO – PODALJŠANJE

(ustrezno obkrožiti)

ENOTNEGA DOVOLJENJA ZA OSEBO, PREMEŠČENO
ZNOTRAJ GOSPODARSKE DRUŽBE
(45.b, 45.c in 45.d člen Zakona o tujcih)

prostor za fotografijo
ali referenčna številka
iz elektronskega
odložišča fotografij

1. EMŠO, če je določena:	
2. Priimek in ime:	
3. Priimek pred sklenitvijo zakonske zveze:	
4. Spol:	5. Državljanstvo:
6. Rojstni datum (dan, mesec, leto):	7. Zakonski stan:
8. Rojstni kraj (država, kraj):	
10. Zadnje stalno oziroma začasno prebivališče v tujini ali v Republiki Sloveniji (država, kraj, ulica in hišna številka):	
11 ¹ . Nameravani kraj prebivanja v Republiki Sloveniji oziroma sedanje začasno prebivališče v Republiki Sloveniji (naselje, ulica in hišna številka):	
12 ² . Naslov, na katerega naj se vlagatelju vročajo pošiljke (država, kraj, ulica in hišna številka):	
13. Datum vstopa na območje Republike Slovenije:	14. Razlog ali namen prebivanja v Republiki Sloveniji:
15 ³ . Država članica EU, ki je vlagatelju prva izdala enotno dovoljenje za osebo, premeščeno znotraj gospodarske družbe (»ICT«) in veljavnost (do):	
16. Način zagotovitve (viri) sredstev za preživljanje:	
17. Podatek o zdravstvenem zavarovanju:	

¹ Polje 11 se izpolni v primeru prošnje za izdajo prvega enotnega dovoljenja.² Polje 12 se izpolni v primeru prošnje za podaljšanje enotnega dovoljenja.³ Polje 15 se izpolni v primeru prošnje za izdajo enotnega dovoljenja za osebo, premeščeno znotraj gospodarske družbe zaradi dolgotrajne premestitve.

18. Vrsta in številka potnega lista oziroma druge listine, datum in kraj izdaje ter njena veljavnost (do):	
19. Matična številka subjekta gostitelja:	20. Davčna številka subjekta gostitelja:
21. Sedež subjekta gostitelja:	
22. Vrsta in stopnja strokovne izobrazbe:	
23. Opis del in nalog:	
24. Druga potrebna dodatna znanja, ki se zahtevajo za opravljanje del in nalog:	
25. Datum vložitve prošnje:	26. Podpis vlagatelja:

IZPOLNI URADNA OSEBA

Številka izdane izkaznice dovoljenja za prebivanje oziroma odločbe/sklepa:	Datum izdaje:
Dovoljenje velja od: do:	Opombe:
Prošnjo sprejel:	Prošnjo rešil:
Podatek o roki in prstu, s katere je bil zajet prstni odtis: LEVA: kazalec, sredinec, prstanec, palec DESNA: kazalec, sredinec, prstanec, palec	
Nezmožnost zajema prstnih odtisov TRAJNA ZAČASNA	

A - Prošnji za izdajo ali podaljšanje enotnega dovoljenja za osebo, premeščeno znotraj gospodarske družbe kot vodstveni delavec (21. in 23. člen Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev) je treba priložiti:

- fotografijo tujca ali referenčno številko iz elektronskega odložišča fotografij;
- potni list ali overjeno fotokopijo potnega lista tujca;
- dokazilo o ustreznem zdravstvenem zavarovanju, ki krije vsaj nujne zdravstvene storitve v Republiki Sloveniji, kadar tujec navede, da v Republiki Sloveniji ni obvezno zdravstveno zavarovan;
- potrdilo iz kazenske evidence matične države tujca vedno v primeru prošnje za izdajo prvega dovoljenja, v ostalih primerih pa, če organ tako zahteva;
- dokazilo o tem, da subjekt gostitelj pripada povezani družbi;
- pogodbo o zaposlitvi in akt o premestitvi;
- dokazilo, da je v povezani družbi zaposlen najmanj 9 mesecev, v primeru prve premestitve iz države, ki ni članica Evropske unije;
- dokazilo o tem, da bo v subjektu gostitelju opravljal dela in naloge, povezane z vodenjem, organiziranjem ali nadzorovanjem.

V postopku izdaje enotnega dovoljenja bosta upravna enota in Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje po uradni dolžnosti pridobila naslednje podatke:

- o obveznem zdravstvenem zavarovanju v Republiki Sloveniji, kadar tujec pri dokazilu o zdravstvenem zavarovanju navede, da je v Republiki Sloveniji obvezno zdravstveno zavarovan;
- iz kazenske evidence, evidence pravnomočnih sodb oziroma sklepov o prekrških, ki jo v Republiki Sloveniji vodi Ministrstvo za pravosodje;
- iz evidenc o pravnomočnih odločbah o prekrških, ki jih vodijo prekrškovni organi v Republiki Sloveniji;
- o vloženih pravnomočnih obtožnicah in izdanih nepravnomočnih sodbah, ki jih vodi pristojno sodišče;

- iz evidenc, ki jih vodi davčni organ o zapadlih neplačanih davčnih obveznostih in o davčnih prekrških, ki so označeni kot davčna tajnost.

B - Prošnji za izdajo ali podaljšanje enotnega dovoljenja za osebo, premeščeno znotraj gospodarske družbe kot strokovnjak (21. in 23. člen Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev) je treba priložiti:

- fotografijo tujca ali referenčno številko iz elektronskega odložišča fotografij;
- potni list ali overjeno fotokopijo potnega lista tujca;
- dokazilo o ustreznem zdravstvenem zavarovanju, ki krije vsaj nujne zdravstvene storitve v Republiki Sloveniji, kadar tujec navede, da v Republiki Sloveniji ni obvezno zdravstveno zavarovan;
- potrdilo iz kazenske evidence matične države tujca vedno v primeru prošnje za izdajo prvega dovoljenja, v ostalih primerih pa, če organ tako zahteva;
- dokazilo o tem, da subjekt gostitelj pripada povezani družbi;
- pogodba o zaposlitvi in akt o napotitvi;
- dokazilo, da je v povezani družbi zaposlen najmanj 9 mesecev, v primeru prve premestitve iz države, ki ni članica Evropske unije;
- dokazilo o najmanj poklicni izobrazbitvi dokazila o posebnih znanjih in poklicnih izkušnjah na področju izvajanja registriranih dejavnosti gospodarske družbe, v katero je tujec premeščen.

V postopku izdaje enotnega dovoljenja bosta upravna enota in Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje po uradni dolžnosti pridobila naslednje podatke:

- o obveznem zdravstvenem zavarovanju v Republiki Sloveniji, kadar tujec pri dokazilu o zdravstvenem zavarovanju navede, da je v Republiki Sloveniji obvezno zdravstveno zavarovan;
- iz kazenske evidence, evidence pravnomočnih sodb oziroma sklepov o prekrških, ki jo v Republiki Sloveniji vodi Ministrstvo za pravosodje;
- iz evidenc o pravnomočnih odločbah o prekrških, ki jih vodijo prekrškovni organi v Republiki Sloveniji;
- o vloženih pravnomočnih obtožnicah in izdanih nepravnomočnih sodbah, ki jih vodi pristojno sodišče;
- iz evidenc, ki jih vodi davčni organ o zapadlih neplačanih davčnih obveznostih in o davčnih prekrških, ki so označeni kot davčna tajnost.

C - Prošnji za izdajo ali podaljšanje enotnega dovoljenja za osebo, premeščeno znotraj gospodarske družbe kot zaposleni na usposabljanju (21. in 23. člen Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev) je treba priložiti:

- fotografijo tujca ali referenčno številko iz elektronskega odložišča fotografij;
- potni list ali overjeno fotokopijo potnega lista tujca;
- dokazilo o ustreznem zdravstvenem zavarovanju, ki krije vsaj nujne zdravstvene storitve v Republiki Sloveniji, kadar tujec navede, da v Republiki Sloveniji ni obvezno zdravstveno zavarovan;
- potrdilo iz kazenske evidence matične države tujca, vedno v primeru prošnje za izdajo prvega dovoljenja, v ostalih primerih pa, če ga organ zahteva;
- dokazilo o tem, da subjekt gostitelj pripada povezani družbi;
- pogodba o zaposlitvi in akt o napotitvi;
- dokazilo, da je v povezani družbi zaposlen najmanj 6 mesecev, v primeru prve premestitve iz države, ki ni članica Evropske unije;
- dokazilo o visokošolski izobrazbi;
- program usposabljanja, kadar pristojni organ tako zahteva (peti odstavek 23. člena Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev).

V postopku izdaje enotnega dovoljenja bosta upravna enota in Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje po uradni dolžnosti pridobila naslednje podatke:

- o obveznem zdravstvenem zavarovanju v Republiki Sloveniji, kadar tujec pri dokazilu o zdravstvenem zavarovanju navede, da je v Republiki Sloveniji obvezno zdravstveno zavarovan;
- iz kazenske evidence, evidence pravnomočnih sodb oziroma sklepov o prekrških, ki jo v Republiki Sloveniji vodi Ministrstvo za pravosodje;
- iz evidenc o pravnomočnih odločbah o prekrških, ki jih vodijo prekrškovni organi v Republiki Sloveniji;
- o vloženih pravnomočnih obtožnicah in izdanih nepravnomočnih sodbah, ki jih vodi pristojno sodišče;
- iz evidenc, ki jih vodi davčni organ o zapadlih neplačanih davčnih obveznostih in o davčnih prekrških, ki so označeni kot davčna tajnost.

REPUBLIKA SLOVENIJA

(organ, pristojen za sprejem prošnje)

PROŠNJA ZA IZDAJO – PODALJŠANJE DOVOLJENJA
(ustrezno obkrožiti)ZA ZAČASNO PREBIVANJE ZA DRUŽINSKEGA ČLANA
IMETNIKA ENOTNEGA DOVOLJENJA ZA OSEBO, PREMEŠČENO
ZNOTRAJ GOSPODARSKE DRUŽBE
(45.e člen Zakona o tujcih)

prostor za fotografijo
ali referenčna številka
iz elektronskega
odložišča fotografij

1 ¹ . EMŠO vlagatelja:
2. Priimek in ime vlagatelja:
3 ² . Država članica EU, ki je vlagatelju prva izdala enotno dovoljenje za osebo, premeščeno znotraj gospodarske družbe (»ICT«) in veljavnost (do):
4. Sedanje začasno oziroma stalno prebivališče vlagatelja v Republiki Sloveniji ali v tujini (naselje, ulica in hišna številka):

5 ³ . EMŠO družinskega člana, če je določena:	
6. Priimek in ime:	
7. Priimek pred sklenitvijo zakonske zveze:	
8. Spol:	9. Državljanstvo:
10. Rojstni datum (dan, mesec, leto):	11. Rojstni kraj (država, kraj):
12. Zakonski stan:	13. Poklic:
14. Zadnje stalno oziroma začasno prebivališče v tujini ali v Republiki Sloveniji (država, kraj, ulica in hišna številka):	

¹ V polja od 1 do 4 in v polje 25 se vpisujejo podatki o vlagatelju prošnje.² Polje 3 se izpolni v primeru, da je vlagatelju prošnje v drugi državi članici Evropske unije izdano enotno dovoljenje za osebo, premeščeno znotraj gospodarske družbe (»ICT») in je v Republiko Slovenijo dolgotrajno premeščen.³ V polja od 5 do 23 se vpišejo podatki o tujcu, za katerega se vlaga prošnja za izdajo dovoljenja za začasno prebivanje.

15 ⁴ . Nameravani kraj prebivanja v Republiki Sloveniji oziroma sedanje začasno prebivališče v Republiki Sloveniji (naselje, ulica in hišna številka):	
16 ⁵ . Datum vstopa na območje Republike Slovenije:	17. Razlog ali namen prebivanja v Republiki Sloveniji:
18 ⁶ . Imetnik vizuma za dolgoročno prebivanje Nekdanji imetnik modre karte EU Nekdanji imetnik enotnega dovoljenja ICT	DA / NE DA / NE DA / NE Tujec, ki mu je prenehal status mednarodne zaščite Oseba s priznano subsidiarno zaščito DA / NE DA / NE
19. Sorodstveno oziroma drugo razmerje z vlagateljem:	
20. Država članica EU, v kateri ima družinski član dovoljenje za prebivanje za družinskega člana imetnika enotnega dovoljenja za osebo, premeščeno znotraj gospodarske družbe in veljavnost dovoljenja (do):	
21. Način zagotovitve (viri) sredstev za preživljanje:	
22. Podatek o zdravstvenem zavarovanju:	
23. Vrsta in številka potnega lista oziroma druge listine, datum in kraj izdaje ter njena veljavnost (do):	
24. Datum vložitve prošnje:	25. Podpis vlagatelja:

⁴ Polje 15 se izpolni v primeru prošnje za izdajo prvega dovoljenja za začasno prebivanje.

⁵ Polje 16 se izpolni v primeru prošnje za podaljšanje dovoljenja za začasno prebivanje.

⁶ Polje 18 se izpolni, kadar ima tujec v Republiki Sloveniji izdan vizum za dolgoročno prebivanje, če je tujec nekdanji imetnik modre karte EU ali nekdanji imetnik enotnega dovoljenja za osebo, premeščeno znotraj gospodarske družbe (ICT) oziroma, če je tujcu prenehal status mednarodne zaščite iz razlogov, določenih v zakonu, ki ureja mednarodno zaščito, ali če je oseba s priznano subsidiarno zaščito.

IZPOLNI URADNA OSEBA

Številka izdane izkaznice dovoljenja za prebivanje oziroma odločbe/sklepa:		Datum izdaje:	
Dovoljenje velja	od:	do:	Opombe:
Prošnjo sprejel:		Prošnjo rešil:	
Podatek o roki in prstu, s katere je bil zajet prstni odtis:			
LEVA: kazalec, sredinec, prstanec, palec		DESNA: kazalec, sredinec, prstanec, palec	
Nezmožnost zajema prstnih odtisov		TRAJNA	ZAČASNA

Prošnji za izdajo ali podaljšanje dovoljenja za začasno prebivanje za družinskega člana imetnika enotnega dovoljenja za osebo, premeščeno znotraj gospodarske družbe je treba priložiti:

- fotografijo tujca ali referenčno številko iz elektronskega odložišča fotografij;
- potni list ali overjeno fotokopijo potnega lista tujca;
- dokazilo o ustreznem zdravstvenem zavarovanju, ki krije vsaj nujne zdravstvene storitve v Republiki Sloveniji, kadar tujec navede, da v Republiki Sloveniji ni obvezno zdravstveno zavarovan;
- dokazilo o zadostnih sredstvih za preživljanje;
- potrdilo iz kazenske evidence matične države tujca vedno v primeru prošnje za izdajo prvega dovoljenja, v ostalih primerih pa, če organ tako zahteva;
- dokazila o sorodstvenem razmerju, če matična dejstva niso vpisana v matični register v Republiki Sloveniji.

V postopku bo upravna enota po uradni dolžnosti pridobila naslednje podatke:

- iz matičnega registra Republike Slovenije o rojstvu ali sklenjeni zakonski zvezi tujca na območju Republike Slovenije, oziroma o drugih matičnih dejstvih, če so vpisane v matični register Republike Slovenije;
- o obveznem zdravstvenem zavarovanju v Republiki Sloveniji, kadar tujec pri dokazilu o zdravstvenem zavarovanju navede, da je v Republiki Sloveniji obvezno zdravstveno zavarovan;
- iz kazenske evidence, evidence pravnomočnih sodb oziroma sklepov o prekrških, ki jo v Republiki Sloveniji vodi Ministrstvo za pravosodje;
- iz evidenc o pravnomočnih odločbah o prekrških, ki jih vodijo prekrškovni organi v Republiki Sloveniji;
- o vloženih pravnomočnih obtožnicah in izdanih nepravnomočnih sodbah, ki jih vodi pristojno sodišče;
- iz evidenc, ki jih vodi davčni organ o zapadlih neplačanih davčnih obveznostih in o davčnih prekrških, ki so označeni kot davčna tajnost.

REPUBLIKA SLOVENIJA

(organ, pristojen za sprejem prošnje)

PROŠNJA ZA IZDAJO – PODALJŠANJE

(ustrezno obkrožiti)

ENOTNEGA DOVOLJENJA ZA DNEVNEGA DELOVNEGA MIGRANTA
(46. člen Zakona o tujcih)

prostor za fotografijo
ali referenčna številka
iz elektronskega
odložišča fotografij

1. EMŠO, če je določena:				
2. Priimek in ime:				
3. Priimek pred sklenitvijo zakonske zveze:				
4. Spol:		5. Državljanstvo:		
6. Rojstni datum (dan, mesec, leto):		7. Zakonski stan:		
8. Rojstni kraj (država, kraj):				
9 ¹ . Imetnik vizuma za dolgoročno prebivanje		DA / NE	Tujec, ki mu je prenehal status mednarodne zaščite	DA / NE
Nekdanji imetnik modre karte EU		DA / NE	Oseba s priznano subsidiarno zaščito	DA / NE
Nekdanji imetnik enotnega dovoljenja ICT		DA / NE		
10. Zadnje stalno oziroma začasno prebivališče v tujini ali v Republiki Sloveniji (država, kraj, ulica in hišna številka):				
11 ² . Nameravani kraj prebivanja v Republiki Sloveniji oziroma sedanje začasno prebivališče v Republiki Sloveniji (naselje, ulica in hišna številka):				
12 ³ . Naslov, na katerega naj se vlagatelju vročajo pošiljke (država, kraj, ulica in hišna številka):				
13. Datum vstopa na območje Republike Slovenije:		14. Razlog ali namen prebivanja v Republiki Sloveniji:		

¹ Polje 9 se izpolni, kadar ima tujec v Republiki Sloveniji izdan vizum za dolgoročno prebivanje, če je tujec nekdanji imetnik modre karte EU ali nekdanji imetnik enotnega dovoljenja za osebo, premeščeno znotraj gospodarske družbe (ICT) oziroma, če je tujcu prenehal status mednarodne zaščite iz razlogov, določenih v zakonu, ki ureja mednarodno zaščito, ali če je oseba s priznano subsidiarno zaščito.

² Polje 11 se izpolni v primeru prošnje za izdajo prvega enotnega dovoljenja, enotnega dovoljenja.

³ Polje 12 se izpolni v primeru prošnje za podaljšanje enotnega dovoljenja.

- pogodbo o zaposlitvi, podpisano s strani delodajalca ali drugo ustrezno dokazilo o nameravani zaposlitvi ali samozaposlitvi;
- dokazilo o ustrezni izobrazbi ali poklicni kvalifikaciji tujca oziroma o izpolnjevanju drugih pogojev, ki jih zahteva delodajalec;
- podpisano izjavo delodajalca ali zagotavlja nastanitev tujca ali ne.

V primeru delodajalca, ki je registriran manj kot šest mesecev, je treba vlogi priložiti izjavo delodajalca in dokazilo o tem, da je pred vložitvijo prošnje za izdajo enotnega dovoljenja zaradi zaposlitve tujca investiral najmanj 50.000 eurov v dejavnost, v okviru katere bo tujec opravljal delo (drugi odstavek 17. Člena Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev).

V postopku izdaje enotnega dovoljenja bosta upravna enota in Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje po uradni dolžnosti pridobila naslednje podatke:

- o obveznem zdravstvenem zavarovanju v Republiki Sloveniji, kadar tujec pri dokazilu o zdravstvenem zavarovanju navede, da je v Republiki Sloveniji obvezno zdravstveno zavarovan;
- iz kazenske evidence, evidence pravnomočnih sodb oziroma sklepov o prekrških, ki jo v Republiki Sloveniji vodi Ministrstvo za pravosodje;
- iz evidenc o pravnomočnih odločbah o prekrških, ki jih vodijo prekrškovni organi v Republiki Sloveniji;
- o vloženih pravnomočnih obtožnicah in izdanih nepravnomočnih sodbah, ki jih vodi pristojno sodišče;
- iz evidenc, ki jih vodi davčni organ o zapadlih neplačanih davčnih obveznostih in o davčnih prekrških, ki so označeni kot davčna tajnost;
- da v evidenci brezposelnih oseb ni ustrezne brezposelne osebe;
- da je delodajalec ustrezno registriran ali vpisan v registru kmetijskih gospodarstev oziroma v poslovnem registru za opravljanje dejavnosti, v okviru katere bo tujec opravljal delo;
- da delodajalec ni v postopku likvidacije ali stečaja;
- da delodajalec aktivno posluje;
- da je delodajalec za dohodke iz delovnega razmerja za zadnjih šest mesecev pred mesecem vložitve prošnje ali za čas poslovanja, če je ta krajši od šest mesecev, predlagal obračune davčnega odtegljaja za dohodke iz delovnega razmerja, če je zaposloval delavce, in nima neporavnanih zapadlih davčnih obveznosti; da ni izkoriščena kvota, s katero se omeji število tujcev na trgu dela.

B – Prošnji za izdajo ali podaljšanje enotnega dovoljenja zaradi zaposlitve na podlagi soglasja zavoda za zaposlitev, samozaposlitev ali delo (14. Člen Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev) (ustrezno obkrožiti) je treba priložiti:

B1 Tujec z najmanj poklicno izobrazbo ali pridobljeno nacionalno poklicno kvalifikacijo v Republiki Sloveniji, ki je bil v zadnjih 24 mesecih pred vložitvijo prošnje najmanj 20 mesecev prijavljen v socialno zavarovanje kot zaposlena oseba:

- fotografijo tujca ali referenčno številko iz elektronskega odložišča fotografij;
- potni list ali overjeno fotokopijo potnega lista tujca;
- dokazilo o ustreznem zdravstvenem zavarovanju, ki krije vsaj nujne zdravstvene storitve v Republiki Sloveniji, kadar tujec navede, da v Republiki Sloveniji ni obvezno zdravstveno zavarovan;
- dokazilo o zadostnih sredstvih za preživljanje;
- potrdilo iz kazenske evidence matične države tujca vedno v primeru prošnje za izdajo prvega dovoljenja, v ostalih primerih pa, če organ tako zahteva;
- dokazilo o najmanj poklicni izobrazbi ali pridobljeni nacionalni poklicni kvalifikaciji v Republiki Sloveniji v skladu s sedmim, osmim ali devetim odstavkom 12. Člena Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev.

B2 Tujec, ki je bil v zadnjih treh letih pred vložitvijo prošnje najmanj 30 mesecev prijavljen v socialno zavarovanje kot zaposlena oseba:

- fotografijo tujca ali referenčno številko iz elektronskega odložišča fotografij;
- potni list ali overjeno fotokopijo potnega lista tujca;
- dokazilo o ustreznem zdravstvenem zavarovanju, ki krije vsaj nujne zdravstvene storitve v Republiki Sloveniji, kadar tujec navede, da v Republiki Sloveniji ni obvezno zdravstveno zavarovan;
- dokazilo o zadostnih sredstvih za preživljanje;
- potrdilo iz kazenske evidence matične države tujca vedno v primeru prošnje za izdajo prvega dovoljenja, v ostalih primerih pa, če organ tako zahteva.

B3 Tujec, ki je zadnji letnik šolanja končal v Republiki Sloveniji in pridobil najmanj visokošolsko izobrazbo:

- fotografijo tujca ali referenčno številko iz elektronskega odložišča fotografij;
- potni list ali overjeno fotokopijo potnega lista tujca;
- dokazilo o ustreznem zdravstvenem zavarovanju, ki krije vsaj nujne zdravstvene storitve v Republiki Sloveniji, kadar tujec navede, da v Republiki Sloveniji ni obvezno zdravstveno zavarovan;
- dokazilo o zadostnih sredstvih za preživljanje;
- potrdilo iz kazenske evidence matične države tujca vedno v primeru prošnje za izdajo prvega dovoljenja, v ostalih primerih pa, če organ tako zahteva;
- dokazilo, da je tujec v obdobju zadnjih dveh let pred vložitvijo prošnje pridobil najmanj visokošolsko izobrazbo v Republiki Sloveniji, v skladu z osmim odstavkom 12. Člena Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev;
- pogodbo o zaposlitvi, podpisano s strani delodajalca ali drugo dokazilo o nameravani zaposlitvi ali samozaposlitvi.

B4 Tujec, ki je v Republiki Sloveniji zaključil program raziskovalnega dela:

- fotografijo tujca ali referenčno številko iz elektronskega odložišča fotografij;
- potni list ali overjeno fotokopijo potnega lista tujca;
- dokazilo o ustreznem zdravstvenem zavarovanju, ki krije vsaj nujne zdravstvene storitve v Republiki Sloveniji, kadar tujec navede, da v Republiki Sloveniji ni obvezno zdravstveno zavarovan;
- dokazilo o zadostnih sredstvih za preživljanje;
- potrdilo iz kazenske evidence matične države tujca vedno v primeru prošnje za izdajo prvega dovoljenja, v ostalih primerih pa, če organ tako zahteva;
- dokazilo, da je tujec v obdobju zadnjih dveh let pred vložitvijo prošnje zaključil program raziskovalnega dela v Republiki Sloveniji (potrdilo raziskovalne organizacije o zaključku raziskovalnega dela);
- pogodbo o zaposlitvi, podpisano s strani delodajalca ali drugo dokazilo o nameravani zaposlitvi ali samozaposlitvi.

V postopku izdaje enotnega dovoljenja bosta upravna enota in Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje po uradni dolžnosti pridobila naslednje podatke:

- o obveznem zdravstvenem zavarovanju v Republiki Sloveniji, kadar tujec pri dokazilu o zdravstvenem zavarovanju navede, da je v Republiki Sloveniji obvezno zdravstveno zavarovan;
- iz kazenske evidence, evidence pravnomočnih sodb oziroma sklepov o prekrških, ki jo v Republiki Sloveniji vodi Ministrstvo za pravosodje;
- iz evidenc o pravnomočnih odločbah o prekrških, ki jih vodijo prekrškovni organi v Republiki Sloveniji;
- o vloženi pravnomočni obtožnici in izdani nepravnomočni sodbi, ki jih vodi pristojno sodišče;
- iz evidenc, ki jih vodi davčni organ o zapadlih neplačanih davčnih obveznostih in o davčnih prekrških, ki so označeni kot davčna tajnost;
- da je bil tujec v zadnjih 24 mesecih najmanj 20 mesecev prijavljen v socialno zavarovanje kot zaposlena oseba v Republiki Sloveniji ali da je bil tujec v zadnjih treh letih najmanj 30 mesecev prijavljen v socialno zavarovanje kot zaposlena oseba v Republiki Sloveniji.

C – Prošnji za podaljšanje enotnega dovoljenja zaradi zaposlitve na podlagi soglasja zavoda k podalšanju enotnega dovoljenja za namen zaposlitve (18. Člen Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev) je treba priložiti:

- fotografijo tujca ali referenčno številko iz elektronskega odložišča fotografij;
- potni list ali overjeno fotokopijo potnega lista tujca;
- dokazilo o ustreznem zdravstvenem zavarovanju, ki krije vsaj nujne zdravstvene storitve v Republiki Sloveniji, kadar tujec navede, da v Republiki Sloveniji ni obvezno zdravstveno zavarovan;
- dokazilo o zadostnih sredstvih za preživljanje;
- potrdilo iz kazenske evidence matične države tujca, če ga organ zahteva;
- pogodbo o zaposlitvi, podpisano s strani delodajalca.

V postopku izdaje enotnega dovoljenja bosta upravna enota in Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje po uradni dolžnosti pridobila naslednje podatke:

- o obveznem zdravstvenem zavarovanju v Republiki Sloveniji, kadar tujec pri dokazilu o zdravstvenem zavarovanju navede, da je v Republiki Sloveniji obvezno zdravstveno zavarovan;
- iz kazenske evidence, evidence pravnomočnih sodb oziroma sklepov o prekrških, ki jo v Republiki Sloveniji vodi Ministrstvo za pravosodje;
- iz evidenc o pravnomočnih odločbah o prekrških, ki jih vodijo prekrškovni organi v Republiki Sloveniji;
- o vloženi pravnomočni obtožnici in izdani nepravnomočni sodbi, ki jih vodi pristojno sodišče;
- iz evidenc, ki jih vodi davčni organ o zapadlih neplačanih davčnih obveznostih in o davčnih prekrških, ki so označeni kot davčna tajnost;

- da je delodajalec za dohodke iz delovnega razmerja za zadnjih šest mesecev pred mesecem vložitve prošnje ali za čas poslovanja, če je ta krajši od šest mesecev, predlagal obračune davčnega odtegljaja za dohodke iz delovnega razmerja, če je zaposloval delavce, in nima neporavnanih zapadlih davčnih obveznosti;
- da je tujec neprekinjeno prijavljen v obvezna socialna zavarovanja od dneva nastopa dela.

D – Prošnji za izdajo prvega enotnega dovoljenja na podlagi soglasja zavoda za usposabljanja ali izpopolnjevanja tujcev (25. Člen Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev) je treba priložiti:

- fotografijo tujca ali referenčno številko iz elektronskega odložišča fotografij;
- potni list ali overjeno fotokopijo potnega lista oseb;
- dokazilo o ustreznem zdravstvenem zavarovanju, ki krije vsaj nujne zdravstvene storitve v Republiki Sloveniji, kadar tujec navede, da v Republiki Sloveniji ni obvezno zdravstveno zavarovan;
- dokazilo o zadostnih sredstvih za preživljanje;
- potrdilo iz kazenske evidence matične države tujca;
- podpisano pogodbo o zaposlitvi za namen usposabljanja ali izpopolnjevanja ali pogodbo civilnega prava za usposabljanje ali izpopolnjevanje tujca,
- mnenje gospodarskega združenja, pristojne zbornice ali ministrstva, pristojnega za področje dejavnosti.

Če usposabljanje in izpopolnjevanje izvaja gospodarsko združenje, pristojna zbornica ali ministrstvo, pristojno za področje dejavnosti, mnenje iz zadnje alineje ni potrebno.

D1 Prošnji za podaljšanje enotnega dovoljenja na podlagi soglasja za usposabljanje in izpopolnjevanje (peti odstavek 25. Člena Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev) je treba priložiti:

- fotografijo tujca ali referenčno številko iz elektronskega odložišča fotografij;
- potni list ali overjeno fotokopijo potnega lista tujca;
- dokazilo o ustreznem zdravstvenem zavarovanju, ki krije vsaj nujne zdravstvene storitve v Republiki Sloveniji, kadar tujec navede, da v Republiki Sloveniji ni obvezno zdravstveno zavarovan;
- dokazilo o zadostnih sredstvih za preživljanje;
- potrdilo iz kazenske evidence matične države tujca, če ga organ zahteva;
- izjavo o razlogih za podaljšanje izvajanja programa usposabljanja ali izpopolnjevanja;
- ustrezno pogodbo o zaposlitvi ali pogodbo civilnega prava.

V postopku izdaje enotnega dovoljenja bosta upravna enota in Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje po uradni dolžnosti pridobila naslednje podatke:

- o obveznem zdravstvenem zavarovanju v Republiki Sloveniji, kadar tujec pri dokazilu o zdravstvenem zavarovanju navede, da je v Republiki Sloveniji obvezno zdravstveno zavarovan;
- iz kazenske evidence, evidence pravnomočnih sodb oziroma sklepov o prekrških, ki jo v Republiki Sloveniji vodi Ministrstvo za pravosodje;
- iz evidenc o pravnomočnih odločbah o prekrških, ki jih vodijo prekrškovni organi v Republiki Sloveniji;
- o vloženi pravnomočni obtožnici in izdani nepravnomočni sodbi, ki jih vodi pristojno sodišče;
- iz evidenc, ki jih vodi davčni organ o zapadlih neplačanih davčnih obveznostih in o davčnih prekrških, ki so označeni kot davčna tajnost;
- da tujec še ni bil vključen v vsebinsko podoben program usposabljanja ali izpopolnjevanja;
- je naročnik dela ali delodajalec za dohodke iz delovnega razmerja za zadnjih šest mesecev pred mesecem vložitve prošnje ali za čas poslovanja, če je ta krajši od šest mesecev, predlagal obračune davčnega odtegljaja za dohodke iz delovnega razmerja, če je zaposloval delavce, in nima neporavnanih zapadlih davčnih obveznosti.

E – Prošnji za izdajo ali podaljšanje enotnega dovoljenja na podlagi soglasja zavoda za individualne storitve tujcev (26. Člen Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev) je treba priložiti:

- fotografijo tujca ali referenčno številko iz elektronskega odložišča fotografij;
- potni list ali overjeno fotokopijo potnega lista tujca;
- dokazilo o ustreznem zdravstvenem zavarovanju, ki krije vsaj nujne zdravstvene storitve v Republiki Sloveniji, kadar tujec navede, da v Republiki Sloveniji ni obvezno zdravstveno zavarovan;
- dokazilo o zadostnih sredstvih za preživljanje;
- potrdilo iz kazenske evidence matične države tujca vedno v primeru prošnje za izdajo prvega dovoljenja, v ostalih primerih pa, če organ tako zahteva;
- sklenjeno pogodbo civilnega prava;
- dokazilo o posebnem specialističnem znanju tujca (posebni tečaji, priporočila, ipd.).

V postopku izdaje enotnega dovoljenja bosta upravna enota in Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje po uradni dolžnosti pridobila naslednje podatke:

- o obveznem zdravstvenem zavarovanju v Republiki Sloveniji, kadar tujec pri dokazilu o zdravstvenem zavarovanju navede, da je v Republiki Sloveniji obvezno zdravstveno zavarovan;
- iz kazenske evidence, evidence pravnomočnih sodb oziroma sklepov o prekrških, ki jo v Republiki Sloveniji vodi Ministrstvo za pravosodje;
- iz evidenc o pravnomočnih odločbah o prekrških, ki jih vodijo prekrškovni organi v Republiki Sloveniji;
- o vloženih pravnomočnih obtožnicah in izdanih nepravnomočnih sodbah, ki jih vodi pristojno sodišče;
- iz evidenc, ki jih vodi davčni organ o zapadlih neplačanih davčnih obveznostih in o davčnih prekrških, ki so označeni kot davčna tajnost;
- v primeru, da je naročnik pravna ali fizična oseba, registrirana za opravljanje dejavnosti – podatek o registraciji ali vpisu v ustrezen register.

F – Prošnji za izdajo prvega enotnega dovoljenja na podlagi soglasja zavoda za zastopnika (27. Člen Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev) je treba priložiti:

- fotografijo tujca ali referenčno številko iz elektronskega odložišča fotografij;
- potni list ali overjeno fotokopijo potnega lista tujca;
- dokazilo o ustreznem zdravstvenem zavarovanju, ki krije vsaj nujne zdravstvene storitve v Republiki Sloveniji, kadar tujec navede, da v Republiki Sloveniji ni obvezno zdravstveno zavarovan;
- dokazilo o zadostnih sredstvih za preživljanje;
- potrdilo iz kazenske evidence matične države tujca;
- pogodba o zaposlitvi, podpisano s strani delodajalca ali s strani naročnika dela podpisano pogodbo civilnega prava.

V primeru delodajalca, ki je registriran manj kot šest mesecev, je treba prošnji priložiti izjavo delodajalca in dokazilo o tem, da je pred vložitvijo prošnje za izdajo enotnega dovoljenja zaradi zaposlitve tujca investiral najmanj 50.000 eurov v dejavnost, v okviru katere bo tujec opravljal delo (tretji odstavek 27. Člena Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev).

F1 Prošnji za podaljšanje enotnega dovoljenja na podlagi soglasja zavoda za zastopnika (osmi odstavek 27. člena Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev) je treba priložiti:

- fotografijo tujca ali referenčno številko iz elektronskega odložišča fotografij;
- potni list ali overjeno fotokopijo potnega lista tujca;
- dokazilo o ustreznem zdravstvenem zavarovanju, ki krije vsaj nujne zdravstvene storitve v Republiki Sloveniji, kadar tujec navede, da v Republiki Sloveniji ni obvezno zdravstveno zavarovan;
- dokazilo o zadostnih sredstvih za preživljanje;
- potrdilo iz kazenske evidence matične države tujca, če ga organ zahteva;
- pogodbo o zaposlitvi, podpisano s strani delodajalca ali s strani naročnika dela podpisano pogodbo civilnega prava.

V postopku izdaje enotnega dovoljenja bosta upravna enota in Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje po uradni dolžnosti pridobila naslednje podatke:

- o obveznem zdravstvenem zavarovanju v Republiki Sloveniji, kadar tujec pri dokazilu o zdravstvenem zavarovanju navede, da je v Republiki Sloveniji obvezno zdravstveno zavarovan;
- iz kazenske evidence, evidence pravnomočnih sodb oziroma sklepov o prekrških, ki jo v Republiki Sloveniji vodi Ministrstvo za pravosodje;
- iz evidenc o pravnomočnih odločbah o prekrških, ki jih vodijo prekrškovni organi v Republiki Sloveniji;
- o vloženih pravnomočnih obtožnicah in izdanih nepravnomočnih sodbah, ki jih vodi pristojno sodišče;
- iz evidenc, ki jih vodi davčni organ o zapadlih neplačanih davčnih obveznostih in o davčnih prekrških, ki so označeni kot davčna tajnost;
- da delodajalec aktivno posluje;
- da je delodajalec za dohodke iz delovnega razmerja za zadnjih šest mesecev pred mesecem vložitve prošnje ali za čas poslovanja, če je ta krajši od šest mesecev, predlagal obračune davčnega odtegljaja za dohodke iz delovnega razmerja, če je zaposloval delavce, in nima neporavnanih zapadlih davčnih obveznosti; da je zastopnik vpisan v ustreznem registru;
- da ni izkoriščena kvota, s katero se omeji število tujcev na trgu dela.

Obrazec št. 14/1

REPUBLIKA SLOVENIJA

(organ, pristojen za sprejem prošnje)

PROŠNJA ZA IZDAJO – PODALJŠANJE

(ustrezno obkrožiti)

**DOVOLJENJA ZA ZAČASNO PREBIVANJE ZARADI ZDRUŽITVE DRUŽINE
(47. člen Zakona o tujcih)**

prostor za fotografijo
ali referenčna številka
iz elektronskega
odložišča fotografij

1 ¹ . EMŠO vlagatelja:	
2. Priimek in ime vlagatelja:	
3. Sedanje začasno oziroma stalno prebivališče vlagatelja v Republiki Sloveniji ali v tujini (naselje, ulica in hišna številka):	
4 ² . EMŠO družinskega člana, če je določena:	
5. Priimek in ime:	
6. Priimek pred sklenitvijo zakonske zveze:	
7. Spol:	8. Državljanstvo:
9. Rojstni datum (dan, mesec, leto):	10. Rojstni kraj (država, kraj):
11. Zakonski stan:	12. Poklic:
13. Zadnje stalno oziroma začasno prebivališče v tujini ali v Republiki Sloveniji (država, kraj, ulica in hišna številka):	
14 ³ . Nameravani kraj prebivanja v Republiki Sloveniji oziroma sedanje začasno prebivališče v Republiki Sloveniji (naselje, ulica in hišna številka):	
15 ⁴ . Naslov, na katerega naj se vlagatelju vročajo pošiljke (država, kraj, ulica in hišna številka):	

¹ V polja od 1 do 3 in v polje 23 se vpisujejo podatki o vlagatelju prošnje.

² V polja od 4 do 21 se vpišejo podatki o tujcu, za katerega se vlaga prošnja za izdajo dovoljenja za začasno prebivanje.

³ Polje 14 se izpolni v primeru prošnje za izdajo prvega dovoljenja za začasno prebivanje.

⁴ Polje 15 se izpolni v primeru prošnje za podaljšanje dovoljenja za začasno prebivanje.

16 Datum vstopa na območje Republike Slovenije:		17. Razlog ali namen prebivanja v Republiki Sloveniji:	
18 ⁵ . Imetnik vizuma za dolgoročno prebivanje	DA / NE	Tujec, ki mu je prenehal status mednarodne zaščite	DA / NE
Nekdanji imetnik modre karte EU	DA / NE	Oseba s priznano subsidiarno zaščito	DA / NE
Nekdanji imetnik enotnega dovoljenja ICT	DA / NE		
19. Sorodstveno oziroma drugo razmerje z vlagateljem:			
20. Način zagotovitve (viri) sredstev za preživljanje:			
21. Podatek o zdravstvenem zavarovanju:			
22. Vrsta in številka potnega lista oziroma druge listine, datum in kraj izdaje ter njena veljavnost (do):			
23. Datum vložitve prošnje:		24. Podpis vlagatelja:	

⁵ Polje 18 se izpolni, kadar ima tujec v Republiki Sloveniji izdan vizum za dolgoročno prebivanje, če je tujec nekdanji imetnik modre karte EU ali nekdanji imetnik enotnega dovoljenja za osebo, premeščeno znotraj gospodarske družbe (ICT) oziroma, če je tujcu prenehal status mednarodne zaščite iz razlogov, določenih v zakonu, ki ureja mednarodno zaščito, ali če je oseba s priznano subsidiarno zaščito.

IZPOLNI URADNA OSEBA

Številka izdane izkaznice dovoljenja za prebivanje oziroma odločbe/sklepa:		Datum izdaje:	
Dovoljenje velja	od:	do:	Opombe:
Prošnjo sprejel:		Prošnjo rešil:	
Podatek o roki in prstu, s katere je bil zajet prstni odtis:			
LEVA: kazalec, sredinec, prstanec, palec		DESNA: kazalec, sredinec, prstanec, palec	
Nezmožnost zajema prstnih odtisov		TRAJNA	ZAČASNA

Prošnji za izdajo ali podaljšanje dovoljenja za začasno prebivanje zaradi združitve družine je treba priložiti:

- fotografijo tujca ali referenčno številko iz elektronskega odložišča fotografij;
- potni list ali overjeno fotokopijo potnega lista tujca;
- dokazilo o ustreznem zdravstvenem zavarovanju, ki krije vsaj nujne zdravstvene storitve v Republiki Sloveniji, kadar tujec navede, da v Republiki Sloveniji ni obvezno zdravstveno zavarovan;
- dokazilo o zadostnih sredstvih za preživljanje;
- potrdilo iz kazenske evidence matične države tujca vedno v primeru prošnje za izdajo prvega dovoljenja, v ostalih primerih pa, če organ tako zahteva;
- dokazila o sorodstvenem razmerju, če matična dejstva niso vpisana v matični register Republike Slovenije.

V postopku bo upravna enota po uradni dolžnosti pridobila naslednje podatke:

- iz matičnega registra Republike Slovenije o rojstvu ali sklenjeni zakonski zvezi tujca na območju Republike Slovenije oziroma o drugih matičnih dejstvih, če so vpisana v matični register Republike Slovenije,
 - o obveznem zdravstvenem zavarovanju v Republiki Sloveniji, kadar tujec pri dokazilu o zdravstvenem zavarovanju navede, da je v Republiki Sloveniji obvezno zdravstveno zavarovan,
 - iz kazenske evidence, evidence pravnomočnih sodb oziroma sklepov o prekrških, ki jo v Republiki Sloveniji vodi Ministrstvo za pravosodje;
 - iz evidenc o pravnomočnih odločbah o prekrških, ki jih vodijo prekrškovni organi v Republiki Sloveniji;
 - o vloženih pravnomočnih obtožnicah in izdanih nepravnomočnih sodbah, ki jih vodi pristojno sodišče;
- iz evidenc, ki jih vodi davčni organ o zapadlih neplačanih davčnih obveznostih in o davčnih prekrških, ki so označeni kot davčna tajnost.

REPUBLIKA SLOVENIJA

(organ, pristojen za sprejem prošnje)

**PROŠNJA ZA IZDAJO DOVOLJENJA ZA STALNO PREBIVANJE
ZA DRUŽINSKEGA ČLANA BEGUNCA
(47.a člen Zakona o tujcih)**

prostor za fotografijo
ali referenčna številka
iz elektronskega
odložišča fotografij

1 ¹ . EMŠO vlagatelja:
2. Priimek in ime vlagatelja:
3. Sedanje stalno prebivališče vlagatelja v Republiki Sloveniji (naselje, ulica in hišna številka):

4 ² . EMŠO družinskega člana, če je določena:	
5. Priimek in ime:	
6. Priimek pred sklenitvijo zakonske zveze:	
7. Spol:	8. Državljanstvo:
9. Rojstni datum (dan, mesec, leto):	10. Rojstni kraj (država, kraj):
11. Zakonski stan:	12. Poklic:
13. Zadnje stalno oziroma začasno prebivališče v tujini ali v Republiki Sloveniji (država, kraj, ulica in hišna številka):	
14. Nameravani kraj prebivanja v Republiki Sloveniji oziroma sedanje začasno prebivališče v Republiki Sloveniji (naselje, ulica in hišna številka):	
15. Datum vstopa na območje Republike Slovenije:	16. Imetnik vizuma za dolgoročno prebivanje DA / NE
17. Razlog ali namen prebivanja v Republiki Sloveniji:	

¹ V polja od 1 do 3 in v polje 25 se vpisujejo podatki o vlagatelju prošnje.² V polja od 4 do 21 se vpišejo podatki o tujcu, za katerega se vlaga prošnja za izdajo dovoljenja za stalno prebivanje.

18. Sorodstveno oziroma drugo razmerje z vlagateljem:	
19. Način zagotovitve (viri) sredstev za preživljanje:	
20. Podatek o zdravstvenem zavarovanju:	
21. Vrsta in številka potnega lista oziroma druge listine, datum in kraj izdaje ter njena veljavnost (do):	
22. Datum vložitve prošnje:	23. Podpis vlagatelja:

IZPOLNI URADNA OSEBA

Številka izdane izkaznice dovoljenja za prebivanje oziroma odločbe/sklepa:	Datum izdaje:
Dovoljenje velja od: do:	Opombe:
Prošnjo sprejel:	Prošnjo rešil:
Podatek o roki in prstu, s katere je bil zajet prstni odtis:	
LEVA: kazalec, sredinec, prstanec, palec	DESNA: kazalec, sredinec, prstanec, palec
Nezmožnost zajema prstnih odtisov	TRAJNA ZAČASNA

Prošnji za izdajo dovoljenja za stalno prebivanje za družinskega člana osebe s priznanim statusom begunca je treba priložiti:

- fotografijo tujca ali referenčno številko iz elektronskega odložišča fotografij;
- listinske dokaze, ki izkazujejo družinsko vez in istovetnost družinskih članov, če jih poseduje;
- navedbo vseh dejstev o družinskih članih, s katerimi se želi združiti, zlasti njihova osebna imena, datume in kraje rojstev, naslov prebivališča ter podatke o tem, kje v času vložitve prošnje bivajo, če begunec ne poseduje listinskih dokazov za izkazovanje družinskih vezi;
- pisno soglasje, s katerim vlagatelj prošnje dovoljuje, da pristojni organ za preverjanje družinskih vezi, podatke o družinskih članih posreduje mednarodnim organizacijam, ki delujejo na področju migracij, če begunec ne poseduje listinskih dokazov za izkazovanje družinskih vezi;
- dokazila o zadostnih sredstvih za preživljanje, kadar je prošnja za izdajo dovoljenja za stalno prebivanje za družinskega člana vložena po poteku 90 dnevnega roka po pridobitvi statusa osebe z mednarodno zaščito;
- dokazilo o ustreznem zdravstvenem zavarovanju, ki krije vsaj nujne zdravstvene storitve v Republiki Sloveniji, kadar je prošnja za izdajo dovoljenja za stalno prebivanje za družinskega člana vložena po poteku 90 dnevnega roka po pridobitvi statusa osebe z mednarodno zaščito.

V postopku bo organ po uradni dolžnosti pridobil naslednje podatke:

- iz matičnega registra Republike Slovenije o rojstvu ali sklenjeni zakonski zvezi tujca na območju Republike Slovenije oziroma o drugih matičnih dejstvih, če so vpisana v matični register Republike Slovenije,
- o statusu vlagatelja;
- iz kazenske evidence, evidence pravnomočnih sodb oziroma sklepov o prekrških, ki jo v Republiki Sloveniji vodi Ministrstvo za pravosodje;
- iz evidenc o pravnomočnih odločbah o prekrških, ki jih vodijo prekrškovni organi v Republiki Sloveniji;
- o vloženi pravnomočni obtožnici in izdani nepravnomočni sodbi, ki jih vodi pristojno sodišče;
- iz evidenc, ki jih vodi davčni organ o zapadlih neplačanih davčnih obveznostih in o davčnih prekrških, ki so označeni kot davčna tajnost.

REPUBLIKA SLOVENIJA

(organ, pristojen za sprejem prošnje)

**PROŠNJA ZA IZDAJO DOVOLJENJA ZA ZAČASNO PREBIVANJE
ZA DRUŽINSKEGA ČLANA OSEBE S SUBSIDIARNO ZAŠČITO
(47.b člen Zakona o tujcih)**

prostor za fotografijo
ali referenčna številka
iz elektronskega
odložišča fotografij

1 ¹ . EMŠO vlagatelja:
2. Priimek in ime vlagatelja:
3. Sedanje stalno ali začasno prebivališče vlagatelja v Republiki Sloveniji (naselje, ulica in hišna številka):

4 ² . EMŠO družinskega člana, če je določena:	
5. Priimek in ime:	
6. Priimek pred sklenitvijo zakonske zveze:	
7. Spol:	8. Državljanstvo:
9. Rojstni datum (dan, mesec, leto):	10. Rojstni kraj (država, kraj):
11. Zakonski stan:	12. Poklic:
13. Zadnje stalno oziroma začasno prebivališče v tujini ali v Republiki Sloveniji (država, kraj, ulica in hišna številka):	
14 ³ . Nameravani kraj prebivanja v Republiki Sloveniji oziroma sedanje začasno prebivališče v Republiki Sloveniji (naselje, ulica in hišna številka):	
15 ⁴ . Datum vstopa na območje Republike Slovenije:	16. Imetnik vizuma za dolgoročno prebivanje DA / NE
17. Razlog ali namen prebivanja v Republiki Sloveniji:	

¹ V polja 1, 2, 3 in 23 se vpišejo podatki o vlagatelju.² V polja od 4 do 21 se vpišejo podatki o tujcu, za katerega se vloga prošnja za izdajo dovoljenja za začasno prebivanje.³ Polje 14 se izpolni v primeru prošnje za izdajo prvega dovoljenja za začasno prebivanje.⁴ Polje 15 se izpolni v primeru prošnje za podaljšanje dovoljenja za začasno prebivanje.

18. Sorodstveno oziroma drugo razmerje z vlagateljem:	
19. Način zagotovitve (viri) sredstev za preživljanje:	
20. Podatek o zdravstvenem zavarovanju:	
21. Vrsta in številka potnega lista oziroma druge listine, datum in kraj izdaje ter njena veljavnost (do):	
22. Datum vložitve prošnje:	23. Podpis vlagatelja:

IZPOLNI URADNA OSEBA

Številka izdane izkaznice dovoljenja za prebivanje oziroma odločbe/sklepa:	Datum izdaje:
Dovoljenje velja od: do:	Opombe:
Prošnjo sprejel:	Prošnjo rešil:
Podatek o roki in prstu, s katere je bil zajet prstni odtis: LEVA: kazalec, sredinec, prstanec, palec DESNA: kazalec, sredinec, prstanec, palec	
Nezmožnost zajema prstnih odtisov	TRAJNA ZAKASNA

Prošnji za izdajo dovoljenja za začasno prebivanje za družinskega člana osebe s priznano subsidiarno zaščito je treba priložiti:

- fotografijo tujca ali referenčno številko iz elektronskega odložišča fotografij;
- listinske dokaze, ki izkazujejo družinsko vez in istovetnost družinskih članov, če jih poseduje;
- navedbo vseh dejstev o družinskih članih, s katerimi se želi združiti, zlasti njihova osebna imena, datume in kraje rojstev, naslov prebivališča ter podatke o tem, kje v času vložitve prošnje bivajo, če oseba s subsidiarno zaščito ne poseduje listinskih dokazov za izkazovanje družinskih vezi;
- pisno soglasje, s katerim vlagatelj prošnje dovoljuje, da pristojni organ za preverjanje družinskih vezi, podatke o družinskih članih posreduje mednarodnim organizacijam, ki delujejo na področju migracij, če oseba s subsidiarno zaščito ne poseduje listinskih dokazov za izkazovanje družinskih vezi;
- dokazila o zadostnih sredstvih za preživljanje, kadar je prošnja za izdajo dovoljenja za začasno prebivanje za družinskega člana vložena po poteku 90 dnevnega roka po podaljšanju subsidiarne zaščite;
- dokazilo o ustreznem zdravstvenem zavarovanju, ki krije vsaj nujne zdravstvene storitve v Republiki Sloveniji, kadar je prošnja za izdajo dovoljenja za začasno prebivanje za družinskega člana vložena po poteku 90 dnevnega roka po podaljšanju subsidiarne zaščite.

V postopku bo organ po uradni dolžnosti pridobil naslednje podatke:

- iz matičnega registra Republike Slovenije o rojstvu ali sklenjeni zakonski zvezi tujca na območju Republike Slovenije oziroma o drugih matičnih dejstvih, če so vpisana v matični register Republike Slovenije,
- o statusu vlagatelja;
- iz kazenske evidence, evidence pravnomočnih sodb oziroma sklepov o prekrških, ki jo v Republiki Sloveniji vodi Ministrstvo za pravosodje;
- iz evidenc o pravnomočnih odločbah o prekrških, ki jih vodijo prekrškovni organi v Republiki Sloveniji;
- o vloženi pravnomočni obtožnici in izdanih nepravomočnih sodbah, ki jih vodi pristojno sodišče;
- iz evidenc, ki jih vodi davčni organ o zapadlih neplačanih davčnih obveznostih in o davčnih prekrških, ki so označeni kot davčna tajnost.

REPUBLIKA SLOVENIJA

(organ, pristojen za sprejem prošnje)

PROŠNJA ZA IZDAJO – PODALJŠANJE

(ustrezno obkrožiti)

**DOVOLJENJA ZA ZAČASNO PREBIVANJE ZA TUJCA, KI IMA STATUS
REZIDENTA ZA DALJŠI ČAS V DRUGI DRŽAVI ČLANICI EVROPSKE UNIJE
IN BO V REPUBLIKI SLOVENIJI PREBIVAL
ZARADI ŠTUDIJA ALI DRUGIH UTEMELJENIH RAZLOGOV
(48. člen Zakona o tujcih)**

prostor za fotografijo
ali referenčna številka
iz elektronskega
odložišča fotografij

1. EMŠO, če je določena:	
2. Priimek in ime:	
3. Priimek pred sklenitvijo zakonske zveze:	
4. Spol:	5. Državljanstvo:
6. Rojstni datum (dan, mesec, leto):	7. Rojstni kraj (država, kraj):
8. Zakonski stan:	9. Poklic:
10. Zadnje stalno oziroma začasno prebivališče v tujini ali v Republiki Sloveniji (država, kraj, ulica in hišna številka):	
11 ¹ . Nameravani kraj prebivanja v Republiki Sloveniji oziroma sedanje začasno prebivališče v Republiki Sloveniji (naselje, ulica in hišna številka):	
12 ² . Naslov, na katerega naj se vlagatelju vročajo pošiljke (država, kraj, ulica in hišna številka):	
13. Datum vstopa na območje Republike Slovenije:	14. Razlog ali namen prebivanja v Republiki Sloveniji:
15. Država članica EU, v kateri ima tujec status rezidenta za daljši čas in veljavnost dovoljenja (do):	
16. Način zagotovitve (viri) sredstev za preživljanje:	

¹ Polje 11 se izpolni v primeru prošnje za izdajo prvega dovoljenja za začasno prebivanje.

² Polje 12 se izpolni v primeru prošnje za podaljšanje dovoljenja za začasno prebivanje.

17. Podatek o zdravstvenem zavarovanju:	
18. Vrsta in številka potnega lista oziroma druge listine, datum in kraj izdaje ter njena veljavnost (do):	
19. Datum vložitve prošnje:	20. Podpis vlagatelja:

IZPOLNI URADNA OSEBA

Številka izdane izkaznice dovoljenja za prebivanje oziroma odločbe/sklepa:	Datum izdaje:
Dovoljenje velja od: do:	Opombe:
Prošnjo sprejel:	Prošnjo rešil:
Podatek o roki in prstu, s katere je bil zajet prstni odtis: LEVA: kazalec, sredinec, prstanec, palec DESNA: kazalec, sredinec, prstanec, palec	
Nezmožnost zajema prstnih odtisov TRAJNA ZAČASNA	

Prošnji za izdajo ali podaljšanje dovoljenja za začasno prebivanje tujca, ki ima v drugi državi članici Evropske unije status rezidenta za daljši čas in bo v Republiki Sloveniji prebival zaradi študija ali drugih utemeljenih razlogov, je treba priložiti:

- fotografijo tujca ali referenčno številko iz elektronskega odložišča fotografij;
- potni list ali overjeno fotokopijo potnega lista tujca;
- dokazilo o ustreznem zdravstvenem zavarovanju, ki krije vsaj nujne zdravstvene storitve v Republiki Sloveniji, kadar tujec navede, da v Republiki Sloveniji ni obvezno zdravstveno zavarovan;
- dokazilo o zadostnih sredstvih za preživljanje;
- potrdilo iz kazenske evidence matične države tujca vedno v primeru prošnje za izdajo prvega dovoljenja, v ostalih primerih pa, če organ tako zahteva.

V PRIMERU PROŠNJE ZA IZDAJO ALI PODALJŠANJE DOVOLJENJA ZA ZAČASNO PREBIVANJE ZARADI ŠTUDIJA – dokazilo o sprejemu na študij, izobraževanje, specializacijo ali strokovno izpopolnjevanje oziroma druge oblike izobraževanja.

V PRIMERU PROŠNJE ZA IZDAJO ALI PODALJŠANJE DOVOLJENJA ZA ZAČASNO PREBIVANJE ZARADI DRUGIH UTEMELJENIH RAZLOGOV – dokazila o utemeljenosti prebivanja v Republiki Sloveniji.

V postopku bo upravna enota po uradni dolžnosti pridobila naslednje podatke:

- o obveznem zdravstvenem zavarovanju v Republiki Sloveniji, kadar tujec pri dokazilu o zdravstvenem zavarovanju navede, da je v Republiki Sloveniji obvezno zdravstveno zavarovan,
- iz kazenske evidence, evidence pravnomočnih sodb oziroma sklepov o prekrških, ki jo v Republiki Sloveniji vodi Ministrstvo za pravosodje;
- iz evidenc o pravnomočnih odločbah o prekrških, ki jih vodijo prekrškovni organi v Republiki Sloveniji;
- o vloženih pravnomočnih obtožnicah in izdanih nepravnomočnih sodbah, ki jih vodi pristojno sodišče;
- iz evidenc, ki jih vodi davčni organ o zapadlih neplačanih davčnih obveznostih in o davčnih prekrških, ki so označeni kot davčna tajnost.

REPUBLIKA SLOVENIJA

(organ, pristojen za sprejem prošnje)

PROŠNJA ZA IZDAJO – PODALJŠANJE

(ustrezno obkrožiti)

**DOVOLJENJA ZA ZAČASNO PREBIVANJE ZA TUJCA, KI IMA STATUS
REZIDENTA ZA DALJŠI ČAS V DRUGI DRŽAVI ČLANICI EVROPSKE UNIJE
IN BO V REPUBLIKI SLOVENIJI PREBIVAL ZARADI
ZAPOSLITVE ALI DELA OZIROMA BO DNEVNI DELOVNI MIGRANT
(48. člen Zakona o tujcih)**

prostor za fotografijo
ali referenčna številka
iz elektronskega
odložišča fotografij

1. EMŠO, če je določena:	
2. Priimek in ime:	
3. Priimek pred sklenitvijo zakonske zveze:	
4. Spol:	5. Državljanstvo:
6. Rojstni datum (dan, mesec, leto):	7. Zakonski stan:
8. Rojstni kraj (država, kraj):	
9. Zadnje stalno oziroma začasno prebivališče v tujini ali v Republiki Sloveniji (država, kraj, ulica in hišna številka):	
10 ¹ . Nameravani kraj prebivanja v Republiki Sloveniji oziroma sedanje začasno prebivališče v Republiki Sloveniji (naselje, ulica in hišna številka):	
11 ² . Naslov, na katerega naj se vlagatelju vročajo pošiljke (država, kraj, ulica in hišna številka):	
12. Datum vstopa na območje Republike Slovenije:	13. Razlog ali namen prebivanja v Republiki Sloveniji:
14. Država članica EU, v kateri ima tujec status rezidenta za daljši čas in veljavnost dovoljenja (do):	
15. Vrsta in številka potnega lista oziroma druge listine, datum in kraj izdaje ter njena veljavnost (do):	

¹ Polje 10 se izpolni v primeru prošnje za izdajo prvega enotnega dovoljenja.

² Polje 11 se izpolni v primeru prošnje za podaljšanje enotnega dovoljenja.

16. Podatek o zdravstvenem zavarovanju:	17. Davčna številka:
18. Firma ali ime delodajalca:	
19. Sedež ali naslov delodajalca:	
20. Podatek o prijavi potrebe po delavcu , ki jo pri Zavodu Republike Slovenije za zaposlovanje na obrazcu »PDM – kontrola trga dela« vložil delodajalec, pri katerem se bo tujec zaposlil (številka PDM obrazca):	
21. Matična številka delodajalca:	22. Davčna številka delodajalca:
23. Vrsta in stopnja strokovne izobrazbe ali nacionalna poklicna kvalifikacija:	
24. Koda poklica po standardni klasifikaciji poklicev, ki ga bo tujec opravljal:	25. Naziv delovnega mesta za katerega se sklepa delovno razmerje:
26. Opis del in nalog delovnega mesta:	
27. Kraj opravljanja dela: (ustrezno obkroži) a) na sedežu delodajalca b) na terenu –lokacija	
28. Poklicna oziroma strokovna izobrazba ali nacionalna poklicna kvalifikacija, ki se zahteva za zasedbo delovnega mesta:	
29. Druga potrebna dodatna znanja, ki se zahtevajo za zasedbo delovnega mesta:	
30. Datum vložitve prošnje:	31. Podpis vlagatelja:

IZPOLNI URADNA OSEBA

Številka izdane izkaznice dovoljenja za prebivanje oziroma odločbe/sklepa:		Datum izdaje:
Dovoljenje velja	od:	do:
		Opombe:
Prošnjo sprejel:		Prošnjo rešil:
Podatek o roki in prstu, s katere je bil zajet prstni odtis:		
LEVA: kazalec, sredinec, prstanec, palec		DESNA: kazalec, sredinec, prstanec, palec
Nezmožnost zajema prstnih odtisov TRAJNA ZAČASNA		

A – Prošnji za izdajo prvega enotnega dovoljenja na podlagi soglasja zavoda za zaposlitev (17. Člen Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev) je treba priložiti:

- fotografijo tujca ali referenčno številko iz elektronskega odložišča fotografij;
- potni list ali overjeno fotokopijo potnega lista tujca;
- dokazilo o ustreznem zdravstvenem zavarovanju, ki krije vsaj nujne zdravstvene storitve v Republiki Sloveniji, kadar tujec navede, da v Republiki Sloveniji ni obvezno zdravstveno zavarovan;
- dokazilo o zadostnih sredstvih za preživetje;
- potrdilo iz kazenske evidence matične države tujca;
- pogodbo o zaposlitvi, podpisano s strani delodajalca;
- dokazilo o ustreznih izobrazbi ali poklicni kvalifikaciji tujca oziroma o izpolnjevanju drugih pogojev, ki jih zahteva delodajalec;
- podpisano izjavo delodajalca ali zagotavlja nastanitev tujca ali ne.

V primeru delodajalca, ki je registriran manj kot šest mesecev, je treba vlogi priložiti izjavo delodajalca in dokazilo o tem, da je pred vložitvijo prošnje za izdajo enotnega dovoljenja zaradi zaposlitve tujca investiral najmanj 50.000 eurov v dejavnost, v okviru katere bo tujec opravljal delo (drugi odstavek 17. Člena Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev).

V postopku izdaje enotnega dovoljenja bosta upravna enota in Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje po uradni dolžnosti pridobila naslednje podatke:

- o obveznem zdravstvenem zavarovanju v Republiki Sloveniji, kadar tujec pri dokazilu o zdravstvenem zavarovanju navede, da je v Republiki Sloveniji obvezno zdravstveno zavarovan;
- iz kazenske evidence, evidence pravomočnih sodb oziroma sklepov o prekrških, ki jo v Republiki Sloveniji vodi Ministrstvo za pravosodje;
- iz evidenc o pravomočnih odločbah o prekrških, ki jih vodijo prekrškovni organi v Republiki Sloveniji;
- o vloženih pravomočnih obtožnicah in izdanih nepravomočnih sodbah, ki jih vodi pristojno sodišče;
- iz evidenc, ki jih vodi davčni organ o zapadlih neplačanih davčnih obveznostih in o davčnih prekrških, ki so označeni kot davčna tajnost;
- da v evidenci brezposelnih oseb ni ustrezne brezposelne osebe;
- da je delodajalec ustrezno registriran ali vpisan v registru kmetijskih gospodarstev oziroma v poslovnem registru za opravljanje dejavnosti, v okviru katere bo tujec opravljal delo;
- da delodajalec ni v postopku likvidacije ali stečaja;
- da delodajalec aktivno posluje;
- da je delodajalec za dohodke iz delovnega razmerja za zadnjih šest mesecev pred mesecem vložitve prošnje ali za čas poslovanja, če je ta krajši od šest mesecev, predlagal obračune davčnega odtegljaja za dohodke iz delovnega razmerja, če je zaposloval delavce, in nima neporavnanih zapadlih davčnih obveznosti; da ni izkoriščena kvota, s katero se omeji število tujcev na trgu dela.

B – Prošnji za izdajo ali podaljšanje enotnega dovoljenja zaradi zaposlitve na podlagi soglasja zavoda za zaposlitev, samozaposlitev ali delo (14. Člen Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev) (ustrezno obkrožiti) je treba priložiti:

B1 Tujec z najmanj poklicno izobrazbo ali pridobljeno nacionalno poklicno kvalifikacijo v Republiki Sloveniji, ki je bil v zadnjih 24 mesecih pred vložitvijo prošnje najmanj 20 mesecev prijavljen v socialno

zavarovanje kot zaposlena oseba:

- fotografijo tujca ali referenčno številko iz elektronskega odložišča fotografij;
- potni list ali overjeno fotokopijo potnega lista tujca;
- dokazilo o ustreznem zdravstvenem zavarovanju, ki krije vsaj nujne zdravstvene storitve v Republiki Sloveniji, kadar tujec navede, da v Republiki Sloveniji ni obvezno zdravstveno zavarovan;
- dokazilo o zadostnih sredstvih za preživljanje;
- dokazilo o najmanj poklicni izobrazbi ali pridobljeni nacionalni poklicni kvalifikaciji v Republiki Sloveniji v skladu s sedmim, osmim ali devetim odstavkom 12. Člena Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev;
- potrdilo iz kazenske evidence matične države tujca vedno v primeru prošnje za izdajo prvega dovoljenja, v ostalih primerih pa, če organ tako zahteva.

B2 Tujec, ki je bil v zadnjih treh letih pred vložitvijo prošnje najmanj 30 mesecev prijavljen v socialno zavarovanje kot zaposlena oseba:

- fotografijo tujca ali referenčno številko iz elektronskega odložišča fotografij;
- potni list ali overjeno fotokopijo potnega lista tujca;
- dokazilo o ustreznem zdravstvenem zavarovanju, ki krije vsaj nujne zdravstvene storitve v Republiki Sloveniji, kadar tujec navede, da v Republiki Sloveniji ni obvezno zdravstveno zavarovan;
- dokazilo o zadostnih sredstvih za preživljanje;
- potrdilo iz kazenske evidence matične države tujca vedno v primeru prošnje za izdajo prvega dovoljenja, v ostalih primerih pa, če organ tako zahteva.

B3 Tujec, ki je zadnji letnik šolanja končal v Republiki Sloveniji in pridobil najmanj visokošolsko izobrazbo:

- fotografijo tujca ali referenčno številko iz elektronskega odložišča fotografij;
- potni list ali overjeno fotokopijo potnega lista tujca;
- dokazilo o ustreznem zdravstvenem zavarovanju, ki krije vsaj nujne zdravstvene storitve v Republiki Sloveniji, kadar tujec navede, da v Republiki Sloveniji ni obvezno zdravstveno zavarovan;
- dokazilo o zadostnih sredstvih za preživljanje;

- potrdilo iz kazenske evidence matične države tujca vedno v primeru prošnje za izdajo prvega dovoljenja, v ostalih primerih pa, če organ tako zahteva;
- dokazilo, da je tujec v obdobju zadnjih dveh let pred vložitvijo prošnje pridobil najmanj visokošolsko izobrazbo v Republiki Sloveniji, v skladu z osmim odstavkom 12. Člena Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev;
- pogodbo o zaposlitvi, podpisano s strani delodajalca ali drugo dokazilo o nameravani zaposlitvi ali samozaposlitvi.

B4 Tujec, ki je v Republiki Sloveniji zaključil program raziskovalnega dela:

- fotografijo tujca ali referenčno številko iz elektronskega odložišča fotografij;
- potni list ali overjeno fotokopijo potnega lista tujca;
- dokazilo o ustreznem zdravstvenem zavarovanju, ki krije vsaj nujne zdravstvene storitve v Republiki Sloveniji, kadar tujec navede, da v Republiki Sloveniji ni obvezno zdravstveno zavarovan;
- dokazilo o zadostnih sredstvih za preživljanje;
- potrdilo iz kazenske evidence matične države tujca vedno v primeru prošnje za izdajo prvega dovoljenja, v ostalih primerih pa, če organ tako zahteva;
- dokazilo, da je tujec v obdobju zadnjih dveh let pred vložitvijo prošnje zaključil program raziskovalnega dela v Republiki Sloveniji (potrdilo raziskovalne organizacije o zaključku raziskovalnega dela);
- pogodbo o zaposlitvi, podpisano s strani delodajalca ali drugo dokazilo o nameravani zaposlitvi ali samozaposlitvi.

V postopku izdaje enotnega dovoljenja bosta upravna enota in Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje po uradni dolžnosti pridobila naslednje podatke:

- o obveznem zdravstvenem zavarovanju v Republiki Sloveniji, kadar tujec pri dokazilu o zdravstvenem zavarovanju navede, da je v Republiki Sloveniji obvezno zdravstveno zavarovan;
- iz kazenske evidence, evidence pravnomočnih sodb oziroma sklepov o prekrških, ki jo v Republiki Sloveniji vodi Ministrstvo za pravosodje;
- iz evidenc o pravnomočnih odločbah o prekrških, ki jih vodijo prekrškovni organi v Republiki Sloveniji;
- o vloženih pravnomočnih obtožnicah in izdanih nepravnomočnih sodbah, ki jih vodi pristojno sodišče;
- iz evidenc, ki jih vodi davčni organ o zapadlih neplačanih davčnih obveznostih in o davčnih prekrških, ki so označeni kot davčna tajnost.

C – Prošnji za podaljšanje enotnega dovoljenja zaradi zaposlitve na podlagi soglasja zavoda k podalšanju enotnega dovoljenja za namen zaposlitve (18. Člen Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev) je treba priložiti:

- fotografijo tujca ali referenčno številko iz elektronskega odložišča fotografij;
- potni list ali overjeno fotokopijo potnega lista tujca;
- dokazilo o ustreznem zdravstvenem zavarovanju, ki krije vsaj nujne zdravstvene storitve v Republiki Sloveniji, kadar tujec navede, da v Republiki Sloveniji ni obvezno zdravstveno zavarovan;
- dokazilo o zadostnih sredstvih za preživljanje;
- potrdilo iz kazenske evidence matične države tujca, če ga organ zahteva;
- pogodbo o zaposlitvi, podpisano s strani delodajalca.

V postopku izdaje enotnega dovoljenja bosta upravna enota in Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje po uradni dolžnosti pridobila naslednje podatke:

- o obveznem zdravstvenem zavarovanju v Republiki Sloveniji, kadar tujec pri dokazilu o zdravstvenem zavarovanju navede, da je v Republiki Sloveniji obvezno zdravstveno zavarovan;
- iz kazenske evidence, evidence pravnomočnih sodb oziroma sklepov o prekrških, ki jo v Republiki Sloveniji vodi Ministrstvo za pravosodje;
- iz evidenc o pravnomočnih odločbah o prekrških, ki jih vodijo prekrškovni organi v Republiki Sloveniji;
- o vloženih pravnomočnih obtožnicah in izdanih nepravnomočnih sodbah, ki jih vodi pristojno sodišče;
- iz evidenc, ki jih vodi davčni organ o zapadlih neplačanih davčnih obveznostih in o davčnih prekrških, ki so označeni kot davčna tajnost;
- da je delodajalec za dohodke iz delovnega razmerja za zadnjih šest mesecev pred mesecem vložitve prošnje ali za čas poslovanja, če je ta krajši od šest mesecev, predlagal obračune davčnega odtegljaja za dohodke iz delovnega razmerja, če je zaposloval delavce, in nima neporavnanih zapadlih davčnih obveznosti; da je tujec neprekinjeno prijavljen v obvezna socialna zavarovanja od dneva nastopa dela.

D – Prošnji za izdajo ali podaljšanje enotnega dovoljenja na podlagi soglasja zavoda za usposabljanja ali izpopolnjevanja tujcev (25. Člen Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev) je treba priložiti:

- fotografijo tujca ali referenčno številko iz elektronskega odložišča fotografij;
- potni list ali overjeno fotokopijo potnega lista tujca;
- dokazilo o ustreznem zdravstvenem zavarovanju, ki krije vsaj nujne zdravstvene storitve v Republiki Sloveniji, kadar tujec navede, da v Republiki Sloveniji ni obvezno zdravstveno zavarovan;
- dokazilo o zadostnih sredstvih za preživetje;
- potrdilo iz kazenske evidence matične države tujca vedno v primeru prošnje za izdajo prvega dovoljenja, v ostalih primerih pa, če organ tako zahteva;
- podpisano pogodbo o zaposlitvi za namen usposabljanja ali izpopolnjevanja ali pogodbo civilnega prava za usposabljanje ali izpopolnjevanje tujca,
- mnenje gospodarskega združenja, pristojne zbornice ali ministrstva, pristojnega za področje dejavnosti.

Če usposabljanje in izpopolnjevanje izvaja gospodarsko združenje, pristojna zbornica ali ministrstvo, pristojno za področje dejavnosti mnenje iz zadnje alineje ni potrebno.

D1 Prošnji za podaljšanje enotnega dovoljenja na podlagi soglasja za usposabljanje in izpopolnjevanje (peti odstavek 25. Člena Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev) je treba priložiti:

- fotografijo tujca ali referenčno številko iz elektronskega odložišča fotografij;
- potni list ali overjeno fotokopijo potnega lista tujca;
- dokazilo o ustreznem zdravstvenem zavarovanju, ki krije vsaj nujne zdravstvene storitve v Republiki Sloveniji, kadar tujec navede, da v Republiki Sloveniji ni obvezno zdravstveno zavarovan;
- dokazilo o zadostnih sredstvih za preživetje;
- potrdilo iz kazenske evidence matične države tujca, če ga organ zahteva;
- izjavo o razlogih za podaljšanje izvajanja programa usposabljanja ali izpopolnjevanja;
- ustrezno pogodbo o zaposlitvi ali pogodbo civilnega prava.

V postopku izdaje enotnega dovoljenja bosta upravna enota in Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje po uradni dolžnosti pridobila naslednje podatke:

- o obveznem zdravstvenem zavarovanju v Republiki Sloveniji, kadar tujec pri dokazilu o zdravstvenem zavarovanju navede, da je v Republiki Sloveniji obvezno zdravstveno zavarovan;
- iz kazenske evidence, evidence pravnomočnih sodb oziroma sklepov o prekrških, ki jo v Republiki Sloveniji vodi Ministrstvo za pravosodje;
- iz evidenc o pravnomočnih odločbah o prekrških, ki jih vodijo prekrškovni organi v Republiki Sloveniji;
- o vloženih pravnomočnih obtožnicah in izdanih nepravnomočnih sodbah, ki jih vodi pristojno sodišče;
- iz evidenc, ki jih vodi davčni organ o zapadlih neplačanih davčnih obveznostih in o davčnih prekrških, ki so označeni kot davčna tajnost;
- da tujec še ni bil vključen v vsebinsko podoben program usposabljanja ali izpopolnjevanja;
- je naročnik dela ali delodajalec za dohodke iz delovnega razmerja za zadnjih šest mesecev pred mesecem vložitve prošnje ali za čas poslovanja, če je ta krajši od šest mesecev, predlagal obračune davčnega odtegljaja za dohodke iz delovnega razmerja, če je zaposloval delavce, in nima nepravilnih zapadlih davčnih obveznosti.

E – Prošnji za izdajo ali podaljšanje enotnega dovoljenja na podlagi soglasja za individualne storitve tujcev (26. Člen Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev) je treba priložiti:

- fotografijo tujca ali referenčno številko iz elektronskega odložišča fotografij;
- potni list ali overjeno fotokopijo potnega lista tujca;
- dokazilo o ustreznem zdravstvenem zavarovanju, ki krije vsaj nujne zdravstvene storitve v Republiki Sloveniji, kadar tujec navede, da v Republiki Sloveniji ni obvezno zdravstveno zavarovan;
- dokazilo o zadostnih sredstvih za preživetje;
- potrdilo iz kazenske evidence matične države tujca vedno v primeru prošnje za izdajo prvega dovoljenja, v ostalih primerih pa, če organ tako zahteva;
- sklenjeno pogodbo civilnega prava;
- dokazilo o posebnem specialističnem znanju tujca (posebni tečajji, priporočila, ipd.)

V postopku izdaje enotnega dovoljenja bosta upravna enota in Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje po uradni dolžnosti pridobila naslednje podatke:

- o obveznem zdravstvenem zavarovanju v Republiki Sloveniji, kadar tujec pri dokazilu o zdravstvenem zavarovanju navede, da je v Republiki Sloveniji obvezno zdravstveno zavarovan;
- iz kazenske evidence, evidence pravnomočnih sodb oziroma sklepov o prekrških, ki jo v Republiki Sloveniji vodi Ministrstvo za pravosodje;
- iz evidenc o pravnomočnih odločbah o prekrških, ki jih vodijo prekrškovni organi v Republiki Sloveniji;
- o vloženih pravnomočnih obtožnicah in izdanih nepravnomočnih sodbah, ki jih vodi pristojno sodišče;

- iz evidenc, ki jih vodi davčni organ o zapadlih neplačanih davčnih obveznostih in o davčnih prekrških, ki so označeni kot davčna tajnost;
- v primeru, da je naročnik pravna ali fizična oseba, registrirana za opravljanje dejavnosti – podatek o registraciji ali vpisu v ustrezen register.

F – Prošnji za izdajo prvega enotnega dovoljenja na podlagi soglasja zavoda za zastopnika (27. Člen Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev) je treba priložiti:

- fotografijo tujca ali referenčno številko iz elektronskega odložišča fotografij;
- potni list ali overjeno fotokopijo potnega lista tujca;
- dokazilo o ustreznem zdravstvenem zavarovanju, ki krije vsaj nujne zdravstvene storitve v Republiki Sloveniji, kadar tujec navede, da v Republiki Sloveniji ni obvezno zdravstveno zavarovan;
- dokazilo o zadostnih sredstvih za preživljanje;
- potrdilo iz kazenske evidence matične države;
- pogodbo o zaposlitvi, podpisano s strani delodajalca ali s strani naročnika dela podpisano pogodbo civilnega prava.

V primeru delodajalca, ki je registriran manj kot šest mesecev, je treba prošnji priložiti izjavo delodajalca in dokazilo o tem, da je pred vložitvijo prošnje za izdajo enotnega dovoljenja zaradi zaposlitve tujca investiral najmanj 50.000 eurov v dejavnost, v okviru katere bo tujec opravljal delo (tretji odstavek 27. Člena Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev).

F1 Prošnji za podaljšanje enotnega dovoljenja na podlagi soglasja za zastopnika (osmi odstavek 27. člena Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev) je treba priložiti:

- fotografijo tujca ali referenčno številko iz elektronskega odložišča fotografij;
- potni list ali overjeno fotokopijo potnega lista tujca;
- dokazilo o ustreznem zdravstvenem zavarovanju, ki krije vsaj nujne zdravstvene storitve v Republiki Sloveniji, kadar tujec navede, da v Republiki Sloveniji ni obvezno zdravstveno zavarovan;
- dokazilo o zadostnih sredstvih za preživljanje;
- potrdilo iz kazenske evidence matične države tujca, če ga organ zahteva;
- pogodbo o zaposlitvi, podpisano s strani delodajalca ali s strani naročnika dela podpisano pogodbo civilnega prava.

V postopku izdaje enotnega dovoljenja bosta upravna enota in Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje po uradni dolžnosti pridobila naslednje podatke:

- o obveznem zdravstvenem zavarovanju v Republiki Sloveniji, kadar tujec pri dokazilu o zdravstvenem zavarovanju navede, da je v Republiki Sloveniji obvezno zdravstveno zavarovan;
- iz kazenske evidence, evidence pravnomočnih sodb oziroma sklepov o prekrških, ki jo v Republiki Sloveniji vodi Ministrstvo za pravosodje;
- iz evidenc o pravnomočnih odločbah o prekrških, ki jih vodijo prekrškovni organi v Republiki Sloveniji;
- o vloženih pravnomočnih obtožnicah in izdanih nepravnomočnih sodbah, ki jih vodi pristojno sodišče;
- iz evidenc, ki jih vodi davčni organ o zapadlih neplačanih davčnih obveznostih in o davčnih prekrških, ki so označeni kot davčna tajnost;
- da delodajalec aktivno posluje;
- da je delodajalec za dohodke iz delovnega razmerja za zadnjih šest mesecev pred mesecem vložitve prošnje ali za čas poslovanja, če je ta krajši od šest mesecev, predlagal obračune davčnega odtegljaja za dohodke iz delovnega razmerja, če je zaposloval delavce, in nima neporavnanih zapadlih davčnih obveznosti; da je zastopnik vpisan v ustreznem registru;
- da ni izkoriščena kvota, s katero se omeji število tujcev na trgu dela.

REPUBLIKA SLOVENIJA

(organ, pristojen za sprejem prošnje)

PROŠNJA ZA IZDAJO – PODALJŠANJE

(ustrezno obkrožiti)

**DOVOLJENJA ZA ZAČASNO PREBIVANJE ZA TUJCA, KI IMA STATUS
REZIDENTA ZA DALJŠI ČAS V DRUGI DRŽAVI ČLANICI EVROPSKE UNIJE,
KI BO V REPUBLIKI SLOVENIJI PREBIVAL ZARADI SAMOZAPOSLITVE
(48. člen Zakona o tujcih)**

prostor za fotografijo
ali referenčna številka
iz elektronskega
odložišča fotografij

1. EMŠO, če je določena:	
2. Priimek in ime:	
3. Priimek pred sklenitvijo zakonske zveze:	
4. Spol:	5. Državljanstvo:
6. Rojstni datum (dan, mesec, leto):	7. Zakonski stan:
8. Rojstni kraj (država, kraj):	
9. Zadnje stalno oziroma začasno prebivališče v tujini ali v Republiki Sloveniji (država, kraj, ulica in hišna številka):	
10 ¹ . Nameravani kraj prebivanja v Republiki Sloveniji oziroma sedanje začasno prebivališče v Republiki Sloveniji (naselje, ulica in hišna številka):	
11 ² . Naslov, na katerega naj se vlagatelju vročajo pošiljke (država, kraj, ulica in hišna številka):	
12. Datum vstopa na območje Republike Slovenije:	13. Razlog ali namen prebivanja v Republiki Sloveniji:
14. Država članica EU, v kateri ima tujec status rezidenta za daljši čas in veljavnost dovoljenja (do):	
15. Vrsta in številka potnega lista oziroma druge listine, datum in kraj izdaje ter njena veljavnost (do):	
16. Način zagotovitve (viri) sredstev za preživljanje:	

¹ Polje 10 se izpolni v primeru prošnje za izdajo prvega enotnega dovoljenja,² Polje 11 se izpolni v primeru prošnje za podaljšanje enotnega dovoljenja.

17. Podatek o zdravstvenem zavarovanju:	
18. Davčna številka tujca:	19. Matična številka osebne gospodarske družbe ali podjetnika posameznika:
20. Davčna številka osebne gospodarske družbe ali podjetnika posameznika:	
21. Sedež ali naslov osebne gospodarske družbe ali podjetnika posameznika:	
22. Datum vložitve prošnje:	23. Podpis vlagatelja:

IZPOLNI URADNA OSEBA

Številka izdane izkaznice dovoljenja za prebivanje oziroma odločbe/sklepa:	Datum izdaje:
Dovoljenje velja od: do:	Opombe:
Prošnjo sprejel:	Prošnjo rešil:
Podatek o roki in prstu, s katere je bil zajet prstni odtis: LEVA: kazalec, sredinec, prstanec, palec DESNA: kazalec, sredinec, prstanec, palec	
Nezmožnost zajema prstnih odtisov TRAJNA ZAČASNA	

A – Prošnji za izdajo ali podaljšanje enotnega dovoljenja zaradi opravljanja dela kot samozaposlena oseba (15. Člen Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev) je treba priložiti:

- fotografijo tujca ali referenčno številko iz elektronskega odložišča fotografij;
- potni list ali overjeno fotokopijo potnega lista tujca;
- dokazilo o ustreznem zdravstvenem zavarovanju, ki krije vsaj nujne zdravstvene storitve v Republiki Sloveniji, kadar tujec navede, da v Republiki Sloveniji ni obvezno zdravstveno zavarovan;
- dokazilo o zadostnih sredstvih za preživljanje;
- potrdilo iz kazenske evidence matične države tujca vedno v primeru prošnje za izdajo prvega dovoljenja, v ostalih primerih pa, če organ tako zahteva.

V postopku bo upravna enota po uradni dolžnosti pridobila naslednje podatke:

- o obveznem zdravstvenem zavarovanju v Republiki Sloveniji, kadar tujec pri dokazilu zdravstvenem zavarovanju navede, da je v Republiki Sloveniji obvezno zdravstveno zavarovan;
- iz kazenske evidence, evidence pravnomočnih sodb oziroma sklepov o prekrških, ki jo v Republiki Sloveniji vodi Ministrstvo za pravosodje;
- iz evidenc o pravnomočnih odločbah o prekrških, ki jih vodijo prekrškovni organi v Republiki Sloveniji;
- o vloženih pravnomočnih obtožnicah in izdanih nepravnomočnih sodbah, ki jih vodi pristojno sodišče;
- iz evidenc, ki jih vodi davčni organ o zapadlih neplačanih davčnih obveznostih in o davčnih prekrških, ki so označeni kot davčna tajnost;

podatek o tem, da tujec, ki se želi samozaposliti, v Republiki Sloveniji zakonito prebiva najmanj eno leto, razen kadar je tujec vpisan v poslovni register kot oseba, ki bo opravljala samostojno poklicno dejavnost.

B – Prošnji za izdajo ali podaljšanje enotnega dovoljenja zaradi opravljanja dela kot samozaposlena oseba na podlagi soglasja zavoda za zaposlitev, samozaposlitev ali delo (14. Člen Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev) (ustrezno obkrožiti), je treba priložiti:

B1 – Tujec z najmanj poklicno izobrazbo ali pridobljeno nacionalno poklicno kvalifikacijo v Republiki

Sloveniji, ki je bil v zadnjih 24 mesecih pred vložitvijo prošnje najmanj 20 mesecev prijavljen v socialno**zavarovanje kot zaposlena oseba:**

- fotografijo tujca ali referenčno številko iz elektronskega odložišča fotografij;
- potni list ali overjeno fotokopijo potnega lista tujca;
- dokazilo o ustreznem zdravstvenem zavarovanju, ki krije vsaj nujne zdravstvene storitve v Republiki Sloveniji, kadar tujec navede, da v Republiki Sloveniji ni obvezno zdravstveno zavarovan;
- dokazilo o zadostnih sredstvih za preživetje;
- potrdilo iz kazenske evidence matične države tujca vedno v primeru prošnje za izdajo prvega dovoljenja, v ostalih primerih pa, če organ tako zahteva;
- dokazilo o najmanj poklicni izobrazbi ali pridobljeni nacionalni poklicni kvalifikaciji v Republiki Sloveniji v skladu s sedmim, osmim ali devetim odstavkom 12. Člena Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev.

B2 – Tujec, ki je bil v zadnjih treh letih pred vložitvijo prošnje najmanj 30 mesecev prijavljen v socialno zavarovanje kot zaposlena oseba:

- fotografijo tujca ali referenčno številko iz elektronskega odložišča fotografij;
- potni list ali overjeno fotokopijo potnega lista tujca;
- dokazilo o ustreznem zdravstvenem zavarovanju, ki krije vsaj nujne zdravstvene storitve v Republiki Sloveniji, kadar tujec navede, da v Republiki Sloveniji ni obvezno zdravstveno zavarovan;
- dokazilo o zadostnih sredstvih za preživetje;
- potrdilo iz kazenske evidence matične države tujca vedno v primeru prošnje za izdajo prvega dovoljenja, v ostalih primerih pa, če organ tako zahteva.

B3 – Tujec, ki je zadnji letnik šolanja končal v Republiki Sloveniji in pridobil najmanj visokošolsko izobrazbo:

- fotografijo tujca ali referenčno številko iz elektronskega odložišča fotografij;
- potni list ali overjeno fotokopijo potnega lista tujca;
- dokazilo o ustreznem zdravstvenem zavarovanju, ki krije vsaj nujne zdravstvene storitve v Republiki Sloveniji, kadar tujec navede, da v Republiki Sloveniji ni obvezno zdravstveno zavarovan;
- dokazilo o zadostnih sredstvih za preživetje;
- potrdilo iz kazenske evidence matične države tujca vedno v primeru prošnje za izdajo prvega dovoljenja, v ostalih primerih pa, če organ tako zahteva;
- dokazilo, da je v obdobju zadnjih dveh let pred vložitvijo prošnje pridobil najmanj visokošolsko izobrazbo v Republiki Sloveniji, v skladu z osmim odstavkom 12. Člena Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev.

B4 – Tujec, ki je v Republiki Sloveniji zaključil program raziskovalnega dela:

- fotografijo tujca ali referenčno številko iz elektronskega odložišča fotografij;
- potni list ali overjeno fotokopijo potnega lista tujca;
- dokazilo o ustreznem zdravstvenem zavarovanju, ki krije vsaj nujne zdravstvene storitve v Republiki Sloveniji, kadar tujec navede, da v Republiki Sloveniji ni obvezno zdravstveno zavarovan;
- dokazilo o zadostnih sredstvih za preživetje;
- potrdilo iz kazenske evidence matične države tujca vedno v primeru prošnje za izdajo prvega dovoljenja, v ostalih primerih pa, če organ tako zahteva;
- dokazilo, da je v obdobju zadnjih dveh let pred vložitvijo prošnje zaključil program raziskovalnega dela v Republiki Sloveniji (potrdilo raziskovalne organizacije o zaključku raziskovalnega dela).

V postopku izdaje enotnega dovoljenja bosta upravna enota in Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje po uradni dolžnosti pridobila naslednje podatke:

- o obveznem zdravstvenem zavarovanju v Republiki Sloveniji, kadar tujec pri dokazilu o zdravstvenem zavarovanju navede, da je v Republiki Sloveniji obvezno zdravstveno zavarovan;
- iz kazenske evidence, evidence pravnomočnih sodb oziroma sklepov o prekrških, ki jo v Republiki Sloveniji vodi Ministrstvo za pravosodje;
- iz evidenc o pravnomočnih odločbah o prekrških, ki jih vodijo prekrškovni organi v Republiki Sloveniji;
- o vloženih pravnomočnih obtožnicah in izdanih nepravnomočnih sodbah, ki jih vodi pristojno sodišče;
- iz evidenc, ki jih vodi davčni organ o zapadlih neplačanih davčnih obveznostih in o davčnih prekrških, ki so označeni kot davčna tajnost;
- da je bil tujec v zadnjih 24 mesecih najmanj 20 mesecev prijavljen v socialno zavarovanje kot zaposlena oseba v Republiki Sloveniji ali da je bil tujec v zadnjih treh letih najmanj 30 mesecev prijavljen v socialno zavarovanje kot zaposlena oseba v Republiki Sloveniji.

REPUBLIKA SLOVENIJA

(organ, pristojen za sprejem prošnje)

PROŠNJA ZA IZDAJO – PODALJŠANJE
(ustrezno obkrožiti)DOVOLJENJA ZA ZAČASNO PREBIVANJE ZA TUJCA, KI IMA STATUS
REZIDENTA ZA DALJŠI ČAS V DRUGI DRŽAVI ČLANICI EVROPSKE UNIJE IN BO V
REPUBLIKI SLOVENIJI PREBIVAL ZARADI OPRAVLJANJA SEZONSKEGA DELA
(48. člen Zakona o tujcih)prostor za fotografijo
ali referenčna številka
iz elektronskega
odložišča fotografij

1. EMŠO, če je določena:	
2. Priimek in ime:	
3. Priimek pred sklenitvijo zakonske zveze:	
4. Spol:	5. Državljanstvo:
6. Rojstni datum (dan, mesec, leto):	7. Zakonski stan:
8. Rojstni kraj (država, kraj):	9. Poklic:
10. Zadnje stalno oziroma začasno prebivališče v tujini ali v Republiki Sloveniji (država, kraj, ulica in hišna številka):	
11. Nameravani kraj prebivanja v Republiki Sloveniji oziroma sedanje začasno prebivališče v Republiki Sloveniji (naselje, ulica in hišna številka):	
12 ¹ . Naslov, na katerega naj se vlagatelju vročajo pošiljke (država, kraj, ulica in hišna številka):	
13 ² . Datum vstopa na območje Republike Slovenije:	14. Razlog ali namen prebivanja v Republiki Sloveniji:
15. Država članica EU, v kateri ima tujec status rezidenta za daljši čas in veljavnost dovoljenja (do):	
16 ³ . Nekdanji imetnik enotnega dovoljenja za sezonsko delo, daljše od 90 dni DA / NE	

¹ Polje 12 se izpolni v primeru prošnje za izdajo prvega dovoljenja za začasno prebivanje.² Polje 13 se izpolni v primeru prošnje za podaljšanje oziroma izdajo nadaljnjega dovoljenja za začasno prebivanje.³ Polje 16 se izpolni v primeru, da je bilo tujcu v zadnjih petih letih v Republiki Sloveniji že izdano enotno dovoljenje za sezonsko delo, daljše od 90 dni.

- iz evidenc o pravnomočnih odločbah o prekrških, ki jih vodijo prekrškovni organi v Republiki Sloveniji;
- o vloženih pravnomočnih obtožnicah in izdanih nepravnomočnih sodbah, ki jih vodi pristojno sodišče;
- iz evidenc, ki jih vodi davčni organ o zapadlih neplačanih davčnih obveznostih in o davčnih prekrških, ki so označeni kot davčna tajnost;
- da v evidenci brezposelnih oseb ni ustrezne brezposelne osebe;
- da je naročnik dela ali delodajalec ustrezno registriran ali vpisan v poslovnem registru za opravljanje dejavnosti, v okviru katere se izvaja delo, ki ga bo opravljal tujec, ali da je kot nosilec kmetijskega gospodarstva ali član kmetije vpisan v register kmetijskih gospodarstev;
- da naročnik dela ali delodajalec ni v postopku likvidacije ali stečaja;
- je naročnik dela ali delodajalec za dohodke iz delovnega razmerja za zadnjih šest mesecev pred mesecem vložitve prošnje ali za čas poslovanja, če je ta krajši od šest mesecev, predlagal obračune davčnega odtegljaja za dohodke iz delovnega razmerja, če je zaposloval delavce, in nima neporavnanih zapadlih davčnih obveznosti; da ni izkoriščena kvota, s katero se omeji število tujcev na trgu dela.

REPUBLIKA SLOVENIJA

(organ, pristojen za sprejem prošnje)

PROŠNJA ZA IZDAJO – PODALJŠANJE DOVOLJENJA
(ustrezno obkrožiti)ZA ZAČASNO PREBIVANJE ZA DRUŽINSKEGA ČLANA TUJCA, KI IMA
STATUS REZIDENTA ZA DALJŠI ČAS V DRUGI DRŽAVI ČLANICI EVROPSKE UNIJE
(48. člen Zakona o tujcih)

prostor za fotografijo
ali referenčna številka
iz elektronskega
odložišča fotografij

1 ¹ . EMŠO vlagatelja:
2. Priimek in ime vlagatelja:
3. Država članica EU, v kateri ima vlagatelj status rezidenta za daljši čas in veljavnost dovoljenja (do):
4. Sedanje začasno oziroma stalno prebivališče vlagatelja v Republiki Sloveniji ali v tujini (naselje, ulica in hišna številka):

5 ² . EMŠO družinskega člana, če je določena:	
6. Priimek in ime:	
7. Priimek pred sklenitvijo zakonske zveze:	
8. Spol:	9. Državljanstvo:
10. Rojstni datum (dan, mesec, leto):	11. Rojstni kraj (država, kraj):
12. Zakonski stan:	13. Poklic:
14. Zadnje stalno oziroma začasno prebivališče v tujini ali v Republiki Sloveniji (država, kraj, ulica in hišna številka):	
15. Nameravani kraj prebivanja v Republiki Sloveniji oziroma sedanje začasno prebivališče v Republiki Sloveniji (naselje, ulica in hišna številka):	

¹ V polja, 1, 2, 3, 4 in 25 se vpisujejo podatki o vlagatelju prošnje za izdajo dovoljenja za začasno prebivanje.

² V polja od 5 do 23 se vpisujejo podatki o tujcu, za katerega se vlaga prošnja za izdajo dovoljenja za začasno prebivanje.

16. Datum vstopa na območje Republike Slovenije:		17. Razlog ali namen prebivanja v Republiki Sloveniji:	
18 ³ . Imetnik vizuma za dolgoročno prebivanje	DA / NE	Tujec, ki mu je prenehal status mednarodne zaščite	DA / NE
Nekdanji imetnik modre karte EU	DA / NE	Oseba s priznano subsidiarno zaščito	DA / NE
Nekdanji imetnik enotnega dovoljenja ICT	DA / NE		
19. Sorodstveno oziroma drugo razmerje z vlagateljem:			
20. Država članica EU, v kateri ima družinski član dovoljenje za prebivanje, vrsta dovoljenja (začasno, trajno) in veljavnost dovoljenja (do):			
21. Način zagotovitve (viri) sredstev za preživljanje:			
22. Podatek o zdravstvenem zavarovanju:			
23. Vrsta in številka potnega lista oziroma druge listine, datum in kraj izdaje ter njena veljavnost:			
24. Datum vložitve prošnje:		25. Podpis vlagatelja:	

³ Polje 18 se izpolni, kadar ima tujec v Republiki Sloveniji izdan vizum za dolgoročno prebivanje, če je tujec nekdanji imetnik modre karte EU ali nekdanji imetnik enotnega dovoljenja za osebo, premeščeno znotraj gospodarske družbe (ICT) oziroma, če je tujcu prenehal status mednarodne zaščite iz razlogov, določenih v zakonu, ki ureja mednarodno zaščito, ali če je oseba s priznano subsidiarno zaščito..

IZPOLNI URADNA OSEBA

Številka izdane izkaznice dovoljenja za prebivanje oziroma odločbe/sklepa:		Datum izdaje:	
Dovoljenje velja od:	do:	Opombe:	
Prošnjo sprejel:		Prošnjo rešil:	
Podatek o roki in prstu, s katere je bil zajet prstni odtis:			
LEVA: kazalec, sredinec, prstanec, palec		DESNA: kazalec, sredinec, prstanec, palec	
Nezmožnost zajema prstnih odtisov		TRAJNA	ZAČASNA

Prošnji za izdajo ali podaljšanje dovoljenja za začasno prebivanje za družinskega člana tujca, ki ima v drugi državi članici Evropske unije status rezidenta za daljši čas, je treba priložiti:

- fotografijo tujca ali referenčno številko iz elektronskega odložišča fotografij;
- potni list ali overjeno fotokopijo potnega lista tujca;
- dokazilo o ustreznem zdravstvenem zavarovanju, ki krije vsaj nujne zdravstvene storitve v Republiki Sloveniji, kadar tujec navede, da v Republiki Sloveniji ni obvezno zdravstveno zavarovan;
- dokazilo o zadostnih sredstvih za preživljanje;
- potrdilo iz kazenske evidence matične države tujca vedno v primeru prošnje za izdajo prvega dovoljenja, v ostalih primerih pa, če organ tako zahteva;
- dokazila o sorodstvenem razmerju, če matična dejstva niso vpisana v matični register v Republiki Sloveniji.

V postopku bo upravna enota po uradni dolžnosti pridobila naslednje podatke:

- z matičnega registra Republike Slovenije o rojstvu ali sklenjeni zakonski zvezi tujca na območju Republike Slovenije oziroma o drugih matičnih dejstvih, če so vpisana v matični register Republike Slovenije;
- o obveznem zdravstvenem zavarovanju v Republiki Sloveniji, kadar tujec pri dokazilu o zdravstvenem zavarovanju navede, da je v Republiki Sloveniji obvezno zdravstveno zavarovan;
- iz kazenske evidence, evidence pravnomočnih sodb oziroma sklepov o prekrških, ki jo v Republiki Sloveniji vodi Ministrstvo za pravosodje;

- iz evidenc o pravnomočnih odločbah o prekrških, ki jih vodijo prekrškovni organi v Republiki Sloveniji;
- o vloženih pravnomočnih obtožnicah in izdanih nepravnomočnih sodbah, ki jih vodi pristojno sodišče;
- iz evidenc, ki jih vodi davčni organ o zapadlih neplačanih davčnih obveznostih in o davčnih prekrških, ki so označeni kot davčna tajnost.

Obrazec št. 22/1

REPUBLIKA SLOVENIJA

(organ, pristojen za sprejem prošnje)

PROŠNJA ZA IZDAJO – PODALJŠANJE DOVOLJENJA
(ustrezno obkrožiti)ZA ZAČASNO PREBIVANJE ZA TUJCA SLOVENSKEGA RODU
(48. člen Zakona o tujcih)

prostor za fotografijo
ali referenčna številka
iz elektronskega
odložišča fotografij

1. EMŠO, če je določena:	
2. Priimek in ime:	
3. Priimek pred sklenitvijo zakonske zveze:	
4. Spol:	5. Državljanstvo:
6. Rojstni datum (dan, mesec, leto):	7. Rojstni kraj (država, kraj):
8. Zakonski stan:	9. Poklic:
10. Zadnje stalno oziroma začasno prebivališče v tujini ali v Republiki Sloveniji (država, kraj, ulica in hišna številka):	
11 ¹ . Nameravani kraj prebivanja v Republiki Sloveniji oziroma sedanje začasno prebivališče v Republiki Sloveniji (naselje, ulica in hišna številka):	
12 ² . Naslov, na katerega naj se vlagatelju vročajo pošiljke (država, kraj, ulica in hišna številka):	
13. Datum vstopa na območje Republike Slovenije:	14. Razlog ali namen prebivanja v Republiki Sloveniji:
15 ³ . Imetnik vizuma za dolgoročno prebivanje DA / NE Nekdanji imetnik modre karte EU DA / NE Nekdanji imetnik enotnega dovoljenja ICT DA / NE	

¹ Polje 11 se izpolni v primeru prošnje za izdajo prvega dovoljenja za začasno prebivanje.

² Polje 12 se izpolni v primeru prošnje za podaljšanje dovoljenja za začasno prebivanje.

³ Polje 15 se izpolni, kadar ima tujec v Republiki Sloveniji izdan vizum za dolgoročno prebivanje, če je tujec nekdanji imetnik modre karte EU ali nekdanji imetnik enotnega dovoljenja za osebo, premeščeno znotraj gospodarske družbe (ICT) oziroma, če je tujcu prenehal status mednarodne zaščite iz razlogov, določenih v zakonu, ki ureja mednarodno zaščito, ali če je oseba s priznano subsidiarno zaščito..

16. Način zagotovitve (viri) sredstev za preživljanje:	
17. Podatek o zdravstvenem zavarovanju:	
18. Vrsta in številka potnega lista oziroma druge listine, datum in kraj izdaje ter njena veljavnost (do):	
19. Datum vložitve prošnje:	20. Podpis vlagatelja:

IZPOLNI URADNA OSEBA

Številka izdane izkaznice dovoljenja za prebivanje oziroma odločbe/sklepa:	Datum izdaje:
Dovoljenje velja od: do:	Opombe:
Prošnjo sprejel:	Prošnjo rešil:
Podatek o roki in prstu, s katere je bil zajet prstni odtis: LEVA: kazalec, sredinec, prstanec, palec DESNA: kazalec, sredinec, prstanec, palec	
Nezmožnost zajema prstnih odtisov TRAJNA ZAČASNA	

Prošnji za izdajo ali podaljšanje dovoljenja za začasno prebivanje za tujca slovenskega rodu je treba priložiti:

- fotografijo tujca ali referenčno številko iz elektronskega odložišča fotografij;
- potni list ali overjeno fotokopijo potnega lista tujca;
- dokazilo o ustreznem zdravstvenem zavarovanju, ki krije vsaj nujne zdravstvene storitve v Republiki Sloveniji, kadar tujec navede, da v Republiki Sloveniji ni obvezno zdravstveno zavarovan;
- dokazilo o zadostnih sredstvih za preživljanje;
- potrdilo iz kazenske evidence matične države tujca vedno v primeru prošnje za izdajo prvega dovoljenja, v ostalih primerih pa, če organ tako zahteva;
- dokazila o slovenskem rodu, če vsa matična dejstva niso vpisana v matični register v Republiki Sloveniji.

V postopku bo upravna enota po uradni dolžnosti pridobila naslednje podatke:

- o matičnih dejstvih, ki so vpisana v matični register Republike Slovenije;
- o obveznem zdravstvenem zavarovanju v Republiki Sloveniji, kadar tujec pri dokazilu o zdravstvenem zavarovanju navede, da je v Republiki Sloveniji obvezno zdravstveno zavarovan;
- iz kazenske evidence, evidence pravnomočnih sodb oziroma sklepov o prekrških, ki jo v Republiki Sloveniji vodi Ministrstvo za pravosodje;
- iz evidenc o pravnomočnih odločbah o prekrških, ki jih vodijo prekrškovni organi v Republiki Sloveniji;
- o vloženih pravnomočnih obtožnicah in izdanih nepravnomočnih sodbah, ki jih vodi pristojno sodišče;
- iz evidenc, ki jih vodi davčni organ o zapadlih neplačanih davčnih obveznostih in o davčnih prekrških, ki so označeni kot davčna tajnost.

REPUBLIKA SLOVENIJA

(organ, pristojen za sprejem prošnje)

PROŠNJA ZA IZDAJO – PODALJŠANJE DOVOLJENJA
(ustrezno obkrožiti)**ZA ZAČASNO PREBIVANJE ŽRTVI TRGOVINE Z LJUDMI**
(50. člen Zakona o tujcih)

prostor za fotografijo
ali referenčna številka
iz elektronskega
odložišča fotografij

1. EMŠO, če je določena:	
2. Priimek in ime:	
3. Priimek pred sklenitvijo zakonske zveze:	
4. Spol:	5. Državljanstvo:
6. Rojstni datum (dan, mesec, leto):	7. Rojstni kraj (država, kraj):
8. Zakonski stan:	9. Poklic:
10. Zadnje stalno oziroma začasno prebivališče v tujini ali v Republiki Sloveniji (država, kraj, ulica in hišna številka):	
11 ¹ . Nameravani kraj prebivanja v Republiki Sloveniji oziroma sedanje začasno prebivališče v Republiki Sloveniji (naselje, ulica in hišna številka):	
12 ² . Naslov, na katerega naj se vlagatelju vročajo pošiljke (kraj, ulica in hišna številka):	
13. Datum vstopa na območje Republike Slovenije:	
14. Način zagotovitve (viri) sredstev za preživljanje:	
15. Zakonita podlaga za prebivanje v Republiki Sloveniji v času vložitve prošnje (npr. dovolitev zadrževanja, dovoljenje za prebivanje, izdano v Republiki Sloveniji, vizum):	
16. Vrsta in številka potnega lista oziroma druge listine, datum in kraj izdaje ter njena veljavnost (do):	

¹ Polje 11 se izpolni v primeru prošnje za izdajo prvega dovoljenja za začasno prebivanje.

² Polje 12 se izpolni v primeru prošnje za podaljšanje dovoljenja za začasno prebivanje.

17. Datum vložitve prošnje:	18. Podpis vlagatelja:
-----------------------------	------------------------

IZPOLNI URADNA OSEBA

Številka izdane izkaznice dovoljenja za prebivanje oziroma odločbe/sklepa:	Datum izdaje:
Dovoljenje velja od: do:	Opombe:
Prošnjo sprejel:	Prošnjo rešil:
Podatek o roki in prstu, s katere je bil zajet prstni odtis: LEVA: kazalec, sredinec, prstanec, palec DESNA: kazalec, sredinec, prstanec, palec	
Nezmožnost zajema prstnih odtisov TRAJNA ZAČASNA	

Prošnji za izdajo ali podaljšanje dovoljenja za začasno prebivanje za žrtev trgovine z ljudmi je treba priložiti:

- fotografijo tujca ali referenčno številko iz elektronskega odložišča fotografij;
- potni list ali overjeno fotokopijo potnega lista tujca;
- dokazilo o ustreznem zdravstvenem zavarovanju, ki krije vsaj nujne zdravstvene storitve v Republiki Sloveniji, kadar tujec navede, da v Republiki Sloveniji ni obvezno zdravstveno zavarovan, če razpolaga s sredstvi za preživetje;
- dokazilo o zadostnih sredstvih za preživetje, če z njimi razpolaga;
- potrdilo iz kazenske evidence matične države tujca vedno v primeru prošnje za izdajo prvega dovoljenja, v ostalih primerih pa, če organ tako zahteva.

V postopku bo upravna enota po uradni dolžnosti pridobila naslednje podatke:

- o dovolitvi zadrževanja v Republiki Sloveniji, izdanem dovoljenju za prebivanje ali vizumu;
- o obveznem zdravstvenem zavarovanju v Republiki Sloveniji, kadar tujec pri dokazilu o zdravstvenem zavarovanju navede, da je v Republiki Sloveniji obvezno zdravstveno zavarovan;
- iz kazenske evidence, evidence pravnomočnih sodb oziroma sklepov o prekrških, ki jo v Republiki Sloveniji vodi Ministrstvo za pravosodje;
- iz evidenc o pravnomočnih odločbah o prekrških, ki jih vodijo prekrškovni organi v Republiki Sloveniji;
- o vloženih pravnomočnih obtožnicah in izdanih nepravnomočnih sodbah, ki jih vodi pristojno sodišče;
- iz evidenc, ki jih vodi davčni organ o zapadlih neplačanih davčnih obveznostih in o davčnih prekrških, ki so označeni kot davčna tajnost.

REPUBLIKA SLOVENIJA

(organ, pristojen za sprejem prošnje)**PROŠNJA ZA IZDAJO – PODALJŠANJE DOVOLJENJA**
(ustrezno obkrožiti)**ZA ZAČASNO PREBIVANJE ŽRTVI NEZAKONITEGA ZAPOSLOVANJA**
(50. člen Zakona o tujcih)

prostor za fotografijo
ali referenčna številka
iz elektronskega
odložišča fotografij

1. EMŠO, če je določena:	
2. Priimek in ime:	
3. Priimek pred sklenitvijo zakonske zveze:	
4. Spol:	5. Državljanstvo:
6. Rojstni datum (dan, mesec, leto):	7. Rojstni kraj (država, kraj):
8. Zakonski stan:	9. Poklic:
10. Zadnje stalno oziroma začasno prebivališče v tujini ali v Republiki Sloveniji (država, kraj, ulica in hišna številka):	
11 ¹ . Nameravani kraj prebivanja v Republiki Sloveniji oziroma sedanje začasno prebivališče v Republiki Sloveniji (naselje, ulica in hišna številka):	
12 ² . Naslov, na katerega naj se vlagatelju vročajo pošiljke (kraj, ulica in hišna številka):	
13. Datum vstopa na območje Republike Slovenije:	
14. Način zagotovitve (viri) sredstev za preživljanje:	
15. Zakonita podlaga za prebivanje v Republiki Sloveniji v času vložitve prošnje (npr. dovolitev zadrževanja, dovoljenje za prebivanje, izdano v Republiki Sloveniji, vizum):	
16. Vrsta in številka potnega lista oziroma druge listine, datum in kraj izdaje ter njena veljavnost (do):	

¹ Polje 11 se izpolni v primeru prošnje za izdajo prvega dovoljenja za začasno prebivanje.² Polje 12 se izpolni v primeru prošnje za podaljšanje dovoljenja za začasno prebivanje.

17. Datum vložitve prošnje:	18. Podpis vlagatelja:
-----------------------------	------------------------

IZPOLNI URADNA OSEBA

Številka izdane izkaznice dovoljenja za prebivanje oziroma odločbe/sklepa:	Datum izdaje:
Dovoljenje velja od: do:	Opombe:
Prošnjo sprejel:	Prošnjo rešil:
Podatek o roki in prstu, s katere je bil zajet prstni odtis: LEVA: kazalec, sredinec, prstanec, palec DESNA: kazalec, sredinec, prstanec, palec	
Nezmožnost zajema prstnih odtisov TRAJNA ZAČASNA	

Prošnji za izdajo ali podaljšanje dovoljenja za začasno prebivanje za žrtev nezakonitega zaposlovanja je treba priložiti:

- fotografijo tujca ali referenčno številko iz elektronskega odložišča fotografij;
- potni list ali overjeno fotokopijo potnega lista tujca;
- dokazilo o ustreznem zdravstvenem zavarovanju, ki krije vsaj nujne zdravstvene storitve v Republiki Sloveniji, kadar tujec navede, da v Republiki Sloveniji ni obvezno zdravstveno zavarovan, če razpolaga s sredstvi za preživetje;
- dokazilo o zadostnih sredstvih za preživetje, če z njimi razpolaga; potrdilo iz kazenske evidence matične države tujca vedno v primeru prošnje za izdajo prvega dovoljenja, v ostalih primerih pa, če organ tako zahteva.

V postopku bo upravna enota po uradni dolžnosti pridobil naslednje podatke:

- o dovolitvi zadrževanja v Republiki Sloveniji, izdanem dovoljenju za prebivanje ali vizumu;
- o obveznem zdravstvenem zavarovanju v Republiki Sloveniji, kadar tujec pri dokazilu o zdravstvenem zavarovanju navede, da je v Republiki Sloveniji obvezno zdravstveno zavarovan;
- iz kazenske evidence, evidence pravnomočnih sodb oziroma sklepov o prekrških, ki jo v Republiki Sloveniji vodi Ministrstvo za pravosodje;
- iz evidenc o pravnomočnih odločbah o prekrških, ki jih vodijo prekrškovni organi v Republiki Sloveniji;
- o vloženih pravnomočnih obtožnicah in izdanih nepravnomočnih sodbah, ki jih vodi pristojno sodišče;
- iz evidenc, ki jih vodi davčni organ o zapadlih neplačanih davčnih obveznostih in o davčnih prekrških, ki so označeni kot davčna tajnost.

REPUBLIKA SLOVENIJA

(organ, pristojen za sprejem prošnje)

PROŠNJA ZA IZDAJO – PODALJŠANJE DOVOLJENJA
(ustrezno obkrožiti)
ZA ZAČASNO PREBIVANJE ŽRTVI DRUŽINSKEGA NASILJA
(50. člen Zakona o tujcih)

prostor za fotografijo
ali referenčna številka
iz elektronskega
odložišča fotografij

1. EMŠO, če je določena:	
2. Priimek in ime:	
3. Priimek pred sklenitvijo zakonske zveze:	
4. Spol:	5. Državljanstvo:
6. Rojstni datum (dan, mesec, leto):	7. Rojstni kraj (država, kraj):
8. Zakonski stan:	9. Poklic:
10. Zadnje stalno oziroma začasno prebivališče v tujini ali v Republiki Sloveniji (država, kraj, ulica in hišna številka):	
11 ¹ . Nameravani kraj prebivanja v Republiki Sloveniji oziroma sedanje začasno prebivališče v Republiki Sloveniji (naselje, ulica in hišna številka):	
12 ² . Naslov, na katerega naj se vlagatelju vročajo pošiljke (kraj, ulica in hišna številka):	
13. Datum vstopa na območje Republike Slovenije:	
14. Način zagotovitve (viri) sredstev za preživljanje:	
15. Zakonita podlaga za prebivanje v Republiki Sloveniji v času vložitve prošnje (npr. dovolitev zadrževanja, dovoljenje za prebivanje, izdano v Republiki Sloveniji, vizum):	
16. Vrsta in številka potnega lista oziroma druge listine, datum in kraj izdaje ter njena veljavnost (do):	

¹ Polje 11 se izpolni v primeru prošnje za izdajo prvega dovoljenja za začasno prebivanje.

² Polje 12 se izpolni v primeru prošnje za podaljšanje dovoljenja za začasno prebivanje.

17. Datum vložitve prošnje:	18. Podpis vlagatelja:
-----------------------------	------------------------

IZPOLNI URADNA OSEBA

Številka izdane izkaznice dovoljenja za prebivanje oziroma odločbe/sklepa:	Datum izdaje:
Dovoljenje velja od: do:	Opombe:
Prošnjo sprejel:	Prošnjo rešil:
Podatek o roki in prstu, s katere je bil zajet prstni odtis: LEVA: kazalec, sredinec, prstanec, palec DESNA: kazalec, sredinec, prstanec, palec	
Nezmožnost zajema prstnih odtisov TRAJNA ZAČASNA	

Prošnji za izdajo ali podaljšanje dovoljenja za začasno prebivanje za žrtev družinskega nasilja je treba priložiti:

- fotografijo tujca ali referenčno številko iz elektronskega odložišča fotografij;
- potni list ali overjeno fotokopijo potnega lista tujca;
- dokazilo o ustreznem zdravstvenem zavarovanju, ki krije vsaj nujne zdravstvene storitve v Republiki Sloveniji, kadar tujec navede, da v Republiki Sloveniji ni obvezno zdravstveno zavarovan, če razpolaga s sredstvi za preživljanje;
- dokazilo o zadostnih sredstvih za preživljanje, če z njimi razpolaga; potrdilo iz kazenske evidence matične države tujca vedno v primeru prošnje za izdajo prvega dovoljenja, v ostalih primerih pa, če organ tako zahteva.

V postopku bo upravna enota po uradni dolžnosti pridobil naslednje podatke:

- o dovolitvi zadrževanja v Republiki Sloveniji, izdanem dovoljenju za prebivanje ali vizumu;
- o obveznem zdravstvenem zavarovanju v Republiki Sloveniji, kadar tujec pri dokazilu o zdravstvenem zavarovanju navede, da je v Republiki Sloveniji obvezno zdravstveno zavarovan;
- iz kazenske evidence, evidence pravnomočnih sodb oziroma sklepov o prekrških, ki jo v Republiki Sloveniji vodi Ministrstvo za pravosodje;
- iz evidenc o pravnomočnih odločbah o prekrških, ki jih vodijo prekrškovni organi v Republiki Sloveniji;
- o vloženih pravnomočnih obtožnicah in izdanih nepravnomočnih sodbah, ki jih vodi pristojno sodišče;
- iz evidenc, ki jih vodi davčni organ o zapadlih neplačanih davčnih obveznostih in o davčnih prekrških, ki so označeni kot davčna tajnost.

REPUBLIKA SLOVENIJA

(organ, pristojen za sprejem prošnje)

PROŠNJA ZA IZDAJO – PODALJŠANJE DOVOLJENJA
(ustrezno obkrožiti)**ZA ZAČASNO PREBIVANJE TUJCU, KATEREMU JE
V REPUBLIKI SLOVENIJI DOVOLJENO ZADRŽEVANJE**
(51. člen Zakona o tujcih)

prostor za fotografijo
ali referenčna številka
iz elektronskega
odložišča fotografij

1. EMŠO, če je določena:	
2. Priimek in ime:	
3. Priimek pred sklenitvijo zakonske zveze:	
4. Spol:	5. Državljanstvo:
6. Rojstni datum (dan, mesec, leto):	7. Rojstni kraj (država, kraj):
8. Zakonski stan:	9. Poklic:
10. Zadnje stalno oziroma začasno prebivališče v tujini ali v Republiki Sloveniji (država, kraj, ulica in hišna številka):	
11 ¹ . Nameravani kraj prebivanja v Republiki Sloveniji oziroma sedanje začasno prebivališče v Republiki Sloveniji (naselje, ulica in hišna številka):	
12 ² . Naslov, na katerega naj se vlagatelju vročajo pošiljke (kraj, ulica in hišna številka):	
13. Datum vstopa na območje Republike Slovenije:	
14. Način zagotovitve (viri) sredstev za preživljanje:	
15. Navedba morebitnih drugih utemeljenih razlogov in posebnih okoliščin:	

¹ Polje 11 se izpolni v primeru prošnje za izdajo prvega dovoljenja za začasno prebivanje.² Polje 12 se izpolni v primeru prošnje za podaljšanje dovoljenja za začasno prebivanje.

16. Vrsta in številka potnega lista oziroma druge listine, datum in kraj izdaje ter njena veljavnost (do):	
17. Datum vložitve prošnje:	17. Podpis vlagatelja:

IZPOLNI URADNA OSEBA

Številka izdane izkaznice dovoljenja za prebivanje oziroma odločbe/sklepa:	Datum izdaje:
Dovoljenje velja od: do:	Opombe:
Prošnjo sprejel:	Prošnjo rešil:
Podatek o roki in prstu, s katere je bil zajet prstni odtis: LEVA: kazalec, sredinec, prstanec, palec DESNA: kazalec, sredinec, prstanec, palec	
Nezmožnost zajema prstnih odtisov TRAJNA ZAČASNA	

Prošnji za izdajo ali podaljšanje dovoljenja za začasno prebivanje za tujca, ki mu je v Republiki Sloveniji dovoljeno zadrževanje, je treba priložiti:

- fotografijo tujca ali referenčno številko iz elektronskega odložišča fotografij;
- potni list ali overjeno fotokopijo potnega lista tujca;
- dokazilo o ustreznem zdravstvenem zavarovanju, ki krije vsaj nujne zdravstvene storitve v Republiki Sloveniji, kadar tujec navede, da v Republiki Sloveniji ni obvezno zdravstveno zavarovan, če razpolaga s sredstvi za preživljanje;
- dokazilo o zadostnih sredstvih za preživljanje, če z njimi razpolaga;
- dokazilo o morebitnih utemeljenih razlogih in drugih posebnih okoliščinah, ki utemeljujejo prebivanje v Republiki Sloveniji;
- potrdilo iz kazenske evidence matične države tujca vedno v primeru prošnje za izdajo prvega dovoljenja, v ostalih primerih pa, če organ tako zahteva.

V postopku bo upravna enota po uradni dolžnosti pridobila naslednje podatke:

- o dovolitvi zadrževanja v Republiki Sloveniji;
- o obveznem zdravstvenem zavarovanju v Republiki Sloveniji, kadar tujec pri dokazilu o zdravstvenem zavarovanju navede, da je v Republiki Sloveniji obvezno zdravstveno zavarovan;
- iz kazenske evidence, evidence pravnomočnih sodb oziroma sklepov o prekrških, ki jo v Republiki Sloveniji vodi Ministrstvo za pravosodje;
- iz evidenc o pravnomočnih odločbah o prekrških, ki jih vodijo prekrškovni organi v Republiki Sloveniji;
- o vloženih pravnomočnih obtožnicah in izdanih nepravnomočnih sodbah, ki jih vodi pristojno sodišče;
- iz evidenc, ki jih vodi davčni organ o zapadlih neplačanih davčnih obveznostih in o davčnih prekrških, ki so označeni kot davčna tajnost.

REPUBLIKA SLOVENIJA

(organ, pristojen za sprejem prošnje)

PROŠNJA ZA IZDAJO – PODALJŠANJE DOVOLJENJA
(ustrezno obkrožiti)ZA ZAČASNO PREBIVANJE IZ DRUGIH UTEMELJENIH RAZLOGOV
(51. člen Zakona o tujcih)

prostor za fotografijo
ali referenčna številka
iz elektronskega
odložišča fotografij

1. EMŠO, če je določena:	
2. Priimek in ime:	
3. Priimek pred sklenitvijo zakonske zveze:	
4. Spol:	5 Državljanstvo:
6. Rojstni datum (dan, mesec, leto):	7. Rojstni kraj (država, kraj):
8. Zakonski stan:	9. Poklic:
10. Zadnje stalno oziroma začasno prebivališče v tujini ali v Republiki Sloveniji (država, kraj, ulica in hišna številka):	
11 ¹ . Nameravani kraj prebivanja v Republiki Sloveniji oziroma sedanje začasno prebivališče v Republiki Sloveniji (naselje, ulica in hišna številka):	
12 ² . Naslov, na katerega naj se vlagatelju vročajo pošiljke (država, kraj, ulica in hišna številka):	
13. Datum vstopa na območje Republike Slovenije:	14. Razlog ali namen prebivanja v Republiki Sloveniji:
15 ³ . Imetnik vizuma za dolgoročno prebivanje Nekdanji imetnik modre karte EU Nekdanji imetnik enotnega dovoljenja ICT	Tujec, ki mu je prenehal status mednarodne zaščite Oseba s priznano subsidiarno zaščito
DA / NE DA / NE DA / NE	DA / NE DA / NE

¹ Polje 11 se izpolni v primeru prošnje za izdajo prvega dovoljenja za začasno prebivanje.

² Polje 12 se izpolni v primeru prošnje za podaljšanje dovoljenja za začasno prebivanje.

³ Polje 15 se izpolni, kadar ima tujec v Republiki Sloveniji izdan vizum za dolgoročno prebivanje, če je tujec nekdanji imetnik modre karte EU ali nekdanji imetnik enotnega dovoljenja za osebo, premeščeno znotraj gospodarske družbe (ICT) oziroma, če je tujcu prenehal status mednarodne zaščite iz razlogov, določenih v zakonu, ki ureja mednarodno zaščito, ali če je oseba s priznano subsidiarno zaščito.

16. Način zagotovitve (vir) sredstev za preživljanje:	
17. Podatek o zdravstvenem zavarovanju:	
18. Vrsta in številka potnega lista oziroma druge listine, datum in kraj izdaje ter njena veljavnost (do):	
19. Datum vložitve prošnje:	20. Podpis vlagatelja:

IZPOLNI URADNA OSEBA

Številka izdane izkaznice dovoljenja za prebivanje oziroma odločbe/sklepa:	Datum izdaje:
Dovoljenje velja od: do:	Opombe:
Prošnjo sprejel:	Prošnjo rešil:
Podatek o roki in prstu, s katere je bil zajet prstni odtis: LEVA: kazalec, sredinec, prstanec, palec DESNA: kazalec, sredinec, prstanec, palec	
Nezmožnost zajema prstnih odtisov TRAJNA ZAČASNA	

Prošnji za izdajo ali podaljšanje dovoljenja za začasno prebivanje iz drugih utemeljenih razlogov je treba priložiti:

- fotografijo tujca ali referenčno številko iz elektronskega odložišča fotografij;
- potni list ali overjeno fotokopijo potnega lista tujca;
- dokazilo o ustreznem zdravstvenem zavarovanju, ki krije vsaj nujne zdravstvene storitve v Republiki Sloveniji, kadar tujec navede, da v Republiki Sloveniji ni obvezno zdravstveno zavarovan;
- dokazilo o zadostnih sredstvih za preživljanje;
- potrdilo iz kazenske evidence matične države tujca vedno v primeru prošnje za izdajo prvega dovoljenja, v ostalih primerih pa, če organ tako zahteva;
- dokazila o utemeljenosti prebivanja v Republiki Sloveniji.

V postopku bo upravna enota po uradni dolžnosti pridobil naslednje podatke:

- o obveznem zdravstvenem zavarovanju v Republiki Sloveniji, kadar tujec pri dokazilu o zdravstvenem zavarovanju navede, da je v Republiki Sloveniji obvezno zdravstveno zavarovan;
- iz kazenske evidence, evidence pravnomočnih sodb oziroma sklepov o prekrških, ki jo v Republiki Sloveniji vodi Ministrstvo za pravosodje;
- iz evidenc o pravnomočnih odločbah o prekrških, ki jih vodijo prekrškovni organi v Republiki Sloveniji;
- o vloženih pravnomočnih obtožnicah in izdanih nepravnomočnih sodbah, ki jih vodi pristojno sodišče;
- iz evidenc, ki jih vodi davčni organ o zapadlih neplačanih davčnih obveznostih in o davčnih prekrških, ki so označeni kot davčna tajnost.

REPUBLIKA SLOVENIJA

(organ, pristojen za sprejem prošnje)

PROŠNJA ZA IZDAJO DOVOLJENJA ZA STALNO PREBIVANJE
(52. člen Zakona o tujcih)

prostor za fotografijo
ali referenčna številka
iz elektronskega
odložišča fotografij

1. EMŠO:	
2. Priimek in ime:	
3. Priimek pred sklenitvijo zakonske zveze:	
4. Spol:	5. Državljanstvo:
6. Rojstni datum (dan, mesec, leto):	7. Rojstni kraj (država, kraj):
8. Zakonski stan:	9. Poklic:
10. Sedanje začasno prebivališče v Republiki Sloveniji (naselje, ulica in hišna številka):	
11. Datum vstopa na območje Republike Slovenije:	12. Imetnik modre karte EU DA / NE
13. Način zagotovitve (viri) sredstev za preživljanje:	
14. Podatek o zdravstvenem zavarovanju:	
15. Vrsta in številka potnega lista oziroma druge listine, datum in kraj izdaje ter njena veljavnost (do):	
16. Datum vložitve prošnje:	17. Podpis vlagatelja:

IZPOLNI URADNA OSEBA

Številka izdane izkaznice dovoljenja za prebivanje oziroma odločbe/sklepa:	Datum izdaje:
Dovoljenje velja od:	Opombe:
Prošnjo sprejel:	Prošnjo rešil:
Podatek o roki in prstu, s katere je bil zajet prstni odtis: LEVA: kazalec, sredinec, prstanec, palec DESNA: kazalec, sredinec, prstanec, palec	
Nezmožnost zajema prstnih odtisov TRAJNA ZAČASNA	

Prošnji za izdajo dovoljenja za stalno prebivanje je treba priložiti:

- fotografijo tujca ali referenčno številko iz elektronskega odložišča fotografij;
- potni list ali overjeno fotokopijo potnega lista tujca;
- dokazilo o ustreznem zdravstvenem zavarovanju, ki krije vsaj nujne zdravstvene storitve v Republiki Sloveniji, kadar tujec navede, da v Republiki Sloveniji ni obvezno zdravstveno zavarovan;
- dokazilo o zadostnih sredstvih za preživljanje;
- potrdilo iz kazenske evidence matične države tujca.

V postopku bo upravna enota po uradni dolžnosti pridobila naslednje podatke:

- o dovoljenjih za začasno prebivanje v Republiki Sloveniji;
- iz matičnega registra Republike Slovenije o rojstvu ali sklenjeni zakonski zvezi tujca na območju Republike Slovenije, oziroma o drugih matičnih dejstvih, če so vpisana v matični register Republike Slovenije;
- o obveznem zdravstvenem zavarovanju v Republiki Sloveniji, kadar tujec pri dokazilu o zdravstvenem zavarovanju navede, da je v Republiki Sloveniji obvezno zdravstveno zavarovan;
- iz kazenske evidence, evidence pravnomočnih sodb oziroma sklepov o prekrških, ki jo v Republiki Sloveniji vodi Ministrstvo za pravosodje;
- iz evidenc o pravnomočnih odločbah o prekrških, ki jih vodijo prekrškovni organi v Republiki Sloveniji;
- o vloženih pravnomočnih obtožnicah in izdanih nepravnomočnih sodbah, ki jih vodi pristojno sodišče;
- iz evidenc, ki jih vodi davčni organ o zapadlih neplačanih davčnih obveznostih in o davčnih prekrških, ki so označeni kot davčna tajnost.

Obrazec št. 29/1

REPUBLIKA SLOVENIJA

(organ, pristojen za sprejem prošnje)**PROŠNJA ZA NAKNADNO PRIDOBITEV STATUSA REZIDENTA ZA DALJŠI ČAS
(53. člen Zakona o tujcih)**

prostor za fotografijo
ali referenčna številka
iz elektronskega
odložišča fotografij

1. EMŠO:	
2. Priimek in ime:	
3. Priimek pred sklenitvijo zakonske zveze:	
4. Spol:	5. Državljanstvo:
6. Rojstni datum (dan, mesec, leto):	7. Rojstni kraj (država, kraj):
8. Zakonski stan:	9. Poklic:
10. Sedanje stalno ali začasno prebivališče v Republiki Sloveniji (naselje, ulica in hišna številka):	
11. Način zagotovitve (viri) sredstev za preživljanje:	
12. Podatek o zdravstvenem zavarovanju:	
13. Vrsta in številka potnega lista oziroma druge listine, datum in kraj izdaje ter njena veljavnost (do):	
14. Datum vložitve prošnje:	15. Podpis vlagatelja:

IZPOLNI URADNA OSEBA

Številka izdane izkaznice dovoljenja za prebivanje oziroma odločbe/sklepa:	Datum izdaje:
Dovoljenje velja od: do:	Opombe:
Prošnjo sprejel:	Prošnjo rešil:
Podatek o roki in prstu, s katere je bil zajet prstni odtis: LEVA: kazalec, sredinec, prstanec, palec DESNA: kazalec, sredinec, prstanec, palec	
Nezmožnost zajema prstnih odtisov TRAJNA ZAČASNA	

Prošnji za naknadno pridobitev statusa rezidenta za daljši čas je treba priložiti:

- fotografijo tujca ali referenčno številko iz elektronskega odložišča fotografij;
- potni list ali overjeno fotokopijo potnega lista tujca;
- dokazilo o ustreznem zdravstvenem zavarovanju, ki krije vsaj nujne zdravstvene storitve v Republiki Sloveniji, kadar tujec navede, da v Republiki Sloveniji ni obvezno zdravstveno zavarovan;
- dokazilo o zadostnih sredstvih za preživljanje;
- potrdilo iz kazenske evidence matične države tujca.

V postopku bo upravna enota po uradni dolžnosti pridobila naslednje podatke:

- o dovoljenjih za začasno in stalno prebivanje v Republiki Sloveniji;
- o obveznem zdravstvenem zavarovanju v Republiki Sloveniji, kadar tujec pri dokazilu o zdravstvenem zavarovanju navede, da je v Republiki Sloveniji obvezno zdravstveno zavarovan;
- iz kazenske evidence, evidence pravnomočnih sodb oziroma sklepov o prekrških, ki jo v Republiki Sloveniji vodi Ministrstvo za pravosodje;
- iz evidenc o pravnomočnih odločbah o prekrških, ki jih vodijo prekrškovni organi v Republiki Sloveniji;
- o vloženih pravnomočnih obtožnicah in izdanih nepravnomočnih sodbah, ki jih vodi pristojno sodišče;
- iz evidenc, ki jih vodi davčni organ o zapadlih neplačanih davčnih obveznostih in o davčnih prekrških, ki so označeni kot davčna tajnost.

Obrazec št. 30/1

REPUBLIKA SLOVENIJA

(organ, pristojen za sprejem prošnje)

**PROŠNJA ZA NAKNADNO PRIDOBITEV STATUSA REZIDENTA ZA DALJŠI ČAS
ZA TUJCA, KI MU JE PRIZNANA MEDNARODNA ZAŠČITA
(53.a člen Zakona o tujcih)**

prostor za fotografijo
ali referenčna številka
iz elektronskega
odložišča fotografij

1. EMŠO:	
2. Priimek in ime:	
3. Priimek pred sklenitvijo zakonske zveze:	
4. Spol:	5. Državljanstvo:
6. Rojstni datum (dan, mesec, leto):	7. Rojstni kraj (država, kraj):
8. Zakonski stan:	9. Poklic:
10. Sedanje stalno ali začasno prebivališče v Republiki Sloveniji (naselje, ulica in hišna številka):	
11. Način zagotovitve (viri) sredstev za preživljanje:	
12. Podatek o zdravstvenem zavarovanju:	
13. Vrsta in številka potnega lista oziroma druge listine, datum in kraj izdaje ter njena veljavnost (do):	
14. Država članica EU, ki je priznala status mednarodne zaščite:	15. Datum priznanja mednarodne zaščite:
16. Odgovornost za mednarodno zaščito (država članica Evropske unije, na katero je prenesena odgovornost za mednarodno zaščito) in datum prenosa odgovornosti za mednarodno zaščito:	
17. Datum vložitve prošnje:	18. Podpis vlagatelja:

IZPOLNI URADNA OSEBA

Številka izdane izkaznice dovoljenja za prebivanje oziroma odločbe/sklepa:	Datum izdaje:
Dovoljenje velja od: do:	Opombe:
Prošnjo sprejel:	Prošnjo rešil:
Podatek o roki in prstu, s katere je bil zajet prstni odtis: LEVA: kazalec, sredinec, prstanec, palec DESNA: kazalec, sredinec, prstanec, palec	
Nezmožnost zajema prstnih odtisov TRAJNA ZAČASNA	

Prošnji za naknadno pridobitev statusa rezidenta za daljši čas za tujca, ki mu je priznana mednarodna zaščita, je treba priložiti:

- fotografijo tujca ali referenčno številko iz elektronskega odložišča fotografij;
- potni list ali overjeno fotokopijo potnega lista tujca;
- dokazilo o ustreznem zdravstvenem zavarovanju, ki krije vsaj nujne zdravstvene storitve v Republiki Sloveniji, kadar tujec navede, da v Republiki Sloveniji ni obvezno zdravstveno zavarovan;
- dokazilo o zadostnih sredstvih za preživljanje.

V postopku bo upravna enota po uradni dolžnosti pridobila naslednje podatke:

- o priznanju mednarodne zaščite;
- o obveznem zdravstvenem zavarovanju v Republiki Sloveniji, kadar tujec pri dokazilu o zdravstvenem zavarovanju navede, da je v Republiki Sloveniji obvezno zdravstveno zavarovan;
- iz kazenske evidence, evidence pravnomočnih sodb oziroma sklepov o prekrških, ki jo v Republiki Sloveniji vodi Ministrstvo za pravosodje;
- iz evidenc o pravnomočnih odločbah o prekrških, ki jih vodijo prekrškovni organi v Republiki Sloveniji;
- o vloženih pravnomočnih obtožnicah in izdanih nepravnomočnih sodbah, ki jih vodi pristojno sodišče;
- iz evidenc, ki jih vodi davčni organ o zapadlih neplačanih davčnih obveznostih in o davčnih prekrških, ki so označeni kot davčna tajnost.

Priloga 2

REPUBLIKA SLOVENIJA

(upravna enota)**POTRDILO O VLOŽENI PROŠNJI ZA IZDAJO PRVEGA ENOTNEGA DOVOLJENJA
ZARADI VISOKOKVALIFICIRANE ZAPOSLOTITVE
(MODRA KARTA EU)**

To potrdilo velja kot dovoljenje za začasno prebivanje do pravnomočne odločitve o prošnji (tretji odstavek 40. člena Zakona o tujcih). Potrdilo tujcu dovoljuje prebivanje v Republiki Sloveniji, ne dovoljuje pa mu zaposlitve ali dela v Republiki Sloveniji in prehajanja državne meje.

Priimek in ime:	
Rojstni datum:	Državljanstvo:
Sedanje prebivališče v Republiki Sloveniji:	
Datum vložitve prošnje:	Datum izdaje potrdila:
Uradna oseba:	Žig:

REPUBLIKA SLOVENIJA

(upravna enota)

**POTRDILO O VLOŽENI PROŠNJI ZA PODALJŠANJE
ENOTNEGA DOVOLJENJA ALI IZDAJO ENOTNEGA DOVOLJENJA KOT
NADALJNJEGA DOVOLJENJA ZA ZAČASNO PREBIVANJE**

To potrdilo velja kot dovoljenje za začasno prebivanje do pravnomočne odločitve o prošnji (drugi odstavek 60. člena Zakona o tujcih). Potrdilo tujcu dovoljuje prebivanje in delo oziroma zaposlitev v Republiki Sloveniji (osmi odstavek 37.a člena in tretji odstavek 40. člena Zakona o tujcih), ne dovoljuje pa mu prehajanja državne meje, razen če je tujec zaprosil za podaljšanje enotnega dovoljenja kot dnevni delovni migrant.

V primeru prošnje za izdajo enotnega dovoljenja kot nadaljnjega dovoljenja za začasno prebivanje to potrdilo tujcu dovoljuje prebivanje do pravnomočne odločitve o prošnji, delo ali zaposlitev pa le v primeru, če je imel tujec na podlagi predhodnega dovoljenja za prebivanje pravico do dostopa na trg dela.

Priimek in ime:	
Rojstni datum:	Državljanstvo:
Sedanje prebivališče v Republiki Sloveniji:	
Datum vložitve prošnje:	Datum izdaje potrdila:
Uradna oseba:	Žig:

REPUBLIKA SLOVENIJA

(organ, pristojen za izdajo potrdila)**POTRDILO O VLOŽENI PROŠNJI ZA IZDAJO ENOTNEGA DOVOLJENJA ZA OSEBO, PREMEŠČENO ZNOTRAJ GOSPODARSKE DRUŽBE, IZDANEGA V DRUGI DRŽAVI ČLANICI EVROPSKE UNIJE, ZARADI DOLGOTRAJNE PREMESTITVE IN PRVEGA DOVOLJENJA ZA ZAČASNO PREBIVANJE ZA NJEGOVE DRUŽINSKE ČLANE**

To potrdilo za imetnika enotnega dovoljenja za osebo, premeščeno znotraj gospodarske družbe, izdanega v drugi državi članici Evropske unije velja kot dovoljenje za začasno prebivanje in delo do pravnomočne odločitve o prošnji (prvi odstavek 45.d člena Zakona o tujcih).

Za družinskega člana imetnika enotnega dovoljenja za osebo, premeščeno znotraj gospodarske družbe, izdanega v drugi državi članici Evropske unije to potrdilo velja kot dovoljenje za začasno prebivanje do dokončne odločitve o prošnji (drugi odstavek 45.e in drugi odstavek 42. člena Zakona o tujcih).

Priimek in ime:	
Rojstni datum:	Državljanstvo:
Sedanje prebivališče v Republiki Sloveniji:	
Datum vložitve prošnje:	Datum izdaje potrdila:
Uradna oseba:	Žig:

REPUBLIKA SLOVENIJA

(upravna enota)

**POTRDILO O VLOŽENI PROŠNJI ZA IZDAJO PRVEGA DOVOLJENJA
ZA ZAČASNO PREBIVANJE ZA NEKDANJEGA IMETNIKA ENOTNEGA DOVOLJENJA
ZA OSEBO, PREMEŠČENO ZNOTRAJ GOSPODARKSE DRUŽBE
IN NJEGOVE DRUŽINSKE ČLANE**

To potrdilo velja kot dovoljenje za začasno prebivanje do dokončne oziroma pravnomočne odločitve o prošnji (drugi odstavek 45.f člena Zakona o tujcih). Potrdilo tujcu dovoljuje prebivanje v Republiki Sloveniji, ne dovoljuje pa mu zaposlitve ali dela in prehajanja državne meje.

Priimek in ime:	
Rojstni datum:	Državljanstvo:
Sedanje prebivališče v Republiki Sloveniji:	
Datum vložitve prošnje:	Datum izdaje potrdila:
Uradna oseba:	Žig:

REPUBLIKA SLOVENIJA

(upravna enota)**POTRDILO O VLOŽENI PROŠNJI ZA IZDAJO PRVEGA DOVOLJENJA
ZA ZAČASNO PREBIVANJE ŽRTVI DRUŽINSKEGA NASILJA**

To potrdilo velja kot dovoljenje za začasno prebivanje do dokončne odločitve o prošnji (šesti odstavek 50. člena Zakona o tujcih). Potrdilo tujcu dovoljuje prebivanje v Republiki Sloveniji, ne dovoljuje pa mu prehajanja državne meje.

Priimek in ime:	
Rojstni datum:	Državljanstvo:
Sedanje prebivališče v Republiki Sloveniji:	
Datum vložitve prošnje:	Datum izdaje potrdila:
Uradna oseba:	Žig:

REPUBLIKA SLOVENIJA

(upravna enota)

**POTRDILO O VLOŽENI PROŠNJI ZA IZDAJO PRVEGA DOVOLJENJA
ZA ZAČASNO PREBIVANJE NEKDANJE OSEBE
S PRIZNANO MEDNARODNO ZAŠČITO**

To potrdilo velja kot dovoljenje za začasno prebivanje do dokončne oziroma pravnomočne odločitve o prošnji. Potrdilo tujcu dovoljuje prebivanje v Republiki Sloveniji, ne dovoljuje pa mu prehajanja državne meje. Če je tujec, ki mu je status mednarodne zaščite prenehal oziroma ima status subsidiarne zaščite v času vložitve prošnje zaposlen ali opravlja delo kot samozaposlena oseba, lahko na podlagi tega potrdila dela do dokončne odločitve o prošnji (sedmi in osmi odstavek 34. člena Zakona o tujcih).

Priimek in ime:	
Rojstni datum:	Državljanstvo:
Sedanje prebivališče v Republiki Sloveniji:	
Datum vložitve prošnje:	Datum izdaje potrdila:
Uradna oseba:	Žig:

REPUBLIKA SLOVENIJA

(upravna enota)**POTRDILO O VLOŽENI PROŠNJI ZA DOVOLJENJA ZA STALNO PREBIVANJE
NEKDANJE OSEBE S PRIZNANO MEDNARODNO ALI SUBSIDIARNO ZAŠČITO**

To potrdilo velja kot dovoljenje za začasno prebivanje do pravnomočne oziroma dokončne odločitve o prošnji. Potrdilo tujcu dovoljuje prebivanje v Republiki Sloveniji, ne dovoljuje pa mu prehajanja državne meje. Če je tujec, ki mu je status mednarodne zaščite prenehal oziroma ima status subsidiarne zaščite, v času vložitve prošnje zaposlen ali opravlja delo kot samozaposlena oseba, lahko na podlagi tega potrdila dela do dokončne odločitve o prošnji (četrti in peti odstavek 52. člena Zakona o tujcih)

Priimek in ime:	
Rojstni datum:	Državljanstvo:
Sedanje prebivališče v Republiki Sloveniji:	
Datum vložitve prošnje:	Datum izdaje potrdila:
Uradna oseba:	Žig:

USTAVNO SODIŠČE

659. Sklep o nesprejemu ustavnih pritožb

Številka: U-I-128/17-11
Up-709/17-12
Up-838/17-9
Up-839/17-9
U-I-141/17-10
U-I-142/17-9

Datum: 15. 2. 2018

SKLEP

Ustavno sodišče je v postopku za preizkus pobud in ustavnih pritožb družb ONISAC, d. o. o., AUCTOR investicije, d. o. o., in ADRIATIC INVEST, d. o. o., vse Ljubljana, ki jih zastopa direktor Sergej Racman, na seji 15. februarja 2018

sklenilo:

1. Ustavne pritožbe zoper sklep Višjega sodišča v Ljubljani št. III Cpg 448/2017 z dne 10. 7. 2017 se ne sprejmejo.

2. Pobude za začetek postopka za oceno ustavnosti tretjega odstavka 20. člena v zvezi s prvim odstavkom 19. člena Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (Uradni list RS, št. 13/14 – uradno prečiščeno besedilo, 10/15 – popr. in 27/16) se zavrnejo.

3. Pobudi druge in tretje pobudnice za začetek postopka za oceno ustavnosti 56. člena in drugega odstavka 242. člena Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju se zavrzeta.

Obrazložitev

A.

1. Ustavno sodišče je z odločbo št. Up-893/16, U-I-194/16 z dne 20. 4. 2017 razveljavilo odločitev Višjega sodišča o ustavitvi postopka prisilne poravnave in o začetku stečajnega postopka nad dolžnico. Višje sodišče je v novem odločanju sprejelo enako odločitev, vendar jo je utemeljilo z drugimi razlogi. Pojasnilo je, da je glasovalni delež upnice KD, d. d., Ljubljana, za polovico manjši, ker so njene terjatve terjatve z razveznim pogojem in ne navadne terjatve. Glede prve pritožnice pa je presodilo, da nima glasovalnih pravic, ker gre za povezano osebo iz četrtega odstavka 200. člena Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (v nadaljevanju ZFPPIPP), kar je obširno obrazložilo. Menilo je še, da glasov prve pritožnice ni mogoče upoštevati tudi zato, ker je pri njenem glasovanju in ravnanju dolžnice kot povezane družbe v postopku prisilne poravnave prišlo tudi do zlorabe pravic. Pri tem je obširno pojasnilo okoliščine, ki naj bi to nakazovale.

2. Pritožnice zatrjujejo kršitev 2. in 3. člena, drugega odstavka 14. člena, 22., 23. in 33. člena Ustave. Druga in tretja pritožnica zatrjujeta, da jima je bila kršena pravica do izjave, ker jima Višje sodišče pritožbe ni poslalo v odgovor, sklicujoč se na odločbo Ustavnega sodišča št. Up-653/15 z dne 5. 11. 2015 (Uradni list RS, št. 87/15). Zaradi tega naj bi bilo kršeno tudi načelo enakosti. Z odločitvijo o odvzemu glasovalnih pravic prvi pritožnici naj bi Višje sodišče poseglo tudi v pravni položaj druge in tretje pritožnice, saj naj bi se zaradi tega začel stečajni postopek nad dolžnico, katere družbenici sta. Zato naj bi jima bili kršeni pravici iz 33. in 74. člena Ustave. V nadaljevanju vse tri pritožnice podajajo enake navedbe. Zatrjujejo, da so bile pri glasovanju o prisilni poravnavi dvema bankama glasovalne pravice napačno dodeljene, ker naj bi se nekatere njune terjatve protiustavno upoštevale kot navadne, čeprav naj bi šlo za zavarovane terjatve. Ureditev v ZFPPIPP (tretji odstavek

20. člena v zvezi s prvim odstavkom 19. člena), ki določa, da so zavarovane le tiste terjatve, ki so zavarovane s premoženjem dolžnika, ne pa tudi terjatve, ki so zavarovane s premoženjem tretje osebe, naj bi bila zato v neskladju s 14. členom Ustave. Višje sodišče naj bi ravnalo samovoljno, ker je odločilo na podlagi dveh razlogov (tj. povezanosti prve pritožnice z dolžnico in zlorabe procesnih pravic), ki naj bi si medsebojno nasprotovala. Ker naj bi Višje sodišče upoštevalo prepoznane navedbe upnic o povezanosti prve pritožnice z dolžnico, saj bi jih morale navajati v ugovoru o prerekanju terjatev, naj bi pritožnicam kršilo pravico iz 22. člena Ustave. Zaradi stališča Višjega sodišča o povezanosti prve pritožnice z dolžnico naj bi bila pritožnicam kršena tudi pravica do pritožbe, saj naj bi bilo to vprašanje presojano le na eni stopnji (prva stopnja naj tega ne bi presojala). S tem naj bi jim bila odvzeta pravica do dvostopenjskega sojenja. Podrejeno (če Ustavno sodišče ne bi sledilo očitkom pritožnic o prepoznanih navedbah upnic) pa pritožnice navajajo, da v zakonskem besedilu (niti v Zakonu o gospodarskih družbah¹ niti v ZFPPIPP) ni podlage za razlago, da se fizična oseba lahko šteje za povezano družbo. Besedilo 527. člena ZGD-1 naj bi bilo jasno in nedvoumno. Namen naj bi imel pomembno vlogo, ko se izbira med več razlagami raztegljivih jezikovnih pojmov, vendar bi rešitev morala biti znotraj jezikovno mogočega pomena. Zgrešena naj bi bila argumentacija Višjega sodišča, da gre v obravnavanem primeru za pravno praznino in da je potrebna uporaba analogije, saj naj bi bil primer rešljiv brez analogne uporabe predpisov. Višje sodišče naj bi se za ugotovitev in zapolnitev pravne praznine v 527. členu ZGD-1 sklicevalo na namen zakonodajalca pri sprejetju drugega zakona (tj. 200. člena ZFPPIPP). Šlo naj bi torej za očitno sodniško samovoljo (arbitrnost). ZGD-1 naj bi se že večkrat spreminjal, vendar pa naj se zakonodajalec pravne praznine, ki jo ugotavlja Višje sodišče, ne bi dotaknil. To naj bi pomenilo, da je sporni primer načrtno urejen drugače. Višje sodišče naj bi tako s prevzemom vloge zakonodajalca kršilo načelo delitve oblasti (3. člen Ustave), načelo zaupanja v pravo in načelo pravne varnosti (2. člen Ustave). Odstopilo naj bi tudi od ustaljene sodne prakse. Ker naj se pri spremenjeni razlagi 527. člena ZGD-1 ne bi ukvarjalo s položajem prve pritožnice in razumno predvidljivostjo uporabe navedene razlage na položaj pritožnic, naj bi pritožnicam kršilo pravico iz 22. člena Ustave. Zaradi načela varstva zaupanja v pravo pa bi bilo treba urediti ustrezno prehodno obdobje, kadar nova ureditev posega v trajajoča razmerja oziroma v upravičena pravna pričakovanja (2. člen Ustave). Višje sodišče naj bi bilo v odgovoru dolžnice na pritožbo upnic opozorjeno na ustavnopravno problematičnost ureditve v četrtem odstavku 200. člena ZFPPIPP, vendar naj se do teh navedb ne bi opredelilo zaradi očitka o zlorabi procesnih pravic. Pritožnice menijo, da procesna zloraba pravic nikoli ne more biti podlaga za vsebinsko odločitev o tožbenem zahtevku ali pritožbi. Šlo naj bi namreč za dva ločena pojma. Protipravna in zato neupoštevna naj bi bila le procesna dejanja, ki pomenijo zlorabo procesnih pravic, ne pa materialnopravni (ustavnopravni) razlogi. V nasprotju s pravili elementarne logike naj bi bilo, da zaradi zlorabe procesnih pravic materialnopravni argumenti niso pomembni. To naj bi bilo tudi v nasprotju z zakonom, ki izrecno taksativno predpisuje ukrepe sankcioniranja procesnih pravic (11. člen Zakona o pravnem postopku² v zvezi s prvim odstavkom 121. člena ZFPPIPP). Sklicevanje Višjega sodišča na zlorabo pravic, ne da bi vsebinsko odgovorilo na problematizirano ureditev v četrtem odstavku 200. člena ZFPPIPP, naj bi pomenilo kršitev pravice do izjave. Nerazumna naj bi bila razlaga Višjega sodišča o nedopustnem ravnanju dolžnika in z njim povezanih oseb, saj naj bi bila v nasprotju s pravnomočnimi ugotovitvami v postopku prisilne poravnave. V tem postopku naj bi bilo namreč ugotovljeno, da bodo upniki

¹ Uradni list RS, št. 65/09 – uradno prečiščeno besedilo, 33/11, 91/11, 32/12, 57/12, 82/13, 55/15 in 15/17 – v nadaljevanju ZGD-1.

² Uradni list RS, št. 73/07 – uradno prečiščeno besedilo, 45/08 in 10/17 – ZPP.

kljub samo štiriodstotnemu poplačilu bolje poplačani kot v primeru stečajnega postopka. Pritožnice podajajo tudi predlog, naj Ustavno sodišče do končne odločitve zadrži izvajanje stečajnega postopka. Podrejeno predlagajo absolutno prednostno obravnavo zadeve.

3. Pobudnice vlagajo pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti tretjega odstavka 20. člena v zvezi s prvim odstavkom 19. člena ZFPPIPP, ker naj bi bila v neskladju z načelom enakosti (14. člen Ustave), saj naj status terjatve in s tem položaj upnika ne bi mogla biti odvisna od lastništva predmeta zavarovanja. Pomembno naj bi bilo zgolj to, ali je terjatev zavarovana ali ne. O prisilni poravnavi naj bi glasovali le upniki, na položaj katerih naj bi prisilna poravnava učinkovala. Zakonska subrogacija naj ne bi povzročila spremembe zavarovanih terjatev v navadne. Pobudnice podrejeno izpodbijajo tudi četrty odstavek 200. člena ZFPPIPP za primer, da bi Ustavno sodišče štel, da poseg v pritožnikove pravne položaje ni v nasprotju z načelom varstva zaupanja v pravo. Druga in tretja pobudnica zatrjujeta še neskladje 56. člena in drugega odstavka 242. člena ZFPPIPP z Ustavo, ker naj bi moralo Višje sodišče ti določbi razlagati ustavnoskladno, kot ju je razlagalo Ustavno sodišče v odločbi št. Up-653/15.

B. – I.

4. Pritožnice ustavnih pritožb ne morejo utemeljiti s sklicevanjem na kršitve 2. in 3. člena Ustave, saj ti določbi neposredno ne urejata ustavnih pravic pravnih oseb.

5. Druga in tretja pritožnica zatrjujeta, da sta jima bila kršena pravica do izjave in načelo enakosti, ker jima pritožba ni bila poslana v odgovor. Ustavno sodišče je namreč pred obravnavo zadevo odločalo o ustavni pritožbi zoper odločitev, s katero je Višje sodišče enkrat že ustavilo postopek prisilne poravnave in nad dolžnico začelo stečajni postopek (glej odločbo Ustavnega sodišča št. Up-893/16, U-I-194/16). Ustavno sodišče je s to odločbo sklep Višjega sodišča razveljavilo in mu zadevo vrnilo v novo odločanje. To je nato o pritožbi odločalo še enkrat in izdalo izpodbijani sklep, s katerim je odločilo enako kot prvič, vendar iz drugih razlogov. Druga in tretja pritožnica zoper prvo odločitev Višjega sodišča ustavne pritožbe nista vložili, čeprav je domnevna kršitev obstajala že takrat. Pritožnici tako očitkov o kršitvi pravice do izjave in načela enakosti zaradi nevročitve pritožbe v izjavo nista materialno izčrpali. Zato ju sedaj ne moreta uveljavljati v ustavni pritožbi.³

6. Neutemeljen je očitek pritožnic, da je Višje sodišče kršilo 22. in 25. člen Ustave, ker je zavrnilo očitek upnic o prepoznih pritožbenih navedbah o povezanih osebah. Pritožnice so namreč zatrjevale, da bi upnice te navedbe morale podati že v ugovoru o prerekanju terjatev (tj. v fazi preizkusa terjatev) in ne šele v pritožbi zoper prvostopenjski sklep o potrditvi prisilne poravnave. Posledično naj bi bila pritožnicam s tem kršena tudi pravica do pritožbe, ker naj bi Višje sodišče glede spornih pritožbenih navedb (o povezanih osebah) omogočilo zgolj enostopenjsko sojenje. Navedeno ne drži. V fazi preizkusa terjatev se ne odloča o glasovalni pravici upnikov, pač pa je to predmet nadaljnje faze, tj. faze glasovanja o prisilni poravnavi. Zato je neutemeljen očitek pritožnic, da bi upnici morali že z ugovorom zoper dopolnjeni seznam preizkušenih terjatev ugovarjati oziroma navajati razloge, ki se nanašajo na glasovalno pravico posameznih upnikov.⁴ Tako je neutemeljen tudi očitek o kršitvi pravice do pritožbe.

7. Pritožnice izpodbijani odločitvi očitajo arbitrarnost, ker temelji na stališču, da ima prva pritožnica v razmerju do insolventne dolžnice položaj povezane družbe in da zato na podlagi 200. člena ZFPPIPP nima glasovalne pravice. Za kršitev 22. člena Ustave gre, če je odločitev tako očitno napačna in

brez razumnih pravnih argumentov, da jo je treba šteti za samovoljno oziroma arbitrarno. Presoja Ustavnega sodišča v zvezi s to zatrjevano kršitvijo ne pomeni polne presoje pravilnosti in zakonitosti izpodbijane sodbe. Ostati mora omejena na primere, v katerih sodišče svoje odločitve ne bi utemeljilo s pravnimi argumenti in bi bilo mogoče sklepati, da ni odločalo na podlagi zakona, temveč na podlagi kriterijev, ki pri sojenju ne bi smeli priti v poštev, ter na primere očitne nerazumnosti, nelogičnosti ali protislovnosti izpodbijane sodne odločbe. Ustavno sodišče namreč ni instanca sodiščem, ki odločajo v sodnem postopku, in kršitev zakona sama po sebi ne more utemeljiti ustavne pritožbe. Le posebej očitne kršitve zakona lahko utemeljijo sklep o nedopustni sodniški samovolji in arbitrarnosti ter s tem o kršitvi pravice iz 22. člena Ustave.⁵ Tega izpodbijani odločitvi ni mogoče očitati. Višje sodišče je namreč navedeno stališče utemeljilo izčrpno in s pravnimi razlogi. Obširno je pojasnjevalo, zakaj gre v obravnavanem primeru pri prvi pritožnici za povezano osebo brez glasovalne pravice v postopku prisilne poravnave. Glede na to je očitek o arbitrarnosti izpodbijane odločitve neutemeljen.

8. Pritožnice podajajo tudi očitek o odstopu od ustaljene sodne prakse glede definiranja povezanih družb. Iz 22. člena Ustave izhaja tudi zahteva, da sodišče strank ne sme obravnavati tako, da bi v posamezni zadevi samovoljno odločilo drugače, kot sicer redno odloča v vsebinsko podobnih primerih. Gre za zahtevo, da sodišče, če odloči, da bo od uveljavljene sodne prakse odstopilo, razloge za to posebej obrazloži (kar predvsem predpostavlja, da sodno prakso tudi pozna). Ustavni vidik (ne)dopustnosti odstopa od sodne prakse torej ne pomeni, da Ustavno sodišče presoja materialnopravno pravilnost izpodbijane sodbe, pač pa le, ali je odstop od sodne prakse ustrezno (v procesnem smislu) obrazložen.⁶ V obravnavani zadevi je Višje sodišče pojasnilo dotedanjo ustaljeno sodno prakso in nato obrazložilo, zakaj od te sodne prakse v obravnavanem primeru odstopa. Zato je tudi očitek o nedopustnem odstopu od ustaljene sodne prakse neutemeljen.

9. Prav tako je neutemeljen očitek, da sodišče v zvezi z vprašanjem povezanih oseb ni odgovorilo na pritožbeni očitek v zvezi z neizpodbojno zakonsko domnevo v četrtem odstavku 200. člena ZFPPIPP, ki naj bi bila z ustavnega vidika sporna, ker upnikom, ki so z insolventnim dolžnikom povezane osebe, avtomatično odvzame glasovalne pravice, ne da bi imeli možnost izpodbiti domnevo o obstoju dolžnikovih navodil glede glasovanja o prisilni poravnavi, upoštevajoč, da imajo tudi z dolžnikom povezane osebe lahko interes, ki ni nujno enak dolžnikovemu interesu. Višje sodišče je na navedeno pritožbeno navedbo odgovorilo, saj je pojasnilo, da očitek ni pomemben iz razlogov, ki jih je nato podalo v nadaljevanju glede zlorabe pravic. V okviru slednje presoje je Višje sodišče namreč ugotavljalo okoliščine, ki naj bi kazale na usklajeno delovanje dolžnice s prvo pritožnico v smislu potrditve prisilne poravnave, tj. okoliščine, ki bi jih sicer upoštevalo v primeru, če bi bila navedena domneva izpodbojna (kar so želele doseči pritožnice). Zato je štel navedeni očitek pritožnic za nepomembnega.

10. Pritožnica očitke o kršitvah ustavnih pravic naslavlja tudi na drugi razlog, s katerim je Višje sodišče utemeljevalo izpodbijano odločitev oziroma odvzem glasovalnih pravic prvi pritožnici v postopku prisilne poravnave (tj. zlorabo procesnih pravic). Za odločitev sodišča zadošča že eden izmed razlogov. Ker že prvemu razlogu, tj. razlogu oziroma stališču o obstoju povezanih družb, ni bilo mogoče očitati nobene kršitve ustavnih pravic, drugi razlog (tj. zloraba procesnih pravic) ni pomemben. Zato se Ustavnemu sodišču z očitki, ki se nanašajo na drugi razlog odločitve, ni bilo treba ukvarjati.⁷ Za uspeh ustavne pri-

⁵ Tako sklep Ustavnega sodišča št. Up-603/13 z dne 16. 2. 2016 (Uradni list RS, št. 17/16), 8. točka obrazložitve.

⁶ Prim. odločbo Ustavnega sodišča št. Up-1631/08 z dne 11. 9. 2008 (Uradni list RS, št. 91/08, in OdIUS XVII, 81).

⁷ Zato torej ni aktualen niti očitek pritožnic, da je Višje sodišče ravnalo samovoljno, ker je odločilo na podlagi dveh razlogov (tj. povezanosti prve pritožnice z dolžnico in zlorabe procesnih pravic), ki naj bi si medsebojno nasprotovala, saj glede na navedeno ni pomembno, ali je drugi razlog v nasprotju s prvim.

³ V citirani zadevi je sicer ustavno pritožbo vložila prva pritožnica, vendar navedenega očitka ni podala. V obravnavani zadevi pa se na ta očitek ne sklicuje. Zaradi materialnega neizčrpanja pa se prav tako kot druga in tretja pritožnica nanj tudi ne bi mogla sklicevati.

⁴ Prim. odločbo Ustavnega sodišča št. Up-893/16, U-I-194/16, 14. in 15. točka obrazložitve.

tožbe bi pritožnice namreč morale izkazati, da sta oba razloga, na katerih temelji izpodbijana odločitev, z vidika ustavnih pravic nedopustna.

11. Neutemeljen je tudi očitke druge in tretje pritožnice, da je Višje sodišče z odločitvijo o odvzemu glasovalnih pravic prvi pritožnici kršilo njuni pravici iz 33. in 74. člena Ustave, ker se je zaradi take odločitve začel stečajni postopek nad dolžnico, katere družbenici sta. Pritožnici zgolj s tako trditvijo kršitev pravic iz 33. in 74. člena Ustave ne moreta utemeljiti. Za te kršitve ustavnih pravic bi šlo le v primeru, če bi Višje sodišče ob odločanju sprejelo kakšno pravno stališče, ki bi bilo z vidika teh pravic nesprejemljivo. Takšnih stališč pa v izpodbijanem sklepu ni. Zgolj odločitev o začetku stečajnega postopka nad dolžnico pa sama po sebi še ne utemeljuje očitanih kršitev.

12. Ker so očitki pritožnic o kršitvah ustavnih pravic neutemeljeni, Ustavno sodišče ustavnih pritožb ni sprejelo v obravnavo (1. točka izreka).

B. – II.

13. Pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti lahko da, kdor izkaže svoj pravni interes (prvi odstavek 24. člena Zakona o Ustavnem sodišču, Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo in 109/12 – v nadaljevanju ZUstS). Po drugem odstavku navedenega člena je pravni interes podan, če predpis ali splošni akt, izdan za izvrševanje javnih pooblastil, katerega oceno pobudnik predlaga, neposredno posega v pobudnikove pravice, pravne interese oziroma v njegov pravni položaj.

14. Pobudnice hkrati z ustavnimi pritožbami vlagajo pobude za začetek postopka za oceno ustavnosti tretjega odstavka 20. člena v zvezi s prvim odstavkom 19. člena ZFPPIPP. Vendar pa Višje sodišče v izpodbijanem sklepu teh določb ni uporabilo, zato morebitna ugoditev tem pobudam pravnega položaja pobudnic ne bi mogla izboljšati. Ker pobudnice ne izkazujejo pravnega interesa za izpodbijanje navedenih določb, je Ustavno sodišče njihove pobude zavrglo (2. točka izreka). Ustavno sodišče je zavrglo tudi pobudi druge in tretje pobudnice za začetek postopka za oceno ustavnosti 56. člena in drugega odstavka 242. člena ZFPPIPP, ker so očitki o nevročanju pritožbe upnic v odgovor materialno neizčrpani in zato neupoštevni (prim. 5. točko obrazložitve tega sklepa).⁸ Glede na to pobudnici nimata pravnega interesa za izpodbijanje navedenih določb (3. točka izreka). Ustavno sodišče pa ni obravnavalo pobud za začetek postopka za oceno ustavnosti četrtega odstavka 200. člena ZFPPIPP, ker jih pobudnice uveljavljajo podrejeno. Takih pobud namreč ne obravnava, saj ZUstS ne omogoča, da bi pritožnik ob vložitvi ustavne pritožbe podrejeno vložil pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti predpisa. Zato Ustavno sodišče take podrejene pobude ne presoja (prim. sklep št. Up-810/11 z dne 4. 10. 2012).

C.

15. Ustavno sodišče je sprejelo ta sklep na podlagi tretjega odstavka 25. člena in drugega odstavka 55.b člena ZUstS v sestavi: predsednica dr. Jadranka Sovdat ter sodnici in sodniki dr. Matej Accetto, dr. Rajko Knez, dr. Etelka Korpič - Horvat, dr. Špelca Mežnar, dr. Marijan Pavčnik in Marko Šorli. Sodnica dr. Dunja Jadek Pensa je bila pri odločanju o zadevi izločena. Ustavno sodišče je sklep sprejelo s šestimi glasovi proti enemu. Proti je glasoval sodnik Šorli.

dr. Jadranka Sovdat l.r.
Predsednica

660. Odločba o razveljavitvi prve in druge povedi četrtega odstavka 48. člena Zakona o nematerializiranih vrednostnih papirjih

Številka: U-I-192/16-35

Datum: 7. 2. 2018

ODLOČBA

Ustavno sodišče je v postopku za oceno ustavnosti, začtem na pobudo družbe ALTA Invest, d. d., Ljubljana, in drugih, ki jih vse zastopa Odvetniška pisarna Miro Senica in odvetniki, d. o. o., Ljubljana, na seji 7. februarja 2018

o d l o č i l o:

1. Prva in druga poved četrtega odstavka 48. člena Zakona o nematerializiranih vrednostnih papirjih (Uradni list RS, št. 75/15, 74/16 in 5/17) se razveljavita.

2. Pobuda za začetek postopka za oceno ustavnosti tretje povedi četrtega odstavka 48. člena Zakona o nematerializiranih vrednostnih papirjih se zavrne.

3. Pobudnice same nosijo svoje stroške postopka s pobudo.

O b r a z l o ž i t e v

A.

1. Pobudnice navajajo, da izpodbijajo četrty odstavek 48. člena Zakona o nematerializiranih vrednostnih papirjih (v nadaljevanju ZNVP-1). Izpodbijana določba naj bi bila v neskladju z načelom zaupanja v pravo (2. člen Ustave), pravico do zasebne lastnine (33. člen Ustave), svobodno gospodarsko pobudo (74. člen Ustave) in zakonsko pristojnostjo Državnega zbora (87. člen Ustave). Posegala naj bi v svobodno gospodarsko pobudo pobudnic, saj naj ne bi pomenila odvratanja nevarnosti oziroma naj ne bi blažila tveganj, ki bi bile v realni vsebinski zvezi z njihovo dejavnostjo. Imetništvo računa nematerializiranih vrednostnih papirjev ali cilj finančne razbremenitve imetnikov nematerializiranih vrednostnih papirjev naj ne bi bila ustavno varovani vrednoti v smislu javne koristi, ki bi lahko narekovali prevaletev stroškov vodenja računa za fizično osebo na pobudnice. Po mnenju pobudnic se lahko vsak posameznik stroškom upravljanja njegovega računa nematerializiranih vrednostnih papirjev, ki bi bili zaradi vrednosti nematerializiranih vrednostnih papirjev nesorazmerno visoki, izogne na način, da se odpove imetništvu nematerializiranih vrednostnih papirjev. Pobudnice izpostavljajo, da lahko zakonodajalec v določanje cen poseže samo časovno omejeno in ob izpolnjenih pogojih, ki jih določajo predpisi o kontroli cen. Če bi zakonodajalec želel (določenim) imetnikom vrednostnih papirjev zagotoviti nižje stroške, bi po mnenju pobudnic moral uporabiti blažji ukrep, pri čemer posebej izpostavljajo možnost subvencij.

2. Pobudnice poudarjajo, da se izpodbijana določba uporablja tudi za pogodbe o vodenju računov nematerializiranih vrednostnih papirjev, ki so bile sklenjene še pred uveljavitvijo ZNVP-1. Izpodbijana ureditev naj bi tako v nasprotju z načelom zaupanja v pravo posegala tudi v obstoječa trajajoča pravna razmerja ter upravičena pričakovanja in pridobljene pravice pobudnic iz naslova pogodb o vodenju računov nematerializiranih vrednostnih papirjev, ki so bile sklenjene še pred uveljavitvijo ZNVP-1. Pobudnice navajajo, da izpodbijana določba zmanjšuje dogovorjen donos (provizijo) tudi v pogodbah, ki so bile sklenjene še pred njeno uveljavitvijo, s čimer naj bi izničevala ali zmanjševala možnosti za pridobivanje dobička.

3. Pobudnice menijo, da je zakonodajalec centralni depotni družbi s pooblastilom za dodatno znižanje omejitve stroškov vodenja računov nematerializiranih vrednostnih papirjev

⁸ Druga in tretja pritožnica zoper prvo odločitev Višjega sodišča o ustavitvi postopka prisilne poravnave, zavrnitvi predloga o začetku prisilne poravnave in začetku stečajnega postopka ustavne pritožbe nista vložili, čeprav je domnevna kršitev obstajala že takrat.

prepustil urejanje zakonske materije v neskladju s 87. členom Ustave. Poudarjajo, da zakonodajalec v zvezi z navedenim pooblastilom ni določil jasnega in določnega okvira urejanja, na podlagi katerega bi jim bila vnaprej znana ali bi bila vsaj predvidljiva najnižja meja stroškov, ki so jih upravičene zaračunati fizični osebi. Pobudnice dodatno opozarjajo, da zakonodajalec ni omejil največjega deleža nadomestila, ki ga je centralna depotna družba upravičena zaračunati pobudnicam.

4. Državni zbor v odgovoru na pobudo navaja, da izpodbijana določba ne posega v svobodno gospodarsko pobudo, saj naj bi bila še naprej vsem poslovnim subjektom zagotovljena pravica do svobodne izbire dejavnosti, s katero uresničujejo svoje pridobitne interese v konkurenci na tržišču. Pri tem se sklicuje na odločbo Ustavnega sodišča št. U-I-250/96 z dne 14. 11. 1996 (Uradni list RS, št. 70/96, in OdlUS V, 157) in poudarja, da se lahko tudi pobudnice svobodno odločijo tako za opravljanje določene dejavnosti kakor tudi o obsegu in vrsti storitev, ki jih nameravajo v okviru določene dejavnosti ponujati. Posledično se lahko pobudnice odločijo tudi, da določene storitve, ki jim ne prinaša dobička, ne bodo opravljale. Po stališču Državnega zbora gre v okviru izpodbijane ureditve le za določitev načina izvrševanja svobodne gospodarske pobude, pri čemer je zakonodajalec z izpodbijano ureditvijo zasledoval cilj varstva potrošnikov, ki z imetništvom vrednostnih papirjev ne zasledujejo poklicne ali pridobitne dejavnosti. Državni zbor se v zvezi z utemeljitvijo varstva potrošnikov sklicuje na stroškovno nesorazmerje, ki je bilo v primeru vrednostnih papirjev manjše vrednosti izpostavljeno v obrazložitvi predloga avtentične razlage zakona¹ in obrazložitvi amandmaja poslanske skupine² ob tretji obravnavi zakona. Iz obrazložitve amandmaja naj bi izhajal namen omejiti zgornje skupne in končne stroške vodenja računa vrednostnih papirjev za fizične osebe, torej računov, na katerih so ostali vrednostni papirji, s katerimi se imetniki niso aktivno ukvarjali, s čimer naj bi se zasledovalo načelo sorazmernega posega v lastninsko pravico imetnikov vrednostnih papirjev. Državni zbor opozarja, da lahko stroški vodenja računa v praksi pomenijo letno več kot 10 odstotkov vrednosti vrednostnih papirjev na računu ali v posameznem primeru celo presegajo vrednost vrednostnih papirjev na računu. Navedeno naj bi po mnenju Državnega zbora pomenilo očitno nesorazmerno obremenitev manjših lastnikov vrednostnih papirjev. Državni zbor še poudarja, da člani centralne depotne družbe na imetnika računa prevajajo bistveno večji strošek, kot ga za račun same plačujejo centralni depotni družbi. Pri presoji ureditve naj bi bilo treba upoštevati tudi novo finančno breme, ki ga takšna ureditev povzroči imetnikom nematerializiranih vrednostnih papirjev, ki so bili predhodno knjiženi na registrskih računih, katerih vodenje je bilo za imetnike brezplačno.

5. Državni zbor opozarja, da je prvi odstavek 48. člena ZNVP-1 uveljavil tudi ukinitve registrskih računov s 1. 1. 2017. Navedeno naj bi pomenilo, da je hkrati uveljavil tudi odplačno udeležbo članov centralne depotne družbe pri vodenju računov imetništva nematerializiranih papirjev v obsegu, ki ga do uveljavitve ZNVP-1 ni bilo. Po mnenju Državnega zbora izpodbijana ureditev tako tudi ne posega v lastninsko pravico pobudnic. Pobudnice namreč ob uveljavitvi izpodbijane zakonske ureditve, ki je določila rok za ukinitve registrskih računov iz naslova vodenja imetništva nematerializiranih vrednostnih papirjev na registrskem računu pri centralni depotni družbi, niso imele nobenih premoženjskih koristi. Državni zbor meni, da lahko zakonodajalec ob tem, ko uveljavi ureditev, ki ne samo, da posameznim subjektom na trgu omogoča novo ponudbo

(novo storitev) na trgu in s tem njenim ponudnikom možnost pridobivanja prihodkov, hkrati predpiše tudi pogoje oziroma pravila poslovanja, pod katerimi se ti prihodki lahko dosežejo.

6. V zvezi z očitkom nasprotovanja načelu zaupanja v pravo Državni zbor opozarja na vsebino zakonodajnega gradiva, iz katerega naj bi izhajalo, da gre pri izpodbijani ureditvi za prilagajanje prava novim družbenim razmeram, zaradi česar naj izpodbijana ureditev ne bi nasprotovala 2. členu Ustave. Glede zatrjevane protiustavnosti izpodbijane ureditve s 87. členom Ustave Državni zbor opozarja, da pobudnice nimajo pravnega interesa za izpodbijanje navedene določbe. Opozarja tudi, da so pobudnice pobudi priložile listine, ki niso v uradnem jeziku Republike Slovenije.

7. Ustavno sodišče je odgovor Državnega zbora poslalo pobudnicam. Te v odgovoru poudarjajo, da izpodbijana ureditev omejuje letne stroške vodenja in nadomestila za vzdrževanje stanja vseh računov nematerializiranih vrednostnih papirjev fizičnih oseb in ne le tistih, katerih vrednostni papirji so bili preneseni z registrskih računov. Po mnenju pobudnic je bilo brezplačno vodenje registrskih računov anomalija, ki je bila pogojena s procesom lastninjenja, zato ne more utemeljevati cenovnih omejitev tudi za vodenje drugih (tudi že predhodno odprtih) računov. Pobudnice navajajo, da je storitev vodenja nematerializiranih vrednostnih papirjev ena izmed pomembnih investicijskih storitev, ki je opredeljena v 10. členu Zakona o trgu finančnih instrumentov (Uradni list RS, št. 108/10 – uradno prečiščeno besedilo, 78/11, 55/12, 30/16 in 9/17 – v nadaljevanju ZTFI). Pri tem naj ne bi šlo za novo storitev, saj jo zanjo registrirane pravne osebe opravljajo že vse od uveljavitve Zakona o trgu vrednostnih papirjev (Uradni list RS, št. 6/94 – ZTVP). ZTFI v 253. členu po mnenju pobudnic jasno določa, da bo stranka za opravljanje storitev, navedenih v tej določbi, borzno posredniški družbi plačala provizijo, ki je sestavni del pogodbe. Pobudnice poudarjajo finančno nevzdržnost zakonske omejitve stroškov in podajajo primerjavo s stroškovnimi posledicami za tiste vrednostne papirje, ki do izteka roka za ukinitve registrskih računov ne bodo preneseni. Posledično naj bi se zanje (z izjemo vrednostnih papirjev iz prvega odstavka 48. člena ZNVP-1) stroški odmerjali po Zakonu o sodnih taksah (Uradni list RS, št. 37/08 in nasl. – ZST-1), kar pomeni, da bodo v primerjavi s stroški, ki jih smejo na podlagi izpodbijane ureditve obračunavati pobudnice, odmerjeni v znatno višjem znesku.

8. Mnenje je poslala tudi Vlada. Četrti odstavek 48. člena ZNVP-1 naj bi bil v neskladju z Ustavo. Vlada navaja, da izpodbijana določba posega v pravico do svobodne gospodarske pobude iz 74. člena Ustave. Poudarja, da pavšalno nadomestilo v primeru manjše vrednosti vrednostnih papirjev na trgovalnem računu ne more pokriti stroškov vodenja računa, pri čemer naj iz zakonodajnega gradiva ne bi izhajali razlogi, ki bi utemeljevali obstoj javne koristi ali nujnost omejitve stroškov. Vlada ob tem opozarja na Zakon o kontroli cen (Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo – ZKC), ki določa, da smejo državni organi uporabljati le z zakonom določene ukrepe kontrole cen in le zaradi razlogov, določenih z zakonom, pri čemer obrazložitev zakonodajnega gradiva ne vsebuje razlogov, ki bi upravičevali omejitev stroškov (cene), ki so jih upravičene zaračunati članice centralne depotne družbe. Vlada ob sklicevanju na 3. točko obrazložitve sklepa Ustavnega sodišča št. U-I-176/16 z dne 17. 11. 2016 meni, da plačilo tržne cene storitve nedvomno ni v nasprotju z Ustavo.

9. Ustavno sodišče je mnenje Vlade poslalo pobudnicam, ki so v odgovoru soglašale z navedbami Vlade.

10. Mnenje je poslala tudi Agencija za trg vrednostnih papirjev (v nadaljevanju ATPV). Četrti odstavek 48. člena ZNVP-1 naj bi bil v neskladju z Ustavo. ATPV navaja, da izpodbijana določba posega v pravico do svobodne gospodarske pobude iz 74. člena Ustave. Po njenem mnenju zakonodajalec ni izkazal javne koristi za omejevanje letnih stroškov upravljanja trgovalnih računov in tudi ne sorazmernosti navedene omejitve. Poudarja, da nekateri stroški članic centralne depotne družbe niso odvisni od vrednosti vrednostnih papirjev na računu,

¹ Predlog za sprejem avtentične razlage četrtega odstavka 48. člena Zakona o nematerializiranih vrednostnih papirjih z dne 7. 10. 2016, str. 5. V predlogu je izpostavljena nesorazmernost stroškov (primeroma navedenih 40,5 EUR) v primeru, ko vrednost vrednostnih papirjev ne presega 100 EUR.

² Gre za obrazložitev predloga amandmaja k 48. členu ZNVP-1 z dne 23. 9. 2015, ki ga je podala poslanska skupina Slovenske demokratske stranke.

in opozarja, da izpodbijana določba učinkuje tudi na pravna razmerja s fizičnimi osebami, ki so bila sklenjena še pred sprejetjem ZNVP-1. Meni, da gre pri sprejeti avtentični razlagi dejansko za spremembo izpodbijane določbe, in predlaga, naj Ustavno sodišče na podlagi 30. člena Zakona o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo in 109/12 – v nadaljevanju ZUstS) razširi ustavno presojo tudi na besedilo avtentične razlage izpodbijane določbe.

11. Ustavno sodišče je mnenje ATPV poslalo Državnemu zboru, ki nanj ni odgovoril. Mnenje je poslala Vlada, ki ugotavlja, da je mnenje ATPV v skladu z njenim že podanim mnenjem v zadevi.

12. Ustavno sodišče je mnenje ATPV poslalo pobudnicam, ki so navedle, da se mnenju pridružujejo in vztrajajo pri vloženi pobudi.

B. – I.

13. Četrti odstavek 48. člena ZNVP-1 se glasi:

»Letni strošek vodenja računa in nadomestila za vzdrževanje stanja na računu, ki ga vodi član centralne depotne družbe za fizično osebo, ne sme presegati 0,5 odstotka povprečne vrednosti nematerializiranih vrednostnih papirjev na tem računu. Ta omejitev je del razumnih poslovnih pogojev in se določi v tarifah in cenikih s strani centralne depotne družbe in njenih članov, ki vodijo račune za fizične osebe. Centralna depotna družba lahko v skladu z razumnimi poslovnimi pogoji in upoštevajoč merilo vrednosti nematerializiranih vrednostnih papirjev na računih fizičnih oseb to mejo še zniža. Člani centralne depotne družbe razen stroškov, določenih z njeno tarifo, fizičnim osebam ne smejo zaračunavati dodatnih stroškov za odprtje in zaprtje računa.«

14. Državni zbor je sprejel Avtentično razlago četrtega odstavka 48. člena Zakona o nematerializiranih vrednostnih papirjih (Uradni list RS, št. 74/16 – v nadaljevanju ORZNVP48). Skladno z njo je treba izpodbijano določbo o omejitvi letnega stroška vodenja računa in nadomestila za vzdrževanje stanja na računu pri članu centralne depotne družbe razumeti tako, da se nanaša na zgornjo mejo vseh stroškov upravljanja računa za fizično osebo, ki je imetnik računa. Po ustaljeni presoji Ustavnega sodišča je avtentična razlaga predpisa njegov sestavni del od uveljavitve predpisa. Sama zase ne more biti predmet presoje ustavnosti oziroma zakonitosti, ker le pojasnjuje pomen določbe, na katero se nanaša (prim. sklep št. U-I-361/96 z dne 21. 10. 1999, OdlUS VIII, 226). Ustavno sodišče je tako pri presoji izpodbijane ureditve upoštevalo pomen, ki ga besedilo daje avtentična razlaga, ne da bi se spuščalo v vprašanje, ali sta bodisi sam institut avtentične razlage bodisi njegova uporaba v tem primeru v skladu z Ustavo, ker ta presoja ni bila potrebna.

15. V času odločanja Ustavnega sodišča je začel veljati Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o nematerializiranih vrednostnih papirjih (Uradni list RS, št. 5/17 – ZNVP-1A), ki na vsebino izpodbijane določbe ne vpliva.

16. Glede na vsebino pobude je Ustavno sodišče štelo, da pobudnice izpodbijajo le prve tri povedi četrtega odstavka 48. člena ZNVP-1. Določba v izpodbijanem delu določa, da letni strošek vodenja računa in nadomestila za vzdrževanje stanja na računu, ki ga vodi član centralne depotne družbe za fizično osebo, ne sme presegati 0,5 odstotka povprečne vrednosti nematerializiranih vrednostnih papirjev na tem računu. Navedena omejitev se (upoštevaje besedni pomen zakonskega besedila) nanaša na vsa, nova in obstoječa, pogodbeno pravna razmerja med pobudnicami in fizičnimi osebami. Ne omejuje se torej le na pogodbeno pravno razmerja pobudnic s tistimi imetniki trgovalnih računov, ki so jih odprli pri pobudnicah (ali jih bodo še odprli) zaradi ukinitev registrskih računov. Skladno z ORZNVP48 so z navedeno omejitvijo zajeti vsi stroški upravljanja računa za fizično osebo, ki ga vodi član centralne depotne družbe. Določba daje tudi pooblastilo centralni depotni družbi, da lahko v skladu z razumnimi poslovnimi pogoji in upoštevajoč merilo vrednosti nematerializiranih vrednostnih papirjev na računih fizičnih oseb to mejo še zniža.

17. Državni zbor v odgovoru opozarja, da pobudnice pobudo utemeljujejo tudi s prilogami, ki niso v uradnem jeziku Republike Slovenije. Ustavno sodišče ugotavlja, da se pobudnice v pobudi sklicujejo na Tehnična priporočila in pobudi prilagajajo posvetovalni dokument³ Evropskega organa za vrednostne papirje in trge, ki je bil izdan na podlagi Direktive 2004/39/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. aprila 2004 o trgih finančnih instrumentov in o spremembah direktiv Sveta 85/611/EGS, 93/6/EGS in Direktive 2000/12/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter o razveljavitvi Direktive Sveta 93/22/EGS (UL L 145, 30. 4. 2004). Na navedeno gradivo se pobudnice sklicujejo zgolj v zvezi s trditvijo, da morajo biti vsi podatki, ki jih za objavo predvideva navedena direktiva, dostopni oziroma objavljeni pod razumnimi poslovnimi pogoji, kar naj bi glede na predloženi dokument pomenilo, da morajo temeljiti na proizvodnih stroških. Ker navedena trditev za presojo utemeljenosti pobude ni upoštevana, Ustavno sodišče pobudnic ni pozivalo k prevodu listin, ki so jih priložile zgolj v angleškem jeziku.

18. Pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti lahko da, kdor izkaže svoj pravni interes (prvi odstavek 24. člena ZUstS). Po drugem odstavku navedenega člena je pravni interes podan, če predpis ali splošni akt, izdan za izvrševanje javnih pooblastil, katerega oceno pobudnik predlaga, neposredno posega v njegove pravice, pravne interese oziroma v njegov pravni položaj. V primeru, ko izpodbijani predpis ne učinkuje neposredno, se lahko pobuda vložijo šele po izčrpanju pravnih sredstev zoper posamični akt, izdan na podlagi izpodbijanega predpisa, hkrati z ustavno pritožbo pod pogoji iz 50. do 60. člena ZUstS (sklep Ustavnega sodišča št. U-I-275/07 z dne 22. 11. 2007, Uradni list RS, št. 110/07, in OdlUS XVI, 82).

19. Izpodbijana zakonska določba kot prisilni predpis po sprejeti avtentični razlagi določa (v prvi in drugi povedi) zgornjo mejo stroškov upravljanja (ceno), ki jih smejo fizični osebi zaračunavati pobudnice.⁴ Tako brez izvedbenega predpisa ali oblastvenega posamičnega akta neposredno učinkuje na pravni položaj pobudnic. Ustavno sodišče je v sklepkih št. U-I-54/06 z dne 27. 5. 2009 (Uradni list RS, št. 47/09, in OdlUS XVIII, 25) in št. U-I-78/11 z dne 19. 5. 2011 sprejelo stališče, da bodo imele pobudnice, ki so nasprotovale s prisilnimi predpisi naloženi jim dolžnosti brezplačnega posredovanja zahtevanih podatkov upravičenim subjektom, neposredni pravni interes za presojo izpodbijanih zakonskih določb šele, ko bodo v sodnih postopkih od upravičenih prejemnikov podatkov (kljub zatrjevanim kršitvam človekovih pravic, ki temeljijo na domnevno ustavno spornih predpisih) neutemeljeno zahtevale plačilo stroškov.⁵ V obravnavanem primeru Ustavno sodišče odstopa od stališča iz navedenih zadev. Od pobudnic namreč ni mogoče pričakovati, da izzovejo sodni spor na način, da sklepajo pogodbe, ki so glede bistvene sestavine (cene) v nasprotju s prisilnimi predpisi. Glede na to je pravni interes za oceno ustavnosti izpodbijane zakonske ureditve izkazan.

20. Ustavno sodišče je pobudo v delu, v katerem izpodbija prvo in drugo poved četrtega odstavka 48. člena ZNVP-1, sprejelo in glede na izpolnjene pogoje iz četrtega odstavka 26. člena ZUstS nadaljevalo z odločanjem o stvari sami.

21. Tretja poved izpodbijane določbe ne učinkuje neposredno. Pobudnice izpodbijajo pooblastilo centralni depotni družbi in niti ne zatrjujejo, da je centralna depotna družba pooblastilo iz izpodbijane tretje povedi četrtega odstavka 48. člena ZNVP-1 tudi uporabila. O učinku te določbe na pravni položaj pobudnic bo mogoče govoriti šele, ko bo (oziroma če bo) predpis uporabljen na konkretnem primeru, torej ko ga bo centralna depotna družba uporabila pri odločanju o pravicah, obveznostih ali pravnih koristih pobudnic. Vse dotlej je pravni interes po-

³ Consultation paper MiFID II/MiFIR, št. ESMA/2014/549 z dne 22. 5. 2014.

⁴ Omejitev je na podlagi izpodbijane ureditve relativna, saj je določena z vrednostjo vrednostnih papirjev na računu.

⁵ Prim. 4. točko obrazložitve sklepa Ustavnega sodišča št. U-I-54/06 in 5. točko obrazložitve sklepa Ustavnega sodišča št. U-I-78/11.

budnic v tem delu zgolj hipotetičen. Ni namreč gotovo, niti ali bo izpodbijani predpis v prihodnje sploh uporabljen v primeru pobudnic niti ali ga bo pristojni organ razlagal na način, ki bo posegel v njihove pravice, pravne interese oziroma v njihov pravni položaj.⁶ Zato je Ustavno sodišče pobudo v delu, v katerem izpodbija tretjo poved četrtega odstavka 48. člena ZNVP-1, zavrglo (2. točka izreka).

B. – II.

22. Pobudnice menijo, da izpodbijana ureditev prekomerno posega v njihovo pravico do svobodne gospodarske pobude (prvi odstavek 74. člena Ustave).

23. Ustava v prvem odstavku 74. člena zagotavlja svobodno gospodarsko pobudo, ki jamči tudi svobodo vodenja gospodarskega subjekta v skladu z ekonomskimi načeli.⁷ Zakonodajalec ima na podlagi prvega stavka drugega odstavka 74. člena Ustave pooblastilo, da uredi način uresničevanja pravice iz prvega odstavka 74. člena Ustave, ko gre za opravljanje gospodarske dejavnosti.⁸ Ker tako vzpostavlja ekonomsko politiko na posameznih področjih družbenega življenja, ki jo šteje kot najprimernejšo za doseganje splošne družbene blaginje, ima pri tem široko polje proste presoje.⁹ Zakonodajalec lahko ne le predpiše način uresničevanja pravice do svobodne gospodarske pobude skladno z drugim odstavkom 15. člena Ustave, ampak lahko določene oblike podjetništva tudi omeji skladno s tretjim odstavkom 15. člena Ustave. Temelj za to mu daje Ustava v drugem stavku drugega odstavka 74. člena, ki prepoveduje izvajanje gospodarske dejavnosti v nasprotju z javno koristjo.¹⁰ Meja med določitvijo načina uresničevanja svobodne gospodarske pobude (drugi odstavek 15. člena in prvi odstavek 74. člena Ustave) in njenim omejevanjem, torej posegom v to človekovo pravico (tretji odstavek 15. člena in drugi stavek drugega odstavka 74. člena Ustave), je, kot je že večkrat poudarilo Ustavno sodišče, gibliva in težko določljiva.¹¹ Po ustaljeni ustavnosodni presoji gre za omejitev pravice do svobodne gospodarske pobude, ko predpis posebej intenzivno oži polje podjetniške svobode.¹² Pri določanju pogojev za opravljanje gospodarske dejavnosti gre za določanje načina izvrševanja pravice lahko le tedaj, ko ima pogoj realno vsebinsko zvezo s konkretno urejevano gospodarsko dejavnostjo.¹³ To je zlasti v primerih, ko zakonodajalec odvrta nevarnost ali blaži tveganja, ki izhajajo iz opravljanja neke konkretne dejavnosti (npr. na področju varstva pri delu, varstva zdravega življenjskega okolja).¹⁴ Če pa zakonodajalec omeji podjetniško svobodo ravnanja zaradi doseganja splošnih javnih ciljev ali ciljev na nekem ločenem področju družbenega življenja, gre za poseg v pravico do svobodne gospodarske pobude iz prvega odstavka 74. člena Ustave oziroma za omejitev te pravice.¹⁵

⁶ Prim. sklepa Ustavnega sodišča št. U-I-325/05 z dne 27. 9. 2007 (Uradni list RS, št. 91/07, in OdlUS XVI, 72) in št. U-I-92/16 z dne 12. 9. 2016.

⁷ Prim. odločbo Ustavnega sodišča št. U-I-59/03 z dne 13. 5. 2004 (Uradni list RS, št. 61/04, in OdlUS XIII, 33), 7. točka obrazložitve.

⁸ Prim. odločbo Ustavnega sodišča št. U-I-201/14, U-I-202/14 z dne 19. 2. 2015 (Uradni list RS, št. 19/15), 21. točka obrazložitve.

⁹ Odločba Ustavnega sodišča št. U-I-189/10 z dne 15. 3. 2012 (Uradni list RS, št. 27/12), 8. točka obrazložitve.

¹⁰ Prim. odločbo Ustavnega sodišča št. U-I-201/14, U-I-202/14, 21. točka obrazložitve.

¹¹ Tako Ustavno sodišče v odločbah št. U-I-66/08 z dne 11. 12. 2008 (Uradni list RS, št. 121/08, ter OdlUS XVII, 73), 83. točka obrazložitve, in št. U-I-285/08 z dne 1. 4. 2010 (Uradni list RS, št. 33/10), 32. točka obrazložitve.

¹² Glej npr. odločbi Ustavnega sodišča št. U-I-73/12 z dne 6. 3. 2014 (Uradni list RS, št. 19/14), 9. točka obrazložitve, in št. U-I-66/08, 83. točka obrazložitve.

¹³ Tako Ustavno sodišče v odločbi št. U-I-73/12, 9. točka obrazložitve.

¹⁴ Prav tam.

¹⁵ Prim. odločbo Ustavnega sodišča št. U-I-66/08.

24. Izpodbijana ureditev omejuje stroške upravljanja računa nematerializiranih vrednostnih papirjev, ki jih pobudnice lahko zaračunavajo fizični osebi. Zakonodajalec je torej na podlagi izpodbijane ureditve omejil ceno, ki so jo za določen sklop storitev upravičene zaračunati pobudnice, s čimer je (celo z učinkom za obstoječa razmerja) neposredno posegel v bistveni element pogodbenih razmerij med pobudnicami in imetniki nematerializiranih vrednostnih papirjev. Po mnenju Državnega zbora izpodbijana ureditev pomeni način uresničevanja pravice do svobodne gospodarske pobude, saj naj bi zasledovala cilj varstva potrošnikov pred nesorazmernimi stroški glede na vrednost nematerializiranih vrednostnih papirjev.

25. Varstvo potrošnikov, ki ga ob opori na zakonodajno gradivo v odgovoru izpostavlja Državni zbor, pomeni splošen cilj, pri čemer iz zakonodajnega gradiva ali odgovora Državnega zbora ni razvidna posebno tesna povezava navedenega splošnega cilja z urejevano dejavnostjo pobudnic. Prav tako iz omenjenih gradiv niso razvidna tveganja, specifična za dejavnost pobudnic, ki bi jih izpodbijana ureditev blažila. Zgolj dejstvo, da je v primeru vrednostnih papirjev manjše vrednosti strošek upravljanja računa (cena storitev) lahko relativno visok in da lahko v posameznih izjemnih primerih celo presega vrednost vrednostnih papirjev na računu, ne vzpostavlja takšne posebne povezave prav z dejavnostjo, ki jo opravljajo pobudnice.¹⁶ Hkrati pomeni relativna omejitev stroškov, ki so jih fizičnim osebam upravičene zaračunati pobudnice, zakonodajno omejitev pogodbeno svobode glede bistvene sestavine pogodbenega razmerja, in sicer cene, ki so jo za svoje storitve upravičene zaračunati pobudnice. Zato izpodbijana ureditev pomeni poseg v pravico do svobodne gospodarske pobude iz prvega odstavka 74. člena Ustave.

26. V odločbi št. U-I-250/96, na katero se sklicuje Državni zbor, Ustavno sodišče ni sprejelo splošnega stališča, da gre lahko za poseg v svobodno gospodarsko pobudo zgolj in samo v primeru, ko predpis omejuje izbiro dejavnosti, s katero se smejo na trgu ukvarjati gospodarski subjekti.¹⁷ V navedeni odločbi je kljub temu, da je izpodbijana ureditev določala vrste blaga, ki so se smele prodajati v prostih carinskih prodajalnah, Ustavno sodišče upoštevalo, da se je država z ureditvijo prostocarinskih prodajalnih odpovedala določenemu delu svojih sredstev. Tako je na načelni ravni za uresničevanje podeljenih pravic smela predpisati tudi pogoje oziroma določno opredeliti, koga oziroma kaj podeljene pravice zadevajo.¹⁸ Kljub dejstvu, da je dejanski obseg storitev pobudnic zaradi ukinitve registrskih računov potencialno lahko večji,¹⁹ izpodbijana ureditev pobudnicam ne podeljuje posebnih (novih) pravic oziroma ne vzpostavlja nove vrste storitev, ki jih pobudnice pred njeno uveljavitvijo ne bi opravljale. Izpodbijana ureditev tudi sicer zgolj na splošno določa (relativno) višino stroškov, ki so jih za upravljanje računov vrednostnih papirjev fizičnih oseb upravičene zaračunati pobudnice, in torej niti ne obravnava posebej imetnikov računov, katerih vrednostni papirji so bili preneseni z ukinjenih registrskih računov. Ne gre torej za položaj, ki bi bil primerljiv s položajem v odločbi št. U-I-250/96.

27. Ker izpodbijana ureditev pomeni poseg v pravico do svobodne gospodarske pobude iz prvega odstavka 74. člena Ustave, je moralo Ustavno sodišče presoditi, ali za takšno ureditev obstaja javna korist.²⁰ Iz odgovora Državnega zbora ob opori na zakonodajno gradivo²¹ izhaja, da naj bi Državni zbor ob sprejetju izpodbijane ureditve zasledoval javno korist,

¹⁶ Enako je glede na vrednost denarnih sredstev na bančnem računu lahko na primer relativno visok strošek vodenja bančnega računa.

¹⁷ Prim. odločbo Ustavnega sodišča št. U-I-250/96, 7. točka obrazložitve.

¹⁸ Prav tam, 8. točka obrazložitve.

¹⁹ Nekateri bivši imetniki registrskih računov so oziroma bodo račune odprli (tudi) pri pobudnicah.

²⁰ Prim. odločbo Ustavnega sodišča št. U-I-66/08.

²¹ Navedeno v opombah 1 in 2.

saj naj bi izhajal iz načela varstva potrošnikov. Po navedbah Državnega zbora je namen izpodbijane ureditve v varovanju potrošnikov pred (pre)visokimi stroški upravljanja nematerializiranih vrednostnih papirjev, ki bi jih (lahko) v odsotnosti zakonske stroškovne omejitve zaračunale članice centralne depotne družbe. Državni zbor poudarja posebno varstvo tistih potrošnikov, ki so zaradi procesa lastninjenja imetniki vrednostnih papirjev manjše vrednosti. Opozarja, da so stroški pri navedenih imetnikih lahko relativno visoki glede na vrednost vrednostnih papirjev na računu oziroma lahko njihovo vrednost celo presegajo. Zakonodajalec je torej s sprejetjem izpodbijane ureditve želel te potrošnike posebej ščititi tako, da je na relativen način (z odstotkom vrednosti vrednostnih papirjev na računu) določil najvišjo ceno storitev (stroškov upravljanja računa nematerializiranih vrednostnih papirjev), ki so jo upravičene zaračunati pobudnice.

28. Državni zbor torej utemeljuje javno korist izpodbijane ureditve s sklicevanjem na cilj varstva potrošnikov, ki so zaradi procesa lastninjenja imetniki vrednostnih papirjev manjše vrednosti. Očitno je, da s sklicevanjem na ta cilj ni izkazal obstoja javne koristi za izpodbijano ureditev, kolikor se ta nanaša na pogodbeno pravna razmerja pobudnic s tistimi fizičnimi osebami, ki odprejo (oziroma so že imele odprte) račune vrednostnih papirjev ne glede na ukinitev registrskih računov. Oceniti pa je treba še, ali varstvo potrošnikov pred (pre)visokimi stroški upravljanja nematerializiranih vrednostnih papirjev pomeni javno korist v smislu drugega stavka drugega odstavka 74. člena Ustave, kolikor se ta nanaša na pogodbeno pravna razmerja pobudnic s fizičnimi osebami, ki so oziroma ki bodo odprle trgovske račune zaradi ukinitev registrskih računov. Iz odgovora Državnega zbora in zakonodajnega gradiva ne izhaja potreba po posebnem varstvu navedene kategorije potrošnikov prav v pogodbenih razmerjih v zvezi z upravljanjem računov nematerializiranih vrednostnih papirjev. Dejstvo, da je potrošnik kot fizična oseba (praviloma) v primerjavi s pobudnicami v ekonomsko šibkejšem položaju in po storitvah pobudnic ne povprašuje v okviru opravljanja gospodarske dejavnosti, pomeni zgolj splošno izhodišče vsakega poslovanja gospodarskih subjektov s potrošniki. Če je cena vodenja računa vrednostnih papirjev previsoka glede na njihovo vrednost, je to lahko razlog za odločitev imetnika vrednostnih papirjev, da samo imetništvo vrednostnih papirjev glede na stroške vodenja morda (ekonomsko) ni več smotno. Samo imetništvo vrednostnega papirja pa ne zadeva nobenih posebno občutljivih interesov potrošnika, ki bi lahko utemeljili potrebo po posebnem varstvu v smislu javne koristi. Zato s tem ni izkazana javna korist za omejitev stroškov upravljanja trgovalnih računov.

29. Zakonodajno gradivo²² v okviru razlogov za izpodbijano ureditev navaja tudi, da morajo imetniki nematerializirane vrednostne papirje²³ zaradi njihove narave nujno hraniti v evidenci, ki jo predpisuje država, kakor tudi, da določitev zgornje meje skupnih stroškov upravljanja zasleduje načelo sorazmernega posega v lastninsko pravico imetnikov vrednostnih papirjev. Vendar je v naravi pravice na nematerializiranih vrednostnih papirjih, da zahteva določeno obliko elektronskega evidentiranja (primerjaj 4. člen ZNVP-1). Izpodbijana ureditev ni uvedla obvezne hrambe v registru nematerializiranih vrednostnih papirjev, saj je ta obstajala že prej. Zato s sklicevanjem na obveznost obstoja centralnega registra nematerializiranih vrednostnih papirjev očitno ni mogoče utemeljiti ustavne dopustnosti omejitve stroškov upravljanja računov v tem registru. Ustavno dopusten cilj za poseg v ustavno pravico so sicer lahko tudi pravice drugih (glej tretji odstavek 15. člena Ustave), vendar je Ustavno sodišče že sprejelo stališče, da zahteva, da se za opravljeno storitev vodenja trgovalnega računa plača, sama po sebi ne more pomeniti posega v pravice tistega, za katerega je bila storitev opravljena (glej 3. točko obrazložitve

²² Glej opombo 2.

²³ Torej tudi tiste, ki so bili (ali še bodo) preneseni z ukinjenih registrskih računov.

sklepa št. U-I-176/16). Zato zakonodajalec tudi s sklicevanjem na ukinitev registrskih računov v povezavi z njihovim vodenjem v obvezni evidenci in na pravice drugih ni izkazal ustavno dopustnega razloga za omejitev stroškov upravljanja trgovalnih računov. Izpodbijana ureditev je zato v neskladju s pravico iz prvega odstavka 74. člena Ustave.

30. Ustavno sodišče je glede na navedeno razveljavilo prvo in drugo poved četrtega odstavka 48. člena ZNVP-1 (1. točka izreka). Ker je ugotovilo protiustavnost izpodbijane ureditve že zaradi neskladja s pravico do svobodne gospodarske pobude, ni ocenjevalo drugih očitkov pobudnic.

31. Pobudnice predlagajo, naj Ustavno sodišče odloči o vračilu stroškov, ki so jim nastali v zvezi z vložitvijo pobude. Po prvem odstavku 34. člena ZUstS nosi v postopku pred Ustavnim sodiščem vsak udeleženec svoje stroške postopka, če Ustavno sodišče ne odloči drugače. Po ustaljeni ustavnosodni presoji morajo obstajati posebno utemeljeni razlogi, da se stroški pobudnika naložijo v plačilo nasprotnemu udeležencu. Ker v konkretnem primeru taki razlogi niso podani, je Ustavno sodišče odločilo, kot izhaja iz 3. točke izreka te odločbe.

C.

32. Ustavno sodišče je sprejelo to odločbo na podlagi 43. člena, tretjega odstavka 25. člena in prvega odstavka 34. člena ZUstS v sestavi: predsednica dr. Jadranka Sovdat ter sodnice in sodniki dr. Matej Accetto, dr. Dunja Jadek Pensa, DDr. Klemen Jaklič, dr. Rajko Knez, dr. Etelka Korpič - Horvat, dr. Špelca Mežnar, dr. Marijan Pavčnik in Marko Šorli. Odločbo je sprejelo soglasno. Sodnica Jadek Pensa je dala pritrdilno ločeno mnenje.

dr. Jadranka Sovdat l.r.
Predsednica

DRUGI DRŽAVNI ORGANI IN ORGANIZACIJE

661. Akt o določitvi metodologije za določanje cen sistemskih storitev

Na podlagi četrtega odstavka 74. člena Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 17/14 in 81/15) Agencija za energijo izdaja

A K T o določitvi metodologije za določanje cen sistemskih storitev

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(vsebinski in namen)

(1) Ta akt določa metodologijo za določanje cen posameznih sistemskih storitev, ki jih sistemski operater potrebuje za zagotavljanje zanesljive oskrbe z električno energijo in ki jih lahko zagotavljajo proizvajalci ali odjemalci znotraj regulacijskega območja prenosnega sistema Republike Slovenije.

(2) Z metodologijo iz prejšnjega odstavka se določajo elementi za določitev cene izvajanja sekundarne regulacije, terciarne regulacije, zagona agregata brez omrežnega napajanja ter regulacije napetosti, kadar sistemskemu operaterju na trgu ne uspe zagotoviti zadostnih sistemskih storitev ali če jih ne uspe nabaviti pod konkurenčnimi pogoji. V tem primeru Agencija za energijo (v nadaljnjem besedilu: agencija) na zahtevo sistemkega operaterja brez poseganja v sklenjene pogodbe

o dobavi z odločbo naloži enemu ali več proizvajalcem ali odjemalcem elektrike, ki lahko glede na tehnična in ekonomska merila pod najugodnejšimi pogoji ponudijo ustrezne količine sistemskih storitev, naj nemudoma sklenejo pogodbo za zagotavljanje sistemskih storitev s sistemskim operaterjem.

(3) Določitev cen posameznih sistemskih storitev temelji za vsako tehnologijo ločeno na mejnih stroških primerljivega proizvajalca ali odjemalca, ki na najbolj učinkovit način izvaja določene sistemske storitve. V mejne stroške so vključeni stroški na področju letnih stalnih stroškov, ki so posledica investicijskih stroškov, delov stroškov obratovanja in vzdrževanja. Metodologija izhaja iz stroškov zagotavljanja sistemskih storitev za posamezne vrste proizvodnih enot, primerno stopnjo donosnosti naložbe glede na vložena sredstva ter s tem povezana tveganja. Parametri za določitev cen posameznih sistemskih storitev so določeni v Prilogi 1, ki je sestavni del tega akta.

(4) Akt določa tudi način določanja cen sistemskih storitev z upoštevanjem cen primerljivih sistemskih storitev, ki so na voljo pri sistemskih operaterjih v regiji.

(5) Cena sistemske storitve se določi za posamezno tehnologijo glede na njeno zmožnost nastopanja na trgu sistemskih storitev in njeno skupno razpoložljivost.

(6) V metodologiji so obravnavane vse tehnologije, ki lahko zagotavljajo trajno, zanesljivo in kakovostno izvajanje storitev v obdobju, za katero sistemski operater zagotavlja sistemske storitve po tem aktu.

2. člen

(postopek za določitev cen sistemskih storitev)

(1) Agencija na podlagi zahteve sistema operaterja z odločbo iz drugega odstavka prejšnjega člena določi vrsto, ceno in količino sistemskih storitev, čas trajanja pogodbe ter rok za sklenitev pogodbe.

(2) V zahtevi mora sistemski operater:

– navesti okoliščine, iz katerih izhaja, da mu na trgu ni uspelo zagotoviti zadostnih sistemskih storitev ali da mu jih ni uspelo nabaviti pod konkurenčnimi pogoji glede na kriterije iz drugega odstavka 74. člena EZ-1;

– navesti podatke o proizvajalcih ali odjemalcih in njihovih proizvodnih enotah, ki lahko zagotovijo sistemsko storitev;

– opredeliti za vsako proizvodno enoto posebej vrsto, količino in potrebno trajanje posamezne sistemske storitve, ki je predmet zahtevka, in

– navesti okoliščine, iz katerih izhaja, da so v zahtevku navedeni proizvajalci ali odjemalci najbolj primerni za zagotavljanje sistemskih storitev glede na merila iz tega akta.

(3) Proizvajalci ali odjemalci so agenciji na njeno zahtevo dolžni posredovati podatke in listine, ki so potrebne za ugotovitev v zahtevi sistema operaterja zatrjevanih dejstev.

II. DOLOČITEV LETNE CENE ZA KRITJE STROŠKOV ZAGOTAVLJANJA SEKUNDARNE REGULACIJE

1. Splošne določbe

3. člen

(opredelitev stroškov in cene za zagotavljanje sekundarne regulacije)

(1) Za zagotavljanje sekundarne regulacije se zaradi tehnološke ustreznosti prilagajanja proizvodnje uporabljajo:

- parne elektrarne na premog (PE);
- plinsko-parne elektrarne na zemeljski plin (PPE);
- srednjetačne hidroelektrarne (HEs);
- nizkotlačne hidroelektrarne (HEN) in
- črpalne elektrarne (ČE).

(2) Za posamezno proizvodno tehnologijo iz prejšnjega odstavka se stroški določajo glede na:

– letne stalne stroške, ki so posledica investicijskih stroškov;

– delež stroškov obratovanja in

– delež stroškov vzdrževanja.

(3) Priznani deleži posameznih stroškov iz drugega odstavka tega člena veljajo ne glede na specifične parametre posameznega tehnološko razvrščenega proizvajalca ali odjemalca glede na referenčno določene parametre, kot jih določajo Tabela 1, Tabela 2, Tabela 3 in Tabela 4 v Prilogi 1, ki je kot priloga se stavni del tega akta.

(4) Urna specifična cena za izvajanje sekundarne regulacije (U_{CSRO}) se določi kot zbir posameznih stroškov za posamezno proizvodno tehnologijo, ki se določi za zagotavljanje sekundarne regulacije in velja za obseg (v MW) storitve, ki jo določa naslednja enačba:

$$U_{CSRO} = \frac{L_{S_{inv_SRO}} + L_{S_{obr_SRO}} + L_{S_{vzd_SRO}}}{P_{SRO_T} \cdot 8760} \quad (\text{EUR/MW/h})$$

kjer oznake pomenijo:

$L_{S_{inv_SRO}}$ letni stalni strošek tehnologije, ki zagotavlja sekundarno regulacijo (EUR);

$L_{S_{obr_SRO}}$ delež stroška obratovanja proizvodne tehnologije za zagotavljanje sekundarne regulacije, normiran na obdobje enega leta (EUR);

$L_{S_{vzd_SRO}}$ delež stroška vzdrževanja proizvodne tehnologije za zagotavljanje sekundarne regulacije (EUR);

P_{SRO_T} pozitivni del moči sekundarnega regulacijskega obsega posamezne proizvodne tehnologije T (MW).

2. Stalni strošek parnih elektrarn na premog, plinsko-parnih elektrarn, hidroelektrarn in črpalnih elektrarn

4. člen

(letni stalni strošek za kritje investicijskih stroškov posamezne proizvodne tehnologije)

(1) Letni stalni strošek za izvajanje sekundarne regulacije posamezne proizvodne enote nastane kot posledica zakupa moči ter predstavlja pokritje dela celotnih investicijskih stroškov posamezne proizvodne enote, tj. parne elektrarne na premog, plinsko-parne elektrarne, hidroelektrarne ali črpalne elektrarne. Celotni stroški so letno razmejeni, upoštevan je donos na sredstva ter upošteva se delež, ki ga obsega sekundarna regulacijska rezerva glede na celotno električno moč proizvodne enote.

(2) Skupni investicijski stroški posamezne proizvodne tehnologije (S_{inv_T}) zajemajo vse stroške, ki se nanašajo na izvedbo posameznega projekta in so za posamezno tehnologijo določeni v Tabeli 1 Priloge 1. Strošek proizvodne tehnologije (HEN, HES, PE, PPE, ČE) obsega predvidoma vse komponente (TPC – angl. Total Plant Cost oz. Overnight Investment Cost, ki predstavlja stroške investicije v določenem časovnem trenutku, pri čemer je predpostavljena takojšnja izvedba investicije), ki poleg cene proizvodne tehnologije na trgu in lokalno pogojenih specifičnih stroškov zajema tudi inženiring in nepredvidene stroške, a brez stroškov financiranja in DDV.

(3) Letni investicijski strošek ($L_{S_{inv}}$) proizvodne tehnologije se izračuna na naslednji način:

$$L_{S_{inv}} = S_{inv_T} \cdot \frac{1}{\left[\frac{1}{DS} \left(1 - \frac{1}{(1 + DS)^{L_T}} \right) \right]} \quad (\text{EUR})$$

kjer oznake pomenijo:

S_{inv_T} investicijski strošek posamezne proizvodne tehnologije T, s katero se zagotavlja sekundarna regulacija (EUR);

DS diskontna stopnja;

L_T ekonomska življenjska doba posamezne proizvodne tehnologije T (leta).

(4) Pri ugotavljanju celotnega letnega stroška investicije za namene zagotavljanja sekundarne regulacije se upošteva le del, ki je v neposredni povezavi z zagotavljanjem moči sekundarne regulacije posamezne proizvodne tehnologije. Letni strošek za zagotavljanje moči za sekundarno regulacijo (LS_{inv_SRO}) iz katere koli proizvodne tehnologije (PE, PPE, HES, HEn, ČE) se izračuna na naslednji način:

$$LS_{inv_SRO} = LS_{inv} \cdot \frac{P_{SRO_T}}{P_{inst_T}} \quad (\text{EUR})$$

kjer oznake pomenijo:

P_{SRO_T} pozitivni del moči regulacijskega obsega posamezne proizvodne tehnologije T (MW);
 P_{inst_T} inštalirana električna moč proizvodne enote (MW);
 LS_{inv} letni investicijski strošek proizvodne tehnologije (EUR).

3. Stroški obratovanja in vzdrževanja

5. člen

(stroški obratovanja parne elektrarne na premog)

(1) Variabilni stroški parne elektrarne na premog so zaradi sodelovanja v sekundarni regulaciji višji, kot če bi obratovala pri konstantni obremenitvi. Sodelovanje pri sekundarni regulaciji povzroča višjo porabo primarnega vira in posledično višje emisije CO₂.

(2) Za izračun stroška za izvajanje sekundarne regulacije parne elektrarne na premog se upoštevajo izračuni za oba ločena primera, s sekundarno regulacijo in brez nje. Končni izračun stroška obratovanja se izvede na različne letne porabe goriva ob enaki količini proizvedene električne energije.

(3) Zaradi delovanja elektrarne v sekundarni regulaciji se upošteva spremenjena vhodna toplotna moč v turbino (VTM_{tur_i}) za enako električno moč na pragu objekta (P_{e_i}) v vsaki točki obremenitve (i) elektrarne. Izračuna se s pomočjo spremenjene neto specifične porabe toplote brez kotla (q_{sp_i}), ki je določena v Tabeli 3 Priloge 1, na naslednji način:

$$VTM_{tur_SRO_i} = \frac{q_{sp_SRO_i} \cdot P_{e_i}}{3600} \quad \left(\frac{\text{MJ}}{\text{s}} \right)$$

in

$$VTM_{tur_i} = \frac{q_{sp_i} \cdot P_{e_i}}{3600} \quad \left(\frac{\text{MJ}}{\text{s}} \right)$$

ter ob upoštevanju:

$$q_{sp_SRO_i} > q_{sp_i}$$

kjer oznake pomenijo:

$VTM_{tur_SRO_i}$ vhodna toplotna moč v parno turbino ob delovanju v sekundarni regulaciji pri obremenitvi i (MJ/s);
 VTM_{tur_i} vhodna toplotna moč v parno turbino brez delovanja v sekundarni regulaciji pri obremenitvi i (MJ/s);
 $q_{sp_SRO_i}$ neto specifična poraba toplote brez kotla ob delovanju v sekundarni regulaciji pri obremenitvi i (kJ/kWh), določena v Tabeli 3 Priloge 1;
 q_{sp_i} neto specifična poraba toplote brez kotla, ko ne deluje sekundarna regulacija, pri obremenitvi i (kJ/kWh), določena v Tabeli 3 Priloge 1;
 P_{e_i} električna moč na pragu pri obremenitvi i (MW), določena v Tabeli 3 Priloge 1.

(4) Proizvedena električna energija W_{e_i} (GWh) v času obremenitve t_i se izračuna na naslednji način:

$$W_{e_i} = 10^{-3} \cdot P_{e_i} \cdot t_i \quad (\text{GWh})$$

oziroma na letnem nivoju:

$$W_L = \sum_{i=1}^n W_{e_i} \quad (\text{GWh})$$

kjer oznake pomenijo:

W_L letna količina proizvedene električne energije v obdobju izvajanja sekundarne regulacije (GWh);
 P_{e_i} električna moč na pragu pri obremenitvi i (MW) v Tabeli 2 Priloge 1;
 n število obremenitvenih stopnic od $i=1$ do n , določeno v Tabeli 2 Priloge 1;
 t_i čas trajanja obremenitve (h) v Tabeli 2 Priloge 1.

(5) Delovanje elektrarne v sekundarni regulaciji vpliva tudi na izkoristek kotla. Odvisnost izkoristka kotla od izvajanja regulacije je določena v tabeli 3 iz Priloge 1. Potrebna vhodna toplotna moč goriva se določi glede na to, ali elektrarna deluje v sekundarni regulaciji ali ne. Tako se pri obremenitvi i , v primeru izvajanja sekundarne regulacije vhodna toplotna moč goriva izračuna na naslednji način:

$$VTM_{gor_SRO_i} = 100 \cdot \frac{VTM_{tur_SRO_i}}{\eta_{k_SRO_i}} \quad \left(\frac{\text{MJ}}{\text{s}} \right)$$

kjer oznake pomenijo:

$VTM_{gor_SRO_i}$ vhodna toplotna moč goriva ob delovanju v sekundarni regulaciji in ob obremenitvi i (MJ/s);
 $VTM_{tur_SRO_i}$ vhodna toplotna moč v turbino ob delovanju v sekundarni regulaciji ob obremenitvi i (MJ/s);
 $\eta_{k_SRO_i}$ izkoristek obratovanja kotla ob delovanju v sekundarni regulaciji (%) v Tabeli 3 Priloge 1.

(6) Vhodno toplotno moč goriva v primeru brez delovanja v sekundarni regulaciji določa naslednja enačba:

$$VTM_{gor_i} = 100 \cdot \frac{VTM_{tur_i}}{\eta_{k_i}} \quad \left(\frac{\text{MJ}}{\text{s}} \right)$$

kjer oznake pomenijo:

VTM_{gor_i} vhodna toplotna moč goriva v primeru brez sekundarne regulacije in ob obremenitvi i (MJ/s);
 VTM_{tur_i} vhodna toplotna moč v turbino brez sekundarne regulacije (brez SRO) ob obremenitvi i (MJ/s);
 η_{k_i} izkoristek obratovanja kotla (%) v Tabeli 3 Priloge 1.

(7) Izračuni stroška za izvajanje sekundarne regulacije na premogovnem bloku se izvedejo za oba ločena primera, s sekundarno regulacijo in brez nje, in ob upoštevanju različne letne porabe goriva ob enaki količini proizvedene električne energije. Potrebno vhodno toplotno energijo iz goriva v času t_i določa naslednja enačba:

$$VTE_{gor_i} = 3,6 \cdot VTM_{gor_i} \cdot t_i \quad (\text{GJ})$$

kjer oznake pomenijo:

- VTE_{gor_i} vhodna toplotna energija goriva ob obremenitvi i (GJ);
 VTM_{gor_i} vhodna toplotna moč goriva v primeru brez sekundarne regulacije in ob obremenitvi i (MJ/s);
 t_i čas obremenitve i (h) v Tabeli 2 Priloge 1.

(8) Potrebno količino goriva pri obremenitvi i (K_{gor_i}) ob upoštevanju spodnje kurilne vrednosti goriva (H_{i_gor}) določa naslednja enačba:

$$K_{gor_i} = \frac{VTE_{gor_i}}{H_{i_gor}} \quad (t)$$

kjer oznake pomenijo:

- K_{gor_i} količina porabljenega goriva ob obremenitvi i (t);
 VTE_{gor_i} vhodna toplotna energija ob obremenitvi i (GJ);
 H_{i_gor} spodnja kurilna vrednost goriva – premoga (MJ/kg), določena z oznako H_{i_premog} v Tabeli 8 Priloge 1.

(9) Porabljeno gorivo za letno delovanje elektrarne skupaj znaša:

$$K_{gor} = \sum_{i=1}^n K_{gor_i} \quad (t)$$

kjer oznaki pomenita:

- K_{gor} letna količina porabljenega goriva (t);
 K_{gor_i} količina porabljenega goriva ob obremenitvi i (t).

(10) Potrebna vhodna toplotna energija za letno delovanje elektrarne skupaj znaša:

$$VTE_{gor} = \sum_{i=1}^n VTE_{gor_i} \quad (GJ)$$

kjer oznaki pomenita:

- VTE_{gor} letna vhodna toplotna energija porabljenega goriva (GJ);
 VTE_{gor_i} vhodna toplotna energija porabljenega goriva ob obremenitvi i (GJ).

(11) Letni strošek za gorivo se izračuna na naslednji način:

$$S_{gor} = VTE_{gor} \cdot c_{gor} \quad (EUR)$$

kjer oznake pomenijo:

- S_{gor} letni strošek goriva (EUR);
 VTE_{gor} letna vhodna toplotna energija (GJ);
 c_{gor} cena goriva na vneseni GJ energije za parno elektrarno na premog (EUR/GJ), določena z oznako c_{premog} v Tabeli 8 Priloge 1.

(12) Zaradi različnih količin goriva so različne tudi letne emisije odpadnih plinov. Količina emitiranega CO₂ se izračuna na naslednji način:

$$K_{CO2} = K_{gor} \cdot EF_{gor} \quad (t)$$

kjer oznake pomenijo:

- K_{CO2} letna količina emitiranega CO₂ (t);
 K_{gor} letna količina goriva – premoga (t);
 EF_{gor} emisijski faktor goriva za parno elektrarno na premog (t CO₂/t), določen z oznako EF_{premog} v Tabeli 8 Priloge 1.

(13) Strošek emisijskih kuponov za CO₂ določa naslednja enačba:

$$S_{CO2} = K_{CO2} \cdot c_{CO2} \quad (EUR)$$

kjer oznake pomenijo:

- S_{CO2} strošek emisijskih kuponov (EUR);
 K_{CO2} emisije CO₂ (t);
 c_{CO2} cena emisijskih kuponov (EUR/t CO₂), določena v Tabeli 8 Priloge 1.

(14) Izračuni iz dvanajstega in trinajstega odstavka tega člena se izvedejo za primera, ko objekt deluje v sekundarni regulaciji in ko ne deluje. Dobljeni rezultat podaja:

– povečan obseg porabe goriva v analizirani periodi oziroma kot povečanje stroška zanj in

– povečan obseg emisij CO₂ ter stroške zanj.

(15) Strošek za izvajanje sekundarne regulacije (S_{obr_SRO}) je sestavljen iz naslednjih razlik komponent stroškov za gorivo in stroškov za emisijske kupone:

$$\Delta S_{gor} = S_{gor_SRO} - S_{goriva} \quad (EUR)$$

$$\Delta S_{CO2} = S_{CO2_SRO} - S_{CO2} \quad (EUR)$$

$$S_{obr_SRO} = \Delta S_{CO2} + \Delta S_{goriva} \quad (EUR)$$

kjer oznake pomenijo:

- S_{obr_SRO} strošek obratovanja zaradi delovanja v sekundarni regulaciji (EUR);
 S_{gor} strošek goriva (EUR);
 S_{gor_SRO} strošek goriva ob delovanju v sekundarni regulaciji (EUR);
 S_{CO2} strošek emisijskih kuponov (EUR/t CO₂);
 S_{CO2_SRO} strošek emisijskih kuponov ob delovanju v sekundarni regulaciji (EUR/t CO₂).

(16) Izračuni variabilnega dela stroškov za izvajanje sekundarne regulacije veljajo za elektrarno v obratovanju, za obdobje, ki je krajše od enega leta zaradi načrtovane, nenačrtovane ali tržne nerazpoložljivosti. Izračuni variabilnega dela stroškov iz prejšnjega odstavka se urno povprečijo in preračunajo na letni nivo:

$$LS_{obr_SRO} = S_{obr_SRO} \cdot \frac{8760}{t_{SRO}} \quad (EUR)$$

kjer oznake pomenijo:

- LS_{obr_SRO} letni strošek obratovanja ob izvajanju sekundarne regulacije, normiran na obdobje celega leta (EUR);
 S_{obr_SRO} strošek obratovanja ob izvajanju sekundarne regulacije za čas t_{SRO} (EUR);
 t_{SRO} letno število obratovalnih ur elektrarne, ko elektrarna sodeluje v sekundarni regulaciji (h).

6. člen

(stroški obratovanja plinsko-parne termoelektrarne na zemeljski plin)

(1) Zaradi delovanja elektrarne v sekundarni regulaciji se upošteva spremenjena vhodna toplotna moč goriva (VTM_{gor_i}) za enako električno moč na pragu objekta P_{e_i} – v vsaki točki obremenitve (i) elektrarne. Izračuna se s pomočjo povečane neto specifične porabe toplote (q_{sp_i}), na naslednji način:

$$VTM_{gor_SRO_i} = \frac{q_{sp_SRO_i} \cdot P_{e_i}}{3600} \left(\frac{MJ}{s} \right)$$

in

$$VTM_{gor_i} = \frac{q_{sp_i} \cdot P_{e_i}}{3600} \left(\frac{MJ}{s} \right)$$

ob upoštevanju:

$$q_{sp_SRO_i} > q_{sp_i}$$

kjer oznake pomenijo:

$VTM_{gor_SRO_i}$ vhodna toplotna moč goriva ob delovanju v sekundarni regulaciji pri obremenitvi i (MJ/s);

VTM_{gor_i} vhodna toplotna moč goriva brez delovanja v sekundarni regulaciji pri obremenitvi i (MJ/s);

$q_{sp_SRO_i}$ neto specifična poraba toplote ob delovanju v sekundarni regulaciji pri obremenitvi i (kJ/kWh), določena v Tabeli 4 Priloge 1;

q_{sp_i} neto specifična poraba toplote brez delovanja v sekundarni regulaciji pri obremenitvi i (kJ/kWh) v Tabeli 4 Priloge 1;

P_{e_i} električna moč na pragu pri obremenitvi i (MW).

(2) Proizvedena električna energija (GWh) se v času obremenitve t_i izračuna na naslednji način:

$$W_{e_i} = 10^{-3} \cdot P_{e_i} \cdot t_i \quad (\text{GWh})$$

oziroma na letnem nivoju:

$$W_L = \sum_{i=1}^n W_{e_i} \quad (\text{GWh})$$

kjer oznake pomenijo:

W_L letna količina proizvedene električne energije v obdobju izvajanja sekundarne regulacije (GWh);

P_{e_i} električna moč na pragu pri obremenitvi i (MW);

n število obremenitvenih stopnic od $i=1$ do n , določeno v Tabeli 2 Priloge 1;

t_i čas obremenitve (h), določen v Tabeli 2 Priloge 1.

(3) Izračuni stroška za izvajanje sekundarne regulacije na plinsko-parnem bloku se izvedejo za oba ločena primera, s sekundarno regulacijo in brez nje, in ob upoštevanju različne letne porabe goriva ob enaki količini proizvedene električne energije.

(4) Potrebno vhodno toplotno energijo iz goriva v času t_i določa naslednja enačba:

$$VTE_{gor_i} = 3,6 \cdot VTM_{gor_i} \cdot t_i \quad (\text{GJ})$$

kjer oznake pomenijo:

VTE_{gor_i} vhodna toplotna energija goriva ob obremenitvi i (GJ);

VTM_{gor_i} vhodna toplotna moč goriva v primeru brez delovanja v sekundarni regulaciji in ob obremenitvi i (MJ/s);

t_i čas obremenitve (h), določen v Tabeli 2 Priloge 1;

pri čemer potrebno količino premoga pri obremenitvi i ob upoštevanju spodnje kurilne vrednosti H_{i_gor} goriva določa naslednja enačba:

$$K_{gor_i} = 10^3 \cdot \frac{VTE_{gor_i}}{H_{i_gor}} \quad (\text{Sm}^3)$$

kjer oznake pomenijo:

K_{gor_i} količina goriva ob obremenitvi i (Sm³);
 VTE_{gor_i} vhodna toplotna energija ob obremenitvi i (GJ);

H_{i_gor} kurilna vrednost goriva – zemeljski plin (MJ/Sm³), določena z oznako H_{i_ZP} v Tabeli 8 Priloge 1.

(5) Porabljeno gorivo za letno delovanje elektrarne skupaj znaša:

$$K_{gor} = \sum_{i=1}^n K_{gor_i} \quad (\text{Sm}^3)$$

kjer oznake pomenijo:

K_{gor} letna količina goriva (Sm³);

K_{gor_i} količina goriva ob obremenitvi i (Sm³).

(6) Letni strošek za gorivo iz četrtega odstavka tega člena se izračuna na naslednji način:

$$S_{gor} = VTE_{gor} \cdot c_{gor} \quad (\text{EUR})$$

kjer oznake pomenijo:

S_{gor} letni strošek goriva (EUR);

VTE_{gor} letna vhodna toplotna energija goriva (GJ);

c_{gor} cena zemeljskega plina (EUR/GJ), določena z oznako c_{ZP} v Tabeli 8 Priloge 1.

(7) Zaradi različnih količin goriva so različne tudi letne emisije odpadnih plinov. Količina emitiranega CO₂ se izračuna na naslednji način:

$$K_{CO2} = K_{gor} \cdot EF_{gor} \quad (\text{t})$$

kjer oznake pomenijo:

K_{gor} letna količina goriva (Sm³);

EF_{gor} emisijski faktor goriva za plinsko-parno elektrarno na zemeljski plin (t CO₂/Sm³), določen z oznako EF_{ZP} v Tabeli 8 Priloge 1.

(8) Strošek za CO₂ določa naslednja enačba:

$$S_{CO2} = K_{CO2} \cdot c_{CO2}$$

kjer oznake pomenijo:

S_{CO2} strošek emisijskih kuponov (EUR);

K_{CO2} emisije CO₂ (t);

c_{CO2} cena emisijskih kuponov (EUR/t CO₂), določena v Tabeli 8 Priloge 1.

(9) Izračun se izvede za primera, ko objekt deluje v sekundarni regulaciji in ko ne deluje, in sicer po enačbah iz sedmega in osmega odstavka 6. člena tega akta.

Dobljeni rezultat podaja:

– povečan obseg porabe goriva v analizirani periodi oziroma kot povečanje stroška zanj in
 – povečan obseg emisij CO₂ ter stroške zanj.

7. člen

(stroški obratovanja srednjetačne hidroelektrarne in črpalne elektrarne)

(1) Zaradi sodelovanja pri sekundarni regulaciji, kjer izhodna moč variira, se pri srednjetačni hidroelektrarni ($H_B \geq 25$ m) in črpalni elektrarni priznajo izgube, ki so posledica dodatne izgube padca in s tem zmanjšanja moči na pragu elektrarne ter nižje letne proizvodnje.

(2) Letni nivo dodatnih linijskih izgub ($W_{izg_lin_SRO}$) se zaradi sodelovanja v sekundarni regulaciji izračuna na naslednji način:

$$W_{izg_lin_SRO} = W_L - W_{L_SRO} = \frac{W_L \cdot H_{izg}}{H_B - H_{izg}} \cdot [1 - f_{izg_lin_SRO}] \quad (\text{GWh})$$

kjer oznake pomenijo:

W_L	pri HES se upošteva letna proizvodnja električne energije, če elektrarna ne deluje v sekundarni regulaciji; pri ČE se upoštevata proizvedena električna energija in porabljena energija za črpalni režim, če elektrarna ne deluje v sekundarni regulaciji (GWh);
W_{L_SRO}	pri HES se upošteva letna proizvodnja električne energije, če elektrarna deluje v sekundarni regulaciji; pri ČE se upoštevata proizvedena električna energija in porabljena energija za črpalni režim, če elektrarna deluje v sekundarni regulaciji (GWh);
$f_{izg_lin_SRO}$	faktor linijskih izgub zaradi sodelovanja HES in ČE v sekundarni regulaciji, določen v Tabeli 1 Priloge 1;
H_B	bruto padec (m), določen v Tabeli 1 Priloge 1;
H_{izg}	izgube padca (m), določen v Tabeli 1 Priloge 1.

(3) Sodelovanje srednjetačne hidroelektrarne in črpalne elektrarne v sekundarni regulaciji znižuje turbinski izkoristek za faktor $f_{izg_tur_SRO}$, kar vpliva na nižjo letno proizvodnjo $W_{izg_tur_SRO}$ zaradi delovanja v regulaciji, kot določa naslednja enačba:

$$W_{izg_tur_SRO} = W_L \cdot [1 - f_{izg_tur_SRO}] \quad (\text{GWh})$$

kjer oznaki pomenita:

W_L	pri HES se upošteva letna proizvodnja električne energije, če elektrarna ne deluje v sekundarni regulaciji; pri ČE se upoštevata proizvedena električna energija in porabljena energija za črpalni režim, če elektrarna ne deluje v sekundarni regulaciji (GWh);
$f_{izg_tur_SRO}$	faktor izgub na turbini zaradi sodelovanja HES in ČE v sekundarni regulaciji.

(4) Letni strošek zaradi dodatnih izgub srednjetačne hidroelektrarne in črpalne elektrarne pri delovanju v sekundarni regulaciji (LS_{obr_SRO}) se vrednoti v cenovnem režimu, ki ga izvaja elektrarna, kot določa naslednja enačba:

$$LS_{obr_SRO} = 10^3 \cdot (W_{izg_lin_SRO} + W_{izg_tur_SRO}) \cdot C_{EE_SRO_T} \quad (\text{EUR})$$

kjer oznake pomenijo:

$W_{izg_lin_SRO}$	letne dodatne linijske izgube, ki nastanejo pri delovanju v sekundarni regulaciji (GWh);
$W_{izg_tur_SRO}$	letne dodatne izgube na turbini, ki nastanejo pri delovanju v sekundarni regulaciji (GWh);
$C_{EE_SRO_T}$	priznana cena za dodatne izgube, ki nastanejo pri delovanju v sekundarni regulaciji (EUR/MWh), določena v Tabeli 1 Priloge 1.

8. člen

(stroški vzdrževanja)

Pri vseh tipih elektrarn je postopek določitve stroškov vzdrževanja opreme zaradi sodelovanja v sekundarni regulaciji opredeljen kot del letnih stroškov vzdrževanja ter deleža sekundarne regulacije v skupni inštalirani moči elektrarne. Letni stroški vzdrževanja elektrarne so odvisni od deleža (d_{vzd}) investicijskih stroškov elektrarne. Za vse tipe elektrarn je določeno, da je delež letnih stroškov vzdrževanja opredeljen kot 1,5-odstotni delež skupnih investicijskih stroškov posamezne elektrarne (S_{inv_T}). V letnem strošku vzdrževanja za sekundarno

regulacijo (LS_{vzd_SRO}) se upošteva tudi razmerje med pozitivnim delom moči sekundarnega regulacijskega obsega in inštalirano močjo, kot določa naslednja enačba:

$$LS_{vzd_SRO} = S_{inv_T} \cdot \frac{d_{vzd}}{100} \cdot \frac{P_{SRO_T}}{P_{inst_T}} \quad (\text{EUR})$$

kjer oznake pomenijo:

LS_{vzd_SRO}	letni stroški vzdrževanja opreme zaradi sodelovanja v sekundarni regulaciji (EUR na leto);
S_{inv_T}	investicijski strošek posamezne proizvodne tehnologije, s katero se zagotavlja sekundarna regulacija (EUR);
d_{vzd}	delež letnih stroškov vzdrževanja (%), določen v Tabeli 1 Priloge 1;
P_{SRO_T}	samo pozitivni del moči regulacijskega obsega – moč za sekundarno regulacijsko rezervo, ki jo zagotavlja proizvodna tehnologija T (MW);
P_{inst_T}	inštalirana električna moč proizvodne tehnologije T (MW).

9. člen

(opredelitev utežnih faktorjev za določitev deleža posamezne proizvodne tehnologije)

(1) Za določitev delitvenega ključa stroškov zagotavljanja sekundarne regulacije posamezne proizvodne tehnologije v skupnem naboru storitev pri enem ponudniku se upoštevajo utežni faktorji posameznih proizvodnih tehnologij, ki temeljijo na skupni letni proizvodnji električne energije.

(2) Urna specifična cena za izvajanje sekundarne regulacije za primer uporabe več tehnologij (UC_{SRO_MIX}) se izračuna na naslednji način:

$$UC_{SRO_MIX} = \frac{\sum_T (W_T \cdot US_{SRO_T})}{\sum_T W_T} \quad (\text{EUR/MW/h})$$

kjer oznake pomenijo:

W_T	letna proizvodnja električne energije iz tehnologije T (GWh);
UC_{SRO_T}	urna specifična cena za izvajanje sekundarne regulacije s posamezno tehnologijo T (EUR/MW/h);
T	proizvodna tehnologija T (PE, PPE, HES, HEn, ČE).

10. člen

(obračun električne energije za sekundarno regulacijo)

V obdobju izvajanja storitve se pri obračunu električne energije za sekundarno regulacijo priznajo ločeni stroški električne energije v pozitivni in negativni smeri (S_{EE_SRO+} in S_{EE_SRO-}), kot določata naslednji enačbi:

$$S_{EE_SRO+} = \sum_{i=1}^m (W_{EE_SRO+_i} \cdot 1,3 \cdot c_{EE_i}) \quad (\text{EUR})$$

$$S_{EE_SRO-} = \sum_{i=1}^m (W_{EE_SRO-_i} \cdot 0,7 \cdot c_{EE_i}) \quad (\text{EUR})$$

kjer oznake pomenijo:

$W_{EE_SRO+_i}$	električna energija za pozitivno sekundarno regulacijo (MWh);
$W_{EE_SRO-_i}$	električna energija za negativno sekundarno regulacijo (MWh);

c_{EE_i}	cena električne energije (EUR/MWh), določena v Tabeli 1 Priloge 1;
m	število ur izvajanja sekundarne regulacije v obdobju zakupa.

III. DOLOČITEV LETNE CENE ZA KRITJE STROŠKOV ZAGOTAVLJANJA TERCIARNE REGULACIJE

1. Splošne določbe

11. člen

(opredelitev stroškov in cene za zagotavljanje terciarne regulacije)

(1) Za zagotavljanje terciarne regulacije se zaradi trajnosti in kakovosti storitve dolgoročne tehnološke ustreznosti prilagajajo proizvodnje uporabljajo:

- plinska turbina v odprtem ciklu (PT);
- črpalna elektrarna (ČE);
- prilagajanje odjema in proizvodnje razpršenih virov (DR)

in

- rotirajoče rezerve iz obratujočih elektrarn (ROT).

(2) Za posamezno proizvodno tehnologijo iz prejšnjega odstavka, razen za prilagajanje odjema in proizvodnje razpršenih virov ter uporabo rotirajočih rezerv iz obratujočih elektrarn, se stroški določajo glede:

- na letne stalne stroške, ki so posledica investicijskih stroškov;
- na dele stroškov obratovanja in vzdrževanja in
- na stroške električne energije črpalne elektrarne.

(3) Cena za izvajanje terciarne regulacije se določi kot zbir posameznih stroškov za posamezno tehnologijo: plinske turbine ($U_{C_{TRR_PT}}$) in črpalne elektrarne ($U_{C_{TRR_ČE}}$), kot določa ta naslednji enačbi:

$$U_{C_{TRR_PT}} = \frac{LS_{inv_TRR_PT} + LS_{vzd_PT} + S_{vzd_sta_TRR_PT}}{P_{inst_PT} \cdot 8760} \quad (\text{EUR/MW/h})$$

$$U_{C_{TRR_ČE}} = \frac{LS_{inv_TRR_ČE} + LS_{vzd_ČE}}{P_{TRR_ČE} \cdot 8760} \quad (\text{EUR/MW/h})$$

kjer oznake pomenijo:

$LS_{inv_TRR_PT}$	letni investicijski strošek za plinsko turbino (EUR);
$LS_{inv_TRR_ČE}$	letni investicijski strošek za črpalno elektrarno (EUR);
LS_{vzd_PT}	letni stroški vzdrževanja plinske turbine za zagotavljanje terciarne regulacije (EUR);
$LS_{vzd_ČE}$	letni stroški vzdrževanja črpalne elektrarne za zagotavljanje terciarne regulacije (EUR);
P_{inst_PT}	inštalirana moč plinske turbine (MW);
$P_{TRR_ČE}$	delovna moč za terciarno regulacijo (MW);
$S_{obr_sta_TRR_PT}$	stalni letni strošek obratovanja plinske turbine (EUR).

2. Stalni strošek za plinsko turbino v odprtem ciklu in črpalno elektrarno

12. člen

(letni stalni strošek za kritje investicijskih stroškov posamezne proizvodne tehnologije)

(1) Letni stalni strošek za izvajanje terciarne regulacije posamezne proizvodne enote nastane kot posledica zakupa moči ter predstavlja pokritje celote ali dela celotnih investicijskih stroškov posameznega objekta plinske turbine ali črpalne elektrarne. Celotni stroški so letno razmejeni, upoštevan je donos

na sredstva za celotni objekt plinske turbine in donos na sredstva črpalne elektrarne v obsegu nujenja terciarne regulacijske rezerve glede na celotno električno moč proizvodne enote.

(2) Skupni investicijski stroški posamezne proizvodne tehnologije (S_{inv_T}) zajemajo vse stroške, ki se nanašajo na izvedbo posameznega projekta. Strošek proizvodne tehnologije (PT, ČE) obsega predvidoma vse komponente (TPC – angl. Total Plant Cost oz. Overnight Investment Cost, ki predstavlja stroške investicije v določenem časovnem trenutku, pri čemer je predpostavljena takojšnja izvedba investicije), ki poleg cene proizvodne tehnologije na trgu in lokalno pogojenih specifičnih stroškov (gradbena dela, strojna in elektro oprema ter delo) zajema tudi inženiring in nepredvidene stroške, a brez stroškov financiranja in DDV.

(3) Letni investicijski strošek ($LS_{inv_TRR_PT}$) plinske turbine se določi po naslednji enačbi:

$$LS_{inv_TRR_PT} = S_{inv_PT} \cdot \frac{1}{\left[\frac{1}{DS} \left(1 - \frac{1}{(1 + DS)^{L_{PT}}} \right) \right]} \quad (\text{EUR})$$

kjer oznake pomenijo:

S_{inv_PT}	skupni investicijski strošek plinske turbine, s katero se zagotavlja terciarna regulacija (EUR);
DS	diskontna stopnja;
L_{PT}	ekonomska življenjska doba plinske turbine (leta).

(4) Za črpalno elektrarno (ČE) se upošteva, da ta poleg nujenja terciarne rezerve komercialno obratuje tudi na trgu z električno energijo in je moč, ki jo namenja za terciarne rezerve, manjša od nazivne inštalirane moči. Pri letnem investicijskem strošku ($LS_{inv_TRR_ČE}$) je zajet delež celotnega stroška, ki je sorazmeren moči za nujenje terciarne rezerve.

(5) Investicijski strošek črpalne elektrarne ($S_{inv_ČE}$) obsega vse komponente (TPC – angl. Total Plant Cost oz. Overnight Investment Cost, ki predstavlja stroške investicije v določenem časovnem trenutku, pri čemer je predpostavljena takojšnja izvedba investicije), ki poleg cene tehnologije na trgu in lokalno pogojenih specifičnih stroškov (gradbena dela, strojna in elektro oprema ter delo) zajemajo stroške inženiringa in druge stroške, a brez stroškov financiranja in DDV, kot določa naslednja enačba:

$$LS_{inv_TRR_ČE} = S_{inv_ČE} \cdot \frac{1}{\left[\frac{1}{DS} \left(1 - \frac{1}{(1 + DS)^{L_{ČE}}} \right) \right]} \cdot \frac{P_{TRR_ČE}}{P_{inst_ČE}} \quad (\text{EUR})$$

kjer oznake pomenijo:

$S_{inv_ČE}$	investicijski strošek črpalne elektrarne (EUR);
DS	diskontna stopnja;
$L_{ČE}$	ekonomska življenjska doba črpalne elektrarne (leta);
$P_{TRR_ČE}$	delovna moč za terciarno regulacijo (MW);
$P_{inst_ČE}$	inštalirana moč črpalne elektrarne (ČE) v turbinskem obratovalnem režimu (MW).

3. Stroški obratovanja

13. člen

(stroški obratovanja plinske turbine)

Delovanje plinske turbine v terciarni regulaciji povzroča elektrarni stalne stroške zaradi angažiranja obratovalnega osebja. Stroški obratovanja ($LS_{obr_sta_TRR_PT}$) se določijo glede na delež letnih investicijskih stroškov za plinsko turbino in se določijo z naslednjo enačbo:

$$LS_{obr_sta_TRR_PT} = 0,2 \cdot LS_{inv_TRR_PT} \quad (\text{EUR})$$

kjer oznaki pomenita:

- $LS_{obr_sta_TRR_PT}$ stalni letni strošek obratovanja plinske turbine (EUR);
 $LS_{inv_TRR_PT}$ letni investicijski strošek plinske turbine, s katero se zagotavlja terciarna regulacija (EUR);

4. Stroški vzdrževanja

14. člen

(stroški vzdrževanja pri plinski turbini)

(1) Stroški vzdrževanja so vezani na število obratovalnih ur, ki jih plinske turbine opravijo letno, in vrednosti investicije S_{inv_PT} . Letni stroški vzdrževanja se izračunajo za naslednje razpone obratovalnih ur na naslednje načine:

– vzdrževalni stroški pri manj ali enako kot 100 obratovalnih ur letno ($LS_{vzd_PT_t \leq 100}$):

$$LS_{vzd_PT_t \leq 100} = 0,013 \cdot S_{inv_PT} \quad (\text{EUR})$$

– vzdrževalni stroški pri več kot 100 in manj ali enako kot 500 obratovalnih ur letno ($LS_{vzd_PT_100 < t \leq 500}$):

$$LS_{vzd_PT_100 < t \leq 500} = 0,016 \cdot S_{inv_PT} \quad (\text{EUR})$$

– in vzdrževalni stroški pri več kot 500 obratovalnih ur letno ($LS_{vzd_PT_t > 500}$):

$$LS_{vzd_PT_t > 500} = 0,020 \cdot S_{inv_PT} \quad (\text{EUR})$$

kjer oznaka pomeni:

- S_{inv_PT} skupni investicijski strošek plinske turbine (EUR).

(2) Število obratovalnih ur se za posamezno plinsko turbino določi na podlagi preteklih podatkov, če je le-ta že obratovala. V primeru nove plinske turbine se pri določitvi letnega stroška vzdrževanja upošteva najmanjše število obratovalnih ur (100).

15. člen

(stroški vzdrževanja pri črpalni elektrarni)

Stroški vzdrževanja pri črpalni elektrarni ($LS_{vzd_ČE}$) so odvisni od vrednosti investicije ter razmerja zagotovljenega obsega terciarne regulacijske rezerve in inštalirane moči elektrarne. Letni stroški vzdrževanja so določeni z naslednjo enačbo:

$$LS_{vzd_ČE} = 0,016 \cdot S_{inv_ČE} \cdot \frac{P_{TRR_ČE}}{P_{inst_ČE}} \quad (\text{EUR})$$

kjer oznake pomenijo:

- $S_{inv_ČE}$ skupni investicijski strošek črpalne elektrarne (EUR);
 $P_{TRR_ČE}$ obseg moči črpalne elektrarne za terciarno regulacijo (MW);
 $P_{inst_ČE}$ inštalirana moč črpalne elektrarne (ČE) v turbinskem obratovalnem režimu (MW).

16. člen

(zagotavljanje terciarne regulacije s prilagajanjem odjema in proizvodnje razpršenih virov ter zagotavljanje terciarne regulacije iz rotirajočih rezerv obratujočih elektrarn)

Za zagotavljanje terciarne regulacije s prilagajanjem odjema in proizvodnje razpršenih virov (DR) ter z rotirajočimi rezervami iz obratujočih elektrarn (ROT) se priznata ceni (LC_{TRR_ROT}) in (LC_{TRR_DR}), ki sta določeni v Tabeli 5 Priloge 1.

17. člen

(določitev cene terciarne regulacije pri proizvodnih enotah inštaliranih moči, ki niso definirane v aktu)

Proizvodnim enotam, katerih inštalirane moči niso določene v tabelah Priloge 1, se investicijski strošek določi s pomočjo linearne interpolacije, pri čemer se v izračunu upoštevajo podane investicijske vrednosti za dano tehnologijo, določene v Tabeli 5 Priloge 1.

5. Stroški obratovanja – cena proizvedene električne energije iz terciarne regulacije

18. člen

(stroški obratovanja plinske turbine za proizvodnjo električne energije)

Delovanje plinske turbine v terciarni regulaciji povzroča elektrarni dodatne obratovalne stroške, povezane s stroški goriva, okoljskih dajatev, stroški demineralizirane vode in drugih stroškov, odvisnih od obratovanja, ki so potrebni za proizvodnjo električne energije v obdobju zagotavljanja terciarne regulacije. Variabilni stroški obratovanja ($S_{obr_var_TRR_PT}$) se določijo kot faktor na ceno primarnega vira, kot določa naslednja enačba:

$$S_{obr_var_TRR_PT} = f_{str_obr_PT} \cdot c_{gor} \quad \left(\frac{\text{EUR}}{\text{MWh}} \right)$$

kjer oznaki pomenita:

- $S_{obr_var_TRR_PT}$ variabilni strošek obratovanja plinske turbine (EUR/MWh);
 $f_{str_obr_PT}$ faktor, ki določa stroške obratovanja plinske turbine glede na ceno goriva (l/MWh), določen v Tabeli 8 Priloge 1;
 c_{gor} cena goriva – KOEL (EUR/l), določena z oznako c_{KOEL} v Tabeli 8 Priloge 1.

19. člen

(strošek proizvodnje električne energije pri obratovanju črpalne elektrarne, prilagajanju odjema in proizvodnje iz razpršenih virov ter zagotavljanju terciarne regulacije iz rotirajočih rezerv obratujočih elektrarn)

Za obdobje izvajanja terciarne regulacije se črpalni elektrarni oziroma subjektu, ki zagotavlja prilagajanje odjema, proizvodnjo iz razpršenih virov ali obratujoči elektrarni, ki zagotavlja terciarno regulacijo s svojo rotirajočo rezervo, prizna strošek za proizvodnjo električne energije v obeh režimih obratovanja. Strošek proizvedene električne energije (S_{EE_TRR}) se obračuna, kot določa naslednja enačba:

$$S_{EE_TRR} = \sum_{i=1}^m (W_{EE_TRR_i} \cdot 1,3 \cdot c_{EE_i}) \quad (\text{EUR})$$

kjer oznake pomenijo:

- $W_{EE_TRR_i}$ proizvedena električna energija v obdobju izvajanja potrebnega obsega terciarne regulacije (MWh);
 c_{EE_i} cena električne energije (EUR/MWh), določena v Tabeli 5 Priloge 1;
 m število ur izvajanja terciarne regulacije v obdobju zakupa.

IV. DOLOČITEV LETNE CENE ZA KRITJE STROŠKOV ZAGONA AGREGATA BREZ ZUNANJEGA NAPAJANJA

1. Splošne določbe

20. člen

(opredelitev stroškov in cene za zagon agregata brez zunanjega napajanja)

(1) Za zagotavljanje zagona agregata brez zunanjega napajanja (v nadaljnjem besedilu: temni zagon oziroma TZ) se zaradi tehnološke ustreznosti uporabljajo:

- plinske turbine v odprtem ciklu (PT) in
- hidroelektrarne (HE).

(2) Za posamezno proizvodno tehnologijo iz prejšnjega odstavka se stroški določajo glede na:

- letne stalne stroške, ki so posledica investicijskih stroškov;
- stroške obratovanja in vzdrževanja;
- stroške nakupa in hranjenja goriva in
- stroške periodičnih preizkusov.

(3) Letna cena izvajanja zagona agregata brez zunanjega napajanja (LC_{TZ}) se določi kot zbir posameznih stroškov za posamezno proizvodno tehnologijo, opredeljeno za zagon agregata brez zunanjega napajanja, kot določa naslednja enačba:

$$LC_{TZ} = LS_{inv_TZ} + LS_{O\&V_TZ} + LS_{gor_TZ} + LS_{pp_TZ_T} \quad (\text{EUR/agregat})$$

kjer oznake pomenijo:

- LS_{inv_TZ} letni investicijski strošek proizvodne tehnologije (EUR);
- $LS_{O\&V_TZ}$ letni stroški obratovanja in vzdrževanja proizvodne tehnologije (EUR);
- LS_{gor_TZ} letni stroški nakupa in hranjenja goriva (EUR);
- $LS_{pp_TZ_T}$ letni stroški periodičnih preizkusov za potrebe zagona iz teme za tehnologijo T (EUR).

(4) Cena zagona agregata brez zunanjega napajanja je enaka priznanim stroškom na letni ravni in je izražena v EUR/agregat. V primeru obdobja obveznega izvajanja, ki je drugačno od leta, se določi sorazmerno.

2. Stalni strošek plinske turbine in dodatne opreme v hidroelektrarni

21. člen

(letni stalni strošek za kritje investicijskih stroškov posamezne proizvodne tehnologije)

(1) Letni stalni strošek za izvajanje zagona agregata brez zunanjega napajanja posamezne proizvodne enote nastane kot posledica zakupa celotne moči pri plinski turbini, ki je primarno namenjena temnemu zagonu, za pokritje celotnih investicijskih stroškov plinske turbine. Pri hidroelektrarni se upoštevajo le investicijski stroški za dodatno opremo, ki je poleg ostalega namenjena tudi izvajanju storitev zagona agregata brez zunanjega napajanja.

(2) Skupni investicijski stroški posamezne proizvodne tehnologije (S_{inv_T}) zajemajo vse stroške, ki se nanašajo na izvedbo posameznega projekta. Investicijski strošek proizvodne tehnologije (HE-TZ, PT-TZ) je opredeljen na enak način kot pri obravnavi ostalih storitev.

(3) Letni investicijski strošek (LS_{inv_TZ}) posamezne proizvodne tehnologije določa naslednja enačba:

$$LS_{inv_TZ} = S_{inv_T} \cdot \frac{1}{\left[\frac{1}{DS} \left(1 - \frac{1}{(1 + DS)^{L_{T-TZ}}} \right) \right]} \quad (\text{EUR})$$

kjer oznake pomenijo:

- S_{inv_T} investicijski strošek objekta (PT-TZ) oziroma dodatne tehnološke opreme (HE-TZ), potrebne za temni zagon (EUR);
- DS diskontna stopnja;
- L_{T-TZ} ekonomska življenjska doba objekta oziroma tehnološke opreme, potrebne za temni zagon (leta).

3. Stroški obratovanja in vzdrževanja

22. člen

(stroški obratovanja in vzdrževanja plinskih turbin in dodatne opreme v hidroelektrarni)

(1) Zagotavljanje stanja pripravljenosti proizvodne naprave za namene zagona agregata brez zunanjega napajanja povzroča elektrarni s plinsko turbino obratovalne stroške, povezane s stroški osebja, stroški vzdrževanja in drugimi stroški, odvisnimi od obratovanja agregata. Stroški obratovanja in vzdrževanja ($LS_{O\&V_PT-TZ}$) se določijo kot določen delež od investicijske vrednosti (S_{inv_PT-TZ}) in se izračunajo na naslednji način:

$$LS_{O\&V_PT-TZ} = 0,028 \cdot S_{inv_PT-TZ} \quad (\text{EUR})$$

kjer oznake pomeni:

- S_{inv_PT-TZ} investicijski strošek objekta oziroma opreme, s katero se zagotavlja temni zagon (EUR).

(2) Za zagotavljanje stanja pripravljenosti dodatne opreme v hidroelektrarni, ki je poleg ostalega namenjena tudi zagonu agregata brez zunanjega napajanja, so priznani stroški, povezani s stroški osebja, stroški vzdrževanja in drugimi stroški, odvisnimi od obratovanja agregata. Stroški obratovanja in vzdrževanja ($LS_{O\&V_HE-TZ}$) se določijo kot določen delež investicijske vrednosti (S_{inv_HE-TZ}) in se izračunajo na naslednji način:

$$LS_{O\&V_HE-TZ} = 0,2 \cdot S_{inv_HE-TZ} \quad (\text{EUR})$$

kjer oznaka pomeni:

- S_{inv_HE-TZ} letni investicijski strošek (EUR), določen v Tabeli 6 Priloge 1.

23. člen

(stroški nakupa in hranjenja goriva pri proizvodni enoti s plinsko turbino in pri dizel agregatih v hidroelektrarni)

(1) Strošek nabave in hranjenja goriva se določi na način, da se zadosti zahtevani zmognosti otočnega obratovanja med 16 in 40 urami, ki jo podrobno določi sistemski operater.

(2) Strošek nakupa zaloge goriva ($LS_{gor_nak_TZ}$) za potrebe zagona agregata brez zunanjega napajanja je razmejen na daljše obdobje (OR) in se izračuna na naslednji način:

$$LS_{gor_nak_TZ} = \frac{K_{gor_TZ_T} \cdot c_{gor_nak}}{OR} \quad (\text{EUR})$$

kjer oznake pomenijo:

- $K_{gor_TZ_T}$ količina goriva, ki ga mora imeti proizvodna enota posamezne tehnologije T na zalogi za potrebe zagona agregata brez zunanjega napajanja (I), določena v Tabeli 6 Priloge 1;
- c_{gor_nak} cena nakupa goriva (EUR/I), določena v Tabeli 8 Priloge 1;
- OR obdobje razmejivne stroška (leta).

(3) Potrebna količina goriva ($K_{\text{gor_TZ}}$) je določena na podlagi tehničnih karakteristik posamezne tehnologije in ocene potrebnega časa obratovanja do ponovne vzpostavitve sistema.

(4) Strošek hranjenja goriva ($LS_{\text{gor_hra_TZ}}$) je enakovreden stroškom hranjenja goriva v večjih rezervoarjih in se izračuna, kot določa naslednja enačba:

$$LS_{\text{gor_hra_TZ}} = K_{\text{gor_TZ_T}} \cdot c_{\text{kap_TZ}} \quad (\text{EUR})$$

kjer oznaki pomenita:

$K_{\text{gor_TZ_T}}$ količina goriva, ki ga mora imeti proizvodna enota posamezne tehnologije T na zalogi za potrebe zagona agregata brez zunanje napajanja (l), določena v Tabeli 6 Priloge 1;

$c_{\text{kap_TZ}}$ letna cena kapacitet za hranjenje tekočega goriva (EUR/l).

(5) Cena kapacitet za hranjenje tekočega goriva ($c_{\text{kap_TZ}}$) je določena na podlagi uredbe, ki ureja določitev in način obračunavanja posebnega nadomestila za izvrševanje gospodarske javne službe oblikovanja obveznih rezerv nafte in njenih derivatov (članarina za KOEL).

(6) Celotni letni strošek nabave in hranjenja zaloga goriva ($LS_{\text{gor_TZ}}$) za potrebe zagotavljanja zagona agregata brez zunanje napajanja se izračuna na naslednji način:

$$LS_{\text{gor_TZ}} = LS_{\text{gor_nak_TZ}} + LS_{\text{gor_hra_TZ}} \quad (\text{EUR})$$

kjer oznaki pomenita:

$LS_{\text{gor_nak_TZ}}$ letni strošek nakupa goriva za potrebe temnega zagona (EUR);

$LS_{\text{gor_hra_TZ}}$ letni strošek hranjenja goriva za potrebe temnega zagona (EUR).

24. člen

(stroški periodičnih preizkusov pri plinski turbini)

(1) Strošek periodičnih preizkusov zajema stroške porabljenega goriva in stroške emisijskih kuponov. Letna količina porabljenega goriva ($K_{\text{gor_PP_PT}}$) se za plinsko turbino določi z naslednjo enačbo:

$$K_{\text{gor_PP_PT}} = \frac{t_{\text{obr_PP_PT}} \cdot P_{\text{inst_PT}} \cdot q_{\text{sp_pov}} \cdot f_{\text{deg_PT}}}{H_{\text{i_gor}}} \quad (1)$$

kjer oznake pomenijo:

$t_{\text{obr_PP_PT}}$ letni čas obratovanja plinske turbine do sinhronizacije z omrežjem med periodičnimi preizkusi (h);

$P_{\text{inst_PT}}$ inštalirana moč plinske turbine (MW), določena v Tabeli 6 Priloge 1;

$q_{\text{sp_pov}}$ povprečna specifična poraba toplote med angažiranjem zagona agregata (kJ/kWh);

$H_{\text{i_gor}}$ spodnja kurilna vrednost goriva za plinsko turbino z zagonom na KOEL (MJ/l), določena z oznako $H_{\text{i_KOEL}}$ v Tabeli 8 Priloge 1;

$f_{\text{deg_PT}}$ degradacijski faktor plinske turbine, določen v Tabeli 6 Priloge 1.

(2) Strošek goriva za periodične preizkuse ($LS_{\text{gor_PP_PT}}$) se izračuna na naslednji način:

$$LS_{\text{gor_PP_PT}} = K_{\text{gor_PP_PT}} \cdot c_{\text{gor}} \quad (\text{EUR})$$

kjer oznaki pomenita:

$K_{\text{gor_PP_PT}}$ letna količina porabljenega goriva za periodične preizkuse (l);

c_{gor} nabavna cena goriva (EUR/l), določena z oznako c_{KOEL} v Tabeli 8 Priloge 1.

(3) Količina emisij CO₂ ($K_{\text{CO2_PP_PT}}$) se za plinsko turbino izračuna z enačbo:

$$K_{\text{CO2_PP_PT}} = K_{\text{gor_PP_PT}} \cdot EF_{\text{gor}} \quad (\text{t})$$

kjer oznaki pomenita:

$K_{\text{gor_PP_PT}}$ količina porabljenega goriva za periodične preizkuse (l);

EF_{gor} emisijski faktor goriva za plinsko turbino (t CO₂/l), določen z oznako EF_{KOEL} v Tabeli 8 Priloge 1.

(4) Z upoštevanjem cene emisijskih kuponov za CO₂ se letni strošek med periodičnimi preizkusi ($LS_{\text{CO2_PP_PT}}$) izračuna na naslednji način:

$$LS_{\text{CO2_PP_PT}} = K_{\text{CO2_PP_PT}} \cdot c_{\text{CO2}} \quad (\text{EUR})$$

kjer oznaki pomenita:

$K_{\text{CO2_PP_PT}}$ količina emisij CO₂ med periodičnimi preizkusi (t);

c_{CO2} cena emisijskih kuponov (EUR/t), določena v Tabeli 8 Priloge 1.

(5) Skupni letni strošek goriva in emisijskih kuponov za periodične preizkuse pri plinskih turbinah se izračuna na naslednji način:

$$LS_{\text{PP_TZ_PT}} = LS_{\text{gor_PP_PT}} + LS_{\text{CO2_PP_PT}} \quad (\text{EUR})$$

kjer oznaki pomenita:

$LS_{\text{CO2_PP_PT}}$ strošek emisijskih kuponov za CO₂ med periodičnimi preizkusi (EUR);

$LS_{\text{gor_PP_PT}}$ strošek goriva za periodične preizkuse (EUR).

25. člen

(stroški periodičnih preizkusov v hidroelektrarni)

(1) V strošek periodičnih preizkusov v hidroelektrarni se prizna le strošek porabljenega goriva dizel agregata (DEA), ki je potreben za periodične preizkuse. Količina porabljenega goriva določa naslednja enačba:

$$K_{\text{gor_PP_DEA}} = t_{\text{obr_PP_DEA}} \cdot k_{\text{gor_DEA}} \quad (1)$$

kjer oznaki pomenita:

$t_{\text{obr_PP_DEA}}$ povprečno letno trajanje periodičnih preizkusov temnega zagona pri dizel agregatu (h);

$k_{\text{gor_DEA}}$ urna poraba goriva DEA (l/h).

(2) Letni strošek periodičnih preizkusov je:

$$LS_{\text{PP_TZ_HE}} = K_{\text{gor_PP_DEA}} \cdot c_{\text{gor}} \quad (\text{EUR})$$

kjer oznaki pomenita:

c_{gor} nabavna cena goriva (EUR/l), določena z oznako c_{KOEL} v Tabeli 8 Priloge 1;

$K_{\text{gor_PP_DEA}}$ letna količina porabljenega goriva za periodične preizkuse (l), določena v Tabeli 8 Priloge 1.

V. DOLOČITEV LETNE CENE ZA KRITJE STROŠKOV REGULACIJE NAPETOSTI

26. člen

(opredelitev stroškov in cene pri regulaciji napetosti)

(1) Za zagotavljanje regulacije napetosti v elektroenergetskem omrežju, ki je potrebna zaradi sprememb porabe in

proizvodnje električne energije, se zaradi tehnološke ustreznosti uporablja električni sklop generatorja in transformatorja, ki prilagaja proizvodnjo jalove moči v:

- termoelektrarnah (vključuje tudi jedrsko elektrarno) in
- hidroelektrarnah.

(2) Pri posamezni proizvodni tehnologiji se priznajo naslednji stroški:

- strošek investicije zmogljivosti za regulacijo napetosti;
- strošek dodatnih izgub pri regulaciji napetosti in
- strošek vzdrževanja zaradi regulacije napetosti.

(3) Specifična letna cena regulacije napetosti za posamezno tehnologijo (LC_{RN}) je določena kot vsota priznanih stroškov, normirana na zmogljivost referenčnega agregata za posamezno tehnologijo, in velja za obseg nazivne jalove moči generatorja (v Mvar), ki zagotavlja regulacijo napetosti ter se izračuna na naslednji način:

$$LC_{RN} = \frac{LS_{inv_RN} + LS_{izg_RN} + LS_{vzd_RN}}{Q_{n_ref_T}} \quad (\text{EUR/Mvar})$$

kjer oznake pomenijo:

- LC_{RN} specifična letna cena proizvodnje jalove moči za posamezno tehnologijo (EUR/Mvar);
- LS_{inv_RN} letni investicijski strošek zmogljivosti za regulacijo napetosti (EUR);
- LS_{izg_RN} letni strošek dodatnih izgub zaradi regulacije napetosti (EUR);
- LS_{vzd_RN} letni strošek vzdrževanja zaradi regulacije napetosti (EUR);
- $Q_{n_ref_T}$ nazivna jalova moč referenčnega generatorja za tehnologijo T (Mvar).

(4) Strošek deleža investicije zmogljivosti za regulacijo napetosti se izračuna, kot določata naslednji enačbi:

$$S_{inv_RN} = S_{inv_cel_RN_T} \cdot f_{inv_RN_T} \quad (\text{EUR})$$

kjer oznake pomenijo:

- S_{inv_RN} delež investicijskega stroška, ki se nanaša na zmogljivost regulacije napetosti (EUR);
- $S_{inv_cel_RN_T}$ celotni investicijski strošek referenčnega električnega sklopa generatorja in transformatorja (EUR);
- $f_{inv_RN_T}$ faktor za določanje deleža investicijskega stroška, ki se nanaša na zmogljivost regulacije napetosti, določen v Tabeli 7 Priloge 1;

$$LS_{inv_RN} = S_{inv_RN} \cdot \frac{1}{\left[\frac{1}{DS} \cdot \left(1 - \frac{1}{(1 + DS)^{L_T}} \right) \right]} \quad (\text{EUR})$$

kjer oznake pomenijo:

- LS_{inv_RN} letni investicijski strošek zmogljivosti za regulacijo napetosti (EUR);
- S_{inv_RN} delež investicijskega stroška zmogljivosti za regulacijo napetosti referenčnega električnega sklopa generatorja in transformatorja (EUR);
- DS diskontna stopnja;
- L_T ekonomska življenjska doba posamezne proizvodne tehnologije T (leta).

(5) Strošek dodatnih izgub pri regulaciji napetosti se izračuna, kot določa naslednja enačba:

$$LS_{izg_RN} = 10^{-3} \cdot q_{izg_RN_T} \cdot t_{RN_T} \cdot c_{EE_RN} \cdot Q_{n_ref_T} \quad (\text{EUR})$$

kjer oznake pomenijo:

- LS_{izg_RN} letni strošek dodatnih izgub zaradi regulacije napetosti (EUR);
- $q_{izg_RN_T}$ specifične izgube pri nazivni jalovi moči (kW/Mvar);
- t_{RN_T} povprečne letne obratovalne ure referenčne elektrarne (h);
- c_{EE_RN} priznana cena izgub električne energije pri regulaciji napetosti (EUR/MWh);
- $Q_{n_ref_T}$ nazivna jalova moč referenčnega generatorja za tehnologijo T (Mvar).

(6) Strošek vzdrževanja zaradi regulacije napetosti se izračuna, kot določa naslednja enačba:

$$LS_{vzd_RN} = S_{inv_RN} \cdot f_{vzd_RN} \quad (\text{EUR})$$

kjer oznake pomenijo:

- LS_{vzd_RN} letni strošek vzdrževanja zaradi regulacije napetosti (EUR);
- S_{inv_RN} delež investicijskega stroška zmogljivosti za regulacijo napetosti referenčnega agregata (EUR);
- f_{vzd_RN} faktor, ki določa delež stroškov vzdrževanja zaradi regulacije napetosti glede na strošek investicije.

(7) Cena izvajanja regulacije napetosti je enaka priznanim stroškom na letni ravni in je izražena v EUR/Mvar. V primeru obdobja obveznega izvajanja, ki je drugačno od leta, se določi sorazmerno.

VI. PRIMERJALNA UPORABA CEN SISTEMSKIH STORITEV IZ REGIJE

27. člen

(upoštevanje cen sistemskih storitev v regiji)

(1) Primerjalna uporaba cen sistemskih storitev v regiji se ugotavlja na območju držav, ki mejijo na Slovenijo.

(2) Cene za primerljive sistemske storitve, ki so na voljo pri sistemskih operaterjih v regiji, se upoštevajo le iz javno dostopnih virov (na primer spletne strani sistemskih operaterjev, če le-ti zagotavljajo vpogled v letno evidenco doseženih tržnih cen posameznih sistemskih storitev).

(3) Za zagotavljanje primerljivosti med določenimi cenami iz 3., 11., 20. ali 26. člena tega akta in cenami posameznih sistemskih storitev v regiji se cene posameznih sistemskih storitev v regiji uravnajo na enako časovno enoto tako, da se upošteva povprečje doseženih cen v preteklem četrtletju leta na najmanj dveh sosednjih trgovnih območjih, ki mejita na trgovno območje Slovenije. Če se posamezna sistemska storitev na ravni več sistemskih operaterjev ne more primerjati, se lahko upoštevajo tržne cene, ki so bile dosežene pri enem od sistemskih operaterjev, katerega regulacijsko območje meji na regulacijsko območje Slovenije.

(4) Agencija lahko cene za posamezno sistemske storitev določi tudi tako, da upošteva primerljive cene sistemskih storitev v regiji, če so le-te nižje za več kot 10 % od cen, določenih na podlagi 3., 11., 20. ali 26. člena tega akta.

VII. KONČNA DOLOČBA

28. člen

(uveljavitev akta)

Ta akt začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 71-1/2017-36/206

Maribor, dne 23. januarja 2018

EVA 2017-2430-0075

Predsednica sveta
Agencije za energijo
Ivana Nedižavac Korada l.r.

PRILOGA 1

VHODNI PODATKI

Vhodni podatki – sekundarna regulacija delovne moči

Oznaka	Pomen	Vrednost parametra
S_{inv_PE}	investicijski strošek parne elektrarne na premog z inštalirano močjo $P_{inst_PE} = 500$ MW	840 mio EUR
S_{inv_PPE}	investicijski strošek plinsko-parne elektrarne z inštalirano močjo $P_{inst_PPE} = 400$ MW	323 mio EUR
S_{inv_HEs}	investicijski strošek srednjetlačne hidroelektrarne z inštalirano močjo $P_{inst_HEs} = 30$ MW	68 mio EUR
S_{inv_HEN}	investicijski strošek nizkotlačne hidroelektrarne z inštalirano močjo $P_{inst_HEN} = 38$ MW	66 mio EUR
$S_{inv_ČE}$	investicijski strošek črpalne elektrarne z inštalirano močjo $P_{inst_ČE} = 200$ MW	190 mio EUR
L_{PE}	ekonomska življenjska doba parne elektrarne na premog	40 let
L_{PPE}	ekonomska življenjska doba plinsko-parne elektrarne	30 let
L_{HEs}	ekonomska življenjska doba srednjetlačne hidroelektrarne	80 let
L_{HEN}	ekonomska življenjska doba nizkotlačne hidroelektrarne	80 let
$L_{ČE}$	ekonomska življenjska doba črpalne elektrarne	50 let
P_{SRO_PE}	pozitivni del moči regulacijskega obsega parne elektrarne na premog (inštalirane moči 500 MW)	25 MW
P_{SRO_PPE}	pozitivni del moči regulacijskega obsega plinsko-parne elektrarne (inštalirane moči 400 MW)	35 MW
P_{SRO_HEs}	pozitivni del moči regulacijskega obsega srednjetlačne hidroelektrarne (inštalirane moči 30 MW)	3 MW
P_{SRO_HEN}	pozitivni del moči regulacijskega obsega nizkotlačne hidroelektrarne (inštalirane moči 38 MW)	2 MW
$P_{SRO_ČE}$	pozitivni del moči regulacijskega obsega črpalne elektrarne (inštalirane moči 200 MW)	20 MW
DS	diskontna stopnja	0,031
/	histogram obremenitve za posamezno tehnologijo	Tabela 2
/	podatki o specifični porabi toplote pri parni elektrarni na premog v odvisnosti od obremenitve / ter sodelovanja v sekundarni regulaciji	Tabela 3
/	podatki o specifični porabi toplote pri plinsko-parni elektrarni na zemeljski plin v odvisnosti od obremenitve ter sodelovanja v sekundarni regulaciji	Tabela 4
$f_{izg_lin_SRO}$	faktor linijskih izgub pri HEs in ČE zaradi delovanja v sekundarni regulaciji	0,988
$f_{izg_tur_SRO}$	faktor turbinskih izgub pri HEs in ČE zaradi delovanja v sekundarni regulaciji	0,994
H_B_{HEs}	bruto padec za srednjetlačno hidroelektrarno	75 m
H_{izg_HEs}	izgube padca za srednjetlačno hidroelektrarno	12 m
$H_B_{ČE}$	bruto padec za črpalno elektrarno	500 m
$H_{izg_ČE}$	izgube padca za črpalno elektrarno	25 m

$C_{EE_SRO_ČE}$	priznana cena za dodatne izgube, ki nastanejo pri delovanju črpalne elektrarne v sekundarni regulaciji	Povprečje cen za preteklo četrletje trgovanja s produktom »HUPX PhF base« na borzi HUPX (www.hupx.hu) za obdobje zakupa
$C_{EE_SRO_HES}$	priznana cena za dodatne izgube, ki nastanejo pri delovanju srednjetačne hidroelektrarne v sekundarni regulaciji	Povprečje cen za preteklo četrletje trgovanja s produktom »HUPX PhF peak« na borzi HUPX (www.hupx.hu) za obdobje zakupa
C_{EE_i}	urna cena električne energije na trgu za dan vnaprej	Urna cena na energetski borzi BSP Southpool (http://www.bsp-southpool.com)
d_{vzd}	delež stroškov vzdrževanja glede na skupni investicijski strošek tehnologije	1,5 %

Tabela 1: Parametri za izračun stroškov sekundarne regulacije

i	PE		PPE		HES		HEN		ČE črpalni režim		ČE generatorski režim	
	Ure t_i	Obrem. $P_{e,i}$	Ure t_i	Obrem. $P_{e,i}$	Ure t_i	Obrem. $P_{e,i}$	Ure t_i	Obrem. $P_{e,i}$	Ure t_i	Obrem. $P_{e,i}$	Ure t_i	Obrem. $P_{e,i}$
/	h	MW	h	MW	h	MW	h	MW	h	MW	h	MW
1	0	0	0	0	0	0	100	4	100	180	100	100
2	0	0	0	0	400	6	100	7	400	170	350	120
3	0	0	0	0	400	9	100	11	900	160	470	140
4	800	180	0	0	300	11	200	14	750	150	600	160
5	1100	225	0	0	850	14	600	18	250	140	400	180
6	1200	270	900	233	500	17	1100	22			50	200
7	1200	315	1000	272	250	20	1000	25				
8	1100	360	1000	310	250	23	1200	29				
9	1000	405	1300	349	2900	26	900	32				
10	650	423	600	359	0	0	0	0				
Σ	7050	/	4800	/	5850	/	5300	/				

Tabela 2: Histogram obremenitve za posamezne tehnologije

Obrem. $P_{e,i}$	Neto specifična poraba toplote brez kotla		Izkoristek kotla	
	brez SRO $q_{sp,i}$	s SRO $q_{sp,SRO,i}$	brez SRO $\eta_{k,i}$	s SRO $\eta_{k,SRO,i}$
MW	kJ/kWh	kJ/kWh	%	%
180	8638	8824	85,4	84,6
225	8231	8406	85,5	84,8
270	8051	8211	85,6	84,9
315	7960	8114	88,6	88,2
360	7943	8093	89,2	88,8
405	7929	8076	89,9	89,6
423	7920	8067	90,6	90,3

Tabela 3: Podatki o specifični porabi toplote pri parni elektrarni na premog v odvisnosti od obremenitve (i) ter sodelovanja v sekundarni regulaciji (SRO)

Obrem. $P_{e i}$	Neto specifična poraba toplote	
	brez SRO $q_{sp i}$	s SRO $q_{sp SRO i}$
MW	kJ/kWh	kJ/kWh
233	6446	6511
272	6390	6422
310	6322	6340
349	6159	6161
359	6116	6118

Tabela 4: Podatki o specifični porabi toplote pri plinsko-parni elektrarni na zemeljski plin v odvisnosti od obremenitve ter sodelovanja v sekundarni regulaciji (SRO)

Vhodni podatki – terciarna regulacija delovne moči

Oznaka	Pomen	Vrednost parametra
S_{inv_PT1}	investicijski strošek plinske turbine z inštalirano močjo $P_{inst_PT1} = 130$ MW	74,4 mio EUR
S_{inv_PT2}	investicijski strošek plinske turbine z inštalirano močjo $P_{inst_PT2} = 50$ MW	36,3 mio EUR
$S_{inv_ČE}$	investicijski strošek črpalne elektrarne z inštalirano močjo $P_{inst_ČE} = 200$ MW	190 mio EUR
$P_{TRR_ČE}$	obseg moči črpalne elektrarne za terciarno regulacijo	50 MW
L_{PT}	ekonomska življenjska doba plinske turbine	30 let
$L_{ČE}$	ekonomska življenjska doba črpalne elektrarne	50 let
DS	diskontna stopnja	0,031
c_{EE_i}	urna cena električne energije na trgu za dan vnaprej	Urna cena električne energije na borzi BSP (http://www.bsp-southpool.com)
LC_{TRR_ROT}	cena zagotavljanja terciarne regulacije z rotirajočimi rezervami iz obratujočih elektrarn	6,2785 EUR/MW/h
LC_{TRR_DR}	cena zagotavljanja terciarne regulacije s prilagajanjem odjema in proizvodnje	3,5361 EUR/MW/h

Tabela 5: Parametri za izračun cen terciarne regulacije

Vhodni podatki – zagona agregata brez zunanje napajanja (temni zagon)

Oznaka	Pomen	Vrednost parametra
$S_{\text{inv_PT-TZ}}$	investicijski strošek plinske turbine z inštalirano močjo $P_{\text{inst_PT}} = 30$ MW	16,5 mio EUR
$S_{\text{inv_HE-TZ}}$	investicijski strošek dodatne opreme v HE (DEA z inštalirano močjo $S_{\text{inst_DEA}} = 500$ kVA + ostala oprema)	185.000 EUR
$L_{\text{PT-TZ}}$	ekonomska življenjska doba plinske turbine, primarno namenjene temnemu zagonu	50 let
$L_{\text{HE-TZ}}$	ekonomska življenjska doba dodatne opreme, potrebne za temni zagon v HE - dizel agregat	20 let
DS	diskontna stopnja	0,031
OR	obdobje razmejitve stroška nakupa goriva, potrebnega za zagotavljanje storitve temnega zagona	10 let
$P_{\text{inst_PT}}$	inštalirana moč plinske turbine (MW)	30 MW
$K_{\text{gor_TZ_PT}}$	količina goriva, potrebnega za zagotavljanje storitve temnega zagona s plinsko turbino	240000 l
$K_{\text{gor_TZ_DEA}}$	količina goriva, potrebnega za zagotavljanje storitve temnega zagona z dizel agregatom	3500 l
$f_{\text{deg_PT}}$	degradacijski faktor plinske turbine	1,05
$q_{\text{sp_pov}}$	povprečna specifična poraba toplote med zagonom plinske turbine	10900 kJ/KWh
$t_{\text{obr_PP_DEA}}$	povprečno letno trajanje periodičnih preizkusov temnega zagona pri dizel agregatu	4 ure
$t_{\text{obr_PP_PT}}$	povprečno letno trajanje periodičnih preizkusov temnega zagona pri plinski turbini	4 ure
$K_{\text{gor_DEA}}$	urna poraba goriva dizel agregata	115 litrov/h

Tabela 6: Parametri za izračun stroškov zagona agregata brez zunanje napajanja

Vhodni podatki – regulacija napetosti

Oznaka	Pomen	Vrednost parametra
$f_{inv_RN_TE}$	faktor za določanje deleža investicijskega stroška, ki se nanaša na zmogljivost regulacije napetosti s termoelektrarno (tudi jedrsko elektrarno)	0,15
$f_{inv_RN_HE}$	faktor za določanje deleža investicijskega stroška, ki se nanaša na zmogljivost regulacije napetosti s hidroelektrarno	0,20
$S_{inv_cel_RN_TE}$	celotni investicijski strošek referenčnega električnega sklopa generatorja in transformatorja v termoelektrarni	51,8 mio EUR
$S_{inv_cel_RN_HE}$	celotni investicijski strošek referenčnega električnega sklopa generatorja in transformatorja v hidroelektrarni	5,56 mio EUR
L_{TE}	ekonomska življenjska doba referenčne termoelektrarne	40
L_{HE}	ekonomska življenjska doba referenčne hidroelektrarne	80
DS	diskontna stopnja	0,031
$q_{izg_RN_TE}$	specifične izgube pri nazivni jalovi moči za termoelektrarno	5,6 kW/Mvar
$q_{izg_RN_HE}$	specifične izgube pri nazivni jalovi moči za hidroelektrarno	9,5 kW/Mvar
t_{RN_TE}	povprečne letne obratovalne ure referenčne termoelektrarne	1502 h
t_{RN_HE}	povprečne letne obratovalne ure referenčne hidroelektrarne	672 h
C_{EE_RN}	priznana cena izgub električne energije pri regulaciji napetosti	Povprečje cen za preteklo četrtoletje trgovanja s produktom »HUPX PhF base« na borzi HUPX (www.hupx.hu) za obdobje zakupa
$f_{vzd_RN_TE}$	faktor, ki določa delež stroškov vzdrževanja zaradi regulacije napetosti glede na strošek investicije v termoelektrarni	1,5 %
$f_{vzd_RN_HE}$	faktor, ki določa delež stroškov vzdrževanja zaradi regulacije napetosti glede na strošek investicije v hidroelektrarni	1,5 %
$Q_{n_ref_TE}$	nazivna jalova moč referenčnega generatorja v termoelektrarni	310 Mvar
$Q_{n_ref_HE}$	nazivna jalova moč referenčnega generatorja v hidroelektrarni	29 Mvar

Tabela 7: Parametri za izračun cen regulacije napetosti

Vhodni podatki – cena emisijskih kuponov, električne energije in parametri goriv

Oznaka	Pomen	Vrednost parametra
c_{CO_2}	cena emisijskih kuponov	Določi se kot povprečje dnevnega trgovanja produkta FEUA za preteklo četrtoletje leta na www.eex.com
c_{premog}	cena premoga	2,75 EUR/GJ
c_{ZP}	cena zemeljskega plina	Določi se na podlagi referenčne cene energentov, ki jih objavlja agencija na podlagi Uredbe o pravilih za pripravo napovedi položaja proizvodnih naprav na obnovljive vire energije in s soproizvodnjo z visokim izkoristkom na trgu z električno energijo (Uradni list RS 83/09, 94/11, 17/14 in 81/15 - EZ-1)
c_{KOEL}	cena kurilnega olja (ekstra lahko – KOEL)	Cena KOEL v času trajanja pogodbe se izračuna po enačbi: $c_{KOEL} = P_{fakt} \cdot c_{surova_nafta} \cdot EX \text{ (EUR/l)}$ kjer so: $P_{fakt} = \frac{1}{101}$ faktor za pretvorbo cene surove nafte v ceno kurilnega olja, ki upošteva količinsko razmerje med sodčkom (bbl) in litrom (l) v (bbl/l); c_{surova_nafta} povprečje cen surove nafte v času trajanja pogodbe za produkt CO1:COM - »Brent Crude (ICE)« (USD/bbl), objavljen na: https://www.bloomberg.com; EX povprečni tečaj med EUR in USD (EUR/USD) v času trajanja pogodbe, objavljen na: https://www.ecb.europa.eu.
EF_{gor_premog}	emisijski faktor za premog (lignit)	1,12 t CO ₂ /t
EF_{gor_ZP}	emisijski faktor za zemeljski plin	$1,9 \cdot 10^{-3}$ t CO ₂ /Sm ³
EF_{gor_KOEL}	emisijski faktor za KOEL	$2,65 \cdot 10^{-3}$ t CO ₂ /l
$f_{str_obr_PT}$	faktor, ki določa stroške obratovanja plinske turbine glede na ceno goriva	330 l/MWh
H_{i_premog}	spodnja kurilna vrednost premoga	10,1 MJ/kg
H_{i_ZP}	spodnja kurilna vrednost zemeljskega plina	34,05 MJ/Sm ³
H_{i_KOEL}	spodnja kurilna vrednost KOEL	35,8 MJ/l

Tabela 8: Vhodni parametri za goriva in emisijske kupone

662. Poročilo o gibanju plač za december 2017

Na podlagi prvega odstavka 19. člena Zakona o državni statistiki (Uradni list RS, št. 45/95 in 9/01) objavlja Statistični urad Republike Slovenije

**POROČILO
o gibanju plač za december 2017**

Povprečna mesečna bruto plača na zaposleno osebo v Sloveniji za december 2017 je znašala 1.723,13 EUR in je bila za 1,9 % nižja kot za november 2017.

Povprečna mesečna neto plača na zaposleno osebo v Sloveniji za december 2017 je znašala 1.129,76 EUR in je bila za 1,9 % nižja kot za november 2017.

Povprečna mesečna bruto plača za obdobje januar–december 2017 je znašala 1.626,95 EUR.

Povprečna mesečna neto plača za obdobje januar–december 2017 je znašala 1.062,00 EUR.

Povprečna mesečna bruto plača za obdobje oktober–december 2017 je znašala 1.700,64 EUR.

Št. 9611-86/2018/4

Ljubljana, dne 26. februarja 2018

EVA 2018-1522-0006

Genovefa Ružič l.r.
Generalna direktorica
Statističnega urada
Republike Slovenije

OBČINE

BELTINCI

663. Odlok o rebalansu proračuna Občine Beltinci za leto 2018

Na podlagi 40. člena Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP in 96/15 – ZIPRS1617) in 16. člena Statuta Občine Beltinci (UPB-1 – Uradni list RS, št. 22/16) je Občinski svet Občine Beltinci na 30. redni seji dne 22. 2. 2018 sprejel

O D L O K

o rebalansu proračuna Občine Beltinci za leto 2018

1. člen

V 4. členu Odloka o proračunu Občine Beltinci za leto 2018 (Uradni list RS, št. 5/17 z dne 3. 2. 2017) se tabela splošnega dela proračuna nadomesti z:

KONTO	OPIS	Rebalans 1 2018 v EUR
A. BILANCA PRIHODKOV IN ODHODKOV		
I.	SKUPAJ PRIHODKI (70+71+72+73+74+78)	7.839.747
	TEKOČI PRIHODKI (70+71)	6.203.565
70	DAVČNI PRIHODKI (700+703+704+706)	5.012.968
700	DAVKI NA DOHODEK IN DOBIČEK	4.569.018
703	DAVKI NA PREMOŽENJE	419.500
704	DOMAČI DAVKI NA BLAGO IN STORITVE	24.450
706	DRUGI DAVKI	0
71	NEDAVČNI PRIHODKI (710+711+712+713+714)	1.190.597
710	UDELEŽBA NA DOBIČKU IN DOHODKI OD PREMOŽENJA	805.747
711	TAKSE IN PRISTOJBINE	6.500
712	GLOBE IN DRUGE DENARNE KAZNI	3.900
713	PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN STORITEV	5.450
714	DRUGI NEDAVČNI PRIHODKI	369.000
72	KAPITALSKI PRIHODKI (720+721+722)	531.249
720	PRIHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	0
721	PRIHODKI OD PRODAJE ZALOG	0
722	PRIHODKI OD PRODAJE ZEMLJIŠČ IN NEOPREDMETENIH SREDSTEV	531.249
73	PREJETE DONACIJE (730+731)	2.000
730	PREJETE DONACIJE IZ DOMAČIH VIROV	2.000
731	PREJETE DONACIJE IZ TUJINE	0
74	TRANSFERNI PRIHODKI (740+741)	1.102.932

740	TRANSFERNI PRIHODKI IZ DRUGIH JAVNOFINANČNIH INSTITUCIJ	374.881
741	PREJETA SREDSTVA IZ DRŽAVNEGA PRORAČUNA IZ SREDSTEV PRORAČUNA EVROPSKE UNIJE	728.051
78	PREJETA SREDSTVA IZ EVROPSKE UNIJE (786+787)	0
786	OSTALA PREJETA SREDSTVA IZ PRORAČUNA EVROPSKE UNIJE	0
787	PREJETA SREDSTVA OD DRUGIH EVROPSKIH INSTITUCIJ	0
II.	SKUPAJ ODHODKI (40+41+42+43)	8.983.426
40	TEKOČI ODHODKI (400+401+402+403+409)	2.080.462
400	PLAČE IN DRUGI IZDATKI ZAPOSLENIM	434.370
401	PRISPEVKI DELODAJALCEV ZA SOCIALNO VARNOST	67.200
402	IZDATKI ZA BLAGO IN STORITVE	1.462.558
403	PLAČILA DOMAČIH OBRESTI	60.000
409	REZERVE	56.334
41	TEKOČI TRANSFERI (410+411+412+413)	4.005.873
410	SUBVENCije	1.048.175
411	TRANSFERI POSAMEZNIKOM IN GOSPODINJSTVOM	2.097.050
412	TRANSFERI NEPROFITNIM ORGANIZACIJAM IN USTANOVAM	230.894
413	DRUGI TEKOČI DOMAČI TRANSFERI	629.753
414	TEKOČI TRANSFERI V TUJINO	0
42	INVESTICIJSKI ODHODKI (420)	2.522.591
420	NAKUP IN GRADNJA OSNOVNIH SREDSTEV	2.522.591
43	INVESTICIJSKI TRANSFERI (431+432)	374.500
431	INVESTICIJSKI TRANSFERI PRAVNIM IN FIZ. OSEBAM	224.500
432	INVESTICIJSKI TRANSFERI PRORAČUNSKIM UPORABNIKOM	150.000
III.	PRORAČUNSKI PRESEŽEK (PRIMANJKLJAJ) (I.-II.)	-1.143.680
B. RAČUN FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB		
75 IV.	PREJETA VRAČILA DANIH POSOJIL IN PRODAJA KAPITALSKIH DELEŽEV (750+751+752)	0
750	PREJETA VRAČILA DANIH POSOJIL	0
751	PRODAJA KAPITALSKIH DELEŽEV	0
752	KUPNINE IZ NASLOVA PRIVATIZACIJE	0
44 V.	DANA POSOJILA IN POVEČANJE KAPITALSKIH DELEŽEV (440+441)	0

440	DANA POSOJILA	0
441	POVEČANJE KAPITALSKIH DELEŽEV IN FINANČNIH NALOŽB	0
VI.	PREJETA MINUS DANA POSOJILA IN SPREMEMBE KAPITALSKIH DELEŽEV (IV.-V.)	0
C. RAČUN FINANCIRANJA		
50 VII.	ZADOLŽEVANJE (500)	1.111.901
500	DOMAČE ZADOLŽEVANJE	1.111.901
55 VIII.	ODPLAČILA DOLGA (550)	387.000
550	ODPLAČILA DOMAČEGA DOLGA	387.000
IX.	POVEČANJE (ZMANJŠANJE) SREDSTEV NA RAČUNIH (III.+VI.+X.)=(I.+IV.+VII.)-(II.+V.+VIII.)	-418.779
X.	NETO ZADOLŽEVANJE (VII.-VIII.)	724.901
XI.	NETO FINANCIRANJE (VI.+X.-IX.)	1.143.680
	STANJE SREDSTEV NA RAČUNIH OB KONCU PRETEKLEGA LETA	418.779
	STANJE SREDSTEV NA RAČUNIH OB KONCU TEKOČEGA LETA	0

2. člen

Tabela v 5. členu odloka se nadomesti z novo tabelo:

1	2	3	4	5	7	8	9
PP	PU-NAZIV	ZS 1.1.	PRIHODKI	TT/TP	ZADOLŽ.	RAZP. SRED.	ODHODKI
90	OBČINA BELTINCI	249.979,04	7.821.346,52	-270.000,00	1.111.901,00	8.913.226,56	8.913.226,56
901	1 – OBČINSKI SVET						152.894,49
902	2 – ŽUPAN/PODŽUPAN						166.734,00
903	3 – NADZORNI ODBOR						6.000,00
904	4 – OBČINSKA UPRAVA						8.513.738,07
905	5 – MEDOBČINSKI INŠPEKTORAT						73.860,00
6	KRAJEVNE SKUPNOSTI						
100	61 – KS BELTINCI	26.532,31	1.000,00	75.750,00		103.282,31	103.282,31
200	62 – KS BRATONCI	13.783,23	1.500,00	24.000,00		39.283,23	39.283,23
300	63 – KS DOKLEŽOVJE	23.579,74	1.500,00	28.500,00		53.579,74	53.579,74
400	64 – KS GANČANI	3.637,82	0,00	33.000,00		36.637,82	36.637,82
500	65 – KS IŽAKOVCI	1.273,53	8.500,00	24.750,00		34.523,53	34.523,53
600	66 – KS LIPA	64.244,55	5.500,00	21.750,00		91.494,55	91.494,55
700	67 – KS LIPOVCI	12.845,27	400,00	36.000,00		49.245,27	49.245,27
800	68 – KS MELINCI	22.903,08	0,00	26.250,00		49.153,08	49.153,08
	SKUPAJ KS	168.799,53	18.400,00	270.000,00		457.199,53	457.199,53
	SKUPAJ VSI PU	418.778,57	7.839.746,52	0,00	1.111.901,00	9.370.426,09	9.370.426,09

3. člen

Tabela v 7. členu odloka se nadomesti z novo tabelo:

PK	Opis	Rebalans1-2018	Delež
1	2	3	4
01	POLITIČNI SISTEM	216.794,49	2,31
02	EKONOMSKA IN FISKALNA ADMINISTRACIJA	13.525,00	0,14
03	ZUNANJA POLITIKA IN MEDNARODNA POMOČ	17.420,00	0,19
04	SKUPNE ADMINISTRATIVNE SLUŽBE IN SPLOŠNE JAVNE STORITVE	181.150,00	1,93
06	LOKALNA SAMOUPRAVA	1.004.769,15	10,72
07	OBRAMBA IN UKREPI OB IZREDNIH DOGODKIH	154.000,00	1,64
08	NOTRANJE ZADEVE IN VARNOST	8.000,00	0,09
10	TRG DELA IN DELOVNI POGOJI	280.000,00	2,99

11	KMETIJSTVO, GOZDARSTVO IN RIBIŠTVO	762.500,33	8,14
12	PRIDOBIVANJE IN DISTRIBUCIJA ENERGETSKIH SUROVIN	2.000,00	0,02
13	PROMET, PROMETNA INFRASTRUKTURA IN KOMUNIKACIJE	1.478.500,00	15,78
14	GOSPODARSTVO	156.800,00	1,67
15	VAROVANJE OKOLJA IN NARAVNE DEDIŠČINE	406.500,00	4,34
16	PROSTORSKO PLANIRANJE IN STANOVANJSKO KOMUNALNA DEJAVNOST	1.222.523,12	13,05
17	ZDRAVSTVENO VARSTVO	108.000,00	1,15
18	KULTURA, ŠPORT IN NEVLADNE ORGANIZACIJE	538.400,00	5,75
19	IZOBRAŽEVANJE	1.817.660,00	19,40
20	SOCIALNO VARSTVO	498.550,00	5,32
22	SERVISIRANJE JAVNEGA DOLGA	447.000,00	4,77
23	INTERVENCIJSKI PROGRAMI IN OBVEZNOSTI	56.334,00	0,60
	SKUPAJ ODHODKI	9.370.426,09	100,00

4. člen

15. člen odloka se zamenja in se glasi:

Občina se v letu 2018 lahko zadolži za financiranje investicij, vključenih v proračun (predvsem za investicije v cestno infrastrukturo) do višine 1.000.000,00 EUR. Zadolžitev se lahko izvede z najetjem posojila v skladu z veljavnimi predpisi. Posojilo bo vrnjeno iz proračuna.

Župan je pooblaščen, da deponira prosta likvidna sredstva proračuna pri finančnih organizacijah ob upoštevanju načela varnosti, donosnosti in likvidnosti naložbe.

5. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije. Tabele rebalansiranega proračuna se objavijo na spletni strani občine www.beltinci.si.

Št. 032-01/2018-30-331/VI

Beltinci, dne 22. februarja 2018

Župan
Občine Beltinci
Milan Kerman l.r.

664. Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o vodenju in izpeljavi postopka ter o kriterijih za sprejem otrok v Vrtec Beltinci

Na podlagi 20. člena Zakona o vrtcih (Uradni list RS, št. 100/05 – uradno prečiščeno besedilo, 25/08, 98/09 – ZIUZGK, 36/10, 62/10 – ZUPJS, 94/10 – ZIU, 40/12 – ZUJF, 14/15 – ZUUJFO in 55/17) ter 16. člena Statuta Občine Beltinci (Uradni list RS, št. 22/16 – UPB-1 in 56/17) je Občinski svet Občine Beltinci na 30. redni seji dne 22. 2. 2018 sprejel

P R A V I L N I K **o spremembah in dopolnitvah Pravilnika** **o vodenju in izpeljavi postopka ter o kriterijih** **za sprejem otrok v Vrtec Beltinci**

1. člen

V Pravilniku o vodenju in izpeljavi postopka ter o kriterijih za sprejem otrok v Vrtec Beltinci (Uradni list RS, št. 57/11) se spremeni 7. člen pravilnika tako, da se glasi:

»IV. KRITERIJI ZA SPREJEM OTROK V VRTEC

7. člen

Kriterije za sprejem otrok v vrtec določa občina ustanoviteljica s tem pravilnikom na predlog Sveta zavoda Vrtec Beltinci.

Komisija za sprejem otrok odloča o sprejemu na podlagi naslednjih kriterijev:

PREDNOSTNI KRITERIJI	DA / NE
1. Socialno ogrožen otrok, za katerega starši predložijo potrdilo CSD o ogroženosti zaradi socialnega položaja družine.	
2. Otrok s posebnimi potrebami, za katerega starši predložijo odločbo o usmeritvi.	
3. Otrok, ki mu je bil odložen vstop v osnovno šolo.	

Zap. št.	KRITERIJI	Število točk
1.	Otrok in starši imajo stalno prebivališče na območju Občine Beltinci. Otrok in starši imajo začasno prebivališče vsaj eno leto na območju Občine Beltinci.	50
2.	Otrok zaposlenih staršev ali s statusom študenta – obeh staršev – enega starša.	8 4
3.	Otrok, vpisan v enoto vrtca v kraju stalnega prebivališča*	20
4.	Otrok, ki živi z enim staršem, ki je zaposlen ali je študent. Otrok, ki živi z enim staršem, ki ni zaposlen (se izključuje s kriterijem iz 2. točke).	10 6
5.	Družina z več otroki: – 2 otroka – 3 otroci – 4 otroci ali več.	1 3 5
6.	Otrok staršev, ki imajo v Vrtec Beltinci že vključenega otroka.	7
7.	Otrok s stalnim prebivališčem na območju Občine Beltinci, ki je bil v preteklem šolskem letu uvrščen na čakalni seznam in je imel ob oblikovanju čakalnega seznama stalno prebivališče v Občini Beltinci pa med šolskim letom ni bil sprejet zaradi pomanjkanja prostih mest v vrtcu.	10

– Pri kriteriju navedenem pod zaporedno številko 3. (Otrok, vpisan v enoto vrtca v kraju stalnega prebivališča) se upošteva naslednji prednostni vrstni red;

- ENOTA BELTINCI – prednost do vpisa imajo otroci s stalnim prebivališčem v naselju Beltinci in v naselju Lipa;
- ENOTA LIPOVCI – prednost do vpisa imajo otroci s stalnim prebivališčem v naselju Lipovci in v naselju Bratanci;

- ENOTA DOKLEŽOVJE – prednost do vpisa imajo otroci s stalnim prebivališčem v naselju Dokležovje;
- ENOTA IŽAKOVCI – prednost do vpisa imajo otroci s stalnim prebivališčem v naselju Ižakovci;
- ENOTA MELINCI – prednost do vpisa imajo otroci s stalnim prebivališčem v naselju Melinci;
- ENOTA GANČANI – prednost do vpisa imajo otroci s stalnim prebivališčem v naselju Gančani.

V tem členu navedeni kriteriji za sprejem otrok v vrtec se upoštevajo zgolj za redni vpis otrok v programe Vrtca Beltinci.

Vloge se točkujejo tako, da se pri vsakem kriteriju, ki je izpolnjen, dodeli pripadajoče število točk.

Če dva ali več otrok dosežejo enako število točk, komisija pri določitvi prednostnega vrstnega reda upošteva rojstni datum otroka, pri čemer ima prednost starejši otrok.

Pred obravnavo vlog za vpis otrok v vrtec, se v želeno oziroma izbrano enoto vrtca razporedijo otroci, ki že obiskujejo vrtec.

Staršem, ki do vrtca nimajo izpolnjenih vseh zapadlih obveznosti, vrtec z novim šolskim letom za njihovega otroka ni več dolžan zagotoviti prostega mesta v isti oziroma izbrani enoti. «.

2. člen

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 032-01/2018-30-330/VI.
Beltinci, dne 22. februarja 2018

Župan
Občine Beltinci
Milan Kerman l.r.

665. Soglasje k določitvi nove cene storitve Pomoč družini na domu in določitvi subvencioniranja cene te storitve v letu 2018 v Občini Beltinci

Na podlagi 99. in 101. člena Zakona o socialnem varstvu (Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 23/07 – popr., 41/07 – popr., 61/10 – ZSVarPre, 62/10 – ZUPJS, 57/12, 39/16 in 52/16 – ZPPreb-1), 38. člena Pravilnika o metodologiji za oblikovanje cen socialno varstvenih storitev (Uradni list RS, št. 87/06, 127/06, 8/07, 51/08, 5/09, 6/12) ter 16. člena Statuta Občine Beltinci (Uradni list RS, št. 22/16 – UPB1) je Občinski svet Občine Beltinci na 30. redni seji dne 22. 2. 2018 sprejel

SOGLASJE

k določitvi nove cene storitve Pomoč družini na domu in določitvi subvencioniranja cene te storitve v letu 2018 v Občini Beltinci

1. člen

Občinski svet Občine Beltinci soglaša, da bo ekonomska cena socialno varstvene storitve Pomoč družini na domu, ki jo začasno na območju Občine Beltinci izvaja Dom starejših Rakičan, od 1. 3. 2018 naprej znašala:

	Cena 1. 3. 2018 EUR/efekt. uro (od ponedeljka do sobote)	Cena 1. 3. 2018 EUR/efekt. uro (nedelja, praznik)
1. Ekonomska cena PND	17,29	19,03
2. Subvencija občine (strokovna priprava v zvezi s sklenitvijo dogovora) 100 %	2,24	2,24

3. cena neposredne socialne oskrbe (1-2)	15,05	16,79
4. subvencija iz proračuna države (javna dela)	0,00	0,00
5. Subvencija občine za neposredno socialno oskrbo (50 %)	7,53	8,40
6. Prispevek uporabnika za neposredno oskrbo	7,52	8,39

V ekonomsko ceno socialne storitve Pomoč družini na domu so vključeni stroški storitve pomoč družini na domu do uporabnika storitve (stroški neposredne socialne oskrbe) v višini 15,05 EUR/efektivno uro od ponedeljka do sobote oziroma 16,79 EUR/efektivno uro ob nedeljah in praznikih (dela prostih dnevih) ter stroški strokovnega vodenja v višini 2,24 EUR/efektivno uro – v obeh terminih.

2. člen

Kot osnova za plačilo cene storitve Pomoč družini na domu do uporabnikov storitve se določi cena v višini 7,52 EUR/efektivno uro – od ponedeljka do sobote oziroma 8,39 EUR/efektivno uro – ob nedeljah in praznikih (50 % cene storitve neposredne oskrbe).

Razliko do polne cene storitve Pomoč družini na domu – 17,29 EUR/efektivno uro – od ponedeljka do sobote oziroma 19,03 EUR/efektivno uro – ob nedeljah in praznikih, priznava Občina Beltinci kot subvencijo v višini 7,53 EUR/efektivno uro – od ponedeljka do sobote oziroma v višini 8,40 EUR/efektivno uro – ob nedeljah in praznikih, in sicer za neposredno socialno oskrbo, kar predstavlja 50 % subvencionirane cene storitve do uporabnika in v višini 2,24 EUR/efektivno uro, kar je 100 % subvencija za stroške vodenja. Subvenciji se bosta pokrivali iz sredstev občinskega proračuna na področju socialnega varstva.

Z ozirom na to, ker v danem primeru za leto 2018 ni predvideno – zajeto tudi subvencioniranje neposredne socialne oskrbe s strani Republike Slovenije, znaša cena storitve te neposredne oskrbe za uporabnika 7,52 EUR/efektivno uro od ponedeljka do sobote oziroma 8,39 EUR/efektivno uro ob nedeljah in praznikih.

3. člen

Izvajalcu Domu starejših Rakičan se bodo sredstva za izvajanje storitve Pomoč družini na domu nakazovala mesečno, na podlagi posebej sklenjene pogodbe oziroma aneksa in izdanih računov.

4. člen

Z dnem uveljavitve tega novega soglasja k ceni socialno varstvene storitve Pomoč družini na domu, se preneha uporabljati Soglasje Občinskega sveta Občine Beltinci št. 032-1/2017-22/296/VI z dne 28. 9. 2017 k ceni omenjene storitve.

Št. 032-01/2018-30-326/VI
Beltinci, dne 22. februarja 2018

Župan
Občine Beltinci
Milan Kerman l.r.

DOBROVA - POLHOV GRADEC

666. Odlok o rebalansu proračuna Občine Dobrova - Polhov Gradec za leto 2018

Na podlagi 40. člena Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr.,

101/13, 55/15 – ZFisP in 71/17 – ZIPRS1819) in 16. člena Statuta Občine Dobrova - Polhov Gradec (Uradni list RS, št. 26/12) je Občinski svet Občine Dobrova - Polhov Gradec na 22. redni seji dne 1. marca 2018 sprejel

O D L O K

o rebalansu proračuna Občine Dobrova - Polhov Gradec za leto 2018

1. člen

V Odloku o proračunu Občine Dobrova - Polhov Gradec za leto 2018 (Uradni list RS, št. 86/16, 56/17) se 2. člen spremeni tako, da se glasi:

»2. člen

V splošnem delu proračuna so prikazani prejemki in izdatki po ekonomski klasifikaciji do ravni kontov.

Splošni del proračuna na ravni podskupin kontov se določa v naslednjih zneskih:

v eurih		
A. BILANCA PRIHODKOV IN ODHODKOV		
Skupina/Podskupina kontov		Proračun leta 2018
I	SKUPAJ PRIHODKI (70+71+72+73+74+78)	8.695.672
	TEKOČI PRIHODKI (70+71)	7.050.980
70	DAVČNI PRIHODKI (700+703+704+706)	5.596.232
700	DAVKI NA DOHODEK IN DOBIČEK	4.964.444
703	DAVKI NA PREMOŽENJE	377.888
704	DOMAČI DAVKI NA BLAGO IN STORITVE	253.900
71	NEDAVČNI PRIHODKI (710+711+712+713+714)	1.454.748
710	UDELEŽBA NA DOBIČKU IN DOHODKI OD PREMOŽENJA	294.590
711	TAKSE IN PRISTOJBINE	6.400
712	GLOBE IN DRUGE DENARNE KAZNI	91.660
713	PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN STORITEV	237.600
714	DRUGI NEDAVČNI PRIHODKI	824.498
72	KAPITALSKI PRIHODKI (720+722)	800.814
722	PRIHODKI OD PRODAJE ZEMLJIŠČ IN NEOPREDMETENIH DOLGOROČNIH SREDSTEV	800.814
73	PREJETE DONACIJE (730+731)	1.000
730	PREJETE DONACIJE IZ DOMAČIH VIROV	1.000
74	TRANSFERNI PRIHODKI (740)	842.877
740	TRANSFERNI PRIH. IZ DRUGIH JAVNOFINANČNIH INSTITUCIJ	842.877
II	SKUPAJ ODHODKI (40+41+42+43+45)	9.659.984
40	TEKOČI ODHODKI (400+401+402+403+409)	2.997.432
400	PLAČE IN DRUGI IZDATKI ZAPOSLENIM	348.515
401	PRISPEVKI DELODAJALCEV ZA SOCIALNO VARNOST	54.110
402	IZDATKI ZA BLAGO IN STORITVE	2.439.807
403	PLAČILA DOMAČIH OBRESTI	35.000
409	REZERVE	120.000
41	TEKOČI TRANSFERI (410+411+412+413)	2.417.991
410	SUBVENCije	185.500
411	TRANSFERI POSAMEZNIKOM IN GOSPODINJSTVOM	1.587.307

412	TRANSFERI NEPROFITNIM ORGANIZACIJAM IN USTANOVAM	173.698
413	DRUGI TEKOČI DOMAČI TRANSFERI	471.486
42	INVESTICIJSKI ODHODKI (420)	4.132.995
420	NAKUP IN GRADNJA OSNOVNIH SREDSTEV	4.132.995
43	INVESTICIJSKI TRANSFERI (430)	111.567
431	INVESTICIJSKI TRANSFER PRAVNIM IN FIZIČNIM OSEBAM	94.500
432	INVESTICIJSKI TRANSFERI PRORAČUNSKIM UPORABNIKOM	17.067
III	PRORAČUNSKI PRESEŽEK (PRORAČUNSKI PRIMANJKLJAJ) (I-II)	-964.312
B. RAČUN FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB		
IV	PREJETA VRAČILA DANIH POSOJIL IN PRODAJA KAPITALSKIH DELEŽEV (750+751+752)	0,00
75	PREJETA VRAČILA DANIH POSOJIL IN PRODAJA KAPITALSKIH DELEŽEV	0,00
751	PRODAJA KAPITALSKIH DELEŽEV	0,00
V	DANA POSOJILA IN POVEČANJE KAPITALSKIH DELEŽEV (440+441+442)	0,00
44	DANA POSOJILA IN POVEČANJE KAPITALSKIH DELEŽEV	0,00
441	POVEČANJE KAPITALSKIH DELEŽEV IN FINANČNIH NALOŽB	0,00
VI	PREJETA MINUS DANA POSOJILA IN SPREMEMBE KAPITALSKIH DELEŽEV (IV-V)	0,00
C. RAČUN FINANCIRANJA		
VII	ZADOLŽEVANJE (50)	1.500.000
50	ZADOLŽEVANJE	1.500.000
500	DOMAČE ZADOLŽEVANJE	1.500.000
VIII	ODPLAČILA DOLGA (55)	262.570
55	ODPLAČILA DOLGA	262.570
550	ODPLAČILA DOMAČEGA DOLGA	262.570
IX	SPREMEMBA STANJA SREDSTEV NA RAČUNU (I+IV+VII-II-V-VIII)	273.118
X	NETO ZADOLŽEVANJE (VII-VIII)	1.237.430
XI	NETO FINANCIRANJE (VI+X-IX)	964.312
XII	STANJE SREDSTEV NA RAČUNIH NA DAN 31. 12. PRETEKLEGA LETA	772.209

Posebni del proračuna sestavljajo finančni načrti neposrednih uporabnikov, ki so razdeljeni na naslednje programske dele: področja proračunske porabe, glavne programe in podprograme, predpisane s programsko klasifikacijo izdatkov občinskih proračunov. Podprogram je razdeljen na proračunske postavke, te pa na podskupine kontov in konte, določene s predpisanim končnim načrtom.

Posebni del proračuna do ravni proračunskih postavk – kontov in načrt razvojnih programov sta prilogi k temu odloku in se objavita skupaj s splošnim delom proračuna na spletni strani Občine Dobrova - Polhov Gradec.

Načrt razvojnih programov sestavljajo projekti.«

2. člen

Doda se nov 6. člen (sklepanje pravnih poslov), ki se v celoti glasi:

»Krajevne skupnosti na območju občine potrebujejo za sklepanje pravnih poslov nad zneskom 500,00 EUR, soglasje župana.«

Vsi ostali členi se ustrezno preštevilčijo.

3. člen

Deli splošnega in posebnega dela ter načrtov razvojnih programov proračuna, ki se spremenijo z rebalansom, so kot

priloge sestavni deli tega odloka in se objavijo na spletni strani občine.

Deli splošnega in posebnega dela ter načrtov razvojnih programov proračuna, ki se z rebalansom proračuna ne spremenijo, ostanejo v veljavi.

4. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 007-0004/2018-1

Dobrova, dne 1. marca 2018

Župan
Občine Dobrova - Polhov Gradec
Franc Setnikar l.r.

667. Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o sprejemu otrok v vrtec in plačevanju oskrbnine v Občini Dobrova - Polhov Gradec

Na podlagi drugega in tretjega odstavka 20. člena Zakona o vrtcih (Uradni list RS, št. 12/96, 44/00, 78/03, 72/05, 25/08, 98/09 – ZIUZGK, 36/10, 94/10 – ZIU, 62/10 – ZUPJS, 40/11 – ZUPJS-A, 40/12 – ZUJF, 14/15 – ZUUJFO, 55/17) in Statuta Občine Dobrova - Polhov Gradec (Uradni list RS, št. 26/12) je Občinski svet Občine Dobrova - Polhov Gradec na 22. redni seji dne 1. marca 2018 sprejel

P R A V I L N I K

o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o sprejemu otrok v vrtec in plačevanju oskrbnine v Občini Dobrova - Polhov Gradec

1. člen

V Pravilniku o sprejemu otrok v vrtec in plačevanju oskrbnine v Občini Dobrova - Polhov Gradec (Uradni list RS, št. 26/12 in 27/15) se v vseh členih besedna zveza »Ministrstvo za šolstvo in šport« v vseh sklonih, nadomesti z besedi »pristojno ministrstvo« v ustreznem sklonu.

2. člen

8. člen se spremeni tako, da se v celoti glasi:

»Vlagatelj lahko odda le eno vlogo za posameznega otroka.

Vlagatelj v vlogi navede vrtec, v katerega želi vključiti otroka (v nadaljevanju: vrtec prve izbire) in v ta vrtec odda vlogo.

Vlagatelj lahko v vlogi navede tudi drug vrtec (v nadaljevanju: vrtec druge izbire) v katerega želi vključiti otroka, če otrok ne bo sprejet v vrtec prve izbire.

Vlagatelj lahko v vlogi navede tudi, da želi vključiti otroka v katerikoli vrtec, če otrok ne bo sprejet v vrtec prve izbire in niti v vrtec druge izbire.

Če vlagatelj odda več vlog za posameznega otroka, se upošteva izključno vloga, ki je bila prva vnesena v centralno evidenco vpisanih otrok, za ostale vloge vrtec pisno obvesti vlagatelja, da teh vlog ne bo obravnaval.

Vlagatelj odda vlogo na sedežu vrtca ali jo pošlje po pošti. Vrtec vlagatelja pisno obvesti o prejemu vloge in šifri, pod katero se vodi otrok v evidenci vpisanih otrok.«

3. člen

V 18. členu se številka »10« nadomesti s številko »15«.

4. člen

V prvem odstavku 25. člena se črta besedilo »ali vrtec tretje izbire« in »(vrtec četrte izbire)«.

5. člen

Četrti odstavek 25. člena se spremeni, tako, da se glasi:

»Če starši odklonijo sprejem otroka, uvrščenega na centralni čakalni seznam, oziroma ne podpišejo pogodbe z vrtcem, se ne šteje, da so umaknili vlogo za vpis v vrtec, temveč se jih uvrsti na zadnje mesto centralnega čakalnega seznama.«

6. člen

31. člen se črta.

7. člen

V 33. členu se črta besedilo »Izpis otroka iz vrtca se realizira s 1. dnem v mesecu.«

8. člen

Drugi odstavek 34. člena se spremeni tako, da se glasi:

»Če starši v 15-dnevnem roku ne sporočijo odsotnosti otroka, jih vrtec pisno pozove v 8 dneh in v kolikor ni odgovora, se otroka izpiše iz vrtca in starši pri ponovnem postopku sprejema otroka v vrtec nimajo prednosti.«

9. člen

V 35. členu se črta beseda »praviloma«.

10. člen

36. člen se spremeni tako, da se glasi:

»Med šolskim letom posluje vrtec za vsakega otroka, ki se prijavi v enoto vrtca Dobrova, ki deluje na lokaciji Stara cesta 13, in enoto vrtca pri matični OŠ Polhov Gradec, ki deluje na lokaciji Polhov Gradec 95, in 20 % otrok v enoti vrtca Dobrova, ki deluje na lokaciji Cesta 7. maja 20, v enoti vrtca Brezje, ki deluje na lokaciji Brezje 18, v enoti vrtca pri podružnični šoli Šentjošt, ki deluje na lokaciji Šentjošt nad Horjulom 54, in v enoti vrtca pri matični OŠ Polhov Gradec, ki deluje na lokaciji Polhov Gradec 1.«

11. člen

37. člen se spremeni tako, da se glasi:

»Enota vrtca Dobrova, ki deluje na lokaciji Cesta 7. maja 20, enota vrtca Brezje, ki deluje na lokaciji Brezje 18, enoti vrtca pri podružnični šoli Šentjošt, ki deluje na lokaciji Šentjošt nad Horjulom 54 in enota vrtca pri matični OŠ Polhov Gradec, ki deluje na lokaciji Polhov Gradec 1, obratujejo meseca julija in avgusta, v predprazničnih dnevih, v času šolskih počitnic oziroma po šolskem koledarju in zaradi izjemnih okoliščin le, če je prisotnih najmanj 20 % otrok.«

12. člen

Ta pravilnik začne veljati z dnem objave v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 007-0001/2018-1

Dobrova, dne 1. marca 2018

Župan
Občine Dobrova - Polhov Gradec
Franc Setnikar l.r.

G R O S U P L J E

668. Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o proračunu Občine Grosuplje za leto 2018

Na podlagi 29. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 – UPB2, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12 – ZUJF, 14/15 – ZUUJFO in 76/16 – odl.US), 29. člena Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – UPB4, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP in 59/17 – ZIPRS1718) in 18. člena

Statuta Občine Grosuplje (Uradni list RS, št. 1/10) je Občinski svet Občine Grosuplje na 19. redni seji dne 28. 2. 2018 sprejel

O D L O K

o spremembah in dopolnitvah Odloka o proračunu Občine Grosuplje za leto 2018

1. člen

V Odloku o proračunu Občine Grosuplje za leto 2018 (Uradni list RS, št. 19/17 – v nadaljevanju odlok), se spremeni drugi odstavek 2. člena, tako da se glasi:

»Splošni del proračuna na ravni podskupin kontov se za leto 2018 določa v naslednjih zneskih:

A. BILANCA PRIHODKOV IN ODHODKOV		v EUR
Skupina/Podskupina kontov		Rebalans 1 Proračuna 2018
I. SKUPAJ PRIHODKI (70+71+72+73+74)		19.901.503
TEKOČI PRIHODKI (70+71)		18.189.075
70 DAVČNI PRIHODKI		13.367.113
700 Davki na dohodek in dobiček		10.890.293
703 Davki na premoženje		1.871.760
704 Domači davki na blago in storitve		287.060
706 Drugi davki		318.000
71 NEDAVČNI PRIHODKI		4.821.962
710 Udeležba na dobičku in dohodki od premoženja		2.753.003
711 Takse in pristojbine		14.000
712 Denarne kazni		163.300
713 Prihodki od prodaje blaga in storitev		362.950
714 Drugi nedavčni prihodki		1.528.709
72 KAPITALSKI PRIHODKI		722.000
720 Prihodki od prodaje osnovnih sredstev		0
722 Prihodki od prodaje zemljišč in nematerialnega premoženja		722.000
73 PREJETE DONACIJE		0
730 Prejete donacije iz domačih virov		0
74 TRANSFERNI PRIHODKI		990.428
740 Transferni prihodki iz drugih javnofinančnih institucij		689.378
741 Prejeta sred. iz državnega proračuna iz sredstev proračuna EU		301.050
II. SKUPAJ ODHODKI (40+41+42+43)		21.902.786
40 TEKOČI ODHODKI		4.956.047
400 Plače in drugi izdatki zaposlenim		1.221.800
401 Prispevki delodajalcev za socialno varnost		189.498
402 Izdatki za blago in storitve		3.321.349
403 Plačila domačih obresti		70.000
409 Rezerve		153.400
41 TEKOČI TRANSFERI		7.259.692
410 Subvencije		350.765
411 Transferi posameznikom in gospodinjstvom		4.675.900
412 Transferi neprofitnim organizacijam in ustanovam		684.692
413 Drugi tekoči domači transferi		1.548.335
42 INVESTICIJSKI ODHODKI		9.326.247

420	Nakup in gradnja osnovnih sredstev	9.326.247
43	INVESTICIJSKI TRANSFERI	360.800
431	Investicijski transferi pravnim in fizičnim osebam, ki niso proračunski uporabniki	196.900
432	Investicijski transferi proračunskim uporabnikom	163.900
	III. PRORAČUNSKI PRESEŽEK ali PRIMANJKLJAJ (I.-II.)	-2.001.283
B. RAČUN FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB		
	IV. PREJETA VRAČILA DANIH POS. IN PRODAJA KAPITAL. DELEŽEV	0
75	PREJETA VRAČILA DANIH POS. IN PRODAJA KAPITALSKIH DELEŽEV	0
750	Prejeta vračila danih posojil	0
751	Prodaja kapitalskih deležev	
752	Kupnine iz naslova privatizacije	0
	V. DANA POSOJILA IN POVEČANJE KAPITALSKIH DELEŽEV	0
44	DANA POSOJILA IN POVEČANJE KAPITALSKIH DELEŽEV	0
440	Dana posojila	0
441	Povečanje kapitalskih deležev in naložb	0
442	Poraba sredstev kupnin iz naslova privatizacije	0
	VI. PREJETA MINUS DANA POSO. IN SPREMEN. KAPITAL. DELEŽ. (IV.-V.)	0
C. RAČUN FINANCIRANJA		
	VII. ZADOLŽEVANJE	1.672.206
50	ZADOLŽEVANJE	1.672.206
500	Domače zadolževanje	1.672.206
	VIII. ODPLAČILA DOLGA	783.350
55	ODPLAČILA DOLGA	783.350
550	Odplačila domačega dolga	783.350
	IX. POVEČANJE (ZMANJŠANJE) SREDSTEV NA RAČUNIH (I.+IV.+VII.-II.-V.-VIII.)	-1.112.427
	X. NETO ZADOLŽEVANJE (VII.-VIII.)	888.856
	XI. NETO FINANCIRANJE (VI.+VII.-VIII.-IX.-III.)	2.001.283
	XII. STANJE SREDSTEV NA RAČUNIH DNE 31. 12. 2017 (9009 Splošni sklad za drugo)	1.112.427

«

2. člen

Spremeni se 14. člen odloka tako, da se glasi:

»Za kritje presežkov odhodkov nad prihodki v bilanci prihodkov in odhodkov in odplačila dolgov v računu financiranja se občina za proračun leta 2017 lahko zadolži do višine 1.672.206,00 EUR.«

3. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 4100-0001/2017

Grosuplje, dne 28. februarja 2018

Župan
Občine Grosuplje
dr. Peter Verlič l.r.

KOPER**669. Sklep o dopolnitvi Sklepa o začetku postopka priprave občinskega podrobnega prostorskega načrta za ureditev območja "ob pasareli" pri ŠRC Bonifika**

Na podlagi 57. člena Zakona o prostorskem načrtovanju (Uradni list RS, št. 33/07, 70/08 – ZVO-1B, 108/09, 80/10 – ZUPUDPP, 43/11 – ZKZ-C, 57/12, 57/12 – ZUPUDPP-A, 109/12, 76/14 – odl. US, 14/15 – ZUUJFO in 61/17 – ZUreP-2; ZPNačrt) in 42. člena Statuta Mestne občine Koper (Uradne objave, št. 40/00, 30/01, 29/03 in Uradni list RS, št. 90/05 in 67/06, 39/08) je župan Mestne občine Koper sprejel

S K L E P**o dopolnitvi Sklepa o začetku postopka priprave občinskega podrobnega prostorskega načrta za ureditev območja "ob pasareli" pri ŠRC Bonifika****1.****Območje OPPN**

V 4. točki Sklepa o začetku postopka priprave občinskega podrobnega prostorskega načrta za ureditev območja "ob pasareli" pri ŠRC Bonifika (Uradni list RS, št. 72/17) se doda parcelne številke »1629/1, 1629/2, 1629/3, 1417/3, 1417/4, 1418/3, 1418/6, 1418/7, 1419/4, 1419/5, 1406/4, 1397/23, 1406/5, 1420, 1421, 1422/1, 1422/2, 1510/4, 1510/5«.

2.**Objava in uveljavitev**

Ta sklep se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije in začne veljati naslednji dan po objavi, objavi pa se tudi na spletni strani Mestne občine Koper.

Št. 3505-39/2017

Koper, dne 15. februarja 2018

Župan
Mestne občine Koper
Boris Popovič l.r.

Visto l'articolo 57 della Legge sulla pianificazione del territorio (Gazzetta ufficiale della RS, n. 33/07, 70/08 – ZVO-1B, 108/09, 80/10 – ZUPUDPP, 43/11 – ZKZ-C, 57/12, 57/12 – ZUPUDPP-A, 109/12, 76/14 – sentenza della CC, 14/15 – ZUUJFO e 61/17 ZUreP-2; ZPNačrt) ed in virtù dell'articolo 42 dello Statuto del Comune città di Capodistria (Bollettino ufficiale, n. 40/2000, 30/2001, 29/2003 e Gazzetta ufficiale della RS, n. 90/05, 67/06 e 39/08), il Sindaco del Comune città di Capodistria ha accolto la seguente

D E L I B E R A**sull'integrazione della Delibera sull'avvio della predisposizione del Piano regolatore particolareggiato comunale per la sistemazione dell'area "lungo la passerella" presso il Centro sportivo e ricreativo di Bonifika****1.****Zona d'intervento del PRPC**

All'articolo 4 della Delibera sull'avvio della predisposizione del Piano regolatore particolareggiato comunale per la sistemazione dell'area "lungo la passerella" presso il Centro sportivo e ricreativo di Bonifika (Gazzetta ufficiale della Repubblica di Slovenia 72/17) vengono aggiunte le particelle numera-

te »1629/1, 1629/2, 1629/3, 1417/3, 1417/4, 1418/3, 1418/6, 1418/7, 1419/4, 1419/5, 1406/4, 1397/23, 1406/5, 1420, 1421, 1422/1, 1422/2, 1510/4, 1510/5«.

2.**Pubblicazione e decorrenza della validità**

La presente delibera viene pubblicata nella Gazzetta ufficiale della Repubblica di Slovenia ed entra in vigore il giorno successivo alla sua pubblicazione; la delibera viene pubblicata pure sul sito internet del Comune città di Capodistria.

N. 3505-39/2017

Capodistria, 15 febbraio 2018

Il sindaco
del Comune città di Capodistria
Boris Popovič m.p.

PIRAN**670. Odlok o Občinskem podrobnem prostorskem načrtu Park sonce**

Na podlagi 33. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12 – ZUJF, 14/15 – ZUUJFO in 76/16 – odl. US) in 31. člena Statuta Občine Piran (Uradni list RS, št. 5/14 – uradno prečiščeno besedilo in 35/17)

RAZGLAŠAM ODLOK**o Občinskem podrobnem prostorskem načrtu Park sonce,**

ki ga je sprejel Občinski svet Občine Piran na 26. redni seji dne 18. 1. 2018.

Župan
Občine Piran
Peter Bossman l.r.

Na podlagi petega odstavka 61. člena Zakona o prostorskem načrtovanju (Uradni list RS, št. 33/07, 70/08 – ZVO-1B, 108/09, 80/10 – ZUPUDPP, 43/11 – ZKZ-C, 57/12, 57/12 – ZUPUDPP-A, 109/12, 76/14 – odl. US, 14/15 – ZUUJFO in 61/17 – ZUreP-2 in 109/12), 29. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12 – ZUJF, 14/15 – ZUUJFO in 76/16 – odl. US), 93. člena Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 110/02, 8/03 – popr., 58/03 – ZZK-1, 33/07 – ZPNačrt, 108/09 – ZGO-1C, 80/10 – ZUPUDPP in 61/17 – ZUreP-2) v zvezi z 299. členom Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 61/17 – ZUreP-2) in na podlagi 17. člena Statuta Občine Piran (Uradni list RS, št. 5/14 – uradno prečiščeno besedilo in 35/17) je Občinski svet Občine Piran na 26. redni seji dne 18. januarja 2018 sprejel

ODLOK**o Občinskem podrobnem prostorskem načrtu Park sonce****I. SPLOŠNE DOLOČBE****1. člen**

S tem odlokom se sprejme Občinski podrobni prostorski načrt Park Sonce (v nadaljnjem besedilu OPPN), ki ga je

izdelalo podjetje Studio mediterana, d.o.o., Izola pod številko projekta 03/16 v septembru 2016.

2. člen

(vsebina OPPN)

OPPN določa mejo območja urejanja, lego, potek, zmogljivost ter velikost objektov in naprav, pogoje za urbanistično krajinsko in arhitekturno oblikovanje objektov, naprav in ureditev, pogoje za prometno in komunalno urejanje območja, okoljevarstvene ukrepe, dinamiko izvajanja posegov, obveznosti investitorja in izvajalcev, tolerance in nadzor nad izvajanjem odloka.

3. člen

(sestavine OPPN)

(1) OPPN iz prvega člena odloka vsebuje tekstualni in grafični del.

(2) Tekstualni del vsebuje:

– Odlok

– Obrazložitev odloka

(3) Grafični del vsebuje:

List 1 Prikaz namenske rabe
iz Občinskega plana M=1:2000

List 2 Prikaz meje območja
na obstoječem parcelnem stanju M=1:500

List 3 Geodetski posnetek obstoječega
stanja z vrisano mejo območja M=1:500

List 4 Zazidalna situacija M=1:500

List 5 Krajinska ureditev M=1:500

List 6 Prikaz gradbenih parcel M=1:500

List 7 Prikaz poteka javne komunalne
infrastrukture M=1:500

List 8 Prikaz parcel za izvedbo postopka
razlastitve M=1:500

List 9 Prikaz območij razredov poplaven
nevarnosti M=1:500

(4) Priloge:

– Izvleček iz hierarhično višjega prostorskega akta,

– Prikaz stanja prostora,

– Strokovne podlage,

– Smernice in mnenja,

– Obrazložitev in utemeljitev prostorskega akta,

– Povzetek za javnost.

4. člen

(meja ureditvenega območja)

(1) Območje OPPN obsega površine znotraj ureditvenega območja naselja Lucija ter se nahaja med cestami Obala na severovzhodu, Cesto solinarjev na severozahodu in cesto Lucija na jugu in vzhodu.

(2) Območje velikosti pribl. 4,7 ha obsega naslednje parcele oziroma dele parcel (vse k.o. Portorož): 5528/1, 5528/2, 5528/6, 5528/7, 5528/10, 5528/11, 5528/12, 5528/14, 5528/16, 5528/17, 5528/19, 5530/1, 5531, 5532/1, 5532/2, 5533/14, 5787/2 in 7692/1.

(3) Grafično je meja prikazana v grafičnem delu OPPN, Prikaz meje območja na obstoječem parcelnem stanju, list št. 2.

5. člen

(enote urejanja)

(1) Območje OPPN je razdeljeno na tri enote urejanja (v nadaljevanju Eu). Meje posamezne Eu so prikazane v grafičnem delu OPPN.

(2) Enote urejanja so:

– Eu-1: območje parkovne ureditve,

– Eu-2: območje zdravstvenega doma,

– Eu-3: območje tržnice.

(3) V odloku so določila, ki veljajo za celotno območje OPPN, in posebna določila, ki veljajo za posamezno Eu.

II. PROSTORSKI IZVEDBENI POGOJI

1. Prostorski izvedbeni pogoji glede namembnosti in vrste posegov v prostor

6. člen

(vrste objektov glede na namen)

(1) Vrste objektov glede na namen morajo biti v skladu z namensko rabo prostora, kakor to določajo spremembe in dopolnitve prostorskih sestavin dolgoročnega in srednjeročnega plana Občine Piran (Uradne objave Primorskih novic, št. 26/98, 22/99, 31/99, 37/99, 46/00, 17/02, 24/02, 36/02, 7/03, 37/03, 26/04, 36/04, 1/06, 5/06 in 20/10) Uredba (Uradni list RS, št. 73/06, 66/07, 76/08).

(2) Na celotnem območju OPPN so dopustne naslednje vrste objektov skladno z drugimi določili tega odloka in če ni za posamezno območje določeno drugače: gradbeno inženirski objekti; objekti prometne infrastrukture, cevovodi, komunikacijska omrežja in elektroenergetski vodi, drugi inženirski objekti, kot npr ograje, oporni zid, škarpa, urbana oprema; nezahtevni in enostavni objekti.

(3) Na območju Eu-1 je dovoljena gradnja stavb iz skupin:

– 12610 Stavbe za kulturo in razvedrilo – iz te skupine: dvorane za družabne prireditve, paviljoni in stavbe za rastline v botaničnih vrtovih in glasbeni paviljoni,

– 12650 Stavbe za šport – pomožne stavbe na športnih igriščih (sanitarije, slačilnice, prostori za športne rekvizite ipd.),

– 24122 Drugi gradbenoinženirski objekti za šport, rekreacijo in prosti čas, od tega: otroška in druga javna igrišča, javni vrtovi, parki, trgi, ki niso sestavni deli javne ceste, zelenice, in druge urejene zelene površine in botanični vrtovi.

(4) Na območju Eu-2 je dovoljena gradnja stavb iz skupin:

– 12640 stavbe za zdravstveno oskrbo,

– 12301 trgovske stavbe – lekarne,

– 12201 stavbe javne uprave – pisarne lokalnih skupnosti.

(5) Na območju Eu-3 je dovoljena gradnja stavb iz skupin:

– 12112 Gostilne, restavracije in točilnice,

– 12202 Stavbe bank, pošt, zavarovalnic,

– 12301 Trgovske stavbe, vse, razen nakupovalni centri, trgovski centri in veleblagovnice,

– 12304 Stavbe za storitvene dejavnosti, vse, razen avtopralnic,

– 12740 Druge stavbe, ki niso uvrščene drugje, javne sanitarije,

– 24122 Drugi gradbenoinženirski objekti za šport, rekreacijo in prosti čas – otroška in druga javna igrišča, javni vrtovi, parki, trgi, ki niso sestavni deli javne ceste, zelenice, in druge urejene zelene površine.

7. člen

(vrste gradenj)

(1) Na celotnem območju OPPN so dopustne naslednje vrste gradenj in drugih posegov prostor:

– gradnja zahtevnih in manj zahtevnih objektov,

– gradnja nezahtevnih in enostavnih objektov,

– vzdrževanje objektov (redna, investicijska in v javno korist),

– gradnja gospodarske javne infrastrukture ter drugih omrežij in objektov v splošni rabi,

– dozidave, nadzidave,

– rekonstrukcije,

– odstranitve objektov,

– sprememba namembnosti objektov skladno z drugimi določili,

– ureditev odprtih zunanjih površin.

(2) Izrazi, uporabljeni v tem členu, imajo enak pomen, kot ga na dan uveljavitve tega odloka določajo predpisi s področja graditve objektov in prostorskega načrtovanja.

8. člen

(vrste dejavnosti)

Na območju urejanja so dopustne vse dejavnosti, ki so v skladu z namensko rabo površin, ki je določena v prostorskih sestavinah planskih dokumentov občine in niso v nasprotju z obstoječimi urbanimi funkcijami ter skladne z vrsto objektov glede na namen, določenimi v 6. členu tega odloka.

9. člen

(opis posegov v prostor)

(1) Na območju Eu-1 so predvideni sledeči posegi:

- komunalno urejanje območja,
- ureditev kolesarskih stez in pešpoti,
- parkovne ureditve mestnega parka: na območju parka

je predviden razvoj izobraževalnih vsebin (gibalnih, športnih, varstvo v prometu, botanična pot, varna vožnja in podobno), kulturnih vsebin (zunanje prizorišče z odrom, maketa železnice, zunanja knjižnica), športno-rekreacijskih vsebin (otroška igrišča, skate park, igrišča za ulično košarko, druga športna igrišča, kolesarske poti, tekaška pot, hramba športnih rekvizitov bo mogoča bodisi pri odru bodisi v prostorih pokrite tržnice), zdravstvenih vsebin (preventiva, zunanji programi zdravstvenega doma, sprehodi) ter socialno-gerontoloških vsebin (vključevanje starejših v družbeni utrip naselja Lucija),

– gradnja stavbe za javne prireditve z odrom in ureditev zunanjega prostora za prireditve, s prostorom za postavitev muzejske lokomotive Paranzane,

- gradnja dveh košarkarskih igrišč,
- ureditev tekaške proge.

(2) Na območju Eu-2 so predvideni sledeči posegi:

– širitev oziroma gradnja stavbe zdravstvenega doma,

– ureditev mirujočega prometa zdravstvenega doma,

– ureditev zunanjih površin zdravstvenega doma, ki zajemajo ureditev platoja za rehabilitacijo in za javne prireditve za ozaveščanje prebivalcev o zdravem načinu življenja, ureditev zelenih površin.

(3) Na območju Eu-3 so predvideni sledeči posegi:

- gradnja stavbe tržnice s platojem in nadstreškom,
- ureditev novih parkirišč za dostavo tržnice,
- ureditev zunanjih površin tržnice,
- ureditev zelenih površin.

2. Prostorskoizvedbeni pogoji glede lege objektov

2.1. Celotno območje OPPN

10. člen

(1) Nove stavbe in dozidave stavb morajo biti odmaknjene od parcelne meje sosednjega zemljišča ali meje gradbene parcele najmanj 3,0 m. Manjši odmik od parcelne meje je možen s pisnim soglasjem lastnika, oziroma v primeru solastništva s pisnimi soglasji vseh solastnikov sosednjega zemljišča, od katerega bo odmik manjši od 3,0 m in če je zagotovljena požarna varnost.

(2) Odmiki za gradbenoinženirske objekte, razen kompleksni industrijski objekti iz skupine CC-SI s številko 230, za katere veljajo določila za odmike kot za stavbe:

– Za objekte, višje od 1,5 m (višina, merjena na vertikali od najnižje točke ob terenu do najvišje točke objekta; razen za ograje in podporne zidove) je minimalni odmik od sosednjih parcel 3,0 m. Za manjši odmik od sosednjih parcel si mora investitor pridobiti soglasje lastnikov sosednjih parcel do katerih je odmik manjši od 3,0 m.

– Za druge objekte je možna gradnja največ do meje zemljiške parcele, na kateri se gradi, vendar tako, da se z gradnjo ne posega na sosednja zemljišča. S pisnim soglasjem lastnika, oziroma v primeru solastništva s pisnimi soglasji vseh solastnikov sosednjega zemljišča, pa tudi na parcelni meji.

(3) Podporni zidovi in ograje, ki so lahko tudi nezahtevni ali enostavni objekti, se lahko gradijo do meje sosednje zemljiške parcele.

(4) Za gradnjo objektov prometne in komunalne infrastrukture lokalnega značaja se pri odmikih upošteva zakonske in podzakonske predpise, ki urejajo to področje.

(5) Kadar pristojni upravni organ za gradbene zadeve povabi stranke, da se seznani z nameravano gradnjo in da se o njej izrečejo na obravnavi, kakor to predpisuje prvi odstavek, 63. člena ZGO-1, se šteje, da je pisno soglasje po tem členu dano, če se stranka, ki je obenem tudi lastnik ali solastnik sosednjega zemljišča, ne udeleži ustne obravnave in svojega izostanka ne opraviči.

2.2. Eu-1 območje parkovne ureditve

11. člen

(1) Lege novih stavb in drugih objektov so prikazane v grafičnem delu OPPN. Dovoljeni so premiki lege objektov glede na prikaz v grafičnem delu, vendar vedno le znotraj iste Eu in ob upoštevanju drugih določil tega odloka.

(2) Pri legi stavbe 02 so dovoljeni manjši premiki le zaradi celovite zunanje ureditve, in ne več kot 5,0 m od lege, določene v grafičnem delu OPPN.

2.3. Eu-2 območje zdravstvenega doma

12. člen

(1) Lega stavbe zdravstvenega doma v Eu-2 je določena z gradbeno mejo. Gradbena meja je črta, ki je novozgrajeni oziroma načrtovani objekti ne smejo presegati, lahko pa se je dotikajo ali pa so od nje odmaknjeni v notranjost zemljišča in je določena v grafičnem delu OPPN.

(2) Lege drugih objektov so prikazane v grafičnem delu OPPN. Dovoljeni so premiki lege objektov glede na prikaz v grafičnem delu, vendar vedno le znotraj iste Eu in ob upoštevanju drugih določil tega odloka.

2.4. Eu-3 območje tržnice

13. člen

(1) Lege novih stavb in drugih objektov so prikazane v grafičnem delu OPPN. Dovoljeni so premiki lege objektov glede na prikaz v grafičnem delu, vendar vedno le znotraj iste Eu in ob upoštevanju drugih določil tega odloka ter zunanje ureditve.

(2) Obstoječe stavbe v Eu-3 se lahko rekonstruirajo brez povečave gabaritov. Ne glede na določbo 10. člena tega odloka so v primeru rekonstrukcije ali odstranitve obstoječe legalno zgrajene stavbe in gradnje nove stavbe v enakih tlorskih in višinskih gabaritih in pri enaki legi stavbe lahko odmiki tudi manjši in brez soglasja lastnikov mejnih zemljišč.

3. Prostorskoizvedbeni pogoji glede velikosti objektov

3.1. Celotno območje OPPN

14. člen

(velikosti gradbenoinženirskih objektov)

(1) Če s tem odlokom ni določeno drugače, je velikost gradbenoinženirskih objektov odvisna od vrste in namembnosti objekta in mora biti utemeljena na standardih ali pravilih stroke.

(2) Višina podpornih zidov ali škarp mora slediti naravni konfiguraciji terena in ne sme segati nad teren. Maksimalna višina podpornih zidov je 1,50 m.

(3) Dovoljena je kombinacija zidov oziroma škarp s kovinsko ograjo, skupne maksimalne višine 3,00 m, pri čemer je zidani del maksimalne višine 1,0 m.

(4) Višina ograje je lahko največ 2,0 m. Ograje ne smejo biti polne ali zidane.

(5) Višina parapetnih zidov je maksimalno 0,5 m, v sklopu ureditve ekoloških otokov in nadstreškov ali pergol pa so lahko visoki maksimalno 1,0 m.

3.2. Eu-1 območje parkovne ureditve**15. člen**

(velikost stavb)

(1) Maksimalni tlorisni gabarit stavbe 02 – stavba za javne prireditve, znaša 15,50 m x 15,00 m. Tloris je lahko razgiban znotraj maksimalnih gabaritov. Višinski gabarit stavbe ne sme presegati 4,0 m, merjeno od najnižje kote terena ob stavbi do spodnje kote venca stavbe oziroma spodnjega roba zadnje plošče v primeru ravne strehe.

(2) Znotraj Eu-1 je možna gradnja manjših nadstreškov, pergol in podobno, maksimalni tlorisni gabariti teh objektov znaša 5,0 m x 10,0 m višina pa ne sme presegati 3,5 m od najnižje kote terena ob objektu do najvišje točke objekta.

3.3. Eu-2 območje zdravstvenega doma**16. člen**

(velikost stavb)

(1) Maksimalna tlorisna velikost stavbe zdravstvenega doma je omejena z gradbenimi mejami.

(2) Višinski gabarit stavbe zdravstvenega doma ne sme presegati 7,5 m, merjeno od najnižje kote terena ob stavbi do spodnje kote venca stavbe oziroma spodnjega roba zadnje plošče v primeru ravne strehe. Etažnost je lahko maksimalna P+1.

(3) Možna je gradnja dodatnih popolnoma vkopanih kletnih etaž.

(4) Znotraj Eu-2 je možna gradnja manjših nadstreškov in pergol v okviru ureditve zunanjega prostora in programa zdravstvenega doma. Maksimalni tlorisni gabariti teh objektov znaša 5,0 m x 15,0 m višina pa ne sme presegati 3,5 m od najnižje kote terena ob objektu do najvišje točke objekta.

3.4. Eu-3 območje tržnice**17. člen**

(velikost stavb)

(1) Maksimalni tlorisni gabarit stavbe 01 – stavba tržnice, znaša 42,50 m x 10,00 m. Tloris je lahko razgiban znotraj maksimalnih gabaritov. Višinski gabarit stavbe ne sme presegati 5,0 m, merjeno od najnižje kote terena ob stavbi do spodnje kote venca stavbe oziroma spodnjega roba zadnje plošče v primeru ravne strehe.

(2) Znotraj Eu-3 je možna gradnja nadstreškov in pergol v okviru ureditve tržnega prostora. Maksimalna višina teh objektov ne sme presegati 3,5 m od najnižje kote terena ob objektu do najvišje točke objekta.

(3) Velikost obstoječih stavb na območju Eu-3 se ne sme spreminjati.

4. Prostorski izvedbeni pogoji glede oblikovanja objektov**18. člen**

(oblikovanje stavb)

(1) Oblikovanje stavb naj sledi sodobnim smernicam oblikovanja ter funkciji posamezne stavbe.

(2) Strehe so lahko ravne ali v naklonu. V primeru strehe v naklonu mora biti le-ta dvo- ali večkapnica naklona od 18 do 21 stopinj, krita s korci. Ravne strehe so lahko zazelenjene, na strehah so lahko postavljeni elementi fotovoltaike ali drugi elementi za alternativno ogrevanje, hlajenje, pripravo tople vode ali proizvodnjo električne energije.

19. člen

(oblikovanje gradbenoinženirskih objektov)

(1) Če s tem odlokom ni prepisano drugače, je oblikovanje gradbenoinženirskih objektov odvisno od vrste in namembnosti objekta in mora biti utemeljeno na standardih ali pravilih stroke.

(2) Podporni zid ali škarpa je lahko zidana iz masivnega kamna ali v armiranobetonski konstrukciji. Če je načrtovana izvedba podpornega zidu ali škarpe v armiranobetonski konstrukciji, mora biti obložena z naravnim kamnom lokalnega izvora ali ozelenjena.

(3) Parapetni zidovi morajo biti oblikovani enako kot podporni zidovi.

20. člen

(ureditev in oblikovanje javnih in zelenih površin)

(1) Večji del območja OPPN predstavlja ureditev javnih zelenih in drugih površin. Namembnost in oblikovanje zunanjih površin je določena za posamezne Eu.

(2) Lega, velikost in oblika posamezne ureditve odprtih zunanjih površin je prikazana v grafičnem delu OPPN, možna so manjša odstopanja glede lege in oblike posamezne ureditve.

(3) Pri načrtovanju in izvedbi zunanje ureditve je potrebno upoštevati krajinsko ureditev, ki je del tega prostorskega akta in je sestavni del grafičnega dela OPPN, list številka 05 Krajinska ureditev.

(4) Na območju Eu-1 so predvidene sledeče ureditve zunanjih površin, ki so prikazane v grafičnem delu OPPN:

– mestni park s sledečimi ureditvami:

– tekaške proge v dolžini 500 m in širine 3,2 m,

– ureditev pešpoti s posaditvijo značilnih mediteranskih rastlin vzdolž poti,

– ureditev krožne in povezovalne kolesarske steze,

– košarkarski igrišči,

– ureditev ali postavitve drugih športno rekreativnih objektov in naprav,

– postavitve urbane opreme in kamnitih skulptur,

– ureditev prireditvenega prostora v sklopu stavbe 02 – stavba za javne prireditve ter ureditev dostopne in intervencijske poti do prireditvenega prostora,

– ureditev zelenih površin z zasaditvijo značilnih mediteranskih vrst,

– urejanje obstoječega otroškega igrišča in skejt parka z možno širitvijo, širitev je lahko znotraj Eu ali tudi na območja drugih Eu, ureditev sanitarij v sklopu stavbe 01 na območju Eu-3,

– ureditev kolesarskih stez in pešpoti ter pločnikov,

– ureditev novih parkirnih površin.

(5) Na območju Eu-2 so predvidene sledeče ureditve zunanjih površin, ki so prikazane v grafičnem delu OPPN:

– parkovna ureditev okoli zdravstvenega doma ter ureditev parkirišč,

– ureditev zunanjega dela zdravstvenega doma za potrebe rehabilitacije in drugih programov zdravstvenega doma, ki zahtevajo odprti javni prostor (kot na primer prireditve za ozaveščanje zdravega in aktivnega življenja, dnevi zdravlja ...),

– postavitve urbane opreme in kamnitih skulptur,

– ureditev pešpoti in dostopov.

(6) Na območju Eu-3 so predvidene sledeče ureditve zunanjih površin, ki so prikazane v grafičnem delu OPPN:

– ureditev tlakovanega tržnega prostora pred stavbo 01 – stavba tržnice,

– ureditev zelenih površin z zasaditvijo značilnih mediteranskih vrst,

– ureditev pešpoti,

– postavitve urbane opreme in kamnitih skulptur,

– ureditev parkirišč za dostavo tržnice,

– zelenice ob obstoječi stavbi v Eu-3, na severovzhodni strani, se ne smejo dodatno tlakovati.

(7) Za vse posege v javne površine si mora investitor pridobiti soglasje pristojnega organa Občine Piran.

(8) Oblikovanje zelenih površin mora upoštevati celovitost območja, celotno območje OPPN mora biti oblikovano skladno in enotno.

(9) Parkirišča na območju Eu-2 morajo biti zazelenjena z drevesi ali drevoredi.

(10) V primeru zasaditve drevoredov naj posamezni drevoredi obsegajo po eno drevesno vrsto.

(11) Za preprečevanje obolenosti dreves je potrebno saditi sklope različnih drevesnih vrst.

(12) Za zasajevanje naj se prednostno uporabljajo lokalno značilne mediteranske in submediteranske drevesne ali grmovne vrste.

21. člen

(urbana oprema)

(1) Javne površine in druge površine so lahko opremljene z elementi urbane opreme, ki naj bo funkcionalna in oblikovana tako, da v prostoru deluje diskretno in neopazno in da ne uničuje javnih površin. Oblikovanje urbane opreme mora upoštevati celovitost območja, celotno območje OPPN mora biti oblikovano skladno in enotno.

(2) Kjer zasebna površina meji na javno površino, velja uporaba enakih pravil opremljanja oziroma oblikovanja zasebnih površin. Predlagano oblikovanje se priporoča za opremljanje vseh zasebnih površin.

(3) Urbana oprema Občine Piran predstavlja vizualno identiteto občine. Predstavlja Občino Piran kot integralni del Mediterana. Urbana oprema je diskretna, podrejena je mediteranskemu ambientu in njena osnovna naloga je njena funkcija. Uporabnik mora imeti občutek, da je oprema v prostoru postavljena že od nekdaj. Prevladuje sveže in diskretno, a ne historično oblikovana oprema.

(4) Elementi urbane opreme praviloma ne smejo biti nosilci nikakršnih reklamnih oziroma dodatnih informacij.

22. člen

(umestitev objektov za oglaševanje)

(1) Objekte ali sisteme za oglaševanje je dovoljeno postavljati samo na pritlične dele fasade objektov do najvišje višine 3,5 metra, merjeno od kote teren, pri čemer je dovoljeno, da objekt oziroma sistem za oglaševanje prekrije največ 15 odstotkov površine fasadne stranice, na katero je objekt oziroma sistem za oglaševanje nameščen. Pri izračunu faktorja pokritosti fasadne stranice se upošteva samo dovoljena površina do najvišje višine.

(2) Posamezen objekt za oglaševanje, ki ga je dovoljeno postavljati na pritlične dele fasade objektov oziroma do najvišje višine 3,5 metra, merjeno od kote terena, ne sme biti višji od 1 m in ne večji od 3 m².

(3) Postavljanje objektov za oglaševanje na zelenih površinah, parkih in zelenicah je prepovedano.

(4) Ne glede na določbe tega člena je dovoljena postavitev objektov za oglaševanje, ki so predvideni v Odloku o javnem oglaševanju v Občini Piran, in sicer na mestih, kjer je postavitev predvidena z Odloku o javnem oglaševanju v Občini Piran.

5. Pogoji za krajinsko oblikovanje

23. člen

(1) Krajinsko oblikovanje mora slediti namembnosti zunanjih površin, določenih s tem odlokom in v grafičnem delu OPPN, zlasti list številka 05 Krajinska ureditev.

(2) Pri ureditvi obravnavanega območja je potrebno upoštevati naslednje usmeritve in načela ureditve:

- smiselna in s programom skladna zunanja ureditev in zasaditev,
- ureditev in zasaditev morata biti zasnovani tako, da se ohranja kontinuiteta razvoja in identitete območja kot celote,
- poudarjanje osnovnih smeri, vedut in pogledov v prostoru,
- podpora prometne varnosti (razmejevanje motornega prometa, kolesarjev in pešcev, nakazovanje sprememb),
- ustvarjanje prijetnih ambientov za zadrževanje v zunanjem prostoru,

– izboljšanje mikroklimatskih razmer (senca, hlad, varstvo pred hrupom),

– zaščita nepozidanih in netlakovanih (nepohodnih) površin,

– ustvarjanje smiselnih prehodov med posameznimi enotami,

– podporni zidovi in zidane ograje morajo biti v svojem vidnem delu grajene ali obložene z naravnim lokalnim kamnom,

– če je tehnično možno, se morajo vkopi in izkopi pri gradnji prilagajati obstoječi naravni konfiguraciji terena z nakloni in višinami, oziroma biti čim manj izstopajoči s primernimi zazenitvami.

(3) Za vse zelenice na območju OPPN je potrebno predvideti namakalne sisteme ter podzemne rezervoarje za zbiranje meteorne vode za potrebe namakanja.

6. Prostorskoizvedbeni pogoji glede parcelacije

24. člen

(gradbena parcela)

(1) Gradbena parcela je zemljišče, sestavljeno iz ene ali več zemljiških parcel ali njihovih delov, na katerem stoji oziroma na katerem je predviden objekt (stavba ali gradbeni inženirski objekt) in na katerem so urejene površine, ki služijo ali bodo služile takšni stavbi ali gradbenoinženirskemu objektu.

(2) Minimalne velikosti in oblike gradbenih parcel so določeni v grafičnem delu OPPN, list številka 06 Prikaz gradbenih parcel. Gradbene parcele so lahko večje ter drugačne oblike od prikaza v grafičnem delu OPPN, ne smejo pa biti manjše.

7. Prostorski izvedbeni pogoji za priključevanje objektov in gradnjo gospodarske javne infrastrukture in grajenega javno dobrega

25. člen

(merila in pogoji za urejanje prometne infrastrukture)

(1) Načrtovanje, gradnja in vzdrževanje obstoječe prometne infrastrukture mora biti skladna z zakonskimi določili in veljavnimi predpisi.

(2) V primeru predvidenih posegov na državnih in občinskih cestah ter na drugih javnih površinah je potrebno pridobiti projektne pogoje in soglasje od pristojnega upravljavca.

(3) Pri ureditvi dostopa oziroma prometne priključitve na javno cesto je potrebno upoštevati, da mora profil ceste omogočiti izvajanje dvo- ali enosmernega prometa, pri čemer se upoštevajo minimalne izhodiščne usmeritve. Dovoz do stavb mora biti urejen z dostopno potjo, širine minimalno 3,0 m.

26. člen

(kolesarske steze)

(1) Na območju OPPN je predvidena gradnja kolesarske steze ob vzhodni strani ob Cesti solinarjev. Minimalna širina kolesarske steze je 2,0 m.

(2) Na območju Eu-1 je predvidena dvosmerna kolesarska steza, ki povezuje glavno kolesarsko stezo Portorož–Lucija z avtobusno postajo. Minimalna širina znaša 2,5 m. Na območju parka je predvidena krožna kolesarska steza minimalne širine 2,5 m.

(3) Načrtovanje in gradnja kolesarskih stez mora biti skladna z zakonskimi določili in veljavnimi predpisi.

(4) Kolesarska steza se navezuje na kolesarsko pot Parenzana.

27. člen

(merila in pogoji za urejanje mirujočega prometa)

(1) Na območju OPPN je predvidena gradnja novih parkirnih mest:

- na območju Eu-1 je možna gradnja novih javnih parkirnih mest,

– na območju Eu-2 je predvidenih več novih parkirišč oziroma razširitev obstoječih parkirišč. V grafičnem delu OPPN so označeni z oznakami P2 do P4,

– na območju Eu-3 je predvideno novo parkirišče pri stavbi 01 – stavba tržnice, ki je namenjeno izključno dostavi.

(2) Načrtovanje in gradnja parkirnih mest in parkirišč mora biti skladna z zakonskimi določili in veljavnimi predpisi.

28. člen

(splošna merila in pogoji za urejanje komunalne, energetske in telekomunikacijske infrastrukture)

(1) Objekti morajo biti priključeni na obstoječo ali predvideno komunalno in energetske infrastrukturo. Dopustna je uporaba vseh obnovljivih virov energije v skladu s predpisi, ki urejajo to področje. Energetska oskrba (ogrevanje, gretje sanitarne vode) se mora prednostno zagotavljati z obnovljivimi viri energije, raba fosilnih goriv ni dopustna, oziroma je dopustna samo v primeru, da raba obnovljivih virov energije tehnično ni mogoča. Energetska oskrba mora biti usklajena z usmeritvami, opredeljenimi v lokalnem energetskem konceptu občine.

(2) Pri vseh gradnjah je potrebno upoštevati predpisane odmike načrtovanih objektov od obstoječih in predvidenih cevovodov, komunikacijskih omrežij in elektroenergetskih vodov, skladno s tehničnimi predpisi ter predvideti prestativte ali spremembe obstoječe infrastrukture zaradi novih objektov. V sklopu gradnje nove komunalne infrastrukture je potrebno predvideti rekonstrukcijo obstoječe, ki ne ustreza zaradi dotrajanosti, premajhne zmogljivosti, slabe tehnične izvedbe, posledic poškodb ali urbanističnih zahtev.

(3) Način oskrbe prebivalstva z zdravstveno ustrezno pitno vodo in varno vodooskrbo, odvajanje odpadnih voda ter ravnanje z odpadki (zbiranje, odstranjevanje) morajo biti zagotovljeni na način, ki ne ogroža zdravja in ne obremenjuje okolja.

(4) Posege v varovalnih pasovih obstoječih in predvidene infrastrukture je možno izvajati le v soglasju z upravljavcem.

(5) Trase komunalnih, energetskih in telekomunikacijskih vodov, objektov in naprav morajo biti medsebojno usklajene z upoštevanjem zadostnih medsebojnih odmikov in odmikov od drugih naprav ali grajenih struktur.

(6) Gradnja komunalnih in energetskih naprav mora potekati usklajeno.

(7) Dopustne so delne in začasne ureditve, ki morajo biti v skladu s programi upravljavcev komunalnih vodov in morajo biti izvedene tako, da jih bo možno vključiti v končno fazo ureditve posameznega komunalnega voda po izdelanih idejnih rešitvah za to območje.

(8) Obstoječe komunalne, energetske in telekomunikacijske vode, ki se nahajajo na območju, je dopustno zaščititi, predstavljati, obnavljati, dograjevati in jim povečevati zmogljivost v skladu s prostorskimi in okoljskimi možnostmi ter ob upoštevanju veljavnih predpisov in pod pogojem, da so posegi v soglasju z njihovimi upravljavci.

(9) Pristojna podjetja za upravljanje s komunalnim omrežjem predpišejo pogoje izgradnje komunalnega priključka za priključitev objektov na posamezne komunalne infrastrukture.

(10) Za posege v rezervate komunalne infrastrukture je potrebno pridobiti soglasje upravljavca.

(11) Praviloma morajo vsi sekundarni in primarni vodi potekati po javnih (prometnih in intervencijskih) površinah oziroma površinah v javni rabi tako, da je omogočeno vzdrževanje infrastrukturnih objektov in naprav.

(12) V primeru, ko potek v javnih površinah ni možen, mora lastnik prizadetega zemljišča omogočiti izvedbo in vzdrževanje javnih komunalnih vodov na njegovem zemljišču, upravljevec posameznega komunalnega voda pa mora zato od lastnika pridobiti služnost.

(13) Če je komunalna oprema zgrajena na zemljišču, ki ni javno dobro ali ni v lasti občine, je občina dolžna prevzeti novo komunalno opremo, ki je zgrajena skladno z veljavnimi akti, ki to komunalno opremo določajo (OPPN in Program opremlja-

nja), je zanjo sklenjena pogodba o opremljanju, je zanjo izdano uporabno dovoljenje, ter urejene pravice uporabe in vzdrževanja v korist občine, javnega podjetja ali upravljavca, ki upravlja s posamezno komunalno infrastrukturo v Občini Piran.

(14) V primeru, da bo izvajalec del pri izvajanju del opazil neznano komunalno, energetske ali telekomunikacijske infrastrukturo, mora takoj ustaviti dela ter o tem obvestiti upravljavce posameznih infrastrukturnih vodov.

(15) Poleg s tem odlokom določenih ureditev komunalne opreme je dovoljena tudi gradnja drugih podzemnih linijskih vodov lokalne gospodarske javne infrastrukture in priključkov nanjo, kolikor jih je treba zgraditi zaradi potreb predmetnega območja ali sistemskih potreb infrastrukture na širšem območju pod pogojem, da dodatne ureditve ne onemogočajo izvedbe ureditev po tem odloku. Gradnja nadzemnih komunalnih vodov, objektov in naprav ni dovoljena. Gradnja pomožnih energetskih, telekomunikacijskih in komunalnih objektov je dovoljena le, če je možno te objekte izvesti v kletnih etažah na območju.

(16) Prednostni vrstni red oskrbe s toploto glede na vir energije:

– sistemi daljinskega ogrevanja, ki izkoriščajo obnovljive vire energije v soprodukciji toplote in električne energije, obnovljive vire energije v ločeni proizvodnji, zemeljski plin v SPTE z visokim izkoristkom ali odpadno toploto,

– individualna oskrba s toploto iz obnovljivih virov energije,

– individualna oskrba z zemeljskim plinom,

– drugi viri.

(17) Merila in pogoji za komunalno infrastrukturo so določeni za:

– vodovodno omrežje,

– kanalizacijsko omrežje,

– elektroenergetsko omrežje,

– telekomunikacijsko omrežje,

– omrežje kableske TV.

29. člen

(vodovodno omrežje)

(1) Vse stavbe morajo biti priključene na obstoječe oziroma predvideno vodovodno omrežje.

(2) Pri načrtovanju gradnje na obravnavanem območju je potrebno upoštevati obstoječe vodovodne objekte ter predvidene rekonstrukcije in vzdrževanje vodovodnih objektov zaradi dotrajanosti ali povečanja zmogljivosti.

(3) Hortikulturene ureditve ne smejo v nobenem primeru škodljivo vplivati na obstoječe in predvidene vodovodne naprave. Znotraj varovanega koridorja jih ni dovoljeno zasaditi.

(4) S predvidenimi posegi se ne smejo poslabšati pogoji glede varnosti obratovanja, rednega vzdrževanja, zdravstvene neoporečnosti pitne vode ter življenjske dobe vodovodnih objektov.

(5) Zaradi izvedbe predvidenih posegov se ne smejo poslabšati razmere vodne oskrbe in požarne varnosti za že obstoječe uporabnike.

(6) Križanje vodovoda s komunalnimi priključki ter odmiki od drugih objektov morajo biti izvedene po zahtevah tehničnih predpisov in normativov ter skladno z določili Tehničnega pravilnika Rižanskega vodovoda Koper.

(7) Območje OPPN se z vodo oskrbuje preko vodohrana RZ Seča 115 m³ na koti 30,08 m n.m.

(8) Dimenzioniranje novih priključnih vodov se določi na podlagi predvidenih zahtev vodooskrbe in notranje požarne varnosti predvidenih objektov.

(9) Sistem internega vodovodnega omrežja mora biti izveden tako, da niso možni povratni vplivi vode v javni vodovodni sistem.

(10) Lokacija odjemnega mesta (lokacija vodomera) mora biti v zunanjem tipskem vodomernem jašku Rižanskega vodovoda Koper, za vsak objekt posebej, ki mora biti lociran tako, da ne moti normalne rabe zemljišč ter da je zagotovljeno nemoteno odčitavanje porabe vode in vzdrževanje vodomera.

(11) Tip jaška, dimenzije in tip vodomerov ter sama montaža je predpisana s Tehničnim pravilnikom Rižanskega voda Koper (Uradni list RS, št. 16/13 z dne 22. februarja 2013).

(12) Tehnične pogoje, ki morajo biti izpolnjeni, da bo možna priključitev objekta na javno vodovodno omrežje, bo Rižanski vodovod potrdil pri izdaji ustreznega soglasja.

30. člen

(kanalizacijsko omrežje)

(1) Vse stavbe morajo imeti urejeno odvajanje in čiščenje odpadne vode skladno z veljavnimi predpisi. Upoštevati je ločen sistem odvajanja odpadnih in padavinskih voda.

(2) Pri načrtovanju gradnje na obravnavanem območju je potrebno upoštevati obstoječe objekte, predvidene rekonstrukcije in vzdrževanje kanalizacijskega sistema zaradi dotrajanosti ali povečanja zmogljivosti. V primeru urejanja ali širjenja obstoječe zazidave, rekonstrukcije cest in infrastrukture je potrebno kanalizacijo, ki je izvedena v mešanem sistemu, rekonstruirati v ločenem sistemu.

(3) Priključitev stavb in gradbenih inženirskih objektov na javno kanalizacijo je možna skladno s pogoji upravljavca. Podrobnejši pogoji bodo opredeljeni s strani upravljavca ob pridobivanju dovoljenj za gradnjo.

(4) Padavinske vode parkirnih površin je speljati preko peskolovov in ustrezno dimenzioniranih lovilcev maščob.

(5) Končna dispozicija fekalnih voda je centralna čistilna naprava Piran. Dispozicija odpadne meteorne vode je po ustreznem kondicioniranju v obalno morje.

(6) Predvideni potek in priključek je prikazan v grafičnem delu osnutka OPPN.

31. člen

(elektroenergetsko omrežje in javna razsvetljava)

(1) Vse stavbe morajo biti priključene na elektroenergetsko omrežje.

(2) V sklopu novega omrežja predvideti rekonstrukcijo obstoječega EE omrežja, ki ne ustreza zaradi dotrajanosti, zmogljivosti, tehnične izvedbe ali urbanističnih zahtev.

(3) Za napajanje predvidenih objektov je potrebno zgraditi novi del kabske kanalizacije iz RTP Lucija, delno v obstoječi kabski kanalizaciji in delno v novopredvideni tako, da se novi napajalno kablovod vključi v obstoječe 20 Kv kabsko omrežje Portorož Lucija. Obstoječa kanalizacija, ki se bo koristila za napajanje območja OPPN, je od RTP Lucija po Liminjanski cesti do TP Lucija 2, nato po kabski kanalizaciji do jaška v križišču med cesto Obala in Podvozno cesto. Novopredvidena kabska kanalizacija bo zgrajena od kabskega jaška (križišče Podvozno s cesto Obala) ob južnem pločniku ceste Obala do krožišča pri odcepu za marino, nadaljevanje po omenjenem odcepu po severnem robu pločnika. Novozgrajena kabska kanalizacija bo potekala tudi od križišča Liminjske in ceste Obala do novopredvidenega objekta tržnice, kjer je predvidena nova TP za napajanje obravnavanega območja.

(4) Predvidena je nova transformatorska postaja za napajanje obravnavanega območja, ki se nahaja v ali ob predvideni stavbi tržnice. Novo TP postaja mora biti kabsko montažna za predvideno moč, ki bo določena v fazi PGD ali PZI. Kabska TP postaja mora biti zgrajena za napetost 20/0,4 kV in ustrezno nazivno moč, z urejenim dostopom za tovornjak z dvigalom skupne teže 20 t. Če bo TP zgrajena v zgradbi za druge namene, mora biti locirana v pritličju, po možnosti na vogalu stavbe in mora biti neposredno dostopna od zunaj.

(5) Pred pričetkom gradnje je potrebno zakoličiti vso podzemno distribucijsko elektroenergetsko infrastrukturo, ki se nahaja na obravnavanem področju oziroma na trasi za predvideno napajanje obravnavanega področja.

(6) Pri izvajanju zemeljskih del v neposredni bližini elektroenergetskih naprav je potrebno upoštevati varstvena pravila za delo v bližini naprav pod napetostjo. Odmiki od obstoječih

elektroenergetskih naprav morajo biti projektirani v skladu z veljavnimi pravilniki, predpisi, standardi in tipizacijami.

(7) Za predvidene posege v elektrodistribucijsko omrežje mora investitor pridobiti projektne pogoje, na izdelano projektno dokumentacijo pa soglasje Elektro Primorske, DE Koper. Vsi stroški projektiranja, morebitnih prestavitev, zaščite ali odpravljanje poškodb obstoječega elektrodistribucijskega omrežja v času obravnavane gradnje bremenijo investitorja.

(8) Obstoječe elektroenergetske naprave prestaviti oziroma ustrezno zaščititi. Naprave, ki postanejo nefunkcionalne zaradi predvidene gradnje, je potrebno demontirati oziroma opustiti tako, da ne bi prišlo do nepotrebnih zapletov.

(9) Pri načrtovanju in gradnji objektov na območju OPPN bo potrebno upoštevati veljavne tipizacije distribucijskih podjetij, veljavne tehnične predpise in standarde ter pridobiti upravno dokumentacijo.

(10) Pri gradnji objektov v varovalnem pasu elektroenergetskih vodov in naprav je potrebno izpolniti zahteve glede elektromagnetnega sevanja in hrupa (Uradni list RS, št. 70/96) in zahteve Pravilnika o pogojih in omejitvah gradenj, uporabe objektov ter opravljanju dejavnosti na območju varovalnega pasu elektroenergetskih omrežij (Uradni list RS, št. 101/10).

32. člen

(telekomunikacijsko omrežje)

(1) Telekomunikacijsko omrežje so vsa omrežja za prenos signala v analogni ali digitalni obliki, zemeljske žične (kabske) ali zračne brezžične izvedbe.

(2) Možna je nova gradnja, rekonstrukcija in dograditev telekomunikacijskega omrežja za izboljšanje obstoječega nivoja oskrbe in za izvedbo novih priključitev.

(3) Telekomunikacijsko omrežje je lahko izvedeno s podzemnimi kabli, prostovkopanimi ali uvlečenimi v cevi ali brezžično.

(4) Pri vseh gradnjah je potrebno: upoštevati predpisane odmike novih objektov od obstoječega telekomunikacijskega omrežja, skladno s tehničnimi predpisi, predvideti prestavitve ali spremembe obstoječih priključkov zaradi gradnje novih objektov, v sklopu novega omrežja predvideti sanacijo obstoječega omrežja, ki ne ustreza zaradi dotrajanosti, zmogljivosti, tehnične izvedbe ali urbanističnih zahtev.

(5) Gradnje v varovalnih pasovih obstoječega telekomunikacijskega omrežja in v predvidenih rezervatih je možno izvajati le v soglasju z upravljavcem.

(6) Ob rekonstrukciji obstoječega in gradnji novega telefonskega omrežja je potrebno predvideti gradnjo s podzemnimi kabli v kabski kanalizaciji. Kjer je možno, je potrebno telefonske omarice za stare kamnite objekte predvideti izven konstrukcije objekta.

(7) Telefonsko omrežje na obravnavanem območju se ureja s sistemom kabske kanalizacije z dograditvijo in navezavo na obstoječe telefonsko-kabsko-kanalizacijsko omrežje.

33. člen

(omrežje kabske TV)

Za sprejem TV programov preko satelita in distribucijo signala se dopušča zgraditi razdelilno kabsko omrežje in ga povezati na glavno antensko postajo s sprejemnim sistemom.

34. člen

(zbiranje in odvoz komunalnih odpadkov ter čiščenje javnih površin)

(1) Na obravnavanem območju je urejeno zbiranje komunalnih odpadkov in ločeno zbranih frakcij.

(2) Na obravnavanem območju je potrebno za zbiranje odpadkov predvideti zbirna in odjemna mesta za komunalne odpadke, ostanek odpadkov ter ekološke otoke za ločeno zbrane frakcije, ki morajo biti dostopna za specialna vozila upravljavca na območju do 5,0 m od javnih poti.

(3) Odjemna mesta morajo biti urejena tako, da je možno čiščenje prostora, upoštevati je potrebno higienske in estetske zahteve kraja.

(4) Odjemna mesta in ekološki otoki morajo zagotavljati ustrezen skupni volumen za stanovanjske enote ter usklajeni z veljavnimi predpisi v Občini Piran.

(5) Upoštevati je ločen sistem zbiranja in odvoza odpadkov. Odjemna mesta morajo biti dostopna za komunalna vozila (na območju do 5 m od javnih poti).

(6) Odjemna mesta in ekološki otoki za poslovne subjekte morajo biti ustrezno dimenzionirani ter usklajeni z občinskim Programom ravnanja z odpadki.

(7) Obstoječa zbirna mesta odpadkov je možno obnavljati in premeščati, glede na velikost zbirnega mesta pa predvideti tudi ločeno zbiranje po pogojih upravljavca in občinskega odloka o čiščenju javnih površin ter obveznem zbiranju, odvažanju in odlaganju odpadkov.

8. Prostorskoizvedbeni pogoji za varstvo in ohranjanja kulturne dediščine, ohranjanja narave, varstva okolja in naravnih dobrin, varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami ter obrambnih potreb

35. člen

(varstvo pred hrupom)

Pri posegih v prostor je potrebno upoštevati zakonska določila glede varstva pred hrupom.

36. člen

(varstvo zraka)

Pri posegih v prostor je potrebno upoštevati zakonska določila o varstvu zraka.

37. člen

(varstvo podtalnice)

(1) Objekti in zunanje površine morajo biti zasnovani tako, da ni možno nikakršno onesnaževanje podtalnice.

(2) Pred posegi v teren, ki bi prekinjali vodne podtalne žile, je potrebno preučiti vse posledice takega prekinjanja, vključno z zmanjšanjem stabilnosti in nosilnosti tal na ožjem in širšem območju.

(3) Manipulativne površine, parkirišča in transportne poti morajo biti utrjene in kanalizirane. Parkirni prostori in garaže, locirani ob objektih, morajo biti opremljeni z lovilci olj.

38. člen

(varstvo zdravja)

Pri izvajanju in načrtovanju gradnje na obravnavanem območju je potrebno:

- določiti način oskrbe prebivalstva z zdravstveno ustrezno pitno vodo in varno vodooskrbo,
- urediti odvajanje odpadnih vod,
- primerno ravnati z odpadki, urediti zbiranje in odvoz odpadkov,
- pri dejavnosti proizvodnje in prometa živil (npr. trgovina z živi, gostinska dejavnost) zagotoviti protiprašno urejeno okolico živilskih objektov v skladu z veljavno zakonodajo s tega področja.

39. člen

(rešitve in ukrepi za obrambo ter varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, vključno z varstvom pred požarom)

(1) V fazi projektiranja objektov in pridobivanja gradbenega dovoljenja za posamezne objekte je potrebno, skladno z veljavno zakonodajo, upoštevati projektni pospešek tal ter temu primerno predvideti tehnične rešitve gradnje za zagotavljanje potresne varnosti.

(2) Predvidena pozidava mora zagotavljati pogoje za varen umik ljudi in premoženja, zadostne prometne in delovne

površine za intervencijska vozila ter zadostne vire za oskrbo z vodo za gašenje.

(3) Zagotovljeni morajo biti potrebni odmiki med objekti in parcelnimi mejami minimalno 5 m oziroma ustrezna protipožarna ločitev objektov, s čimer bodo zagotovljeni pogoji za omejevanje širjenja ognja ob požaru.

(4) Na dovoznih – intervencijskih poteh je potrebno urediti postavitvena mesta za gasilska vozila. Ureditev dovozov, dostopov in delovnih površin je potrebno urediti v skladu s standardom DIN 14090.

(5) Javno cestno omrežje bo med drugim služilo intervencijskim poteh. Intervencijske poti bodo istočasno namenjene za umik ljudi in premoženja.

(6) Za objekte je potrebno zagotoviti zadostno nosilnost konstrukcij za določen čas v primeru požara.

(7) Izpolnjevanje bistvenih zahtev varnosti pred požarom za požarno manj zahtevne objekte se dokazuje v elaboratu – zasnova požarne varnosti, za požarno zahtevne objekte pa v elaboratu – študija požarne varnosti. Požarno manj zahtevni in zahtevni objekti so določeni v predpisu o zasnovi in študiji požarne varnosti.

40. člen

(varstvo pred poplavami ter pred erozijo)

(1) Okoli objektov je potrebno za odvodnjavanje izvesti drenaže in odtoke površinskih voda. Vso vodo se mora kontrolirano urediti, da ne bi prišlo erozijskih poškodb tal.

(2) Iztoke drenaž je potrebno v projektni dokumentaciji kontrolirano odvesti v urejeno kanalizacijsko omrežje.

(3) Vode iz drenažnih sistemov izpod izkopnih brežin ter izza morebitnih podpornih konstrukcij je potrebno ustrezno speljati v zbirne jaške in od tam v urejen sistem odvodnjavanja meteornih vod.

(4) Večji del območja OPPN se nahaja na območju poplavne nevarnosti (pp – območje preostale poplavne nevarnosti), med Q100 in Q500. Potrebni omilitveni ukrepi so:

- Odprtine vseh podkletenih objektov in vseh stavb znotraj območja Eu-2 se izvedejo iznad kote Q500 na višini +3,00 m n.m. Konstrukcijski deli objektov izpod kote +3,00 m n.m. se izvede v vodotesni izvedbi. Odvajanje vode iz podkletenih delov je urejeno preko vodotesnega sistema črpališča, ki je opremljeno s protipovratnim ventilom. Zunanje nevkopane parkiriščne površine znotraj Eu-2 se izvedejo iznad kote Q100 na višini +2,60 m n.m. in se smiselno navežejo na obstoječo cestno infrastrukturo. Obstoječe parkiriščne površine se ohranjajo na obstoječih višinah.

– Stavbe znotraj območja Eu-1 in Eu-3 se izvedejo iznad kote Q100 na višini +2,60 m n.m. Parkirišni prostori se višinsko smiselno navežejo na obstoječo prometno infrastrukturo. Če se bo v objektih izvajala dejavnost, ki skladno z veljavno zakonodajo zahteva varnost na 500-letne vode, se kota praga stavb znotraj Eu-1 in Eu-2 dvigne na koto +3,00 m n.m.

– Na celotnem območju se uredi ločeni sistem meteorne in fekalne kanalizacije, ki bo učinkovito odvajala padavinske odpadne vode z območja ureditve.

– Za posamezne objekte se v fazi projektne dokumentacije izdela izvleček poplavne študije z opredelitvijo potrebnih ukrepov za zagotovitev ustrezne varnosti pred poplavami.

41. člen

(merila in pogoji za upravljanje z vodami)

(1) Projektne rešitve odvajanja in čiščenja komunalnih in padavinskih odpadnih voda morajo biti usklajene z veljavnimi predpisi in zakonodajo.

(2) Na območju predvidenih posegov je potrebno registrirati morebitne obstoječe vodne vire, jih ohraniti, po potrebi sanirati in preprečiti možnost onesnaževanja. S predvidenimi posegi se ne smejo poslabšati karakteristike virov na obravnavanem območju.

(3) Vse odpadne vode iz objektov in naprav morajo biti pred iztokom očiščene do predpisane stopnje.

(4) Pred priključevanjem novih prispevnih površin je treba preveriti prevodnost obstoječega padavinskega sistema in v primeru, da obstoječi padavinski sistem vodnih količin ne prevaja, poiskati ustrezne rešitve.

(5) Poseg v prostor, ki bi lahko trajno ali začasno vplival na vode in vodni režim se lahko izvede samo na podlagi vodnega soglasja. Projektna dokumentacija za pridobitev vodnega soglasja mora biti skladna z veljavno zakonodajo.

(6) Za vsako rabo vode, ki presega meje splošne rabe, je treba pridobiti vodno pravico na podlagi vodnega dovoljenja ali koncesije v skladu z veljavno zakonodajo.

(7) Neposredno odvajanje odpadnih voda v podzemne vode je prepovedano, posredno odvajanje odpadnih voda ter oddajanje toplote v podzemne vode in odvzem toplote iz podzemnih vod je dovoljen samo na način in pod pogoji kot ga predpisuje veljavna zakonodaja.

(8) V času gradnje je potrebno zagotoviti vse potrebne varnostne ukrepe in tako organizacijo gradbišča, da bo preprečeno onesnaževanje okolja in voda, ki bi nastalo zaradi transporta, skladiščenja in uporabe tekočih goriv in drugih nevarnih snovi oziroma v primeru nezgod zagotoviti takojšnje ukrepanje za to usposobljenih delavcev. Vsa začasna skladišča in pretakališča goriv in maziv ter drugih nevarnih snovi morajo biti zaščitena pred možnostjo izliva v naravno okolje. Po končani gradnji je treba odstraniti vse za potrebe gradnje, postavljene provizorije in odstraniti vse ostanke deponij. Vse, z gradnjo, prizadete površine je treba obnoviti v prvotno stanje oziroma jih ustrezno urediti.

(9) Načrtovanje in izvedba predvidenih posegov v prostor ne smeta poslabšati obstoječih odvodnih razmer padavinskih voda na obravnavanem območju in območjih dolvodno od nje-ga.

(10) Predvideni naj bodo ukrepi za zmanjševanje količin padavinske odpadne vode, ki se odvaja v javno padavinsko kanalizacijo oziroma meteorne odvodnike (npr. zalivanje, uporaba v sanitarijah, tehnološke vode ...).

(11) Na vseh napravah in objektih, kjer obstaja možnost razlivanja nevarnih snovi, je treba predvideti ustrezne ukrepe za preprečevanje razlivanja teh snovi. Prostor, v katerem bo deponirana nevarna snov, naj bo zgrajen kot tesnjena lovilna skleda, ki lahko zadrži celotno prostornino v primeru razlivanja.

(12) V primeru fazne gradnje je treba posamezne faze načrtovati kot funkcionalno zaključene celote na tak način, da bo preprečen škodljiv vpliv na vodni režim in stanje voda v posameznih fazah.

42. člen

(merila in pogoji za varovanje kulturne dediščine)

(1) Na obravnavanem območju ni registriranih enot in območij kulturne dediščine.

(2) V fazi projektiranja mora projektant preveriti uradne evidence in podatke glede enot kulturne dediščine ter v primeru, da se v fazi pridobivanja gradbenega dovoljenja na območju posega v prostor nahaja registrirana enota ali območje kulturne dediščine pridobiti ustrezne projektne pogoje in soglasje.

(3) Na celotnem območju urejanja veljajo splošna zakonska določila glede varstva arheoloških ostalin.

(4) Če predhodne arheološke raziskave niso opravljene pred začetkom izvedbe zemeljskih del, je zaradi varstva arheoloških ostalin potrebno Zavodu za varstvo kulturne dediščine Slovenije skladno s predpisi s področja varstva kulturne dediščine omogočiti dostop do zemljišč, kjer se bodo izvajala zemeljska dela in opravljanje strokovnega nadzora nad posegi. Lastnik zemljišča/investitor/odgovorni vodja naj o dinamiki gradbenih del pisno obvesti ZVKDS OE Piran vsaj deset dni pred pričetkom zemeljskih del.

(5) Ob vseh posegih v zemeljske plasti velja obvezujoč splošni arheološki varstveni režim, ki najditelja/lastnika zemljišča/investitorja/odgovornega vodjo del ob odkritju dediščine zavezuje, da najdbo zavaruje nepoškodovano na mestu odkri-

tja in o najdbi takoj obvesti pristojno enoto Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, ki situacijo dokumentira v skladu z določili arheološke stroke. V primeru odkritja arheoloških ostalin, ki jim grozi nevarnost poškodovanja ali uničenja, lahko pristojni organ to zemljišče z izdajo odločbe določi za arheološko najdišče, dokler se ne opravijo raziskave arheoloških ostalin oziroma se omeji ali prepove gospodarska in druga raba zemljišča, ki ogroža obstoj arheološke ostaline.

43. člen

(merila in pogoji za varstvo narave)

(1) Na obravnavanem območju ni naravnih vrednot, zavarovanih območij ali območij, pomembnih za ohranjanje biotske raznovrstnosti.

(2) V fazi projektiranja mora projektant preveriti uradne evidence in podatke glede naravnih vrednot, zavarovanih območij ali območij, pomembnih za ohranjanje biotske raznovrstnosti, ter v primeru, da se v fazi pridobivanja gradbenega dovoljenja na območju posega v prostor nahaja katero od naštetih območij, pridobiti ustrezne projektne pogoje in soglasje.

9. Drugi pogoji za izvedbo prostorskih posegov

44. člen

Pri vseh posegih v prostor, spremembah namembnosti oziroma dejavnosti v obstoječih objektih in vseh drugih posegih je treba upoštevati normativne določbe glede zaščite okolja. Posegi so dovoljeni pod pogojem, da ne povzročajo motenj v okolju oziroma ne presegajo s predpisi dopustnih meja.

45. člen

(pogoji za gradnjo in oblikovanje nezahtevnih in enostavnih objektov)

(1) Splošna določila:

– nezahtevni in enostavni objekti imajo lahko samostojne priključke na objekte komunalne infrastrukture pod pogoji iz tega odloka,

– pri gradnji nezahtevnih in enostavnih objektov je potrebno upoštevati veljavno zakonodajo in predpise, investitor mora za nezahtevne in enostavne objekte zagotoviti skladnost s prostorskimi akti.

(2) Odmiki nezahtevnih in enostavnih objektov od sosednjih parcel:

– Za objekte, višje od 1,5 m (višina, merjena na vertikali od najnižje točke ob terenu do najvišje točke objekta; razen za ograje in podporne zidove), je minimalni odmik od sosednjih parcel 3,0 m. Za manjši odmik od sosednjih parcel, vendar ne manjši od polovice višine objekta, si mora investitor pridobiti soglasje lastnikov sosednjih parcel, do katerih je odmik manjši od 3,0 m.

– Za druge objekte in ograje je možna gradnja največ do meje zemljiške parcele, na kateri se gradi, vendar tako, da se z gradnjo ne posega na sosednja zemljišča.

– Za gradnjo podpornih zidov, ograj in škarp na parcelni meji je potrebno pridobiti soglasje lastnikov parcel, brez soglasja pa so lahko postavljene do meje parcele.

– V varovalnem pasu javne ceste ali poti lega nezahtevnih in enostavnih objektih ne sme posegati v polje preglednosti. Pred gradnjo objekta v varovalnem pasu javne ceste ali poti je potrebno pridobiti soglasje upravljavca ceste ali poti.

(3) Oblikovanje nezahtevnih in enostavnih objektov:

– upoštevati je potrebno lokalna razmerja pri oblikovanju objektov in njihovih proporcev,

– objekti se morajo prilagoditi konfiguraciji terena in drugim naravnim razmeram kot tudi že izoblikovanim pravilom tradicionalnih načinov poselitve,

– če je streha v naklonu, mora biti naklon od 18 do 21 stopinj, kritina strehe v naklonu so korci,

– pri gradnji naj se upošteva tipologija istrske arhitekture, uporabljajo naj se naravni materiali,

– če so nezahtevni ali enostavni objekti v sklopu druge stavbe, morajo biti oblikovani v skladu z glavno stavbo.

(4) V sklopu obstoječe stavbe na območju Eu-3 je prepo-vedana gradnja sledečih nezahtevnih in enostavnih objektov:

- iz skupine majhna stavba,
- iz skupine majhna stavba kot dopolnitev obstoječe po-zidave, razen nadstrešek in senčnica,
- grajeni gostinski vrt.

(5) Na območju Eu-1 je dovoljena gradnja nezahtevnih in enostavnih objektov le v sklopu ureditve mestnega parka, in sicer sledeči nezahtevni in enostavni objekti:

- iz skupine majhna stavba kot dopolnitev obstoječe po-zidave le nadstrešek in senčnice,
- vsi objekti iz skupine pomožni objekti v javni rabi,
- ograje,
- podporni zid,
- rezervoar,
- vodnjak, vodomet,
- priključek na objekte gospodarske javne infrastrukture in daljinskega ogrevanja,
- kolesarska pot, pešpot,
- športno igrišče na prostem,
- grajen namakalni sistem s črpališčem, vodni zbiralnik, grajen ribnik,
- objekti za oglaševanje pod drugimi pogoji iz odloka in
- pomožni komunalni objekt.

46. člen

(pogoji za razlastitev)

(1) S tem odlokom Občina Piran ugotavlja, da je podana in izkazana javna korist glede vseh zemljišč in nepremičnin, ki se nahajajo na območju Eu-1 in niso v lasti Občine Piran. Načrtovani projekt predstavlja vsebine iz prvega in drugega 93. člena ZUreP-1, s čimer se udejanja javni interes. Razla-stitev je, v primeru, da ne pride do sklenitve pogodbe v smislu petega in sedmega odstavka tega člena za dosego javne koristi (namena), nujno potrebna, pri čemer občina ne razpolaga z drugo ustrezno nepremičnino za dosego istega namena.

(2) Predmetna zemljišča in nepremičnine, kot so opre-deljene v grafičnem delu OPPN list številka 09 in tako identi-ficirane v zemljiškem katastru, so predvidene za zagotovitve gospodarske javne infrastrukture oziroma vsebine iz drugega odstavka iz 93. člena ZUreP-1, in sicer za:

- gradnjo gospodarske javne infrastrukture: kolesarska steza in pločnik ob Cesti solinarjev, kolesarska steza z nave-zavo na avtobusno postajo, krožna kolesarska steza znotraj mestnega parka, točen potek je določen v grafičnem delu OPPN – del parcele št. 5528/16 k.o. Portorož v izmeri 1530 m²;
- gradnjo gospodarske javne infrastrukture: mestni park, območje mestnega parka je prikazano v grafičnem delu OPPN – del parcele št. 5528/16 k.o. Portorož v izmeri 7226 m²;
- za gradnjo ali prevzem objektov oziroma zemljišč za potrebe izvajanja javnih služb na področju zdravstva, širitev zdravstvenega doma Lucija s pripadajočimi zemljišči in zunanjimi ureditvami, nujno potrebnimi za obratovanje, točna lokacija in ureditev je določena v grafičnem delu OPPN – del parcele št. 5528/16 k.o. Portorož v izmeri 3267 m²;
- za gradnjo ali prevzem objektov oziroma zemljišč za potrebe izvajanja javnih služb na področju kulture, gradnja odra, prireditvenega prostora in dovozne ter intervencijske poti za namen kulturnih prireditev v okviru Občine Piran in Krajev-ne skupnosti Lucija, točna lokacija in ureditev je določena v grafičnem delu OPPN – del parcele št. 5528/16 k.o. Portorož v izmeri 1885 m².

(3) Parcela iz predhodnih odstavkov, ki ni v lasti Občine Piran in zato občina na njej nima pravice graditi, je v trenutku sprejema tega odloka parc. št. 5528/16 k.o. Portorož.

(4) Glede na navedeno so zaradi obstoja javne koristi in zagotovitve gospodarske javne infrastrukture oziroma vsebine iz drugega odstavka iz 93. člena ZUreP-1, katerih izgradnjo

bo zagotovila Občina Piran, za kar pa mora kot investitor iz-kazovati pravico graditi za, v predhodnih odstavkih navedene in v grafičnem delu prikazane parcele, izpolnjeni pogoji za začetek in izvedbo postopka razlastitve v javno korist, v smislu 92., 93. člena in nasl. Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 110/02 (8/03 popr.), 58/03 – ZZK-1, 33/07 – ZPNačrt; 108-4889/09, 80-4305/10) ter 109. členu Zakona o prostorskem načrtovanju (ZPNačrt; Uradni list RS, 33-1761/07, 70-3026/08, 108-4890/09, 80-4305/10, 43-2042/11, 57-2413/12, 57-2414/12, 109-4323/12, 76-3190/14 in 14/15).

(5) V primeru, da Občina Piran kot razlastitveni upravi-čenec v roku 30 dni po vročitvi zadnje ponudbe ne bo uspela pridobiti v last nepremičnin parc. št. 5528/16 k.o. Portorož najmanj v obsegu, določenem v drugem odstavku tega čle-na, s sklenitvijo menjalne ali prodajne pogodbe, se v skladu z ugotovljeno javno koristjo in sklepom občinskega sveta, s katerim se tudi ugotovi, da razlastitveni zavezanec ni sprejel ponudbe za odkup/menjavo predmetne nepremičnine, zgoraj navedene nepremičnine razlastijo, v primeru morebitnih drugih (nelastninskih: stvarnopravnih ali obligacijskih) pravic pa te pravice prenehajo.

(6) Zaradi izpolnitve namena je utemeljena izbira nujnega postopka v skladu s 104. členom ZUreP-1.

(7) Po vpisu lastninske pravice v korist Občine Piran se na predmetnih nepremičninah ustanovi javno dobro v lasti Občine Piran.

(8) Če bo v teku razlastitvenega postopka prišlo do spo-razuma glede odkupa ali menjave predmetne nepremičnine, se bo odkup ali menjava izvedel v skladu s predpisi in po ocenjeni vrednosti.

(9) Lastnikom nepremičnin se na podlagi določb ZUreP-1 izplača odškodnina v vrednosti, ki jo določi pristojni ocenjevalec vrednosti/cenilec.

10. Obveznosti investitorja in izvajalcev

47. člen

(splošne obveznosti)

(1) Poleg vseh obveznosti, navedenih v prejšnjih členih tega odloka, so obveznosti investitorja in izvajalcev v času gradnje in po izgradnji tudi:

- promet v času gradnje je treba organizirati tako, da ne bo prihajalo do večjih zastojev in zmanjšanja varnosti na obstoječem cestnem omrežju,
- vse ceste in poti, ki bi eventualno služile obvozu ali prevozu med gradnjo in pričetkom del, ustrezno urediti in proti-prašno zaščititi, po izgradnji pa po potrebi obnoviti,
- zagotoviti zavarovanje gradbišča, tako da bosta zagoto-vljeni varnost in raba sosednjih objektov in zemljišč,
- v skladu s predpisi odpraviti v najkrajšem možnem času morebitne prekomerne negativne posledice, ki bi nastale zaradi graditve in obratovanja,
- zagotoviti nemoteno komunalno oskrbo objektov preko vseh obstoječih infrastrukturnih napeljav,
- v času gradnje zagotoviti vse potrebne varnostne ukre-pe in organizacijo na gradbišču, da bo preprečeno onesnaženje tal, voda in zraka, ki bi nastalo zaradi prevoza, skladiščenja in uporabe tekočih goriv in drugih škodljivih snovi, oziroma v primeru nezgode zagotoviti takojšnje ukrepanje za to usposo-bljenih delavcev,
- v skladu s predpisi vzdrževati vse vodnogospodarske ureditve,
- reševati odkup zemljišč v sodelovanju z vsemi priza-detimi,
- začasno pridobljena zemljišča po izgradnji povrniti v prvotno rabo.

(2) Druge obveznosti:

- investitor bo kril vse stroške sanacije morebitne škode na objektih, ki bi nastala zaradi gradnje objektov ali infrastruk-ture na obravnavanem območju, in sicer za obdobje garancije konstrukcijskih delov na novozgrajenih objektih,

– investitor in Občina lahko skleneta pogodbo o opremljanju in morebitne druge obveznosti ob izvajanju OPPN.

(3) Vsi navedeni ukrepi se morajo izvajati na podlagi ustreznih dovoljenj za poseg v prostor, pridobljenih pred pričetkom gradnje.

48. člen

(organizacija gradbišča)

Območje gradbišča naj se čim bolj omeji na območje OPPN. Za potrebe gradbišča naj se uporabljajo že obstoječe komunikacije in ustvarja čim manj novih dovoznih poti.

11. Tolerance

49. člen

(1) Pri realizaciji OPPN so dopustni odmiki tras komunalnih naprav in drugačnih prometnih ureditev od prikazanih (tudi izven meje ureditvenega območja), če gre za prilagajanje stanju na terenu, prilagajanju zasnovi objektov in konstrukciji podzemnih etaž, izboljšavam tehničnih rešitev, ki so primernejše z oblikovalskega, prometno-tehničnega, ozelenitvenega ali okoljevarstvenega vidika, s katerimi pa se ne smejo poslabšati prostorski in okoljski pogoji ali prejudicirati in ovirati bodoče ureditve ob upoštevanju veljavnih predpisov za tovrstna omrežja in naprave. Pod enakimi pogoji je za izboljšanje stanja opremljenosti območja možno izvesti dodatna podzemna omrežja in naprave.

(2) Dovoljena so odstopanja, ki so rezultat usklajevanja načrtov prometnic, dostopov in križišč v kontaktnih območjih s sosednjimi prostorskimi izvedbenimi akti.

(3) Dovoljene so tolerance pri gabaritih novih stavb v zmanjšanju neomejeno in pri povečanju do +10 odstotkov. Posamezne stavbe se lahko gradijo fazno do končne maksimalne velikosti dovoljene s tem prostorskim aktom.

(4) Dovoljena je odstopanje od gradbene meje za največ 1,0 m.

(5) Dovoljena so odstopanja od grafičnega dela OPPN v delu zunanje ureditve.

50. člen

(faznost izvedbe)

Posamezni objekti se lahko gradijo ločeno neodvisno eden od drugega, pri tem da se za vsak posamezni objekt v postopku pridobivanja gradbenega dovoljenja zagotovi vse priključke na javno komunalno infrastrukturo skladno z določili OPPN.

III. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

51. člen

Upravni postopki za izdajo gradbenega dovoljenja, ki so bili začeti pred uveljavitvijo tega odloka, se končajo po dotlej veljavnih odlokih.

52. člen

Z uveljavitvijo tega odloka na območju, opredeljenem v 2. členu tega odloka, prenehajo veljati določila sledečih občinjskih aktov:

– Zazidalnega načrta Lucija I – nadaljevanje (za stanovanjsko sosesko in marino v Luciji) (Uradne objave, št. 23/84) in

– Zazidalnega načrta Lucija I – nadaljevanje – dopolnitev 89 (Uradne objave, št. 14/90, 26/90 – popravek),

– Spremembe zazidalnega načrta Lucija I (Uradne objave, št. 54/01, 29/04, 17/05).

53. člen

Odlok začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

54. člen

Nadzor nad izvajanjem tega odloka opravlja Ministrstvo za okolje in prostor, Inšpektorat RS za okolje in prostor.

55. člen

OPPN je stalno na vpogled pri pristojnem organu Občine Piran.

Št. 3505-19/2015

Piran, dne 18. januarja 2018

Župan

Občine Piran

Peter Bossman l.r.

Visto l'art. 33 della Legge sulle autonomie locali (Gazzetta Ufficiale della Repubblica di Slovenia, nn. 94/07 – Testo Consolidato Ufficiale, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12 – ZUJF, 14/15 – ZUUJFO e 76/16 – Sentenza della Corte Costituzionale) e visto l'art. 31 dello Statuto del Comune di Pirano – (Gazzetta Ufficiale della Repubblica di Slovenia, nn. 5/14 – Testo Consolidato Ufficiale e 35/17)

PROMULGO IL DECRETO il Decreto sul Piano regolatore particolareggiato comunale "Park Sonce",

approvato dal Consiglio comunale del Comune di Pirano nella 26ª seduta ordinaria del 18 gennaio 2017.

Il Sindaco

del Comune di Pirano

Peter Bossman m.p.

Visto il comma 5 dell'art. 61 della Legge sulla pianificazione del territorio (Gazzetta Ufficiale della Repubblica di Slovenia, nn. 33/07, 70/08 – ZVO-1B, 108/09, 80/10 – ZUPUDPP, 43/11 – ZKZ-C, 57/12, 57/12 – ZUPUDPP-A, 109/12, 76/14 – Sentenza della Corte Costituzionale, 14/15 – 61/17 e ZUUJFO – ZUreP-2 e 109/12), l'art. 29 della Legge sulle autonomie locali (Gazzetta Ufficiale della Repubblica di Slovenia, nn. 94/07 – Testo Consolidato Ufficiale, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12 – ZUJF, 14/15 – 76/16 e ZUUJFO – Sentenza della Corte Costituzionale), l'art. 93 della Legge sull'assetto del territorio (Gazzetta Ufficiale della Repubblica di Slovenia, nn. 110/02, 8/03 – corr., 58/03 – ZZK-1, 33/07 – ZPNačrt, 108/09 – PGI-1C, 80/10 – ZUPUDPP e 61/17 – ZUreP-2), in riferimento all'art. 299 della Legge sull'assetto del territorio (Gazzetta Ufficiale della Repubblica di Slovenia, n. 61/17 – ZUreP-2) e visto l'articolo 17 dello Statuto del Comune di Pirano (Gazzetta Ufficiale della Repubblica di Slovenia, nn. 5/14 – Testo Consolidato Ufficiale e 35/17), il Consiglio comunale del Comune di Pirano nella 26ª seduta il giorno 18 gennaio 2018 approva il seguente

DECRETO sul piano regolatore particolareggiato comunale "Park sonce"

I. DISPOSIZIONI GENERALI

Art. 1

Con il presente Decreto è approvato il Piano regolatore particolareggiato comunale "Park Sonce" – Il Parco del Sole (in seguito: PRPC), realizzato dalla società Studio mediterana d.o.o. (S.r.l.) Isola, al numero del progetto 03/16 nel mese di settembre 2016.

Art. 2

(Contenuti del PRPC)

Il PRPC determina il confine del comprensorio oggetto di pianificazione, la posizione, il corso, la capienza e le dimensioni dei fabbricati e degli impianti, le condizioni di pianificazione urbanistica, paesaggistica e architettonica dei fabbricati, degli impianti e di assetto, le norme per la regolamentazione del traffico e di urbanizzazione del comprensorio, le misure di tutela dell'ambiente, la dinamica di realizzazione degli interventi, gli obblighi dell'investitore e dei realizzatori, le tolleranze e il controllo sull'attuazione esecutiva del presente provvedimento.

Art. 3

(Parti integranti del PRPC)

(1) Il PRPC di cui all'art. 1 del presente Decreto comprende una parte testuale e una cartografica.

(2) La parte testuale è organizzata nelle seguenti sezioni:

- Decreto,
- Esposizione del Decreto.

(3) La parte cartografica del PRPC comprende:

Foglio 1	Presentazione della destinazione d'uso stabilita dal Piano Comunale	Scala 1:2000
Foglio 2	Presentazione dei confini del comprensorio nella situazione catastale esistente	Scala 1:500
Foglio 3	Rilievo geometrico della situazione esistente con il disegno del confine del comprensorio	Scala 1:500
Foglio 4	Stato di fatto della costruzione	Scala 1:500
Foglio 5	Assetto paesaggistico	Scala 1:500
Foglio 6	Presentazione dei lotti edificabili	Scala 1:500
Foglio 7	Presentazione dell'assetto dell'infrastruttura pubblica comunale	Scala 1:500
Foglio 8	Presentazione delle particelle catastali oggetto del procedimento di esproprio	Scala 1:500
Foglio 9	Presentazione delle zone classificate a rischio alluvionale	Scala 1:500

(4) Allegati:

- Estratto dell'atto di pianificazione territoriale gerarchicamente superiore,
- Presentazione dello stato di fatto territoriale,
- Fondamenti tecnici,
- Direttive e pareri,
- Spiegazione e argomentazione dell'atto di pianificazione territoriale,
- Sintesi per il pubblico.

Art. 4

(Confine del comprensorio oggetto di pianificazione)

(1) Il comprensorio del PRPC comprende le aree all'interno della zona di pianificazione dell'abitato di Lucia ed è ubicato tra la Via Lungomare a Nord-Est, la Strada dei Salinai a Nord-Ovest e la strada di Lucia a Sud e a Est.

(2) L'area di circa 4,7 ettari comprende le seguenti particelle catastali e/o parti delle stesse, tutte C.C. Portorose: 5528/1, 5528/2, 5528/6, 5528/7, 5528/10, 5528/11, 5528/12, 5528/14, 5528/16, 5528/17, 5528/19, 5530/1, 5531, 5532/1, 5532/2, 5533/14, 5787/2 e 7692/1.

(3) Il confine del comprensorio è presentato nella cartografia del PRPC, Foglio n. 2.

Art. 5

(Unità di pianificazione)

(1) Il comprensorio del PRPC è suddiviso in tre unità di pianificazione (in seguito "Eu"). I confini tra le singole unità sono raffigurati nella parte cartografica del PRPC.

(2) Le unità di pianificazione sono:

- Eu-1: area a verde pubblico,
- Eu-2: area del Poliambulatorio,
- Eu-3: area del mercato pubblico.

(3) Il Decreto contiene le disposizioni applicabili all'intera area del PRPC, come pure disposizioni specifiche applicabili alla singola unità.

II. NORME TECNICHE D'ATTUAZIONE

1. Norme tecniche d'attuazione concernenti la destinazione d'uso e le tipologie di intervento nel territorio

Art. 6

(Tipologie di fabbricati in base alla destinazione d'uso)

(1) Le tipologie di fabbricati in base alla destinazione d'uso devono rispettare la destinazione d'uso del territorio, come prevista dalle modifiche e integrazioni agli elementi territoriali del Piano a lungo e a medio termine del Comune di Pirano (Bollettino Ufficiale delle Primorske novice nn. 26/98, 22/99, 31/99, 37/99, 46/00, 17/02, 24/02, 36/02, 7/03, 37/03, 26/04, 36/04, 1/06, 5/06 e 20/10) e dal rispettivo Regolamento (Gazzetta Ufficiale della Repubblica di Slovenia, nn. 73/06, 66/07, 76/08).

(2) Se non specificato diversamente per la singola area, e in conformità alle disposizioni del presente Decreto, le seguenti tipologie di fabbricati sono ammesse all'interno del comprensorio del PRPC e cioè: fabbricati di ingegneria civile; infrastrutture viarie, condotte, reti di comunicazione e linee elettriche, altre strutture di ingegneria come recinzioni, muri di sostegno e di contenimento, arredo urbano; strutture di modesta entità.

(3) Nell'area Eu-1, è ammessa la costruzione di edifici appartenenti ai seguenti gruppi:

- 12610 Edifici destinati ad attività culturali e di svago – in questo gruppo nello specifico: sale per eventi sociali, padiglioni ed edifici per piante in giardini botanici e padiglioni musicali,
- 12650 Edifici sportivi – edifici ausiliari nei campi sportivi (servizi igienici, spogliatoi, attrezzature sportive ecc.),
- 24122 Altre opere di ingegneria civile progettate per lo sport, la ricreazione e il tempo libero: parchi gioco per bambini e altre aree da gioco pubbliche, piazze, parchi e giardini pubblici che non sono parte integrante della strada pubblica, aree verdi, altre superfici sistemate a verde e giardini botanici.

(4) Nell'area Eu-2, è ammessa la costruzione di edifici classificati nei gruppi di:

- 12640 Strutture sanitarie,
- 12301 Edifici commerciali – farmacie,
- 12201 Edifici della pubblica amministrazione – uffici degli enti locali.

(5) Nell'area Eu-3, è ammessa la costruzione di edifici classificati nei gruppi di:

- 12112 Trattorie, ristoranti e pub,
- 12202 Edifici bancari, uffici postali, compagnie di assicurazione,
- 12301 Edifici commerciali, tutti tranne parchi commerciali, centri commerciali e grandi magazzini,
- 12304 Edifici per attività di servizi, tutti tranne gli autolavaggio,
- 12740 Altri edifici non classificati altrove, impianti sanitari pubblici,
- 24122 Altre strutture di ingegneria civile per lo sport, la ricreazione e il tempo libero – parchi gioco per bambini e altre aree gioco pubbliche, piazze, parchi e giardini pubblici, che non sono parte integrante della strada pubblica, aree verdi e altre superfici sistemate a verde.

Art. 7

(Tipologie di costruzione)

(1) Sull'intera superficie di insidenza del PRPC sono ammesse le seguenti tipologie di intervento edificatorio o di altra natura:

- realizzazione di fabbricati impegnativi e meno impegnativi,
- realizzazione di strutture di modesta entità,
- manutenzione di fabbricati (ordinaria, di investimento e di interesse pubblico),
- costruzione dell'infrastruttura pubblica di rilevanza economica e di altre reti e fabbricati di uso generale,
- ampliamenti e sopraelevazioni,
- ricostruzioni,
- demolizione di edifici,
- modifica della destinazione d'uso in conformità alle altre disposizioni,
- assetto degli spazi aperti.

(2) Il significato dei termini utilizzati nel presente articolo corrisponde a quanto definito dalla legislazione nel settore delle costruzioni di fabbricati e della pianificazione territoriale, al giorno dell'attuazione esecutiva del disposto al presente Decreto.

Art. 8

(Tipologie di attività)

Nel comprensorio oggetto di pianificazione sono ammesse tutte le attività conformi alla destinazione d'uso delle superfici, definite negli elementi territoriali della documentazione di pianificazione del Comune e non confliggenti con le finalità urbanistiche in vigore, essendo altresì compatibili con le tipologie dei fabbricati, come da destinazione d'uso, stabilite dall'art. 6 del presente Decreto.

Art. 9

(Descrizione degli interventi nel territorio)

(1) I seguenti interventi sono previsti nell'area Eu-1:

- opere di urbanizzazione primaria,
- sistemazione di piste ciclabili e sentieri pedonali,
- sistemazione dell'area del parco urbano: nell'ambito

della stessa area si prevede lo sviluppo di contenuti didattici (attività motorie, sportive, di educazione al traffico, conferenze sulla guida sicura, educazione ambientale con la predisposizione di un sentiero botanico, ecc.), contenuti culturali (un palcoscenico all'aperto, un modello in scala della ferrovia, una biblioteca all'aperto), contenuti sportivi e ricreativi (parchi gioco per bambini, skate park, campi da gioco per il basket di strada e altri campi sportivi, piste ciclabili, percorsi per jogging, con una rimessa per le attrezzature sportive che potrà essere realizzata sia presso il palcoscenico sia nei locali del mercato coperto), contenuti di educazione alla salute (attività preventive, programmi di assistenza sanitaria al di fuori dell'attività del poliambulatorio, passeggiate) e contenuti socio-gerontologici (inclusione degli anziani nella vita sociale dell'abitato di Lucia),

- costruzione di un edificio per eventi pubblici con un palcoscenico e sistemazione di uno spazio esterno per eventi e uno spazio per l'installazione della locomotiva, reperto museale della Parenzana,

- costruzione di due campi da basket,
- realizzazione di una pista podistica.

(2) I seguenti interventi sono previsti nell'area Eu-2:

- ampliamento, o verosimile costruzione dell'edificio del poliambulatorio,
- sistemazione dei parcheggi presso il Poliambulatorio,
- assetto delle superfici esterne del Poliambulatorio, compresa la sistemazione di uno spazio per programmi di riabilitazione e per manifestazioni pubbliche volte a sensibilizzare la popolazione su stili di vita sani, allestimento di aree verdi.

(3) I seguenti interventi sono previsti nell'area Eu-3:

- realizzazione di un edificio per il mercato con uno spiazzo e una tettoia,

- predisposizione di nuovi parcheggi per le consegne del mercato,
- sistemazione delle superfici esterne del mercato,
- sistemazione del verde pubblico.

2. Norme tecniche d'attuazione concernenti l'ubicazione dei fabbricati

2.1. Norme valide per l'intero comprensorio del PRPC

Art. 10

(1) Ove trattasi di realizzazione di edifici nuovi o di ampliamento di quelli esistenti, la distanza minima ammessa dal confine delle particelle destinate alla costruzione è di 3,0 m. Uno scostamento inferiore ai 3,0 m è possibile solo con il consenso scritto del proprietario o, nel caso di comproprietà, con il consenso scritto di tutti i comproprietari del terreno adiacente, a condizione che sia garantita la sicurezza antincendio.

(2) Le distanze valide per le opere di ingegneria civile, ad eccezione degli impianti industriali complessi, facenti parte del gruppo CC-SI, con la numerazione 230, per i quali valgono le stesse distanze valide per i fabbricati, sono le seguenti:

- Per i fabbricati la cui altezza è superiore a 1,5 m (misurata dall'estremità inferiore, dalla quota del terreno posta in aderenza all'edificio prevista dal progetto, fino all'estremità superiore del fabbricato, ad eccezione di recinzioni e muri di supporto) la distanza minima dalle particelle catastali limitrofe è di 3,0 m. Per una distanza inferiore a 3,0 m l'investitore deve ottenere il consenso dei proprietari dei terreni interessati.

- Per quanto concerne gli altri fabbricati, la loro costruzione è possibile entro il confine della particella destinata alla costruzione, tuttavia in modo tale che l'intervento non interferisca con il terreno adiacente. Premesso che il proprietario, o in caso di comproprietà, i comproprietari dei terreni limitrofi abbiano fornito i consensi, la costruzione può essere realizzata anche sul confine della particella stessa.

(3) I muri di supporto e le recinzioni, che possono avere anche il carattere di strutture di modesta entità, possono essere costruiti al massimo fino al confine della particella catastale contermina.

(4) Per la costruzione di infrastrutture di trasporto e di infrastrutture comunali di carattere locale, le distanze si devono conformare a quanto nelle leggi e nei regolamenti in materia.

(5) Quando un organo amministrativo competente in materia immobiliare invita le parti a familiarizzare con la costruzione prevista e a esprimere il proprio parere nel corso del dibattito, ai sensi del paragrafo 1, dell'articolo 63 della Legge edilizia ZGO-1, e se la parte che allo stesso tempo è anche proprietaria o comproprietaria dell'immobile confinante non si presenta e neppure giustifica la propria assenza, si reputa che tale parte abbia comunque dato il proprio consenso.

2.2. Eu-1 – Area del verde pubblico

Art. 11

(1) Le ubicazioni dei nuovi edifici e di altri impianti sono illustrate nella parte grafica del PRPC. Sono ammessi degli spostamenti dei fabbricati rispetto alla posizione presentata nella cartografia, tuttavia sempre solo all'interno della stessa area Eu e in osservanza delle altre disposizioni del presente Decreto.

(2) Degli spostamenti non superiori allo 0,5 m rispetto all'ubicazione specificata nella parte cartografica del PRPC, sono consentiti nel caso dell'edificio 02 tuttavia solo per poter dare un arredo completo all'area esterna.

2.3. Eu-2 – Area del Poliambulatorio

Art. 12

(1) L'ubicazione dell'edificio del Poliambulatorio nell'area Eu-2 è delimitata dal confine di costruzione. Il confine del lotto

edificabile è rappresentato da una linea che gli edifici di nuova costruzione o quelli previsti non devono superare, possono solo rasentarla e/o osservare una distanza verso l'interno dalla stessa, come specificato nella parte cartografica del PRPC.

(2) Nella parte cartografica del PRPC è presentata anche la posizione degli altri fabbricati. Sono ammessi degli spostamenti dei fabbricati rispetto alla posizione presentata nella cartografia, ma sempre solo all'interno della stessa area Eu e in osservanza delle altre disposizioni del presente Decreto.

2.4. Eu-3 – Area del Mercato Pubblico

Art. 13

(1) Le posizioni di nuovi edifici e di altri fabbricati sono raffigurate nella parte cartografica del PRPC. Sono ammessi degli spostamenti dei fabbricati rispetto alla posizione presentata nella cartografia, tuttavia sempre solo all'interno della stessa area Eu e in osservanza delle altre disposizioni del presente Decreto e dell'arredo esterno.

(2) Gli edifici esistenti nell'Eu-3 possono essere ricostruiti tuttavia senza aumentare le altezze. In deroga alle disposizioni dell'art. 10 del presente Decreto, nel caso di ricostruzione o di demolizione di un edificio legalmente costruito, o di realizzazione di un edificio nuovo nelle esistenti dimensioni di pianta e di altezza, nonché di posizione invariata, sono ammessi degli scostamenti inferiori anche senza il consenso dei proprietari dei terreni confinanti.

3. Norme tecniche d'attuazione concernenti le dimensioni dei fabbricati

3.1. Norme valide per l'intera area del PRPC

Art. 14

(Dimensioni delle opere d'ingegneria civile)

(1) Salvo diversa disposizione del presente Decreto, le dimensioni delle opere d'ingegneria civile dipendono dal tipo e dalla destinazione d'uso dell'edificio e si devono basare sugli standard e sulle regole tecniche.

(2) Le altezze dei muri di sostegno e/o di contenimento devono seguire la configurazione naturale del terreno e non devono superare l'altezza del terreno stesso. L'altezza massima dei muri di sostegno è di 1,50 m.

(3) È ammessa la combinazione di muri ovvero sotto-scarpa con recinzione in metallo con l'altezza complessiva massimale di 3,00 m, di cui la parte di muro con un'altezza massimale di 1,0 m.

(4) L'altezza della recinzione può essere fino a 2,0 m. Le recinzioni non devono essere realizzate a mo' di parete o costruite in muratura.

(5) L'altezza dei muri di parapetto è di un massimo di 0,5 m, mentre trattandosi di isole ecologiche e tettoie o pergole l'altezza massima è di 1,0 m.

3.2. Eu-1 Area del verde pubblico

Art. 15

(Dimensioni dei fabbricati)

(1) La pianta massima dell'edificio 02 – edificio per eventi pubblici è di 15,50 m x 15,00 m. Il piano terra può essere realizzato con flessibilità all'interno delle dimensioni massime. Le altezze dell'edificio non devono superare i 4,0 m misurando dall'estremità inferiore, dalla quota del terreno posta in aderenza all'edificio prevista dal progetto, fino all'estremità superiore, rappresentata dalla quota inferiore del cornicione, rispettivamente dal bordo inferiore dell'ultima superficie di copertura, nel caso di tetti piani.

(2) All'interno dell'area Eu-1 è possibile costruire piccole pensiline, pergolati, e simili, delle dimensioni massime di pianta di 5,0 m x 10,0 m, la cui altezza non deve superare i 3,5 m, misurando dall'estremità inferiore, dalla quota del terreno posta

in aderenza al fabbricato prevista dal progetto, fino all'estremità superiore del fabbricato.

3.3. Eu-2 Area del Poliambulatorio

Art. 16

(Dimensioni dei fabbricati)

(1) La superficie massima di pianta dell'edificio del poliambulatorio è delimitata dai confini dei lotti di costruzione.

(2) L'altezza dell'edificio del centro sanitario non deve superare i 7,5 m misurando dall'estremità inferiore, dalla quota del terreno posta in aderenza all'edificio prevista dal progetto, fino all'estremità superiore, rappresentata dalla quota inferiore del cornicione, rispettivamente dal bordo inferiore dell'ultima superficie di copertura nel caso di tetti piani. Il numero di piani può essere al massimo $P + 1$.

(3) È possibile costruire ulteriori piani di scantinato completamente interrati.

(4) All'interno di Eu-2, è possibile realizzare piccole pensiline e pergole nel quadro di arredo dello spazio esterno e compatibilmente al programma di assistenza sanitaria. Le dimensioni massime di pianta di queste strutture sono 5,0 m x 15,0 m, mentre l'altezza non deve superare i 3,5 m, misurando dall'estremità inferiore, dalla quota del terreno posta in aderenza al fabbricato prevista dal progetto all'estremità superiore del fabbricato.

3.4. Eu-3 Area del mercato pubblico

Art. 17

(Dimensioni degli edifici)

(1) Le dimensioni massime di pianta dell'edificio 01 – edificio del mercato, sono 42,50 m x 10,00 m. Il piano terra può essere realizzato con flessibilità all'interno delle dimensioni massime. L'altezza dell'edificio non deve superare i 5,0 m misurando dall'estremità inferiore, dalla quota del terreno posta in aderenza all'edificio prevista dal progetto, fino all'estremità superiore, rappresentata dalla quota inferiore del cornicione, rispettivamente dal bordo inferiore dell'ultima superficie di copertura nel caso di tetti piani.

(2) All'interno di Eu-3, è ammessa la costruzione di tettoie e pergole nel quadro della regolamentazione dello spazio del mercato. L'altezza massima di queste strutture non deve superare i 3,5 m essendo delimitata dall'estremità inferiore, dalla quota del terreno posta in aderenza al fabbricato prevista dal progetto all'estremità superiore del fabbricato.

(3) Le dimensioni degli edifici esistenti nell'area Eu-3 non devono subire modifiche.

4. Norme tecniche d'attuazione concernenti la progettazione dei fabbricati

Art. 18

(Progettazione dei fabbricati)

(1) La progettazione degli edifici segue le linee guida del design moderno e osserva la funzione di ciascun singolo edificio.

(2) I tetti possono essere a superficie piana o inclinata. Nel caso di coperture a inclinazione, le stesse devono essere realizzate a due o più spioventi, con una pendenza di 18–21 gradi, e ricoperte da tegole. I tetti piani possono essere sistemati come terrazze inverdite e sugli stessi si possono installare impianti fotovoltaici o altri sistemi che servono a produrre il riscaldamento alternativo, il condizionamento dell'aria, la produzione di acqua calda o di elettricità.

Art. 19

(Progettazione di strutture d'ingegneria civile)

(1) La progettazione delle opere di ingegneria civile, qualora non diversamente stabilito dal presente Decreto, dipende

dalla categoria e dalla destinazione d'uso del fabbricato e deve essere fondata sugli standard o sulle regole del settore.

(2) Il muro di sostegno o sottoscarpa deve essere costruito in pietra massiccia locale o in cemento armato. Qualora il muro di sostegno o sottoscarpa sia realizzato con una struttura di cemento armato, la stessa deve essere rivestita in pietra naturale di origine locale o inverditata.

(3) I muri di parapetto devono essere progettati alla stregua dei muri di supporto.

Art. 20

(Progettazione e arredo di aree pubbliche e del verde pubblico)

(1) Una parte importante dell'area del PRPC è destinata all'allestimento di spazi verdi pubblici e di altre aree simili. La destinazione d'uso e il design delle superfici esterne sono determinati singolarmente per ciascuna delle aree Eu.

(2) La posizione, le dimensioni e la forma di ciascun singolo arredo di superfici esterne aperte sono presentate nella parte cartografica del PRPC. Sono altresì ammesse delle variazioni in relazione alla posizione e alla forma del singolo arredo.

(3) All'atto di progettazione e realizzazione dell'arredo urbano esterno bisogna osservare il progetto di arredo paesaggistico, che fa parte del presente PRPC ed è parte integrante della cartografia del PRPC, Foglio n. 05 Assetto paesaggistico.

(4) Nell'area Eu-1 è previsto il seguente arredo delle superfici esterne, illustrate nella sezione grafica del PRPC:

- il parco pubblico urbano con i seguenti allestimenti:
 - piste podistiche della lunghezza di 500 m e larghezza di 3,2 m,
 - percorsi pedonali con impianto di vegetazione mediterranea lungo gli stessi,
 - la disposizione della pista ciclabile circolare e di interconnessione,
 - due campi da basket,
 - la sistemazione o installazione di altri impianti sportivi e ricreativi,
 - l'installazione di elementi di arredo urbano e di sculture in pietra,

– la sistemazione di uno spazio per eventi nell'ambito dell'edificio 02 – edificio per eventi pubblici e sistemazione di percorsi di accesso e di intervento nell'area dell'evento,

– l'allestimento di aree verdi, mediante l'impianto di specie tipiche mediterranee,

– la sistemazione del parco giochi esistente e di uno skate park con possibilità di ampliamento, che può avvenire all'interno dell'unità Eu stessa o anche interessando altre aree Eu, la sistemazione di impianti sanitari nell'edificio 01, area Eu-3,

- la sistemazione di piste ciclabili, percorsi pedonali e marciapiedi,
- la regolamentazione di nuove aree di parcheggio.

(5) Nell'area Eu-2 sono previsti i seguenti arredi delle superfici esterne, come presentati nel corredo cartografico del PRPC:

- la sistemazione del parco attorno al Poliambulatorio e la sistemazione dei parcheggi,
- l'organizzazione degli spazi esterni del centro sanitario per le esigenze dei programmi di riabilitazione e altri programmi di assistenza sanitaria, che richiedono uno spazio pubblico all'aperto (come ad esempio: eventi che promuovono uno stile di vita sano e attivo, Giornate della salute ...),
- l'installazione di elementi di arredo urbano e di sculture in pietra,
- l'organizzazione di percorsi pedonali e accessi.

(6) Nell'area Eu-3 sono previsti i seguenti arredi delle superfici esterne, come indicati nella cartografia del PRPC:

- la sistemazione di un'area di mercato pavimentata di fronte all'edificio 01 – edificio del mercato,
- l'allestimento di aree verdi, piantando specie tipiche mediterranee,

- l'organizzazione di sentieri pedonali,
- l'installazione di elementi di arredo urbano e di sculture in pietra,

– la regolamentazione dei parcheggi per le consegne del mercato,

– le aree verdi lungo l'esistente edificio nell'area Eu-3, nella parte a Nord-Est non possono essere ulteriormente pavimentate.

(7) Per tutti gli interventi in aree pubbliche, l'investitore deve ottenere il nulla osta dell'organo competente del Comune di Pirano.

(8) La creazione di spazi verdi deve tenere conto dell'integrità del sito e l'intera area PRPC deve essere progettata in modo coerente e uniforme.

(9) I parcheggi nell'area Eu-2 devono essere arredati a verde con viali alberati o singoli alberi.

(10) Nel caso di impianti di viali, i singoli viali dovranno comprendere un'unica specie di albero.

(11) Tuttavia, per prevenire le malattie degli alberi, nei viali alberati si devono alternare gruppi di diverse specie di alberi.

(12) Nell'impianto del verde pubblico la priorità dovrebbe essere data agli alberi e agli arbusti mediterranei e submediterranei localmente importanti.

Art. 21

(Arredo urbano)

(1) Le aree pubbliche e le altre aree comunali devono essere allestite con complementi di arredo urbano, che siano funzionali, discreti e non invasivi o dannosi per le aree di uso pubblico. La progettazione dei complementi di arredo urbano deve tener conto dell'integrità dell'area; l'intera area PRPC deve essere allestita in modo coerente e uniforme.

(2) Nei casi in cui uno spazio privato confini con una zona pubblica, sono valide le stesse regole indicate per l'allestimento e la progettazione degli spazi pubblici. Si consiglia l'applicazione delle stesse regole per tutte le aree private.

(3) I complementi di arredo urbano del Comune di Pirano rappresentano l'identità visiva del Comune. Rappresentano il Comune di Pirano come parte integrante del Mediterraneo. L'arredo urbano è discreto, risponde a principi tipici dell'ambiente mediterraneo e il suo ruolo principale è quello della funzionalità. L'utente deve avere la percezione che i complementi di arredo facciano parte da sempre dell'ambiente in cui si trovano e che siano discreti, funzionali e non obsoleti.

(4) Di norma, i complementi di arredo urbano non devono fungere da spazio per l'affissione pubblicitaria o informativa.

Art. 22

(Installazione di impianti per informazioni pubblicitarie)

(1) È consentito installare impianti ovvero sistemi ai fini pubblicitari solo sulle parti del piano terra delle facciate degli edifici fino a un'altezza massima di 3,5 metri, misurata dalla quota del piano terra, ulteriormente è consentito che l'impianto, ovvero il sistema pubblicitario possa coprire fino a un massimo del 15% della superficie del lato di facciata su cui l'oggetto o il sistema pubblicitario è installato. Nel calcolo del fattore di copertura del lato di facciata si tiene conto solo la superficie fino all'altezza massima consentita.

(2) Un singolo impianto pubblicitario per il quale è consentita l'installazione sulle parti del piano terra delle facciate di edifici, ovvero fino ad un'altezza massima di 3,5 metri, misurata dalla quota del piano terra non può avere un'altezza superiore a 1 m e neppure una superficie superiore a 3 m².

(3) È vietato collocare impianti pubblicitari su aree verdi, parchi e aiuole.

(4) A prescindere dalle disposizioni del presente articolo è tuttavia consentita l'installazione di impianti pubblicitari, previsti dal Decreto sulla pubblicità e sulle affissioni pubbliche nel Comune di Pirano e cioè nelle ubicazioni come previste dal Decreto medesimo.

5. Norme tecniche d'attuazione concernenti la progettazione del paesaggio

Art. 23

(1) La progettazione del paesaggio deve seguire la destinazione d'uso delle superfici esterne determinate da questo Decreto e indicate nella cartografia del PRPC, nello specifico Foglio n. 05 Assetto paesaggistico.

(2) Nell'assetto del comprensorio in oggetto è necessario considerare le seguenti indicazioni e principi di assetto:

- un assetto esterno e una piantagione razionali e conformi al programma,
 - l'assetto e la piantagione devono essere impostate in modo tale da mantenere intatte la continuità di sviluppo e l'identità del comprensorio nel suo complesso,
 - accentuare le direzioni di base, i panorami e le vedute sul territorio,
 - assistenza alla sicurezza del traffico (delimitazione del traffico motorizzato, dei ciclisti e pedoni, segnalazione delle modifiche),
 - creare ambienti piacevoli per l'intrattenimento all'aperto,
 - migliorare le condizioni microclimatiche (ombra, fresco, protezione dai rumori),
 - protezione delle aree non edificate e non pavimentate (non calpestabili),
 - creare vie di passaggio sensate tra le singole unità,
 - le parti visibili dei muri di sostegno e delle recinzioni murate devono essere costruite o rivestite in pietra naturale di origine locale,
 - gli scavi e gli interrimenti, ove tecnicamente possibile, si devono adeguare alla configurazione del terreno esistente con le pendenze e le altezze, ovvero essere in evidenza il meno possibile con rinverdimenti adeguati.
- (3) Per tutte le aree verdi nell'area PRPC è necessario predisporre sistemi d'irrigazione e cisterne interrato per la raccolta dell'acqua piovana per le necessità dell'irrigazione.

6. Norme tecniche d'attuazione concernenti il frazionamento

Art. 24

(Lotto edificabile)

(1) Il lotto destinato all'edificazione è un terreno composto da una o più particelle catastali o dalle loro parti, sul quale è collocato, ovvero sul quale è previsto un fabbricato (edificio o opera di ingegneria civile) e sul quale ci sono superfici sistemate, che servono o serviranno a tale fabbricato o opera di ingegneria civile.

(2) Le dimensioni di minima e le forme dei lotti edificabili sono specificate nella parte cartografica del PRPC, Foglio n. 06 Raffigurazione di lotti edificabili. Gli stessi possono essere di dimensioni maggiori e di forme diverse da quanto presentato nell'allegato cartografico del PRPC, tuttavia non devono risultare di dimensioni inferiori.

7. Norme tecniche d'attuazione concernenti gli allacciamenti agli edifici, la costruzione di infrastrutture di pubblica utilità e il demanio pubblico artificiale

Art. 25

(Criteri e condizioni per la regolamentazione delle infrastrutture viarie)

(1) La progettazione, la costruzione e la manutenzione dell'infrastruttura stradale esistente devono essere conformi alle disposizioni di legge e alle norme vigenti.

(2) Nel caso di interventi previsti sulle strade statali e comunali, nonché sulle altre superfici pubbliche è necessario ottenere le condizioni di progetto e il consenso del gestore competente.

(3) Nella sistemazione dell'accesso o del collegamento del traffico alla strada pubblica è necessario considerare, che il profilo della strada debba permettere di eseguire la circolazione nei due sensi o a senso unico, per cui si considerano le indicazioni di partenza minime. L'accesso fino agli edifici deve essere realizzato con una via d'accesso della larghezza minima di 3,0 m.

Art. 26

(Piste ciclabili)

(1) Nell'area del PRPC è prevista la costruzione di una pista ciclabile sul lato est della Strada dei Salinai. La larghezza minima della pista ciclabile è di 2,0 m.

(2) Nell'area Eu-1 c'è una pista ciclabile a due carreggiate che collega la pista ciclabile principale Portorose–Lucia con la stazione degli autobus. La larghezza minima è di 2,5 m.

Nell'area del parco c'è una pista ciclabile circolare con una larghezza minima di 2,5 m.

(3) La progettazione e la costruzione di piste ciclabili devono essere conformi alle disposizioni di Legge e ai regolamenti applicabili.

(4) La prevista pista ciclabile è collegata alla pista ciclabile della Parenzana.

Art. 27

(Criteri e condizioni per la regolamentazione dei parcheggi)

(1) La costruzione di nuovi parcheggi è prevista nell'area del PRPC, come segue:

- nell'area Eu-1, è possibile costruire nuovi parcheggi pubblici,
- nell'area Eu-2 sono previsti diversi nuovi parcheggi e/o l'estensione dei parcheggi esistenti. Nella parte grafica del PRPC sono contrassegnati con P2 a P4,
- nell'area Eu-3, un nuovo parcheggio è previsto presso l'edificio 01 – edificio del mercato, destinato esclusivamente alle consegne.

(2) La progettazione e la costruzione di stalli di sosta e di aree di parcheggio devono essere conformi alle disposizioni di Legge e ai regolamenti applicabili.

Art. 28

(Criteri generali e condizioni di regolamentazione delle infrastrutture comunali, energetiche e di telecomunicazione)

(1) I fabbricati devono essere allacciati all'infrastruttura comunale ed energetica esistente o di nuova costruzione. È consentito l'impiego di tutte le fonti di energia rinnovabili in conformità alle leggi che regolano tale settore. L'approvvigionamento energetico (riscaldamento, acqua calda sanitaria) deve essere fornito da fonti di energia rinnovabili. L'uso di combustibili fossili non è consentito, ovvero è consentito solo se l'uso di fonti energetiche rinnovabili non è tecnicamente possibile. L'approvvigionamento energetico deve essere conforme alle linee guida definite nel concetto energetico locale del comune.

(2) In tutte le costruzioni è necessario considerare gli scostamenti prescritti dei fabbricati pianificati dalle esistenti e previste condotte, reti di comunicazione ed elettrodotti in conformità alle norme tecniche e prevedere gli spostamenti, ovvero le modifiche dell'infrastruttura esistente a causa dei nuovi fabbricati. Nell'ambito della costruzione della nuova infrastruttura comunale è necessario prevedere la riqualificazione di quella esistente, non adeguata a causa dell'usura, dell'insufficiente capacità, della scarsa resa tecnica, dovuta alle conseguenze di danni o alle richieste urbanistiche.

(3) L'alimentazione delle utenze idriche sarà assicurata con acqua potabile di testata idoneità sanitaria, nonché lo smaltimento delle acque di scarico e il trattamento dei rifiuti (raccolta, smaltimento), devono essere garantiti in modo tale da non minacciare la salute e da non gravare sull'ambiente.

(4) Gli interventi nelle fasce di rispetto delle infrastrutture esistenti e in quelle previste sono possibili soltanto previo consenso del gestore.

(5) I tracciati delle condotte comunali, energetiche e di telecomunicazione dei fabbricati e degli impianti devono essere coordinati tra loro, considerando gli scostamenti sufficienti reciproci e gli scostamenti dagli altri impianti o strutture costruiti.

(6) La costruzione degli impianti energetici e delle infrastrutture comunali deve procedere in modo coordinato.

(7) Sono ammessi adeguamenti parziali e provvisori, sempre conformi alla programmazione dei gestori delle condotte comunali ed eseguiti in modo da renderli comunque includibili nella fase conclusiva di riassetto della singola condotta comunale, in base ai progetti preliminari per il territorio interessato.

(8) È consentito tutelare, spostare, rinnovare, ampliare e aumentare la capacità delle condotte comunali, energetiche e di telecomunicazioni esistenti, che si trovano nel comprensorio, in conformità alle possibilità territoriali e ambientali e rispettando le norme vigenti e a condizione che gli interventi siano in accordo con i loro gestori.

(9) Le imprese competenti a gestire la rete idrica urbana forniscono le prescrizioni di realizzazione dell'allacciamento comunale di connessione dei fabbricati alle singole infrastrutture comunali.

(10) Per gli interventi nelle zone di protezione delle infrastrutture comunali è necessario ottenere l'autorizzazione dell'operatore.

(11) Di regola tutte le condotte primarie e secondarie devono attraversare le superfici (di traffico e di intervento) pubbliche, ovvero superfici di uso pubblico in modo da rendere possibile la manutenzione dei fabbricati e degli impianti infrastrutturali.

(12) Nel caso in cui il passaggio sulle superfici pubbliche non sia possibile, il proprietario del terreno interessato deve consentire la realizzazione e la manutenzione delle condotte comunali pubbliche sul suo terreno, mentre il gestore della singola condotta comunale deve ottenere dal proprietario il diritto di servitù.

(13) Se gli impianti comunali sono stati costruiti su un terreno che non fa parte del demanio pubblico e non è di proprietà del Comune, il Comune è tenuto ad acquisire le nuove attrezzature urbane, che sono state costruite conformemente alle normative vigenti in materia di infrastrutture comunali (il PRPC e il Programma delle opere di urbanizzazione), per le quali è stato stipulato il contratto di realizzazione delle opere di urbanizzazione, è stato rilasciato il permesso di agibilità e sono stati disciplinati i diritti di utilizzo e di manutenzione a beneficio del Comune, dell'azienda pubblica o dell'operatore, che gestisce le singole infrastrutture comunali nel Comune di Pirano.

(14) Nel caso in cui il realizzatore dei lavori osservi, durante l'esecuzione degli stessi, un'infrastruttura comunale energetica o di telecomunicazione non preliminarmente identificata, deve immediatamente interrompere le attività ed informare i gestori delle singole condotte dell'infrastruttura.

(15) In aggiunta alle opere di urbanizzazione stabilite con il presente Decreto, è ammessa la realizzazione di ulteriori linee interrate della rete pubblica con i relativi allacciamenti, in quanto necessari al singolo comprensorio in oggetto ovvero del territorio nel suo complesso, a condizione che gli adeguamenti integrativi restino compatibili e complementari alle previsioni infrastrutturali del presente Decreto. La costruzione di impianti, fabbricati e condotte comunali soprassuolo non è ammessa. La costruzione di impianti energetici, di telecomunicazione e comunali accessori è ammessa soltanto se è possibile realizzare tali impianti nei seminterrati del comprensorio.

(16) Ordine prioritario di approvvigionamento termico in base alla fonte di energia:

– sistemi di teleriscaldamento, che utilizzano le fonti di energia rinnovabili con la cogenerazione di energia termica ed

elettrica, fonti di energia rinnovabili di produzione separata, gas naturale in CHP ad alta efficienza o calore di scarto;

– approvvigionamento termico individuale da fonti di energia rinnovabili;

– approvvigionamento individuale con gas naturale;

– altre fonti.

(17) I criteri e le condizioni per l'infrastruttura comunale sono definiti per la:

– rete idrica

– rete fognaria

– rete di energia elettrica

– rete di telecomunicazioni

– rete TV via cavo.

Art. 29

(Rete idrica)

(1) Tutti gli edifici devono essere allacciati alla rete idrica esistente, ovvero alla rete idrica di nuova costruzione.

(2) Nel progettare la costruzione nel comprensorio in oggetto è necessario considerare gli impianti idrici esistenti e le ricostruzioni e manutenzioni degli impianti idrici previste a causa dell'usura, ovvero dell'aumento della capacità dell'impianto.

(3) Le sistemazioni di aree verdi non devono in nessun caso influire nocivamente sugli impianti idrici previsti ed esistenti. All'interno del corridoio protetto non è permesso realizzare coltivazioni.

(4) Con l'implementazione degli interventi previsti, non si devono peggiorare le condizioni riguardanti la sicurezza di esercizio, la manutenzione ordinaria, l'inalterabile salubrità dell'acqua potabile e la durata stessa degli impianti idrici.

(5) La realizzazione delle opere previste non potrà in alcun modo avere effetti peggiorativi sulle condizioni di approvvigionamento idrico e di sicurezza antincendio per gli utenti già esistenti.

(6) Gli incroci dell'acquedotto con i raccordi comunali e gli scostamenti dagli altri fabbricati devono essere realizzati in osservanza delle prescrizioni e normative tecniche ed in conformità alle disposizioni del Regolamento tecnico dell'Acquedotto del Risano di Capodistria.

(7) L'approvvigionamento idrico della zona del PRPC è previsto dal serbatoio RZ Sezza di 115 m³, a quota di 30,08 m s.l.m.

(8) Il dimensionamento delle condotte di allacciamento si determina in base alle richieste previste di approvvigionamento idrico e della sicurezza antincendio per i fabbricati, ovvero utenti previsti.

(9) Il sistema di rete idrica interna deve essere realizzato in modo tale da escludere reflussi verso la rete pubblica.

(10) Il punto di alimentazione dell'utenza (posizione dei contatori) può ubicarsi nel tipico pozzetto con contatore esterno dell'Acquedotto del Risano di Capodistria, per ciascun edificio a parte, in modo da non recare alcun disturbo all'ordinario utilizzo del terreno, garantendo al contempo la regolare attività di lettura dei consumi idrici e manutenzione dei contatori.

(11) Il modello di pozzetto, le dimensioni, il tipo di contatore e le relative modalità di messa in funzione sono prescritti nel Regolamento tecnico dell'Acquedotto del Risano di Capodistria (Gazzetta Ufficiale della Repubblica di Slovenia, n. 16/13 del 22/02/2013).

(12) L'Acquedotto del Risano convaliderà, con il rilascio dell'apposito Consenso, le condizioni tecniche necessarie all'autorizzazione all'allacciamento dell'edificio alla rete idrica pubblica.

Art. 30

(Rete fognaria)

(1) Tutti gli edifici devono presentare percorsi di smaltimento e depurazione delle acque reflue in conformità con le norme vigenti. Si deve prevedere un sistema separato di smaltimento delle acque reflue urbane e di quelle meteoriche.

(2) Nel comprensorio in oggetto, nel progettare la costruzione, è necessario considerare i fabbricati esistenti, le ricostruzioni previste e le manutenzioni del sistema di canalizzazione a causa dell'usura, ovvero dell'aumento della capacità. Nel caso di ristrutturazione o ampliamento dell'edificio esistente, ricostruzione delle strade e delle infrastrutture esistenti, è necessario che la canalizzazione fognaria a sistema misto sia riconvertita a sistema separato.

(3) L'allacciamento alla canalizzazione fognaria pubblica degli edifici e delle opere di ingegneria civile, è possibile in conformità alle condizioni stabilite dall'operatore. Condizioni più dettagliate saranno definite dallo stesso al momento di acquisizione dei permessi di costruire.

(4) Le acque meteoriche provenienti dalle superfici di parcheggio saranno smaltite attraverso collettori di sabbia e separatori di grassi opportunamente dimensionati.

(5) La disposizione finale delle acque fecali è nell'impianto centrale di depurazione di Pirano. Le acque reflue di provenienza meteorica dopo un adeguato trattamento sono invece scaricate in mare.

(6) Il tracciato previsto e gli allacciamenti pianificati sono presentati nella parte cartografica della bozza del PRPC.

Art. 31

(Rete di energia elettrica e illuminazione pubblica)

(1) Tutti i fabbricati devono essere allacciati alla rete di energia elettrica.

(2) Nell'ambito della nuova rete deve essere prevista la riqualificazione della rete EE esistente che non si presenti idonea a causa dell'usura, dell'insufficiente capacità, della scarsa resa tecnica o delle esigenze urbanistiche.

(3) Per poter alimentare gli edifici previsti è necessario costruire una nuova sezione della canalizzazione passacavi partendo dalla stazione di trasformazione e smistamento RTP di Lucia, la quale potrà essere in parte realizzata utilizzando le canaline passacavi esistenti e in parte di nuova costruzione in modo che il nuovo condotto di alimentazione via cavo sia integrato alla esistente RETE DI CAVI da 20 kV di Portorose-Lucia. Il sistema di canaline esistenti, che saranno utilizzate per l'alimentazione della zona del PRPC, parte dalla stazione di trasformazione e smistamento RTP di Lucia, prosegue lungo la Strada per Limignano fino ad arrivare alla stazione di trasformazione Lucia 2, quindi attraverso la canalizzazione passacavi prosegue fino al pozzo all'altezza dell'incrocio tra la Strada di Lungomare e la Strada del Sottopassaggio. Le nuove linee di cavi previsti saranno costruite a partire dal pozzo per cavi (all'incrocio della Strada del Sottopassaggio con la Via Lungomare), scorrendo lungo il marciapiede meridionale della Strada Lungomare fino alla rotatoria presso la diramazione per il Marina e proseguendo lungo la diramazione stessa sul ciglio nord del marciapiede. La nuova rete di canalizzazione passacavi passerà anche dall'incrocio della Strada di Limignano con la Strada Lungomare fino al pianificato fabbricato del mercato, dove è prevista la nuova Stazione di Trasformazione per approvvigionare il comprensorio in oggetto.

(4) La realizzazione della nuova Stazione di Trasformazione per l'approvvigionamento del comprensorio in oggetto è prevista accanto all'edificio del mercato pianificato o nell'edificio stesso. La nuova ST deve essere prefabbricata e montata su cavi per la potenza prevista, che sarà definita in fase PGD (Progetto per l'acquisizione del permesso di costruire) o PZI (Progetto per l'esecuzione). La ST deve essere costruita per una tensione di 20/0,4 kV e una potenza nominale adeguata con un accesso agibile per un autocarro con gru, di massa complessiva fino a 20 t. Se la ST sarà costruita in un edificio con altre finalità, dovrà essere ubicata al pianoterra possibilmente all'angolo dell'edificio con accesso diretto dall'esterno.

(5) Prima dell'inizio della costruzione è necessario effettuare il picchettamento per l'intera infrastruttura di distribuzione di energia elettrica sotterranea, che andrà ad interessare questa

zona ossia il tracciato della prevista alimentazione dell'area in questione.

(6) Nell'esecuzione dei lavori di movimento terra nelle immediate vicinanze degli impianti di energia elettrica è necessario considerare le regole in materia di prevenzione infortunistica in prossimità degli impianti sotto tensione. Le distanze dagli impianti esistenti sono progettate in conformità ai regolamenti, alle norme, agli standard e alla tipizzazione in vigore.

(7) L'investitore, per gli interventi previsti nella rete di distribuzione elettrica, deve conseguire le prescrizioni progettuali, mentre per la documentazione di progetto realizzata dovrà disporre dell'autorizzazione dell'Elektro Primorska, UD di Capodistria. Tutti gli oneri di progettazione, di eventuali spostamenti, di protezione o la riparazione di danni alla rete di distribuzione elettrica esistente, durante il periodo di costruzione in questione, sono a carico dell'investitore.

(8) Gli impianti elettrici esistenti devono essere spostati o adeguatamente protetti. I dispositivi che diventano non funzionali a causa della prevista costruzione devono essere smantellati o abbandonati in modo da non causare inutili complicazioni.

(9) Durante la progettazione e la costruzione di edifici nella area del piano PRPC dovranno essere prese in considerazione la classificazione tipo delle società di distribuzione, le vigenti norme e gli standard tecnici, e si dovrà acquisire i documenti tecnici amministrativi.

(10) Per realizzare le costruzioni nella fascia di rispetto degli elettrodotti e impianti si dovrà soddisfare le prescrizioni in materia di impatto elettromagnetico e sonoro (Gazzetta Ufficiale della Repubblica di Slovenia, n. 70/96) e le prescrizioni del Regolamento concernente le condizioni e le limitazioni nelle costruzioni, la destinazione d'uso degli edifici e l'esercizio delle attività all'interno della fascia di rispetto delle reti elettriche (Gazzetta Ufficiale della Repubblica di Slovenia, n. 101/10).

Art. 32

(Rete di telecomunicazione)

(1) La rete di telecomunicazione è costituita da tutte le reti per la trasmissione del segnale in forma analogica o digitale, in versione terrestre via cavo oppure di realizzazione aerea wireless.

(2) Per migliorare il livello esistente di fornitura e per realizzare nuovi allacciamenti è possibile la nuova costruzione, la riqualificazione e l'ampliamento della rete di telecomunicazione.

(3) La rete di telecomunicazione può essere realizzata con cavi sotterranei, cavi direttamente interrati o tirati in canaline oppure wireless.

(4) Per tutte le costruzioni è necessario: considerare le distanze prescritte dei nuovi fabbricati dalla rete di telecomunicazione esistente, in conformità alle norme tecniche, prevedere gli spostamenti o i cambiamenti degli allacciamenti esistenti dovuto alla costruzione di nuovi fabbricati, nell'ambito della nuova rete prevedere il risanamento della rete esistente, la quale non risulti idonea a causa dell'usura, dell'insufficiente capacità, della scarsa resa tecnica o delle richieste urbanistiche.

(5) Le opere nelle pertinenze vincolate della rete di telecomunicazione esistente e nelle zone di protezione previste sono realizzabili soltanto previo consenso del gestore.

(6) Nella riqualificazione della rete esistente e nella costruzione della nuova rete telefonica è necessario prevedere la costruzione con cavi sotterranei. Per gli edifici più datati in pietra e dove sia possibile, sarà necessario allestire gli armadietti telefonici al di fuori della struttura del fabbricato.

(7) Nel comprensorio in oggetto la rete telefonica viene riadeguata mediante canalizzazione, con l'ampliamento e il collegamento alla rete telefonica via cavo canalizzata esistente.

Art. 33

(Rete TV via cavo)

Per ricevere i programmi TV via satellite e per la distribuzione del segnale è consentito costruire una rete di distribuzione

via cavo e collegarla all'impianto centrale dell'antenna con il sistema di ricezione.

Art. 34

(Raccolta e asporto dei rifiuti urbani e pulizia delle superfici pubbliche)

(1) Nel comprensorio oggetto di pianificazione è organizzata la raccolta dei rifiuti urbani e delle frazioni differenziate.

(2) Nel comprensorio oggetto di pianificazione è necessario prevedere i punti di raccolta e di prelievo per i rifiuti urbani, i rimanenti rifiuti e le isole ecologiche per le frazioni differenziate, che devono essere accessibili ai veicoli speciali dell'operatore (collocati a una distanza non superiore a 5,00 m dalla strada pubblica).

(3) I punti di prelievo devono essere sistemati in modo tale da permettere la pulizia dello spazio, in osservanza delle prescrizioni igieniche e di decoro locali.

(4) I punti di prelievo e le isole ecologiche devono garantire un volume complessivo adeguato per le unità abitative, nonché conforme alle norme vigenti nel Comune di Pirano.

(5) Si deve prendere in considerazione il sistema di raccolta differenziata e di trasporto differenziato dei rifiuti. I punti di raccolta devono essere accessibili ai veicoli della nettezza urbana (collocati a una distanza non superiore a 5,00 m dalla strada pubblica).

(6) I punti di raccolta e le isole ecologiche allestiti per gli enti commerciali devono essere adeguatamente dimensionati e in linea con il Programma comunale di gestione dei rifiuti urbani.

(7) I punti di raccolta rifiuti già attivi potranno essere ammodernati, ovvero trasferiti, nonché allestiti in modo da garantire la differenziazione, con osservanza delle prescrizioni regolamentari fornite dal concessionario del servizio, nonché riscontrabili al Decreto comunale sulla pulizia delle superfici pubbliche e la raccolta, l'asporto e il deposito di rifiuti obbligatori.

8. Norme tecniche d'attuazione concernenti la tutela e la conservazione del patrimonio culturale, la salvaguardia della natura, la tutela dell'ambiente e delle risorse naturali, la tutela da calamità naturali e altre emergenze, nonché per le necessità di difesa

Art. 35

(Protezione dall'inquinamento acustico)

In caso di interventi nel territorio, devono essere osservate le disposizioni di Legge sulla tutela dall'inquinamento acustico.

Art. 36

(Protezione dall'inquinamento atmosferico)

In caso di pianificazione territoriale, è necessario tener conto delle disposizioni di Legge sulla tutela dall'inquinamento atmosferico.

Art. 37

(Protezione delle acque sotterranee)

(1) I fabbricati e gli spazi aperti devono essere progettati in modo tale da escludere qualsiasi tipo di inquinamento delle acque sotterranee.

(2) Prima di compiere interventi sul terreno, che potrebbero compromettere le vene acquifere sotterranee, è necessario approfondire tutte le potenziali conseguenze di una tale interruzione, compresa la diminuzione della stabilità e della capacità portante del suolo nell'area ristretta e in quella più ampia.

(3) Le aree di manovra, i parcheggi e le vie di trasporto devono essere consolidate e canalizzate. Le aree parcheggio e i garage situati nei pressi dei fabbricati devono essere attrezzati con disoleatori per parcheggio.

Art. 38

(Tutela della salute)

Nella realizzazione e progettazione della costruzione nel comprensorio in oggetto è necessario:

- organizzare l'approvvigionamento idrico delle popolazioni mediante forniture d'acqua potabile di testata idoneità sanitaria,

- regolamentare lo scarico delle acque reflue,

- organizzare la gestione rifiuti in modo appropriato, regolandone la raccolta e lo smaltimento a norma,

- garantire l'adozione di adeguate misure di protezione contro la formazione di polvere affinché le attività di produzione e commercio di generi alimentari (ad es. rivendite, attività di ristoro) vengano eseguite in ambienti salubri ed igienici, in conformità alle vigenti normative e regolamentazioni di settore.

Art. 39

(Soluzioni e misure per la difesa e la sicurezza antincendio, la protezione da calamità naturali e altre emergenze)

(1) Nella realizzazione della documentazione di progetto e nell'acquisizione del permesso di costruire per i singoli fabbricati è necessario tenere in considerazione le vigenti leggi e disposizioni in materia di limitazioni naturali, osservare l'accelerazione del suolo in base al progetto, nonché il rischio sismico, adottando debitamente nella documentazione di progetto le misure tecniche del caso.

(2) L'edificazione prevista deve garantire le condizioni per un allontanamento sicuro delle persone e del patrimonio, sufficienti superfici di lavoro e di circolazione per i veicoli di pronto intervento, nonché fonti sufficienti per la fornitura di acqua per l'estinzione.

(3) A garanzia delle misure di contenimento dei rischi di propagazione in caso di incendio, devono essere garantite le distanze di sicurezza tra i fabbricati e i confini delle particelle al minimo di 5 m, ovvero osservando un'adeguata divisione tra i fabbricati.

(4) Sulle vie di accesso per l'intervento è necessario regolamentare gli stalli per i mezzi dei vigili del fuoco. Per quanto concerne i percorsi di accesso agli ingressi e alle aree operative si osserveranno gli standard DIN 14090.

(5) La rete viaria di pubblica utilità supporterà gli accessi per l'intervento. I percorsi d'emergenza peraltro garantiranno il deflusso in caso di evacuazione delle persone e del patrimonio.

(6) In caso di incendio i fabbricati dovranno comunque garantire una resistenza strutturale di portata per un determinato periodo di tempo.

(7) Nell'elaborato Progetto di sicurezza antincendio si darà evidenza delle modalità di soddisfazione delle condizioni di sicurezza antincendio per le strutture di modesta entità, mentre con l'elaborato Studio di sicurezza antincendio si esplicheranno le misure prescrittive essenziali per le strutture più impegnative, in caso di incendio. La classificazione delle strutture di modesta entità, e quelle più impegnative è definita nella prescrizione sul progetto e nello studio sulla sicurezza antincendio.

Art. 40

(Protezione da fenomeni alluvionali e dall'erosione)

(1) Attorno ai fabbricati è necessario realizzare drenaggi e scarichi delle acque di superficie per il deflusso dell'acqua. Lo smaltimento di tutta l'acqua deve essere controllato per evitare danni da erosione al suolo.

(2) Nella documentazione del progetto è necessario indicare che gli scoli di drenaggio vengano condotti nella rete di canalizzazione in modo controllato.

(3) È necessario condurre le acque del sistema di drenaggio adeguatamente sotto gli argini di scavo, nonché dietro ad eventuali costruzioni di supporto negli scarichi di raccolta e poi nel sistema regolare di deflusso delle acque meteoriche.

(4) La maggior parte del comprensorio del PRPC si trova nell'area a pericolosità e rischio alluvionale ("pp" – area a rischio di inondazione), tra Q100 e Q500. Le misure di mitigazione necessarie sono:

– Le luci di tutti i fabbricati con piani interrati e di tutti gli edifici che si trovano all'interno dell'area Eu-2 devono essere effettuate al di sopra del livello Q500 a quota di + 3,00 m s.l.m. Le parti delle strutture eseguite sotto detta quota di + 3,00 m s.l.m. devono essere realizzate a tenuta stagna. Il drenaggio dell'acqua dalle parti sottostanti è regolato da un sistema di pompaggio impermeabile dotato di una valvola di ritegno. I parcheggi esterni non interrati, che si trovano all'interno dell'area Eu-2 vengono realizzati al di sopra della quota Q100 ad un'altitudine di + 2,60 m s.l.m. e offrono un collegamento ragionevole con l'infrastruttura stradale esistente. Le aree di parcheggio esistenti sono mantenute alle stesse quote.

– Gli edifici all'interno delle aree Eu-1 ed Eu-3 sono realizzati sopra la quota Q100 ad un'altitudine di 2,60 m s.l.m. I parcheggi si collegano in modo appropriato all'infrastruttura viaria esistente. Se in un impianto si svolge un'attività che, in conformità con la legislazione in vigore, richiede norme di sicurezza per il caso di evenienza di calamità entro un lasso di tempo di 500 anni (alluvioni rare), la quota della soglia degli edifici all'interno di Eu-1 e Eu-2 viene portata a + 3,00 m s.l.m.

– L'intera l'area deve essere dotata di un sistema fognario separato di acque bianche e acque nere, che consenta un drenaggio efficiente delle acque reflue provenienti dal sito.

– Per i singoli edifici, nella fase di elaborazione della documentazione di progetto, verrà elaborato un estratto di piano di gestione del rischio alluvioni con la definizione delle misure necessarie atte a garantire un'adeguata protezione nell'evenienza delle alluvioni.

Art. 41

(Criteri e condizioni per la gestione delle acque)

(1) Le soluzioni progettuali di smaltimento e depurazione delle acque reflue urbane e piovane devono essere coordinate con le norme e la legislazione vigenti.

(2) Nel comprensorio dove sono previsti gli interventi è necessario registrare le eventuali fonti di acqua esistenti, mantenerle, riadattarle opportunamente e impedire la possibilità di inquinamento. Con gli interventi previsti non si devono peggiorare le caratteristiche delle sorgenti nel comprensorio in oggetto.

(3) Tutte le acque reflue dei fabbricati e degli impianti devono essere depurate prima dello scarico fino al livello prescritto.

(4) Prima dell'allacciamento di nuove superfici riceventi è necessario verificare la conducibilità idraulica del sistema delle acque piovane e trovare soluzioni adeguate nel caso in cui nel sistema delle acque piovane esistente non ci sia conducibilità.

(5) L'intervento nell'ambiente, che potrebbe avere un effetto prolungato o temporaneo sulle acque e sul regime idrico, può essere effettuato solo sulla base del Consenso idrico. La documentazione di progetto per ottenere il Consenso idrico deve essere conforme alla legislazione applicabile.

(6) Ogni impegno idrico che superi i limiti di utilizzo generale richiede il rilascio di specifica autorizzazione, ovvero provvedimento concessorio in conformità alla legge in vigore.

(7) La conduzione diretta delle acque reflue nelle acque sotterranee è proibita, la conduzione indiretta delle acque reflue, nonché la trasmissione di calore nelle acque sotterranee e lo sfruttamento del calore dalle acque sotterranee sono ammessi, soltanto nel modo e alle condizioni previste dalla legislazione vigente.

(8) Nel periodo di costruzione è necessario garantire tutte le misure di sicurezza e un'organizzazione tale del cantiere da impedire l'inquinamento dell'ambiente e delle acque, che potrebbe verificarsi con il trasporto, l'immagazzinamento e l'uso di combustibili liquidi e altre sostanze pericolose, ovvero nel caso

di infortuni garantire l'immediato intervento del personale specializzato. Tutti i magazzini e i punti di erogazione di combustibili e lubrificanti temporanei, nonché altre sostanze pericolose devono essere protetti dall'eventuale fuoriuscita nell'ambiente naturale. Al termine della costruzione è necessario rimuovere tutte le strutture temporanee utilizzate per il periodo di costruzione e rimuovere tutti i resti di discariche. È necessario riportare allo stato primitivo, ovvero risistemare adeguatamente tutte le superfici danneggiate dalla costruzione.

(9) La progettazione ed esecuzione di interventi previsti nell'ambiente non devono compromettere le condizioni di drenaggio dell'acqua meteorica esistenti in queste zone e nelle aree a valle.

(10) Dovrebbero essere previste misure per ridurre la quantità di acque meteoriche di dilavamento scaricate nella canalizzazione pubblica o negli scarichi meteorici (utilizzando le stesse per scopi di irrigazione, uso in impianti sanitari, acque di processo ...).

(11) Per tutti gli impianti e fabbricati ove esista un rischio di fuoriuscita di sostanze pericolose, sarà necessario predefinire idonee misure di prevenzione. Il vano in cui sarà depositata la sostanza pericolosa dovrà essere costruito a mo' di bacino di separazione a tenuta stagna, capace di trattenere l'intero volume in caso di fuoriuscita.

(12) Nel caso di realizzazione per fasi è necessario pianificare le stesse come unità funzionali complete, con lo scopo di escludere potenziali compromissioni del regime idrico nelle singole fasi.

Art. 42

(Criteri e condizioni di tutela del patrimonio culturale)

(1) Nel comprensorio in oggetto non si rilevano unità e zone di patrimonio culturale registrate.

(2) Nella fase di progettazione il progettista deve verificare i registri e i dati ufficiali sulle unità di patrimonio culturale e nel caso in cui nel processo di ottenimento del permesso di costruzione nella zona di intervento si riscontrino un'unità o zona registrata di patrimonio culturale si devono ottenere i necessari permessi, ovverosia le condizioni progettuali e tutte le apposite autorizzazioni.

(3) Nell'intero comprensorio oggetto di pianificazione sono in vigore le disposizioni generali di legge riguardanti la tutela dei reperti archeologici.

(4) Se la ricerca archeologica preliminare non è stata effettuata prima dell'inizio dei lavori di sterramento, per le finalità di tutela dei reperti archeologici sarà necessario garantire all'Istituto per la tutela del patrimonio culturale della Slovenia l'accessibilità dei terreni in conformità alle prescrizioni in tema di tutela del patrimonio culturale, laddove si svolgeranno i lavori di sterramento, affinché si possa eseguire la sorveglianza professionale sugli interventi. Il proprietario del terreno/l'investitore/il responsabile dei lavori deve informare in forma scritta l'unità distrettuale dell'Istituto per la tutela del patrimonio culturale della Slovenia, sulla dinamica dei lavori edili, almeno 10 giorni prima dell'inizio dei lavori di sterramento.

(5) In tutti gli interventi negli strati di terra è valido il regime archeologico obbligatorio generale di tutela, in ragione del quale in presenza di rinvenimento tutelato obbliga il rinvenitore/il proprietario del terreno/l'investitore/il responsabile dei lavori a proteggere il reperto integro sul luogo e informare tempestivamente l'unità competente dell'Istituto per la tutela del patrimonio culturale della Slovenia, che documenterà la situazione in conformità alle disposizioni del settore archeologico. Nel caso della scoperta di resti archeologici a rischio di danneggiamento o distruzione, l'organo competente può deliberare l'interesse specifico di tutela sul terreno interessato, in sussistenza di oggettivo rischio di compromissione del patrimonio culturale ivi emerso, fintantoché non abbiano luogo le opportune indagini archeologiche, ovvero non siano fornite prescrizioni di vincolo o condizione, escludendo cioè l'utilizzo economico o di altro genere del sito.

Art. 43

(Criteri e condizioni di protezione della natura)

(1) Nel comprensorio in oggetto non si rilevano specifici valori naturali, aree protette o rilevanti al fine della conservazione della biodiversità.

(2) Durante la fase di progettazione, il progettista deve verificare registri e dati ufficiali relativi a preziose caratteristiche naturali, aree protette o aree importanti per la conservazione della biodiversità e nel caso in cui nella fase di ottenimento del permesso di costruire nell'area di intervento si trovi una delle seguenti aree, si devono acquisire i requisiti o le condizioni di progetto appropriate e il rispettivo consenso.

9. Altre condizioni per la realizzazione degli interventi nell'ambiente

Art. 44

L'osservanza delle normative in materia ambientale resta assolutamente vincolante per qualsivoglia intervento in tal senso, così come per varianti di destinazione d'uso degli edifici, ovvero delle attività ivi insistenti. L'intervento non potrà avere effetti compromettenti sul contesto ambientale, né violare limiti e soglie vigenti nelle diverse categorie di tutela.

Art. 45

(Condizioni per la costruzione e la progettazione di strutture di modesta entità)

(1) Disposizioni generali:

– Le strutture di modesta entità possono avere allacciamenti indipendenti alle infrastrutture comunali, rispettando le condizioni del presente Decreto,

– Nella costruzione di strutture di modesta entità è necessario considerare la legge e le norme in vigore, l'investitore deve garantire per le strutture di modesta entità la conformità agli atti di pianificazione.

(2) Distanze delle strutture di modesta entità dalle particelle confinanti:

– Per i fabbricati di altezza superiore a 1,5 m (misurando in verticale dal punto più basso del terreno fino al punto più alto del fabbricato; eccetto che per le recinzioni e i muri di sostegno) la distanza minima dalle particelle confinanti è di 3,0 m. Per una distanza inferiore dalle particelle confinanti, l'investitore deve ottenere il consenso dei proprietari delle particelle coinvolte.

– Per i rimanenti fabbricati e recinzioni l'edificazione è possibile al massimo fino al limite della particella catastale, sulla quale si costruisce, tuttavia in modo tale da non invadere i terreni adiacenti.

– La realizzazione dei muri di sostegno, delle recinzioni e dei muri di sottoscarpa sul confine della particella è vincolata all'ottenimento preliminare del consenso dei proprietari delle particelle, in mancanza del quale sarà ammesso il posizionamento fino al limite della particella.

– La posizione delle strutture di modesta entità non può intaccare il campo di visibilità. Preliminarmente alla costruzione dei fabbricati nella fascia di rispetto della via o strada pubblica, sarà necessario ottenere il consenso del relativo gestore.

(3) Pianificazione di strutture di modesta entità:

– è necessario considerare le relazioni locali nella pianificazione dei fabbricati e delle loro proporzioni,

– i fabbricati si devono adattare alla configurazione del terreno e alle altre condizioni naturali, così come alle regole già formulate per le tipologie di insediamento tradizionale,

– i tetti in pendenza saranno realizzati con un'inclinazione di 18–22 gradi, la copertura del tetto inclinato è realizzata in tegole,

– nella costruzione ci si ispiri alla tradizione architettonica istriana, con l'utilizzo di materiali naturali,

– qualora le strutture di modesta entità insistano sulle pertinenze di un altro edificio, si osservi uno sviluppo in conformità all'edificio principale.

(4) All'interno dell'edificio esistente nell'area Eu-3 è vietata la costruzione delle seguenti strutture di modesta entità, che rientrano:

– nel gruppo di costruzioni modeste,

– nel gruppo costruzioni modeste, trattandosi di interventi intesi come completamento dell'esistente edificazione, ad eccezione delle tettoie e delle tende,

– giardini di ristoranti edificati.

(5) Nell'area Eu-1, la costruzione di strutture di modesta entità è consentita solo nell'ambito della sistemazione del parco cittadino, ovvero trattandosi delle seguenti strutture di modesta entità:

– nel gruppo delle costruzioni modeste, quale completamento dell'esistente edificazione, soltanto tettoie e tende,

– tutti i fabbricati appartenenti al gruppo delle costruzioni accessorie a uso pubblico,

– recinzioni,

– muri di supporto,

– serbatoi,

– pozzi, fontane a zampillo,

– collegamento a infrastrutture pubbliche di rilevanza economica e teleriscaldamento,

– piste ciclabili, sentieri pedonali,

– campi sportivi all'aperto,

– impianti di irrigazione con stazione di pompaggio, serbatoi d'acqua, laghetti artificiali,

– strutture pubblicitarie secondo le altre condizioni stabilite dal Decreto e

– impianti d'infrastruttura comunale accessori.

Art. 46

(Condizioni per l'esproprio)

(1) Il Comune di Pirano con il presente Decreto prende atto che è stata manifestata e accertata la sussistenza della pubblica utilità riguardante i terreni e gli immobili ubicati nell'area contrassegnata Eu-1, i quali non sono di proprietà del Comune di Pirano. Il progetto pianificato corrisponde a quanto disposto dal primo e secondo comma dell'articolo 93 della Legge ZUreP-1, confermando in tal modo la sussistenza del pubblico interesse. Qualora non si giunga alla stipulazione di un contratto ai sensi del quinto e del settimo comma del presente articolo, allo scopo di ottenere la pubblica utilità (ovvero perseguire il fine) è necessario procedere all'esproprio, poiché il Comune non dispone di beni immobili atti al perseguimento del medesimo scopo.

(2) I rispettivi terreni e immobili come definiti nella sezione cartografica del piano PRPC, Foglio numero 09, parimenti identificati nel Registro catastale, saranno destinati a garantire l'infrastruttura pubblica di rilevanza economica come disposto dal secondo comma dell'articolo 93 della Legge ZUreP-1 e consentiranno la realizzazione di:

– infrastrutture pubbliche di rilevanza economica: una pista ciclabile e un marciapiede lungo la Strada dei Salinai, una pista ciclabile con collegamento alla stazione degli autobus, una pista ciclabile circolare all'interno del parco cittadino, il cui corso esatto è evidente nella parte cartografica del piano PRPC – corrispondente a parte della particella catastale n. 5528/16 C.C. Portorose di 1530 m²;

– infrastrutture pubbliche di rilevanza economica: un parco cittadino, la cui area è specificata nella parte cartografica del PRPC – corrispondente a una parte della particella catastale n. 5528/16 C.C. Portorose di 7226 m²;

– per la costruzione e rispettivamente per l'utilizzo di edifici e di terreni per l'esercizio di servizi pubblici in materia di sanità, per l'ampliamento del Poliambulatorio di Lucia con aree di pertinenza e arredi esterni indispensabili per l'attività, la cui posizione e l'assetto previsto sono definiti nella parte cartografica del piano regolatore – il lotto corrisponde a parte della particella catastale n. 5528/16 C.C. Portorose, di 3267 m²;

– per la costruzione e rispettivamente per l'utilizzo di terreni e edifici per la prestazione di servizi pubblici in mate-

ria di cultura e in particolare per la costruzione di un palcoscenico, di uno spazio per eventi, di strade di accesso e di percorsi di pronto intervento per esigenze di eventi culturali nel Comune di Pirano e nella Comunità locale di Lucia, la cui posizione, nonché l'assetto previsto sono definiti nella parte cartografica del piano regolatore – il lotto corrisponde a una parte della particella catastale n. 5528/16 C.C. Portorose di 1885 m².

(3) Al momento dell'adozione del presente Decreto, i terreni contraddistinti con la particella catastale n. 5528/16 C.C. Portorose, di cui ai commi precedenti, non risultano di proprietà del Comune di Pirano, e pertanto il Comune di Pirano medesimo non ha alcun diritto di costruire sugli stessi.

(4) In considerazione di quanto sopra, visto l'interesse pubblico e al fine di garantire l'infrastruttura pubblica, ai sensi del secondo comma dell'articolo 93 del ZUreP-1, la cui costruzione sarà eseguita dal Comune di Pirano, lo stesso però in qualità di investitore deve dimostrare il possesso del diritto di costruire sulle particelle presentate nella cartografia del PRPC e sopra elencate. Ciò premesso e ai sensi degli artt. 92, 93 e seguenti, della Legge sull'assetto del territorio (Gazzetta Ufficiale della Repubblica di Slovenia, nn. 110/02 (8/03 corr.), 58/03 – ZZK-1 33/07 – ZPNačrt; 108-4889, 80-4305/10) e visto l'articolo 109 della Legge sulla pianificazione del territorio (ZPNačrt) Gazzetta Ufficiale della Repubblica di Slovenia, nn. 33-1761/07, 70-3026/08, 108-4890/09, 80-4305/10, 43-2042/11, 57-2413/12, 57-2414/12, 109-4323/12, 76-3190/14 e 14/15) sono adempiute le condizioni per l'avvio e lo svolgimento della procedura di espropriazione per pubblica utilità.

(5) Nel caso in cui il Comune di Pirano, in qualità di beneficiario dei beni oggetto di espropriazione, entro trenta giorni dalla presentazione dell'ultima offerta, non acquisisca la proprietà degli immobili, particella catastale n. 5528/16 C.C. Portorose, almeno nella misura di cui al secondo comma del presente articolo, mediante la stipulazione del contratto di permuta o di compravendita, in presenza della sussistenza dell'interesse pubblico e con delibera approvata dal Consiglio comunale, in cui si dà atto che il proprietario non ha accettato l'offerta di acquisto e/o permuta del bene immobile, la suddetta proprietà si considera espropriata e in presenza di altri diritti (altri diritti reali o obbligazioni) si constata altresì la decadenza degli stessi.

(6) Allo scopo di perseguire il fine è giustificata la scelta della procedura d'urgenza ai sensi dell'articolo 104 del ZUreP-1.

(7) In seguito all'intervallazione del diritto di proprietà a favore del Comune di Pirano, i suddetti immobili entrano a far parte del demanio pubblico di proprietà del Comune di Pirano.

(8) Se nel corso del procedimento di espropriazione si addivene a un accordo concernente l'acquisto o la permuta dell'immobile, lo stesso acquisto o permuta saranno eseguiti in osservanza delle norme di legge e tenuto conto del valore stimato.

(9) In base alle disposizioni della Legge ZUreP-1 ai proprietari degli immobili sarà corrisposta un'indennità il cui importo sarà determinato dal perito estimatore/valutatore competente.

10. Obblighi dell'investitore e dei realizzatori

Art. 47

(Obblighi generali)

(1) Oltre agli obblighi menzionati negli articoli precedenti del presente Decreto, nel periodo durante e dopo la costruzione, sono obblighi dell'investitore e dei realizzatori anche:

- nel periodo di costruzione l'organizzazione del traffico in modo tale da evitare l'accrescimento degli ingorghi e la diminuzione della sicurezza nella rete stradale esistente,
- all'inizio dei lavori sistemare adeguatamente e proteggere dalla polvere tutte le strade e le vie che potrebbero even-

tualmente servire come deviazione o per il trasporto durante la costruzione e se necessario rinnovarle dopo la costruzione,

- garantire la protezione del cantiere in modo tale da assicurare la sicurezza e l'utilizzo dei fabbricati e dei terreni adiacenti,

- risolvere nel più breve tempo possibile, in conformità alle norme, le eventuali eccessive conseguenze negative, che potrebbero avere origine a causa del processo di costruzione,

- garantire il regolare espletamento dei servizi comunali ai fabbricati attraverso tutti gli impianti dell'infrastruttura esistenti,

- nel periodo di costruzione è necessario garantire tutte le misure di sicurezza e un'organizzazione del cantiere tale da impedire l'inquinamento del suolo, dell'acqua e dell'aria, che potrebbe verificarsi con il trasporto, l'immagazzinamento e l'uso di combustibili liquidi e altre sostanze nocive, ovvero nel caso di infortuni assicurare l'immediato intervento del personale specializzato,

- mantenere, in conformità alle leggi, tutte le regolamentazioni dell'economia idrica,

- determinare i contratti d'acquisto dei terreni in collaborazione con le parti coinvolte,

- dopo la costruzione riportare all'uso primario i terreni disponibili in possesso temporaneo.

(2) Altri obblighi:

- restano a carico dell'investitore tutti gli oneri di risanamento per eventuali difformità o incongruenze strutturali, danneggiamenti inclusi, che possano manifestarsi sui fabbricati tanto nel periodo di realizzazione, quanto in quello successivo di garanzia.

- l'investitore e il Comune possono stipulare un contratto sulle opere di urbanizzazione e altri eventuali obblighi nella realizzazione del PRPC.

(3) Tutte le misure elencate saranno adottate previo ottenimento preliminare dei previsti permessi di intervento nell'ambiente, vincolanti all'avvio delle opere.

Art. 48

(Organizzazione del cantiere)

Il comprensorio del cantiere sia il più possibile limitato nel comprensorio del PRPC. Per le necessità del cantiere si utilizzino le vie di comunicazione già esistenti, al fine di creare il meno possibile nuovi percorsi d'accesso.

11. Tolleranze

Art. 49

(1) All'atto di realizzazione del piano regolatore particolareggiato comunale sono ammissibili degli spostamenti dei tracciati degli impianti comunali e della regolamentazione del traffico rispetto a quanto presentato (anche al di fuori del confine dell'area), in quanto si tratti di un adattamento alla configurazione del terreno, alla progettazione di edifici e alla costruzione dei piani interrati, al miglioramento di soluzioni tecniche, che risultino più idonee dal punto di vista del design, delle strutture tecniche e dei trasporti, dell'arredo verde o della tutela ambientale. Tuttavia gli stessi non devono peggiorare le condizioni spaziali e ambientali, né impedire o pregiudicare la futura regolamentazione, rispettando comunque la normativa vigente per simili reti e impianti. Alle stesse condizioni, possono essere eseguite ulteriori reti e dispositivi sotterranei al fine di migliorare le condizioni delle opere di urbanizzazione dell'area.

(2) Sono consentiti degli scostamenti a seguito dell'armonizzazione dei piani stradali, degli accessi e delle intersezioni con quanto regolato dai rispettivi atti di pianificazione territoriale delle aree adiacenti.

(3) Sono ammesse tolleranze riguardanti le altezze dei nuovi edifici la cui riduzione è illimitata mentre è ammesso un aumento di altezza fino al + 10 %. I singoli edifici possono es-

sere costruiti per fasi fino alla dimensione massima consentita dal presente atto territoriale.

(4) È consentito uno scostamento dal limite di costruzione fino ad un massimo di 1,0 m.

(5) Sono ammesse variazioni a quanto stabilito dalla cartografia del PRPC per quanto concerne gli arredi esterni.

Art. 50

(Esecuzione per fasi)

I singoli fabbricati possono essere costruiti separatamente e indipendentemente uno dall'altro, dove per ogni singolo fabbricato nel procedimento di acquisizione del permesso di costruire si garantiscono tutti gli allacciamenti all'infrastruttura pubblica comunale in conformità alle disposizioni del PRPC.

III. DISPOSIZIONI TRANSITORIE E FINALI

Art. 51

I procedimenti amministrativi per il rilascio del permesso di costruire, avviati prima dell'entrata in vigore del presente Decreto, si svolgono fino a essere conclusi, a norma dei decreti allora vigenti.

Art. 52

Con l'entrata in vigore del presente Decreto, nell'area definita nell'articolo 2 del presente Decreto stesso, cessano di avere effetto le disposizioni dei seguenti atti comunali:

- del Piano particolareggiato Lucia I – Continuazione (per il quartiere residenziale e il Marina di Lucia) (Bollettino Ufficiale n. 23/84) e

- del Piano particolareggiato Lucia I – Continuazione – integrazione 89 (Bollettino Ufficiale n. 14/90, 26/90 – Rettifica),
- delle Modifiche al Piano particolareggiato Lucia I (Bollettino Ufficiale, nn. 54/01, 29/04, 17/05).

Art. 53

Il presente Decreto entra in vigore il quindicesimo giorno successivo a quello della sua pubblicazione nella Gazzetta Ufficiale della Repubblica di Slovenia.

Art. 54

Il controllo dell'attuazione del presente Decreto è svolto dal Ministero dell'Ambiente e del Territorio, Ispettorato per l'ambiente e la pianificazione del territorio.

Art. 55

Il PRPC è sempre disponibile in visione presso l'autorità competente del Comune di Pirano.

N. 3505-19/2015

Pirano, 18 gennaio 2018

Il Sindaco
del Comune di Pirano
Peter Bossman m.p.

671. Odlok o programu opremljanja stavbnih zemljišč za območje OPPN Park sonce

Na podlagi 33. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12 – ZUJF, 14/15 – ZUUJFO in 76/16 – odl. US) in 31. člena Statuta Občine Piran (Uradni list RS, št. 5/14 – uradno prečiščeno besedilo in 35/17)

RAZGLAŠAM ODLOK o programu opremljanja stavbnih zemljišč za območje OPPN Park sonce,

ki ga je sprejel Občinski svet Občine Piran na 26. redni seji dne 18. 1. 2018.

Župan
Občine Piran
Peter Bossman l.r.

Na podlagi tretjega odstavka 74. člena Zakona o prostorskem načrtovanju (Uradni list RS, št. 33/07, 70/08 – ZVO-1B, 108/09, 80/10 – ZUPUDPP, 43/11 – ZKZ-C, 57/12, 57/12 – ZUPUDPP-A, 109/12, 76/14 – odl. US, 14/15 – ZUUJFO in 61/17 – ZUreP-2), Uredbe o vsebini programa opremljanja stavbnih zemljišč (Uradni list RS, št. 80/07), Pravilnika o merilih za odmero komunalnega prispevka (Uradni list RS, št. 95/07), 29. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12 – ZUJF, 14/15 – ZUUJFO in 76/16 – odl. US) in na podlagi 17. člena Statuta Občine Piran (Uradni list RS, št. 5/14 – uradno prečiščeno besedilo in 35/17) je Občinski svet Občine Piran na 26. redni seji dne 18. januarja 2018 sprejel

ODLOK o programu opremljanja stavbnih zemljišč za območje OPPN Park sonce

I. UVODNE DOLOČBE

1. člen

S tem odlokom se skladno z Občinskim podrobnim prostorskim načrtom Park sonce (v nadaljevanju: OPPN) sprejme Program opremljanja stavbnih zemljišč za območje OPPN Park Sonce (v nadaljevanju: Program opremljanja), ki ga je izdelala družba Inštitut za urbano ekonomiko, družba za projektiranje in urejanje prostora, d.o.o., Petkova ul. 69, Ljubljana.

2. člen

Območje OPPN je razdeljeno na tri enote urejanja (v nadaljevanju: Eu), in sicer:

- Eu-1: območje parkovne ureditve,
- Eu-2: območje zdravstvenega doma,
- Eu-3: območje tržnice.

V Programu opremljanja je območje OPPN Park Sonce zaradi odstopanj pri izračunu stroškov za obstoječo komunalno opremo razdeljeno na dva obračunska območja:

- obračunsko območje 1 obsega: Eu-1 in Eu-3 (v nadaljevanju OBR 1),
- obračunsko območje 2 obsega: Eu-2 (v nadaljevanju OBR 2).

3. člen

Program opremljanja vsebuje:

- prikaz obstoječe in predvidene komunalne opreme,
- investicije v gradnjo nove komunalne opreme,
- podlage za odmero komunalnega prispevka.

4. člen

V Programu opremljanja so izračunani stroški izgradnje gospodarske javne infrastrukture lokalnega pomena (v nadaljevanju: komunalna oprema). To so objekti in omrežja ter površine v upravljanju izvajalcev lokalnih gospodarskih javnih služb, za katere se lahko odmerja komunalni prispevek.

V programu opremljanja so izračunani tudi stroški izgradnje gospodarske javne infrastrukture državnega pomena.

II. PRIKAZ OBSTOJEČE IN PREDVIDENE KOMUNALNE OPREME

5. člen

Obstoječa in predvidena komunalna oprema sta prikazani v grafičnih prilogah OPPN.

Območje OPPN se priključuje na naslednjo gospodarsko javno infrastrukturo lokalnega pomena: vodovodno, kanalizacijsko omrežje v ločenem sistemu in cestno omrežje ter gospodarsko javno infrastrukturo državnega pomena: elektroenergetsko in telekomunikacijsko omrežje.

Komunalna oprema, ki jo bo potrebno zgraditi, je: pločniki in kolesarske steze, meteorna in fekalna kanalizacija v ločenem sistemu ter vodovodno omrežje in ureditev parka.

Poleg komunalne opreme iz tretjega odstavka tega člena bo potrebna izgradnja tudi gospodarske javne infrastrukture državnega pomena: električnega omrežja za potrebe funkcioniranja objektov na območju OPPN.

III. INVESTICIJE V GRADNJO KOMUNALNE OPREME

6. člen

Skupni stroški komunalne opreme so izračunani ločeno po Eu in zajemajo:

- celotno ureditev parka v Eu-1,
- izgradnjo pločnika in kolesarske steze ob Cesti solinarjev,
- izgradnjo objekta 02 za javne prireditve v Eu-1 z zunanjo ureditvijo in s pripadajočo komunalno infrastrukturo (vodovod, meteorna in fekalna kanalizacija ter elektrika),
- celotno ureditev Eu-3, ki vključuje tudi izgradnjo objekta 01 Tržnice z zunanjo ureditvijo in izgradnjo parkirišč ter pripadajočo komunalno infrastrukturo (vodovod, meteorna in fekalna kanalizacija ter elektrika),
- prometno in zunanjo ureditev za novi objekt zdravstvenega doma v Eu-2,
- nakup zemljišča za potrebe ureditve parka v Eu-1 ter prometno in zunanjo ureditev objekta zdravstvenega doma v Eu-2.

Skupni in obračunski stroški vključujejo tudi stroške priprave zemljišča (izdelava OPPN in programa opremljanja), stroške projektne dokumentacije v višini 5 odstotkov od stroškov investicije in stroške organizacije izvedbe del v višini 3,5 odstotka od vrednosti investicije.

Pri skupnih in obračunskih stroških je vključen 22-odstotni DDV pri vseh vrstah stroškov, razen pri vodovodu, odpadni kanalizaciji, ker se navedena infrastruktura trži in ima občina oziroma upravljalec pravico do odbitnega vstopnega DDV. Zato DDV pri vodovodu in odpadni kanalizaciji ni vključen v obračunske stroške.

Skupni stroški nove komunalne opreme znašajo skupaj 2.744.783,08 EUR, od tega znašajo v:

- OBR 1: 2.273.635,63 EUR,
- OBR 2: 471.147,45 EUR.

Za OBR 1 so izračunani samo skupni stroški (izračunana je celotna vrednost investicije), ker jih v celoti financira Občina Piran, za OBR 2 pa so skupni stroški nove komunalne opreme enaki obračunskim stroškom.

Višina skupnih oziroma obračunskih stroškov komunalne opreme je po vrstah komunalne opreme in po Eu razvidna v poglavju 4 Programa opremljanja, ki je priloga tega odloka.

IV. PODLAGE ZA ODMERO KOMUNALNEGA PRISPEVKA

7. člen

Podlaga za odmero komunalnega prispevka za določeno vrsto komunalne opreme na območju OPPN je višina obračunskih stroškov komunalne opreme.

Na podlagi ugotovitev iz petega odstavka 6. člena tega odloka so obračunski stroški izračunani samo za OBR 2 (Eu-2) za območje zdravstvenega doma.

Obračunski stroški komunalne opreme so tisti del skupnih stroškov določene vrste komunalne opreme, ki se po načrtu razvojnih programov občinskega proračuna financirajo iz sredstev, zbranih s plačili komunalnih prispevkov, in bremenijo določljive zavezanke.

Višina obračunskih stroškov komunalne opreme se izračuna tako, da se od skupnih stroškov odštejejo stroški, ki niso določeni v načrtu razvojnih programov občinskega proračuna.

8. člen

Za potrebe odmere komunalnega prispevka zavezancem je potrebno izračunane obračunske stroške preračunati na enoto mere, ki se uporablja za odmero komunalnega prispevka.

Podlage za odmero komunalnega prispevka so:

1. Obračunsko območje
2. Obračunski stroški za novo in za obstoječo komunalno opremo
3. Parcele in neto tlorisne površine objektov
4. Preračun obračunskih stroškov za novo in za obstoječo komunalno opremo na enoto mere
5. Posebna merila za odmero komunalnega prispevka, ki so:
 - a) razmerje med merilom parcele in merilom neto tlorisne površine,
 - b) faktor dejavnosti,
 - c) olajšave zavezancem.

1. Obračunsko območje

9. člen

Obračunska območja za obstoječo primarno in sekundarno komunalno opremo so določena v Odloku o programu opremljanja in merilih za odmero komunalnega prispevka za Občino Piran (uradno prečiščeno besedilo št. 2, Uradni list RS, št. 15/16). Območje zdravstvenega doma (Eu-2) se nahaja v obračunskem območju 1-2-3.

Obračunsko območje za novo komunalno opremo je območje OBR 2.

2. Obračunski stroški za novo in za obstoječo komunalno opremo

10. člen

Obračunski stroški za novo komunalno opremo zajemajo: ureditev mirujočega prometa zdravstvenega doma, to je izgradnjo 118 parkirnih mest z javno razsvetljavo, ureditveni prostor za javni program in zelene površine, posaditev novih dreves in postavitev 10 kom. klopi. V obračunskih stroških so vključeni tudi stroški nakupa 3.941 m² zemljišča ter v sorazmernem deležu stroški izdelave OPPN in programa opremljanja, stroški izdelave projektne dokumentacije za gradnjo komunalne opreme v višini 5 odstotkov od vrednosti investicije in stroški organizacije izvedbe del v višini 3,5 odstotka od vrednosti investicije.

Skupaj znašajo obračunski stroški za novo komunalno opremo 471.147,45 EUR.

V obračunskih stroških gradnje komunalne opreme niso vključeni stroški financiranja. V vseh stroških, razen za vodovodno omrežje in odpadno kanalizacijo, je vključen DDV.

Višina obračunskih stroškov za novo komunalno opremo po vrstah komunalne opreme je razvidna v poglavju 4 Programa opremljanja, ki je priloga tega odloka.

11. člen

Obračunski stroški za obstoječo komunalno opremo za načrtovano razširitev zdravstvenega doma znašajo 188.526,18 EUR in so izračunani kot razlika stroškov posamezne vrste obstoječe in nove komunalne opreme:

Obračunsko območje obstoječe komunalne opreme	Skupaj obstoječa komunalna oprema – samo prizidek (EUR)	Nova komunalna oprema (EUR)	Razlika (obstoječa – nova komunalna oprema) = obračunski stroški obstoječe komunalne opreme (EUR)
CE-PIRAN	70.281,82		70.281,82
CE1-2-3	85.878,18	397.458,14	–
VO-PIRAN	49.881,15	–	49.881,15
VO1-2-3	17.169,81	–	17.169,81
KA-PIRAN	26.532,47	–	26.532,47
KA1-2-3	23.123,47	–	23.123,47
JP1-2-3	29.014,04	73.689,31	–
OD-PIRAN	1.537,46	–	1.537,46
Skupaj	303.418,40	471.147,45	188.526,18

Izračun obračunskih stroškov za obstoječo komunalno opremo kot primerjava stroškov posamezne vrste komunalne opreme je razviden v poglavju 5 Programa opremljanja, ki je priloga tega odloka.

12. člen

Skupaj znašajo obračunski stroški za novo in za obstoječo komunalno opremo, ki so podlaga za odmero komunalnega prispevka za OBR 2, to je za območje razširitve zdravstvenega doma, 659.673,63 EUR.

Obračunska območja	Obračunski stroški za obstoječo primarno in sekundarno komunalno opremo (EUR)	Obračunski stroški za novo komunalno opremo (EUR)	Skupaj (EUR)
CE-PIRAN	70.281,82	–	70.281,82
CE1-2-3	–	397.458,14	397.458,14
VO-PIRAN	49.881,15	–	49.881,15
VO1-2-3	17.169,81	–	17.169,81
KA-PIRAN	26.532,47	–	26.532,47
KA1-2-3	23.123,47	–	23.123,47
JP1-2-3	–	73.689,31	73.689,31
OD-PIRAN	1.537,46	–	1.537,46
SKUPAJ (brez GH)	188.526,18	471.147,45	659.673,63

3. Parcele in neto tlorisne površine objektov

13. člen

Parcele in neto tlorisne površine objektov v OBR 2 so določene v OPPN in so podane v poglavju 6 Programa opremljanja, ki je priloga tega odloka.

4. Preračun obračunskih stroškov za novo in obstoječo komunalno opremo na enoto mere

14. člen

Enoti mere za preračun izračunanih obračunskih stroškov, ki se uporabljata za odmero komunalnega prispevka zavezanecem, sta kvadratni meter parcele z določeno komunalno opremo na obračunskem območju (Cpi) in kvadratni meter neto tlorisne površine objekta (Cti).

Preračun obračunskih stroškov na enoti mere iz prejšnjega odstavka tega člena za novo in obstoječo komunalno opremo je po vrstah komunalne opreme naslednji:

Komunalna oprema – obračunska območja	Obstoječa komunalna oprema (EUR/m ²)		Nova komunalna oprema (EUR/m ²)		Skupaj (EUR/m ²)	
	Cpi	Cti	Cpi	Cti	Cpi	Cti
CE-PIRAN	17,83	39,02			17,83	39,02
CE1-2-3	–	–	100,85	220,68	100,85	220,68
VO-PIRAN	12,66	27,69	–	–	12,66	27,69
VO1-2-3	4,36	9,53	–	–	4,36	9,53
KA-PIRAN	6,73	14,73	–	–	6,73	14,73

KA1-2-3	5,87	12,84	–	–	5,87	12,84
JP1-2-3	–	–	18,70	40,91	18,70	40,91
OD-PIRAN	0,39	0,85	–	–	0,39	0,85
Skupaj	47,84	104,67	119,55	261,59	167,39	366,26

5. Posebna merila za odmero komunalnega prispevka

15. člen

Posebna merila so:

a) Razmerje med merilom parcele in merilom neto tlorisne površine; pri izračunu komunalnega prispevka je: $Dp = 30\%$ in $Dt = 70\%$.

b) Faktor dejavnosti je določen z Odlokom o programu opremljanja in merilih za odmero komunalnega prispevka za Občino Piran, in sicer:

- za stavbe splošnega družbenega pomena je $K_d = 0,7$
- za druge objekte v skladu z Odlokom o programu opremljanja in merilih za odmero komunalnega prispevka za Občino Piran.

c) Olajšav zavezancem ni.

16. člen

Pri izračunu komunalnega prispevka se upoštevajo določbe iz 12., 13. in 14. člena tega odloka.

V skladu s četrto točko 6. člena Pravilnika o merilih za odmero komunalnega prispevka se komunalni prispevek za določeno vrsto komunalne infrastrukture izračuna na naslednji način:

$$K_{Pij} = (A_{parcels} \times C_{Pij} \times Dp) + (K_{dejavnost} \times A_{tlorisna} \times Ct_{ij} \times Dt).$$

Posamezne oznake pomenijo:

– K_{Pij} : znesek dela komunalnega prispevka, ki pripada posamezni vrsti komunalne opreme na posameznem obračunskem območju,

– $A_{parcels}$: površina parcele,

– C_{Pij} : obračunski stroški, preračunani na m^2 parcele na obračunskem območju za posamezno vrsto komunalne opreme,

– Dp : delež parcele pri izračunu komunalnega prispevka ($0,3 + 0,7$; $Dp + Dt = 1$),

– Ct_{ij} : obračunski stroški, preračunani na m^2 neto tlorisne površine objekta na obračunskem območju za posamezno vrsto komunalne opreme,

– $A_{tlorisna}$: neto tlorisna površina objekta,

– Dt : delež neto tlorisne površine objekta pri izračunu komunalnega prispevka ($0,3 + 0,7$; $Dp + Dt = 1$),

– $K_{dejavnost}$: faktor dejavnosti ($K_{dejavnost}$ (min. 0,7, max. 1,3; če z odlokom ni določeno drugače, se šteje, da je $K_{dejavnost}$ enak 1,0). Za območje OPPN je določen faktor dejavnosti v skladu z Odlokom o programu opremljanja in merilih za odmero komunalnega prispevka za Občino Piran,

– i : posamezna vrsta komunalne opreme,

– j : posamezno obračunsko območje.

V. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

17. člen

Občina lahko v skladu s 16. členom Odloka o programu opremljanja in merilih za odmero komunalnega prispevka za občino Piran oprosti plačilo komunalnega prispevka za komunalno opremo zavezancu, ki bo opravljal zdravstveno dejavnost (objekt splošnega družbenega pomena).

V programu opremljanja je upoštevana nakupna cena zemljišča na podlagi cenitve, ki jo je naročila Občina Piran in znaša za $13.961 m^2$ 600.000,00 € (z davkom). Če bo ob nakupu zemljišča cena bistveno odstopala od ocenjene vrednosti, bo Občina Piran izdelala novelacijo programa opremljanja.

18. člen

Obračunski stroški opremljanja kvadratnega metra parcele oziroma njenega dela v določenem obračunskem območju z določeno komunalno opremo (Cp_{ij}) in stroški opremljanja kvadratnega metra neto tlorisne površine objekta z določeno komunalno opremo (Ct_{ij}) se pri odmeri komunalnega prispevka indeksirajo ob uporabi povprečnega letnega indeksa cen za posamezno leto, ki ga objavlja Združenje za gradbeništvo v okviru Gospodarske zbornice Slovenije pod »Gradbena dela – ostala nizka gradnja«.

Kot izhodiščni datum za indeksiranje se uporablja datum uveljavitve programa opremljanja.

19. člen

Občina lahko, na podlagi sprejetega odloka o programu opremljanja oziroma programa opremljanja, sklone z investitorjem gradnje objektov pogodbo o opremljanju, z vsebino, ki je določena v 78. členu ZPnačrt.

S pogodbo o opremljanju se investitor in občina dogovorita, da bo investitor zgradil novo komunalno opremo za zemljišče, na katerem namerava graditi. Investitor bo zgradil komunalno opremo za zemljišče, na katerem namerava graditi, ne glede na to, ali je gradnja te komunalne opreme predvidena v programu opremljanja.

V pogodbi o opremljanju se zagotovi nadzor Občine Piran pri izvedbi lokalne komunalne infrastrukture, predvidene s tem odlokom.

Stroške izgradnje nove komunalne opreme nosi investitor. Šteje se, da je investitor na ta način v naravi plačal komunalni prispevek za komunalno opremo, ki jo je sam zgradil. Občina je dolžna prevzeti novo komunalno opremo, ki je zgrajena skladno z veljavnimi akti, ki to komunalno opremo določajo (OPPN in Program opremljanja), je zanjo sklenjena pogodba o opremljanju, je zanjo izdano uporabno dovoljenje ter urejene pravice uporabe in vzdrževanja v korist Občine, javnega podjetja ali upravljavca, ki upravlja s posamezno komunalno infrastrukturo v Občini Piran, če je komunalna oprema zgrajena na zemljišču, ki ni javno dobro ali ni v lasti občine.

20. člen

V skladu s 50. členom Odloka o OPPN je na območju OPPN možna faznost izvedbe.

Posamezni objekti se lahko gradijo ločeno neodvisno eden od drugega, pri tem da se za vsak posamezni objekt v postopku pridobivanja gradbenega dovoljenja zagotovi vse priključke na javno komunalno infrastrukturo skladno z določili OPPN.

21. člen

Program opremljanja je na vpogled pri pristojnem organu Občine Piran.

22. člen

Ta odlok začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 3505-19/2015

Piran, dne 18. januarja 2018

Župan
Občine Piran
Peter Bossman l.r.

Visto l'art. 33 della Legge sulle autonomie locali (Gazzetta Ufficiale della Repubblica di Slovenia, nn. 94/07 – Testo Consolidato Ufficiale, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12 – ZUJF, 14/15 – ZUUJFO e 76/16 – Sentenza della Corte Costituzionale) e visto l'art. 31 dello Statuto del Comune di Pirano – (Gazzetta Ufficiale della Repubblica di Slovenia, nn. 5/14 – Testo Consolidato Ufficiale e 35/17)

**PROMULGO IL DECRETO
sul programma delle opere di urbanizzazione
dei terreni edificabili per il comprensorio
del PRPC »Park Sonce«,**

approvato dal Consiglio comunale del Comune di Pirano nella 26ª seduta ordinaria del 18 gennaio 2018.

Il Sindaco
del Comune di Pirano
Peter Bossman m.p.

Visto l'articolo 74, comma 3, della Legge sulla pianificazione territoriale (Gazzetta Ufficiale della Repubblica di Slovenia, n. 33/07, 70/08 – ZVO-1B, 108/09, 80/10 – ZUPUDPP, 43/11 – ZKZ-C, 57/12, 57/12 – ZUPUDPP-A, 109/12, 76/14 – Sentenza della Corte Costituzionale, 14/15 – ZUUJFO e 61/17 – ZUreP-2), il Regolamento sui contenuti del programma delle opere di urbanizzazione dei terreni edificabili (Gazzetta Ufficiale della Repubblica di Slovenia, n. 80/07), il Regolamento sui criteri per la commisurazione degli oneri di urbanizzazione (Gazzetta Ufficiale della Repubblica di Slovenia, n. 95/07), l'articolo 29 della Legge sulle autonomie locali (Gazzetta Ufficiale della Repubblica di Slovenia, n. 94/07 – Testo Ufficiale Consolidato, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12 – ZUJF, 14/15 – ZUUJFO e 76/16 – Sentenza della Corte Costituzionale) e visto l'articolo 17 dello Statuto del Comune di Pirano (Gazzetta Ufficiale della RS, n. 5/14 – Testo Ufficiale Consolidato e 35/17) il Consiglio comunale del Comune di Pirano nella 26ª seduta ordinaria del 18 gennaio 2018 approva il seguente

**DECRETO
sul programma delle opere di urbanizzazione
dei terreni edificabili per il comprensorio
del PRPC »Park sonce«**

I. DISPOSIZIONI INTRODUTTIVE

Art. 1

Con il presente Decreto in conformità al Piano regolatore particolareggiato comunale »Park Sonce« (in seguito: PRPC) si approva il Programma delle opere di urbanizzazione dei terreni edificabili per il comprensorio del PRPC »Park Sonce« (in seguito: Programma di urbanizzazione), realizzato dall'impresa Istituto per l'economia urbana, società di progettazione e pianificazione del territorio S.r.l., Petkova ul. 69, Lubiana.

Art. 2

Il comprensorio del PRPC è suddiviso in tre unità di pianificazione (in seguito »Eu«), e cioè:

- Eu-1: area a verde pubblico,
- Eu-2: area del Poliambulatorio,
- Eu-3: area del mercato pubblico.

Nel programma di urbanizzazione il comprensorio del PRPC »Park Sonce«, onde evitare eventuali divergenze nel calcolo dei costi per le opere di urbanizzazione esistenti, è diviso in due aree di calcolo:

- la zona tariffaria n. 1 comprende le unità di pianificazione Eu-1 ed Eu-3 (in seguito: OBR 1)
- la zona tariffaria n. 2 comprende l'unità di pianificazione Eu-2 (in seguito: OBR 2).

Art. 3

Il Programma di urbanizzazione comprende quanto segue:

- la presentazione delle opere di urbanizzazione esistenti e previste,
- gli investimenti nella costruzione delle nuove opere di urbanizzazione,
- i criteri per la commisurazione degli oneri di urbanizzazione comunale.

Art. 4

Nel Programma di urbanizzazione sono calcolate le spese di costruzione dell'infrastruttura pubblica di rilevanza economica a carattere locale (in seguito: opere di urbanizzazione). Tra queste rientrano i fabbricati, le infrastrutture e le superfici in gestione dagli esecutori dei servizi pubblici di rilevanza economica locali, per i quali è possibile commisurare gli oneri di urbanizzazione.

Nel Programma di urbanizzazione sono calcolate altresì le spese di costruzione dell'infrastruttura pubblica di rilevanza economica a carattere statale.

**II. PRESENTAZIONE DELLE OPERE DI URBANIZZAZIONE
ESISTENTI E PREVISTE**

Art. 5

Le opere di urbanizzazione esistenti e previste sono illustrate negli allegati cartografici del PRPC.

Il comprensorio del PRPC si allaccia alla seguente infrastruttura pubblica di rilevanza economica a carattere locale: rete idrica, rete di canalizzazione fognaria a sistema separato e rete stradale, nonché all'infrastruttura pubblica di rilevanza economica a carattere statale: rete di energia elettrica e rete di telecomunicazione.

Le opere di urbanizzazione che sarà necessario realizzare sono: i marciapiedi e le piste ciclabili, la rete di canalizzazione fognaria di acque bianche e acque nere a sistema separato, la rete idrica e l'arredo del parco.

Oltre alle opere di urbanizzazione del terzo comma del presente articolo, sarà necessaria la costruzione dell'infrastruttura pubblica di rilevanza economica a carattere statale: la rete elettrica per le necessità di funzionamento degli impianti che insistono nel comprensorio del PRPC.

**III. INVESTIMENTI NELLA COSTRUZIONE DELLE OPERE
DI URBANIZZAZIONE**

Art. 6

I costi complessivi delle opere di urbanizzazione sono calcolati separatamente per ciascuna unità di pianificazione a parte e comprendono:

- il completo allestimento del verde pubblico nel parco dell'unità di pianificazione Eu-1,
- la realizzazione del marciapiede e della pista ciclabile lungo la Strada dei Salinai,
- la costruzione dell'edificio n.02 destinato alle manifestazioni pubbliche, nell'unità di pianificazione EU-1, con arredi esterni e l'appartenente infrastruttura comunale (infrastrutture idrauliche, fognature delle acque bianche e nere, rete elettrica),
- il completo allestimento dell'unità di pianificazione Eu-3, che comprende la costruzione dell'edificio 01 per il Mercato con gli arredi esterni e la costruzione di parcheggi e le relative infrastrutture comunali (acquedotto, fognature delle acque bianche e nere, rete elettrica),
- la regolamentazione della circolazione e l'allestimento di arredi esterni per la nuova struttura sanitaria, nell'ambito dell'unità di pianificazione di Eu-2
- l'acquisto di terreni per l'allestimento del parco nell'unità di pianificazione Eu-1 e per la regolamentazione della circolazione e degli arredi esterni dell'Eu-2.

I costi complessivi e i costi di calcolo comprendono anche i costi di predisposizione del terreno (produzione del PRPC e del programma delle opere di urbanizzazione), i costi per la documentazione del progetto nell'importo del 5% del costo dell'investimento e il costo di organizzazione della realizzazione dei lavori nella misura del 3,5% del valore dell'investimento.

Trattandosi di costi complessivi e costi di calcolo, i valori dell'IVA, pari all'importo del 22% sono rappresentati in tutti i tipi di costi, ad eccezione dei costi per gli impianti idraulici e la canalizzazione di scarico, dato che queste infrastrutture si possono commercializzare e pertanto il Comune ossia il gestore ha diritto alla detrazione dell'IVA pagata a monte. Pertanto i valori dell'IVA non sono inclusi nei costi per le infrastrutture idrauliche e le fognature di acque reflue.

I costi complessivi delle nuove opere di urbanizzazione ammontano a 2.744.783,08 EUR, e cioè rispettivamente:

- per la zona tariffaria OBR 1 pari a 2.273.635,63 EUR
- e per la zona tariffaria OBR 2 pari a 471.147,45 EUR.

Per la zona tariffaria OBR 1 sono stati calcolati solo i costi complessivi (fatto il calcolo dell'intero valore dell'investimento) che vengono finanziati completamente dal Comune di Pirano, mentre per la zona tariffaria OBR 2 le spese complessive delle nuove opere di urbanizzazione sono uguali ai costi di calcolo.

L'ammontare dei costi complessivi ossia costi di calcolo per la realizzazione delle opere di urbanizzazione è rappresentato, con ragione della natura delle stesse, nel capitolo 4 del Programma di urbanizzazione, quale allegato del presente Decreto.

IV. CRITERI PER LA COMMISURAZIONE DEGLI ONERI DI URBANIZZAZIONE

Art. 7

I criteri per la commisurazione dei relativi oneri, per una determinata tipologia di opera urbanistica nell'ambito del PRPC, costituiscono l'ammontare dei costi di calcolo delle opere di urbanizzazione.

In base a quanto constatato all'art. 6, comma 5, del presente Decreto, i costi di calcolo sono calcolati solo per la zona tariffaria OBR 2 (Eu-2) per l'area del centro sanitario.

Per quanto alle opere qui intese, per ogni intervento si definiscono costi di calcolo quella quota d'oneri che, sulla scorta del piano programmatico di sviluppo di cui il bilancio comunale, risulta finanziata da fondi dedicati e specificatamente alimentati tramite i versamenti di oneri di urbanizzazione effettuati da contribuenti individuati.

L'ammontare dei costi di calcolo qui intesi è pertanto derivabile quale differenza tra le spese complessive sostenibili e gli oneri non preventivamente qualificati nel piano programmatico di sviluppo incluso nel bilancio comunale.

Art. 8

Per le necessità di commisurazione degli oneri di urbanizzazione ai contribuenti, è necessario commutare i costi di calcolo conteggiati nell'unità di misura scelta per la commisurazione degli oneri di urbanizzazione.

I criteri per la commisurazione degli oneri di urbanizzazione sono:

1. La zona tariffaria.
2. I costi di calcolo per le opere di urbanizzazione esistenti e per quelle nuove.
3. Le particelle catastali e le superfici nette dei fabbricati.
4. Il computo dei costi di calcolo per le opere di urbanizzazione esistenti e per quelle nuove per unità di misura.
5. I criteri particolari per la commisurazione degli oneri di urbanizzazione, che sono:
 - a) Il rapporto tra il criterio della particella catastale e il criterio della superficie planimetrica netta
 - b) Il fattore dell'attività
 - c) Le agevolazioni ai contribuenti.

1. Zona tariffaria

Art. 9

Le zone tariffarie per le opere di urbanizzazione primarie e secondarie esistenti sono definite nel Decreto sul programma di realizzazione delle opere di urbanizzazione e sui criteri per la commisurazione degli oneri di urbanizzazione per il Comune di Pirano (Testo Ufficiale Consolidato n.2, Gazzetta Ufficiale della RS, n. 15/16). L'area del Poliambulatorio (Eu-2) si trova nella zona tariffaria 1-2-3.

La zona tariffaria per le nuove opere di urbanizzazione è la zona dell'OBR 2.

2. Costi di calcolo per le opere di urbanizzazione nuove e per quelle esistenti

Art. 10

I costi di calcolo per le nuove opere di urbanizzazione includono: la sistemazione dei parcheggi presso il Poliambulatorio, ovvero la realizzazione di 118 stalli di sosta dotati di illuminazione pubblica, l'allestimento di uno spazio per il programma pubblico e di aree verdi, l'impianto di nuovi alberi e l'installazione di 10 panchine. I costi di calcolo comprendono i costi di acquisto di 3.941 m² di terreno e in proporzione i costi della produzione del PRPC e del programma di urbanizzazione, il costo di produzione della documentazione di progetto per la costruzione delle opere di urbanizzazione comunali nella misura del 5% del valore dell'investimento e il costo di organizzazione dell'esecuzione dei lavori nella misura del 3,5% del valore dell'investimento.

I costi di calcolo complessivi per le nuove opere di urbanizzazione ammontano a 471.147,45 EUR.

Nei costi di calcolo di realizzazione delle opere di urbanizzazione non sono incluse le spese di finanziamento. Tutti i valori rappresentati sono inclusivi dell'IVA, con esclusione di quelli attinenti alla rete idrica e alla canalizzazione di scarico.

L'ammontare dei costi di calcolo delle nuove opere di urbanizzazione, con ragione della relativa categoria, è rappresentato al capitolo 4 del Programma di urbanizzazione in allegato al presente Decreto.

Art. 11

I costi di calcolo per le opere di urbanizzazione esistenti, per l'ampliamento pianificato del Poliambulatorio ammontano a 188.526,18 EUR e sono calcolati quale differenza tra le singole tipologie di opere di urbanizzazione esistenti e quelle di prossima realizzazione:

Zona tariffaria delle opere di urbanizzazione esistenti	Totale delle opere di urbanizzazione esistenti – soltanto per il fabbricato annesso(EUR)	Opere di urbanizzazione nuove (EUR)	Differenza (esistenti – nuove opere di urbanizzazione) = costi di calcolo delle opere di urbanizzazione esistenti (EUR)
CE-PIRAN (strade)	70.281,82		70.281,82
CE1-2-3 (strade)	85.878,18	397.458,14	–
VO-PIRAN (acqua)	49.881,15	–	49.881,15
VO1-2-3 (acqua)	17.169,81	–	17.169,81
KA-PIRAN (fognature)	26.532,47	–	26.532,47

KA1-2-3 (fognature)	23.123,47	–	23.123,47
JP1-2-3 (aree pubbliche)	29.014,04	73.689,31	–
OD-PIRAN (rifiuti)	1.537,46	–	1.537,46
Totale	303.418,40	471.147,45	188.526,18

Il computo dei costi di calcolo per le opere di urbanizzazione esistenti, quale confronto dei costi della singola tipologia di opere di urbanizzazione, è evidente nel capitolo 5 del Programma di urbanizzazione in allegato al presente Decreto.

Art. 12

I costi di calcolo per le opere di urbanizzazione nuove e per quelle esistenti, che sono la base per la commisurazione degli oneri di urbanizzazione per la zona tariffaria dell'OBR 2, e cioè per l'area del Poliambulatorio, ammontano in totale a 659.673,63 EUR.

Zone tariffarie	Costi di calcolo per le opere di urbanizzazione primarie e secondarie esistenti (EUR)	Costi di calcolo per le opere di urbanizzazione nuove (EUR)	Totale (EUR)
CE-PIRAN (strade)	70.281,82	–	70.281,82
CE1-2-3 (strade)	–	397.458,14	397.458,14
VO-PIRAN (acqua)	49.881,15	–	49.881,15
VO1-2-3 (acqua)	17.169,81	–	17.169,81
KA-PIRAN (fognature)	26.532,47	–	26.532,47
KA1-2-3 (fognature)	23.123,47	–	23.123,47
JP1-2-3 (aree pubbliche)	–	73.689,31	73.689,31
OD-PIRAN (rifiuti)	1.537,46	–	1.537,46
TOTALE (senza GH)	188.526,18	471.147,45	659.673,63

3. Particelle catastali e superfici planimetriche nette dei fabbricati

Art. 13

Nella zona tariffaria dell'OBR 2 le particelle catastali e le superfici planimetriche nette dei fabbricati sono definite nel piano regolatore particolareggiato comunale e sono presentate nel capitolo 6 del Programma di urbanizzazione in allegato al presente Decreto.

4. Computo dei costi di calcolo per le opere di urbanizzazione nuove e quelle esistenti per unità di misura

Art. 14

Le unità di misura per computare i costi di calcolo quantificati, usati per la commisurazione degli oneri di urbanizzazione ai contribuenti, sono il metro quadrato di particella catastale con determinate opere di urbanizzare nella zona tariffaria (Cpi) e il metro quadrato della superficie planimetrica netta del fabbricato (Cti).

Il computo dei costi di calcolo per unità di misura, dal comma precedente del presente articolo, per le opere di urbanizzazione nuove e per quelle esistenti in base al tipo di opere di urbanizzazione, è il seguente:

Opere di urbanizzazione – zone tariffarie	Opere di urbanizzazione esistenti (EUR/m ²)		Opere di urbanizzazione nuove (EUR/m ²)		Totale (EUR/ m ²)	
	Cpi	Cti	Cpi	Cti	Cpi	Cti
CE-PIRAN (strade)	17,83	39,02			17,83	39,02
CE1-2-3 (strade)	–	–	100,85	220,68	100,85	220,68
VO-PIRAN (acqua)	12,66	27,69	–	–	12,66	27,69
VO1-2-3 (acqua)	4,36	9,53	–	–	4,36	9,53
KA-PIRAN (fognat.)	6,73	14,73	–	–	6,73	14,73
KA1-2-3 (fognature)	5,87	12,84	–	–	5,87	12,84
JP1-2-3 (aree pubbl.)	–	–	18,70	40,91	18,70	40,91
OD-PIRAN (rifiuti)	0,39	0,85	–	–	0,39	0,85
TOTALE	47,84	104,67	119,55	261,59	167,39	366,26

5. Criteri particolari di commisurazione degli oneri di urbanizzazione

Art. 15

I criteri particolari sono:

a) Il rapporto tra i criteri della particella catastale e i criteri della superficie planimetrica; nel calcolo degli oneri di urbanizzazione è: $Dp = 30\%$ e $Dt = 70\%$,

b) Il fattore di attività: è stabilito con il Decreto sul programma di urbanizzazione e criteri per la commisurazione degli oneri di urbanizzazione per il Comune di Pirano, e precisamente:

– per gli edifici di carattere sociale generale è $K_d = 0,7$
– altri fabbricati in conformità al Decreto sul programma di urbanizzazione e sui criteri per la commisurazione degli oneri di urbanizzazione per il Comune di Pirano.

c) Per i contribuenti non sono previste agevolazioni.

Art. 16

Nel calcolo degli oneri di urbanizzazione si considerano le disposizioni degli articoli 12, 13 e 14 del presente Decreto.

In conformità al punto 4 dell'articolo 6 del Regolamento sui criteri per la commisurazione degli oneri di urbanizzazione, gli stessi oneri per un determinato tipo di infrastruttura comunale vengono calcolati nel modo seguente:

$$KP_{ij} = (A_{particella} \times Cp_{ij} \times Dp) + (K_{attività} \times A_{planimetria} \times Ct_{ij} \times Dt)$$

Le singole sigle indicano:

– KP_{ij} : l'importo di una parte degli oneri di urbanizzazione che appartiene a un singolo tipo di opere di urbanizzazione nella singola zona tariffaria,

– $A_{particella}$ catastale: superficie della particella catastale,

– Cp_{ij} : costi di calcolo computati al m^2 di particella catastale nella zona tariffaria per un determinato tipo di opere di urbanizzazione,

– Dp : quota della particella catastale nel calcolo degli oneri di urbanizzazione ($0,3 + 0,7$; $Dp + Dt = 1$),

– Ct_{ij} : costi di calcolo computati al m^2 della superficie planimetrica netta del fabbricato nella zona tariffaria per un determinato tipo di opere di urbanizzazione,

– $A_{planimetria}$: superficie planimetrica netta del fabbricato,

– Dt : quota della superficie planimetrica netta del fabbricato nel calcolo degli oneri di urbanizzazione ($0,3 + 0,7$; $Dp + Dt = 1$),

– $K_{attività}$: fattore di attività ($K_{attività}$ (min. 0,7, max. 1,3; se non stabilito diversamente dal Decreto, si considera, che $K_{attività}$ è uguale a 1,0). Per il comprensorio del PRPC è stabilito il fattore di attività in conformità con il Decreto sul programma di urbanizzazione e criteri per la commisurazione degli oneri di urbanizzazione per il Comune di Pirano,

– i: singoli tipi di opere di urbanizzazione,

– j: singola zona tariffaria.

V. DISPOSIZIONI TRANSITORIE E FINALI

Art. 17

Conformemente all'articolo 16 del Decreto sul programma delle opere di urbanizzazione e sui criteri per la commisurazione degli oneri di urbanizzazione, il Comune di Pirano, può esentare dal pagamento degli oneri di urbanizzazione il soggetto che svolgerà un'attività sanitaria (in una struttura di interesse sociale generale).

Il programma di urbanizzazione è stato predisposto in base al prezzo di acquisto del terreno di 13.961 m^2 , che tenuto conto della valutazione commissionata dal Comune di Pirano, ammonta a 600.000,00 € (IVA inclusa). Nel caso in cui all'acquisto del terreno il prezzo si discosti significativamente

dal valore stimato, il Comune di Pirano predisporrà una novelazione del programma di urbanizzazione.

Art. 18

I costi di calcolo per l'urbanizzazione di un metro quadrato di particella catastale ovvero di una sua parte, in una determinata zona tariffaria con un determinato tipo di opere di urbanizzazione (Cp_{ij}) e i costi di urbanizzazione per metro quadrato di superficie planimetrica netta di un fabbricato con un determinato tipo di opere di urbanizzazione (Ct_{ij}), nella commisurazione degli oneri di urbanizzazione vengono indicizzati con l'utilizzo dell'indice medio annuale dei prezzi per il singolo anno, pubblicato dall'Associazione per l'edilizia nell'ambito della Camera di commercio della Slovenia alla voce "Lavori edili – altre opere di genio civile".

Quale data di origine per l'indicizzazione si considera la data di applicazione del programma di urbanizzazione.

Art. 19

Il Comune, in base al Decreto sul programma di urbanizzazione ovvero in base al programma di urbanizzazione approvato, può stipulare il contratto di urbanizzazione con l'investitore delle opere di edificazione dei fabbricati, in osservanza del contenuto stabilito dall'articolo 78 della Legge sulla pianificazione territoriale ZPnačrt.

L'investitore e il Comune, mediante il contratto di urbanizzazione, si accordano che l'investitore realizzerà le nuove opere di urbanizzazione per il terreno sul quale ha intenzione di edificare, a prescindere dal fatto che tali opere siano incluse nel programma di urbanizzazione.

Nel contratto delle opere di urbanizzazione si garantisce la supervisione del Comune di Pirano alla realizzazione dell'infrastruttura locale comunale prevista dal presente Decreto.

Le spese di costruzione delle nuove opere di urbanizzazione sono a carico dell'investitore. In tal modo, si dà atto che l'investitore abbia pagato in natura gli oneri contributivi collegati alle opere di urbanizzazione, da lui stesso realizzate. Ove le opere così realizzate insistano su terreni non afferenti al demanio pubblico ovvero di proprietà diretta del Comune di Pirano, quest'ultimo ha l'obbligo di acquisirle in quanto previste dagli atti vigenti in argomento (PRPC e Programma di urbanizzazione) e sia stato stipulato il contratto di urbanizzazione, rilasciata la relativa agibilità, nonché regolati i diritti di usufrutto e manutenzione a favore del Comune medesimo, dell'azienda pubblica o del gestore della singola infrastruttura comunale sul territorio.

Art. 20

Ai sensi dell'articolo 50 del Decreto sul PRPC, nel comprensorio del PRPC è possibile la costruzione di fabbricati per fasi.

I fabbricati possono essere realizzati singolarmente e indipendentemente uno dall'altro, tuttavia soltanto se nel corso dell'acquisizione del permesso di costruire è garantita per ogni fabbricato separatamente tutta la necessaria infrastruttura pubblica comunale.

Art. 21

Il Programma di urbanizzazione è in visione presso l'organo competente del Comune di Pirano.

Art. 22

Il presente Decreto entra in vigore il quindicesimo giorno successivo a quello della sua pubblicazione nella Gazzetta Ufficiale della Repubblica di Slovenia.

N. 3505-19/2015

Pirano, 18 gennaio 2018

Il Sindaco
del Comune di Pirano
Peter Bossmann m.p.

KRANJ**672. Odlok o ustanovitvi javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Kranjski vrtci**

Na podlagi 41. člena Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (Uradni list RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08, 58/09, 64/09 – popr., 65/09 – popr., 20/11, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D, 47/15, 46/16, 49/16 – popr. in 25/17 – ZVaj), 3. člena Zakona o zavodih (Uradni list RS, št. 12/91, 8/96, 36/00 – ZPDZC in 127/06 – ZJZP) in 22. člena Statuta Mestne občine Kranj – uradno prečiščeno besedilo (Uradni list RS, št. 30/17 – UPB1) je Mestni svet Mestne občine Kranj na 35. redni seji dne 28. 2. 2018 sprejel

O D L O K**o ustanovitvi javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Kranjski vrtci****I. SPLOŠNA DOLOČBA****1. člen**

Mestna občina Kranj, Slovenski trg 1, Kranj (v nadaljevanju: ustanovitelj) ustanavlja na področju predšolske vzgoje javni vzgojno-izobraževalni zavod Kranjski vrtci (v nadaljevanju: zavod).

II. STATUSNE DOLOČBE**2. člen**

Ime zavoda: Kranjski vrtci.

Sedež zavoda: Ulica Nikole Tesle 2, Kranj.

Zavod lahko po predhodnem soglasju ustanovitelja spreminja organizacijo dela v zavodu, če so za to podani zakonski pogoji.

V zavodu se za izvajanje programa za predšolske otroke na različnih lokacijah organizirajo naslednje enote:

- Enota Najdihojca, Ul. Nikole Tesle 4, Kranj,
- Enota Čirče, Smledniška cesta 136, Kranj,
- Enota Ciciban, Likozarjeva ulica 22, Kranj,
- Enota Mojca, Ulica Nikole Tesle 2, Kranj,
- Enota v OŠ Matije Čopa, Ul. Tuga Vidmarja 1, Kranj,
- Enota Sonček, Cesta 1. maja 17, Kranj,
- Enota Čenča, Oprešnikova ul. 4a, Kranj,
- Enota Janina, Kebetova ul. 9, Kranj,
- Enota Čira Čara, Cesta Staneta Žagarja 6, Kranj,
- Enota Ostržek, Golnik 54, Golnik,
- Enota Ježek, Trstenik 8, Golnik,
- Enota Živ Žav, Jernejeva ul. 14, Kranj,
- Enota Biba, Zg. Bitnje 266, Žabnica,
- Enota Kekec, Cesta Kokrškega odreda 9, Kranj,
- Enota Čebelica, Planina 39, Kranj.

V okviru zavoda so organizirani naslednji sektorji in službe znotraj njih:

- vzgojno-izobraževalni sektor,
- svetovalno-strokovni sektor, ki ga sestavljata:
 - svetovalna služba in
 - strokovna služba
- gospodarski in upravno računovodski sektor, ki ga sestavljajo:
 - tehnična služba,
 - računovodska služba in
 - upravna služba.

3. člen

Zavod ima in uporablja pečat okrogle oblike s premerom 35 mm in pečat s premerom 20 mm. Pečat vsebuje ime in sedež zavoda. Sredi pečata je grb Republike Slovenije.

Ravnatelj zavoda s sklepom določi število, uporabo, način varovanja in uničenje pečatov ter določi delavce, ki so zanje odgovorni.

4. člen

Zavod opravlja dejavnost predšolske vzgoje otrok na območju Mestne občine Kranj.

III. DEJAVNOST ZAVODA**5. člen**

Dejavnost zavoda je javna služba, katere izvajanje je v javnem interesu.

Dejavnosti zavoda po standardni klasifikaciji dejavnosti so:

- I/ 55.200 – Dejavnost počitniških domov in podobnih nastanitvenih obratov za kratkotrajno bivanje,
- I/ 56.210 – Priložnostna priprava in dostava jedi,
- I/ 56.290 – Druga oskrba z jedmi,
- L/ 68.200 – Oddajanje in obratovanje lastnih ali najetih nepremičnin,
- L/ 68.320 – Upravljanje nepremičnin za plačilo ali po pogodbi,
- N/79.120 – Dejavnost organizatorjev potovanj,
- N/79.900 – Rezervacije in druge s potovanji povezane dejavnosti,
- N/ 81.100 – Vzdrževanje objektov in hišniška dejavnost,
- N/ 81.210 – Splošno čiščenje stavb,
- P/ 85.100 – Predšolska vzgoja,
- Q/86.909 – Druge zdravstvene dejavnosti,
- Q/ 88.910 – Dnevno varstvo otrok,
- R/ 93.299 – Druge nerazvrščene dejavnosti za prosti čas.

6. člen

Zavod lahko opravlja naslednje dejavnosti kot tržne dejavnosti:

- G/47.820 – Trgovina na drobno na stojnicah in tržnicah s tekstilijami in obutvijo,
- G/47.890 – Trgovina na drobno na stojnicah in tržnicah z drugim blagom,
- G/47.990 – Druga trgovina na drobno zunaj prodajaln, stojnic in tržnic,
- I/56.210 – Priložnostna priprava in dostava jedi,
- I/56.290 – Druga oskrba z jedmi,
- J/58.140 – Izdajanje revij in druge periodike,
- J/58.190 – Drugo založništvo,
- J/58.110 – Izdajanje knjig,
- L/68.200 – Oddajanje in obratovanje lastnih ali najetih nepremičnin,
- N/77.210 – Dajanje športne opreme v najem in zakup,
- N/82.300 – Organiziranje razstav, sejmov, srečanj,
- R/90.010 – Umetniško uprizorjanje,
- R/90.030 – Umetniško ustvarjanje,
- R/93.299 – Druge nerazvrščene dejavnosti za prosti čas.

7. člen

Zavod ne sme začeti z opravljanjem nove dejavnosti ali spremeniti pogojev za opravljanje dejavnosti brez soglasja ustanovitelja.

IV. ORGANI ZAVODA**8. člen**

Organi zavoda so:

- svet zavoda,
- ravnatelj,

– strokovna organa,
– svet staršev.
Svet zavoda in svet staršev o načinu svojega dela sprejmeta poslovnik.

Svet zavoda

9. člen

Svet zavoda je organ upravljanja zavoda.
Svet zavoda odloča z večino glasov vseh članov, če zakon ne določa drugače.
Svet zavoda odloča o zadevah, ki jih določa zakon, ta odlok ali drugi predpisi, ter odloča o zadevah, o katerih ni pristojen odločati drug organ zavoda.
Naloge sveta zavoda so zlasti:
– imenuje in razrešuje ravnatelja zavoda,
– sprejema program razvoja zavoda,
– sprejema letni delovni načrt in poročilo o njegovi ureničitvi,
– sprejme letno poročilo o samoevalvaciji zavoda,
– odloča o uvedbi nadstandardnih in drugih programov,
– obravnava poročila o vzgojni oziroma izobraževalni problematiki,
– odloča o pritožbah v zvezi s pravicami, obveznostmi in odgovornostmi delavcev iz delovnega razmerja,
– obravnava zadeve, ki mu jih predloži vzgojiteljski zbor, šolska inšpekcija, reprezentativni sindikat zaposlenih, svet staršev,
– odloča o pritožbah staršev v zvezi z vzgojnim in izobraževalnim delom v zavodu,
– sprejema pravila in druge splošne akte zavoda,
– določa finančni načrt in sprejema zaključni račun,
– predlaga ustanovitelju spremembo ali razširitev dejavnosti,
– daje ustanovitelju in ravnatelju zavoda predloge in mnenja o posameznih vprašanjih,
– razpisuje volitve predstavnikov delavcev in staršev v svet zavoda,
– sprejema program razreševanja presežnih delavcev.

10. člen

Svet zavoda šteje enajst članov in ga sestavljajo:
– trije predstavniki ustanovitelja,
– pet predstavnikov delavcev zavoda,
– trije predstavniki staršev.
Predstavnike ustanovitelja imenuje Mestni svet Mestne občine Kranj (v nadaljevanju: Svet Mestne občine Kranj).
Delavci zavoda volijo svoje predstavnike v svet zavoda in jih razrešijo po postopku, določenem s tem odlokom. Pravico voliti in biti voljen imajo vsi delavci zavoda, razen ravnatelja in pomočnika ravnatelja.
Predstavnike staršev v svet zavoda izvoli in razreši svet staršev po postopku, določenem s tem odlokom. Pravico biti voljen imajo vsi starši, katerih otroci so vključeni v program predšolske vzgoje v zavodu.
Vsakokratna poimenska sestava sveta zavoda se objavi na spletni strani zavoda skupaj s kontaktnim elektronskim naslovom svetzavoda@kranjski-vrtci.si.

11. člen

Člani sveta zavoda so imenovani oziroma izvoljeni za štiri leta in so lahko ponovno imenovani oziroma izvoljeni največ dvakrat zaporedoma.
Članu sveta zavoda preneha mandat v svetu zavoda pred potekom dobe, za katero je bil imenovan oziroma izvoljen, če:
– izgubi pravico biti voljen oziroma imenovan v svet zavoda;
– je razrešen;
– odstopi;
– umre.

Predstavniku staršev preneha mandat z dnem, ko njegov otrok ni več vključen v program predšolske vzgoje v zavodu, predstavniku delavcev zavoda pa z dnem prenehanja delovnega razmerja v zavodu.

Odstop člana sveta zavoda prične veljati z dnem, ko svet zavoda prejme pisno izjavo člana sveta zavoda o odstopu.

Ko svet zavoda ugotovi, da je članu sveta zavoda prenehal mandat, o tem takoj obvesti pristojne za imenovanje oziroma za izvolitev novega člana sveta zavoda. Če je potekel mandat predstavniku delavcev zavoda ali predstavniku staršev, svet zavoda najkasneje v osmih dneh od ugotovitve o prenehanju mandata razpiše nadomestne volitve.

Če članu sveta zavoda predčasno preneha mandat, se za preostanek mandatne dobe imenuje oziroma izvoli nov član po istem postopku, kot je bil imenovan oziroma izvoljen član sveta zavoda, kateremu je prenehal mandat.

Nadomestno imenovanje oziroma izvolitev člana sveta zavoda ni potrebna, če je prenehal mandat manj kot tretjini članov in je do izteka mandata sveta zavoda manj kot šest mesecev.

Določba iz prejšnjega odstavka ne velja v primeru prenehanja mandata člana sveta zavoda, ki je predstavnik ustanovitelja.

12. člen

Svet zavoda se konstituira na svoji prvi seji po imenovanju ali izvolitvi večine njegovih članov, pri čemer morajo biti imenovani vsi predstavniki ustanovitelja, z izvolitvijo predsednika sveta zavoda in njegovega namestnika. Od tega dneva začne teči mandat članom sveta zavoda.

Prvo sejo sveta zavoda v novi sestavi skliče ravnatelj zavoda najkasneje v roku 20 dni po izvolitvi oziroma imenovanju vseh ali večine članov sveta v skladu s prvim odstavkom tega člena. Prvo sejo sveta zavoda vodi do izvolitve predsednika sveta zavoda najstarejši novoizvoljeni oziroma novo imenovani član sveta zavoda.

Svet zavoda predstavlja in zastopa predsednik sveta zavoda, v njegovi odsotnosti pa namestnik predsednika sveta zavoda.

Imenovanje oziroma volitve članov sveta zavoda

13. člen

Postopek imenovanja oziroma volitev se prične največ 150 in najmanj 80 dni pred potekom mandata dosedanjim članom sveta zavoda ali v primeru prenehanja mandata posameznemu članu sveta zavoda v roku, ki ga določa peti odstavek 11. člena tega odloka.

O pričetku postopka sprejme svet zavoda sklep, s katerim seznani delavce, predsednika sveta staršev in ustanovitelja, ki ga pozove k imenovanju svojih predstavnikov.

Hkrati sprejme sklep o razpisu volitev predstavnikov delavcev zavoda in staršev, s katerim določi dan volitev, število članov sveta, ki se volijo, in imenuje volilno komisijo. Sklep o razpisu volitev mora biti javno objavljen v zavodu.

Volitve se opravijo najkasneje 15 dni pred iztekom mandata sveta zavoda.

Če svet zavoda ne sprejme sklepov iz tretjega odstavka tega člena najkasneje v roku, določenem v prvem odstavku tega člena, to stori ravnatelj zavoda.

14. člen

Predstavnike ustanovitelja imenuje Svet Mestne občine Kranj skladno s svojimi akti.

Predstavnike ustanovitelja se imenuje najkasneje 15 dni pred iztekom mandata sveta zavoda.

15. člen

Postopek volitev in razrešitve članov sveta zavoda vodi volilna komisija, ki se izmed zaposlenih v zavodu s sklepom sveta zavoda imenuje za dobo štirih let.

Volilno komisijo sestavljajo predsednik in dva člana ter njihovi namestniki.

Člani volilne komisije ter njihovi namestniki morajo k imenovanju podati pisno soglasje in ne morejo kandidirati za člana sveta zavoda.

16. člen

Volilna komisija skrbi za zakonitost in pravičen potek volitev, ugotavlja, ali so predlogi kandidatov za člane sveta zavoda v skladu s tem odlokom, določa seznam volivcev, sestavlja liste kandidatov, opravlja in neposredno vodi tehnično delo v zvezi z volitvami in glasovanjem na volišču, ugotavlja rezultat glasovanja, ga razglasi in poda poročilo o poteku volitev.

O načinu svojega dela lahko sprejme rokovnik volilnih opravil.

17. člen

Pravico predlagati kandidate za predstavnike delavcev v svetu zavoda ima najmanj 5 delavcev zavoda.

Kandidate za predstavnike staršev v svetu zavoda lahko predlaga vsak član sveta staršev ali starši posameznega oddelka zavoda na podlagi sklepa, ki ga starši sprejmejo na oddelčnem sestanku z večino glasov navzočih staršev.

Predlog kandidata za predstavnika delavcev ali staršev v svetu zavoda, ki se predloži volilni komisiji v roku, ki ga določa sklep o razpisu volitev, mora biti pisen s podpisami vseh predlagateljev in s priloženim soglasjem predlaganega kandidata h kandidaturi. Če predlog podajo starši posameznega oddelka s sklepom iz drugega odstavka tega člena, ga podpišejo vsi prisotni starši tega oddelka.

18. člen

Volitve morajo biti organizirane tako, da je zagotovljena tajnost glasovanja. Voli se z glasovnicami osebno.

Na glasovnici se navedejo imena kandidatov po abecednem redu priimkov z navedbo, koliko kandidatov se voli. Voli se tako, da se obkroži zaporedna številka pred imenom tistega kandidata, za katerega se glasuje.

Neizpolnjena glasovnica in glasovnica, na kateri ni mogoče ugotoviti volje volivca, je neveljavna. Neveljavna je tudi glasovnica, če je volivec glasoval za več kandidatov, kot jih je potrebno izvoliti.

Volitve so veljavne, če se jih je udeležila več kot polovica volilnih upravičencev.

Izvoljeni so kandidati, ki so dobili najvišje število glasov. Če sta dva kandidata ali več kandidatov dobili enako število glasov, je izvoljen tisti, ki ima daljšo delovno dobo v zavodu, oziroma katerega otrok, vključen v program predšolske vzgoje, je najmlajši. Če niti na ta način ni mogoče ugotoviti, kateri kandidat je izvoljen, se glasovanje med kandidati, ki so dobili enako število glasov, ponovi.

Če se volitev udeleži manj upravičencev, kot je določeno v četrtem odstavku tega člena, se volitve ponovijo. V ponovljenih volitvah so izvoljeni kandidati, ki dobijo večino glasov volilnih upravičencev, ki se volitev udeležijo.

O poteku volitev na volišču se piše zapisnik, volilna komisija pa v petih dneh po opravljenih volitvah izdela poročilo, ki ga javno objavi in ga predloži predsedniku sveta zavoda in ravnatelju.

Razrešitev članov sveta zavoda

19. člen

Delavci zavoda in starši lahko v času mandata razrešijo svoje predstavnike v svetu zavoda iz razlogov, ki se nanašajo na delo ali dejanja v zvezi z delom predstavnika v svetu zavoda.

Predstavnike ustanovitelja lahko razrešijo pristojni organi, ki so jih imenovali v skladu s pravili o imenovanjih in razrešitvah njihovih predstavnikov.

Postopek razrešitve predstavnikov delavcev zavoda oziroma staršev se začne, ko svet zavoda dobi pisni predlog za

razrešitev posameznega ali pa vseh predstavnikov delavcev oziroma staršev v svetu zavoda. Predlog za razrešitev lahko poda tisti, ki je upravičen predlagatelj kandidature za člana sveta zavoda. Če predlog za razrešitev ne vsebuje razlogov za razrešitev, ga predsednik sveta zavoda vrne predlagatelju v dopolnitev in hkrati določi rok za dopolnitev.

Zahteva se predloži volilni komisiji, ki preveri formalno pravilnost zahteve, ne da bi presojala razloge za razrešitev.

Če volilna komisija ne zavrne zahteve za razrešitev, mora v 30 dneh razpisati glasovanje o razrešitvi predstavnika delavcev zavoda ali staršev v svetu zavoda in določiti dan glasovanja. Če je predlog za razrešitev prejet v času poletnih počitnic, pa mora razpisati glasovanje najpozneje v roku 30 dni od začetka šolskega leta.

Če ni s tem odlokom drugače določeno, se za postopek razrešitve smiselno uporabljajo določila, ki določajo pravila volitev članov sveta zavoda.

O razlogih za razrešitev mora biti član sveta zavoda seznanjen pred začetkom postopka razrešitve. Če član sveta, za katerega se predlaga razrešitev, odstopi najkasneje do začetka glasovanja o razrešitvi, se postopek ustavi.

Član sveta zavoda je razrešen, če je za razrešitev glasovala večina vseh volilnih upravičencev, v nasprotnem primeru član sveta zavoda nadaljuje z mandatom.

Razrešenemu članu sveta preneha mandat z dnem, ko svet zavoda potrdi poročilo volilne komisije o volilnem izidu za razrešitev člana sveta zavoda.

Ravnatelj

20. člen

Ravnatelj je pedagoški vodja in poslovodni organ zavoda.

Ravnatelj organizira in vodi delo ter poslovanje zavoda, predstavlja in zastopa zavod in je odgovoren za zakonitost dela zavoda.

Ravnatelj vodi tudi strokovno delo zavoda in je odgovoren za strokovnost dela zavoda.

Ravnatelj zavod zastopa in predstavlja brez omejitev.

Ravnatelj opravlja naslednje naloge:

- organizira, načrtuje in vodi delo zavoda,
- pripravlja program razvoja zavoda,
- pripravlja predlog letnega delovnega načrta in odgovarja za njegovo izvedbo,

– pripravlja predlog letnega načrta za investicijsko vzdrževanje stavb in obnavljanje opreme zavoda,

– odgovarja za izvedbo vzdrževanja, v kolikor je ta na strani zavoda,

– odgovarja za uresničevanje pravic in dolžnosti otrok,

– vodi delo vzgojiteljskega zbora,

– oblikuje predlog nadstandardnih programov,

– spodbuja strokovno izobraževanje in izpopolnjevanje strokovnih delavcev,

– organizira mentorstvo za pripravnike,

– prisostvuje pri vzgojno-izobraževalnem delu vzgojiteljev, spremlja njihovo delo in jim svetuje,

– predlaga napredovanje strokovnih delavcev v nazive in

odloča o napredovanju v plačilne razrede,

– spremlja delo svetovalne službe,

– skrbi za sodelovanje zavoda s starši (roditeljski sestanki, govorilne ure in druge oblike),

– obvešča starše o delu zavoda in o spremembah pravic in dolžnosti otrok,

– zagotavlja izvrševanje odločb državnih organov,

– določa sistemizacijo delovnih mest,

– odloča o sklepanju delovnih razmerij in o disciplinski odgovornosti delavcev,

– imenuje in razrešuje pomočnike ravnatelja,

– skrbi za sodelovanje zavoda s predšolsko zdravstveno službo in

– opravlja druge naloge v skladu z zakoni in drugimi predpisi.

Med začasno odsotnostjo nadomešča ravnatelja pomočnik ravnatelja oziroma delavec zavoda, ki ga za nadomeščanje pisno pooblasti ravnatelj. Pomočnik ravnatelja oziroma delavec zavoda ima v času nadomeščanja pristojnosti v skladu s pooblastilom ravnatelja.

Za ravnatelja je imenovan, kdor izpolnjuje pogoje po zakonu, ki ureja organizacijo in financiranje vzgoje in izobraževanja.

Mandat ravnatelja traja 5 let. Javni razpis za imenovanje ravnatelja mora biti objavljen najkasneje tri mesece pred iztekom mandata.

21. člen

Ravnatelja imenuje in razrešuje svet zavoda po postopku, določenem z zakonom.

22. člen

V zavodu se v skladu z normativi sistemizira mesto pomočnika ravnatelja, ki pomaga ravnatelju pri opravljanju pedagoških in poslovnih nalog, za katere ga pooblasti. Pomočnik ravnatelja nadomešča ravnatelja v času njegove odsotnosti in opravlja naloge ravnatelja v skladu s pooblastilom.

Ravnatelj imenuje in razrešuje pomočnika ravnatelja v skladu z zakonom.

23. člen

Enoto zavoda vodi vodja enote, ki opravlja naloge, za katere ga pisno pooblasti ravnatelj.

Strokovna organa

24. člen

Strokovna organa v zavodu sta vzgojiteljski zbor in strokovni aktiv vzgojiteljev.

Vzgojiteljski zbor, ki ga sestavljajo strokovni delavci zavoda:

- obravnava in odloča o strokovnih vprašanjih, povezanih z vzgojno-izobraževalnim delom,
- daje mnenje o letnem delovnem načrtu,
- predlaga uvedbo nadstandardnih in drugih programov ter dejavnosti,
- odloča o posodobitvah programov vzgoje in izobraževanja in njihovi izvedbi v skladu s predpisi,
- daje mnenje o predlogu za imenovanje ravnatelja,
- daje pobude za napredovanje strokovnih delavcev in mnenje o predlogih ravnatelja,
- odloča o vzgojnih ukrepih in
- opravlja druge naloge v skladu s predpisi.

Strokovni aktiv, ki ga sestavljajo vzgojitelji in pomočniki vzgojiteljev:

- obravnava vzgojno delo,
- daje vzgojiteljskemu zboru predloge za izboljšanje vzgojnega dela,
- obravnava pripombe staršev,
- opravlja druge strokovne naloge, določene v letnem načrtu in
- opravlja druge naloge v skladu s predpisi.

Svet staršev

25. člen

Za organizirano uresničevanje interesa staršev se v zavodu oblikuje svet staršev zavoda, ki je sestavljen tako, da ima v njem vsak oddelek zavoda po enega predstavnika, ki ga izvolijo starši na roditeljskem sestanku oddelka. Kandidata za predstavnika staršev oddelka lahko predlaga vsak starš oddelka. Glasovanje poteka javno z dvigom rok, predstavnik oddelka pa je izvoljen, če zanj glasuje večina prisotnih staršev oddelka, pri čemer lahko glasuje le en starš posameznega otroka. Posamezni starš je lahko predstavnik le enega oddelka zavoda.

Vsak predstavnik sveta staršev ima tudi svojega namestnika, ki ga izvolijo starši na roditeljskem sestanku oddelka na

način, kot ga opredeljuje prvi odstavek tega člena. Namestnik predstavnika nadomešča v času njegove odsotnosti in ima enake pravice in dolžnosti, kot predstavnik v svetu staršev.

Svet staršev je konstituiran, ko je izvoljena večina njegovih članov. Svet staršev je sklepčen, če je na seji navzoča večina izvoljenih članov in odloča z večino opredeljenih glasov navzočih članov, če ni z zakonom drugače določeno.

Prvo sejo sveta staršev skliče ravnatelj. Na prvi seji svet staršev izvoli svojega predsednika in njegovega namestnika.

26. člen

Svet staršev:

- predlaga nadstandardne programe,
- daje soglasje k predlogu ravnatelja o nadstandardnih storitvah,
- sodeluje pri nastajanju predloga programa razvoja zavoda, vzgojnega načrta ter da mnenje o letnem delovnem načrtu;
- daje mnenje o kandidatih, ki izpolnjujejo pogoje za ravnatelja,
- razpravlja o poročilih ravnatelja o vzgojno-izobraževalni problematiki,
- obravnava pritožbe staršev v zvezi z vzgojno-izobraževalnim delom,
- voli predstavnike staršev v svet zavoda,
- lahko sprejme svoj program dela sodelovanja s šolo, zlasti glede vključevanja v lokalno okolje,
- v dogovoru z vodstvom šole lahko ustanavlja oziroma oblikuje delovne skupine,
- opravlja druge naloge v skladu z zakonom in drugimi predpisi.

Način delovanja sveta staršev določajo zakon, pravila oziroma drugi splošni akti zavoda ali pravila delovanja sveta staršev, ki jih sprejme svet staršev.

V. SVETOVALNA SLUŽBA

27. člen

Zavod organizira, v skladu z veljavnimi normativi in standardi, svetovalno službo, ki svetuje otrokom, vzgojiteljem in staršem ter sodeluje z vzgojitelji in vodstvom zavoda pri načrtovanju, spremljanju in evalvaciji razvoja zavoda ter pri opravljanju vzgojno-izobraževalnega dela.

Svetovalna služba sodeluje tudi pri pripravi in izvedbi programov za otroke s posebnimi potrebami.

VI. SREDSTVA ZA DELO

28. člen

Nepremično in premično stvarno premoženje, ki ga zavodu za opravljanje dejavnosti, za katero je ustanovljen, zagotavlja ustanovitelj, in s katerim upravlja zavod na podlagi sklepa ustanovitelja o upravljanju, je lastnina ustanovitelja.

Premično stvarno premoženje, ki ga zavodu zagotavlja ustanovitelj, se evidentira ločeno v okviru evidence o osnovnih sredstvih zavoda v skladu s predpisi o računovodstvu.

Medsebojne pravice in obveznosti zavoda in ustanovitelja v zvezi z upravljanjem premoženja ustanovitelja, se določijo s posebno pogodbo.

Zavod je dolžan uporabljati in upravljati s premoženjem ustanovitelja s skrbnostjo dobrega strokovnjaka.

29. člen

Zavod lahko prostore, v katerih opravlja svojo dejavnost, v času, ko jih ne potrebuje, odda v najem.

30. člen

Zavod pridobiva sredstva za opravljanje javne službe iz javnih sredstev, sredstev ustanovitelja, plačil staršev za storitve v predšolski vzgoji, sredstev od prodaje storitev in izdelkov ter iz donacij, prispevkov sponzorjev ter iz drugih virov.

31. člen

Če zavod v skladu z zakonom, ki ureja vzgojo in izobraževanje, ustanovi sklad, se njegovo delovanje uredi s pravili sklada.

VII. NAČIN RAZPOLAGANJA S PRESEŽKOM PRIHODKOV
NAD ODHODKI IN NAČIN KRITJA PRIMANJKLJAJA
SREDSTEV ZA DELO ZAVODA

32. člen

Presežek prihodkov nad odhodki iz naslova cen programov se upošteva pri prvi naslednji določitvi cene programa. Ostali presežek prihodkov nad odhodki sme zavod uporabiti le za opravljanje in razvoj dejavnosti zavoda.

O razporeditvi presežka prihodkov nad odhodki oziroma pokrivanju presežka odhodkov nad prihodki po zaključnem računu odloča ustanovitelj na predlog sveta zavoda.

VIII. PRAVICE, OBVEZNOSTI IN ODGOVORNOSTI
ZAVODA V PRAVNEM PROMETU

33. člen

Zavod je pravna oseba in nastopa v pravnem prometu v svojem imenu in za svoj račun v okviru dejavnosti, določenih s tem odlokom.

Zavod brez predhodnega soglasja ustanovitelja ne sme sklepati pravnih poslov, s katerim bi premoženje obremenil s stvarnimi pravicami.

Zavod odgovarja za svoje obveznosti do višine sredstev, s katerimi razpolaga.

IX. MEDSEBOJNE PRAVICE IN OBVEZNOSTI
MED USTANOVITELJEM IN ZAVODOM

34. člen

Ustanoviteljske pravice in obveznosti skladno z zakonom, tem odlokom in drugimi predpisi izvršuje Svet Mestne občine Kranj in župan Mestne občine Kranj.

Svet Mestne občine Kranj ima v imenu ustanovitelja do zavoda naslednje pravice in obveznosti:

– spremlja in nadzira namenskost in gospodarnost porabe sredstev,

- odloča o statusnih spremembah zavoda,
- daje soglasje k spremembam dejavnosti,
- imenuje predstavnike ustanovitelja v svet zavoda,
- daje soglasje k povezovanju v skupnost zavodov za

opravljanje skupnih administrativnih in računovodskih nalog in za opravljanje drugih skupnih del,

- daje mnenje k imenovanju ravnatelja,
- daje soglasje k sklepanju pravnih poslov v zvezi z nepremičnim premoženjem,

– odloča o razporeditvi presežka prihodkov nad odhodki oziroma pokrivanju presežka odhodkov nad prihodki,

– v skladu z zakonom, ki ureja delovanje vrtcev, odloči o povečanju števila otrok v oddelku,

- določa cene programa predšolske vzgoje,
- opravlja druge zadeve v skladu s tem odlokom in drugimi predpisi.

Župan ima v imenu ustanovitelja do zavoda naslednje pravice in obveznosti:

– ugotavlja skladnost planov in programov dela zavoda s plani in programi Mestne občine Kranj,

- poda soglasje k sistemizaciji zavoda,
- opravlja druge zadeve, vezane na ustanoviteljstvo v skladu s tem odlokom in drugimi predpisi.

Ustanovitelj odgovarja za obveznosti zavoda do višine sredstev, ki so v proračunu ustanovitelja predvidena za opra-

vljanje dejavnosti zavoda v skladu z zakonom in drugimi predpisi.

Zavod je dolžan ustanovitelju vsako leto poročati o izvajanju letnega delovnega načrta in razvoja zavoda. Zavod je dolžan posredovati ustanovitelju podatke, potrebne za spremljanje in financiranje dejavnosti, ter v statistične namene.

X. NADZOR

35. člen

Nadzor nad izvajanjem zakonov, drugih predpisov in aktov, ki urejajo organizacijo, financiranje, namensko porabo sredstev in opravljanje dejavnosti vzgoje in varstva v zavodu, z namenom, da se zagotovi spoštovanje zakonitosti in s tem zaščita pravic predšolskih otrok, izvaja šolska inšpekcija.

Nadzor nad zakonitostjo dela zavoda v skladu s svojimi akti izvaja ustanovitelj.

36. člen

Porabo javnih sredstev v zavodu nadzorujejo proračunska inšpekcija, Računsko sodišče Republike Slovenije in pristojni organ ustanovitelja.

Gospodarjenje z nepremičninami v lasti ustanovitelja nadzira ustanovitelj.

XI. JAVNOST DELA

37. člen

Delo zavoda je javno.

Javnost dela zavoda se zagotavlja s sporočili staršem in javnosti ter z objavami na oglasnih deskah na sedežu in v enotah zavoda ter z objavami na spletni strani zavoda.

Sejam in drugim oblikam dela organov zavoda ter vzgojno-izobraževalnem delu zavoda starši in predstavniki javnosti ne morejo prisostvovati, razen če tako določa zakon oziroma drugi predpisi ali če to dovoli ravnatelj oziroma, v primeru prisostvovanja oblikam dela organov zavoda, predsednik organa.

Ravnatelj ali oseba, ki jo ravnatelj pooblasti, obvešča javnost o delu zavoda.

XII. ZBIRANJE IN VARSTVO OSEBNIH PODATKOV

38. člen

Za izvajanje predšolske vzgoje, za spremljanje dejavnosti in v statistične namene zavod vodi, uporablja, shranjuje in varuje zbirke podatkov v skladu z zakonom, ki ureja vrtce in podzakonskim predpisom, izdanim na njegovi podlagi.

XIII. SPLOŠNI AKTI ZAVODA

39. člen

Zavod zadeve, ki jih ne ureja ta odlok ter druge zadeve, ki jih je potrebno urediti z internimi predpisi, uredi s pravili oziroma drugimi splošnimi akti, s katerimi uredi tudi svojo notranjo organizacijo in delo.

Pravila sprejme svet zavoda, druge akte pa pristojni organ zavoda samostojno, če zakon ali drug predpis ne določata drugače.

Pravila in drugi splošni akti ne smejo biti v neskladju s tem odlokom.

XIV. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

40. člen

Zavod mora v primeru neskladja z določili tega odloka uskladiti svojo organizacijo, oblikovati organe zavoda in sprejeti

ali uskladiti splošne akte v roku treh mesecev od uveljavitve tega odloka.

Dosedanji organi se štejejo kot konstituirani v skladu z določbami tega odloka in nadaljujejo s svojim delom do izteka mandata.

41. člen

Zavod je vpisan v sodni register pri Okrožnem sodišču v Kranju, pod vložno številko 10014600.

42. člen

Z dnem uveljavitve tega odloka preneha veljati Odlok o ustanovitvi javnega vzgojno-varstvenega zavoda Kranjski vrtci (Uradni list RS, št. 29/10 – uradno prečiščeno besedilo, 39/13, 98/13, 13/17) in določbe splošnih aktov zavoda, ki so v nasprotju s tem odlokom.

43. člen

Ta odlok začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 602-22/2017-155-(47/09)

Kranj, dne 28. februarja 2018

Župan
Mestne občine Kranj
Boštjan Trilar l.r.

673. Pravilnik o spremembah Pravilnika o spodbujanju razvoja socialnega podjetništva v Mestni občini Kranj za obdobje 2016–2020

Na podlagi 31. člena Zakona o socialnem podjetništvu (Uradni list RS, št. 20/11 in 90/14 – ZDU-1) in 22. člena Statuta Mestne občine Kranj – uradno prečiščeno besedilo (Uradni list RS, št. 30/17 – UPB-1) je Mestni svet Mestne občine Kranj na 35. seji dne 28. 2. 2018 sprejel

P R A V I L N I K o spremembah Pravilnika o spodbujanju razvoja socialnega podjetništva v Mestni občini Kranj za obdobje 2016–2020

1. člen

S tem pravilnikom se spreminja Pravilnik o spodbujanju razvoja socialnega podjetništva v Mestni občini Kranj za obdobje 2016–2020 (Uradni list RS, št. 62/16), (v nadaljevanju: Pravilnik).

2. člen

V 7. členu Pravilnika se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»Upravičenci do pomoči so nepridobitne pravne osebe, registrirane skladno z zakonom, ki ureja socialno podjetništvo, ki:

- imajo sedež v občini ali je v občini locirana njihova poslovna enota/podružnica,
- nameravajo ustanoviti socialno podjetje s sedežem v občini ali odpreti poslovno enoto/podružnico v občini,
- in izvedejo ali nameravajo izvesti ukrep ali naložbo (v nadaljevanju: naložba), ki bo predmet dodelitve pomoči po tem pravilniku na območju občine«.

3. člen

V 7. členu Pravilnika se šesti odstavek spremeni tako, da se glasi:

»Do sredstev za razvoj niso upravičena mikro, majhna in srednje velika podjetja, ki so po zakonu, ki ureja finančno poslovanje, postopke zaradi insolventnosti in prisilno prenehanje, v prisilni poravnavi, stečaju ali likvidaciji«.

4. člen

V 8. členu Pravilnika se tretja alineja drugega odstavka spremeni tako, da se glasi:

– »če so objekti/poslovni prostori najeti, je potrebno za izvedbo naložbe, ki je predmet javnega razpisa, pridobiti ustrezna soglasja vseh lastnikov objekta/poslovnih prostorov«.

5. člen

V 8. členu Pravilnika se osma alineja drugega odstavka spremeni tako, da se glasi:

– »realizacija novih delovnih mest mora biti izvedena na območju občine. Sofinancira se nova zaposlitev, in sicer za obdobje trajanja nove zaposlitve do 30. oktobra v letu javnega razpisa. Za novo odprto delovno mesto se šteje zaposlitev osebe s stalnim prebivališčem v občini, ki po zakonu, ki ureja socialno podjetništvo, sodi med ranljive skupine ljudi na trgu dela. Zaposlitev se dokazuje s fotokopijo podpisane pogodbe o zaposlitvi ter potrjenim M1/M2 obrazcem. Ne upošteva se zaposlitev osebe, ki je bila že zaposlena v tem podjetju ali pri njegovih povezanih pravnih ali fizičnih osebah (v enotnem podjetju) in so bila za njeno zaposlitev že dodeljena finančna sredstva iz občinskih ali drugih javnih virov sredstev, razen v programih javnih del, v zadnjih treh letih«.

6. člen

V 9. členu Pravilnika se četrta alineja prvega odstavka spremeni tako, da se glasi:

– »stroški za pokritje plače delovnega mesta, ki ga zaseda oseba, ki po zakonu, ki ureja socialno podjetništvo, sodi med ranljive skupine ljudi na trgu dela, (bruto plača) in regres za letni dopust, malica ter prevoz na delo in iz dela«.

7. člen

V 9. členu Pravilnika se peta alineja prvega odstavka spremeni tako, da se glasi:

– »stroški nakupa novih ali rabljenih strojev in nove ali rabljene opreme kot osnovnega sredstva«.

8. člen

V 9. členu Pravilnika se šesta alineja prvega odstavka spremeni tako, da se glasi:

– »stroški izobraževanja in usposabljanja zaposlenih (sklenjeno redno delovno razmerje) za pridobitev specializiranih znanj, potrebnih za zagon oziroma izvajanje proizvodne ali storitvene dejavnosti (samo za registrirane dejavnosti socialnega podjetja ali za pridobitev ustreznih licenc, certifikatov za opravljanje posameznih dejavnosti)«.

KONČNA DOLOČBA

9. člen

Ta Pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 302-2/2016-7-(46/04)

Kranj, dne 28. februarja 2018

Župan
Mestne občine Kranj
Boštjan Trilar l.r.

SEVNICA

674. Sklep o postopku priprave Odloka o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za sanacijo in preobrazbo naselja Studenec – vzhod (OPPN- 89-02)

Na podlagi 57. člena Zakona o prostorskem načrtovanju (Uradni list RS, št. 33/07, 70/08 – ZVO-1B, 108/09, 80/10 – ZUPUDPP, 79/17 – ZKZ-F, 57/12, 57/12 – ZUPUDPP-A, 109/12, 35/13 – skl. US, 76/14 – odl. US in 14/15 – ZUUJFO) ter 8. in 34. člena Statuta Občine Sevnica (Uradni list RS, št. 56/15 – UPB in 17/17) je župan Občine Sevnica dne 23. 2. 2018 sprejel

S K L E P

o postopku priprave Odloka o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za sanacijo in preobrazbo naselja Studenec – vzhod (OPPN-89-02)

1. člen

(splošno)

S tem sklepom določa župan Občine Sevnica začetek in način priprave Odloka o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za sanacijo in preobrazbo naselja Studenec – vzhod (OPPN-89-02).

2. člen

(ocena stanja, razlogi in pravna podlaga za pripravo OPPN)

Predmet OPPN je vzhodni del naselja Studenec in predstavlja dopolnitev obstoječe stanovanjske pozidave. V veljavnem občinskem prostorskem načrtu je območje prostorske ureditve označeno kot enota urejanja prostora z oznako SU17.ppn.

Glavna prometna povezava območja je nekategorizirana javna pot, ki območje urejanja deli na severovzhodni in jugozahodni del. Na jugozahodnem delu navedene prometne povezave je območje pozidano s stanovanjskimi objekti in kozolci, ki so z odlokom varovani in registrirani kot profana stavbna dediščina Studenec – Kozolci na Studenškem polju (EŠD 29246). Na severovzhodnem delu javne poti je nepozidano stavno zemljišče, ki so v naravi obdelovalne kmetijske površine.

Načrtovana novogradnja bi prispevala k večji urejenosti prostora, s celovito urbanistično rešitvijo bi kompleksno zaokrožila in uredila vzhodni del naselja, investitorjem pa omogočila pravno podlago za izdelavo projektne dokumentacije in pridobitev potrebnih upravnih dovoljenj za gradnjo in uporabo objektov.

3. člen

(območje OPPN)

Predmet OPPN je jugovzhodni del naselja Studenec in obsega zemljišča ali dele zemljišč s parcelnimi številkami: *254, *255, *293, *294, 1547, 1549, 1552, 1553, 1554, 1555, 1556/2, 1557/4, 1557/3, 1557/2, 1559, 1573, 1581, 1582, 1583, 1586/1, 1789, 1790/1, 1791, 1815/1, 1815/2, 1816/1, 1816/2, 1817/2, 1817/4, 1818, 1819/1, 1819/2, 1820, 1824/2, 2669/10, 2669/52, 2669/53 in 2669/54, vse v k.o. Studenec, v izmeri 1,91 ha.

4. člen

(način pridobitve strokovnih rešitev)

Strokovne rešitve se izdelajo na podlagi opravljene preverbe prostora, analize že izdelane strokovne podlage in izkazanih potreb, pridobljenih smernic in analize le-teh ter upoštevanju programskih izhodišč in veljavne zakonodaje

5. člen

(roki za pripravo OPPN)

S tem sklepom, so določeni naslednji okvirni roki priprave in sprejemanja OPPN:

Faza	Nosilci	Roki/dni
sklep o pripravi	župan	februar 2018
objava sklepa v Uradnem listu RS	Občina Sevnica	7
izdelava osnutka	izdelovalec	14 dni po izboru izdelovalca
pridobivanje smernic	izdelovalec	30
usklajevanje smernic za načrtovanje	izdelovalec, Občina Sevnica	5
izdelava dopolnjenega osnutka	izdelovalec	21 dni po prejemu vseh smernic
izdelava okoljskega poročila (po potrebi)	Izdelovalec OP	30
objava javnega naznanila o javni razgrnitvi in javni obravnavi dopolnjenega osnutka OPPN v Uradnem listu RS	Občina Sevnica	14
javna razgrnitev in javna obravnav	izdelovalec, Občina Sevnica	30
priprava stališč do pripomb in predlogov	izdelovalec, Občina Sevnica	15
obravnav in sprejem stališč do pripomb in predlogov na seji občinskega sveta	občinski svet	na prvi seji občinskega sveta
objava stališč do pripomb in predlogov v svetovnem spletu in na krajevno običajen način	Občina Sevnica	7
priprava predloga OPPN	izdelovalec	8 dni po potrditvi stališč do pripomb
pridobivanje mnenj nosilcev urejanja prostora	izdelovalec	30
izdelava usklajenega predloga	izdelovalec	10 dni po prijemu vseh mnenj
sprejem predloga na seji občinskega sveta	občinski svet	na prvi seji občinskega sveta
objava odloka v Uradnem listu RS	Občina Sevnica	7
izdelava končnega dokumenta v šestih analognih vezanih izvodih in digitalnih obliki.	izdelovalec	10

Okvirni roki se lahko, zaradi nepredvidenih zahtev in pogojev nosilcev urejanja prostora v postopku tudi spremenijo, saj pripravljavec OPPN na to ne more vplivati.

Za izdelavo OPPN Občina Sevnica zagotovi ustrezni geodetski načrt za celotno območje OPPN v digitalni obliki z natančnostjo, ki ustreza merilu 1:500. Načrt mora biti izdelan v skladu s Pravilnikom o geodetskem načrtu (Uradni list RS, št. 40/04).

6. člen

(nosilci urejanja prostora, ki podajo smernice in mnenja ter drugi udeleženci, ki bodo sodelovali pri pripravi občinskega podrobnega prostorskega načrta)

Nosilci urejanja prostora, ki izdajo smernice k osnutku in mnenja k predlogu OPPN so:

1. Ministrstvo za okolje in prostor, Direktorat za okolje, Sektor za strateško presojo vplivov na okolje, Dunajska cesta 48, 1000 Ljubljana;
2. Ministrstvo za obrambo, Uprava RS za zaščito in reševanje, Oddelek za prostorske, urbanistične in druge ukrepe, Vojkova 61, 1000 Ljubljana;
3. Ministrstvo za okolje in prostor, Direkcija RS za vode, Sektor območja Spodnje Save; Novi trg 9, 8000 Novo mesto;
4. Ministrstvo za kulturo, Maistrova ulica 10, 1000 Ljubljana;
5. Zavod RS za varstvo narave, Območna enota Celje, Vodnikova ulica 3, 3000 Celje;
6. Elektro Celje d.d., Področje Krško, Cesta 4. julija 32, 8270 Krško;
7. Telekom Slovenije d.d., Novi trg 7, 8000 Novo mesto;
8. GVO d.o.o., Cigaletova 10, 1000, Ljubljana;
9. Komunala d.o.o. Sevnica, Naselje heroja Maroka 17, 8290 Sevnica;
10. Občina Sevnica, Glavni trg 19a, 8290 Sevnica.

Po načelu sodelovanja javnosti pa sodelujejo še:

– Krajevna skupnost Studenec, Studenec 33, 8293 Studenec;

– druge občinske gospodarske javne službe ter drugi organi in organizacije, v kolikor se v postopku priprave OPPN za to izkaže potreba.

Nosilci urejanja prostora morajo v skladu z drugim odstavkom 58. in prvim odstavkom 61.a člena ZPNačrt, podati smernice k osnutku in mnenja k predlogu prostorskega akta v 30 dneh od prejema poziva.

V primeru, da smernice posameznih nosilcev urejanja prostora ne bodo podane, mora načrtovalec kljub temu upoštevati vse veljavne predpise in druge pravne akte, če pa se v postopku priprave OPPN ugotovi, da je potrebno pridobiti tudi smernice in mnenja drugih nosilcev urejanja prostora, se le-te pridobijo v istem postopku.

V postopku priprave OPPN sodelujejo naslednji udeleženci:

– pobudnik in investitor: Občina Sevnica, Glavni trg 19a, 8290 Sevnica;

– pripravljenec: Občina Sevnica, Glavni trg 19a, 8290 Sevnica;

– izdelovalec: DEMIDAAHITEKTURA, d.o.o., Prešernova ulica 1, 8290 Sevnica.

7. člen

(obveznosti financiranja OPPN)

Izdelavo OPPN, morebitno presojo vplivov na okolje in drugega strokovnega gradiva, ki ga bodo zahtevali posamezni nosilci urejanja prostora, financira investitor.

8. člen

(končna določba)

Ta sklep se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije in začne veljati naslednji dan po objavi.

Sklep se objavi tudi na spletni strani Občine Sevnica.

Št. 3505-0001/2018

Sevnica, dne 23. februarja 2018

Župan
Občine Sevnica
Srečko Ocvirk l.r.

ŠENTJUR

675. Odlok o določitvi plovbnega režima na Slivniškem jezeru

Na podlagi drugega odstavka 4. člena Zakona o plovbi po celinskih vodah (Uradni list RS, št. 30/02, 110/02 – ZGO-1, 29/17 – ZŠpo-1, 41/17 – PZ-G), 3. in 17. člena Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 29/11) in 15. člena Statuta Občine Šentjur (Uradni list RS, št. 37/11 – uradno prečiščeno besedilo in 54/16) je Občinski svet Občine Šentjur na 20. redni seji dne 20. februarja 2018 sprejel

ODLOK o določitvi plovbnega režima na Slivniškem jezeru

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(predmet odloka)

(1) Ta odlok ureja plovni režim na Slivniškem jezeru.

(2) Plovni režim iz prejšnjega odstavka tega člena obsega predvsem:

– določitev plovbnega območja in grafični prikaz območja, kjer je dovoljena plovba za gospodarske, turistične, športne in rekreacijske namene, z upoštevanjem nevarnosti naraslih voda in drugih izjemnih razmer pri vzdrževanju višine vodostaja v jezeru,

– določitev skrbnika plovbnega območja,

– določitev vrste plovil in njihovega pogona,

– določitev in označitev pristanišča ter vstopno izstopnih mest glede na vrsto plovbe,

– določitev upravljavca pristanišča oziroma vstopno izstopnega mesta,

– območje kopalnih voda,

– določitev časa, v katerem je dovoljena plovba, prepoved plovbe zaradi specifičnosti območja, neprimernega časa ali nevarnih razmer,

– druge pogoje, ki zagotavljajo varstvo človekovega življenja in okolja.

2. člen

(neposredna uporaba zakona, ki ureja plovbo po celinskih vodah)

(1) Za posamezna vprašanja, ki niso urejena s tem odlokom, se neposredno uporabljajo določbe predpisov, ki urejajo plovbo po celinskih vodah.

(2) Prepovedi in izjeme, ki jih določa področna zakonodaja, se uporabljajo neposredno na podlagi zakona in podzakonskih predpisov tudi za plovbo na Slivniškem jezeru.

(3) Pojmi, uporabljeni v tem odloku, imajo enak pomen, kot to določajo predpisi, ki urejajo plovbo po celinskih vodah.

II. PLOVNO OBMOČJE

3. člen

(določitev plovbnega območja na Slivniškem jezeru)

(1) Plovno območje je celotno Slivniško jezero, z izjemo 20-metrskega pasu od obale jezera ter območja drstišča (vzhodno območje Slivniškega jezera, od navidezne črte, ki povezuje točko x=535504,00, y=116550,00 in točko x=535582,00, y=116218,00 (po Gauss-Krügerju).

(2) Plovba v plovbnem območju je dovoljena, če so na plovbnem območju zagotovljene ustrezne globine in širine, ki dopuščajo varno plovbo. Plovba do obale je dovoljena izključno

na območju pristanišč in vstopno izstopnih mest, ki jih določa ta odlok.

(3) Plovno območje je razvidno iz grafičnega prikaza plovbnega območja, ki je sestavni del tega odloka.

(4) Plovba na območju dristišča je dovoljena v skladu s predmetno zakonodajo zgolj v namen gojitve in varstva rib za ribiške organizacije.

III. DOVOLJENE VRSTE PLOVIL IN NJIHOV POGON

4. člen

(dovoljene vrste plovil in pogon)

(1) V plovbnem območju je dovoljena plovba objektov na vesla, jadra in električni pogon, ki so namenjena za šport, rekreacijo, reševanje, raziskovanje ter javni prevoz.

(2) Za potrebe izvajanja javnih služb po zakonu o vodah, varstvu voda, izvrševanja vodnih pravic, reševanja ljudi, živali in premoženja, izvajanja nalog policije ter zaradi obrambe, je dovoljena tudi plovba plovil na motorni pogon. Omejitve in prepovedi po tem odloku, ki se nanašajo na vstopno izstopna mesta, plovno območje, čas in razmere za plovbo ne veljajo za sile za zaščito, reševanje in pomoč, policijo, inšpekcijo, izvajanje javne službe na področju upravljanja voda in druge državne organe pri izvajanju nalog iz svoje pristojnosti.

IV. SKRBNIK PLOVBNEGA OBMOČJA

5. člen

(določitev skrbnika)

(1) Skrbnik plovbnega območja je notranja organizacijska enota občinske uprave Občine Šentjur, pristojna za gospodarske javne službe.

(2) Nalogo vzdrževanja plovbnega območja, tako da se z rednimi pregledi skrbi za varnost plovbe na plovbnem območju in v primeru ugotovitve ovire poskrbi za njeno odstranitev, izvaja upravljalec.

V. VSTOPNO IZSTOPNO MESTO IN PRISTANIŠČA

6. člen

(vstopno izstopno mesto ter pristanišča)

(1) Vstopno izstopno mesto za celotno plovno območje je vodni in priobalni prostor v coni Ramna, na točki X=534630.71, Y=116031.44 (centroid po Gauss-Krugerju), zemljišče parcelna številka 45/1, katastrska občina 1143 Gorica pri Slivnici.

(2) Vstopno izstopno mesto je namenjeno za splovitev in izvlečenje plovil, vplutje ter izplutje plovil, vkrcanje in izkrcanje oseb ter stalni privez plovil.

(3) Ostale lokacije za pristanišča in vstopno izstopna mesta ter natančnejše pogoje za njihovo ureditev določi skrbnik.

(4) Dovoljenje za uporabo priveza v pristanišču izda upravljalec plovilu za prevoz oseb in blaga, ki ima dovoljenje za plovbo, za dobo enega leta. Izda se lahko le toliko dovoljenj, kolikor je privezov. Dovoljenje za privez ali sidranje izda upravljalec za dobo enega leta na podlagi lokacije, ki jo določi skrbnik. Za dovoljenje se plača pristojbina.

(5) Ribiške družine ne plačujejo pristojbine za privez za plovilo, s katerim se opravlja gojitev in varstvo rib, ravno tako se ne plačuje pristojbina za plovila, za katera je določena izjema v drugem odstavku 4. člena. O oprostivah odloča skrbnik.

(6) Za rabo vode Slivniškega jezera za ureditev pristanišč in vstopno izstopnega mesta se pridobi vodna pravica v skladu s 125. členom Zakona o vodah.

7. člen

(ustavljanje, vkrcavanje in izkrcavanje iz plovil)

Ustavljanje plovil, vkrcavanje oziroma izkrcavanje potnikov in privezovanje plovil ni dovoljeno izven urejenih pristanišč oziroma vstopno izstopnih mest.

8. člen

(ureditev pristanišč ter vstopno izstopnih mest)

Pristanišča in vstopno izstopna mesta se uredi v skladu z določbami občinskih prostorskih aktov.

Grabljena dela se morajo izvesti tako, da so pri tem brežine in vodni ekosistem čim manj prizadeti, v primeru utrjevanja brežin pa se te urejajo sonaravno z uporabo lesa in kamna.

VI. DOLOČITEV UPRAVLJALCA PRISTANIŠČA OZIROMA VSTOPNO IZSTOPNEGA MESTA

9. člen

(upravljanje)

(1) Upravljanje s pristanišči oziroma vstopno izstopnimi mesti, ki ležijo na zemljiščih v lasti občine oziroma za katera je imetnica vodne pravice ter za vstopno izstopno mesto določeno v prvem odstavku 6. člena, je izbirna gospodarska javna služba. Dejavnost upravljanja izvaja JKP Šentjur, javno komunalno podjetje, d.o.o., C. Leona Dobrotinška 18, Šentjur.

(2) Upravljanje obsega:

– vzdrževanje ter čiščenje pristanišča in vstopno izstopnega mesta,

– dolžnost označitve pristanišča in vstopno izstopnega mesta ter meje kopalnih voda, zagotavljanje pogojev, ki omogočajo varno vplutje in izplutje plovil, vkrcanje in izkrcanje oseb in blaga ter varen privez plovil,

– dolžnost odstranitve vseh predmetov, ki ogrožajo ali lahko ogrozijo varnost plovbe.

(3) Lastniki oziroma dejanski uporabniki drugih pristanišč so dolžni izpolnjevati obveznosti iz drugega odstavka tega člena.

10. člen

(odgovornost uporabnikov plovbnega območja)

(1) Uporabniki plovno območje uporabljajo v skladu s predpisi, ki urejajo varnost plovbe na celinskih vodah in v skladu s predpisanim plovbnim režimom, na lastno odgovornost.

(2) Uporabniki morajo pri uporabi plovbnega območja ravnati odgovorno in tako, da ne ogrožajo ali poškodujejo sebe ali drugega.

(3) Z določbami prejšnjih odstavkov se ne posega v odgovornost fizičnih in pravnih oseb, ki izvajajo plovbo kot gospodarsko dejavnost ali javno službo.

VII. OBMOČJE KOPALNIH VODA

11. člen

(območje kopalnih voda)

(1) Kopalne vode ter vrste in način izvajanja nalog upravljanja kakovosti kopalnih voda določi vlada.

(2) V primeru določitve območja kopalnih voda ali v območju urejenih kopališč na Slivniškem jezeru je znotraj teh meja ali območij prepovedana plovba z vsemi plovili, razen za potrebe izvajanja javnih služb po zakonu o vodah, varstvu voda, izvrševanja vodnih pravic, reševanja ljudi, živali in premoženja, izvajanja nalog policije ter zaradi obrambe.

VIII. ČAS, V KATEREM JE DOVOLJENA PLOVBA

12. člen

(določitev časa)

(1) Plovba je dovoljena celo leto. Od 1. marca do 31. oktobra je dovoljena od 6. do 23. ure, od 1. novembra do zadnjega februarja pa od 8. do 17. ure.

(2) Izjemoma je dovoljena plovba izven predpisanega časa za plovila, s katerimi se izvaja prijavljena javna prireditev in za plovila ribiške družine, v času izvajanja nadzora športnega ribolova ter izvajanja drugih nalog gojitve.

(3) Izven terminov, določenih v prvem odstavku, je plovba prepovedana. Izjema je plovba za potrebe izvajanja javnih služb po zakonu o vodah, varstvu voda, izvrševanja vodnih pravic, reševanja ljudi, živali in premoženja, izvajanja nalog policije ter zaradi obrambe in zaščite.

13. člen

(začasna prepoved plovbe)

Skrbnik lahko glede na trenutne vremenske in druge razmere, zaradi vzdrževanja priobalnega zemljišča, vodotoka, nevarnih razmer, izvedbe dogodkov in prireditve ter iz drugih utemeljenih razlogov in v primerih, ko bi izvajanje plovbe potencialno ogrožalo varnost ljudi in narave, začasno prepove plovbo na celotnem ali delu območja, za vsa ali določena plovila ali določi drugačen začasen plovni režim.

IX. ŠPORTNE, REKREACIJSKE
IN TURISTIČNE PRIREDITVE

14. člen

(pogoji plovbe za čas prireditve)

(1) Na plovbnem območju so dovoljene športne, rekreacijske in turistične prireditve (v nadaljevanju besedila: prireditve), v katere je vključena uporaba plovil. Organizator prireditve na plovbnem območju mora pridobiti dovoljenje pristojnega upravnega organa v skladu s predpisi, ki urejajo javne prireditve.

(2) Pristojni organ z dovoljenjem odredi primerno območje prireditvenega prostora, glede na vrsto prireditve in določi pogoje za njeno izvedbo.

(3) V času prireditve ni dovoljena plovba in zadrževanje ostalih plovil na območju, ki je določeno za prireditev.

(4) Organizator prireditve mora prireditveni prostor vidno označiti, skrbeti za varen in nemoten potek prireditve in organizirati reševalno službo.

(5) Organizator prireditve mora najmanj sedem dni pred prireditvijo pisno seznaniti druge upravičence rabe vode Slivniškega jezera o datumu, lokaciji in času prireditve ter o obsegu prepovedi rabe plovil in plovbnega območja.

X. JAVNI PREVOZ IN ODDAJANJE PLOVIL

15. člen

(pogoji izvajanja javnega prevoza in oddaje plovil)

(1) Javni prevoz oseb in stvari je dovoljen na podlagi dovoljenja, ki ga izda pristojna upravna enota. Javni prevoz oseb in stvari se lahko opravlja kot javni prevoz v linijski ali prosti plovbi.

(2) Oddajanje plovil je dovoljeno samo v pristanišču. Na vidnem mestu mora biti izobešeno navodilo za uporabo oddanega plovila, cenik, čas oddajanja in navodila za izvajanje ukrepov varstva pred utopitvami. Plovilo se sme oddati samo pod pogoji, ki jih določa zakon, ki ureja varstvo pred utopitvami.

(3) Plovila, s katerimi se izvaja javni prevoz oseb in stvari ter plovila, ki se oddajajo morajo biti opremljena skladno z veljavno zakonodajo.

XI. POGOJI ZA ZAGOTAVLJANJE VARSTVA ČLOVEŠKEGA
ŽIVLJENJA IN OKOLJA

16. člen

(odgovornost)

(1) Fizične osebe izvajajo športno rekreacijske in turistične aktivnosti na plovbnem območju na lastno odgovornost.

(2) Odgovornost pravnih in fizičnih oseb, ki opravljajo dejavnost nujenja storitev v zvezi s športno rekreacijskimi in turističnimi aktivnostmi na plovbnem območju po tem odloku, obsega odgovornost:

- za vzdrževanje plovila v brezhibnem stanju,
- za opremljenost plovila v skladu z veljavno zakonodajo,

– za redno opravljanje pregledov plovil,

– za varnost potnikov,

– skrb za varno plovbo v skladu s predpisi celinske plovbe ter pravili o preprečevanju trčenj na morju, ki se smiselno uporabljajo tudi za plovbo po celinskih vodah,

– za povračilo škode, ki je nastala potnikom ali drugim osebam v času trajanja plovbe pri javnem prevozu.

(3) Lastnik oziroma uporabnik plovila je dolžan nezgodno zavarovati potnike.

17. člen

(odstranitev plovil iz jezera, privezovanje in shranjevanje)

(1) Na jezeru je prepovedano privezovati (na boje, veje, drevesa in podobno) plovila izven urejenega in označenega pristanišča, priveza ali vstopno izstopnega mesta.

(2) Plovila morajo biti varno privezana na objektih za privezovanje, če ni prisotnega lastnika ali uporabnika plovila pa tudi z ustrezno napravo zaklenjenega na objektu za privezovanje.

(3) Na obali jezera ni dovoljeno:

- shranjevanje plovil;
- vzdrževanje plovil (barvanje, čiščenje itd.).

(4) V primeru, da plovilo ovira varno vplutje in izplutje, ogroža varnost ljudi ali premoženja, lahko občinski inšpektorat zahteva njegovo odstranitev.

18. člen

(potopljene stvari)

(1) Potopljeno stvar mora dvigniti oseba, ki je njen lastnik, v roku in pod pogoji, ki jih določi pristojni organ občine ali inšpektorat za plovbo po celinskih vodah.

(2) Če lastnik ne odstrani potopljene stvari, jo lahko na njegove stroške odstrani pristojni organ občine sam ali po usposobljeni organizaciji.

(3) Občina mora ukrepati po prejšnjem odstavku tega člena, kadar lastnik ni znan, ali ne odstrani potopljene stvari, potopljena stvar pa predstavlja neposredno nevarnost za človeško življenje, plovbo ali okolje.

XII. KAZENSKÉ DOLOČBE

19. člen

(prekrški glede omejitev)

(1) Z globo 500 EUR se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik oziroma posameznik, ki opravlja dejavnost, če:

1. ne upošteva časovne (12. člen) ali prostorske omejitve plovbe (prvi odstavek 3. člena);
2. uporablja vstopno izstopna mesta ali pristanišča, ki niso določena s tem odlokom (6. člen);
3. začasno pristaja ali začasno privezuje plovilo oziroma shranjuje in vzdržuje plovila izven za to določenih mest (7. člen);
4. izvaja plovbo ali uporablja infrastrukturo brez plačila uporabnine (6. člen).

(2) Z globo 150 EUR se kaznuje za prekršek iz prvega odstavka tega člena tudi odgovorna oseba pravne osebe.

(3) Z globo 50 EUR se kaznuje posameznik, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

20. člen

(prekrški glede prepovedi)

(1) Z globo 1.000 EUR se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik oziroma posameznik, ki opravlja dejavnost, če:

1. uporablja ali omogoča uporabo plovila, ki ni v skladu z odlokom (4. člen);
2. uporablja ali omogoča rabo plovila na motor z notranjim izgorevanjem (4. člen);
3. ne upošteva začasne prepovedi plovbe (13. člen).

(2) Z globo 250 EUR se kaznuje za prekršek iz prvega odstavka tega člena tudi odgovorna oseba pravne osebe.

(3) Z globo 200 EUR se kaznuje posameznik, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

XIII. NADZORSTVO

21. člen

(pristojnost nadzora)

Nadzor nad izvajanjem določb tega odloka in ukrepe opravlja Medobčinski inšpektorat in redarstvo občin Dobje, Dobrna, Oplotnica, Slovenske Konjice, Šentjur, Vitanje, Vojnik in Zreče.

XIV. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

22. člen

(prehodno obdobje)

Uporabniki privezov za plovila na območjih, ki jih ta odlok ne opredeljuje kot pristanišča, so dolžni v roku enega leta od uveljavitve tega odloka odstraniti čolne iz Slivniškega jezera ali si urediti privez v pristanišču oziroma vstopno izstopnem mestu, določenem v tem odloku.

23. člen

(razveljavitev akta)

Z dnem uveljavitve tega odloka preneha veljati Odlok o ureditvi plovbe po notranjih vodah (Uradni list RS, št. 40/94).

24. člen

(priloga akta)

Grafični prikaz plovbnega območja je priloga tega odloka, ki se objavi na spletni strani občine.

25. člen

(uveljavitev)

Ta odlok začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 007-0001/2017(261)

Šentjur, dne 20. februarja 2018

Župan
Občine Šentjur
mag. Marko Diaci l.r.

676. Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o določitvi volilnih enot za volitve članov Občinskega sveta Občine Šentjur

Na podlagi prvega odstavka 22. člena Zakona o lokalnih volitvah (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 45/08, 83/12 in 68/17) in tretjega odstavka 16. člena Statuta Občine Šentjur (Uradni list RS, št. 37/11 – uradno prečiščeno besedilo in 54/16) je Občinski svet Občine Šentjur na 20. redni seji dne 20. februarja 2018 sprejel

ODLOK

o spremembah in dopolnitvah Odloka o določitvi volilnih enot za volitve članov Občinskega sveta Občine Šentjur

1. člen

V Odloku o določitvi volilnih enot za volitve članov Občinskega sveta Občine Šentjur (Uradni list RS, št. 37/10) se v

drugem odstavku 2. člena za besedo »območje« doda »Mestne skupnosti Šentjur in«, briše pa se besedna zveza »Šentjur mesto« ter vejica.

V četrtem odstavku 2. člena se besedna zveza »Slivnica pri Celju« nadomesti z »Gorica pri Slivnici«.

2. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 041-0001/2010-4(232)

Šentjur, dne 20. februarja 2018

Župan
Občine Šentjur
mag. Marko Diaci l.r.

677. Sklep o javni razgrnitvi dopolnjenega osnutka občinskega podrobnega prostorskega načrta za suhi zadrževalnik Lokarje (EUP ŠE23/1)

Na podlagi 60. in 50. člena Zakona o prostorskem načrtovanju (Uradni list RS, št. 33/07, 70/08 – ZVO-1B, 108/09, 80/10 – ZUPUDPP, 106/10 – ZUPUDPP – popr., 43/11 – ZKZ-C, 57/12 in 109/12 in 35/13 – skl. US:U-I-43/13-8) ter 37. člena Statuta Občine Šentjur (Uradni list RS, št. 37/11 – uradno prečiščeno besedilo in 54/16) je župan Občine Šentjur sprejel

SKLEP

o javni razgrnitvi dopolnjenega osnutka občinskega podrobnega prostorskega načrta za suhi zadrževalnik Lokarje (EUP ŠE23/1)

1. člen

Javno se razgrne dopolnjeni osnutek občinskega podrobnega prostorskega načrta za suhi zadrževalnik visokih voda Lokarje (v nadaljevanju OPPN).

2. člen

Dopolnjeni osnutek OPPN bo javno razgrnjen v prostorih Občine Šentjur, Mestni trg 10, 3230 Šentjur, ogled bo možen v času uradnih ur. Gradivo bo dostopno tudi na spletni strani občine: www.sentjur.si.

Javna razgrnitev bo trajala od srede, 21. 3. 2018, do vključno ponedeljka, 23. 4. 2018.

3. člen

Javna obravnava dopolnjenega osnutka OPPN bo potekala v sredo, 11. aprila 2018, v sejni sobi Občine Šentjur (pritičje levo), z začetkom ob 16.00 uri.

4. člen

Pripombe na razgrnjen dopolnjeni osnutek OPPN lahko vsi zainteresirani ustno podajo na javni obravnavi, v času trajanja javne razgrnitve v pisni obliki posredujejo Občini Šentjur ali jih v času trajanja javne razgrnitve posredujejo na elektronski naslov obcina.sentjur@sentjur.si.

5. člen

Sklep se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije in na svetovnem spletu (www.sentjur.si) ter velja z dnem objave v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 430-17/2015(261)

Šentjur, dne 5. marca 2018

Župan
Občine Šentjur
mag. Marko Diaci l.r.

VSEBINA

DRŽAVNI ZBOR

655. Resolucija o družinski politiki 2018–2028 »Vsem družinam prijazna družba« (ReDP18–28) 2347

PRESEDNIK REPUBLIKE

656. Ukaz o imenovanju namestnika predsednika Komisije za preprečevanje korupcije 2400

MINISTRSTVA

657. Pravilnik o postopku uveljavljanja terjatev Republike Slovenije v postopkih zaradi insolventnosti 2400
658. Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o načinu izdaje dovoljenja za prebivanje, načinu zajemanja prstnih odtisov in načinu označitve prenehanja dovoljenja za prebivanje 2402

USTAVNO SODIŠČE

659. Sklep o nesprejemu ustavnih pritožb 2496
660. Odločba o razveljavitvi prve in druge povedi četrtega odstavka 48. člena Zakona o nematerializiranih vrednostnih papirjih 2498

DRUGI DRŽAVNI ORGANI
IN ORGANIZACIJE

661. Akt o določitvi metodologije za določanje cen sistemskih storitev 2502
662. Poročilo o gibanju plač za december 2017 2519

OBČINE

BELTINCI

663. Odlok o rebalansu proračuna Občine Beltinci za leto 2018 2520
664. Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o vodenju in izpeljavi postopka ter o kriterijih za sprejem otrok v Vrtec Beltinci 2522
665. Soglasje k določitvi nove cene storitve Pomoč družini na domu in določitvi subvencioniranja cene te storitve v letu 2018 v Občini Beltinci 2523

DOBROVA - POLHOV GRADEC

666. Odlok o rebalansu proračuna Občine Dobrova - Polhov Gradec za leto 2018 2523
667. Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o sprejemu otrok v vrtec in plačevanju oskrbnine v Občini Dobrova - Polhov Gradec 2525

GROSUPLJE

668. Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o proračunu Občine Grosuplje za leto 2018 2525

KOPER

669. Sklep o dopolnitvi Sklepa o začetku postopka priprave občinskega podrobnega prostorskega načrta za ureditev območja "ob pasareli" pri ŠRC Bonifika 2527

KRANJ

672. Odlok o ustanovitvi javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Kranjski vrtci 2557
673. Pravilnik o spremembah Pravilnika o spodbujanju razvoja socialnega podjetništva v Mestni občini Kranj za obdobje 2016–2020 2562

PIRAN

670. Odlok o Občinskem podrobnem prostorskem načrtu Park sonce 2527
671. Odlok o programu opremljanja stavbnih zemljišč za območje OPPN Park sonce 2549

SEVNICA

674. Sklep o postopku priprave Odloka o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za sanacijo in preobrazbo naselja Studenec – vzhod (OPPN- 89-02) 2563

ŠENTJUR

675. Odlok o določitvi plovbnega režima na Slivniškem jezeru 2564
676. Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o določitvi volilnih enot za volitve članov Občinskega sveta Občine Šentjur 2567
677. Sklep o javni razgrnitvi dopolnjenega osnutka občinskega podrobnega prostorskega načrta za suhi zadrževalnik Lokarje (EUP ŠE23/1) 2567

